

PRAVIEŠI UN ĶĒNIŅI

Paskaidrojumi par Israēla gūstniecību un valsts atjaunošanu

IEVADS

Visai Ābrahāma pēcnācēju, izredzētās tautas vēsturei ir milzīga, sevišķi svarīga nozīme. Galvenokārt tāpēc, ka tā atklāj Dieva izcilā rakstura daudzpusību – Viņa bezgalīgo līdzjūtību, pilnīgo taisnību un neierobežoto gudrību, neizmērojamo spēku un mūžīgo mīlestību.

Tomēr neviens posms šajā vēsturē nav tik interesants kā tas, ko apskata šī grāmata – no laika, kad Israēla valsti vainagoja laicīgā godība, līdz trimdai un valsts atjaunošanai.

Grāmatas nolūks nav sniegt sīku tā laika notikumu hroniku, ne arī sistemātisku vēsturisku atskaiti. To dažādos laikos ir darījuši citi autori. Grāmatas mērķis ir panākt kaut ko daudz ievērojamāku – vērst uzmanību uz plašajām morālajām atziņām, kas izriet no Israēla tautas uzvarām, sakāves, atkrišanas, gūstniecības un reformācijas, un panākt, lai šīs mācības pārbaudījumu brīžos kļūtu par praktisku palīdzību ikvienam, atklājot Dieva mīlestības un žēlastības pilnību visās attiecībās un rīcībā ar stūrgalvīgajiem un pretī runājošajiem ļaudīm.

Grāmatas sākums vēsta par vienotu, plaukstošu Israēla valsti ar krāšņu templi, kā patiesā Dieva pielūgšanas centru visā pasaulē. Tad seko sadalīšanās, un desmit ciltis savas neuzticības dēļ pēc kāda laika nonāk trimdā.

Runājot par dažādiem, labiem un ļauniem valdniekiem, mums rādīti Jūdas valsts mainīgie panākumi, līdz mēs arī to atrodam gūstā, un tās bērņus raudam pie Eifratas ūdeņiem, kur viņi savas kokles ir pakāruši vītolos, bet ar acīm skumji veras izpostītās Jeruzālemes virzienā.

Mums stāstīts par ļaužu pagaidu uzturēšanos Babilonijā, par svētiem cilvēkiem un praviešiem, par atbrīvošanas vēsti, kas ietverta atklāsmē par varenas zemes valdnieku, par ceļojumu uz Jeruzālemi, par dievnama atjaunošanu, kas norisinājās dievišķā vadībā, un tautas atgriešanos savā zemē.

Grāmatā ļoti daudz runāts par lieliem raksturiem, – par gudro Salamanu, kura plašās zināšanas tomēr nepasargāja sirdi no pārkāpumiem; par viltīgo un tālredzīgo Jerobeāmu un viņa rīcības ļaunajām sekām; par ticības spēka pilno Eliju, kam nav ciltsrakstu, bet ir uzdevums un vēsts; par miera un dziedināšanas pravieti Elīsu, briesmīgo un ļauno Akašu, kautro un labsirdīgo Ecehiēlu, Dieva mīļoto Daniēlu, bēdu pravieti Jeremiju, un valsts atjaunošanas praviešiem Hagaju, Cakariju un Maleahiju. Aiz tiem visiem saskatāms godībā nepārspējamais nākotnē gaidāmais Ķēniņš, Dieva Jērs, Dieva vienpiedzimušais Dēls, kurā mūžīgu piepildījumu atrod visa upuru kalpošana, taisnība un miers.

Grāmata atklāj negrozāmos Dieva plānus. Ja arī Kunga ļaudis kļūst neuzticīgi laimi nesošā Evaņģēlija sniegšanā pasaulei, tomēr tas izplatās jo plaši, kā uz spārniem. Kas par to, ka viņi atrodas gūstā Bābelē? Nedaudzu uzticīgā liecība ierosina lielās Babilonijas valdnieku ar ķēnišķīgu uzsaukumu pasludināt patiesā Dieva atzišanu visai pasaulei. Beidzoties gūstniecībai, atbrīvošanas vēsti sniedz Persijas valdnieks Kīrs. Ja Dievs grib, tad Viņš savas tautas rīcībā var nodot citu valstu bagātību un spēku.

Tā mums tiek dota iespēja iepazīties ar Dieva plānu no ēnas līdz īstenībai; no laicīgiem vadoņiem līdz dievišķam Ķēniņam; no paejošas slavas līdz mūžīgai un nevīstošai godībai; no mirstīgiem cilvēkiem, kas grēko un iet bojā, līdz ļaudīm, kas taisni savā Dievā un ir sagatavoti dzīvei nemirstībā.

Mēs lūdzam Dievu, lai šī grāmata, kuras sarakstītāja nomira, kad pēdējās nodaļas tika sagatavotas iespiešanai, un par ko mēs no sirds skumstam, varētu tikt svētīta līdzīgi citām šīs pašas autore grāmatām, darot daudzas dārgas dvēseles par patiesā un vienīgā Dieva pielūdzējām.

Īzdevēji.

KUNGA VĪNA DĀRZS

[15] Lai visi zemes iedzīvotāji saņemtu Debesu labākās dāvanas, Kungs izaicināja Ābrahāmu no viņa elkus pielūdzošajiem radiem un pavēlēja dzīvot Kānaānā. "Es tevi darišu par lielu tautu," Viņš sacīja, "Es tevi svētīšu un darišu lielu tavu vārdu, un tu būsi par svētību." (1. Moz. 12:2) Ābrahāmu aicināja augstam goda pilnam uzdevumam – kļūt par tēvu ļaudīm, kuriem vairākus gadsimtus bija jāuzglabā un jāsargā pasaulei sniegtā Dieva patiesība, lai visas tautas ar to varētu iepazīties un tikt svētītas ar apsoltā Mesijas atnākšanu.

Cilvēki gandrīz bija pazaudējuši atziņu par patieso Dievu. Viņu prātu bija aptumšojusi kalpošana

elkiem. Kunga baušļus, kuri ir svēti, taisni un labi, ļaudis pūlējās atvietot ar likumiem, kas atbilstu pašu nekrietnās, savtīgās sirds nolūkiem. Tomēr Kungs savā žēlastībā cilvēkus neizdeldēja. Viņš tos centās iepazīstināt ar sevi, šim nolūkam izmantojot draudzi. [16] Viņš vēlējās, lai pamatlikumi, kas atklātos draudzē, atjaunotu cilvēkos Dieva morālo līdzību.

Virš zemes vajadzēja paaugstināt Dieva bauslību un uzturēt Viņa autoritāti. Šo lielo un cēlo darbu paredzēja Israēla namam. Kungs tos atšķīra no pasaules, lai tiem uzticētu svētu uzdevumu. Viņš tos darīja par savu likumu uzglabātājiem, lai tādā veidā cilvēkos uzturētu dzīvu atziņu par sevi. Tā Debesu gaismai vajadzēja spīdēt pasaules tumsā, bija jādzird balss, kas aicina visus ļaudis atgriezties no elkiem, lai kalpotu Dzīvajam Dievam.

“Ak Kungs! Kāpēc Tavas dusmas iedegušās pret Tavu tautu, kuru Tu esi izvedis no Ēģiptes zemes ar lielu spēku un stipru roku?” “Viņš sūtīja Mozu, savu kalpu, un Āronu, ko Viņš bija izraudzījis. Tie darīja brīnuma zīmes viņu starpā un brīnumus Hama zemē.” “Viņš apsauca Niedru jūru, tā kļuva sausa, un Viņš vadīja viņus caur dziļumiem kā pa sausu zemi.” (2. Moz. 32:11; Ps. 105:26,27; 106:9) Viņš tos atbrīvoja no verdzības, lai ievestu labā zemē, kuru Viņš bija sagatavojis tiem par patvērumu no ienaidniekiem. Viņš tos vadīja pie sevis un apskāva savām Mūžīgajām Rokām. Pateicībā par Viņa laipnību un žēlastību tiem vajadzēja paaugstināt Viņa Vārdu un darīt to godājamu virs zemes. [17]

“Jo tā Kunga daļa ir Viņa tauta, un Jēkaba un Viņa mantības mēraukla. Viņš to atrada tuksneša zemē, briesmīgā kauksanas tuksnesī; Viņš to glabāja un par viņu gādāja, un Viņš to sargāja kā savu acuraugu. Kā ērglis, kas savus bērnus vedina no ligzdas, kas izpleš savus spārnus pār viņiem, ņem viņus pie sevis un nes uz saviem spārniem. Tas Kungs viens pats ir viņus vadījis, un sveša dieva nebija ar viņu.” (5. Moz. 32:9-12) Tā Viņš israēliešus vilka pie sevis, lai tie dzīvotu Visaugstākā patvērumā. Kā izredzēta tauta tie brīnišķīgi tika sargāti tuksnesī un beidzot ievesti Apsolītajā zemē.

Izmantojot tēlainu stāstījumu, Jesaja ar aizkustinošu patosu aino Israēla aicinājumu un audzināšanu, lai tie pasaulē varētu iziet kā Jehovas pārstāvji, auglīgi ikkatrā labā darbā:

“Es dziedāšu par savu dvēseles draugu, sava sirds drauga dziesmu par viņa vīnadārzu! Manam sirsnīgajam draugam bija vīnadārzs auglīgā pakalnā. Viņš to apraka, iztīrīja no akmeņiem un apstādīja ar labiem vīnakoka stādiem; tā vidū viņš uzcēla torni, izcirta vietu vīna spaīdam un sagaidīja, ka tas nesīs labus augļus (...).” (Jes. 5:1,2)

Ar izredzēto tautu Kungs bija plānojis sniegt svētības visai [18] cilvēcei. “Tā Kunga Cebaota vīnadārzs ir Israēla nams,” ziņo praviētis, “un Jūdas vīri ir stādi, kam pieder Viņa sirds.” (Jes. 5:7)

Israēlam uzticēja Dieva Vārdu. Kā sēta tos apņēma Kunga likumu priekšraksti, Viņa bauslība, Viņa mūžīgās patiesības, taisnības un skaidrības pamatlikumi. Paklausot šim pamācībām, tie būtu pasargāti, jo tā tiktu novērsta tautas pašiznīcināšanās grēcīgos ieradumos. Kā torni dārzā Kungs zemes vidienē novietoja savu Svēto templi.

Ļaužu Skolotājs bija Kristus. Kā Viņš ar tiem bija uzturējies tuksnesī, tā Viņam joprojām vajadzēja palikt to Vadonim un Padomdevējam. Teltī un dievnamā Viņa godība mājāja Vissvētākajā vietā virs Žēlastības krēsla. Viņš to labā pastāvīgi atklāja savas mīlestības un pacietības bagātības.

Ar Mozus starpniecību Kungs tiem darīja zināmus savus nodomus un skaidri izteica viņu labklājības noteikumus. “Jo tu esi Tam Kungam, savam Dievam, svēta tauta; tevī tas Kungs, tavš Dievs, ir izredzējis, ka tu Viņam kļūtu par īpašuma tautu starp visām tautām, kas vien ir virs zemes.” (5. Moz. 7:6)

“Šodien tu esi tam Kungam sacījis, lai Viņš ir tev par Dievu un ka tu staigāsi visos Viņa ceļos, turēsi Viņa likumus, Viņa baušļus un Viņa tiesas un klausīsi Viņa balsij. Un tas Kungs tev šodien ir sacījis, ka tu Viņam esi par īpašuma tautu, kā Viņš to bija teicis, un ka tu turi visus Viņa baušļus. Un ka Viņš tevi augstu cels pār visām tautām, ko Viņš ir radījis, [19] ka tu būtu pagodināta, slavināta un teikta un būtu par svētu tautu tam Kungam, savam Dievam, kā Viņš ir sacījis.” (5. Moz. 26:17-19)

Israēlam bija jāieņem viss no Kunga norādītais zemes apgabals. Tautas, kas atteicās pielūgt patieso Dievu un Tam kalpot, vajadzēja izdzīt. Tomēr Kungam bija nolūks Israēla ļaužu dzīvē atklāt savu raksturu un tādā veidā cilvēkus vilkt pie sevis. Evaņģēlija aicinājumu vajadzēja sniegt visai pasaulei. Ar upuru pienešanu dievkalpojumos tautu priekšā pienācās paaugstināt Kristu, lai visi, kas Viņu uzlūkotu, dzīvotu. Ikvienam, kas līdzīgi kānaānietei Rahabai vai moābietei Rutei novērstos no elkiem un pielūgtu patieso Dievu, vajadzēja pievienoties Viņa izredzētajai tautai. Israēlam pieaugot, tie paplašinātu robežas, līdz aptvertu visu pasauli.

Bet senais Israēls Dieva nodomus nepiepildīja. Kungs saka: “Es tevi dēstīju kā labu auglīgu zaru, īstu vīnakoku. Ak, kā tu esi pārvērties par svešu meža vīnakoka atvasi!” “Israēls bija kā zaļojošs un sastīgojis kupls vīnakoks, kas nesa savus augļus.”

“Tad nu jūs, Jeruzālemes iedzīvotāji, un jūs, Jūdas vīri, spriediet tiesu starp Mani un Manu vīnadārzu! Kas tad Man vēl bija ko darīt savā vīnadārzā. Ko Es nebūtu darījis? [20] Kāpēc gan Es gaidīju, ka tas nesīs labus augļus, bet tas atnesa negaršīgas vīnogas? Es jums teikšu, ko es darišu ar savu vīnadārzu: Es nojaukšu tā sētu, lai to nogana; Es noārdīšu tā mūri, lai to samīn un izmīda. Es to aizlaidīšu postā, to vairs neapgraizīs un neapraks, tā ka tur augs ērkšķi un dadži, Es pavēlēšu mākoņiem, lai tam lietu vairs nedod. Tā Kunga Cebaota vīnadārzs ir Israēla nams, un Jūdas vīri ir stādi, kam pieder Viņa sirds. Viņš sagaida taisnu tiesu, bet redzi, izlej asinis, taisnīgumu, bet redzi,

atskan vaimanas!" (Jer. 2:21; Hoz. 10:1; Jes. 5:3-7)

Ar Mozus starpniecību Kungs jau iepriekš paziņoja arī neuzticības sekas. Atsakoties turēt Viņa derību, tie paši sev pārtrauks dievišķās dzīvības plūsmu un nevarēs vairs saņemt Dieva svētības. Laiku pa laikam šo brīdinājumu ievēroja, un tad pār jūdiem un no viņiem uz apkārtējiem ļaudīm izlējās bagātas svētības. Bet daudz biežāk tie savā dzīvē Dievu aizmirsā un nesaskatīja augsto priekšrocību būt par Kunga pārstāvjiem. Viņi nolaupīja Tam piederošo kalpošanu un liedza citiem cilvēkiem reliģisku vadību un svētu piemēru. Viņi gribēja piesavināties vīnadārza augļus, pār kuriem tie bija iecelti vienīgi kā pārvaldnieki. Viņu savtība un kāre pēc mantas izraisīja nicināšanu pat pagānos. [21] Tas citām tautām nelāva pareizi izprast Dieva raksturu un Viņa valsts likumus.

Dievs savus ļaudis pacieta un panesa Tēva mīlestībā. Viņš pie tiem darbojās, gan dodams, gan atraudams zināmas svētības. Viņš pacietīgi atklāja to pārkāpumus un lēnprātīgi gaidīja uz grēku nožēlu. Tika sūtīti pravieši un vēstneši, lai tautai rādītu tās pienākumu pret Kungu, bet šos spriest spējīgos un garīga spēka pilnos vīrus neuzņēma un pret tiem izturējās kā pret ienaidniekiem. Vīnadārza pārvaldnieki tos vajāja un nogalināja. Tad Dievs sūtīja vēl citus vēstnešus, bet tos sagaidīja ar vēl lielāku naidu.

Gūstniecības laikā atrautā dievišķā labvēlība daudzus vadīja pie nožēlas un labošanās, tomēr, atgriezies Apsolītajā zemē, jūdu tauta atkārtoja iepriekšējo paaudžu kļūdas un nonāca ar apkārtējām tautām politiskās nesaskaņās. Praviešus, ko Dievs sūtīja novērst valdošo ļaunumu, uzņēma tāpat kā agrākos laikos, ar nicinājumu un aizdomām. Tā no gadsimta gadsimtā vīnadārza turētāji pavairoja savus noziegumus.

Labo vīnakoku, ko dievišķais dārza Īpašnieks iedēstīja Palestīnas kalnos, israēlieši noniecināja un beidzot izmeta pār vīnadārza mūri. Tie to salauza un samīdīja zem kājām, [22] cerot, ka ir iznīcinājuši uz visiem laikiem. Īpašnieks vīnakoku paņēma un paslēpa ļaužu skatam. Viņš to atkal iedēstīja, tikai mūra otrajā pusē un tādā veidā, ka stumbrs vairs nebija redzams. Stīgas gan noliecās pār mūri un zariņus varēja uzpotēt, bet pieklūt stumbram vai nodarīt tam ko ļaunu vairs nebija iespējams.

Sodien virs zemes esošajai Dieva draudzei – Viņa vīnadārza sargiem – praviešu dotās brīdinājuma vēstis ir sevišķi vērtīgas, jo tās izskaidro Kunga mūžīgos nodomus ar cilvēci. Praviešu mācībās nepārprotami atklāta Dieva mīlestība pret kritušo cilvēci, kā arī tās atpestīšanas plāns. Ziņojumi par Israēla aicināšanu, par šīs tautas sekmēm un kļūdām, par dievišķās labvēlības atgūšanu un vīnadārza Kunga atmešanu, tāpat kā laikmetu plāns, ko piepilda uzticīgais atlikums, saņemot visus derības apsolījumus – ir temati, ko Dieva vēstneši snieguši Viņa draudzei visos aizgājušajos gadsimtos. Arī mūsdienā vēsts draudzei, tiem, kas uzticīgi kopj Viņa Vīnadārzu, ir tā pati, par ko runāja senatnes pravieši. "Tai dienā sacīs: "Jauks vīnadārzs! Dziediet par to! Es, tas Kungs, esmu tā sargs, Es slacinu to vienmēr. Lai neviens to neaizskartu, Es to sargāju dienu un nakti." (Jes. 27:2,3)

Lai Israēls cer uz Dievu! Dārza Kungs tagad no visām tautām, ciltīm un ļaudīm sakrāj dārgos augļus, kurus tik ilgi gaidījis. Drīz Viņš nāks pie savējiem. Tai līksmajā dienā beidzot piepildīsies Viņa mūžīgais nodoms ar Israēla namu.

"Nākamā laikā Jēkabs laidīs saknes un Israēls zaļos un ziedēs, un tie pildīs zemes virsu ar augļiem un labklājību." (Jes. 27:6)

NO SPĒKA UZ VĀJUMU

"Tā saka tas Kungs: "Gudrais lai nelielās ar savu gudrību, stiprais lai nelielās ar savu spēku, bagātais lai nelielās ar savu bagātību! Bet, kas grib lielīties, lai lielās ar savu atziņu, ka viņš Mani pazīst un zina, ka Es esmu tas Kungs, kas uztur virs zemes žēlastību, patiesību un taisnību; jo uz tādiem Man ir labs prāts, saka tas Kungs." (Jer. 9:22,23)

1. Salamans

[25] Dāvida un Salamana valdīšanas laikā Israēla valsts starp tautām kļuva arvien stiprāka un tai bija daudz izdevību izplatīt spēcīgu iespaidu par labu patiesībai un taisnībai. Jehovas Vārds tika paaugstināts un godāts. Pavērās jauka iespēja piepildīt nodomu, kura dēļ Israēlu ievēda Apsolītajā zemē. Sķirošās barjeras bija nolauztas, un patiesības meklētāji no pagānu zemēm nekad neaizgāja mājās neapmierināti. Ļaudis atgriezās, un Dieva draudze uz Zemes paplašinājās un uzplauka. Salamana svaidīja un pasludināja par ķēniņu viņa tēva Dāvida dzīves pēdējos gados, kad tas atteicās no troņa par labu dēlam. Salamana dzīves un valdīšanas sākums bija gaišu cerību pilns, un Kungs vēlējās, lai viņš ietu no spēka uz spēku, no godības uz godību, arvien jo vairāk tuvodamies Dieva rakstura līdzībai, un tādā veidā iedvesmotu savus ļaudis piepildīt svēto uzdevumu – būt par dievišķās patiesības nesējiem un uzturētājiem.

Dāvids zināja, ka Dieva augstais nodoms ar Israēlu [26] var īstenoties tikai tad, ja valdnieki un ļaudis nenogurstoši centīsies sasniegt tiem nosprausto mērķi. Viņš saprata, ka tā uzdevuma veikšanai, ar kuru Kungs bija pagodinājis viņa dēlu, jaunajam valdniekam vajadzēs būt ne tikai karavīram, valstsvīram un pavēlniekam, bet arī krietnam, labam cilvēkam, taisnības skolotājam un uzticības piemēram.

Ar maigu nopietnību Dāvids paskubināja Salamanu uz vīrišķību un cēlumu, uz žēlsirdību un laipnību pret saviem padotajiem, lai visās attiecībās ar pasaules tautām tas pagodinātu Dieva Vārdu un atklātu svētuma skaistumu. Daudzie pārbaudījumi un ievērojamie piedzīvojumi, kuros Dāvids pats bija apguvis cēlāko tikumu vērtību, ierosināja viņu mirstot dot Salamanam padomu: "(..) Israēla klīnts man ir sacījis: pār cilvēkiem taisnīgi valda tās, kas valda Dieva bijībā, – viņš ir kā rīta gaisma, kā rīta saule, kas atspīd skaidrā rītā, kad pēc lietus zaļā zelmeņa asni dīgst no zemes." (2. Sam. 23:3,4)

Ak, kas tā Salamanam bija par izdevību! Ja viņš būtu sekojis sava tēva dievišķās iedvesmas pamācībām, tad viņa valdīšanas laiks būtu taisnīgs un līdzinātos 72. psalmā sniegtajam aprakstam:

"Dievs, piešķir savu taisnīgo tiesneša spēju ķēniņam
Un savu taisnīgumu ķēniņa dēlam,
Lai viņš tiesā Tavu tautu taisnībā
Un Tavus mazos ļaudis pēc tiesas. (..)
Lai Viņš nolaižas lejup kā lietus uz nopļautām pļavām,
Kā lietusgāze, kas zemi slacina!
Lai viņa laikā zeļ taisnīgais
Un pastāv liels miers, kamēr mēness vairs nespīdēs!
Lai viņš valda no jūras līdz jūrai,
Un no Eifratas upes līdz pat zemes galiem! (..) [27]
Taršišas ķēniņi un jūras salu ķēniņi lai nes dāvanas;
Sabas un Šebas ķēniņi lai dod nodevas.
Viņa priekšā lai zemojas visi ķēniņi,
Visas tautas lai viņam kalpo!
Jo viņš glābj nabagu, kas klieudz,
Cietēju un bēdīgo, kam nav palīga. (..)
Viņa vārds lai paliek mūžīgi!
Kamēr saule spīd, lai ir dzīvs viņa vārds,
Un viņā lai svētību rod visas tautas,
Lai viņu par laimīgu teic visas zemes ciltis!
Slavēts lai ir Dievs tas Kungs, Israēla Dievs,
Kas vienīgais dara brīnumus!
Lai mūžīgi slavēts Viņa godības Vārds,
Un Viņa godība lai piepilda visu zemi!
Āmen! Āmen!"

Jaunībā Salamans izvēlējās Dāvida ieteikto ceļu, un daudzus gadus staigāja taisnībā. Viņa dzīve iezīmējās ar noteiktu paklausību Dieva pavēlēm. Savas valdīšanas sākumā Viņš ar valsts padomniekiem devās uz Gibeonu, kur atradās kādreiz tuksnesī celtā telts. Tur viņš ar izvēlētiem padomdevējiem, ar "virsniekiem pār tūkstošiem un simtiem", ar "tiesnešiem" un "visiem Israēla lielkungiem, tēvu namu virsniekiem" vienprātīgi upurēja Dievam un pilnībā svētījās Kunga darbam. Nedaudz aptverot valdnieka pienākumu svarīgo nozīmi, Salamans saprata, ka, lai pienācīgi varētu veikt savu uzdevumu, nesot smagās atbildības nastas, tad ir jāmeklē [28] vadība no visas Gudrības Avota. Tādēļ tas mudināja savus padomniekus līdz ar viņu sirsnīgi meklēt pārliecību, ka Dievs tos pieņem.

Pāri par visiem laicīgajiem labumiem ķēniņš ilgojās pēc gudrības un izpratnes izpildīt Kunga doto uzdevumu. Viņš vēlējās, lai tam būtu spējas ātri priest, lai būtu cēla sirds un maigs garš. Tad Kungs naktī parādījās Salamanam sapnī un sacīja: "Saki man, ko lai Es tev dodu." Savā lūgšanā jaunais nepiedzīvojušais valdnieks izteica lielo bezpalīdzību un ilgas pēc atbalsta.

"Tu parādīji manam tēvam, savam kalpam Dāvidam, lielu žēlastību, tādēļ ka viņš staigāja Tavā priekšā uzticīgā mīlestībā, taisnībā un sirds atklātībā, un Tu joprojām šo pašu lielo žēlastību esi arī saglabājis pret viņu un esi viņam devis dēlu, kas šodien sēž uz viņa troņa. Un tagad tu, Kungs, mans Dievs, esi savu kalpu iecēlis par ķēniņu mana tēva Dāvida vietā. Bet es vēl esmu jauns zēns, kas nezina, kā iziet un kā ienākt. Un tavs kalps atrodas tavas tautas vidū, kādu tu pats esi izraudzījis, kas ir liela tauta, kuru nevar aplēst, nedz izskaitīt tās lielā vairuma dēļ. Un tādēļ dod savam kalpam gaišu sirdsprātu, lai viņš varētu būt soģis pār tavu tautu un lai varētu atšķirt labu un ļaunu, jo kas gan lai spētu pārvaldīt šo Tavu lielo tautu?" Un šis vārds patika tam Kungam, proti, ka Salamans tieši šādu lietu bija lūdzis." (1. Ķēn. 3:7-10)

"Tāpēc, ka tu esi izlūdzies šo lietu, bet neesi lūdzis sev garu mūžu, nedz bagātību, nedz nāvi taviem ienaidniekiem, bet esi gan lūdzis, kā izprast taisnību un kā tai paklausīt, tad Es tev došu, kā tu esi vēlējis: redzi, Es tev dodu gudru sirdi un tik sapratīgu, ka tāds, kāds esi tu, nav vēl neviens cilvēks bijis priekš tevis un tev līdzīgs necelsies arī pēc tevis. Un tādēļ, ka tu to neesi lūdzis, Es tev došu arī bagātību un godu: un tāda kā tu starp ķēniņiem nebūs visā tavā mūžā. Un, ja vien tu staigāsi Manus ceļus, turēdams Manus likumus un Manus baušļus, kā staigāja tavs tēvs Dāvids, tad Es vēl arī

pagarināšu tava mūža dienas. " (1. Ķēn. 3:11-14; 2. Laiku 1:7-12)

[30] Dievs apsolīja, ka Viņš būs ar Salamanu, kā savā laikā bijis ar Dāvidu. Ja ķēniņš staigās Kunga priekšā taisni, ja viņš pildīs Kunga pavēles, tad viņa troni nostiprinās un viņa valdīšana Israēlu paaugstinās par gaismu apkārtējām tautām, kas teiks: "Tiešām, šī lielā tauta ir sapratīga un gudra tauta." (5. Moz. 4: 6)

Salamana lūgšana pie senā Gibeonas altāra rāda viņa pazemību un stipru vēlēšanos godāt Dievu. Viņš atzina, ka bez Kunga palīdzības ir tik bezpalīdzīgs kā mazs bērns un nespēj izpildīt tam uzlikto atbildību. Viņš saprata, ka tam trūkst skaidras izpratnes spēju, un tāpēc savā lielajā vajadzībā meklēja gudrību pie Dieva. Viņa sirdī nemājoja savtīga tieksme iegūt zināšanas, kas to paaugstinātu pār citiem. Viņš tikai vēlējās uzticīgi izpildīt uzliktos pienākumus, tāpēc ilgojās pēc dāvanas, kas to darītu spējīgu savā valdīšanā pagodināt Kungu. Salamans nekad nebija tik bagāts, tik gudrs un tik patiesi liels kā tad, kad apliecināja: "Es vēl esmu jauns zēns. Kas nezina, kā iziet un kā ienākt."

Tiem, kas tagad ieņem atbildīgas vietas, vajadzētu censties izprast atziņas, ko saņur Salamana lūgšana. Jo augstākā stāvoklī kāds cilvēks atrodas, jo lielāku atbildību tas nes, jo plašāks būs viņa izplatītais iespaids un ietekme, un tāpēc jo lielāka nepieciešamība, lai šis cilvēks izjustu savu atkarību no Dieva. Tam vienmēr jāatceras, ka līdz ar aicinājumu darbā ir izteikts aicinājums staigāt uzmanīgi un apdomīgi citu cilvēku priekšā. Kunga klātbūtnē viņam vienmēr jāpaliek kā māceklim. Stāvoklis vai amats nedod rakstura svētumu. Patiesi liels cilvēks kļūst godājot Dievu un paklausot Viņa pavēlēm.

[31]

Tas Dievs, kuram mēs kalpojam, neuzlūko cilvēka vaigu. Viņš, kas Salamanam piešķīra gudrību un asas uztveres spējas, arī šodien ir labprātīgs saviem bērniem dot šo pašu svētību. "Bet, ja kādam no jums trūkst gudrības, tas lai to lūdz no Dieva, kas visiem dod devīgi un nepārmezdams, un viņam taps dots." (Jēk. 1:5) Ja kāds "nastu nesējs" pēc gudrības ilgojas vairāk kā pēc bagātības, varas vai slavas, tas noteikti nepievilsies. Tāds no Lielā Skolotāja mācīsies ne tikai to, kas darāms, bet arī, kā to padarīt, lai Kungs viņa darbu varētu atzīt par labu.

Tik ilgi, kamēr cilvēks, ko Dievs apveltījis ar izpratni un spējām, būs svētījies Kungam, tas netieksies pēc augsta stāvokļa un nemeklēs iespēju valdīt vai kontrolēt citus. Dabīgi, ka atbildības būs jāuzņemas, bet tā vietā, lai dzītos pēc virsvaldības, patiesi vadītājs lūgs pēc saprotošas sirds, lai spētu izšķirties starp labo un ļauno.

Vadītāju dzīves ceļš nav viegls, tāpēc katrās grūtībās tiem vajadzētu saskatīt aicinājumu iet lūgšanā pie Dieva. Lai tie nekad nenokavē meklēt padomu pie lielā gudrības Avota, tad, Meistara stiprināti un apgaismoti, viņi spēs pastāvēt pret nesvētiem iespaidiem un atšķirt pareizo no nepareizā, labo no ļaunā. Tie atzīs to, ko Kungs atzīst, un nopietni cīnīsies pret nepareizu principu ieviešanu Viņa darbā.

Dievs deva Salamanam gudrību, ko tas vēlējās pāri par bagātību, godu un ilgu mūžu. Tika apmierināts viņa lūgums pēc asām uztveres spējām, augstsirdības un maiga gara. [32] "Un Dievs deva Salamanam gudrību un dziļu izpratni un tik daudz bagātu atziņu, cik smilšu jūrmalā. Un Salamana gudrība bija daudz lielāka nekā visu austrumnieku gudrība un lielāka nekā Ēģiptes gudrība. Jo viņš bija gudrāks nekā visi pārējie cilvēki (..), un viņa slava izplatījās pa visām tautām visapkārt." (1. Ķēn. 5:9-11)

"Un viss Israēls (..) bijās ķēniņa, jo tie ievēroja, ka viņam piemīt Dieva gudrība tiesu spriest." (1. Ķēn. 3:28) Ļaužu sirdis pieķērās Salamanam, tā kā bija pieķērušās Dāvidam, un tie tam paklausīja visās lietās. " Salamans , Dāvida dēls, nostiprinājās savā ķēniņa varā – jo tas Kungs, viņa Dievs, bija ar viņu, un Viņš to augstu cēla." (2. Laiku 1:1)

Daudzus gadus Salamana dzīve liecināja par uzticību Dievam, par noteiktību pamatlikumos un pilnīgu paklausību Kunga pavēlēm. Viņš izvadīja katru svarīgāko pasākumu un gudri pārvaldīja ar galmu saistītos saimnieciskos darījumus. Viņa bagātība un gudrība, lieliskās celtnes un vispār zināmie darbi, kas norisinājās viņa valdīšanas sākumā, enerģija, dievbijība, taisnīgums un augstsirdība, ko viņš atklāja vārdos un visā rīcībā, iemantoja viņam padoto ļaužu uzticību un daudzu zemju valdnieku apbrīnu un cieņu.

Salamana valdīšanas sākumā Jehovas Vārds tika ļoti pagodināts. Ķēniņa gudrība un taisnīgums visām tautām liecināja par tā Dieva īpašību vērtību, kuram viņš kalpoja. Kādu laiku Israēls bija pasaules gaisma, liecinādams par Jehovas cēlumu. Ne visu pārspējošajā gudrībā, pasakainajā bagātībā vai tālu sniedzošajā varā un slavā slēpās Salamana valdīšanas sākuma spožums, bet gan Dieva Vārda pagodināšanā, [33] izlietojot gudri Debesu dotās dāvanas.

Gadiem ejot un Salamana slavai pieaugot, viņš centās pagodināt Dievu, vairojot sava prāta un gara stiprumu un turpinot saņemtās svētības dot tālāk citiem. Viņš pats vislabāk saprata, ka tikai pateicoties Jehovas labvēlībai ir ieguvis spēku, gudrību un izpratni un ka šīs dāvanas dotas, lai iepazīstinātu pasauli ar ķēniņu Ķēniņu.

Salamans īpaši interesējās par dažādo procesu norisi dabā, tomēr viņa meklējumi neaprobežojās tikai ar vienu mācības nozari. Rūpīgi pētot visas radītās lietas, dzīvās un nedzīvās, viņš ieguva skaidru izpratni par Radītāju. Dabas spēkos, dažādajos iežos un dzīvnieku valstī, un katrā kokā, krūmā un ziedā viņš saskatīja Dieva gudrības atklāsmi. Cenšoties apgūt arvien vairāk un vairāk, pastāvīgi pieauga viņa zināšanas par Dievu un mīlestība pret Kungu.

Salamana dievišķi iedvestā gudrība ir izpaudusies slavas dziesmās un daudzos sakāmvārdos. "Un viņš

sacerēja un lietoja trīs tūkstošus sakāmvārdu, un viņa sacerēto dziesmu skaits bija pavisam tūkstotis un piecas. Viņš runāja par kokiem – sākot no ciedru koka, kas atrodas Libanonā, līdz īzapam, kas aug mūru plaisās. Un viņš runāja arī par zvēriem, par putniem, par rāpuļiem un par zivīm.”

Salamana sakāmvārdos izteikti svētas dzīves un cēlāko centienu pamatprincipi; Debesu izcelsmes pamatlikumi, kas [34] vada uz dievbijību; pamatlikumi, kam jāpārvalda ikkatra dzīves rīcība. Šo principu plašā izplatība un atziņa, ka vienīgi Dievam pienākas slava un gods, Salamana valdīšanas sākumu padarīja par morālas augšupejas un laicīgas labklājības laikmetu.

“Labi tam cilvēkam, kas atrod gudrību, un cilvēkam, kas dabū sev skaidru prātu! Jo ir labāk iegūt gudrību nekā sudrabu, un tās augļi ir vērtīgāki par zeltu. Tā ir cildenāka par pērlēm, un viss, ko tu varētu vēlēties, nav salīdzināms ar to. Ilgs mūžs ir pie tās labās rokas; pie kreisās rokas tai ir bagātība un gods. Tās ceļi ir patikami ceļi, un visas tās tekas pauž mieru. Tā ir dzīvības koks visiem, kas pie tās tveras, un svētlaimīgi ir tie, kas to sevī glabā.” (Sal. pam. 3:13-18)

“Jo īstās gudrības sākums ir, ja to labprāt klausās un ja tā cilvēkam ir mīļāka par visiem labumiem kopā!” (Sal. pam. 4:7)

“Bijība tā Kunga priekšā ir visas gudrības sākums.” (Ps. 110:10)

“Bijība tā Kunga priekšā ienīst nelāgo, ienīst tukšu iedomību, augstprātību un ikvienu jaunu ceļu, un manī mīt naidis pret netaisnām un neīstām runām.” (Sal. 8:13)

Ak, kaut vēlākos gados Salamans būtu ievērojis šos brīnišķos gudrības vārdus!

Ak, kaut viņš, kurš apliecināja, ka “gudro lūpas sēj atzišanu” (Sal. pam. 15:7 – Glika tulk.), kas bija mācījis Zemes ķēniņus pagodināt visu ķēniņu ķēniņu ar to slavu un godu, ko tie vēlējās sniegt kādam šīs pasaules valdniekam, pats vēlāk nebūtu netaisni, “lepnībā un augstprātībā” piesavinājies godu, kas pienācās vienīgi Dievam.

2. Tempļis un tā iesvētīšana

[35] Dāvida ilgi loloto plānu – uzcelt namu Kungam – gudri izpildīja Salamans. Septiņus gadus Jeruzālemē darbojās daudz strādnieku, kas nolīdzināja būvlaukumu, cēla mūrus, – “izlauza lielus akmeņus, vērtīgus akmeņus, lai ar apcirstiem akmeņiem liktu pamatu namam”. (1. Ķēn. 5:31) Viņi sagatavoja arī no Libanonas mežiem atvestos kokmateriālus un izveidoja brīnišķīgu svētnīcu.

Vienlaicīgi ar koku un akmeņu sagatavošanu, kas prasīja daudz tūkstošu vīru spēku, gādāja arī templim vajadzīgos audumus. Viss darbs pastāvīgi ritēja uz priekšu, un to vadīja Hūrām - Abijs no Tiras, kas prata “apstrādāt zeltu un sudrabu, varu un dzelzi, akmeņus un kokus, purpura, violeta purpura, smalku linu un karmezīna audumus.” (2. Laiku 2:13,14)

Tādā veidā celtne uz Morijas kalna izauga bez trokšņa, “no iepriekš apcirstiem akmeņiem, tā ka nedz āmuri, nedz kalti, nedz kādi citi dzelzs rīki nebija dzirdami, kamēr to cēla”, (1. Ķēn. 6:7) [36] jo atsevišķās daļas precīzi atbilda paraugam, ko Dāvids nodeva dēlam. Tā “Salamans taisīja arī visas pārējās lietas Dieva namam” (2. Laiku 4:19), ieskaitot kvēpināmo altāri, galdu priekšā liekamajām maizēm, šķēres un eļļas lukturus līdz ar traukiem un rīkiem, kas bija vajadzīgi priesteriem kalpošanai svētajā vietā, – visu “no tīra zelta”. (2. Laiku 4:21) Vara iekārtas – dedzināmo upuru altāri, lielo mazgājamo trauku, ko turēja divpadsmit vērši, mazāko trauku ar daudz citiem rīkiem – “Jordānas līdzenumā ķēniņš izlēja (..) cietā zemē starp Sukotu un Ceredatu”. (2. Laiku 4:17) Šīs iekārtas bija pilnīgas, bez jebkāda trūkuma.

Nams, ko Salamans ar sabiedrotajiem uzcēla Dievam un Viņa pielūgšanai, bija ārkārtīgi skaists un nesalīdzināmi grezns. Izrotāts ar dārgakmeņiem, plašu pagalmu ieskaits, ar krāšņām ieejām, apvilktas ar grieztu ciedru koku un dedzinātu zeltu, dievnams ar saviem greznajiem kambariem un bagātajām iekārtām bija piemērots attēls Dieva dzīvībai draudzei virs zemes, kas saskaņā ar dievišķo paraugu tiek celta cauri gadsimtiem, no iepriekš noslīpēta materiāla, kas salīdzināts ar “zeltu, sudrabu, dārgiem akmeņiem”. (1. Kor. 3:12; Ps. 144:12) Sajā garīgajā dievnamā Kristus ir “stūra akmens. Viņā visa celtne kopā salaista, aug par svētu templi tam Kungam”. (Ef. 2:20,21)

[37] Beidzot ķēniņa Dāvida izplānotais un viņa dēla Salamana celtais tempļis tika pabeigts. “Visu, ko Salamans bija iecerējis (..) Kunga nama vajadzībām, tas viņam bija paveicies.” (2. Laiku 7:11) Un tagad, lai Morijas kalna augstumus vainagojošais nams tiešām atbilstu Dāvida iecerei, jo tas nebija “domāts kādam cilvēkam, bet Dievam, tam Kungam”, (1. Laiku 29:2), tad vēl vajadzēja notikt svinīgai ceremonijai, to iesvētot Jehovam un Viņa pielūgšanai.

Vietu, kur uzcēla Dieva namu, jau sen uzskatīja kā īpaši nozīmīgu. Šeit ticīgo tēvs Ābrahāms bija gatavs paklausīt Jehovas pavēlei upurēt savu vienīgo dēlu. Šeit Kungs ar Ābrahāmu atjaunoja svētību derību, kas sevī ietvēra krāšņo apsolījumu par Mesiju, ka cilvēce tiks atpestīta ar Visaugstākā Dēla upuri. (1. Moz. 22:9,16-18) Šeit Dievs ar uguni no Debesīm atbildēja Dāvidam, kad viņš upurēja dedzināmos un pateicības upurus, lai apturētu atriebēja eņģeļa postošo zobenu. (1. Laiku 21) Un tagad vēlreiz te bija sapulcējušies Jehovas pielūdzēji, lai satiktos ar savu Dievu un atjaunotu svinīgos uzticības solījumus.

Iesvētīšanai izraudzītais laiks bija sevišķi labvēlīgs – septītais mēnesis, kad ļaudis no visām valsts daļām bija ieradusi Jeruzālemē uz Lieveņu svētkiem. Šie svētki galvenokārt izcēlās ar līksmības un prieka izpausmēm. Pļauja un ražas ievākšana bija pabeigta, jaunā gada darbi vēl nebija sākti, ļaudis

bija brīvi no rūpēm un varēja nodoties svēta prieka iespaidam.

Noteiktā laikā Israēla pulki līdz ar bagātīgi tērptiem [38] ārzemju tautu pārstāvjiem pulcējās tempļa pagalmos. Skats bija neredzēti krāšņs. Salamans, Israēla cilšu vecākie un ievērojamākie ļaužu pārstāvji tikko bija atgriezušies no otras pilsētas daļas, no kurienes tie atnesa Derības šķirstu. No svētnīcas Gibeonas augstienē jau bija pārnesta senā saiešanas telts līdz ar visiem tās svētajiem traukiem un rīkiem. (2. Laiku 5:5) Tagad šie rūpīgi glabātie Israēla bērnu seno dienu piedzīvojumu liecinieki, ceļojot tuksnesī un iekarojot Kānaānu, atrada pastāvīgu vietu krāšņajā celtnē, kam vajadzēja aizvietot pārnesamo telti. Nesot uz templi svēto Derības šķirstu ar divām akmens plāksnēm, uz kurām pats Dievs bija uzrakstījis desmit baušļus, Salamans sekoja sava tēva Dāvida piemēram. Pēc katriem sešiem soļiem viņš pienesa kādu upuri. Ar dziesmām, mūziku un plašu ceremoniju priesteri Kunga Derības šķirstu novietoja "vissvētākajā vietā, zem ķerubu spārnēm". (2. Laiku 5:7) Iznākuši no vissvētākā nodalījuma, viņi ieņēma tiem paredzētās vietas. Dziedātāji – levīti, tērpti baltās audekla drēbēs, ar cimbalām, arfām un citārām stāvēja no altāra uz rītiem, un kopā ar tiem bija 120 priesteri, kas pūta taures. (2. Laiku 5:12)

"Un vienlaicīgi iesākoties mūzikai un dziesmai, šķita, it kā būtu tikai viens, kas taurētu, un viens, kas dziedātu, un tikai skanētu viena balss, kas to Kungu teiktu un slavētu Viņu; un, kad uz augšu pacēlās tauru, cimbalu un citu instrumentu un slavas dziesmu skaņas, pauzdamas: "Jo tas Kungs ir labs, un Viņa žēlastība paliek mūžīgi!" – tad viss nams, tā Kunga nams, piepildījās ar mākonī, tā ka priesteri nevarēja nostāvēt, lai kalpotu, šī mākoņa dēļ, jo tā Kunga godība bija piepildījusi Dieva namu." (2. Laiku 5:13,14)

Saprotot mākoņa nozīmi, Salamans paziņoja: "Tas Kungs ir sacījis, ka Viņš vēlētos tumsā mājot, bet es esmu Tev uzcēlis dzīvojamu namu, noteiktu vietu, kur Tev jādzīvo uz mūžīgiem laikiem!" (2. Laiku 6:12)

"Tas Kungs ir kļuvis ķēniņš – tautas lai dreb! Viņš sēž pār ķerubiem – zeme lai trīc! Tas Kungs ir liels Ciānā, un Viņš augsti pacelts pār visām tautām. Lai tās teic Tavu lielo un bijājamo Vārdu: "Tiešām Viņš ir svēts!" (..) Cildiniet to Kungu, mūsu Dievu! Kārtiet ceļos Viņa kāju pamesla priekšā! Tiešām, Viņš ir svēts!" (Ps. 99:1-3,5)

Dievnama "pagalma vidū" Salamans bija izveidojis "paaugstinājumu no tīra vara"; "tā garums bija piecas olektis, tā platums bija piecas olektis un tā augstums bija trīs olektis". Uz tā tagad stāvēja Salamans un ar paceltām rokām svētīja viņa priekšā stāvošo milzīgo pūli. "Un visa Israēla draudze bija piecēlusies kājās." (2. Laiku 6:13,3)

"Slavēts lai ir tas Kungs, Israēla Dievs, kas ar savu muti runājis ar manu tēvu Dāvidu un kas ar savu roku to ir piepildījis, sacīdams: (..) Jeruzālemi Es esmu izraudzījis, lai tur mājotu Mans Vārds (..)." (2. Laiku 6:4,6)

Pēc tam Salamans uz paaugstinājuma nometās ceļos un, visiem ļaudīm dzirdot, izteica iesvētīšanas lūgšanu. Rokas pret debesīm pacēlis, kamēr draudze bija pakritusi ar seju pie zemes, ķēniņš lūdza:

"Tu, Kungs, Israēla Dievs! Nav tāda Dieva, kāds Tu esi, nedz debesīs, nedz virs zemes, Tu, kas turi derību ar saviem kalpiem un parādi viņiem žēlastību, saviem kalpiem, kuri no visas savas sirds staigā Tavā priekšā." (2. Laiku 6:14)

"Bet vai tiešām Dievs dzīvos kopā ar cilvēkiem zemes virsū? Redzi, debesis un visas debesu debesis nespēj Tevi aptvert, kā tad nu vēl šis nams, ko es esmu uzcēlis!" (2. Laiku 6:18) "Taču pievērsies sava kalpa lūgšanai un viņa sauksmei pēc žēlastības, Kungs, mans Dievs, Tu, kas uzklausi skaļo saukšanu un pielūgšanu, ar ko Tavs kalps nemitīgi griežas pie Tevis! Lai tavas acis ir atvērtas dienām un naktīm pār šo namu, pār šo vietu, par kuru Tu pats esi sacījis, ka tu liksi tur mājot savam Vārdam, ka Tu uzklausīsi tās lūgšanas, ko Tavs kalps teiks šinī vietā! Tad nu uzklausi sava kalpa un savas tautas Israēla sirds lūgšanas pēc žēlastības, vārdus, ar kādiem viņi Tevi šinī vietā pielūgs. Uzklausi no tās vietas, kur Tu mīti, no debesīm, un kad Tu tās dzirdi, tad piedod!" (2. Laiku 6:19-21)

"Un, ja Tava tauta, Israēls, tiktu tās ienaidnieku sakauta, tāpēc ka viņi bija pret Tevi grēkojuši, bet atgrieztos un apliecinātu Tavu Vārdu, un Tavā priekšā Tevi pielūgtu un lūgtos Tavas žēlastības šinī namā, tad uzklausi Tu pats no debesīm un piedod savas tautas, Israēla, grēkus un liec viņiem atgriezties atpakaļ tanī zemē, ko Tu viņiem un viņu tēviem esi devis." (2. Laiku 6:24,25)

[41] "Kad debesis būs aizslēgtas, kad lietūs nelīs, tāpēc ka viņi būs pret Tevi apgrēkojušies, un, kad viņi šinī vietā lūgs un apliecinās Tavu Vārdu un atgriezīsies no saviem grēkiem, tāpēc ka tu būsi viņus pārmācījis, tad uzklausi debesis un piedod savu kalpu un savas tautas, Israēla, grēkus, un rādi viņiem labo ceļu, pa kuru lai viņi staigā, un dod lietu savai zemei, ko Tu savai tautai esi devis par īpašumu." (2. Laiku 6:26,27)

"Kad zemē būs bada laiks vai mēris, vai sausums, vai rūsa, siseņi vai kukaiņi, kad viņu ienaidnieki zemē ielauzīsies pret viņu vārtiem vai būs kādas sērgas un slimības, kas tad lūgs, kas no visas sirds piesauks, vai tas būtu viens cilvēks vai visa Tava tauta, Israēls, kad viņi ikviens atzīs savas mokas un bēdas un izstieps savas rokas šinī namā, tad uzklausi viņus no debesīm, no vietas, kur tu mīti, un piedod un dod ikvienam pēc viņa ceļiem, tāpēc ka tu pazīsti viņu sirdi, jo Tu esi vienīgais, kas pazīst cilvēku bērnu sirdis, lai viņi Tevi bīstas, arvien staigādami Tavos ceļos visu savu mūža dienu, cik ilgi viņi dzīvo tās zemes virsū, ko Tu esi devis mūsu tēviem!" (2. Laiku 6:28-31)

"Un, ja arī kāds svešinieks, kas nepieder pie Tavas tautas, Israēla, bet nāk no tālas zemes Tava lielā

Vārda un Tavas stiprās rokas, un Tava izstieptā elkoņa dēļ, un kad tas nāks un šinī namā Tevi pielūgs, tad uzklausi no debesīm, no tās vietas, kur Tu mīti, – uzklausi tādus un dari visu, kā dēļ tas svešinieks Tevi lūgdams piesauks, lai visas zemes tautas atzīst Tavu Vārdu, lai tās Tevi tāpat bīstas kā Tava tauta, Israēls, un lai viņi zina, ka šis nams, ko es esmu cēlis, ir nosaukts pēc Tava Vārda!” (2. Laiku 6:32,33)

[42] “Kad Tava tauta dosies karā pret saviem ienaidniekiem pa to ceļu, pa kādu Tu vien viņus sūtīsi, un viņi Tevi pielūgs, vaigu pagriezuši uz šo pilsētu, ko Tu esi izraudzījis, un pret šo namu, kuru es esmu uzcēlis Tava Vārda godam, tad uzklausi no debesīm viņu lūgšanas pēc žēlastības un viņu sirds saukšanas, un nes viņiem tiesu, kāda tiem pienākas!” (2. Laiku 6:34,35)

“Un, kad viņi būs pret Tevi apgrēkojušies, – jo nav neviena cilvēka, kas nebūtu grēkojis un negrēkotu, – un Tu dusmosies par viņiem, un Tu tos nodosi ienaidniekiem, ka viņu uzvarētāji tos aizved gūstā ienaidnieku zemē vai nu uz tālu, vai tuvu zemi, un kad viņi tad tanī zemē, uz kuriem viņi ir aizvesti gūstā, atgriezies savā sirdī un Tevi pielūgtu tanī zemē, kurp viņi ir aizvesti gūstā, sacīdami: mēs esam grēkojuši, mēs esam vainojami, mēs esam darījuši bezdievīgu darbu. Un, kad viņi pie Tevis atgriežas no visas savas sirds un no visas savas dvēseles tanī zemē, kur viņi aizvesti gūstā, un kur viņiem jādzīvo gūstā, un viņi Tevi pielūgs, pagriezušies pret savu zemi, ko Tu esi devis viņu tēviem, un pret šo pilsētu, ko Tu esi izraudzījis, un pret šo namu, ko es esmu cēlis Tava Vārda godam, tad uzklausi no debesīm, no vietas, kur Tu mīti, viņu lūgšanas pēc žēlastības un viņu sirds kliedzienu un dari tā, kāda tiesa viņiem pienākas, un piedod savai tautai, ko tā pret Tevi bija grēkojusi.” (2. Laiku 6:36-39)

“Bet nu, mans Dievs, lai Tavas acis ir atvērtas, un Tavām ausīm lai labpatiktu dzirdēt šo lūgšanu šinī vietā. Un nu celies, Kungs, mans Dievs, un nāc savā miera vietā, Tu pats un Tavas visspēcības šķirsts! Lai Tavi priesteri, Tu, Kungs, mans Dievs, tērpjas pestīšanā, un Tevis apžēlotie lai līksmojas savā laimē! Ak Kungs, mans Dievs, neatmet sava svaidītā vaigu! Piemini savam kalpam Dāvidam solīto žēlastību!” (2. Laiku 6:40-42)

[45] Kad Salamans beidza lūgt, “tad uguns nonāca no debesīm un aprija dedzināmos upurus un kaujamos upurus”. Priesteri nevarēja ieiet templī, jo “Kunga godība piepildīja namu”. “Kad visi Israēla bērni redzēja uguni nonākam un tā Kunga godību izplešamies pār svētnīcu, tad viņi metās uz sava vaiga pie zemes, uz akmens seguma viņi nolīca savu vaigu un pielūdza un teica to Kungu, ka Viņš ir labs un ka Viņa žēlastība paliek mūžīgi.”

Tad ķēniņš un ļaudis pienesa Kungam upurus. “(..) tā ķēniņš un visa tauta iesvētīja Dieva namu.” (2. Laiku 7:1-5) Septiņas dienas neskaitāms ļaužu pulks no visām valsts daļām, “no Hamatas pievārtes līdz Ēģiptes upei”, ļoti liela draudze, pavadīja kopā priecīgus brīžus. Visa turpmākā nedēļa aizritēja ievērojot Lieveņu svētkus. Beidzoties iesvētīšanas un līksmā prieka brīžiem, ļaudis atgriezās mājās “priecīgi un līksmi to labumu dēļ, ko tas Kungs bija darījis gan Dāvidam, gan Salamanam, gan savai tautai Israēlam”. (2. Laiku 7:8,10)

Ķēniņš darīja visu, kas bija tā spēkos, lai pamudinātu ļaudis pilnībā nodoties Kungam, kalpot Viņam un paaugstināt Viņa svēto Vārdu. Un atkal, tāpat kā valdīšanas sākumā Gibeonā, Israēla ķēniņš saņēma līcību, ka Kungs padarīto atzīst un svētī. Naktī atklāsmē viņam parādījās Kungs un paziņoja: “Es esmu uzklājis tavu lūgšanu, un šo vietu esmu sev izraudzījis par upura namu. Redzi, kad es aizslēgšu debesis, ka lietūs nelīs, vai kad Es pavēlēšu siseņiem, lai tie noēd zemi, vai ja Es sūtīšu mēri savai tautai, un Mana tauta, kas ir pēc mana Vārda nosaukta, tad pazemosies un pielūgs un meklēs Manu vaigu, un atgriezīsies no saviem ļaunajiem ceļiem, [46] tad es viņus no debesīm uzklāšu un piedošu viņu grēkus, un dziedināšu viņu zemi. Tad nu tagad Manas acis būs atvērtas un Manām ausīm labpatiks dzirdēt šinī vietā izteiktās lūgšanas, jo Es esmu izraudzījis šo namu un esmu to darījis svētu, lai tur mūžīgi mājotu Mans Vārds un Manas acis un Mana sirds būtu tur vienmēr.” (2. Laiku 7:12-16)

Ja Israēls būtu palicis uzticīgs Kungam, tad šī godības celtnē pastāvētu kā mūžīga zīme, kas liecinātu par Dieva sevišķo labvēlību pret saviem izredzētajiem ļaudīm. “Bet svešiniekus, kas turas pie tā Kunga, kalpo Viņam un mīl Viņa Vārdu, lai būtu Viņa kalpi, kas stingri ievēro Sabatu un tur manu derību, tos Es vadīšu savā svētajā kalnā un iepriecināšu savā lūgšanas namā; viņu dedzināmie upuri un kaujamie upuri uz Mana altāra būs Man patīkami, jo Mans nams būs lūgšanas nams visām tautām.” (Jes. 56:6,7)

Apliecinot savu labvēlību, Kungs ķēniņam ļoti skaidri parādīja pienākuma ceļu. “Un nu, ja tu staigāsi Manā priekšā, gluži kā tavs tēvs Dāvids ir staigājis, un pildīsi visu tā, kā Es esmu tev pavēlējis, un ievērosi Manus likumus un Manas tiesas, tad Es nostiprināšu tavas ķēniņa valsts troni, kā Es to esmu svinīgi apsoliļis tavam tēvam Dāvidam, sacīdams: tev nekad netrūks vīru, kas valdīs pār Israēlu!” (2. Laiku 7:17,18)

[47] Ja Salamans būtu turpinājis Kungam kalpot pazemībā, tad visa viņa rīcība būtu izplatījusi spēcīgu iespaidu uz labu apkārtējās tautās, tautās, kuras jau labvēlīgi bija ietekmējusi viņa tēva Dāvida valdīšana, kā arī Salamana agrīno pārvaldes gadu laikā paustie gudrie vārdi un lieliskie darbi. Paredzot briesmīgās kārdināšanas, kas pavada labklājību un pasaules godu, Dievs Salamanu brīdināja pret atkrišanas ļaunumu un iepriekš atklāja grēka šausmīgās sekas. Pat skaistais dievnams tad varētu kļūt par “nievu vārdu un apsmieklu visu tautu starpā”, ja Israēls atstās “Kungu, savu tēvu

Dievu" (2. Laiku 7:20,22) un turēsies pie citiem dieviem.

Sirdī stiprināts un Debesu vēsts ļoti iepriecināts, ka viņa lūgšana par Israēlu paklausīta, Salamans iesāka savas valdīšanas viskrāšņāko posmu, kad "visi ķēniņi virs zemes centās Salamanu redzēt, lai dzirdētu viņa gudrību, ko Dievs bija licis viņa sirdī". (2. Laiku 9:23) Daudzi nāca, lai iepazītos ar viņa pārvaldes veidu un saņemtu padomu, kā rīkoties grūtībās un sarežģītās situācijās.

Salamans šos ļaudis iepazīstināja ar Dievu kā visu lietu Radītāju, un tie atgriezās mājās ar skaidrāku izpratni par Israēla Dievu un Viņa mīlestību uz cilvēci. Dabas norisēs tie tagad saskatīja Viņa mīlestības izpausmi un Viņa rakstura atklāsmi, tādēļ daudzi sāka Viņu pielūgt kā savu Dievu.

Salamana pazemība, kādu tas parādīja, uzņemoties valsts nastas, kad viņš Kungam atzinās – "es vēl esmu jauns zēns" (1. Ķēn. 3:7), viņa mīlestība uz Dievu un dziļā cieņa un godbijība pret dievišķām lietām, [48] viņa neuzticēšanās sev pašam un Mūžīgā Radītāja paaugstināšana – tās visas tiešām bija atdarināšanas cienīgās rakstura īpašības, kas atklājās kalpošanā sakarā ar celtniecības darbu pabeigšanu tempļī, kad viņš kā pazemīgs aizlūdzējs zemojās iesvētīšanas lūgšanā. Kristus sekotājiem šodien jābūt modriem, lai nezaudētu godbijības un dievbijības garu. Svētie Raksti māca, kā lai cilvēki tuvojas savam Radītājam – ar pazemību un bijību, ticībā uz dievišķo Vidutāju. Dziesminieks saka: "Jo tas Kungs ir liels Dievs un liels ķēniņš pār visiem dieviem. Nāciet, pielūgsim un zemosimies, locīsim ceļus tā Kunga, sava Radītāja, priekšā!" (Ps. 95:3,6)

Gan atklātībā, gan vienatnē mājās, pienesot Dievam savus lūgumus, mums ir priekšrocība zemosies Viņa priekšā. Mūsu piemērs Jēzus, "ceļos nometies, lūdza Dievu". (Lūk. 22:41) Arī par Viņa mācekļiem ir ziņots, ka tie "metās ceļos un lūdza Dievu". (Ap. d. 9:40) Pāvils atzīst: "Tādēļ es loku savus ceļus Tēva priekšā." (Ef. 3:14) Ezra metās ceļos izsūdzot Kungam Israēla grēkus, (Ezras 9:5) un Daniēls "nometās trīs reizes dienā ceļos, pielūdza un slavēja savu Dievu". (Dan. 6:10)

Patiesu cieņu pret Dievu iedveš izjūta par Viņa bezgalīgo lielumu un Kunga tiešās klātbūtnes apzināšanās. Ar šādām jūtām pret Neredzamo jābūt dziļi iespaidotai katrai ticīgai sirdij! Lūgšanas vieta un stunda ir svēta, jo tur ir Dievs. Ja mēs ar savu stāju un izturēšanos parādām [49] godbijību, tad iedvesmojošās jūtas vēl vairāk padziļinās. "Svēts un bijājams ir Viņa vārds," saka dziesminieks. (Ps. 111:9) Kad eņģeļi izrunā šo vārdu, tie aizklāj savu vaigu. Ar kādu cieņu tad mums, kritušiem un grēcīgiem cilvēkiem, būtu jāpiemin Dieva vārds!

Kā veiciem tā jauniem būtu labi apdomāt tās Rakstu liecības, kas rāda, kā jāizturas vietā, kas izceļas ar īpašu Kunga klātbūtni. "Novelc savas kurpes no kājām," pie degošā krūma tika pavēlēts Mozum, "jo tā vieta, kur tu stāvi, ir svēta zeme." (2. Moz. 3:5) Un, kad Jēkabs atklāsmē redzēja eņģeļus, tas izsacās: "Tiešām, tas Kungs ir šinī vietā, bet es to nezināju. (..) te tiešām ir Dieva nams, un še ir debesu vārti." (1. Moz. 28:16,17)

Ar iesvētīšanas dievkalpojumā teiktajiem vārdiem Salamans centās no klātesošo apziņas izskaust māņticību, kas pagāniem aptumšoja izpratni par Radītāju. Debesu Dievs nav līdzīgs pagānu dieviem, kas ierobežoti rokām celtos tempļos; tomēr Viņš ar sava Gara starpniecību satiekas ar ļaudīm, tiem pulcējoties namā, kas iesvētīts Viņa pielūgšanai. Daudzus gadsimtus vēlāk Pāvils šo pašu patiesību izteica sekojošos vārdos: "Dievs, kas radījis pasauli un visu, kas tanī, būdams debess un zemes Kungs, nemājo rokām celtos tempļos. Un Viņu neapkalpo cilvēku rokas, it kā Viņam kā vajadzētu; Viņš pats dod visiem dzīvību, elpu un visu. Viņš licis visām tautām celties no vienām asinīm un dzīvot pa visu zemes virsu un nospraudis noteiktus laikus un robežas, kur tiem dzīvot, lai tie meklētu Dievu, vai tie Viņu varētu nojaust un atrast, jebšu Viņš nav tālu nevienam no mums. Jo Viņā mēs dzīvojam un rosāmies, un esam (..) ." (Ap. d. 17:24-28) [50]

"Svētīga tā tauta, kam tas Kungs ir par Dievu,
Tie ļaudis, ko Viņš sev izredzējis par īpašumu!
Tas Kungs raugās no debesīm,
Viņš redz visus cilvēku bērnus;
No tās vietas, kur Viņa tronis,
Viņš pārredz visus zemes iedzīvotājus."

"Tas Kungs ir debesis uzcēlis savu troni,
un Viņa ķēniņa valstība valda pār visu."

Ak Dievs, Tavs ceļš ir svēts!
Kur ir vēl kāds tik liels Dievs kā Tu, ak Kungs?
Tu esi Dievs, kas dara brīnumus;
Tu esi tautām darījis zināmu savu spēku."
(Ps. 33:12-14; 103:19; 77:14,15)

Lai gan Dievs nemājo rokām taisītos tempļos, tomēr Viņš ar savu klātbūtni pagodina savu ļaužu sanāksmes. Kungs ir apsolījis, ka, tiem sapulcējoties Viņu meklēt, atzīstot savus grēkus un vienam par otru lūdzot, Viņš būs klāt ar savu Garu. Bet visiem, kas tā sanāk kopā Viņa pielūgšanai, jānoliek katrs ļaunums. Dievu jāpielūdz garā un patiesībā, svētā glītumā. Ja ļaudis Viņu tā nepielūdz, tad to

pulcēšanās ir veltīga. Par tādiem neīstiem pielūdzējiem Kungs saka: "Šī tauta godā Mani ar savām lūpām, bet viņu sirds ir tālu nost no Manis. Bet velti tie Mani cienī (...)." (Mat. 15:8,9) Tiem, kas Kungu piesauc, To jāpielūdz: "(...) garā un patiesībā. Jo Tēvs tādus meklē, kas Viņu tā pielūdz." (Jāņa 4:23)

"Bet tas Kungs ir savā svētajā namā. Lai visa pasaule klusē Viņa vaiga priekšā!" (Habakuka 2:20)

3. Augstprātība labklājībā

[51] Kamēr Salamans paaugstināja Debesu likumus, Dievs bija ar viņu, dodams gudrību valdīt pār Īsraēlu bezpartejiski un žēlsirdīgi. Sākumā, baudot laicīgu godu un labklājību, viņš palika pazemīgs un atstāja visai lielu iespaidu uz apkārtējiem ļaudīm. "Salamans pats valdīja pār visām ķēniņu valstīm, sākot no lielās upes un arī pār visu filistiešu zemi līdz pat Ēģiptes robežām." "Un viņam bija miers no visiem saviem ienaidniekiem visapkārt. Un ikviens Jūdā un Īsraēlā dzīvoja droši, zem sava vīna koka un zem sava vīges koka sēdēdams, (...) visu Salamana dzīves laiku." (1. Ķēn. 5:1,4,5)

Tomēr pēc daudzsoļā rīta viņa dzīvi aptumšoja atkrišana. Vēsture atzīmē skumjo patiesību, ka tas, kuru nosauca "Jedīdjā" – tā Kunga mīlulis (2. Sam. 12:25); tas, kurš, Dieva godāts, Kunga zēlastībā guva pasaulplašu slavu ar savu gudrību un taisnīgumu; tas, kurš citus mācīja pāri pār visu godāt Īsraēla Dievu, pats novērsās no Jehovas pielūgšanas, lai zemotos pagānu elku priekšā. [52]

Jau daudzus gadsimtus pirms Salamana nākšanas tronī, Kungs, paredzēdams briesmas, kas draud Īsraēla valdniekiem, deva Mozum viņu vadībai nepieciešamās pamācības. Tika sniegti norādījumi, lai tas, kas sēdēs uz Īsraēla troņa, "sev raksta norakstu no šīs bauslības grāmatas, kas pie priesteriem un levītiem. Un lai tā pie viņa paliek, un lai viņš to lasa ik dienas visu savu mūžu, ka viņš mācās būties to Kungu, savu Dievu, un lai viņš tur visus šos baušļus un lai pilda visus šos likumus. Un lai viņa sirds nepaaugstinās pār saviem brāļiem, lai viņš pats nenovērsas no baušļiem ne pa labi, ne pa kreisi, lai viņa dēlu valdīšanas laiks būtu jo ilgs viņa ķēniņa valstī Īsraēlā." (5. Moz. 17:18-20)

Dodot šīs pamācības, Kungs sevišķi brīdināja, lai svaidītais ķēniņš neapņem "daudzas sievas, lai viņa sirdsprāts nenogriežas no tā Kunga; lai viņš arī pārāk daudz nekrāj sev sudrabu un zeltu". (5. Moz. 17:17)

Salamans to visu zināja un kādu laiku arī ievēroja. Viņa lielākā vēlēšanās bija dzīvot un valdīt saskaņā ar Sinaja kalnā dotajiem likumiem, tāpēc valsts vadība krasi atšķīrās no tā laika tautu ieradumiem, kuras nebijās Dievu un kuru valdnieki mīdīja kājām Kunga svētos baušļus.

Cenzdamies nostiprināt pazīšanos un radniecību ar spēcīgo dienvidu valsti, Salamans uzdrošinājās kāpt uz [53] aizliegtas zemes. Sātans zināja, kādus augļus nes paklausība un visos Salamana valdīšanas agrīnajos gados, – godības pilnajos gados, kad ķēniņš izturējās gudri, augstsirdīgi un taisnīgi – tas centās Salamana pakļaut ietekmēm, kas nemanot iznīcinātu viņa uzticību pamatlikumiem un atšķirtu no Dieva. Par ienaidnieka sekmēm mums vēstī ziņojums: "Salamans saradojās ar faraonu, Ēģiptes ķēniņu. Un viņš paņēma faraona meitu un ievēda to Dāvida pilsētā (...)." (1. Ķēn. 3:1)

No cilvēciskā redzes viedokļa šī laulība, lai gan pretrunā Dieva likumu prasībām, šķita laba un svētīga, jo Salamana sieva tika atgriezta no pagānisma un vienojās ar vīru patiesā Dieva pielūgsmē. Turklāt faraons vēl bija izdarījis īpašu pakalpojumu Īsraēlam, ieņemdam Gezeru, jo viņš bija "nokāvis kānaāniešus, kas pilsētā dzīvoja. Un pēc tam viņš to bija devis pūrā savai meitai, kas bija kļuvusi Salamana sieva." (1. Ķēn. 9:16) Salamans šo pilsētu atjaunoja, un tā šķietami vēl vairāk nostiprināja valsts ietekmi gar Vidusjūras piekrasti. Bet, savienojoties ar pagānu tautu un salaulājoties ar elkiem kalpojošu princesi, Salamans pārsteidzīgi neievēroja Dieva gudro gādību savu ļaužu skaidrības pasargāšanai. Cerība, ka šī ēģiptiešu sieviete var tikt patiesi atgriezta, bija nevarīgs atvairojums grēkam.

Kādu laiku Dievs savā līdzjūtīgajā žēlastībā šo briesmīgo kļūdu vērsa par labu, un ķēniņš, gudri rīkojoties, vēl lielā mērā varēja aizmācīt jaunus spēkus, kas viņa neapdomības dēļ bija sākuši rosīties, bet Salamans bija pazaudējis no redzesloka savu spēka un labklājības Avotu. [54] Tieksmēm pārvarot saprātu, pieauga pašpaļāvība, un viņš Kunga gribu centās papildīt ejot pats pa savu ceļu. Viņš domāja, ka politiskā un tirdznieciskā biedrošanās ar apkārtējām valstīm dos tām patiesā Dieva atzišanu. Tādā veidā viņš iesaistījās nesvētā savienībā ar vienu tautu pēc otras. Bieži šīs draudzīgās attiecības apzīmogoja laulības ar pagānu princesēm. Apkārtējo ļaužu ieradumu dēļ Jehovas pavēles nobīdīja malā.

Salamans pats sev centās iestāstīt, ka viņa gudrība un piemēra spēks vadīs šīs sievas no elku pielūgšanas pie patiesā Dieva un noslēgtie līgumi ar citām tautām tās tikai ciešāk savienos ar Īsraēlu. Velta cerība! Salamana kļūda – uzskatīt sevi par pietiekoši spēcīgu pretoties pagānu sabiedrības iespaidam – bija liktenīga. Un tikpat liktenīgi bija arī maldi, kas iedrošināja cerēt, ka, neskatoties uz personīgo nepaklausību Dieva pavēlēm, citi varētu tikt ierosināti godāt un cienīt šos svētos principus. Līgumattiecības un tirdznieciskie sakari ar pagānu tautām Salamamam nodrošināja slavu, godu un šīs pasaules bagātību. Viņš spēja pārpilnībā sagādāt zeltu no Ofīra un sudrabu no Tarsisa. "Un ķēniņš darīja, ka sudraba un zelta Jeruzālemē bija tik daudz kā akmeņu un ciedru koku tik daudz kā vīgu koku ielejās." (2. Laiku 1:15) Bagātība ar visām to pavadošajām kārdināšanām Salamana dienās pie

ļaudīm pieauga arvien plašākos apmēros [55], bet skaistais rakstura zelts tika aptumšots un sabojāts.

Salamana atkrišana notika tik pakāpeniski, ka, iekams viņš to apzinājās, tas jau no Dieva bija aizgājis visai tālu. Gandrīz nemanāmi viņš arvien mazāk sāka uzticēties dievišķajai vadībai un svētībām, bet vairāk paļauties uz paša spēkiem. Maz pamazām tas atrāva Dievam to negrozāmo paklausību, kurai Israēlu vajadzēja veidot par īpašiem ļaudīm, un arvien vairāk piemērojās apkārtējo tautu ieradumiem. Padodamies kārdināšanām, ko izsauca viņa sekmes un augstais stāvoklis, ķēniņš aizmirsa savas labklājības Avotu. Godkārē pārspēt visas citas tautas spēkā un varenībā viņš Debesu dāvanas, kuras līdz šim lietoja Dieva pagodināšanai, tagad izšķieda savtīgiem nolūkiem. Nauda, kas bija jāveltī svētas dzīves principu izplatīšanai un cienījamu nabagu labklājībai, tika savtīgi izniekota godkārīgu nodomu īstenošanai.

Pieaugot visu pārvarošai tieksmei pārspēt citas tautas ārējā izrādē, ķēniņš vairs nesaskatīja vajadzību pēc rakstura skaistuma un pilnības. Meklēdams slavu pasaulē, viņš pārdeva godu un taisnīgumu. Milzīgos ienākumus, ko guva, tirgojoties ar daudzām zemēm, vēl papildināja ar smagiem nodokļiem. Tā lepība, godkāre, izšķērdība un iegribu apmierināšana izpaudās neželības un kategorisma augļos.

Apziņīgums un iecietība, kas Salamana attiecības ar ļaudīm raksturoja valdīšanas sākumā, tagad vairs nepastāvēja. No gudrākā un viszēlīgākā valdnieka viņš bija kritis visai zemu, kļūdams par varmāku. [56] Kādreizējais līdzjūtīgais, dievbijīgais ļaužu sargs bija pārvērties par apspiedēju un patvarīgu tirānu. Lai pietiktu līdzekļu greznā galma uzturēšanai, ļaudīm atkal un atkal uzlika jaunas nodokļu nastas.

Tauta sāka kurnēt. Kādreizējās cieņas un apbrīnošanas vietā pret ķēniņu pamodās neapmierinātība un riebums.

Lai pasargātu no paļaušanās uz miesīgu elkoni, Kungs jau iepriekš bija brīdinājis tos, kas valdīs pār Israēlu, lai viņi nepavairotu no Ēģiptes ievesto zirgu skaitu. "Un Salamans ieveda zirgus no Ēģiptes un no Koas (...)." "Un Salamans savāca vienkopus kara ratus un jātniekus, un viņam bija tūkstoš četri simti kara ratu un divpadsmit tūkstoši jātnieku, un viņš tos novietoja kara ratu pilsētās un pie ķēniņa Jeruzālemē." (2. Laiku 1:16; 9:28; 1. Ķēn. 10:26)

Arvien vairāk un vairāk ķēniņš greznību, baudkāri un pasaules labvēlību sāka uzskatīt par lieluma pazīmēm. No Ēģiptes, Fenīcijas, Ēdoma, Moāba un daudzām citām zemēm tika atvestas pievilcīgas un skaistas sievietes. Viņu skaits sniedzās simtos. Viņu reliģijā dominēja elku pielūgšana un tās bija apguvušas neželīgus un pazemojošus ceremoniju veidus. Viņu skaistuma apstulbots, ķēniņš kļuva nolaidīgs pienākumos pret Dievu un savu valsti.

Sievām uz ķēniņu bija spēcīga ietekme, un pamazām tās Salamana pierunāja līdz ar viņām vienoties elku pielūgšanā. Salamans nebija ievērojis dievišķo norādījumu, kas kā mūris pasargātu no atkrišanas, un tagad sāka kalpot neīstiem dieviem. [57] "Un, Salamamam vecam kļūstot, viņa sirds īpaši pievērsās svešiem dieviem, jo viņa sirds nebija tā atradusi mieru pie Tā Kunga, sava Dieva, kā viņa tēva Dāvida sirds. Un Salamans sekoja sidoniešu dievietei Astartei un pieķērās amoniešu riebīgajam elkam Milkomam." (1. Ķēn. 11:4,5)

Eljas kalna dienvidu augstienē – pretī Morijas kalnam, kur atradās skaistais Jehovas templis – Salamans uzcēla iespaidīga izskata ēku grupu kalpošanai elkiem. Lai izpatiktu savām sievām, viņš miršu un eljas koku birzīs novietoja milzīgus elkus – nesamērīgi veidotus koka un akmens tēlus. Seit – pagānu dievību altāru priekšā – Kamosa, moābiešu negantā elka priekšā, un Moloha, amoniešu elka priekšā (1. Ķēn. 11:7), norisinājās vispazemojošākie pagānisma rituāli.

Salamana rīcībai sekoja nenovēršams sods. Savienodamies ar elku pielūdzējiem, tas šķīrās no Dieva, kam sekoja viņa dzīves sabrukums. Atsacīdamies no padevības Kungam, viņš zaudēja spējas valdīt pār sevi. Morālais spēks bija zudis. Smalkās situācijas izjūtas notrulinājās un sirdsapziņa aptumšojās. Viņš, kurš valdīšanas sākumā bija atklājis tik daudz gudrības un līdzjūtības, atdodot kādai nelaimīgajai mātei bezpalīdzīgu zīdāini (1. Ķēn. 3:16-28), krita tik zemu, ka bija ar mieru uzcelt elku, kam par upuri pienesa dzīvus bērņus. Viņš, kurš jaunībā bija apdomīgs un saprātīgs un vīra spēka gados iedvesmots rakstīja: "Dažam kāds ceļš labi patīk, bet beidzot tas viņu tomēr noved nāvē" (Sal. pam. 14:12), vēlāk aizgāja tik tālu no skaidrības, ka iedrošinājās nodoties riebīgajai Komosa [58] un Astartes pielūgšanai. Viņš, kurš tempļa iesvētīšanas gadījumā saviem ļaudīm sacīja: "Un lai miers ar to Kungu, mūsu Dievu, ir jūsu sirdīs (...)" (1. Ķēn. 8:61), vēlāk kļuva pārkāpējs sirdī un dzīvē, aizliegdam paša teiktos vārdus. Viņš brīvību apmainīja pret nesavaldību, vajību un uzdzīvi. Viņš mēģināja, – bet par kādu maksu! – savienot gaismu ar tumsu, labu ar ļaunu, skaidrību ar nešķīstību, Kristu ar Beliālu.

Būdams viens no lielākajiem ķēniņiem, kāds jebkad valdījis, Salamans kļuva par izvirtuli, par citu lietotu darbarīku un vergu. Kādreiz cēlo un vīrišķīgo raksturu nomainīja nespēks un nenoteiktība. Ticību dzīvajam Dievam aizstāja ateistiskas šaubas. Neticība iznīcināja viņa laimi, padarīja vājāku pamatlikumu izpratni un pazemoja dzīvi. Augstsirdības un taisnības vietā, kas raksturoja viņa valdīšanas sākumu, nāca apspiešana un varmācība. Ak, nabaga trauzlā cilvēka daba! Cik maz Dievs var darīt tāda cilvēka labā, kas zaudējis atkarības izjūtu no sava Radītāja!

Sajos atkrišanas gados pastāvīgi pieauga Israēla garīgais pagrimums. Un kā gan varēja būt citādi, ja

tautas ķēniņš savas intereses bija savienojis ar sātana darba rīkiem? Šos iespaidus ienaidnieks izmantoja, cenšoties samulsināt israēliešu uztveri par patiesu un viltotu Dieva pielūgšanu, un tie kļuva par viegli iegūstamu laupījumu. Tirgošanās ar citām tautām tos noveda ciešā saskarē ar ļaudīm, kas Dievu nemīlēja, kā rezultātā ļoti samazinājās viņu pašu mīlestība uz Kungu. Tika noslāpēta asā izjūta par Dieva rakstura skaidrību un svētumu. Atsakoties staigāt paklausības taku, viņi padevās taisnības ienaidniekam. Par vispārēju ieradumu kļuva laulības ar elku kalpiem, [59] un israēlieši ātri zaudēja nepatiku pret svešiem dieviem. Piekopa daudzsievību. Elkiem kalpojošās mātes, audzinot savus bērnus, tos mācīja ievērot pagānu rituālus. Dažu dzīvē Dieva noteikto skaidro reliģiju aizstāja vistumšākā elku pielūgšana.

Kristiešiem sevi jā saglabā tīrus un šķirtus no pasaules, no tās gara un iespaيدا. Dievs pilnībā spēj mūs uzturēt pasaulē, bet mēs nedrīkstam būt no pasaules. Viņa mīlestība nav mainīga un svārstīga. Viņš vienmēr ir nomodā par saviem bērniem, un Viņa rūpes un gādība nav izmērojama. Bet Viņš prasa nedalītu uzticību. "Neviens nevar kalpot diviem kungiem: vai viņš vienu ienīdīs un otru mīlēs, jeb viņš vienam pieķersies un otru atmetīs. Jūs nevarat kalpot Dievam un mantai." (Mat. 6:24)

Salamans bija apveltīts ar brīnišķīgu gudrību, bet pasaule to aizvīla no Dieva. Sodien cilvēki nav par viņu stiprāki; tie ir tikpat vāji, tikpat ātri padodas iespaidiem, kas izraisīja viņa atkrišanu. Kā Dievs brīdināja Salamanu par tam draudošajām briesmām, tā Viņš šodien brīdina savus bērnus nepakļaut briesmām savas dvēseles, saradojoties ar pasauli. "Tāpēc izejat no viņu vidū un nošķirieties no tiem, saka tas Kungs, un neaiztieciat neko, kas ir nešķīsts, tad Es jūs pieņemšu. Tad Es būšu jums par Tēvu, un jūs būsit Man par dēliem un meitām, saka tas Kungs, Visuvaldītājs." (2. Kor. 6:17,18)

Labklājībā uzglūn briesmas! Visos gadsimtos bagātība un gods ir apdraudējuši pazemību un garīgumu. Ne jau tukšu trauku ir grūti panest; rūpīgi līdzsvarojams ir tieši līdz malām piepildītais. [60] Piemeklējumi un pretestība var izraisīt bēdas, bet garīgajai dzīvei visdraudošākā ir labklājība. Ja cilvēks neatrodas pastāvīgā pakļautībā Dieva gribai, ja viņš nav svētījies patiesībā, tad labklājība noteikti pamodinās dabisko tieksmi uz iedomību.

Visdrošāk ir uzturēties pazemības ielejā, kad cilvēks atļauj Dievam sevi mācīt un vadīt ikkatrā solī. Bet ļaudis, kas stāv it kā īpašā virsotnē un, pateicoties savam stāvoklim, iedomājas, ka tiem ir liela gudrība, atrodas nopietnās briesmās. Ja viņi nepieķersies Kungam, tad noteikti kritīs.

Kur vien tiek kopts lepnums un godkāre, tur dzīve ir samaitāta, jo lepnums, neizjūdzams nekādu vajadzību, aizslēdz sirdi mūžīgajām Debesu svētībām. Tas, kurš tiecas paaugstināties, atradīs ka tam trūkst Dieva žēlastības, kuras spēkā iegūstama patiesa bagātība un prieks. Bet tas, kas visu dos un visu darīs Kristum par godu, piedzīvos piepildāmies apsolījumu: "Tā Kunga svētība dara cilvēku bagātu bez sevišķām viņa paša pūlēm." (Sal. pam. 10:22) Ar maigu žēlastības pieskārienu Pestītājs atbrīvos dvēseli no nemiera un nesvētas pašpaļāvības, apmainīs ienaidu pret mīlestību un neticību pret uzticību. Ja Viņš kādai dvēselei liek dzirdēt vārdus: "Seko Man", tad pasaules burvīgums tiek salauzts. Pie Viņa balss skaņas zūd godkāres un alkatības gars, un cilvēks atbrīvots ceļas, lai sekotu Jēzum.

4. Pārkāpumu sekas

[61] Starp visiem nozīmīgajiem iemesliem, kas Salamanu noveda izšķērdībā un greznībā un lika apspiest tautu, pirmajā vietā izvirzās nolaidība pašuzturēšanās gara izkopšanā un uzturēšanā.

Kad Sinaja kalna pakājē Mozus ļaudīm darīja zināmu dievišķo pavēli: "Lai tie Man taisa svētu vietu, ka Es mājoju viņu vidū", tad israēlieši savu atsaucību apliecināja ar atbilstošām dāvanām. "Un ikviens, kuru širds skubināja, un ikviens, kam bija labs prāts, nāca un atnesa savu upura dāvanu tam Kungam Saiešanas telts celšanai, kalpošanai un svētajām drēbēm." (2. Moz. 35:21) Svētnīcas iekārtošanai bija nepieciešama liela, visu aptveroša iepriekšēja sagatavošanās. Vajadzēja visdārgāko un visvērtīgāko materiālu, bet Kungs pieņēma tikai labprātīgus upurus. Nodrošināšanai Dievam un pašuzturēšanai gars bija pirmās prasības, sagatavojot mājokli Visaugstākajam. [62]

Līdzīgs uzaicinājums uz pašuzturēšanos atskanēja arī tad, kad Dāvids atbildību par dievnama celšanu uzticēja Salamanam. Lielā skaitā kopā sanākušajiem ļaudīm ķēniņš jautāja: "Un kam nu vēl ir šodien labs prāts tam Kungam brīvprātīgi ziedot?" (1. Laiku 30:5) Tāds aicinājums uz pašuzturēšanos un labprātīgu kalpošanu jāpatur prātā ikvienam, kas saistīts ar dievnama celšanas darbu.

Lai uzceltu telti tuksnesī, izredzētiem vīriem Kungs deva sevišķu veiklību un gudrību. "Un Mozus sacīja Israēla bērniem: "Redziet, tas Kungs ir aicinājis Becaleēlu, no Jūdas cilts un to ir pildījis ar Dieva Garu, ar gudrību, izmanību un zināšanām visādiem darbiem (...). Arī spējas citus mācīt Viņš līcis viņam sirdī, viņam un Oholiābam (...) no Dana cilts. Viņš tos ir pildījis ar sirds gudrību, tā ka tie var veikt dažādus griezēju un izšuvēju darbus (...). un Becaleēls un Oholiābs, un visi prasmīgie vīri, kuriem tas Kungs bija devis gudrību un māku veikt jebkuru darbu svētnīcas celšanā, lai strādā tā, kā tas Kungs bija pavēlējis." (2. Moz. 35:30-35; 36:1) Debesu spēki sadarbojās ar strādniekiem, kurus pats Kungs bija izredzējis darbam.

So strādnieku pēcnācēji lielā mērā mantoja viņu priekštečiem piešķirtās spējas. Kādu laiku šie vīri no Jūdas un Dana cilts turējās pazemīgi un pašizliedzīgi, bet pakāpeniski, gandrīz nemanot, zaudēja

tuvās attiecības ar Kungu [63] un vēlmi Tam kalpot nesavtīgi. Kā smalkākas mākslas pratēji tie sāka prasīt augstāku atalgojumu. Dažkārt viņu prasības arī izpildīja, bet tie arvien biežāk meklēja un atrada nodarbošanos pie apkārtējām tautām. Cēlā pašuzpurēšanās gara vietā, kas bija pildījis viņu senču sirdis, tie tagad sevi kopa mantkārību, alkstot pēc arvien lielāka ieguvuma. Lai apmierinātu savtīgās tieksmes, tie Kunga doto gudrību izlietoja kalpojot pagānu ķēniņiem un savu talantu ieguldīja tādos darbos, kas darīja negodu viņu Radītājam.

Starp šiem vīriem Salamans meklēja darbu vadītāju, kas pārraudzītu tempļa būvi Morijas kalnā. Ķēniņam jau bija uzticēti noteikti, sīki izstrādāti apraksti par katru daļu svētajā celtnē, un viņš varēja ticībā no Kunga lūgt svētījušos palīgus, kas apveltīti ar īpašām spējām nepieciešamā darba precīzai izpildei. Tomēr Salamans neizmantoja izdevību vingrināties ticībā Dievam. Viņš vajadzīgo speciālistu meklēja pie Tiras ķēniņa. "Un nu tagad atsūti man gudru vīru, kas māk apstrādāt zeltu un sudrabu, varu un dzelzi, purpura un karmezīna un violeta purpura audumu, un tādu, kas labi prastu darināt grebumus kopā ar tiem gudrajiem vīriem, kas man jau ir kā Jūdā, tā Jeruzālemē (..)." (2. Laiku 2:6) Fenīcijas ķēniņš atbildēja, atsūtot Hūrām –Abiju, "kādas sievas dēlu, kas pati bija cēlusies no Dana cilts, bet viņa tēvs bija tiritietis." (2. Laiku 2:13) Hūrām-Abijs no mātes puses bija Oholiāba pēcnācējs, kuru Dievs pirms vairākiem gadsimtiem tika apdāvinājis ar sevišķu gudrību Saiešanas telts celšanai.

Tā Salamana strādniekiem par vadītāju tika nolīgts vīrs, kura pūles nenoteica nesavtīga vēlēšanās kalpot Kungam. [64] Viņš kalpoja šīs pasaules dievam – mantai. Katra viņa būtnes šķiedra bija piesātināta ar savtīguma pamatdomu.

Savu neparasto spēju dēļ Hūrām-Abija prasīja lielu atalgojumu. Ar laiku šī vīra nepareizos vadmotīvus pārņēma arī viņa biedri. Dienu pēc dienas kopā strādājot, tie savu izpeļņu sāka salīdzināt ar viņa peļņu un tādā veidā pazaudēja izpratni par darba svētumu. Pašaižliedzības gars tos atstāja, un tā vietā ienāca mantkārība. Rezultātā tie pieprasīja lielāku algu, kas arī tika nodrošināta.

Tādā veidā ieviestā nesvētā ietekme iespaidās daudzās Kunga kalpošanas darba nozarēs un izplatījās visā valstī. Pieprasītais un saņemtais augstais atalgojums daudziem deva iespēju nodoties greznībai un izšķērdībai. Bagātie apspīda nabagos; pašuzpurēšanās gars gandrīz izzuda. Un šī tālejošā iespaids pamatcēlonis bija kādreiz par visgudrāko uzskatītā cilvēka drausmīgā atkrišana.

Asais pretstats, kādu saskatām garā un motīvos, kas vadīja svētnīcas cēlājus tuksnesī un tos, kas piedalījās Salamana dievnama celšanā, sniedz dziļu mācību. Pašlabuma meklēšana, kas raksturoja tempļa cēlājus, atrod atbalsi šodien pasaulē valdošajā savtīgumā. Alkatības gars un tieksme pēc augstākas vietas un lielākas algas ir visai nobriedušas īpašības. [65] Svētnīcas cēlāju labprātīgā kalpošana un priecīgā pašaižliedzība vairs ir pavisam reti sastopama. Bet tas ir vienīgais gars, kam jāvalda Jēzus sekotājos. Mūsu dievišķais Skolotājs ir atstājis piemēru, kā jāstrādā Viņa mācekļiem, tiem, kuriem Viņš pavēlēja: "Sekojiet man, Es jūs darīšu par cilvēku zvejniekiem." (Mat. 4:19) Viņš nenoteica kalpošanas algas lielumu. Tiem ar Viņu bija jādalās pašaižliedzībā un upurī.

Mums nav jāstrādā domājot tikai par algu. Motīvos, kas pamudina kalpot Dievam, nedrīkst ietilpt nekas, kam radniecība ar izdabāšanu sev pašam. Pirmā prasība pieņemamai kalpošanai vienmēr ir bijusi un būs: nesavtīga nodošanās un uzpurēšanās gars. Mūsu Kungs un Meistars ir noteicis, ka Viņa darbā nedrīkst ieauzt nevienu savtības pavedienu. Savās pūlēs mums jāieliek smalkjūtība un veiklība, noteiktība un gudrība, ko pilnīgais Dievs prasīja no šīs zemes svētnīcas cēlājiem, tādēļ savus pienākumus pildot vienmēr atcerēsimies, ka vislielākās dāvanas un visspožākā kalpošana tiek pieņemta tikai tad, kad pašā es ir nolikts uz altāra par dzīvu dedzināmo upuri.

Vēl kāda novēršanās no pareizajiem principiem, kā dēļ krita Israēla ķēniņš, bija saistīta ar padošanos kārdinājumam pieņemt sev godu, kas pienācās vienīgi Dievam.

Sākot ar dienu, kad Salamanam uzticēja tempļa celšanu, līdz tā pabeigšanas brīdīm viņš visu priekšā zvērēja, ka grib "namu celt Kunga, Israēla Dieva, Vārdam". (2. Laiku 6:7) [66] So mērķi tas pilnībā atzina sapulcējušos Israēla pulku priekšā, tempļa iesvētīšanas laikā. Savā lūgšanā ķēniņš apstiprināja, ka Jehova ir sacījis: "Lai Mans Vārds tanī mīt." (1. Ķēn. 8:29)

Viena no visaizkustinošākajām Salamana iesvētīšanas lūgšanas daļām bija viņa aizlūgums Dievam par svešiniekiem, kas nāks no tālām zemēm, lai kaut ko vairāk uzzinātu par To, kura slava būs izplatījusies visās tautās. "Tie būs dzirdējuši par Tavu lielo slavu, par Tavu stipro roku, par Tavu izstiepto elkoni." Par katru šādu svešinieku Salamans aizlūdza: "Uzklausi arī viņu (..), un dari Tu visu tā, kā Tevi svešinieks ir lūdzis, lai visas zemes tautas atzīst Tavu Vārdu, lai tie Tevi bītos gluži tāpat kā Tava tauta Israēls un lai tie atzīst, ka šis nams, kuru es esmu uzcēlis, ir Tavam Vārdam novēlēts." (1. Ķēn. 8:42,43)

Dievkalpojuma noslēgumā Salamans aicināja Israēlu būt patiesiem un uzticīgiem Dievam, lai "visas tautas vīrs zemes atzīst, ka tas Kungs ir Dievs un ka bez Viņa nav cita neviena". (1. Ķēn. 8:60)

Lielāks par Salamanu bija dievnama Plānotājs; tur atklājās Dieva gudrība un godība. Tie, kas šo patiesību nezināja, apbrīvoja un slavēja Salamanu, it kā viņš būtu arhitekts un cēlājs. Sākumā Salamans tādu godu atraidīja.

Tieši tā notika, kad pie Salamana atnāca Sābas ķēniņiene. Dzirdējusi par viņa gudrību un uzcelto lielisko templi, ķēniņiene nolēma to pārbaudīt ar grūtiem jautājumiem un pati savām acīm redzēt viņa ievērojamos darbus. Tā atnāca ar daudz kalpiem un kamieļiem, "kas nesa balzamu un ļoti daudz zelta un dārgakmeņu". [67] Ceļojums uz Jeruzālemi prasīja ilgu laiku. "Un viņa nāca pie Salamana un

sacīja viņam itin visu, kas viņai bija uz sirds." Tā runāja ar ķēniņu par dabas noslēpumiem, un Salamans tai stāstīja par Dievu, dabas lielo Radītāju, kurš mājo visaugstākajās Debesīs un valda pār visu. "Un Salamans atbildēja uz visiem viņas jautājumiem; ķēniņam nebija nekā apslēpta, ko viņš tai nebūtu izskaidrojis." (1. Ķēn. 10:1-3)

"Un Sābas ķēniņiene skatīja gan visu Salamana gudrību, gan arī namu, ko viņš bija uzcēlis. (..) Un viņai aiz izbrīna aizrāvās elpa. Un viņa sacīja ķēniņam: "Patiess bija tas vārds, kādu es savā zemē dzirdēju gan par taviem darbiem, gan par tavu gudrību. Tomēr es šim vārdam tikmēr negribēju ticēt, tiekams es pati nācu un apskatīju savām acīm. Un arī pusi vēl es nezināju: tava gudrība un labklājība pārsniedz visu, ko biju dzirdējusi.. Svētīgi ir tavi vīri, un svētīgi ir tavi kalpotāji, kas ik dienas stāv tavā priekšā, tie, kuri dzird tavu gudrību." (1. Ķēn. 10:4-8; 2. Laiku 9:3-6)

Salamans šo ķēniņieni tik pilnīgi iepazīstināja ar savas gudrības un labklājības Avotu, ka apciemojuma beigās tā bija spiesta nevis paaugstināt cilvēcisko rīku, bet izsaukties: "Lai slavēts ir tas Kungs, tavs Dievs, kam labpaticies tevi uzcelt uz Israēla troņa savas mūžīgās mīlestības dēļ pret Israēlu, lai tu darītu tiesu un taisnību." (1. Ķēn. 10:9) Kungs vēlas, lai šāds iespaids tiktu atstāts uz visiem ļaudīm. Un kad "visi ķēniņi virs zemes centās Salamanu redzēt, lai dzirdētu viņa gudrību, ko Dievs bija licis viņa sirdī" (2. Laiku 9:23), [68] kādu laiku arī pats Salamans godāja Kungu, norādīdams apmeklētājiem uz Debesu un Zemes Radītāju, visas gudrības Avotu – Universa Valdnieku.

Ja viņš pazemīgā garā būtu turpinājis novērst cilvēku uzmanību no sevis un saistīt pie Tā, kurš viņam bija devis gudrību, bagātību un godu, – ak, cik daudz savādāka būtu Salamana dzīves vēsture! Bet inspirētais raksts ziņo ne tikai par viņa tikumiem, bet sniedz uzticamu liecību arī par krišanu. Pacelts slavas kalngalos un veiksmes apņemts, Salamans apreiba, zaudēja līdzsvaru un krita. Pastāvīgi pasaules cilvēku pagodināts, viņš beidzot vairs nespēja pretoties izteiktajiem glaimiem. Viņam uzticētā gudrība, lai ar to godātu tās Devēju, pildīja to ar lepniību. Beidzot viņš ļāva, lai cilvēki runā, ka par nesalīdzināmi krāšņās celtnes plānošanu un uzcelšanu "Kunga, Israēla Dieva Vārda" godam visvairāk nopelnu pienākas viņam.

Tāpēc arī notika, ka Jehovas dievnams starp tautām kļuva pazīstams kā "Salamana dievnams". Cilvēks bija piesavinājies godu, kas pienācās vienīgi Visaugstākajam. (Sal. māc. 5:7) Līdz pat šai dienai dievnamu, par kuru Salamans kādreiz teica: "Sis nams, ko es esmu cēlis ir nosaukts pēc Tava Vārda" (2. Laiku 6:33), nesauc par "Jehovas namu", bet par "Salamana templi".

Cilvēks nevar parādīt vēl lielāku vājību, kā ļaut citiem pierakstīt tam godu par dāvanām, kas saņemtas no Debesīm. Īsts kristietis katrā lietā pagodinās Dievu kā Pirmo un Pēdējo, un Vislabāko. Nekāda godkāriņa dziņa [69] neizdzēsīs viņa mīlestību uz Dievu; pastāvīgi un nepārtraukti tas centīsies sekmēt Debesu Tēva godu. Ja būsim uzticīgi Dieva Vārda paaugstināšanā, tad mūsu tieksmes atradīsies dievišķā uzraudzībā, un mēs spēsim attīstīt garīgos un intelektuālos spēkus.

Dievišķais Meistars Jēzus vienmēr paaugstināja savu Debesu Tēva Vārdu. Viņš savus mācekļus mācīja lūgt: "Mūsu Tēvs Debesīs, svētīts lai top Tavs Vārds," (Mat. 6:9) un nedrīkstēja aizmirst atziņu: "Tev pieder (..) gods." (Mat. 6:13) Lielais Dziedinātājs bija tik piesardzīgs, lai uzmanību nepiesaistītu sev, bet sava spēka Avotam, ka pārsteigtais ļaužu pulks, redzot "mēmus runājam, kroplus veselus, tizlus staigājam un aklus redzam", nepagodināja Viņu, bet "teica Israēla Dievu". (Mat. 15:31) Kristus brīnīšķīgajā lūgšanā, kas pienesta Tēvam īsi pirms krustā sišanas, ir vārdi: "Tēvs (..) apskaidro savu Dēlu, lai Dēls apskaidro Tevi. (..) Es Tevi esmu paaugstinājis virs zemes, pabeigdams to darbu, ko darīt Tu Man esi uzdevis. (..) Taisnais Tēvs! Pasaule tevi nav atzinusi, bet Es tevi esmu atzinis, un šie ir atzinuši, ka Tu mani esi sūtījis. Un Es viņiem esmu darījis zināmu Tavu Vārdu un darīšu To zināmu, lai mīlestība, ar ko tu Mani esi mīlējis, būtu viņos un arī es būtu viņos." (Jāņa 17:1,4,25,26)

"Tā saka tas Kungs: "Gudrais lai nelielās ar savu gudrību, stiprais lai nelielās ar savu spēku, bagātais lai nelielās ar savu bagātību! Bet, kas grib lielīties, lai lielās ar savu atziņu, ka viņš Mani pazīst un zina, ka Es esmu tas Kungs, kas uztur virs zemes žēlastību, patiesību un taisnību; jo uz tādiem Man ir labs prāts." (Jer. 9:22,23) [70]

"Es slavēšu Dieva Vārdu ar dziesmu un godināšu Viņu ar pateicību." (Ps. 69:31)

"Cienīgs ir tas Jērs (..) ņemt spēku, bagātību, gudrību, stiprumu, godu, slavu un pateicību!" (Atkl. 4:11)

"Es Tevi slavēšu, Kungs, mans Dievs, no visas sirds un godāšu Tavu Vārdu mūžīgi." (Ps. 86:12)

"Slavējiet līdz ar mani tā Kunga godu, kopā teiksim Viņa augsto Vārdu!" (Ps. 34:4)

Atkrišanas sākumu, atkāpjoties no uzpurēšanās gara un tiecoties uz paaugstināšanos, iezīmēja vēl cita veida dievišķā plāna rupjš sagrozījums. Kungs vēlējās, lai Viņa ļaudis ir pasaules gaisma. Viņu dzīves izpildījumā bija jāatspīd Dieva likumu godībai. Lai šo nodomu īstenotu, Viņš lika Israēlam ieņemt stratēģiski svarīgu vietu tautu starpā.

Salamana dienās Israēla valsts sniedzās no Amatas ziemeļos līdz Ēģiptei dienvidos un no Vidusjūras līdz Eifratas upei. So teritoriju šķērsoja daudzi dabiski pasaules tirdzniecības ceļi, pa kuriem pastāvīgi gāja karavānas no tālām zemēm. Tā Salamanam un viņa ļaudīm bija dota iespēja vīsu tautu pārstāvjiem atklāt ķēniņu ķēniņa raksturu un tos mācīt Viņu godāt un Tam paklausīt. So atziņu vajadzēja sniegt visai pasaulei. Kristu pienācās paaugstināt tautu priekšā, iepazīstinot tās ar upuru sistēmu, lai visi, kas vien vēlētos, varētu dzīvot. [71]

Nolikam par galvu tautai, kuras uzdevums bija kā bākai mirdzēt apkārtējā pasaulē, Salamanam

vajadzēja no Kunga doto gudrību un savu iespaida spēku izlietot, lai organizētu un vadītu lielu kustību, kas apgaismotu tos, kas nepazīna Dievu un Viņa patiesību. Tad dievišķo priekšrakstu ievērotājiem būtu pievienojušies neskaitāmi ļaužu pulki, Israēls būtu pasargāts no pagānu ļaunajiem ieradumiem un godības Kungs būtu ļoti paaugstināts. Bet Salamans šo augsto sūtību piemirsa. Viņš neizlietoja brīnišķīgās izdevības apgaismot caur viņa zemi nemitīgi ceļojošos ļaudis, ne arī tos, kas apmetās lielākajās pilsētās.

Misijas garu, ko Salamana un visu patieso israēliešu sirdīs bija dēstījis Dievs, izspieda tirdzniecības gars. Satiksme ar daudzām citām tautām tika izlietota sevis personīgai paaugstināšanai un izcelšanai. Lai stiprinātu savu politisko drošību, Salamans tirdzniecības centros lika uzcelt cietokšņu pilsētas. Viņš atjaunoja Gezeru tuvu Jopei, kas atradās ceļā starp Ēģipti un Sīriju; Bet-Oronu uz rietumiem no Jeruzālemes, no kurienes varēja pārredzēt lielos ceļus, kas izgāja no Jūdejas sirds uz Gezeru un jūrmalu; Megidu, caur kuru karavānas plūda no Damaskas uz Ēģipti un no Jeruzālemes uz ziemeļiem, un Tadmoru tuksnesī (2. Laiku 8:4), gar kuru plūda karavānas no austrumiem. Visas šīs pilsētas bija stipri nocietinātas. Tirdznieciskās [72] priekšrocības, ko sniedza valsts atrašanās pie izejas uz Sarkano jūru, tika pavairotas, izveidojot floti Ecion-Geberā, Sarkanās jūras krastā Edoma zemē. Apmācīti jūrnieki no Tiras līdz ar Salamana kalpiem vadīja šos kuģus jūras ceļojumos "uz Ofiru un atveda no turienes (..) zeltu (..)" (2. Laiku 8:18; 1. Ķēn. 9:26,28; 10:11)

Ķēniņa un daudzu viņa pavalstnieku ienākumi ļoti pavairojās, bet par kādu maksu! Dieva žēlastības dāvanu namturu mantkārības un tuvredzības dēļ neskaitāmie ceļotāji tika atstāti nezināšanā par Jehovu.

Pārsteidzošā pretstatā Salamana rīcībai bija Kristus izturēšanās, staigājot virs zemes. [73] Lai gan Pestītājam bija "visa vara", Viņš to tomēr nekad neizlietoja sevis izcelšanai. Nekāds sapnis par pasaules pakļaušanu vai laicīgu lielumu nesabojāja Viņa kalpošanas darba pilnību cilvēku labā. "Lapsām ir alas, putniem apakš debess ir ligzdas, bet Cilvēka Dēlam nav kur savu galvu nolikt." (Mat. 8:20) Tiem, kas, paklausot sava laika aicinājumam, sākuši kalpot Meistaram, ir brīnišķīga iespēja apgūt Viņa metodes. Jēzus izlietoja visas iespējamās priekšrocības, ko sniedza lielie zemi šķērsojošie ceļi.

Savu ceļojumu starplaikā Viņš mājāja Kapernaumā, kas kļuva pazīstama kā "Viņa pilsēta". (Mat. 9:1) Atrazdamās pie lielceļa, kas gāja no Damaskas uz Jeruzālemi un Ēģipti, un uz Vidusjūru, tā bija piemērots centrs Pestītāja darbam. Cilvēki no daudzām zemēm devās caur šo pilsētu vai arī apmetās tur atpūsties. Kapernaumā Jēzus sastapās ar visu zemju pārstāvjiem no dažādām ļaužu šķirām, un tā Viņa mācības tika aiznestas uz citām zemēm un daudzām mājvietām. Tādā veidā pamodās interese par pravietojumiem, kas norādīja uz Mesiju, uzmanība tika pievērsta Pestītājam, un pasaulei tika atklāta Viņa misija.

Mūsu dienās ir daudz vieglāk sastapties ar visu šķiru un daudzu tautu ļaudīm nekā Israēla dienās. Ceļošanas iespējas ir pavairojušās tūkstoškārtīgi.

Visaugstākā vēstnešiem šodien, līdzīgi Kristum, jāatrodas pie lieliem satiksmes ceļiem, kur tie var [74] sastapties ar ļaužu pulkiem no visām pasaules daļām. Līdzīgi Viņam, tiem sevi jāapslēpj Dievā un jāsēj Evaņģēlija sēkla, rādot citiem Svēto Rakstu dārgās patiesības, lai tās laistu dziļas saknes prātā un sirdī un uzdīgušas augtu mūžīgai dzīvei.

Ak, cik nopietna ir šī mācība, ko sniedz Israēla kļūdas laikā, kad valdnieks un ļaudis novērsās no augstā uzdevuma, kuram tie bija aicināti! Tajās vietās, kurās tie bija vāji, kur tie krita, Dieva mūsdienu Israēlam, Debesu pārstāvjiem, kas veido Kristus patieso draudzi, jābūt stipriem, jo uz tiem gulstas uzdevums pabeigt cilvēkiem uzticēto darbu un norādīt uz galīgo norēķinu dienu. Tomēr daži iespaidi, kas Israēlā ņēma virsroku Salamana laikā, ir stipri arī šodien. Visas taisnības ienaidnieka spēki ir trauksmes stāvoklī, un uzvara būs iegūstama vienīgi Dieva spēkā. Mūsu priekšā esošā garīgā cīņa aicina uz pašizliedzības gara norūdišanu, uz neuzticēšanos sev un pašlaušanos vienīgi uz Dievu, gudri izlietojot katru izdevību glābt dvēseles. Kunga svētības pavadīs Dieva draudzi tad, kad tā vienota ies uz priekšu, atklājot maldu tumsā gulošai pasaulei svētuma skaistumu, kas ieraugāms Kristum līdzīgā uzpurēšanās garā, cilvēcīgā vietā paaugstinot dievišķo, un mīlošā, nenogurstošā kalpošanā tiem, kuriem tik ļoti nepieciešamas Evaņģēlija svētības.

5. Salamana nožēla

[75] Salamana valdīšanas laikā Kungs viņam, izsakot atzinību un dodot padomu, parādījās divas reizes, – nakts atklāsmē Gibeonā, kad solījumu piešķirt gudrību, bagātību un godu pavadīja brīdinājums palikt pazemīgam un paklausīgam, un pēc dievnama iesvētīšanas, vēlreiz runājot ar viņu par uzticību. Ķēniņam izteiktie paskubinājumi bija pietiekoši skaidri un apsolījumi visai brīnišķīgi, tomēr par viņu, kam ārējie apstākļi, raksturs un dzīve, šķiet, sniedza sevišķas iespējas izpildīt uzdevumu un attaisnot Debesu cerības, ir ziņots: "(..) viņa sirds bija novērsusies no tā Kunga, Israēla Dieva, kas divas reizes viņam bija atklājis un kas viņam par šo lietu bija norādījis, lai neseko svešiem dieviem." (1. Ķēn. 11:9,10) Viņa atkrišana bija tik pilnīga un sirds pārkāpumos tā nocietinājusies, ka stāvoklis šķita gandrīz bezcerīgs.

No dievišķās sadraudzības jaukā iespaida Salamans novērsās, lai meklētu apmierinājumu dažādu

izjūtu baudās. [76] Par šo piedzīvojumu viņš stāsta: "Es uzsāku lielus darbus; es uzcēlu sev mājas, es dēstīju sev vīna dārzus. Es sev stādīju dārzus un parkus un dēstīju tur dažādus augļu kokus. (..) Es pirku kalpus un kalpones (..). Es sev sakrāju kaudzēm sudrabu un zeltu, dārgumus no ķēniņiem un no zemēm, sagādāju sev dziedātājus un dziedātājas un – kas mēdz būt cilvēku galvenā iekāre – sievas sievu galā. Un tā es pieaugu spēkā un kļuvu pārāks par visiem, kas pirms manis bija bijuši Jeruzālemē (..). Un neko, ko manas acis iekāroja, es tām neatrāvu; es neliedzu savai sirdij arī nekādu vēlēšanos, jo manai sirdij vajadzēja priecāties par visu manu paveikto darbu (..). Bet, kad es nu pārbaudīdams uzlūkoju visus savus darbus, ko manas rokas bija veikušas, un pūles, kuras es biju tajos ieguldījis, tad – ak vai! – viss bija tukšums, niecība un vēja ķeršana, un nekad nekur nav nekāda ieguvuma zem saules.

Tad es veltīju visu savu uzmanību tam, lai tiešām izprastu dziļākās gudrības nozīmi līdzās muļķībai un neizpratnei. Jo ko tad tas cilvēks darīs, kas nāks pēc manis, pēc ķēniņa? To pašu, kas jau sen tāpat ir darīts. (..) Un tādēļ es ienīdu šo dzīvi un dzīvību (..). Tad es ienīdu arī visu savu centību, ko es biju veltījis savam darbam zem saules (..)." (Sal. māc. 2:4-18)

Savos personīgajos rūgtajos pārdzīvojumos Salamans iemācījās saskatīt dzīves nevērtību, ja augstāko labumu meklē laicīgās lietās. Viņš pagānu dieviem uzcēla altārus, bet tikai, lai uzzinātu, cik tukšas ir cerības, ka gars tur atradīs mieru un dusu. Drūmas, dvēseli mokošas domas to nospieda dienās un naktīs. Viņš vairs dzīvē neredzēja prieku un nespēja atrast mieru, bet nākotne bija tā izmisuma tumsā.

Kungs tomēr viņu neaizmirsā. Ar nosodījuma un stingra [77] piemeklējuma vēstīm Viņš centās panākt, lai ķēniņš saprastu sava izvēlēta ceļa bezjēdzību. Dievs atņēma savu aizsardzību un atļāva ienaidniekiem biedēt un vājināt Salamana valsti. "Un tas Kungs lika celties pret Salamanu edomietim Hadadam (..). Tad Dievs lika celties pret Salamanu Rešonam (..) sirotāju virsniekam, (..) viņš bija Israēla ienaidnieks visu Salamana dzīves laiku. (..) Vēl tur bija Jerobeāms (..) .Arī viņš sadumpojās pret ķēniņu." (1. Ķēn. 11:14-28)

Beidzot Kungs ar pravieša starpniecību paziņoja pārsteidzošu vēsti: "Tādēļ ka tu tā esi rīkojies pēc paša prāta un neesi pildījis Manu derību, nedz Manus likumus, kurus Es tev kā pavēli biju devis, tad Es arī no tevis atraušu ķēniņa valsts varu un nodošu to tavam kalpam. Tikai to gan – tavā dzīves laikā Es to vēl neizdarīšu tava tēva Dāvida dēļ, bet Es to atraušu no tava dēla rokas." (1. Ķēn. 11:11,12)

Sāda sprieduma pasludināšana pret viņu un viņa namu Salamanu pamodināja it kā no sapņa, liekot atdzīvoties sirdsapziņai, lai tas savu neprātu ieraudzītu patiesā gaismā. Garā nospiests, prātā un miesā novārdzis, noguris un izslāpis, dzerdams no šīs zemes caurajām akām, viņš pagriezās, lai no jauna rastu veldzi pie dzīvības straumes. Beidzot ciešanu skola to bija izmācījusi. Vēl ilgi viņu mocīja nemiers, vai spēs izbēgt no galīga sabrukuma, bet tad viņš cerības staru saskatīja tam sniegtajā vēstī. Dievs to vēl nebija pilnīgi nocirtis, un bija gatavs atbrīvot no verdzības, kas [78] briesmīgāka par nāvi un no kuras Salamans pats sevi nespēja glābt.

Pateicīgi Salamans atzina Tā spēku un mīlestību, kas ir "Visaugstākais pār visiem". (Sal. māc. 5:7) Nožēlā viņš par jaunu sāka pievērsties šķīstuma un svētuma ceļam, no kura tik tālu bija aizgājis. Nekad tas vairs nevarēja cerēt izbēgt no grēka postošajām sekām, nekad viņš vairs nevarēja atbrīvot savu atmiņu, lai nebūtu jāatceras kādreizējā dzīve, ko piepildīja paša iegribu apmierināšana, tomēr tagad tas nopietni vēlējās pasargāt citus, lai tie nesekotu viņa ģekībai. Viņš pazemīgi pacēla savu balsi un, atzīdams grēkus, brīdināja citus nepadoties jaunajai ietekmei, ko bija atstājusi un izplatījusi viņa paša aplamā rīcība.

Patiesi atgriezies cilvēks tūlīt neizmet no atmiņas pagātnes grēkus. Ieguvis mieru, viņš neklūst vienaldzīgs pret pieļautajām kļūdām. Viņš izjūt rūpes par tiem, kurus ar savu izturēšanos ir ierosinājis uz jaunu un cenšas pēc iespējas vadīt atpakaļ uz pareizā ceļa. Jo spožākā gaismā pats nonācis, jo vairāk tas ilgojas arī citu kājas nostiprināt uz droša pamata. Viņš savus pagātnes grēkus nenoklusē, neizdaiļo un neatvaino. Viņš tos neuzskata par kaut ko nenozīmīgu, bet liek atskanēt briesmu signālam, lai brīdinātu citus.

Salamans atzina, ka "cilvēku bērnu sirdis ir pilnas jaunuma un viņu sirdīs mājō neizpratne". (Sal. māc. 9:3) "Tā kā tiesu par ļauniem darbiem nespriež tik drīz, tādēļ cilvēku bērnu sirds pildās ar drosmi darīt ļaunu. Vēl iemesls te tas, ka grēcinieks, kaut arī simts reizes ļaunu darījis, tomēr dzīvo ilgi, lai gan es zinu, ka tiem, kas Dievu bīstas, klāsies labi, tiem, kam bijība Viņa priekšā, kurpretī bezdievīgajam neklāsies labi, un viņš nevarēs savas dienas stiept garumā kā ēnu, jo viņš nesajūt bijību Dieva priekšā." (Sal. māc. 8:11-13)

Gara iedvesmots, ķēniņš uzrakstīja nākamajām paaudzēm savu pazaudēto dzīves gadu stāstu līdz ar brīdinājumu – mācīties tā nedarīt. Lai gan no viņa sētās sēklas tautā nobrieda raža ļaunai plaujai, tomēr viņa dzīves darbs nebija pilnīgi zudis. Pazemīgi un lēnprātīgi Salamans vēlākos gados "mācīja ļaudīm īstas, dziļas un pareizas atziņas un bija domātājs, kas sacerēja daudzus sakāmos vārdus. Un mācītājs lūkoja atrast iepriecinošus vārdus un pareizi uzrakstīt patiesības vārdus. Gudro izteicieni ir kā vērsu dzenamie, un kā [80] iedzītas naglas kopā stāv viņu izteicieni, kas ir viena vienīga gana veidoti. Un beidzot: sargies mans dēls! Daudzai grāmatu rakstīšanai nav gala (..)." (Sal. māc. 12:9-12)

"Gala iznākums no visa ir šāds: bīsties Dieva un turi Viņa baušļus, jo tas pienākas katram cilvēkam! Jo Dievs tai tiesā, kas nāks pār visu apslēpto, pasludinās savu spriedumu par visu notikušo, vai tas būtu bijis labs vai ļauns." (Sal. māc. 12:13,14)

Salamana vēlākajos rakstos atklājas, ka, jo vairāk viņš atzina savas rīcības ļaunumu, jo lielāku uzmanību pievērta, lai brīdinātu jauniešus neiekrist maldos, kas tam lika velti izšķiest dārgās Debesu dāvanas. Ar skumjām un kaunu viņš apliecināja, ka labākajos gados, kad tam mieru, atbalstu un dzīvību vajadzēja meklēt pie Dieva, viņš ir novērsies no debesu gaismas un Dieva gudrības un Jehovas vietā pielūdzis elkus. Un tagad, bēdīgajos piedzīvojumos mācījies saprast tādas dzīves neprātu, viņš jo karsti ilgojās pasargāt citus no sāpēm un rūgtuma, ko pats bija baudījis.

Aizkustinošos vārdos viņš rakstīja par priekšrocību un atbildību, ko jaunatnei sniedz kalpošana Dievam: "Salda ir acij gaisma, un brīnumjauki ir sauli redzēt. Ja cilvēks arī dzīvo ilgus gadus, lai viņš visus tos gadus nododas arī priekiem, bet lai tomēr viņš domā arī par nebaltām dienām, ka tādu būs daudz; viss, kas nāk, ir niecības apdvests. Priecājies, jaunekli, savā jaunībā, un lai tava sirds labi jūtas savās jaunības dienās; staigā tos ceļus, ko tava sirds kāro, un ej pakaļ tam, kas patīk tavām acīm; zini tomēr, ka Dievs par visu to prasīs no tevis nolēsumu! [81] Izmet skumjas no savas sirds un turi tālu nost no savas miesas ciešanas, jo jaunība un tumšās matu cirtas ātri zūd." (Sal. māc. 11:7-10)

"Piemini savu Radītāju savā jaunībā,

Pirms tās jaunās dienas nāk un tie gadi tuvojas,

Par kuriem tu vēlāk sacīsi:

Tie man nepatīk!

Pirms vēl saule un dienas gaisma,

Mēness un zvaigznes satumst

Un pirms vēl mākoņi atkal atgriežas pēc lietus,

Tanī laikā, kad nama sargi trīc un stiprie vīri lokās,

Kad malējas pārtrauc darbu, tāpēc ka viņu palicis maz,

Un tās ziņkārīgās, kas caur logiem skatās, paliek drūmas,

Un kad abi vārti uz ielu paliek aizslēgti,

Jo maļšanas skaņa kļūst klusāka,

Kad cilvēks ceļas augšā, kad dzird putnus čivinām

Un visas dziesmu meitenes apklusušas,

Kad cilvēks jau baidās arī no katras kalnā kāpšanas

Un baiļojas pa katru ceļu ejot,

Kad mandeļu koks gan stāvēs ziedos,

Bet sisenis jau būs par nastu un līksmība zudīs,

Jo cilvēks iet uz savu mūža mājokli

Un viņa raudu dziesmu dziedātāji jau staigā apkārt pa ielām, –

Pirms vēl sudraba dzīves pavediens trūkst

Un zelta trauks saplīst, smeļamais spainis pie avota izkalst un sabrūk,

Pats smeļamais skritulis salūst un iekrīt akā. [82]

Tiešām, pīšļiem būs atkal atgriezties atpakaļ zemē

Un kļūt par to, kas tie iepriekš bijuši,

Un garam atkal atgriezties atpakaļ pie Dieva, kas to devis."

(Sal. māc. 12:1-7)

Ne tikai jaunatnei, bet arī brieduma gados esošajiem un tiem, kas jau dodas lejup no sava mūža pakalna un pagriežas pret vakara sauli, Salamana dzīve ir pilna brīdinājumu. Mēs redzam un dzirdam par jauniešu nepastāvību; jaunatne svārstās starp pareizo un nepareizo, un jauno kaislību straume bieži vien izrādās tiem par stipru. Brieduma gados esošajos mēs nemeklējam šādu nepastāvību un neuzticību, jo sagaidām, ka to raksturam jābūt nopamatotam, pamatlikumos stingri nostiprinātam. Bet ne vienmēr tā ir. Kad Salamanam raksturā vajadzēja līdzināties spēcīgam ozolam, kārdinājumu spēks salauza viņa nelokāmību. Tieši tad, kad viņam vajadzēja būt stiprākam kā jebkad, izrādījās, ka tas ir ļoti nespēcīgs.

No tādiem piemēriem mums vajadzētu mācīties, jo, kā jaunatnei, tā vecākiem cilvēkiem vienīgā drošība ir modrība un lūgšanā. Mēs nevaram paļauties uz augstu stāvokli un lielām priekšrocībām. Kaut arī kāds daudzus gadus būtu bijis krietns kristietis, viņš tomēr vēl ir pieejams sātana uzbrukumiem. Cīņā ar iekšējo grēku un ārējiem kārdinājumiem sakāvi cieta pat gudrais un spēcīgais Salamans. Viņa kļūda atgādina, ka, lai cik lielas ir cilvēka prāta spējas un lai cik uzticīgi viņš Kungam kalpojies pagātnē, tas tomēr nekad nevar droši paļauties uz savu paša gudrību un nevainību.

Ikvienu paudzē un ikkatrā zemē īstais pamats un paraugs rakstura celtnei ir viens un tas pats. Dievišķais bauslis "Tev būs Dievu, savu Kungu, mīlēt no visas savas sirds (..), un savu tuvāko kā sevi pašu" (Lūk.10:27), šis lielais pamatlikums, kas atklājās mūsu Pestītāja raksturā un dzīvē, ir vienīgais drošais pamats un vadītājs. "Un Viņš būs tavas dzīves pamats, pestīšanas bagātība, gudrības un

atzīņas avots(..)." (Jes. 33:6) Tādu gudrību un atzīšanu spēj dot vienīgi Dieva Vārds. Mums, tāpat kā Israēlam būtu jāatzīst, cik patiesi ir vārdi par paklausību Kunga likumiem: "(..) tā būs jūsu gudrība un saprašana tautu priekšā (..) (5. Moz. 4:6) Vienīgi tā var nodrošināt personīgu godīgumu un nevainību, skaidru ģimeni, sabiedrības labklājību un nācijas stiprumu. Visos dzīves sarežģītajos apstākļos, briesmās un cīņās vienīgais, drošais līdzeklis ir darīt tā, kā saka Kungs. "Tā Kunga likumi ir pilnīgi" un "kas tā turēsies, tas pastāvēs mūžīgi". (Ps. 19:8; 15:5)

Kas ņems vērā brīdinājumu no Salamana bēdīgās pieredzes, tie grēkiem, kas viņu pārvarēja, nemaz neļaus sev tuvoties. Vienīgi paklausība Debesu prasībām pasargās cilvēku no atkrišanas. Dievs ir apveltījis mūs ar lielu gaismu un daudz svētībām, bet, ja šī gaisma un svētības netiek vērtētas, tad nav vairs garantijas pret nepaklausību un atkrišanu. Ja tie, kurus Kungs aicinājis augstās uzticības vietās, novēršas no viņa pie cilvēcīgas gudrības, tad viņu gaisma pārvēršas tumsā. Tiem uzticētās spējas kļūst par valgu.

Kamēr turpināsies cīņa, vienmēr būs ļaudis, kas no Kunga atkāpsies. Sātans gādās par apstākļiem, kas nemanāmi vājinās dvēseles nocietinājumus ikvienam, kurš nepaļausies uz dievišķo spēku. [84] Mums katrā solī jājautā: "Vai šis ir Kunga ceļš?" Visā dzīves laikā pār jūtām un kaislībām jāstāv modrā sardzē, noteikti apzinoties mērķi. Ja nepaļaujames uz Dievu un savu dzīvi neapslēpjam Kristū, tad nevienam mīklī nevaram justies droši. Dvēseles skaidrību pasargā modrība un lūgšana.

Visi, kas ieies Dieva pilsētā, ies caur šauriem vārtiem – izmisumu, cīņām un piepūli; jo "nemūžam tur nekas neieies, kas nesvēts, un neviens, kas dara negantību un melo". (Atkl. 21:27) Bet pakritušais lai nepadodas izmisumam! Arī veci cilvēki, kādreiz Kunga godāti, kas savas dvēseles vēlāk aptraipījuši, upurēdami tikumu uz iekāres altāra, ja tie atzīst savu grēku, to nožēlo un atstāj, griezdamies pie Dieva, vēl var cerēt uz žēlastību. Tas, kurš ir paziņojis: "Esi uzticīgs līdz nāvei, tad Es tev došu dzīvības vainagu" (Atkl. 2:10), arī aicina: "Bezdievis lai atstāj savu ceļu un ļaunprātis savas domas un lai atgriežas pie Tā Kunga, ka Tas par viņu apžēlojas, un pie mūsu Dieva, jo Viņš ir bagāts žēlastībā." (Jes. 55:7) Dievs ienīst grēku, bet mīl grēcinieku. "Es griezīšu par labu viņu atkrišanu, Es viņus labprāt mīlēšu (..) (Hoz. 14:5)

Salamana nožēla bija godīga, bet viņa dzīves ļauno ietekmi nebija iespējams izdzēst. Viņam atkāpjoties, daļa cilvēku valstī gan palika uzticīgi, tīri un Kungam paklausīgi, tomēr daudzi tika nomaldināti, un pēc atgriešanās ķēniņam vairs nebija viegli apturēt ar elku dievību un pasaulīgajiem ieradumiem nostiprinātos ļaunos spēkus. Viņa ietekme uz labu bija kļuvusi pavisam vāja. [85] Daudzi vilcinājās pakļauties tā vadībai. Lai gan Salamans savus grēkus atzina un tos, kā arī sekojošo nožēlu uzrakstīja par labu nākamajām paaudzēm, tomēr viņš nekad nevarēja cerēt pilnīgi izdzēst savu ļauno darbu samaitājošo ietekmi. Ķēniņa atkrišanas iedrošināti, daudzi turpināja darīt ļaunu un tikai ļaunu. Daudzu turpmāko valdnieku lejupeļējā varam vērot bēdīgo iespaidu, ko atstāja Dieva doto spēku nelietīgā izlietošana viņa dzīvē.

Rūgtās pārdomās par savu ļauno rīcību Salamans izsaucās: "Gudrība ir labāka nekā kara ieroči, tomēr viens vienīgs negantnieks (grēcinieks – angļu tulk.) var iznīcināt daudz laba." (Sal. māc. 9:18) "Vēl ir kāds ļaunums, ko es redzēju zem saules, un proti – tā ir nepareiza valdnieka rīcība: dažs nelga tiek celts lielā godā, un īsteni dižciltīgajiem jāsež zemākā vietā." (Sal. māc. 10:5,6)

"Indīgas mušas sasmacē un saraudzē ziežu maisītāja eļļu; tā arī mazliet neprātības samaitā gudrības vērtību." (Sal. māc. 10:1)

No daudzajām mācībām, ko sniedz Salamana dzīve, neviena nav uzsvērtā tik ļoti kā iespaids spēks uz labu vai ļaunu. Lai arī cik ierobežota būtu mūsu darbības sfēra, mēs vienmēr izplatām iespaidu, kas nes vai nu labumu vai bēdas: ārpus mūsu redzes loka un pārbaudes iespējām, tas citiem kļūst par svētību vai lāstu. To visai smagu var padarīt mūsu neapmierinātība vai savtība un nāvējoši saindēt dažī piekopti grēki, bet iespaids var pavadīt arī ticības, drosmes un cerības dzīvību dodošais spēks un darīt patīkamu mīlestības smarža. Iedarbība uz labu vai sliktu ir nenovēršama.

Briesmīga ir doma, ka mūsu iespaids [86] var būt nāves smarža uz nāvi, un tomēr tas ir iespējams. Viena nomaldināta dvēsele, kas neiegūs mūžīgo svētlaimi – ak, kas gan var novērtēt šo zaudējumu! Viena pārsteidzīga rīcība, neapdomāts vārds no mūsu puses var tik dziļi ietekmēt otra cilvēka dzīvi, ka izraisa šīs dvēseles bojāeju. Viens rakstura traips daudzus var novērst no Kristus.

Izsētā sēkla nobriest pļaujai. Rezultātā tā pavairojas un nākamā raža ir vēl bagātāka. Šis likums valda mūsu attiecībās ar citiem cilvēkiem. Katrs darbs, katrs vārds ir sēkla, kas nesīs augļus. Katrs saprātīgs laipnības, paklausības vai pašai dziedības darbs vairošies citos un caur tiem vēl citos. Tāpat arī katra skaudības, ļaunprātības vai nevienprātības izpausme būs sēkla, kas uzaugs par "rūgtu sakni" (Ebr. 12:15) un aptraipīs daudzus. Un, ak vai, šīs indes nesēju skaits arvien palielināsies! Tā norisinās labā un ļaunā sēšana šim laikam un mūžībai.

6. Valsts sadalīšana

[87] "Un Salamans gūlās pie saviem tēviem, un viņu apglabāja viņa tēva Dāvida pilsētā. Bet viņa dēls Rehabeāms kļuva ķēniņš viņa vietā." (1. Ķēn. 11:43)

Drīz pēc nākšanas tronī Rehabeāms devās uz Sihemu, kur cerēja saņemt visu Israēla cilšu formālu piekrišanu, jo tur "bija sanācis viss Israēls, lai viņu celtu par ķēniņu". (2. Laiku 10:1)

Bija ieradies arī Jerobeāms, Nebata dēls, tas pats Jerobeāms, kas Salamana valdīšanas laikā bija pazīstams "kā varens vīrs" un kuram pravietis Ahija no Sīlo bija paziņojis pārsteidzošu vēsti: "Lūk, Es izraušu ķēniņa valsti no Salamana rokas, un Es iedošu tev desmit gabalus." (1. Ķēn. 11:28,31)

Kunga vēstnesis ar Jerobeāmu bija skaidri runājis par valsts sadalīšanas nepieciešamību, jo Dievs bija paziņojis, ka šai dalīšanai noteikti jānotiek [88]: "Tāpēc ka tie Mani ir atstājuši, ka tie ir liekušies ar savu vaigu pie zemes sidoniešu dievības Ašēras un moābiešu dieva Kamoša, un amoniešu dieva Milkoma priekšā un tāpēc ka tie nav staigājuši Manos ceļos un nav darijuši to, kas ir taisnīgs Manās acīs un nav ievērojuši nedz Manus likumus, nedz Manas tiesas, kā to darīja viņa tēvs Dāvids." (1. Ķēn. 11:33)

Jerobeāmam tika doti vēl tālāki norādījumi, ka valsti nesadalīs pirms Salamana valdīšanas noslēguma. "Es gan neatraušu visu ķēniņa valsti no viņa rokas, un Es viņu atstāju par valdnieku visu viņa dzīves laiku Dāvida dēļ, kuru Es esmu izvēlējis – to, kas ir pildījis Manus baušļus un Manas tiesas, bet es atņemšu ķēniņa valsti no viņa dēla rokas, un es došu to tev – tās desmit ciltis." (1. Ķēn. 11:34,35)

Kaut gan Salamans ilgojās sagatavot Rehabeāmu, savu izraudzīto pēcteci, lai tas saprātīgi izturētos nākotnē gaidāmajā krīzē, par ko bija ziņojis Dieva pravietis, viņš tomēr vairs nespēja dēla prātu pietiekoši ietekmēt uz labu, jo bērnībā tā audzināšana bija atstāta novārtā. No savas mātes – amonietes Rehabeāms bija mantojis svārstīgu raksturu. Sad un tad viņš pūlējās Kungam kalpot, gūstot arī zināmus panākumus, bet, nebūdamas noteikts, beidzot pakļāvās ļaunajiem iespaidiem, kas to apņēma jau no agras bērnības. Rehabeāma dzīves kļūdās un viņa galīgajā atkrišanās atklājās briesmīgās sekas, ko izraisīja Salamana savienība ar elkus pielūdzošu sievieti.

Iepriekšējā valdnieka cietsirdīgās rīcības dēļ Israēla ciltis bija ilgi cietušas mokošu netaisnību. [89] Salamana atkrišanas laikā piekoptās izšķērdības rezultātā uz ļaudīm gūlās smaga nodevu nasta un no tiem prasīja gandrīz vai verdzisku darbu. Tagad, kad vajadzēja kronēt jaunu valdnieku, vadošie cilšu pārstāvji nolēma noskaidrot, vai viņš uzlikto slogu samazinās. "Un Jerobeāms nāca un viss Israēls kopā ar viņu; viņi runāja ar Rehabeāmu, sacīdami: "Tavs tēvs mums ir uzlicis smagu jūgu; tad nu atvieglini tu grūto kalpošanu un smago jūgu, ko viņš mums uzlicis, un tad mēs tev kalposim!"

Pirms politiskās izskaidrošanās, vēloties apspriesties ar saviem padomdevējiem, Rehabeāms atbildēja: "Pacietieties vēl trīs dienas, ejiet un tad griezieties atpakaļ pie manis!" Un ļaudis aizgāja.

"Un ķēniņš Rehabeāms prasīja padomu vecajiem, kas bija stāvējuši viņa tēva Salamana vaiga priekšā, kamēr tas vēl dzīvoja, un viņš tiem jautāja: "Kādu padomu jūs dodat, un kā man būs atbildēt šai tautai?" Tad tie viņam atbildēja: "Ja tu būsi laipnīgs pret šo tautu un rādīsi tai labu prātu, un runāsi uz to laipnus vārdus, tad šie ļaudis tev būs kalpi visu mūžu." [2. Laiku 10:3-7]

Neapmierināts Rehabeāms griezās pie jaunākiem vīriem, ar kuriem bija biedrojies jaunībā un sākoties vīra gadiem, un tiem jautāja: "Kādu padomu jūs dodat? Kā lai atbildam šai tautai, kas man ir sacījuši: tavs tēvs mums jūgu ir darījis smagu, atvieglini tu mums to?" (1. Ķēn. 12:8,9) Jaunie deva padomu, lai tas jau no iesākuma pret savas valsts pavalstniekiem izturas stingri, rādot, ka necietīs iejaukšanos savos personīgajos nodomos.

Izredzes iegūt visaugstāko autoritāti Rehabeāmam šķita ļoti glaimojošas, tāpēc viņš nolēma neievērot valsts vecāko padomu un par padomdevējiem izvēlējās jaunos. Tā notika, ka noteiktajā dienā, kad "Jerobeāms ar visu tautu atnāca pie Rehabeāma", lai uzzinātu, kā viņš nolēmis valdīt, Rehabeāms "jo bargi atbildēja tautai (..), sacīdams: "Mans tēvs jūsu jūgu ir darījis smagu, bet es pie jūsu jūga pielikšu vēl ko klāt: (..) es jūs sitišu ar dzeloņainām pātagām."" (1. Ķēn. 12:12-14)

Ja Rehabeāms un viņa nepiedzīvojušie padomdevēji būtu sapratuši dievišķo gribu attiecībā uz Israēlu, tad tie būtu paklausījuši ļaužu prasībai īstenot noteiktas reformas valsts pārvaldē. Bet, neizmantojot šo izdevību Sihemā, kad vajadzēja ņemt vērā cēloņus un sekas, tie zaudēja iespaidu pār daudz ļaudīm. Viņu izteiktais nodoms turpināt Salamana uzsākto apspiešanu un jūgu vēl tikai palielināt bija pretrunā ar Israēlam paredzēto Kunga plānu un sniedza ļaudīm pietiekami daudz iemeslu, lai šaubītos par viņu motīvu godīgumu. Sajā neprātīgajā, bezjūtīgajā dziņā pavairojot varu ķēniņš ar izredzētajiem padomdevējiem parādīja, kādā lepnumā cilvēku var novest stāvoklis un autoritāte.

Kungs neatļāva Rehabeāmam piepildīt savus nodomus. Israēla ciltis bija daudzi tūkstoši, ko Salamana cietsirdīgā valdīšana bija ļoti satraukusi, un tie tagad saprata, ka nav citas izejas kā sacelties pret Dāvida namu. "Kad viss Israēls redzēja, ka ķēniņš neveltī tautai nekādu uzmanību, tad tauta to izteica atbildē ķēniņam: "Kāda gan mums daļa gar Dāvidu? Un mums nav nekāda mantojuma no Isaja dēla puses. Atpakaļ savās teltīs, Israēl, bet tagad raugies tu pats uz savu namu, Dāvid!" Un Israēls aizgāja atpakaļ savās teltīs." (1. Ķēn. 12:16)

Šķelšanās, ko izraisīja Rehabeāma pārsteidzīgā valoda, izrādījās nelabojama. No tā laika Israēla divpadsmit ciltis sadalījās divās daļās. Jūdas un Benjamīna cilts Rehabeāma pārvaldībā izveidoja lejas jeb Jūdas dienvidu valsti, bet desmit ziemeļu ciltis kļuva par atsevišķu Israēla valsti, ko pārvaldīja Jerobeāms. Tā piepildījās pravieša paredzējums par valsts sašķelšanos. "Jo no tā Kunga puses bija nākusi šī maiņa." (1. Ķēn. 12:15)

Kad Rehabeāms redzēja desmit ciltis no viņa aizejam, tas sāka rīkoties. Ar kāda ietekmīga valsts ierēdņa "Adorāma, kas bija strādnieku uzraugs", palīdzību viņš centās panākt samierināšanos. Bet miera vēstnesis sastapās ar tādu pretestību, kas skaidri liecināja par ļaužu izjūtām pret Rehabeāmu.

"(..) viss Israēls to nomētāja ar akmeņiem, un viņš nomira." Sacelšanās spēka izbiedēts, "ķēniņš Rehabeāms tikai ar pūlēm vien paglābās savos ratos(..) viņš aizbēga uz Jeruzālemi". (1. Ķēn. 12:18)

"Un Rehabeāms nonāca Jeruzālemē. Tur viņš sasauca visu Jūdas namu un Benjamīna cilti, kopā simts astoņdesmit tūkstošus izlasītu karotāju, lai dotos uzbrukumā pret Israēlu un atgrieztu ķēniņa valsti pie Salamana dēla Rehabeāma atkal atpakaļ. Un Dieva vārds nāca pār Šemaju, Dieva vīru: "Saki Salamana dēlam Rehabeāmam, [92] Jūdas ķēniņam, un arī visam Jūdas namam un Benjamīnam, un atlikušai tautas daļai: tā saka tas Kungs: jums nebūs iet uzbrukumā, un jums nav jākaro ar saviem brāļiem, Israēla bērniem; atgriezieties ikviens savā namā, jo šī lieta no Manis ir nākusi." Un tie paklausīja tā Kunga vārdam un atgriezās, lai ietu, kā tas Kungs bija teicis." (1. Ķēn. 12:21-24)

Trīs gadus Rehabeāms centās mācīties no valdīšanas sākumā pieļautās bēdīgās kļūdas un guva zināmas sekmes. Viņš "izveidoja pilsētas Jūdā par stipriem cietokšņiem" un "nostiprināja vēl vairāk šos nocietinātos cietokšņus un novietoja tajos pārvaldniekus, sakrāja tur pārtiku, eļļu un vīnu". Viņš pielika visas pūles, lai šīs pilsētas padarītu "ļoti stipras". (2. Laiku 11:5,11,12) Bet Jūdas labklājības noslēpums Rehabeāma valdīšanas pirmajos gados nesaistījās ar šiem pasākumiem.

Jūdas un Benjamīna ciltis uzplauka tāpēc, ka tās Dievu atzina par Visaugstāko Valdnieku. Tām pievienojās daudzi dievbijīgi ļaudis no ziemeļu ciltīm. "Un levītiem sekoja no visām Israēla ciltīm tie, kas bija savās sirdīs nolēmuši meklēt to Kungu, kas ir Israēla Dievs; tie devās uz Jeruzālemi, lai nestu kaujamos upurus tam Kungam, savu tēvu Dievam. Tā šie pienācēji nostiprināja Jūdas ķēniņa valsti un deva spēku Rehabeāmam, Salamana dēlam, trīs gadus, jo trīs gadus tie staigāja Dāvida un Salamana ceļus." (2. Laiku 11:16,17)

Turpinot tādā veidā, Rehabeāmam būtu bijis iespējams lielā mērā izlabot pagātnes kļūdas un atgūt ļaudis uzticību, ka viņš valdīs apdomīgi un krietni. Bet inspirētā spalva par Salamana pēcteci sniedz bēdīgu ziņojumu, jo viņš nepalika uzticīgs Jehovam. Būdams stūrgalvīgs, pašpaļāvīgs un ietiepīgs, ar tieksmi uz elku pielūgšanu, viņš tomēr būtu varējis attīstīt rakstura spēku, nelokāmu ticību un paklausību dievišķām prasībām, ja tikai pilnībā nodotos Kungam. Bet ar laiku ķēniņš sāka paļauties uz savu stāvokli un paša uzceltajiem cietokšņiem. Maz pamazām viņš padevās iedzimtajām vājībām, līdz kamēr nonāca pilnīgā elku pielūgšanā. "Kad Rehabeāma ķēniņa valsts bija nostiprinājusies un viņa vara nodrošināta, tad viņš atmeta tā Kunga bauslību un viss Israēls līdz ar viņu." (2. Laiku 12:1) [94]

Cik bēdīgi un cik nozīmīgi ir vārdi: "Un viss Israēls līdz ar viņu"! Ļaudis, ko Dievs bija izredzējis, lai tie būtu par gaismu apkārtējām tautām, novērsās no sava spēka Avota un vēlējās kļūt līdzīgi ap tiem esošajiem pagāniem. Gan Salamana, gan Rehabeāma jaunās priekšzīmes iespaids daudzus noveda maldos. Lielākā vai mazākā mērā arī šodien tāpat notiek ar katru, kas iesaistās ļaunos pasākumos, – ļaundara iespaids nepaliek vienīgi pie darītāja. Neviens cilvēks nedzīvo tikai sev. Neviens savā netaisnībā neiet bojā viens pats. Katra dzīve ir vai nu gaisma, kas iedrošina citus un apgaismo tiem ejamo ceļu, vai arī tai ir tumšs, postošs iespaids, kas ved izmisumā un sabrukumā. Mēs vadām citus vai nu augšup, pretī līksmībai un nemirstībai, vai lejup – bēdās un mūžīgā nāvē. Un, ja mēs ar savu rīcību stiprinām vai izraisām ap mums dzīvojošo cilvēku ļaunumu, tad piedalāmies viņu grēkā.

Kungs neatstāja atkrītušo Jūdas valdnieku nepārmācītu. "Bet ķēniņa Rehabeāma piektajā valdīšanas gadā Ēģiptes ķēniņš Sīšaks devās pret Jeruzālemi, jo jūdi bija laužuši uzticību tam Kungam. Viņš nāca ar tūkstoš divi simti kara ratiem un ar sešdesmit tūkstoš jātniekiem, un neskaitāms bija ļaužu pulks, kas nāca no Ēģiptes kopā ar viņu: lībieši, sukieši un kušīti (etiopieši). Un viņš iekaroja stipri nocietinātās pilsētas, kas bija Jūdā, un nonāca pie Jeruzālemes. Tad pravietis Šemaja ieradās pie Rehabeāma un pie Jūdas vadoņiem, kuri, baidīdamies no Sīšaka, bija sapulcējušies Jeruzālemē, un viņš tiem sacīja: "Tā saka tas Kungs: jūs esat Mani atstājuši, tāpēc Es arī jūs tagad esmu atstājis Sīšaka rokā." (2. Laiku 12:6-12)

Bet, kad sāpes darošā roka bija atņemta un tautā uzplauka labklājība, daudzi aizmirsā savas bailes un nogriezās atkal elku kalpošanā. Starp tiem bija pats ķēniņš Rehabeāms. Nelaiemes pazemots, viņš tomēr šo piedzīvojumu nepadarīja par izšķirošu pagrieziena punktu savā dzīvē. [96] Aizmirsdams mācību, ko Kungs centās viņam sniegt, tas atkrita grēkos, kas jau pār ļaudīm bija izsaukuši sodu. Pēc dažiem kauna pilniem gadiem, kuros ķēniņš "darīja ļaunu, jo viņa sirds nebija pastāvīga to Kungu meklēt", "Rehabeāms gulās pie saviem tēviem. Viņš tika apglabāts Dāvida pilsētā, un viņa dēls Abija kļuva ķēniņš viņa vietā". (2. Laiku 12:14,16)

Līdz ar notikušo valsts sadalīšanu Rehabeāma valdīšanas sākumā Israēla godība sāka samazināties, un savā pilnībā vairs nekad neatjaunojās. Kad sekojošajos gadsimtos Dāvida troni ieņēma morāli augsti stāvoši, tālredzīgi un gudri valdnieki, svētības, ko baudīja jūdi, vēl plūda uz apkārtējām tautām. Tad Jehovas vārds tika paaugstināts pāri par visiem neīstajiem dieviem un tika cienīta arī Viņa bauslība. Laiku pa laikam cēlās vareni pravieši, lai stiprinātu valdnieku rokas un iedrošinātu ļaudis uz pastāvīgu uzticību. Bet jaunā sēkla, kas uzdīga jau tad, kad Rehabeāms kāpa tronī, nekad nebija pilnīgi izzakņojama, un kādreiz izredzētā Dieva tauta krita tik zemu, ka kļuva par sakāmvārdu pagāniem.

Neskatoties uz ļaužu ietiepību un stūrgalvību, kas tiecās pretī kalpošanai elkiem, Dievs savā žēlastībā darīja visu iespējamo, lai glābtu sadalīto valsti no pilnīgas bojāejas. Gadiem ejot, kad šķita, ka

sātana spēku iedvesmotie cilvēki viltīgi plāni jau pilnīgi izjaukuši Viņa mērķi ar Israēlu, Kungs, pieļaujot izredzētās tautas aizvešanu gūstā un gādājot par tās atjaunošanu, joprojām apliecināja savus labos nodomus. [97]

Valsts sadalīšana bija kā brīnišķīgs iesākums vēsturei, kurā atklājās Dieva lēnprātība, pacietība un maigā žēlastība. Tie, kas iedzimto vai iegūto Jauno dziņu dēļ gājuši cauri bēdu ceplim, tie, kurus Kungs šķīstījis sev par īpašiem ļaudīm, kas čakli uz labiem darbiem, beigu beigās atzīs:

“Bet neviena nav tāda kā Tu, ak Kungs! Tu esi liels, un liels ir Tavs Vārds ar savu spēku! Kas Tevi lai nebitos, Tu tautu ķēniņ? Tiešām, tas Tev nākas, jo starp visiem tautu gudrajiem visās viņu valstīs nav neviena tāda kā Tu. (..) Bet tas Kungs patiesi ir Dievs, Viņš ir dzīvais Dievs un mūžīgais ķēniņš, zeme dreb no Viņa dusmām, un tautas nevar pastāvēt Viņa bardzībā.” (Jer. 10:6,7,10)

Un elku pielūdzējiem beidzot būs jāatzīst, ka viltus dievi jeb elki nespēj pacelt un dot pestīšanu. “Tiem dieviem, kas nav radījuši debesis un zemi, jāpazūd no zemes un apakš debess!” (Jer. 10:11) Vienīgi uzticībā un padevībā dzīvajam Dievam, Visuma Radītājam un Universa Valdniekam, cilvēki spēj atrast atpūtu un mieru.

Pārmācītie un grēkus nožēlojušie Israēlā un Jūdā beidzot vienprātīgi atjaunos savu derību ar Jehovu, savu tēvu Dievu, un varēs par Viņu liecināt:

“Viņš, tas Kungs, radīja zemi ar savu spēku,
Lika stiprus pamatus pasaules ēkai ar savu gudrību
Un izplēta pār visu debesis ar savu atziņu.

Kad pārķona dārdos atskan Viņa balss,
Kad Viņš ūdenim padebešos liek krākt
Un liek mākoņu segai no zemes galiem klāties visam pāri,
Kad Viņš iedezina zibeņus, lietum līstot,
Un izlaiž vētru no tās apslēptām novietnēm,
Kā sastindzis tad stāv katrs cilvēks izbrīnā, [98]
Nevarēdams nekā no visa tā saprast.
Un jākaunas tad ikvienam zeltkalim
Par savu darināto tēlu,
Jo tikai māns ir viņa izlietais elks,
Nekāda dzīvība tajā nemīt.

Nekas cits kā tukšu un neprātīgu iedomu veidojumi ir tie,
Smieklīgi darinājumi; kad to soda diena būs pienākusi,
Tad viņiem ir gals.

Bet ne tāda ir Jēkaba mantojuma daļa;
Nē, Viņš ir visu lietu radītājs,
Un Israēls ir Viņa mantojuma cilts,
Tas Kungs Cebaots ir Viņa vārds.”
(Jer. 10:12-16)

7. Jerobeāms

[99] Kļūstot par valdnieku desmit Israēla ciltīm, kas bija sacēlušās pret Dāvida namu, kādreizējam Salamana kalpam Jerobeāmam bija iespēja īstenot gudras reformas kā valsts pārvaldē, tā reliģiskajā dzīvē. Jau Salamana valdīšanas laikā atklājās, ka viņš ir spējīgs vīrs ar veselīgu spriedumu. Zināšanas, kuras tas bija ieguvis, uzticīgi kalpojot, to sagatavoja saprātīgai valsts pārvaldei, bet Jerobeāms nepalāvās uz Kungu. Vairāk par visu tas baidījās, ka tikai nākotnē viņa pavalstnieku sirdis nepieķertos valdniekam, kas sēd uz Dāvida troņa. Viņš domāja, ka, ja desmit ciltīm bieži atļaus apmeklēt jūdu monarhijas seno centru, kur joprojām, tāpat kā Salamana valdīšanas gados, templī notika kalpošana, tad daudziem varētu rasties vēlme atjaunot lojālas attiecības ar Jeruzālemē pastāvošo valdību. Apspriedies ar padomdevējiem, Jerobeāms nolēma ar drošu rīcību, cik vien iespējams, samazināt varbūtību, ka ļaudis no viņa atkristu. [100] To viņš vēlējās panākt, savas jaunās valsts robežās iekārtojot divus dievkalpojuma centrus – vienu Bētelē un otru Danā. Tur un nevis Jeruzālemē tagad vajadzēja pulcēties desmit ciltīm, lai kalpotu savam Dievam.

Veicot šos pārkārtojumus, Jerobeāms Israēla iztēli cerēja apmierināt ar dažiem redzamiem tēliem, kas simbolizētu neredzamā Dieva klātbūtni. Sakarā ar to viņš lika izgatavot divus zelta teļus, kurus novietoja šajos nozīmētajos pielūgšanas centros. Tādā veidā cenšoties attēlot dievību, Jerobeāms pārkāpa Jehovas skaidro pavēli: “Netaisi sev elku tēlu vai kādu atveidu (..). Nezemojies to priekšā un nekalpo tiem (..)”. (2. Moz. 20:4,5)

Jerobeāmam bija tik stipra vēlšanās atturēt desmit ciltis no Jeruzālemes, ka tas nespēja saskatīt sava plāna neprātu. Viņš neņēma vērā lielās briesmas, kādām tagad pakļāva israēliešus, novietojot

to priekšā simboliskas dievības – elkus, ar kuriem to senči bija tik pazīstami visos Ēģiptes verdzības gadsimtos. Jerobeāms pats nesen bija uzturējies Ēģiptē, tāpēc viņam vajadzēja zināt, cik neprātīgi ir ļauzu priekšā novietot pagāniskus tēlus. Tomēr viņa mērķis piespiest ziemeļu ciltis pārtraukt ikgadējos gājienus uz svēto pilsētu noveda līdz visneapdomīgākajai rīcībai. "Tas ir par tālu, lai ietu uz Jeruzālemi," viņš centās tautu pārliecināt, "lūk, Israēl, tavi dievi, kas tevi izveduši no Ēģiptes zemes!" (1. Ķēn. 12:28) Tā israēlieši tika ierosināti zēmoties zelta tēlu priekšā un pieņemt svešu dievkalpošanas veidu. [101]

Ķēniņš aicināja valstī dzīvojošos levītus kalpot par priesteriem jaunuzceltajās svētnīcās Danā un Bētelē, bet tie neklausīja. Tāpēc viņš bija spiests priesteru kārtā paaugstināt ļaudis no zemākiem sabiedrības slāņiem. (1. Ķēn. 12:31) Uztraukti par iespējamām sekām, daudzi uzticīgie israēlieši un līdz ar tiem levīti bēga uz Jeruzālemi, lai kalpotu Kungam saskaņā ar dievišķiem priekšrakstiem.

"Un Jerobeāms sarīkoja svētkus astotajā mēnesī, mēneša piecpadsmītajā dienā, līdzīgus svētkiem Jūdā. Un viņš pats upurēja dedzināmos upurus uz altāra. Tā viņš rīkojās Bētelē, lai upurētu kaujamās upurus tiem tēlu tēliem, kurus viņš bija darinājis, tāpat viņš iecēla Bētelē priesterus uz tām augstienēm, kuras viņš bija iekārtojis." (1. Ķēn. 12:32)

Ķēniņa pārdošais izaicinājums Dievam, dievišķīgajiem iekārtojumiem pievienojot savus izgudrojumus, nepalika bez nosodījuma. Kamēr Jerobeāms vēl kalpoja Bētelē uzceltā svešā altāra iesvētīšanā un dedzināja vīraku, no Jūdā valsts ieradās Dieva vīrs, lai to norātu par pārgalvību, ka ir ievēdis jaunu dievkalpošanas veidu. Praviētis sauca pret altāri un sacīja: "Altāri, altāri, tā saka tas Kungs: redzi, viens dēls piedzims Dāvida namam, un viņa vārds būs Josija, un tas kā kaujamo upuri uz tevis upurēs augstieņu priesterus, tos, kas tagad uz tevis nes kvēpināmos upurus. Un cilvēku kauli tiks uz tevis sadedzināti."

"Un viņš tanī dienā pateica zīmes, sacīdams: "Šī ir tā zīme, kādu tas Kungs sludina: redzi, šis altāris tiks nolauzts, un tie pelni, kas uz tā, tiks nokratīti." [102] Un tūlīt "altāris sašķēlās, un pelni, kas uz tā bija, nobira – gluži pēc tās zīmes, kādu Dieva vīrs ar tā Kunga vārdu bija pateicis." (1. Ķēn. 13:2,3,5)

To redzot, Jerobeāmu piepildīja izaicinoša spītība pret Dievu, un viņš mēģināja aizturēt vēsts nesēju. Dūsmās tas "izstiepa savu roku, no altāra saukdams: "Sagrābiet viņu!" Sai nesavaldīgajai rīcībai tūlīt sekoja sods. Pret Jehovas vēstnesi izstieptā roka pēkšņi kļuva nespēcīga un sakāla, un to vairs nevarēja saliekt.

Bailēs ķēniņš griezās pie pravieša, lai tas par viņu aizlūgtu. "Lūdz arī tu žēlastību no tā Kunga, sava Dieva. Un aizlūdz tu manis labad, lai mana roka kļūtu vesela!" Un Dieva vīrs meklēja žēlastību tā Kunga priekšā, un ķēniņa roka kļuva vesela un bija kā iepriekš." (1. Ķēn. 13:4,6)

Vēlī Jerobeāms centās svinīgi ieviest svešu dievkalpošanu, kuras ievērošana novestu pie patiesās Jehovas pielūgšanas noniecināšanas Jeruzālemes templī. Dzirdot pravieša vēsti, Jerobeāmam vajadzēja atgriezties, nožēlot un atteikties no nepareizā ceļa un jaunā nodoma, kas novērsa ļaudis no īstās Dieva pielūgšanas, bet viņš apcietināja savu sirdi un nolēma turpināt pašizvēlēto ceļu.

Bēteles svētku laikā israēliešu sirdis vēl nebija pilnīgi nocietinājušās. Daudzi vēl bija pieejami Svētā Gara iespaidam. Kungs vēlējās spert noteiktus soļus, lai apturētu štraujo atkrišanu, [105] kamēr vēl nebija par vēlu. Viņš sūtīja savu vēstnesi, lai pārtrauktu kalpošanu elkiem un ķēniņam un tautai rādītu atkrišanas sekas. Altāra plīšana bija zīme, ka Dievam nepatīk Israēlā notiekošās negantības.

Kungs nevēlas iznīcināt, bet gan atbrīvot; Viņš priecājas, ja var grēcinieku glābt. "Tik tiešām, ka Es dzīvoju, saka Dievs tas Kungs, Man nav prieka par bezdievja nāvi, bet gan par to, ka bezdievis atgriežas no sava ļaunā ceļa un dzīvo." (Ec. 33:11) Ar brīdinājumiem un lūgumiem Viņš aicina nomaldījušos mitēties darīt jaunu un atgriezties pie Viņa, lai dzīvotu. Viņš saviem izredzētiem vēstnešiem dod svētu drosmi, lai tie, kas dzird, bītos un atgrieztos. Ak, cik stingri Dieva vīrs norāja ķēniņu! Un šāda stingrība bija nepieciešama. Pastāvošo ļaunumu citādāk norāt nevarēja. Kungs savam kalpam deva drosmi, lai viņš uz tiem, kas klausās, atstātu paliekošu iespaidu. Kunga vēstnešiem nekad nav jābaidās no kāda cilvēka, bet nepiekāpīgi jāstāv par patiesību. Tik ilgi, kamēr tie paļaujas uz Kungu, tiem nav jābaidās, jo Tas, kurš dod uzdevumu, nodrošina arī savu aizsardzību.

Vēsti pateicis, praviētis gatavojās doties prom, bet Jerobeāms tam sacīja: "Ienāc ar mani kopā manā namā, atspirdzinies. Un es tev došu dāvanu." Uz to Dieva vīrs iebilda: "Ja tu man arī dotu pusi no savas mājas, tad es tanī kopā ar tevi neiegrieztos. Un es šinī vietā neēdīšu maizi un arī nedzeršu ūdeni, jo tā man ar tā Kunga vārdu pavēlēts, kas tā saka: tev nav atļauts ēst maizi, tev nav ļauts dzert ūdeni; neatgriezies pa to ceļu, pa kuru tu esi atnācis!" (1. Ķēn. 13:7-9) [106]

Pravietim tiešām būtu bijis labi izpildīt savu apņemšanos un nekavējoties atgriezties Jūdējā. Tomēr, dodoties mājup pa citu ceļu, tas sastapās ar kādu vecu vīru, kas apliecināja, ka arī esot praviētis, un Dieva vīram meloja, teikdams: "Arī es esmu praviētis, kā tu. Bet eņģelis man ir sacījis, ar tā Kunga vārdu vēstīdams: atved viņu atpakaļ uz savu namu sev līdzī, lai viņš ēd maizi un lai dzer ūdeni!" Meli tika atkārtoti atkal un atkal un ielūgums uzspiests tik ilgi, līdz Dieva vīrs tam piekrita.

Tāpēc, ka īstais praviētis atļāvās rīkoties pretēji noteiktajam pienākumam, Dievs pieļāva, lai tas cieš pārkāpuma sodu. Kamēr vēl viņš ar to, kas viņu bija aicinājis atgriezties Bētelē, abi kopā sēdēja pie galda, pār viltus pravieti nāca Visvarenā iedvesma. Tas kļiedza uz Dieva vīru, kas no Jūdā bija

atnācis, sacīdams: "Tā saka tas Kungs: tādēļ ka tu neesi bijis paklausīgs tā Kunga pavēlei un neesi klausījies tai pavēlei, ko tas Kungs, tavš Dievs, tev bija pavēlējis, (..) tavas miesas nenonāks tavu tēvu kapā!" (1. Ķēn. 13:18-22)

Sis bargais spriedums drīz burtiski piepildījās. "Un notika, pēc tam, kad viņš bija paēdis maizi un bija padzēries, tad tas apsegloja sev pravieša ēzeli – tā pravieša, kas bija viņu atvedis. Un viņš aizgāja. Bet lauva nostājās tam ceļā un to saplēsa. Viņa līķis bija nomests uz ceļa, un ēzeli stāvēja tam blakus. Un arī lauva stāvēja līķim blakus. [107] Un, lūk, tur gāja garām ļaudis, tie ieraudzīja nomesto līķi un lauvu stāvam līķim blakus. Un tie aizgāja un izstāstīja to pilsētā, kurā dzīvoja vecais pravietis. Kad tas pravietis, kas viņu no ceļa bija novirzījis, to dzirdēja, tas sacīja: "Tas ir tas pats Dieva vīrs, kas tā Kunga pavēlei nepaklausīja." (1. Ķēn. 13:23-26)

Sods, ko saņēma neuzticīgais vēstnesis, bija vēl viena liecība pret Bēteles altāri izteiktā pravietoējuma patiesumam. Ja pravietim, nepaklausot Dieva Vārdam, būtu atļauts mierīgi atgriezties mājās, tad arī ķēniņš varētu mēģināt attaisnot savu nepaklausību. Altāra plīšanā, viņa rokas sakalšanā un briesmīgajā liktenī, kas skāra vēstnesi, kurš uzdrošinājās neievērot šķaidro Jehovas pavēli, Jerobeāmam vajadzēja saskatīt apvainotā Dieva krasi izteikto nepatiku, jo šīs sodības viņam bija kā brīdinājums neturpināt ļauno ceļu. Bet Jerobeāms pat nedomāja atgriezties un "no slaistiem iecēla kalnu altāru priesterus. Kam vien tas patika, tam viņš uzticēja amatu, un tie tad kļuva par augstieņu priesteriem". Tā viņš ne tikai pats grima arvien dziļākā grēkā, bet arī visu Israēlu ievēda nepaklausībā, un līdz ar to "ši lieta kļuva Jerobeāmam par bojāejas iemeslu, ka tas tika noslaucīts no zemes virsus". (1. Ķēn. 13:33,34; 14:16)

Divdesmit divus gadus ilgstošās bēdīgās valdīšanas noslēgumā Jerobeāms cieta briesmīgu sakāvi cīņā ar Abiju, Rehabeāma pēcteci. "Un Jerobeāms vairs neatguva savu spēku Abijas dienās, bet tas Kungs viņu šita un lika viņam nomirt pēkšņā nāvē." (2. Laiku 13:20)

Atkrišana, ko ievādiņa Jerobeāma valdīšana, izpaudās arvien spilgtāk, līdz beidzot izvērtās Israēla valsts pilnīgā bojāejā. [108] Tieši pirms Jerobeāma nāves Ahija, sirmmais pravietis no Šilo, kurš daudzus gadus iepriekš bija pasludinājis Jerobeāma paaugstināšanu tronī, paziņoja: "Un tas Kungs sitīs Israēlu, tā kā niedre tiek kustināta ūdenī, un Viņš izraus Israēlu no šīs labās zemes, kuru Viņš bija devis viņu tēviem, un Viņš tos izkaisīs viņpus Eifratas, tādēļ ka tie sev ir darinājuši elku kokus, to Kungu apvainodami. Un Viņš atmetīs Jerobeāma grēku dēļ Israēlu: to grēku dēļ, ar kādiem tas pats ir apgrēkojies un uz kādiem tas Israēlu ir pavedinājis." (1. Ķēn. 14:15,16)

Tomēr Kungs Israēlu nepameta, kamēr nebija darījis visu iespējamo, lai atkal atgūtu tautas uzticību. Ilgajos un tumšajos gados, kad viens valdnieks pēc otra nekaunīgi izaicināja Debesis un veda Israēlu arvien dziļāk elku kalpībā, Dievs saviem atkritušajiem ļaudīm sūtīja vienu vēsti pēc otras. Ar praviešu starpniecību Viņš tiem sagādāja iespēju apturēt atkrišanas plūdus un atgriezties pie Kunga. Pēc valsts sadalīšanās zemē dzīvoja un darbojās Elija un Elīza, atskanēja Hozejas un Amosa maigie aicinājumi, bija dzirdama Obadjas balss. Nekad Israēls netika atstāts bez cēlām liecībām par Dieva vareno spēku izglābt to no grēkiem. Arī vistumsākajās stundās daži palika uzticīgi savam dievišķajam vadonim un, elkudievības apņemti, tomēr dzīvoja nevainojami Svētā Dieva priekšā. Sie uzticīgie pieskaitīti atlikušajiem, kuri beidzot piepildīs Jehovas mūžīgo nodomu.

8. Tautas atkrišana

[109] Laikā no Jerobeāma nāves līdz brīdim, kad Elija ieradās pie Ahaba, Israēla garīgā dzīve pastāvīgi slīdēja uz leju. Tā kā valdīja vīri, kas nebija Jehovu un paskubināja ieviest svešus dievkalpošanas veidus, ļaužu lielākā daļa drīz zaudēja izpratni par pienākumu kalpot dzīvajam Dievam un nodevās elku pielūgšanai.

Jerobeāma dēls Nadabs Israēla tronī valdīja tikai dažus mēnešus. Viņa ļauno karjeru pēkšņi pārtrauca ģenerāļa Baešas vadītā sazvērestība, kas pats tīkoja pēc varas. Nadabu nogalināja līdz ar yisu dzimtu, ar visiem pēcnācējiem, jo "tā Kunga vārds, ko Viņš bija runājis caur savu kalpu Ahiju no Šilo, tā bija noteicis Jerobeāma grēku dēļ, kādus tas darīja un ar kādiem tas pavedināja grēkot Israēlu (..) (1. Ķēn. 15:29,30)

Tā pazuda Jerobeāma nams. Viņa ieviestā elku kalpošana izraisīja Debesu atmaksājošās sodības. Taču nākamie ķēniņi – Baešs, Ēla, Simrijs un Omrijs gandrīz četrdesmit gadus turpināja iet pa to pašu ļauno ceļu. [110]

Israēla atkrišanas laika lielākajā daļā pār Jūdas zemi valdīja ķēniņš Asa. Daudzus gadus "Asa darīja to, kas ir labs un kas ir taisnīgs tā Kunga, viņa Dieva, acīs. Un viņš izdeldēja svešo dievu altārus un elku augstienes, un viņš nolauza elku stabus un nocirta elku kokus. Un viņš skubināja Jūdu meklēt to Kungu, viņu tēvu Dievu, un pildīt bauslību un pavēles. Un viņš iznīdēja visās Jūdas pilsētās elku augstienes un saules stabus, un ķēniņa valstij zem viņa bija miers. Un viņš Jūdā uzcēla stipri nocietinātas pilsētas, jo zeme baudīja mieru, un tajos gados pret viņu nebija nekāda kara, jo tas Kungs bija viņam piešķīris mieru." (2. Laiku 14:1-5)

Asas ticība tika stipri pārbaudīta, kad "kušietis Zerahs devās pret viņiem uzbrukumā ar tūkstošu tūkstošiem karavīru un ar trīs simti kara ratiem". (2. Laiku 14:9) Sajā krīzē Asa nepalāvēs uz nocietinātajām Jūdas pilsētām, ko viņš bija uzcēlis ar mūriem un torņiem, vārtiem un aizsaujamiem,

nedz arī uz varonīgajiem karavīriem (2. Laiku 14:6-8) labi apmācītajā armijā. Kēniņš cerēja uz Jehovas karapulkiem, kura Vārdā Israēls pagātnē bija piedzīvojis tik daudz brīnišķīgu izglābšanu. Nostādījis karaspēku kaujas gatavībā, viņš meklēja Dieva palīdzību.

Karojošās armijas stāvēja viena otrai pretī. Tiem, kas kalpoja Kungam, tas bija bēdu un pārbaudījumu laiks. Vai ir atzīts ikkatrs grēks? Vai Jūdas vīri pilnībā paļaujas uz Dieva glābjošo spēku? Šādas domas nodarbināja vadītāju prātu. Skatoties no cilvēciskā redzes viedokļa, bija skaidrs, ka [111] milzīgie ēģiptiešu karapulki savā priekšā var noslaucīt it visu. Bet, dzīvodams miera laikā, Asa nebija nodevies izlaidībai un izpriecām; viņš bija gatavojies iespējamai krīzei. Viņš bija izveidojis cīnītis spējīgu karaspēku un bija pūlējies, lai viņa ļaudis izlīgtu ar Dievu. Un tagad, lai arī viņa spēki bija skaitliski mazāki nekā ienaidniekam, viņa pašāvēība uz Dievu nemazinājās.

Tāpēc, ka bija meklējis Kungu labklājībā, kēniņš tagad drikstēja uz To paļauties bēdu laikā. Viņa lūgšana liecina, ka tas pazina Dieva brīnišķīgo spēku. "Ak Kungs! Neviena nav, kā vienīgi Tu, cīņā starp to, kam ir daudz spēka un kuram nav nekāda spēka. Palīdzi mums, ak Kungs, mūsu Dievs, jo mēs paļaujamies uz Tevi un mēs esam Tavā Vārdā devušies cīņā pret šo lielo pulku! Ak Kungs! Tu esi mūsu Dievs, lai neviens cilvēks tev līdzās nepastāv!" (2. Laiku 14:10) Asas lūgšana der kā paraugs ikvienam kristietim. "Jo ne pret miesu un asinīm mums jācīnās, bet pret valdībām un varām, šīs tumsības pasaules valdniekiem un pret ļaunajiem gariem pasaules telpā." (Ef. 6:12) Dzīves cīņā mums jāstāpjas ar ļaunā spēkiem, kas nostājušies pret patiesību. Mūsu cerība nebalstās uz cilvēkiem, bet uz dzīvo Dievu. Pilnā ticības pašāvēībā mēs drikstam sagaidīt, ka, pagodinot savu Vāru, Viņš dievišķo visspēcību savienos ar cilvēku pūlēm. Ģērbti Viņa taisnības bruņās, mēs varam uzvarēt ikkatru ienaidnieku.

Kēniņa Asas ticība tika īpaši atalgota: "Un tas Kungs tā sita kušītus – gan Asas paša, gan Jūdas priekšā, ka kušīti metās bēgt. Bet Asa ar to karotāju saimi, kas bija pie viņa, dzinās tiem pakaļ līdz pat Gerārai, un kušīti krita, tā ka neviens no tiem nepalika dzīvs, jo tie tika tā Kunga un Viņa karapulka salauzti. Un Jūda ieguva ļoti lielu kara laupījumu." [112]

Kad uzvarētāju Jūdas un Benjamīna armija atgriezās Jeruzālemē, "tad Dieva Gars nāca pār Azarju, Obedu dēlu. Un viņš izgāja Asam pretī, sastapa to un sacīja: "Uzklausiet mani, Asa, un viss Israēls un Benjamīns! – Tas Kungs ir ar jums, kamēr jūs esat ar viņu, un, ja vien jūs Viņu meklēsiet, jūs Viņu arī atradīsiet, bet, ja jūs Viņu atmetīsiet, tad Viņš jūs arī atmetīs. (..) Bet jūs esiet stipri, neļaujiet pagurt šavām rokām, jo jūsu pūļiem būs sava alga!" (2. Laiku 15:1,2,7)

So vārdu stiprināts, Asa Jūdā īstenoja otrreizēju reformu. Viņš "iznīcināja riebekļus visās Jūdas un Benjamīna zemēs un visās pilsētās, kuras viņš bija iekarojis Efraima kalnājā; un viņš no jauna uzcēla tā Kunga altāri, kas atradās tā Kunga nama priekšelpas priekšā".

"Un viņš sapulcināja visu Jūdu un Benjamīnu un tos svešiniekus, kas pie viņiem piemājoja un kas bija no Efraima un Manases, un no Simeona; arī no Israēla viņam daudzi pievienojās, kad tie redzēja, ka tas Kungs, viņu Dievs, bija ar viņu. Un viņi sapulcējās Jeruzālemē trešajā mēnesī kēniņa Asas valdīšanas piecpadsmītajā gadā. Un viņi upurēja šinī dienā tam Kungam no laupījuma, ko viņi bija pārveduši, septiņus simtus vērsu un septiņus tūkstošus sīklopu. Un viņi atjaunoja derību ar solījumu meklēt to Kungu, savu tēvu Dievu, ar visu savu sirdi un ar visu savu dvēseli. (..) tad arī Viņš bija viņiem atrodams, un tas Kungs deva viņiem visapkārt mieru." (2. Laiku 15:8-12,15)

[113] Vēstījumu par Asas ilgo uzticīgo kalpošanu aptumšo dažas viņa kļūdas, kuras tas pieļāva brīžos, kad pilnībā neuzticējās Dievam. Kādā gadījumā, kad Israēla kēniņš ielauzās Jūdejā un ieņēma Rāmu, nocietinātu pilsētu, kas atradās tikai piecu jūdžu attālumā no Jeruzālemes, Asa palīdzību meklēja savienībā ar Sīrijas kēniņu Ben-Hadadu. So nepārdomāto rīcību brīdī, kad vajadzēja uzticēties vienīgi Dievam, stingri norāja pravietis Hananija, kas pie Asas ieradās ar vēsti: "Tāpēc, ka tu esi pašāvēies uz Aramas kēniņu, bet neesi pašāvēies uz to Kungu, savu Dievu, Aramas kēniņa karapulks ir izslīdējis no tavas rokas. Vai arī kušītiem un lībiešiem nebija varens karapulks ar ļoti daudz kara ratiem un jātniekiem? Bet, tādēļ ka tu pašāvēies uz to Kungu, Viņš tos nodeva tavā rokā, jo tā Kunga acis pārskata visu zemi, lai Viņš stiprinātu tos, kas ar savu skaidro sirdi pie viņa turas. Se tu esi aplam rīkojies, jo no šī laika tev nemitīgi būs jāpiedzīvo kari." (2. Laiku 16:7-9)

Tā vietā, lai pieļautās kļūdas dēļ pazemotos Dieva priekšā, Asa "sadusmojās uz redzētāju un ielika viņu cietumā, jo viņš saskaitās pret viņu par šādu valodu. Tai pašā laikā Asa izturējās varmācīgi arī pret citiem paša tautas locekļiem". (2. Laiku 16:10)

"Un savā trīsdesmit devītajā valdīšanas gadā Asam palika slimas kājas, un viņa slimība pieauga spēkā; taču arī slimībā viņš nemeklēja to Kungu, bet meklēja padomu pie ārstiem." (2. Laiku 16:12)

Kēniņš nomira savas valdīšanas četrdesmit pirmajā gadā. Viņa vietā tronī nāca dēls Jošafāts.

[114] Divus gadus pirms Asas nāves Israēlā sāka valdīt Ahabs. Jau no paša sākuma viņa pārvalde iezīmējās ar savādu un briesmīgu atkrišanu. Kēniņa tēvs Omrijs, Samarijas dibinātājs, bija darījis "to, kas bija tā Kunga acīs ļauns. Viņš pat bija ļaunāks nekā visi tie, kas pirms viņa bijuši", (1. Kēn. 16:25) bet Ahaba grēki bija vēl lielāki. "Ahabs (..) darīja tādas lietas, kas izaicināja to Kungu, Israēla Dievu, vēl vairāk nekā visi kēniņi, kādi Israēlā bija pirms viņa bijuši." "Viņš staigāja visus Jerobeāma, Nebata dēla, ceļus, darīdams visus viņa grēku darbus, ar kādiem tas pāvedināja Israēlu grēkot (..) ." (1. Kēn. 16:33,26) Viņš neapmierinājās tikai ar to reliģiskās kalpošanas veidu atbalstīšanu, ko piekopa Bētelē un Danā, bet nekaunīgā pārdrošībā ievēda ļaudis visrupjākajā pagānismā, jo

kalpošanu Jehovam aizstāja ar Baala pielūgšanu.

Aphēmis par sievu Izebeli, "Sidonas ķēniņa Etbaala meitu, viņš pats arī gāja un kalpoja Baalam un to pielūdza. Un viņš uzcēla altāri Baalam Baala namā, ko tas uzcēla Samarijā". (1. Ķēn. 16:31,32)

Baala pielūgšanu Ahabs ieviesa ne tikai galvaspilsētā, bet Izebeles vadībā pagānu altārus uzcēla daudzās augstienēs, kur apkārtējo biržu pavēnī priesteri un citi, kas bija saistījušies ar elku kalpošanas pavadinošo rituālu, izplatīja postošu iespaidu, līdz gandrīz viss Israēls sekoja Baalam. "Neviens nav bijis, kas tā kā Ahabs būtu padevies darīt to, kas ļauns tā Kunga acīs, tāpēc ka viņa sieva Izebele viņu uz to pavedināja. Viņš rīkojās ļoti neganti, kalpodams elkiem – gluži kā amorieši, kurus tas Kungs Israēla bērnu priekšā bija izdzinis ārā." (1. Ķēn. 21:25,26) [115]

Ahābam trūka morālā spēka. Viņa laulības savienība ar elkus pielūdzošo stingra rakstura un pašapzinīgo sievieti postoši ietekmēja ne vien viņu, bet arī tautu. Dzīvojot bez principiem, ar vāju izpratni par pareizo, Izebeles stingrā griba to varēja viegli ietekmēt. Savā savtībā tas nespēja novērtēt Dieva žēlastības darbus Israēlā, ne arī paša pienākumu sargāt un vadīt izredzētos ļaudis. Zem Ahaba graužošā iespaida tauta samaitājās un atsvešinājās no dzīvā Dieva. Daudzus gadus tā turpināja pastāvēt bez jebkādas cieņas un godbijības pret Kungu. Šķita, ka nav neviena, kas iedrošinātos riskēt ar savu dzīvību un atklāti nostātos pret visapkārt izplatīto Dieva zaimošanu. Atkrišanas tumšās ēnas aplāja visu zemi. It visur bija redzami Baalam un Aštartei celtie elku tēli. Ļoti bija vairojušies elku kalpošanai veltītie tempļi un svētītās birzis, kur pielūdza cilvēku roku darbu. Gaisu sagandēja elkiem pienesto upuru kvēpināšana. Kalnos un ielejās atbalsojās piedzērušu pagānu priesteru klaigas, kuri upurēja saulei, mēnesim un zvaigznēm.

Izebele un viņas neticīgie priesteri ļaudis mācīja, ka izgatavotie elku tēli ir dievības, kas noslēpumaini valda pār zemes, uguns un ūdens elementiem. Visas debesu svētības – plūstošos strautus, atspirdzinošās ūdens straumes, maigo rasu un lietu, kas atsvaidzina zemi un dod auglību, [116] uzskatīja par Baala un Aštartes dāvanām, nemaz neņemot vērā visu labo un pilnīgo dāvanu Devēju. Ļaudis aizmirsa, ka kalni un lejas, upes un avoti atrodas dzīvā Dieva rokās, ka Viņš valda pār sauli, debesu mākoņiem un visiem dabas spēkiem.

Ar uzticīgiem vēstnešiem Kungs atkārtoti brīdināja atkritušo ķēniņu un tautu, bet šie rājieni un biedinājumi palika bez atbildes. Velti inspirētie vēstneši pūlējās aizstāvēt Jehovas tiesības būt vienīgajam Dievam Israēlā. Velti tie paaugstināja Israēlam uzticēto bauslību. Ārējās greznības un saistošo elku kalpošanas rituālu savaldzināti, ļaudis sekoja ķēniņa un viņa galma piemēram un nodevās apreibinošam, miesu pazemojošam baudu kultam. Savā aklumā tie atmata Dievu un nevēlējās vairs Viņu pielūgt. Žēlastībā dotā gaisma bija pārvērtusies par tumsu. Zelts bija kļuvis netīrs.

Ak vai, kā bija izgaisusi Israēla godība! Vēl nekad Dieva izredzētie ļaudis nebija krituši tik zemu. Israēlā tagad bija 450 Baala praviešu un 400 Ašeras praviešu. (1. Ķēn. 18:19) Vienīgi Dieva brīnumdarošais spēks vēl varēja glābt tautu no pilnīga sabrukuma. Israēls labprātīgi bija šķīries no Jehovas, tomēr Jehova savā līdzjutībā ļoti ilgojās pēc grēkā kritušajiem ļaudīm. Viņš gatavojās pie tiem sūtīt vienu no visvarenākajiem praviešiem, lai tā darbības rezultātā daudzi tiktu atgriezti paklausīt savam tēvu Dievam.

ZIEMEĻVALSTS PRAVIEŠI

"Kas ir gudrs, lai visu to saprastu, un saprātīgs, lai visu to atzītu? – "Tā Kunga ceļi ir taisni, un taisnie staigā pa tiem, bet pārkāpēji tajos klūp." (Hoz. 14:10)

9. Elija no Tisbes

(1. Ķēn. 17:1-7)

[119] Uz austrumiem no Jordānas, Gileādas kalnājos, Ahaba dienās dzīvoja ticības un lūgšanu vīrs, kura bezbailīgajai kalpošanai bija lemts apturēt Israēla straujo atkrišanu. Tālu no ievērojamām pilsētām un neieņemams nekādu augstu stāvokli dzīvē, Elija no Tisbes tomēr pašlūgībā uz Kunga vadību uzņēma savu misiju, ticot, ka Kungs sagatavos ceļu un dos bagātīgas sekmes. Viņš vienmēr runāja par ticību un spēku, un visa viņa dzīve bija veltīta reformas darbam. Elija bija kā saucēja balss tuksnesī, lai norātu grēkus un apturētu ļaunuma straumi. Un, lai gan viņš pie ļaudīm nāca, nosodot visur valdošo samaitātību, viņa vēsts grēka slimajām dvēselēm, kas vēlējās dziedināšanu, sniedza Gileādas balzāmu.

Redzot Israēlu grimstam arvien dziļākā elku kalpībā, Elija savā dvēselē ļoti cieta un viņa sašutums pieauga. Dievs savu ļaužu labā bija darījis lielas lietas. Viņš tos bija izglābis no verdzības un tiem devis "citu tautu zemi, lai viņi to iegūst un pārņem sev par īpašumu, lai turētu godā Dieva likumus un pildītu Viņa baušļus". (Ps. 105:44,45) [120] Bet svētīgais Jehovas nodoms tagad bija gandrīz pilnīgi aizmirsts. Neticība izredzēto tautu bija šķīrusi no tās Spēka Avota. No klusajiem kalnājiem vērojot tautas atkrišanu, Eliju nomāca lielas šķumjas. Dvēseles mokās tas sauca uz Dievu, lai Viņš aptur savus kādreiz pagodinātos ļaudis uz šī jaunā ceļa – ja nepieciešams, tad kaut vai sodot, – lai tie

spētu skaidri saskatīt savu atkāpšanos no Debesīm. Viņš ilgojās, lai ļaudis atgrieztos, kamēr ļaunajos darbos nav aizgājuši tik tālu, ka Dievam nāktos tos pilnīgi iznīcināt.

Elijas lūgšana tika atbildēta. Bieži atkārtotie aicinājumi, pamācības un biedinājumi nebija Israēlu atgriezuši. Bija pienācis laiks, kad Kungam jāsāk "runāt" ar soda sankcijām. Tā kā Baala pielūdzēji apgalvoja, ka Debesu svētības, rasa un lietus nenāk no Jehovas, bet gan no valdošajiem dabas spēkiem un ka tā ir vienīgi saules radošā enerģija, kas augsnei piešķir auglību, lai tā nestu bagātu ražu, tad aptraipīto zemi vajadzēja skart smagam Dieva lāstam. Atkritušajām Israēla ciltīm bija jāsaprot, cik neprātīgi ir gaidīt laicīgās svētības no Baala. Lai zeme saņemtu rasu un lietu, ļaudīm vajadzēja atgriezties pie Dieva un atzīt, ka Viņš ir visu svētību Avots.

Elijam uzticēja nest Ahabam vēsti par Debesu nolemto sodu. [121] Viņš nebija meklējis šo vēstneša amatu; Kungs pats viņu uzrunāja. Un tad, degdams par Dieva godu, viņš bez vilcināšanās paklausīja dievišķajam aicinājumam, lai gan, to darot, tam draudēja briesmas no ļaunā ķēniņa rokas drīz vien zaudēt dzīvību. Praviētis tūlīt cēlās un bez apstāšanās gāja dienu un nakti, līdz sasniedza Samariju. Pie pils viņš nelūdza pieņemšanu, ne arī gaidīja, kamēr to formāli pieteiks. Rupjās drēbēs, kā toreiz tērpās pravieši, viņš nepamanīts aizgāja garām sardzei un pēkšņi parādījās pārsteigtā ķēniņa priekšā.

Elija neatvainojās par savu straujo ierašanos. Kāds lielāks par Israēla valdnieku bija pavēlējis viņam runāt, un, roku uz debesīm pacēlis, tas dzīvā Dieva Vārdā svinīgi apliecināja, ka Israēlu tūlīt skars Visaugstākā sodības. "Tik tiešām, ka tas Kungs, Israēla Dievs, dzīvo, kā priekšā es stāvu, šajos nākamajos gados nebūs ne rasas, ne lietus, kā vienīgi pēc Mana vārda pavēles!"

Vienīgi pateicoties stiprai ticībai, paļāvībā uz Dieva Vārda spēku, Elija spēja paziņot šādu vēsti. Ja viņš nešaubīgi neuzticētos savam Pavēlniekam, tad nekad nebūtu ieradies pie Ahaba. Ceļā uz Samariju Elijam bija jāiet gar vienmēr plūstošām straumēm un zāli apaugušiem pakalniem, gar staltiem mežiem, kas likās sausumam nekad nepieejami. Kur vien acis vērās – viss bija tērpts brīnišķā skaistumā. Praviētis varēja sākt brīnīties, kā gan var izžūt upes, kas nekad nebija mitējušās plūst, kā pakalni un ielejas var izdegt no sausuma. Bet viņš nedeava vietu neticībai. Elija bija pilnīgi pārliecināts, ka Dievs pazemos atkritušo Israēlu un, saņemot sodu, tauta nāks pie grēku nožēlas.

[122] No Debesīm bija dota pavēle; Dieva Vārds nevar tā vienkārši izgaist; un, riskēdams ar dzīvību, Elija bezbailīgi pildīja savu uzdevumu. Līdzīgi pērkona grāvienam no skaidrām debesīm, ļaunā ķēniņa ausis skanēja vēsts par tūlītēju sodu. Bet pirms Ahabs atjēdzās no pārsteiguma, Elija – tikpat ātri kā ieradies – atkal pazuda. Viņš nenogaidīja, lai redzētu vēsts iespaidu. Kungs to vadīja, līdzinot viņam ceļu. [123] "Ej prom no šejienes un pagriezies pret austrumiem, un paslēpies Kritas līcī, kas ir Jordānas austrumos. Un notiks tā: no upes tu dzersi, un Es esmu pavēlējis kraukļiem tevi tur apgādāt ar maizi."

Ķēniņš cītīgi meklēja pravieti, bet to neatrada. Ķēniņiene Izebele saskaitās par vēsti, kas bija aizslēgusi Debesu mantnīcas, un, nezaudējot laiku, apspriedās ar Baala priesteriem, kopīgi vienojoties nolādēt pravieti un ignorēt Jehovas dusmas. Lai gan viņi tik ļoti vēlējās atrast to, kurš bija izteicis briesmīgos vārdus par gaidāmo postu, tomēr piedzīvoja vilšanos. Tāpat tie nespēja noslēpt patiesību, ka sodība ir pasludināta sakarā ar valdošo atkrišanu. Jaunās ziņas par to, ka Elija ir norājis Israēla grēkus, kā arī viņa nestā vēsts ātri izplatījās pa visu zemi. Daži izbijās, bet lielākā daļa Debesu paziņojumu uzņēma ar nīcinājumu un izsmieklu.

Pravieša vārdi sāka piepildīties nekavējoši. Tie, kas sākumā ticās izsmiet jebkādu domu par postu, drīz kļuva visai nopietni, jo pēc dažiem mēnešiem zeme, nesaņemdama rasu un lietu, izkalta un zaļums uz tās novīta. Laikam ejot, straumes, kas nekad nebija izsīkušas, sāka mazināties, un strauti izžuva. Tomēr tautas vadītāji spieda ļaudis paļauties uz Baalu un Elijas pravietojumu uzskatīt par tukšiem, nenozīmīgiem vārdiem. Priesteri joprojām apgalvoja, ka lietus trūkums izskaidrojams ar Baala spēku. – Nebīstieties Elijas Dievu un netrīciet par viņa vārdiem, Baals dos pļauju savā laikā un gādās par cilvēkiem un lopiem. [124]

Dieva vēstījums Ahabam deva Izebelei un viņas priesteriem, un visiem Baala un Aštartes pielūdzējiem izdevību pārbaudīt savu dievu spēku un, ja iespējams, pārliecināties par Elijas vārdu nepatiesumu. Pret simtiem elku dievu priesteru apgalvojumiem bija tikai viens Elijas pravietojums. Ja, pretēji pravieša paziņojumam, Baals spēj dot rasu un lietu vai pavēlēt strautiem turpināt plūst un stādiem augt, lai tad Israēla ķēniņš tam kalpo un lai ļaudis saka, ka Baals ir dievs.

Nolēmuši paturēt ļaudis maldos, Baala priesteri turpināja upurēt saviem dieviem un piesaukt tos dienās un naktīs, lai tie atspirdzinātu zemi. Savu dievu dusmas viņi centās nomierināt ar dārgākiem upuriem. Ar dedzību un neatlaidību, kas būtu labāku nolūku vērtā, tie staigāja ap saviem pagānu altāriem un nopietni sauca pēc lietus. Nakti pēc nakts visā nelaimīgajā zemē atskanēja viņu kļiedzieni un lūgšanas. Tomēr dienā pie debesīm neparādījās neviens mākonis, kas sargātu no dedzinošajiem saules stariem. Ne rasa, ne lietus neatsvaidzināja izslāpušo zemi. Neskatoties uz visām Baala priesteru pūlēm, Jehovas Vārds palika negrozāms!

Paiet gads, un lietus vēl kā nav, tā nav. Zeme izdegusi, it kā no uguns. Dedzinošās saules karstums iznīcina vēl atlikušo augu valsti. Straumes izžūst, un maurojošie liellopu un blējošie aitu ganāmpulki staigā no vienas vietas uz otru, velti meklējot barību. Kādreiz zaļojošie lauki pārvēršas par izdegušiem smilšu tuksnešiem. Elku pielūgšanas birzis palikušas bez lapām. Mežos koki atgādina

izdēdējušus skeletus, kas nedod pavēni. Gaiss ir sauss un smacīgs. [125] Putekļu vērpētēs neļauj atvērt acis, un to dēļ gandrīz nav iespējams elpot. Kādreiz turīgās pilsētas un ciemi pārvērtušies par sēru vietām. Izsalkumā un slāpēs cilvēki un lopi mirst baismīgā nāvē. Bads ar savām šausmām visus apņēma arvien ciešāk un ciešāk.

Tomēr, neskatoties uz šiem Dieva spēka pierādījumiem, Israēls neatgriezās, nedz pieņēma mācību, ko Dievs tiem vēlējis sniegt. Tie nesaprata, ka Viņš, kurš radījis dabu, pārvalda un uzrauga arī tās likumus un var tos izlietot kā rīkus postam vai svētībai. Lepnā spītībā, viltus reliģijas savaldzināti, ļaudis negribēja pazemoties zem Dieva varenās rokas un [126] sāka meklēt savām ciešanām citu izskaidrojumu.

Izebele kategoriski atteicās atzīt, ka sausums ir Jehovas sodība. Stingri apņēmusies nepadoties Debesu Dievam, viņa kopā gandrīz ar visu Israēlu šajā nelaimē vainoja Eliju. Vai tad Elija nebija liecinājis pret viņu reliģiju? Ja tik to varētu dabūt pie malas, Izebele sprieda, tad tautas dievi beigtu dusmoties un grūtības un bēdas izbeigtos.

Ķēniņienes iespaidā Ahabs visai cītīgi meklēja pravieša paslēptuvi. Viņš izsūtīja vēstnešus pie apkārtējām tautām, tuvu un tālu, lai tie ievāktu ziņas par vīru, kuru tas neieredzēja, bet no kura tomēr baidījās. Rūpējoties, lai meklēšana būtu pēc iespējas pilnīgāka, viņš pieprasīja, lai valstis un tautas ar zvērestu apliecina, ka tās neko nezina par pravieša atrašanās vietu. Tomēr visas pūles bija veltīgas. Pravietis tika sargāts no ķēniņa ļaunuma, kura grēku dēļ zeme tagad baudīja apvainotā Dieva dusmas.

Ciešot neveiksmi plānos pret Eliju, Izebele nolēma sevi atriebt, nogalinot visus Jehovas praviešus, kas atradās Israēlā. Nevienu nedrīkstēja atstāt dzīvu. Saniknotā sieviete savu nodomu piepildīja, noslepkavojot daudzus Dieva kalpus. Neskatoties uz to, Obadja, Ahaba nama uzraugs, kas bija uzticīgs Dievam, "bija paņēmis simts praviešus un tos pa piecdesmit paslēpis kādās alās, un bija tos apgādājis ar maizi un ūdeni". (1. Ķēn. 18:4)

[127] Tā pagāja otrs bada gads, bet, raugoties uz debesīm, joprojām nekas neliecināja, ka būtu iespējams lietus. Sausums un bads visā valstī turpināja savu postošo darbu. Tēvi un mātes, nespējami atvieglot savu bērnu ciešanas, bija spiesti noskatīties, kā tie mirst. Vēl joprojām atkritušais Israēls atteicās pazemot savu sirdi Dieva priekšā un turpināja kurnēt pret vīru, pēc kura vārdiem šīs briesmīgās sodības bija nākušas. Skīta, ka tie šajās ciešanās un postā nav spējīgi saklausīt aicinājumu uz atgriešanos – dievišķu iejaukšanos, lai tos glābtu, pirms nav sperts liktenīgais solis, pārejot Debesu piedošanas robežu.

Israēla atkrišana bija briesmīgāka par visām bada šausmām. Dievs centās ļaudis atbrīvot no maldiem, lai tie saskatītu savu atbildību pret Viņu, kam tie bija parādā dzīvību un visu pārējo. Viņš centās tiem palīdzēt atgūt zaudēto ticību un tādēļ arī pieļāva šo lielo nelaimi.

"Vai tad man kaut kā īpaši patīk bezdievja nāve, saka Dievs tas Kungs, un ne gan tas, ka viņš novērsās no sava ļaunā ceļa un dzīvo?" "Atstājieties no visiem saviem pārkāpumiem, ar ko jūs noziegušies pret Mani, iegūstiet jaunu sirdi un jaunu garu. Kāpēc gan jūs gribat mirt, Israēla nams? Jo Es nebūt nepriecājos par tā nāvi, kam jāmirst, saka Dievs tas Kungs, tādēļ atgriezieties, tad jūs dzīvosit." "(..) Atgriezieties, jel atgriezieties no saviem ļauniem ceļiem! Kāpēc tu gribi mirt, Israēla nams?" (Ec. 18:23,31,32; 33:11)

Kungs bija sūtījis pie Israēla vēstnešus, aicinot ļaudis atjaunot lojālas attiecības. Ja tie šos aicinājumus būtu ņēmuši vērā, ja tie no Baala būtu atgriezušies pie dzīvā Dieva, [128] tad Elijas nestā vēsts par sodu nekad nebūtu nākusi. Bet biedinājumi, kas varēja kļūt par dzīvības smaržu uz dzīvību, izvērtās par nāves smaržu uz nāvi. Bija ievainots ļaužu lepnums; pret vēstnešiem radās dusmas; un tagad tie karsti ienīda pravieti Eliju. Ja tik tie viņu dabūtu rokā, tad ar prieku nodotu Izebelei, it kā ar pravieša balss aplūsināšanu varētu apturēt viņa vārdu piepildīšanos. Pat nelaimes skarti, tie stipri turējās pie elku dievības, līdz ar to vēl vairāk pavairojot noziegumus, kas pār zemi bija izsaukuši Debesu sodu.

Nelaimes piemeklētajam Israēlam bija tikai viena dziedināšanas iespēja – atgriešanās no grēkiem, kuru dēļ zemi bija skārusi Visvarenā pārmācošā roka, un pieķeršanās Kungam no visas sirds. Tiem bija apsolīts: "Redzi, kad es aizslēgšu debesis, ka lietus nelīs, vai kad Es pavēlēšu siseņiem, lai viņi noēd zemi, vai ja Es sūtīšu mēri savai tautai, un Mana tauta, kas ir pēc Mana Vārda nosaukta, tad pazemosies un pielūgs, un meklēs Manu vaigu, un atgriezīsies no saviem ļaunajiem ceļiem, tad Es viņus no debesīm uzklausīšu un piedošu viņu grēkus, un dziedināšu viņu zemi." (2. Laiku 7:13,14) Ja Israēlā būtu noticis izšķirošs reformācijas darbs, tad tauta atkal saņemtu rasu un lietu, svētības, ko Dievs tagad bija atrāvis.

10. Stingrs rājiens

(1. Ķēn. 17:8-24; 18:1-19)

[129] Kādu laiku Elija slēpās kalnos pie Kritas strautes. Daudzus mēnešus viņš tur brīnumainā veidā tika apgādāts ar barību. Vēlāk, kad, sausumam turpinoties, straute izsika, Dievs savam kalpam pavēlēja meklēt patvērumu pagānu zemē. "Celies un dodies uz Sareptu, kas pieder pie Sidonas, un

apmeties tur; Es, lūk, pavēlēšu kādai atraitnei tur tevi apgādāt ar uzturu.”

Šī sieviete nebija israēliete. Tā nekad nebija baudījusi priekšrocības un svētības, kādas saņēma Dieva izredzētie ļaudis, tomēr viņa ticēja patiesajam Dievam un izlietoja visu gaismu, kas spīdēja tās dzīves ceļā. Kad Elija vairs neatrada patvērumu Israēla zemē, Dievs to sūtīja pie šīs sievietes, lai mājotu viņas namā.

“Un viņš cēlās un nogāja uz Sareptu. Kad viņš nonāca pie pilsētas vārtiem, redzi, tur atradās sieva, kas bija atraitne. Un tā lasīja žagarus, bet viņš to uzrunāja un sacīja: “Atnes man mazliet ūdens kādā traukā, ko padzerties!” Un tā aizgāja, lai to atnestu. Un viņš tai sauca, sacīdams: “Atnes, lūdzu, ar savu roku man arī kumosu maizes!””

Sajā trūcīgajā ģimenē bads bija jo smagi izjūtams, un šķita, kaniecīgie barības krājumi tūlīt, tūlīt izbeigsies. Elijas atnākšana tieši tajā dienā, kad atraitne jau baidījās, ka tai jāatsakās no cīņas par savas dzīvības uzturēšanu, bija visaugstākais pārbaudījums viņas pašāvēībai uz dzīvā Dieva spēku sagādāt tai dzīvē nepieciešamo. Bet pat visgrūtākajā nestundā viņa parādīja ticību, padodamās svešinieka prasībai dalīties ar to pēdējā maizes gabaliņā.

Atbildot Elijas lūgumam atnest barību un ūdeni, viņa sacīja: “Tik tiešām, ka tas Kungs, tavs Dievs, ir dzīvs, bet man ir tikai plācenis un tīnē viena vienīga pilna sauja smalko kviešu miltu, un mazliet eļļas apaļā krūzē, un raugi, es esmu salasījusi kādus žagariņus un taisos visu sev un savam dēlam sagatavot, un pēc tam, kad mēs to paši būsim baudījuši, tad arī mums būs jāmirst.” Un Elija tai sacīja: “Nebīsties, ej un gatavo, kā esi sacījusi, bet, lūdzu, iztasi arī man mazu plāceni pašā sākumā un liec to iznest man ārā. Bet savām un sava dēla vajadzībām sagatavo vēlāk, jo tā ir sacījis tas Kungs, Israēla Dievs: milti tīnē neizsīks un eļļas apaļā krūzē nepietrūks līdz tai dienai, kurā tas Kungs atkal dos lietu virs zemes.”

Nav iespējams prasīt vēl lielāku ticības pierādījumu. Līdz šim atraitne pret visiem svešiniekiem bija izturējusies laipni un devīgi. Un arī tagad, neņemdamā vērā šķietamās ciešanas, kas varēja skart viņu un tās bērnu, un pašaudamās uz Israēla Dievu, kas var apgādāt un apmierināt katru viņas vajadzību, tā izturēja šo visaugstāko viesmīlības pārbaudi, darīdama “pēc Elijas vārda”. [131]

Cik brīnišķīga bija augstsirdība, ko šī fenīķiete parādīja Dieva pravietim, tikpat brīnišķs bija viņas ticības un devības atalgojums. “Un viņa ēda, tāpat arī viņš un tāpat viņas nams labu laiku. Bet milti tīnē neizsīka un eļļas apaļā krūzē nepietrūka, pēc tā Kunga vārda, ko Viņš caur Eliju bija runājis.”

Bet pēc tam saslīma šīs sievas, nama saimnieces, dēls. Un slimība bija ļoti grūta, tā ka tam pat lāgā elpot vairs nebija iespējams. Un viņa sacīja Elijam: “Kas man ar tevi kopīgs? Tu, Dieva vīrs, vai tu esi nācis pie manis, lai man atgādinātu manus pārkāpumus un lai nonāvētu manu dēlu?”

Un Elija viņai sacīja: “Padod man savu dēlu!” Un viņš to paņēma no viņas klēpja, uznesa to augšējā telpā, kurā viņš dzīvoja, un noguldīja to uz savas gultas. (..) Un viņš izstiepās pār bērnu trīs reizes, un viņš izsaucās: “Kungs, mans Dievs, liec, lūdzu, šī bērna dvēselei atkal atgriezties viņā!” Un tas Kungs paklausīja Elijas balsij, un Viņš lika bērna dvēselei atkal atgriezties tanī atpakaļ, un tas atdzīvojās.

Un Elija paņēma bērnu, nonesa to no nama augšējās istabas un atdeva to atpakaļ tā mātei. Un viņš tai sacīja: “Redzi, tavs dēls ir dzīvs.” Tad sieva sacīja Elijam: “Nu tagad es zinu, ka tu esi Dieva vīrs un tā Kunga vārds tavā mutē ir patiesība!””

Sareptas atraitne dalījās niecīgajā pārtikas krājumā ar Eliju, un kā atmaksa par to tika uzturēta viņas un dēla dzīvība. Visiem, kas grūtībās un trūkumā parāda līdzjūtību un palīdz vēl lielākā trūkumā esošajiem, Dievs apsola bagātas svētības. [132] Viņš nav mainījies. Viņa spēks nav mazāks kā Elijas dienās. Šis apsolījums tagad ir tikpat drošs kā tad, kad Pestītājs apliecināja: “Kas pravieti uzņem pravieša vārdā, tas pravieša algu dabūs (..)”. (Mat. 10:41, Glikā tulk.)

“Neaizmirstiet viesmīlību! Jo daži ar to, pašiem nezinot, savos namos ir uzņēmuši eņģeļus!” (Ebr. 13:2) Laika gaitā šie vārdi ne mazākā mērā nav zaudējuši savu spēku. Mūsu Debesu Tēvs vēl arvien saviem bērniem dzīves ceļā turpina sagādāt izdevības, kas patiešībā ir apslēptas svētības. Tie, kas šīs iespējas izlieto, gūst lielu apmierinājumu. “Un ja tu izsalkušam atvērsi savu sirdi un paēdināsi apbēdinātu dvēseli, tad tava gaisma atspīdēs tumsībā, un tava tumsa būs kā gaiša pusdiens. Un tas Kungs tevi vienmēr vadīs un paēdinās tavu dvēseli arī tukšās vietās un stiprinās tavus locekļus, ka tu būsi kā auglīgs dārzs un kā ūdens avots, kurā ūdens neizsīkst.” (Jes. 58:10,11)

Saviem uzticīgajiem kalpiem Kristus šodien saka: “Kas jūs uzņem, tas uzņem Mani, un, kas Mani uzņem, tas uzņem To, kas Mani sūtījis.” (Mat. 10:40) Neviens laipnības darbs, kas veikts Kristus vārdā, nepaliks bez atzinības un atalgojuma. Un šajā maigajā atzinībā Kungs ietver pat visvājāko un nespēcīgāko Dieva ģimenes locekli, jo Viņš apliecina: “Kas vienu no šiem vismazākajiem” – kas vēl savā ticībā un Viņa atzišanā ir kā bērni – “dzirdinās tikai ar vienu biķeri auksta ūdens, tāpēc ka tam ir mācekļa vārds, patiesi, Es jums saku: tam sava alga nezudīs.” (Mat. 10:42, Glikā tulk.)

Ilgstošā sausuma un bada gados Elija nopietni lūdza, [133] lai Israēla bērnu sirdis atgrieztos no elkiem pie lojālām attiecībām ar Dievu. Pravietis pacietīgi gaidīja, kamēr Kunga roka jo smagi piemeklēja zemi. Redzot it visur vairojamies trūkumu un ciešanas, viņa sirds sāpēs saņņaudzās un tas ilgojās pēc spēka, kas reformu paātrinātu. Bet šo plānu dzīvē īstenojā pats Dievs, un viss, ko viņa kalps varēja darīt, bija turpināt ticībā lūgt un gaidīt uz brīdi noteiktai rīcībai.

Ahaba laikā valdošā atkrišana bija daudzu iepriekšējo gadu ļaunās rīcības rezultāts. Soli pa solim,

gadu pēc gada Israēls novirzījās no pareizā kursa. Paaudze pēc paaudzes atteicās staigāt taisnības ceļus, un beidzot ļaužu vairākums atļāva, lai tos vada tumsas spēki.

Bija pagājis apmēram simts gadu no ķēniņa Dāvida valdīšanas laika, kad Israēls bija priecīgi vienojies, slavējot Visaugstāko ar dziesmām un atzīstot savu pilnīgo atkarību no Viņa žēlastības. Ievērosim ļaužu pielūgsmes vārdus, kad tie dziedāja:

“Ak Dievs, Tu mūsu Pestītājs (..),
Tu liec gavilēt ļaudīm gan rītausmas, gan saulrieta zemēs.
Tu piemeklē zemi ar svētību un dzirdini to,
Un dari to visai bagātu: Dieva strautā ūdens papildnam.
Tu liec viņu labībai un lauku augļiem labi izdoties,
Jo tā Tu apkop zemi.
Tu slacini zemes vagas, ar veldzi Tu līdzini tās arumus,
Tu dari zemi mīkstu ar lietusegājēm un svētī tās asnus.
Tu pušķo un vainago gadu ar savu labumu,
Un Tavas pēdas pil no treknuma.
Klajuma ganības zeļ, un pakalni apjožas ar gavilēm.
Pļavas pārklājas ar ganāmiem pulkiem,
Un ielejas ietinas labības segā, tās gavilē un dzied!”
(Ps. 65:6,9-14)

Israēls tad Dievu atzina kā Radītāju, kas līcis pamatus zemei. Savas ticības pārliecībā tie dziedāja:

“Tu pamatoji zemi uz stipriem balstiem,
Ka tā nespārsts nemūžam.
Ar pirmplūdiem Tu biji apsedzis to kā ar drēbēm,
Ūdeņi stāvēja pāri kalniem;
No Taviem draudu saucieniem tie bēga,
No Tava pērkona tie aizsteidzās bailēs.
Kalni pacēlās augstu, un lejas nogrima līdz tai vietai,
Kā Tu tām biji līcis.
Tu robežas esi līcis, ko ūdeņiem nebūs pārkāpt,
Tie neapplūdinās vairs zemi.”
(Ps. 104:5-9)

Bezgalīgā varenais spēks satur kopā dabas elementus zemē, jūrā un gaisā. Šīs vielas Viņš lieto savu radījumu aplaimošanai. “Un tas Kungs tev atvērs savu labumu krātuvi, debesis, lai dotu savā laikā lietu tavai zemei un svētītu visu tavu roku darbu (..)” (5. Moz. 28:12)

“Tu pievadi avotus strautiem pa ielejām,
Tā ka šie strauti priecīgi burbuļo dziļumos starp kalniem.
Tie dzirdina tālāk visus kustoņus laukā,
Tur meža ēzeļi dzesē savas slāpes.
Viņu krastos dzīvo debess putni un dzied koku zaros dziesmas.
Tu veldzē kalnus no savas debess pils;
Ar augļiem, ko tu audzē, piepildās zeme.
Tu liec augt zālei par barību lopiem
Un dažādiem augiem cilvēku vajadzībām,
Tu liec zaļot sējai, lai nāktu no zemes maize
Un vīns, kas iepriecina cilvēka sirdi,
Lai viņa vaigs spīdētu no eļļas un maize lai stiprinātu viņa miesu.”

“Cik lieli ir Tavi darbi, ak Kungs!
Cik daudz ir to, un tos visus Tu esi ar gudrību radījis;
Zeme ir Tavu radījumu pilna.[135]
Redzi, jūra – cik liela un plaša tā uz visām pusēm!
Tur mudžēt mudž neskaitāmā daudzumā visādi kustoņi,
Lieli un mazi.
Tur brauc kuģi, tur ir leviatāns,
Ko Tu esi radījis, lai tas rotaļājas tanī.
Viņi visi gaida uz Tevi, lai Tu viņiem barību dod savā laikā.
Kad Tu to viņiem dod,
Tad viņi to sakrāj;
Kad Tu atver savu roku,

Tad viņi top paēdināti ar visu labu.”
(Ps. 104:10-15, 24-28)

Israēlam bija papildnam iemeslu līksmībai. Zemē, kurā Kungs tos bija ievēdis, tecēja piens un medus. Tuksneša ceļojuma laikā Dievs bija apsolījis, ka Viņš tos vadīs uz zemi, kur tiem nebūs jācieš no lietus trūkuma. “Jo šī zeme, uz kuru tu ej, lai to iemantotu, nav tāda, kāda ir Ēģiptes zeme, no kuras jūs esat iznākuši, ko tu apsēji ar savu sēklu un pats to aplaistīji it kā sakņu dārzu; bet tā zeme, ko jūs ejat iemantot, ir zeme ar kalniem un ielejām, kas tiek slacīta ar debess lietus ūdeni, zeme, par ko tas Kungs, tavš Dievs, rūpējas, uz kuru tā Kunga, tava Dieva, acis bez mitēšanās skatās no gada iesākuma līdz gada beigām.”

Lietus pārpilnība tika apsolīta zem paklausības nosacījuma. [136] “Ja jūs apzinīgi klausīsiet Maniem baušļiem, ko Es jums šodien pavēlu, un jūs mīlēsiet to Kungu, savu Dievu, un kalposit Viņam ar visu savu sirdi un ar visu savu dvēseli, tad Viņš jūsu zemei dos lietu īstā laikā, gan agro lietu, gan vēlo lietu, ka tu spētu ievākt savu labību, savu svaigā vīna sulu un savu eļļu; un Viņš dos taviem lopiem barību tavos laukos, tā ka tu ēdīsi un būsi paēdis.”

“Sargieties,” Kungs bija pamācījis savus ļaudis, “ka jūsu sirdsprāts neļaujas pievilties un ka jūs nenovēršaties un nekalpojat citiem dieviem, viņus pielūgdami. Tad tā Kunga dusmas pret jums iedegtos un Viņš aizvērtu debesis, ka nebūtu lietus un zeme neizdotu savu ražu un ka jūs ātri izniktu no šīs labās zemes, ko tas Kungs jums dod.” (5. Moz. 11:10-17)

“Bet, ja tu neklausīsi Kunga, sava Dieva, balsij un neturēsi un nepildīsi visus Viņa baušļus” – tā Israēls tika brīdināts, tad “debesis pār tavu galvu būs kā varš, bet zeme zem tavām kājām būs kā dzelzs. Un tas Kungs dos tavai zemei lietus vietā pīšļus un pelnus, tie nāks no debesīm pār tevi, līdz tu būsi izdeldēts.” (5. Moz. 28:15,23,24) Tādi, lūk, norādījumi bija sastopami starp senajam Israēlam dotajiem gudrajiem Jehovas padomiem. “Un visus šos vārdus ņemiet pie sirds un ierakstiet savās dvēselēs, un sieniet tos kā zīmi uz savām rokām un lieciet par zīmi starp savām acīm. Un māciet tos saviem bērniem, tos pārrunādami savā starpā, kad jūs esat atsēdušies savos namos un kad jūs ejat savā ceļā, kad jūs guļaties un kad jūs ceļaties.” (5. Moz. 11;18,19) [137] Tās bija skaidras pavēles, bet, paejot gadu simtiem, paaudze pēc paaudzes no sava skata pazaudēja garīgajai labklājībai domātos nosacījumus. Samaitājošais atkrišanas iespaids draudēja nopostīt katru dievišķās žēlastības aizspustu.

Tāpēc tagad Dievs savus ļaudis piemeklēja ar visbargāko sodību. Elijas paredzējums piepildījās ar briesmīgu precizitāti. Trīs gadus šis nelaimes vēstnesis meklēja no pilsētas pilsētā un no tautas tautā. Sakarā ar Ahaba rīkojumu, daudzi valdnieki bija devuši goda zvērestu, ka svešais pravietis viņu valstī nav atrodams. Tomēr meklēšana turpinājās, jo Izebele un Baala pravieši Eliju ļoti ienīda un netaupīja pūļu, lai to dabūtu savās rokās. Lietus joprojām nelija.

Beidzot, pēc ilga laika Kungs sacīja Elijam: “Ej, parādies Ahabam, un Es gribu likt lietum līt pār zemi.”

Paklausot pavēlei, “Elija aizgāja parādīties Ahabam.” Ap to laiku, kad pravietis devās ceļā uz Samariju, Ahabs ieteica savam nama uzraugam Obadjam rūpīgi pārmeklēt zemi ceļā atrast strautus un ūdens avotus, pie kuriem varētu ganīt badā nonākušos lopus un avis. Ilgstošā sausuma sekas asi izjuta pat ķēniņa galmā. Dzīli norūpējies par valsts saimniecisko stāvokli, ķēniņš pats personīgi nolēma kopā ar kalpu meklēt, vai vēl kaut kur neatrastos ganības.[138] “Un tā viņi savā starpā sadalīja zemi, lai to pārstaigātu. Ahabs viens pats gāja savu ceļu, un arī Obadja viens pats gāja savu ceļu.”

Kad Obadja vēl atradās ceļā, to sastapa Elija. Obadja viņu pazina, krita uz savu vaigu un teica: “Vai tu neesi mans pavēlnieks Elija?”

Israēlam no Kunga atkāpjoties, Obadja palika uzticīgs. Ķēniņš nevarēja viņu piespiest novērsties no dzīvā Dieva. Tagad Elija Obadju pagodināja ar uzdevumu: “Ej un saki savam kungam: Elija ir šeit!”

Ļoti izbijies, Obadja izsaucās: “Ko tad es būtu nogrēkojies, ka tu savu kalpu nodod Ahaba rokā? Vai lai tas mani nonāvē?” Nest Ahabam šādu vēsti nozīmēja drošu nāvi. “Tik tiešām, ka tas Kungs, tavš Dievs, ir dzīvs, nav nevienas citas tautas, nedz valsts, kurp mans kungs nebūtu sūtījis, lai tevi tur sameklētu. Bet, kad sacīja: viņa nav, – tad viņš tai tautai un ķēniņa valstij lika ar zvērestu apliecināt, ka viņi tevi nav atraduši. Un nu tu saki: ej un saki savam kungam, ka te, lūk, ir Elija! Var notikt, ka es, aiziedams no tevis, tevi vairs neatrastu, kad tā Kunga Gars tevi paceltu nezin kur projām. Un, ja es aizietu, lai to Ahabam paziņotu, bet viņš pats tevi neatrastu, tad tas mani nokautu.”

Obadja nopietni lūdza, lai pravietis neliek viņam to darīt. “Tavs kalps bīstas to Kungu no pašas jaunības. Vai tad nav paziņots manam pavēlniekam, ko es esmu darījis tolaik, kad Ahabs nogalināja tā Kunga praviešus, ka no praviešu skaita es esmu paslēpis simts vīru, pa piecdesmit un atkal pa piecdesmit, alās un ka es tos esmu apgādājis ar maizi un ar ūdeni? Un tagad tu mani skubini, lai es ejot un sakot savam kungam, ka te ir Elija. Vai lai viņš mani nokauj?” [139] Tad Elija ar svinīgu zvērestu Obadjam apstiprināja, ka uzdevums nav dots veltīgi. “Tik tiešām, ka tas Kungs Cebaots ir dzīvs, kā priekšā es te stāvu, – es vēl šodien rādīšos viņa priekšā!” Un Obadja aizgāja, lai satiktu Ahabu. Un viņš tam visu pateica.”

Pārsteigts un izbijies, Ahabs klausījās vēstī par vīru, kuru tā ienīda, no kura baidījās un kuru bija

nenogurstoši meklējis. Tas saprata, ka Elija nedosies dzīvības briesmās, vēloties viņu vienīgi satikt. Vai pravietis būtu ieradies, lai Israēlam pasludinātu jaunu postu? Ķēniņa sirdi pildīja bailes. Viņš atcerējās Jerobeāma sakaltušo roku. No uzaicinājuma Ahabs vairs nevarēja izvairīties un neuzdrošinājās arī pacelt roku pret Dieva vēstnesi. Un tā miesas sargu pavadībā trīsošais monarhs gāja, lai sastaptos ar pravieti.

Viņi viens ar otru satikās vaigu vaigā. Lai gan Ahabu pildīja neprātīgs ienaidis, tomēr Elijas priekšā viņš šķita nevarīgs un nespēcīgs. Savos pirmajos nedrošajos vārdos: "Vai tu esi tas, kas Israēlu ievēd nelaimē?" ķēniņš neapzinoties atklāja savas izjūtas. Ahabs zināja, ka debesis kā varš kļuvušas vienīgi Dieva Vārda spēkā, tomēr smagajā piemeklējumā, ko cieta zeme, pūlējās apvainot pravieti.

Postā, kas neizbēgami jāpiedzīvo, atkāpjoties no taisnības ceļa, ļauna darītāji parasti apvaino Dieva vēstnešus. Tie, kas sevi nodod sātana varai, vairs nespēj [140] uz apstākļiem raudzīties tā, kā Dievs tos redz. Kad viņu priekšā tur patiesības spoguļi, tie saskaišas, dusmodamies par saņemto rājienu. Grēka aklumā tie atsakās atgriezties, uzskatot Dieva vēstnešus par saviem ienaidniekiem, kas pelnījuši visstingrāko nosodījumu.

Apzinādamies savu nevainību Ahaba priekšā, Elija nemēģināja attaisnoties un necentās ķēniņam glaimot. Viņš arī nepūlējās izkļaidēt ķēniņa dusmas ar labo vēsti, ka sausums drīz beigsies. Viņam nevajadzēja sevi aizstāvēt. Iekarsis par Dieva godu, viņš Ahaba izteikto pārmētumu vērsa pret pašu ķēniņu, bezbailīgi paziņodams, ka tie ir viņa un viņa tēvu grēki, kas Israēlam nesuši šo briesmīgo postu. "Es gan neievedu Israēlu nelaimē, bet tas esi tu pats un tava tēva nams, jo jūs esat atmetuši tā Kunga baušļus un jūs esat sekojuši baaliem."

Arī šodien nepieciešama stingra, norājoša balss, jo smagi grēki cilvēkus ir šķīruši no Dieva. Neticība kļuvusi moderna. "Mēs negribam, ka Sis pār mums valda", – tā tagad ir tūkstošu valoda. (Lūk. 19:14) Bieži sludinātās mierīgās svētrunas neatstāj paliekošu iespaidu. Bazūne neskan skaidri. Cilvēku sirds netiek skarta ar skaidrām, asām Dieva Vārda patiesībām.

Ir daudz vārda kristiešu, kas, ja tiem būtu jāatklāj viņu īstās jūtas, sacītu: kāpēc tik skaidri jārunā? Tie varētu jautāt: kāpēc Jānim Kristītājam bija jāsaka farizejiem: "Jūs odžu dzimums, kas jums norādījis, kā izbēgt nākamai dusmībai?" (Lūk. 3:7) [141] Kāpēc viņam vajadzēja izraisīt Hērodijas naidu, sakot Hērodam, ka ir nelikumīgi dzīvot ar sava brāļa sievu? Kristus priekštecis zaudēja dzīvību, tāpēc ka runāja skaidru valodu. Kāpēc viņš nevarēja turpināt darboties, neizsaukdams to dusmas, kuri dzīvoja grēkos?

Tā ir sprieduši vīri, kam vajadzēja būt uzticīgiem Dieva bauslības sargiem, līdz pasaules gudrība ieņēmusi ticības vietu un grēks palicis nenorāts. Kad atkal draudzē atskanēs uzticīga norājoša balss?

"Tu esi tas vīrs!" (2. Sam. 12:7) Tik nepārprotami skaidrus vārdus, kā Nātans teica Dāvidam, šodien reti var dzirdēt no paaugstinājumiem, visai maz var izlasīt preses izdevumos. Ja tie neskanētu tik reti, tad mēs redzētu, kā cilvēku dzīvē daudz vairāk atklājas Dieva spēks. Ja Kunga vēstneši nenožēlo savu tieksmi pēc ļaužu atzinības un ilgas izpatikt cilvēkiem, kas noved pie patiesības apspiešanas, tad lai tie nesūdzas, ka viņu pūles ir neauglīgas.

Lai darbinieki, kas cenšas izpatikt cilvēkiem, kuri sauc: "Miers, miers!" kad Dievs nav sacījis: miers, pazemo sirdi Dieva priekšā, lūdzot piedošanu par savu negodīgumu un morālās drosmes trūkumu! Ne jau mīlestība uz tuvāko ierosina tos mīkstināt uzticēto vēsti, bet gan patmīlība un vēlēšanās apmierināt tieksmi pēc ērtībām un vieglas dzīves. Patiesa mīlestība vispirms meklē Dieva godu un dvēseļu pestīšanu. Kas vadās no tādas mīlestības, tas neizvairīsies no patiesības teikšanas, lai sevi pasargātu no nepatīkamām sekām, ko var izsaukt šāda atklāta runāšana. Ja kādai dvēselei draud briesmas, Dieva kalpi nedomās par sevi, bet nesīs viņiem uzticēto vēsti, atsacīdamies atvainot vai saudzēt ļaunumu.

Lai ikviens darbinieks atzīst savu augsto aicinājumu un sava darba svētumu, parādot drosmi, kāda bija [142] Elijam! Kā Dieva izredzētiem vēstnešiem šiem vīriem uzticētas ārkārtīgi svarīgas atbildības. "Pasludini Dieva vārdus, uzstājies laikā, nelaikā, norāj, brīdini, paskubini ar visu pacietību un mācību." (2. Tim. 4:2) Tiem Kristus vietā jāstrādā kā Debesu noslēpumu namturiem, iedrošinot paklausīgos un brīdinot nepaklausīgos. Viņu darbā neder pasaulīga gudrība. Tie nekad nedrīkst novērsties no takas, pa kuru Jēzus tiem pavēlējis iet. Tiem jādodas uz priekšu ticībā, atceroties, ka tos vienmēr apņem "liels pulks liecinieku". Lai tie nerunā no sevis, bet to, ko teicis pats Visvarenais. Viņu vēstij jābūt: "Tā saka Kungs." Dievs aicina tādus vīrus, kas, līdzīgi Elijam, Jānim Kristītājam un Nātanam nes Kunga vēsti uzticīgi, nedomājot par sekām, kas droši pasludina patiesību, kaut arī tāpēc būtu jāupurē viss, kas tiem ir.

Dievs nevar lietot cilvēkus, kas briesmu brīžos, kad vajadzīga visa drosme, spēks un iespaids, baidās stingri nostāties par patiesību. Viņš aicina tos, kas uzticīgi cīnīsies pret ļaunumu, karojot pret šīs pasaules tumsības spēkiem, pret ļauniem gariem gaisā. Un tiem viņš kādreiz sacīs: "Labi, tu godīgais un uzticīgais kalps. (..) Ieej sava Kunga priekā." (Mat. 25:23)

11. Karmela kalns

(1. Ķēn. 18:19-40)

[143] Stāvēdams Ahaba priekšā, Elija pieprasīja, lai visu Israēlu sapulcinātu Karmela kalnā uz satikšanos ar viņu un Baala un Aštartes praviešiem. "Bet tagad liec sapulcināt man visu Israēlu Karmela kalnā un tos četri simti piecdesmit Baala praviešus, kas ēd pie Izebeles galda." Pavēle nāca no vīra, kas, šķiet, atradās Jehovas klātbūtnē. Ahabs tūlīt paklausīja, it kā pravietis būtu monarhs un ķēniņš – viņa padotais. Visā valstī izsūtīja ātrus vēstnešus, lai tautu sapulcinātu uz tikšanos ar Eliju un Baala un Aštartes praviešiem. Katrā pilsētā un ciemā ļaudis gatavojās uz noteiktā laikā nolikto sanāksmi. Dodoties ceļā, daudzu sirdi pildīja savādas priekšnojautas. Bija jānotiek kaut kam neparastam; vai gan citādi atskanētu tāds aicinājums sapulcēties Karmela kalnā? Kāda jauna nelaime tagad varētu nākt pār ļaudīm un zemi? [144]

Pirms sausuma Karmela kalns bija brīnišķīga vieta, kur strauti smēla ūdeni no nekad neizsīkstošiem avotiem, un auglīgajās kalna nogāzēs ziedēja krāšņas puķes un zaļoja birztaļas. Bet tagad viss jaukums sausumā bija panīcis. Birzīs uzceltie altāri Baala un Aštartes pielūgšanai stāvēja zem kailiem kokiem. Vienā no visaugstākajām virsotnēm varēja redzēt nopostīto Jehovas altāri, kas ļoti atšķīrās no pārējiem.

Karmela kalns pacēlās pāri plašai apkārtni; tā augstienes varēja redzēt no vairākām Israēla valsts daļām. Kalna pakājē bija ļoti izdevīgas vietas, lai varētu novērot daudz no kalnā notiekošā. Dievs bija ārkārtīgi pazemots ar koku aizsegā izvesto elku kalpošanu, tāpēc Elija izvēlējās šo plaši pārskatāmo augstieni kā vispiemērotāko vietu Dieva spēka atklāšanai un Viņa vārda goda aizstāvēšanai.

Un tā agri no rīta noteiktajā dienā atkritušā Israēla pulki satrauktās gaidās sanāk kopā kalna virsotnes tuvumā. Izebeles pravieši kāpj augšup iespaidīgā ierindā. Ķēnišķīgā krāšņumā parādās valdnieks un nostājas priesteru priekšā, kuri to skaļi apsveic. Bet priesteru sirdīs mostas bailes, atceroties, ka pēc pravieša vārda Israēla zeme trīs ar pus gadus bijusi bez rasas un lietus. Tie izjūt tuvojamies bīstamu krīzi. Dievi, uz kuriem tie paļāvās, izrādījās nespēcīgi pierādīt, ka Elija ir viltus pravietis. [147] Tie neko neatbildēja uz viņu ārkārtējiem saucieniem, uz lūgšanām, asarām un pazemošanos, uz riebīgajām kalpošanas izdarībām un dārgajiem un nerimstošajiem upuriem, bet izturējās dīvaini vienaldzīgi.

Sastopoties ar ķēniņu Ahabu, ar viltus praviešiem un ap tiem sanākušajiem Israēla pulkiem, Elija ir vienīgais, kas aizstāv Jehovas godu. Tas, kam visa valsts vēl ļaunu, tagad atrodas šo cilvēku priekšā. Viņš Israēla valdnieka klātbūtnē, Baala praviešu, karavīru un sapulcēto ļaužu tūkstošu vidū ir šķietami viens un neaizsargāts. Tomēr Elija nav viens. Pār viņu un ap viņu ir aizsargājošie Debesu pulki – spēcīgie eņģeļi.

Bez jebkādam kauna vai bailu izjūtām pravietis stāv ļaužu pulka priekšā pilnīgā savas sūtības apziņā, gatavs izpildīt dievišķo pavēli. Viņa seju apgaismo bijājams svinīgums un nopietnība. Nemiera pārņemti, ļaudis gaida, kad Elija sāks runāt. Vispirms uzlūkojis nolauzto Jehovas altāri, pēc tam visus sanākušos, pravietis izsaucas skaidrā, bazūnei līdzīgā balsī: "Cik ilgi jūs klibosit uz abām pusēm? Ja tas Kungs ir Dievs, tad sekojiet Viņam! Bet, ja Baals ir dievs, tad sekojiet tam!"

Ļaudis viņam neatbild ne vārda. Neviens šajā milzīgajā sapulcē neuzdrošinās parādīt uzticību Jehovam. Līdzīgi tumšam mākonim, viltus un aklums ir pārklājis Israēlu. Ne jau uzreiz tie nonāca šajā liktenīgajā atkrišanas tumsā, bet pamazām, atkārtoti neklausot Kunga izteiktajiem brīdinājumiem un pamācībām. Ikvienu novēršanās no pareizā, ikvienu atteikšanās atgriezties padziļināja viņu noziegumu un attālināja tos no Debesīm. [148] Un tagad, šajā krīzē, tie stūrgalvīgi atsakās nostāties Kunga pusē.

Kungam riebjas nenoteiktība un neuzticība Viņa darbā krīzes laikā. Ar neizsakāmu interesi viss Universs vēro noslēguma skatus lielajā cīņā starp labo un ļauno. Dieva ļaudis tuvojas mūžīgās pasaules robežai. Kas gan tiem var būt vēl svarīgāks par ļojālām attiecībām ar Debesu Dievu? Kungam visos laikos ir bijuši morāli varoņi, un tādi Viņam ir arī tagad, – tie, kas, līdzīgi Jāzepam, Elijam un Daniēlam, nekaunas sevi apliecināt par Viņa īpašiem ļaudīm. Viņa sevišķās svētības pavada šo darbīgo vīru pūles, kas nenovēršas no tiešās pienākumu līnijas, bet ar dievišķu enerģiju prasa: "Kurš ir Kunga pusē?" (2. Moz. 32:26); vīru, kas ne tikai prasa, bet arī liek, lai tie, kas grib pievienoties Dieva ļaudīm, iet uz priekšu un nepārprotami pierāda savu uzticību ķēniņu Ķēniņam un kungu Kungam. Sādi vīri savu gribu un plānus pakļauj Dieva bauslībai. Mīlot Kungu, tie savu dzīvību netur dārgu. Viņu uzdevums ir saņemt no Vārda gaismu un likt tai spīdēt pasaulē pastāvīgos, skaidros staros. Viņu moto ir: Uzticība Dievam!

Israēlam Karmela kalnā šauboties un vilcinoties, klusumu atkal pārtrauc Elijas balss: "Es esmu vienīgais tā Kunga pravietis atlicies. Bet Baala praviešu ir četri simti piecdesmit vīru. Lai mums tagad nodod divi vērsus. Un viņi lai izvēlas sev vienu vērsi, lai sacērt to gabalos un lai sakārto to uz malkas, bet uguni lai nepieliek. Tad es arī sagatavošu otru vērsi – es to uzlikšu uz malkas, bet uguni es nepielikšu. [149] Pēc tam piesauciet jūs sava dieva vārdu. Un arī es piesaukšu tā Kunga Vārdu. Un tad lai notiek tā: kura dievs atbildēs ar uguni, tas lai ir Dievs!"

Elijas priekšlikums ir tik pamatots, ka ļaudis nespēj izvairīties, bet iedrošināti atbild: "Tā ir labi!" Baala pravieši neuzdrošinās nepieņemt, un, tos uzrunājot, Elija pavēl: "Izraugieties vienu vērsi un rīkojieties pirmie, jo jūs esat daudzi, un piesauciet sava dieva vārdu, bet uguni nepielieciet."

Ārēji drosmīgi un izaicinoši, bet vainīgajās sirdīs bailu pilni, viltus priesteri sagatavo savu altāri, uzliekot malku un upuri, un tad iesāk savu buršanu. Viņu griezīgie saucieni: "Ak, Baal, atbildi mums!"

atbalsojas mežos un apkārtējos pakalnos. Priesteri sapulcējas ap altāri un, lēkādami, locīdamies un spalgi kliegdami, plūcot matas un sagraizot miesu, lūdz savu dievu tiem palīdzēt.

Paiet rīts, pienāk pusdiens un vēl nav pierādījumu, ka Baals būtu dzirdējis savu pievilto sekotāju saucienus. Uz viņu izmisušajām lūgšanām nav ne balss, ne atbildes. Upuris paliek neapriņts.

Turpinot neprātīgi lūgt, viltīgie priesteri pastāvīgi pūlas atrast iespēju aizdegt uz altāra uguni un likt ļaudīm ticēt, ka uguns nākusi tieši no Baala. Bet Elija uzmana katru kustību, un priesteri, veltīgi gaidīdami izdevību pievilt, turpina savas bezjēdzīgās ceremonijas.

[150] "Un ap dienas vidu Elija tos apsmēja un sacīja: "Sauciet stiprā balsī, jo viņš taču ir dievs; varbūt viņš iegrimis domās vai aizņemts darīšanās, vai atrodas ceļā, varbūt viņš gul, un viņam būtu jāmostas!" Un tie sauca stiprākā balsī un ievainoja sevi pēc sava ieraduma ar nažiem un īleniem, tiekams tiem asiņis tecēja. Bet, kad pusdienlaiks bija pagājis, tad tie pravietoja līdz pat dāvinājuma upura stundai, taču tur nebija nedz balss, nedz atbildes, nedz uzklausišanas."

Sātans labprāt būtu palīdzējis tiem, kurus pats bija pievilis, kas bija nodevušies kalpošanai viņam. Tas labprāt būtu licis zibenim aizdedzināt upuri. Bet Jehova ierobežoja sātana spēku, tāpēc ienaidnieks ar visu savu viltību pie Baala altāra nespēja izraisīt pat vienu vienīgu dzirksteli.

Beidzot priesteru balsis ir aizsmakušas no pastāvīgās kliegšanas, viņu drēbes pašu izdarīto ievainojumu dēļ notriektas asiņīm, un tie nonākuši izmisumā. Neatslābstošā uzbudinājumā, vērstoties pie sava saules dieva, tie tagad lūgšanām piejauc briesmīgus lāstus, bet Elija turpina sasprindzināti visu novērot. Praviētis zina, ka tad, ja priesteriem ar kādas viltības palīdzību izdotos altārim pielikt uguni, tad viņu nekavējoties saplosītu gabalos.

Tuvojas vakars. Baala pravieši ir noguruši, spēkus zaudējuši un apjukuši. Viens ieteic vienu, otrs atkal ko citu, un beidzot tie pārtrauc pūlēties. Uz Karmela vairs neatskan viņu kliegzieni un lāsti. Izmisuši tie atsakās no tālākas cīņas.

Visu dienu ļaudis bija liecinieki priesteru veltīgajām izdarībām. Tie redzēja viņu mežonīgo lēkāšanu ap altāri, it kā viņi gribētu sagraut dedzinošās saules starus un tā sasniegt savu mērķi. [151] Tie ar riebumu noskatījās uz priesteru briesmīgo sevis šakropļošanu. Visiem bija izdevība pārdomāt elku kalpošanas ģekību. Ļaužu pūlī daudzi bija noguruši, skatoties dēmoniskajā izrādē, un tagad ar dziļu interesi vēroja Elijas rīcību.

Ap vakara upura laiku Elija aicina ļaudis: "Nāciet šurp pie manis!" Kad tie drebēdami tuvojas, viņš dodas pie nopostītā altāra, kur kādreiz cilvēki kalpoja Debesu Dievam, un to izlabo. Viņam šī drupu kaudzīte ir daudz dārgāka par visiem lieliskajiem pagānisma altāriem.

Atjaunojot šo seno upuru pienešanas vietu, Elija parāda cieņu tai derībai, ko Kungs slēdza ar Israēlu, kad tas šķērsoja Jordānu un iegāja Apsolītajā zemē. Izvēlēdamies divpadsmit akmeņus pēc Jēkaba dēlu cilšu skaita, "viņš tā Kunga Vārdā uzceļ no akmeņiem altāri".

Veltīgajās pūlēs nogurušie un cerībās vīlušies Baala priesteri gaida, lai redzētu, ko tagad darīs Elija. Viņi ienīst pravieti šī pārbaudes priekšlikuma dēļ, kas parādīja viņu dievu nevarību, tomēr tiem ir bail no viņa spēka. Arī ļaudis bijīgi, gandrīz vai elpu aizturot, vēro, kā Elija turpina sagatavošanos. Pravieša mierīgā izturēšanās ir asā pretstatā fanātiskajai un neprātīgajai Baala praviešu trakošanai.

Pabeidzis altāri, Elija ap to izrok grāvi un, sakārtojot malku un sagatavojis vērsi, viņš uz altāra uzliek upuri un pavēl ļaudīm visu apliet ar ūdeni. "Piepildiet četrus traukus ar ūdeni un slakiet to pāri dedzināmajam upurim un arī pāri malkai!" Un viņš sacīja: "Vēl otru reizi dariet tā!" Un tie darīja tā vēl otru reizi. Un viņš sacīja: "Atkārtojiet to trešo reizi!" [152] Un tie darīja tā trešo reizi. Un ūdens tecēja altārim visapkārt, un arī grāvis piepildījās ar ūdeni."

Atgādinājis ļaudīm ilgi piekopto atkrišanu, kas izsaukusi Jehovas dusmas, Elija aicināja pazemot sirdis un atgriezties pie tēvu Dieva, lai no Israēla zemes tiktu atņemts lāsts. Pēc tam, godbijīgi zemojies neredzamā Dieva priekšā, viņš paceļ savas rokas pret Debesīm un pienes vienkāršu lūgšanu. Baala pravieši, trakodami līdz putām, bija klieguši un lēkājuši no agra rīta līdz vēlai pēcpusdienai, bet Elijam lūdzot Karmela kalna augstumos neatskan neviens kliegzieni. Viņa lūgšana izteic pašāvēību, ka Jehova ir klāt, redz visu notiekošo un dzird viņa lūgumu. Baala praviešu lūgšanas bija mežonīgas un nesakarīgas. Elija lūdz vienkārši un sirsnīgi, lūdz, lai Dievs parāda savu pārākumu pār Baalu un no jauna pievērs sev Israēlu.

"Kungs, Abrahāma, Izaka un Israēla Dievs, šodien dari sevi zināmu, ka Tu esi Dievs Israēlā un ka es esmu Tavs kalps, un ka es pēc Tava vārda visu šo esmu darījis. Atbildi man, Kungs, atbildi man, lai šī tauta zina, ka tu, Kungs, esi Dievs un ka Tu pats viņu sirdīm esi licis atgriezties!"

Visus klātesošos apņēma svinīgi nospiedošs klusums. Baala priesteri bailēs trīc un dreb. Vainas apziņā tie sagaida ātru atmaksu.

Tiklīdz Elija beidz lūgt, no debesīm uz atjaunotā altāra krīt mirdzošam zibens uzliesmojumam līdzīgas uguns liesmas, [153], apriņot upuri, uzlaizot grāvī ūdeni un paņemot sev līdzīgi pat altāra akmeņus. Spožās liesmas apgaismo kalnu un apzīlbina ļaudīm acis. Arī kalna nogāzē palikušie, kas noraizējušies neziņā gaida un vēro augšā notiekošo, skaidri redz uguns nolaišanos, un šis skats visus pārsteidz. Tas atgādina uguns stabu, kas pie Sarkanās jūras šķīra Israēla bērņus no ēģiptiešu pulkiem.

Uz kalna esošie ļaudis godbijībā pakrīt pie zemes neredzamā Dieva priekšā. Tie neuzdrošinās ilgāk lūkoties uz uguni, kas sūtīta no Debesīm. Tie baidās, ka arī paši netiek aprīti, un, piekriždami, ka to pienākums ir atzīt Elijas Dievu par savu tēvu Dievu, kam tie parādā uzticību, visi kā vienā balsī sauc:

“Tas Kungs ir Dievs, tas Kungs ir Dievs!” Ar pārsteidzošu noteiktību šis sauciens atskan kalnā un skaidri atbalsojas ielejā. Beidzot Israēls ir uzmodināts, nācis pie nožēlas un spējīgs atgriezties. Beidzot tie saprot, cik ļoti ir apkaunojuši Kungu. Tagad visā pilnībā ir atklājies Baala pielūgšanas raksturs pretstatā saprātīgajai kalpošanai patiesajam Dievam. Ļaudis atzīst Dieva taisnīgo rīcību un žēlastību rāsas un lietus atturēšanā, kamēr tie nav atgriezušies, lai apliecinātu Viņa Vārdu. Tagad tie gatavi piekrist, ka Elijas Dievs stāv pāri ikkatram elkam.

Samulsuši un apjukusi, Baala priesteri vēro brīnišķīgo Jehovas spēka atklāsmi. Un tomēr, piedzīvojuši sakāvi un dievišķās Godības klātbūtni, [154] tie atsakās atgriezties no saviem ļaunajiem darbiem. Tie joprojām grib palikt kā Baala pravieši, līdz ar to paši pierādot, ka ir nobrieduši pazušānai. Lai pasargātu Israēlu pret jaunām viltībām no to puses, kas bija mācījuši kalpot Baalam, Kungs vada Eliju, lai tas šos viltus mācītājus iznīcinātu. Tagad arī ļaudis pamodušās dusmas pret atkāpšanās vadoņiem. Kad Elija pavēl: “Satveriet Baala praviešus, lai neviens pats no to pulka neizbēg!” ļaudis ir gatavi paklausīt. Tie sagrābj priesterus un tos aizved pie Kisonas upes, un tur, pirms noslēdzas reformas pirmā diena, Baala kalpus nogalina. Nevienam netiek atļauts ilgāk dzīvot.

12. No Jezreēlas līdz Horebam

(1. Kĕn. 18:41-46; 19:1-8)

[155] Atbrīvojoties no Baala praviešiem, Ziemeļvalsts desmit ciltīm pašķīrās ceļš varenai garīgai reformai. Elija bija atklājis ļaudīm viņu atkāpšanos un tagad tos aicināja pazemot savas sirdis un atgriezties pie Kunga. Debesu sodi bija izpildīti; ļaudis atzina grēkus un savu tēvu Dievu apliecināja par dzīvo Dievu. Tagad bija pienācis laiks novērst Debesu lāstu un atjaunot laicīgās dzīves svētības. Zemi vajadzēja atspirdzināt ar lietu. “Celies, ēd un dzer,” Elija sacīja Ahabam, “jo šņāc kā uz lietu.” (Pēc Glikas tulk.) Pēc tam pravietis gāja kalna virsotnē, lai lūgtu.

Vēl nebija nekādu ārēju pierādījumu, kas liecinātu par lietus tuvošanos, uz ko Elija tik droši lika Ahabam gatavoties. Pravietis pie debesīm vēl neredzēja mākoņus; viņš nedzirdēja arī pārkonu. Viņš vienkārši runāja tā, kā Kunga Gars lika, saskaņā ar viņa paša stipro ticību. [156] Visu dienu tas nelokāmi bija pildījis Dieva prātu un parādījis savu nešaubīgo paļāvību Dieva Vārda pravietojumiem. Tagad, padarījis visu, kas bija viņa spēkos, viņš apzinājās, ka Debesis labprāt piešķirs iepriekš apsolītās svētības. Tas pats Dievs, kas bija sūtījis sausumu, bija arī ticis, ka atgriešanās alga būs lietus pārpilnība. Tagad Elija gaidīja apsoliājuma izpildīšanu. “Viņš noliecās līdz pat zemei un lika savu vaigu starp saviem ceļiem.”

Atkal un atkal Elija sūtīja savu kalpu paskatīties uz Vidusjūras pusi, lai pārliecinātos, vai ir kāda redzama zīme, ka Dievs viņa lūgšanu paklausījis. Ik reizes kalps atgriezās ar vārdiem: “Tur nav nekā.” Pravietis nezaudēja pacietību un ticību, bet turpināja sirsnīgi lūgt. Sešas reizes kalps atgriezās ar vēsti, ka pie varam līdzīgajām debesīm nav ne mazākās pazīmes par lietus tuvošanos. Bez šaubīšanās Elija to sūtīja vēlreiz, un tad kalps atgriezās ar vārdiem: “Tur ir mākonītis, tik niecīgs kā cilvēka delna, tas paceļas no jūras puses!”

Ar to pietika. Elija negaidīja, lai debesis kļūtu melnas. Ticībā viņš šajā mazajā mākonītī saskatīja lietus pārpilnību un rikojās saskaņā ar savu pārliecību, ātri sūtīdams kalpu pie Ahaba ar vēsti: “(..) liec aizjūgt un dodies lejup, ka lietus tevi nepārsteidz!”

Tāpēc, kā Elijam bija liela ticība, Dievs to varēja [157] izlietot Israēla vēstures smagajā krīzes laikā. Viņam lūdzot, tā ticība tiecās augšup un satvēra Debesu apsoliījumus, un viņš pastāvēja lūgšanās, līdz tās tika atbildētas. Elija negaidīja pilnīgu pierādījumu, ka Dievs viņu ir paklausījis, bet bija gatavs rīkoties jau pie mazākās dievišķās labvēlības zīmes. To pašu, ko Dieva vadībā spēja paveikt Elija, šodien, kalpojot Dievam, var izdarīt ikviens, jo par Gileādas kalnāju pravieti ir rakstīts: “Elija bija cilvēks, līdzīgs mums, bet lūgdams lūdza, lai lietus nelītu, un nelīja virs zemes trīs gadus un sešus mēnešus.” (Jĕk. 5:17)

Tieši tāda ticība pasaulē vajadzīga šodien – ticība, kas satver Dieva Vārda apsoliījumus un neatkāpjas, kamēr Debesis paklausa. Tāda ticība mūs jo cieši savieno ar Debesīm un piešķir spēku uzvarēt tumsības varas. Ticībā Dieva bērni ir “valstis uzvarējuši, taisnus darbus darījuši, apsoliījumus saņēmuši, lauvu rīkles aizbāzuši, uguns spēku nodzēsuši, zobens asmenim izbēguši, pārvarējuši nespēku, karā stipri kļuvuši, svešus kara pulkus piespieduši bēgt”. (Ebr. 11:33,34) Un ticībā arī mēs šodien varam aizsniegt Dieva paredzētos augstumus. “Kaut tu varētu ticēt! Tas visu spēj, kas tic.” (Marka 9:23)

Ticība ir būtiska uzvarošas lūgšanas sastāvdaļa. “Tam, kas pie Dieva griežas, nākas ticēt, ka Viņš ir un ka Viņš tiem, kas Viņu meklē, atmaksā.” (Ebr. 11:6) “Un šī paļāvība mums ir uz Viņu, ka Viņš klausā mūs, ja ko lūdzam pēc Viņa prāta. Ja zinām, ka Viņš mūs klausā, ko vien lūdzam, tad zinām, ka saņemam to, ko esam no Viņa lūguši.” (1. Jāņa 5:14,15) [158] Ar Jĕkaba nenogurstošo ticību un ar Elijas neatlaidību mēs varam griezties pie Debesu Tĕva, pieprasot visu, ko Viņš ir apsoliījis. Viņa troņa gods ir ķīla, ka Dievs savu Vārdu turēs.

Ahabam gatavojoties doties ceļā, Karmela kalnu apņēma naktij līdzīga tumsa. “Un notika, tanī laikā debesis aptumšojās ar mākoņiem un sacēlās vētra, un sāka lietus gāzt, bet Ahabs sēdās ratos un

brauca uz Jezreēlu." (1. Ķēn. 18:45) Steidzoties uz ķēniņa pili, viņš tumsas un lietus dēļ vairs nevarēja saskatīt ceļu. Elija, būdams Dieva pravietis, šajā dienā Ahabu bija pazemojis tā pavalstnieku priekšā un nokāvis elkiem kalpojošos priesterus, tomēr viņš to vēl atzina kā Israēla ķēniņu un, Dieva spēka stiprināts, skrēja valdnieka ratiem pa priekšu, tos ievēzdamis pilsētā.

Sī Dieva vēstneša laipnība pret Jauno ķēniņu sniedz mācību visiem, kas saucas par Dieva kalpiem, bet ir pārāk augstās domās par sevi. Ir daudzi, kam šķiet, ka viņiem uzticētie pienākumi ir pārāk pazemojoši. Tie vilcinās pildīt pat visai nepieciešamu darbu, baidīdamies, ka tos neuzskata par kalpiem. Tādiem daudz jāmacās no Elijas piemēra. Viņa nestās vēsts rezultātā zeme trīs gadus nesaņēma Debesu bagātās svētības. Dievs viņu sevišķi pagodināja, kad, atbildot uz pravieša lūgumu Karmela kalnā, no Debešim nāca uguns un aprija upuri. Viņa roka izpildīja Dieva tiesu, nokaujot elkiem kalpojošos praviešus. [159] Tika paklausīta lūgšana pēc lietus. Un tomēr pēc visām šīm ārkārtējām uzvarām, ar kurām Dievs pagodināja Elijas publisko darbu, viņš bija labprātīgs izpildīt sulaiņa pienākumus.

Pie Jezreēlas vērtiem Elija un Ahabs šķīrās. Pravietis izvēlējās palikt ārpus pilsētas mūriem, ietinās savā mētelī un apgūlās uz kailas zemes. Ķēniņš drīz sasniedza patvērumu savā pilī un tur atstāja sievai dienas brīnišķos piedzīvojumus – Dieva spēka apbrīnojamo atklāsmi, kas Israēlam pierādīja, ka Jehova ir paties Dievs un Elija – Viņa izredzētais vēstnesis. Ahabam stāstot par nogalinātajiem elku priesteriem, apcietinātā un neatgriezies Izebele kļuva nikna. Viņa atteicās atzīt uz Karmela kalna notikušo kā visu pārvaldošā Dieva vadību, bet spītīgi un izaicinoši paziņoja, ka Elijam jāmirst. Tajā naktī kāds vēstnesis uzmodināja nogurušo pravieti un pastāstīja visu, ko Izebele teikusi: "Lai man dievi dara tā un vēl vairāk, bet rītdien ap šo pašu laiku es atdarīšu tev tāpat, kā tu ikvienai no viņu dvēselēm esi darījis!"

Šķiet neiespējami, ka pēc tādas drosmīgas rīcības, pēc tik pilnīgas uzvaras pār ķēniņu, priesteriem un ļaudīm, Elija varētu padoties grūtsirdībai vai ļaut vaļu bailēm. Bet viņš, kam bija tik daudz pierādījumu par Dieva mīlestību, nestāvēja pāri cilvēces iespējamajām vajībām, un šajā tumšajā stundā ticība un drosme to atstāja. Satrūcies viņš uzlēca kājās. No debesīm gāzās lietus, un visapkārt bija bieža tumsa. Aizmirsis, ka pats Kungs viņu trīs gadus bija vadījis un izglābis [160] no Izebeles dusmām un Ahaba meklējumiem, pravietis tagad metās bēgt, lai glābtu dzīvību. Nonācis Bēršebā, "viņš tur atstāja savu puisi. Bet pats viņš vienas dienas gājumu devās uz tuksnesi (...)"

Elijam nevajadzēja bēgt no pienākuma vietas. Viņš varēja stāties pretī Izebeles draudiem, lūdzot apsardzību no Tā, kas tam bija uzticējies aizstāvēt Jehovas godu. Viņam vajadzēja teikt vēstnesim, ka Dievs, kam viņš uzticas, to pasargās no ķēniņienes niknuma. Bija pagājušas tikai dažas stundas no brīža, kad viņš piedzīvoja brīnišķīgu dievišķā spēka atklāšanos, kam to vajadzēja iedrošināt, ka viņš arī tagad nav aizmirsts. Ja Elija būtu palicis tur, kur bija, ja viņš būtu meklējis Dievu pēc spēka un patvēruma, nelokāmi stāvēt par patiesību, tad būtu pasargāts no iespējamās atreibības. Kungs būtu viņam devis vēl vienu ārkārtēju uzvaru – sodot Izebeli; un uz ķēniņu un ļaudīm atstātais iespaids ievadītu lielu reformas darbu.

Elija bija daudz gaidījis no Karmela kalnā piedzīvotā brīnuma. Viņš bija cerējis, ka pēc tādas Dieva spēka atklāsmes Izebele nespēs iespaidot Ahaba prātu un Israēlā notiks strauja reforma. Visu dienu Karmela augstienē viņš bija pavadījis bez ēdiena. Neņemot vērā fizisko sasprindzinājumu, vadot Ahaba pajūgu uz Jezreēlu, viņš vēl bija drosmes pilns.

Bet, kā tas bieži notiek pēc ievērojamām ticības uzvarām un spožiem panākumiem, Eliju pārņēma smaga depresija. [161] Viņš baidījās, ka Karmela kalnā iesāktā reforma nebūs ilgstoša. Ja tikko tas bija atradies Pizgas virsotnē, tad tagad nonāca ielejā. Visvarenā iedvesmā viņš bija pastāvējis grūtākajā ticības pārbaudē, bet šinī mazdūšības brīdī, kad ausis vēl skanēja Izebeles draudi un šķita, ka sātans uzvar kopā ar šo sazvērējušos [162] sievieti, viņš zaudēja pašāvilību uz Dievu. Viņš bija bez mēra pagodināts, kam sekoja briesmīga pretēja reakcija. Aizmirsdams Dievu, Elija bēga un bēga, līdz viens pats atradās drūmā tuksnesī. Pilnīgi spēkus izsmēlis, viņš apsēdās zem paegļa krūma. Tur atpūzdamies, viņš ilgojās, kaut varētu nomirt. "Nu ir gana, Kungs, ņem manu dvēseli, jo es neesmu labāks kā mani tēvi." Kā bēglis, tālu prom no ļaužu mājokļiem, rūgtas vilšanās sagrauzts, viņš vairs nekad nevēlējās redzēt kāda cilvēka vaigu. Tā beidzot, pilnīgā spēku izsīkumā, viņš iegrimā dziļā miegā.

Katra cilvēka piedzīvojumos kādreiz pienāk brīdis, kad nospiež vilšanās un pilnīga mazdūšība, – dienas, kad sirdi apņem bēdas un grūti ticēt, ka Dievs vēl ir labvēlīgs saviem zemes bērniem; dienas, kad grūtības biedē dvēseli, līdz nāve šķiet vēlamāka par dzīvību. Tad daudzi zaudē pašāvilību uz Kungu un nonāk šaubu varā un neticības saitēs. Ja mēs tādos brīžos ar garīgu skatu spētu iedziļināties Dieva aizgādības nolūkos, tad ieraudzītu, kā eņģeļi cenšas mūs glābt no mums pašiem, ka tie cenšas mūsu kājas nostādīt uz pamata, kas stiprāks nekā mūžīgie kalni. Tad mums uzaustu jauna ticība, rastos jauna dzīvība!

Uzticīgais Ījabs savas dzīves tumšajos un bēdu pilnajos brīžos izsaucās:

[163] "Lai izgaist diena, kad es piedzimu,

Un nakts, kas vēstīja: saņemtais ir zēns!"

"Ak kaut jel manas nepatikas svērtin tiktu svērtas

Un arī manas sāpes kopā ar tām tiktu liktas svaru kausos!”

“Kaut notiktu, ko es lūdzos,
Un kaut Dievs manu cerību piepildītu!
Kaut vai Dievam labpatiktu mani sadragāt
Vai kaut Viņš paceltu savu roku,
Lai pārgrieztu manas dzīvības pavedienu!
Tad tas man tomēr būtu apmierinājums(..).”

“Tad arī es savu muti vis neapklusināšu,
Bet runāšu savas dvēseles izmisumā,
Es žēlošos savā sirds rūgtumā, savās sirds bailēs.”

“Tad es labāk gribētu noslāpēts būt,
Labāk nāvi nekā te tādas mokas!
Es esmu apnicis, es negribu te tā mūžīgi dzīvot,
Atstājieties jūs no manis, jo vairs
Tikai neilga gaisa pūsma ir manas dienas!”
(Īj. 3:3; 6:2,8-10; 7:11,15,15)

Lai gan Ījabs bija no dzīves noguris, viņam neļāva mirt. Viņam tika atklātas nākotnes iespējas un dota cerības vēsts:

“Tad tādā brīdī tu gan savu vaigu bez vainas apziņas varētu pacelt,
Tu stāvētu nesatricināms, kā no vara izliets,
Tev ne no kā nav jābīstas,
Jo tad tu aizmirstu savas grūtības un ciešanas
Un atminoties tās tev šķistu kā ūdens, kas aiztecējis.
Un tava dzīve tev būtu gaišāka nekā pusdiens,
Un, ja tevi kādreiz apņemtu tumsa, tā būs kā rīta gaisma.
Tu būsi iepriecināts ar to, ka tev vēl ir cerība (..)
Tu gulēsi, un neviena nebūs, kas tevi izbiedē,
Un daudzi meklēs tavu atbalstu un tev glaimos.
Bet bezdievīgo acis izīgs:
Patvērums tiem iet bojā,
Un viņu cerība uz dzīvi iznīkst,
Un vienīgā cerība paliek – izlaist garu.”
(Īj. 11:15-20)

No mazdūšības un izmisuma Ījabs piecēlās klusā, nešaubīgā pašjāvībā uz Dieva žēlastību un Viņa glābjošo spēku:

“Viņš jau mani tā kā tā nokaus,
Man nav uz Viņu nekas vairs ko cerēt,
Tikai savus ceļus es gribu Viņa vaiga priekšā aizstāvēt.
Jau tas vien nāktu par labu manai glābšanai (..).”

“Taču es zinu, ka mans Pestītājs ir dzīvs,
Un pēcgālā Viņš celsies pār pīšļiem,
Un pēc tam, ja arī mana āda būs saplosīta gabalos
Un es būšu bez miesas palicis,
Es tomēr skatīšu Dievu.
Tiešām, es Viņu skatīšu sev par glābiņu,
Un manas acis Viņu redzēs un ne jau kā svešinieku
Un pretinieku, Viņu, pēc kura mana sirds manās krūtīs tā noilgojusies!”
(Īj. 13:15,16; 19:25-27)

“Kungs Ījabam atbildēja no vētras”, (Īj. 38:1) un savam kalpam atklāja dievišķo spēku. Kad Ījabs uz brīdi aptvēra Radītāja varenību, viņš izjuta pret sevi riebumu un atgriezās pišļos un pelnos. Tad Kungs to varēja svētīt pārpārim un atlikušos dzīves gadus padarīt par vislabākajiem viņa mūžā. Lai patiesi kalpotu Dievam, nepieciešama cerība un drosme. Tie ir ticības augļi. Izmisums ir grēcīgs un nepamatots. Dievs ir spējīgs un labprātīgs vēl lielākā mērā dot saviem kalpiem pārbaudījumos un grūtībās nepieciešamo spēku. Kunga darba ienaidnieku plāni var likties stipri un iespaidīgi, bet Dievs spēj izjaukt arī visstiprākos. Un to Viņš dara Viņa paša noliktā laikā un veidā, kad redz, ka Viņa kalpu ticība ir pietiekoši pārbaudīta.

Izmisušam drošs dziedināšanas līdzeklis ir ticība, lūgšana un darbs. Ticība un aktīva darbība sniegs drosmi un apmierinājumu, kas ik dienas vairosies. Vai tu tiec kārdināts pakļauties bailēs iedvesošām, ļaunām priekšnojautām vai pilnīgam izmisumam? Pat vistumsākajās dienās, kad ārējie apstākļi šķiet visdrūmākie – nebīsties! Uzticies Dievam! Viņš zina tavu vajadzību. Viņš ir visspēcīgš. Viņš savā mūžīgajā mīlestībā un līdzjūtībā nekad nenogurst. Nebīsties, ka Viņš savu solījumu varētu neizpildīt. [165] Viņš ir mūžīgā patiesība. Kungs nekad negrozīs savu derību, ko ir noslēdzis ar tiem, kas Viņu mīl. Viņš dos saviem uzticīgiem kalpiem tik daudz spēju, cik tiem vajag. Apustulis Pāvils saņēma iedrošinājumu: "Tev pietiek ar Manu žēlastību; jo Mans spēks nespēkā varens parādās", un var liecināt: "(..) Tādēļ man ir labs prāts vājībās, pārestībās, bēdās, vajāšanās un bailēs Kristus dēļ. Jo, kad esmu nespēcīgš, tad esmu spēcīgš." (2. Kor. 12:9,10)

[166] Vai pārbaudījumu stundā Dievs Eliju atmeta? Ak, nē! Kad pats Elija domāja, ka ir Dieva un cilvēku atstāts, Kungs savu kalpu mīlēja tāpat kā tad, kad uz Elijas lūgšanu no Debesīm nāca uguns un apgaismoja kalna virsotni. Tagad, Elijam guļot, to modināja maiga, patikama balss. Viņš bailēs satrūkās, gribēdams bēgt, jo domāja, ka to atradis ienaidnieks, bet līdzjūtīgais vaigs, kas pār to noliecās, nebija ienaidnieka, bet drauga vaigs. Dievs no Debesīm bija sūtījis eņģeli ar barību savam kalpam. "Celies un ēd," teica eņģelis. "Un viņš raudzījās, un redzi, pie viņa galvgaļa bija plācenis, kas cepts uz karstām oglēm, un apaļa krūze ar ūdeni (..)."

Pēc atspirdzinošās maltītes Elija atkal aizmiga. Eņģelis nāca otru reizi. Aizskarot nogurušo vīru, viņš atkal līdzjūtīgi sacīja: "Celies un ēd, jo garš ceļš tev ir priekšā." Un viņš cēlās un ēda, un dzēra, un gāja ar šīs barības spēku četrdesmit dienas un četrdesmit naktis līdz Dieva kalnam Horebam." Tur viņš atrada patvērumu kādā alā.

13. "Ko tu še dari, Elija?"

(1. Ķēn. 19:9-18)

[167] Elijas paslēptuve Horeba kalnā, lai gan cilvēkiem nezināma, vienmēr bija pieejama Dievam. Nogurušais un mazdūšībā nonākušais praviētis netika atstāts viens cīņā ar tumsas spēkiem, kas to gribēja nomākt. Pie ieejas alā, kur Elija bija atradis patvērumu, Dievs ar to satikās, kā starpnieku izlietodams varenu eņģeli. Tas gādāja par Elijas vajadzībām un paskaidroja dievišķo nodomu ar Israēlu.

Kamēr Elija nebija iemācījies pilnībā paļauties uz Dievu, viņš nespēja pabeigt darbu pie pieviltajiem Baala pielūdzējiem. Ievērojamās uzvarās Karmela kalnā pavēra iespējas vēl lielākām uzvarām, bet Izebeles draudī bija Eliju novērsuši no šīm brīnišķīgajām izdevībām, kas atklājās viņa priekšā. Dieva vīram vajadzēja aptvert sava pašreizējā stāvokļa vājumu, salīdzinot to ar Dieva paredzētajām priekšrocībām.

[168] Kungs uzrunāja savu uzticamo kalpu ar jautājumu: "Ko tu še dari, Elija?" – Es tevi sūtīju pie Kritaš upes, pēc tam pie atraitnes Sareptā. Es tev liku atgriezties Israēlā, lai stāvētu elku priesteru priekšā Karmela kalnā. Es tevi apjozu ar spēku vadīt ķēniņa ratus līdz Jezreēlas vārtiem. Bet kas tev pavēlēja tik neapdomīgi bēgt uz tuksnesi? Kāds ir tavs uzdevums šeit?

Dvēseles rūgtumā Elija izteica nopietnu sūdzību: "Degtin es esmu dedzis savā centībā tam Kungam, Dievam Cebaotam, jo Tavu derību Israēla bērni ir atmetuši, Tavus altārus viņi ir sadragājuši un Tavus praviešus ar zobenu nokāvuši. Un es vienīgais esmu atlicies. Un viņi tīko pēc manas dzīvības, lai to man atņemtū."

Uzaicinājis pravieti atstāt alu, eņģelis tam pavēlēja nostāties uz kalna Kunga priekšā un uzklaut, ko Viņš teiks. "Un redzi, tas Kungs gāja garām. Liela un spēcīga vētra, kas sašķēļ kalnus un sadrupina klintīs, gāja tam Kungam pa priekšu, bet šīnī vētrā nebija tas Kungs. Pēc vētras nāca zemestrīce, bet tas Kungs nebija zemestrīcē. Un pēc zemestrīces bija uguns. Bet tas Kungs nebija ugunī. Bet pēc uguns – lēna balss. Un, tiklīdz Elija to sadzirdēja, viņš aizsedza savu seju ar savu apmetni un nostājās alas ieejas priekšā (..)."

Nevis varenā dievišķā spēka izpausmē, bet gan ar klusu, lēnu balsi Dievs vēlējās atklāties savam kalpam. Viņš gribēja Eliju pamācīt, ka ne vienmēr ar lielu spēku veiktie darbi ir vissekmīgākie Viņa nolūku īstenošanā. Elijam gaidot Kunga atklāsmi, [169] trakoja vētra, liesmoja zibens un plosījās rijoša uguns, bet Dieva tur nebija. Tad nāca lēna, klusa balss, un praviētis aizklāja savu vaigu Kunga klātbūtnes priekšā. Tā tika klusināta viņa neapmierinātība. Elijas gars kļuva maigāks un pakļāvīgāks. Tagad viņš saprata, ka mierīga uzticēšanās un stipra paļaušanās uz Dievu var nodrošināt palīdzību jebkurā brīdī.

Ne vienmēr tieši visizglītotākā veidā pasniegtā Dieva patiesība pārlicina un atgriež dvēseli. Ne ar daiļrunību vai loģiku aizsniedz cilvēku sirdis, bet gan Svētā Gara iespaidā, kas darbojas klusi, bet droši, pārveidojams un attīstīdams raksturu. Tā ir lēnā, klusā Svētā Gara balss, kurai ir vara pārvērst sirdi.

"Ko tu še dari, Elija?" jautāja Balss, un atkal praviētis atbildēja: "Degtin esmu dedzis tam Kungam, Dievam Cebaotam, jo Israēla bērni ir atmetuši Tavu derību, Tavus altārus tie ir sagrāvuši un Tavus praviešus nogalinājuši ar zobenu, es vienīgais esmu atlicies, un viņi tīko pēc manas dzīvības, lai to

man atņemt.

Kungs Eljam atbildēja, ka ļauna darītāji Israēlā nepaliks nesodīti. Šim nolūkam tiks izraudzīti īpaši vīri, lai sodītu elkudievīgo ķēniņa valsti, un veikts nopietns darbs, lai visiem būtu izdevība nostāties istā Dieva pusē. Tāpēc Eljam jāatgriežas Israēlā un jāuzņemas sava daļa pienākumu paredzētajā reformas darbā.

Kungs pravietim pavēlēja: "Atgriezies pa savu ceļu tuksnesī uz Damasku un svaidi Hazaēlu par ķēniņu pār Aramu. [170] Bet Nimšija dēlu Jehu svaidī par ķēniņu pār Israēlu, bet Safata dēlu Elīsu no Abelas-Meholas iesvētī par pravieti savā vietā. Un lai notiek tā: kas izglābjas no Hazaēla zobena, to lai nogalina Jehus, bet, kas izglābjas no Jehus, to lai nonāvē Elīsa."

Elīja domāja, ka viņš ir vienīgais patiesā Dieva pielūdzējs. Bet Tas, kas pazīst ikvienu sirdi, pravietim atklāja, ka vēl ir daudzi citi, kas ilgajā atkrišanas laikā palikuši Viņam uzticīgi. "Bet Es paglābšu Israēlā septiņus tūkstošus: visus, kas ceļus nav locījuši Baala priekšā, un visus tos, kuru mute nav to skūpstījusi."

No Elījas piedzīvojumiem tajās mazdūšības un šķietamā zaudējuma dienās varam smelties daudzas Dieva kalpiem nenovērtējami dārgas atziņas mūsu laikam, kas pazīstams ar vispārēju atkāpšanos no taisnības. Mūsu dienu atkrišana līdzinās pravieša dienu atkrišanai, kas toreiz bija izplatījusies Israēlā. Izceļot cilvēcisko pāri dievišķajam, slavējot populārus tautas līderus, kalpojot mantai un noliekot zinātnes atziņas Svēto Rakstu vietā, ļaužu pulki arī tagad seko Baalam. Saugas un neticība atstāj kaitīgu iespaidu uz prātu un sirdi, un daudzi atmet Dieva Vārdu, tā vietā pieņemot cilvēku teorijas. Dominē uzskats, ka šodien esam sasnieguši tādu laiku, kad cilvēku spriedums jāvērtē augstāk par Vārdā atklātajām mācībām. Dieva bauslība, šī dievišķās taisnības mēraukla, tiek pasludināta par spēkā neesošu. Visas patiesības ienaidnieks darbojas ar [171] velnišķu viltību, lai Dieva iekārtojumu vietā ļaudis izvīzītu cilvēciskos un aizmirstu to, kas dots cilvēces laimei un atpestīšanai.

Tomēr šī plaši izplatītā atkrišana nav universāla. Ne jau visi pasaulē dzīvo bez bauslības un grēkos, ne visi ir nostājušies ienaidnieka pusē. Dievam ir daudzi tūkstoši, kas savus ceļus nav locījuši Baala priekšā, daudzi, kas ilgojas pilnīgāk izprast saikni starp Kristu un bauslību, daudzi, kas, neskatoties uz visu, gaida, ka Jēzus drīz nāks, lai darītu galu grēka un nāves varai.

Ir arī tādi, kas neapzinīgi kalpo Baalam, bet pie kuriem vēl darbojas Svētais Gars, lai tos atgrieztu. Tādiem nepieciešams personisks atbalsts no to puses, kas iepazinušies ar Dievu un Viņa Vārda spēku. Mūsu dienās ikvienam Dieva bērnam dedzīgi jāstrādā, lai palīdzētu citiem. Ja Bībeles patiesības pazinēji centīsies uzmeklēt ļaudis, kas ilgojas pēc gaismas, Dieva eņģeļi tos pavadīs un atbalstīs. Un, kur iet eņģeļi, tur nevienam nav jābaidās virzīties uz priekšu. Svētījušos darbinieku uzticīgu pūļu rezultātā daudzi atgriezīsies no kalpošanas elkiem, lai pielūgtu dzīvo Dievu. Daudzi mitēsies godināt cilvēku iekārtojumus un bezbailīgi nostāsies Dieva un Viņa bauslības pusē.

Daudz ir atkarīgs no Kungam uzticīgo un lojālo ļaužu nepārtrauktas piepūles, un tāpēc sātans izmanto visas iespējas, lai tos aizkavētu dievišķā nodoma īstenošanā. Pamudinādams aizrauties ar šīs dzīves patīkamajām lietām, viņš rūpējas, lai tie pazaudētu no skata mērķi ar augsto un svēto uzdevumu. [172] Viņš vada tos uz ērtību meklēšanu, ierosinot atstāt vietas, kur tie būtu par svētību, un doties citur, lai tikai iegūtu lielākas priekšrocības pasaulē. Citus viņš iespaido bēgt no pienākuma, lai izsargātos no pretestības un vajāšanām. Bet visus tos Debesis vēl uzlūko maigā līdzjūtībā. Katrs Dieva bērns, kura balsi dvēseļu ienaidniekam izdevies apklusināt, tiek uzrunāts: "Ko tu šē dari, Elīja?" "Es jums esmu pavēlējis iet pa visu pasauli un pasludināt Evaņģēliju, lai sagatavotu ļaudis uz Dieva dienu. Kāpēc jūs esat šeit? Kas jūs sūtījis?"

Prieks, kas iedvesmoja Kristu, kas To stiprināja ciešanās un mirstot mūsu vietā, bija prieks, domājot par izglābtiem grēciniekiem. Tam jābūt arī katra Viņa sekotāja priekam, ierosinot to turpmākām pūlēm. Kas, pat ja tikai nedaudz, nojaus atpirkšanas nozīmi savā un citu labā, tas zināmā mērā aptvers cilvēces lielo vajadzību. To sirdis tiks aizkustinātas līdzjūtībā, redzot tūkstošu morālo un garīgo postu, kas cilvēkus pakļāvis briesmīgam liktenim, salīdzinājumā ar ko miesīgās ciešanas ir kā nekas.

Kā ģimenēm, tā atsevišķiem cilvēkiem tiek jautāts: "Ko tu šē dari?" Daudzās draudzēs ir ģimenes, kas labi saprot Dieva Vārda patiesību un varētu paplašināt sava iespaida loku, pārejot dzīvot vietās, kur vajadzīga kalpošana, kādu tās spēj sniegt. Dievs aicina kristiešu ģimenes pārcelties uz tumšajām zemes vietām, lai gudri un izturīgi strādātu to labā, kas mājā garīgā tumsā. [173] Paklausot šim aicinājumam, būs jānes upuri. Kamēr daudzi gaida, kad tiks noņemts ikkatrs šķērslis, dvēseles mirst bez cerības un bez Dieva. Lai nodrošinātu pasaulīgas priekšrocības, lai iegūtu zinātnes atziņas, cilvēki riskē, dodamies sērgu un epidēmiju apdraudētos rajonos, un panes grūtības un trūkumu. Kur ir tie, kas gatavi darīt tikpat daudz, lai stāstītu citiem par Pestītāju?

Ja garīgi stipri cilvēki, nonākuši pārbaudošos apstākļos, kas tos smagi nospiež, kļūst mazdūšīgi un izmisuši, ja tie dzīvē vairs nesaskata nekā pievilcīga, tad tas nav nekā svešs vai jauns. Lai ikkatrs no tiem atceras, ka viens no varenākajiem praviešiem, glābjot savu dzīvību, bēga no kādas sanīknotas sievietes dusmām. Ceļā noguris un pārpūlējis, rūgti vilies un dažādu domu sagrauzts, viņš vēlējās, kaut varētu mirt. Bet tieši tad, kad vairs nebija cerības, kad dzīves darbs šķita iznīcināts, – viņš apguva vienu no dārgākajām savas dzīves mācībām. Vislielākā nespēka stundā viņš iepazinās ar nepieciešamību un iespēju uzticēties Kungam pat visgrūtākos apstākļos.

Tie, kas savu dzīves enerģiju ziedo, uzpurējoties Dieva darbā, bet piedzīvo kārdinājumu padoties izmisumam un šaubām, lai smeļas drosmi no Elijas piedzīvojuma. Dieva modrās rūpes, Viņa mīlestība un spēks sevišķi atklājas to Viņa kalpu labā, kuru dedzību pārprot un neatzīst, kuru padomus un rājienus nicina un kuru pūles īstenot reformu atmaksā ar naidu un pretošanos.

Tieši vislielākā nespēka laikā sātans dvēselei uzmācas ar visnežēlīgākajām kārdināšanām. [174] Tā viņš cerēja uzvarēt Dieva Dēlu. Tā viņam ir izdevies pārspēt daudzus cilvēkus. Kad gribasspēks kļuvis vājāks un trūkst ticības, tad tie, kas ilgi un drošsirdīgi stāvējuši par patiesību, padodas kārdināšanām. Cetdesmit gadus ilgās ceļošanas un ļaunību neticības nogurdināts, Mozus uz mirkli pazaudēja savienību ar Bezgalīgā spēku. Viņš kļūdījās tieši pie Apsolītās zemes robežām. Tā bija arī ar Eliju. Viņš, kas uzticīgi paļāvās uz Jehovu sausuma un bada gadus, kas bezbailīgi izgāja, lai satiktos ar Ahabu, kas pārbaudes dienā uz Karmela kā vienīgais patiesais liecinieks par īsto Dievu stāvēja visas tautas priekšā, nespēka brīdī ļāva bailēm no nāves pārspēt paļāvību uz Dievu.

Tā notiek arī šodien. Kad uzmācas šaubas, kad apkārtējie apstākļi šķiet visai mulsinoši vai biedē nabadzība, tad sātans cenšas satricināt mūsu paļāvību uz Jehovu. Tas uzrāda mūsu kļūdas un kārdina neuzticēties Dievam un apšaubīt Viņa mīlestību. Ienaidnieks cer atņemt dvēselei drosmi un šķirt to no Dieva.

Kas cīnās pirmajās rindās, kam no Svētā Gara uzticēts īpašs uzdevums, tie pēc nastu nolikšanas bieži izjūt pretēju reakciju. Izmisums vai nomākts garastāvoklis spēj satricināt visvarenāko ticību un padarīt nespēcīgu visnelokāmāko gribu. Tomēr Dievs cilvēku saprot un turpina žēlot un mīlēt. Viņš lasa sirds motīvus un nodomus. Pacietīgi gaidīt un uzticēties, kad visapkārt valda tumsa, – ir mācība, kas jāapgūst ikvienam Dieva darba vadītājam. Neveiksmes dienā Debesis tos neatstās. Arēji spriežot, visbezpalīdzīgākā, bet īstenībā visneuzvaramākā ir tā dvēsele, kas izjūt savu niecību [175] un pilnīgi paļaujas uz Dievu.

Ne tikai augstas atbildīgas vietas ieņemošiem vīriem ir jāmācās no Elijas piedzīvojuma, kā no jauna paļauties uz Kungu grūtā brīdī. Viņš, kas bija Elijas stiprums, spēj pacelt katru cīņā iesaistīto bērnu, lai cik nespēcīgs tas arī nebūtu. Viņš no katra sagaida uzticību un katram dod spēku atbilstoši vajadzībai. Cilvēks pats no sevis ir bezspēcīgs, bet Dieva spēkā viņš spēj ļaunumu uzvarēt un var palīdzēt arī citiem. Sātans nekad nepārspēs to, kas sevi uzticēs Dieva apsardzībai. "Vienīgi tai Kungā – tā liecinās – ir pilnvērtīga taisnība un spēks." (Jes. 45:24)

Draugi, kristieši, sātans zina jūsu nespēku, tādēļ pieķerieties Jēzum! Paliecot Dieva mīlestībā, jūs spēsiat pastāvēt ikvienā pārbaudē. Vienīgi Kristus taisnība var sniegt jums spēku iet pret ļaunuma straumi, kas plūst pār pasauli. Iekļaujiet savos piedzīvojumos ticību! Ticība atvieglo ikvienu nastu un atņem katru nogurumu. Pastāvīga paļaušanās uz Dievu atrisinās šķietami neizprotamo nākotni. Ejiet ticībā pa Viņa iezīmēto ceļu! Grūtības noteikti būs, bet dodieties uz priekšu! Tas stiprinās ticību un darīs jūs derīgus kalpošanai. Svētās vēstures ziņojumi nav rakstīti, lai mēs tos tikai lasītu un brīnītos, bet lai tā pati ticība, kas darbojās Dieva kalpos senatnē, varētu darboties arī mūsos. Arī šodien Kungs grib atklāties ne mazāk zīmīgā veidā, ja vien ir ticīgas sirdis, kas var kļūt par Viņa spēka kanāliem.

Tāpat kā uz Pēteri, arī uz mums attiecas vārdi: "Sīmani, Sīmani, redzi, sātānam ļoti iegribējies jūs sijāt kā kviešus. Bet Es esmu lūdzis par tevi, lai tava ticība nemitētos." (Lūk. 22:31,32) Kristus nekad neatstās tos, par kuriem Viņš nomira. Mēs gan varam Viņu atstāt un kļūt kārdināšanu uzvarēti, bet Kristus nekad nenovērsīsies no cilvēka, par kura [176] atpirkšanu Viņš samaksāja ar savu dzīvību. Ja mūsu garīgās acis varētu tikt atvērtas, mēs ieraudzītu dvēseles, kas, būdu nomāktas un nospiestas, kā rati zem kūļu svara, bezcerībā vēlas mirt. Mēs redzētu eņģelus, kas steidzas šiem kārdinātajiem palīdzēt, pavēlot tos apņemošajiem ļauno pulkiem atkāpties un nostiprinot viņu kājas uz droša pamata. Šīs divas armijas cīnās tikpat reāli kā armijas šajā pasaulē, un garīgās cīņas iznākums izšķir mūžīgo likteni.

Pravietim Ecēhiēlam dotajā atklāsmē zem ķeruba spārniem bija redzama roka. Tas Kunga kalpiem norāda, ka sekmes piešķir dievišķais spēks. Tie, kurus Kungs lieto kā savus vēstnešus, nedrīkst domāt, ka viņi paši nosaka sava darba iznākumu. Aprobežotām būtnēm nav jānes tāda atbildības nasta. Tas, kurš nesnauž, kas pastāvīgi darbojas, lai izvestu savus nodomus, vienmēr ies uz priekšu. Viņš stāsies pretī bezdievīgo cilvēku nolūkiem un ienesīs sajukumu to padomā, kas plāno ļaunu pret Viņa ļaudīm. Būdams Ķēniņš, Viņš, Debesu karapulku Kungs, sēd starp ķerubiem un tautu cīņās un satraukumā vēl arvien sargā savus bērnus. Kad zudīs šīs pasaules ķēniņu vara, kad dusmu bultas caururbs Viņa ienaidnieku sirdis, Kunga ļaudis būs droši Tā rokās. (Lūk. 22:31,32)

14. "Elijas garā un spēkā"

[177] Cauri daudziem gadsimtiem, kas pagājuši kopš Elijas laika, ziņojums par viņa dzīves darbu ir devis iedvesmu un drosmi tiem, kas aicināti stāvēt par taisnību atkrišanas laikā. Un mums, "kas esam nonākuši pie laika beigām" (1. Kor. 10:11), tam ir jo īpaša nozīme. Vēsture atkārtojas. Arī šodien pasaulē ir Ahabi un Izebeles. Elku pielūgšanas ziņā mūsu laikmets līdzinās Elijas dienām. Lai gan nav redzamas elku birzis un tēli kā toreiz, tomēr tūkstoši seko šīs pasaules elkiem – bagātībai, slavai, izpriecām un patīkamām teikām, kas atbilst neatdzimušas sirds tieksmēm. Ļaunību tūkstošos valda nepareiza atziņa par Dievu un Viņa raksturu, un tie tikpat noteikti kalpo svešiem dieviem kā

Baala pielūdžēji. Pat daudzi no tiem, kas sevi pieskaita kristiešiem, ir saistījušies ar ietekmēm, kas pastāvīgi vērsas pret Dievu un Viņa patiesību. Tā tie atļaujas novērsties no dievišķīgā, lai paaugstinātu cilvēcisko. [178]

Mūsu laikmetā dominē neticības un atkrišanas gars. Lai gan pašreizējās patiesības atziņas dēļ to pasludina kā lielas gaismas laikmetu, īstenībā tā ir tikai akla iedomība. Cilvēku teorijas tiek paaugstinātas un ieviestas tur, kur vajadzēja būt Dievam un Viņa likumam. Sātans ļaudis kārdina uz nepaklausību, solot, ka tā tie iegūs brīvību un neatkarību un būs kā dievi. Kļūst redzams, kā pret skaidro Dieva Vārdu nostājas opozīcijas gars, kas, dievinot cilvēku gudrību, to izceļ pāri dievišķai atklāsmei.

Pakļaujoties vispārējiem ieradumiem un iespaidam, ļaudis ir atļāvuši, lai viņu prāts tiek sajaukts un aptumsots, līdz, šķiet, tie ir pazaudējuši spējas atšķirt gaismu no tumsas vai patiesību no maldiem. Tie tik tālu novirzījušies no pareizā ceļa, ka dažu tā saukto filozofu domas uzskata par ticamākām nekā Bībeles patiesības. Dieva Vārda lūgumi un apsolījumi, kā arī draudi pret nepaklausību un kalpošanu elkiem šķiet bezspēcīgi atkausēt viņu sirdi. Ticība, kas kādreiz iedvesmoja Pāvilu, Pēteri un Jāni, tiem liekas vecmodīga, mistiska un inteligentam jauno laiku domātājam nederīga.

Iesākumā Dievs cilvēcei deva savus likumus kā līdzekļus laimes un mūžīgas dzīves sasniegšanai. Lai izjauktu Dieva nodomu, sātana vienīgā cerība ir novest ļaudis pie šo likumu neievērošanas, tāpēc tas vienmēr cenšas nepareizi attēlot to mācību un mazināt to nozīmi. Viņa meistardarbs ir bauslības pārgrozišana, kā rezultātā cilvēki, apliecinādami, ka tur Dieva baušļus, īstenībā tos pārkāpj.

Kāds rakstnieks Dieva baušļu pārgrozišanu salīdzinājis ar senu ļaunprātīgu ieradumu divu ceļu krustojumā [179] pagriezt ceļrādi nepareizā virzienā. Tāda rīcība bieži rada lielu sajukumu un grūtības.

Ceļrādi šajā pasaulē ceļotājiem ir iekārtojis pats Dievs. Viens ceļa staba atzars aicina uz labprātīgu paklausību Radītājam, norādot uz svētlaimi un dzīvību, otrs brīdina no nepaklausības, kas noved uz posta un nāves takas. Ceļš uz svētlaimi bija tik skaidri noteikts kā kādreiz ceļš uz jūdu valsts glābšanās pilsētām. Bet cilvēces vēstures krīzes brīdī lielais visa laba ienaidnieks sagrozīja ceļa zīmes, un daudzi ir aizgājuši nepareizā virzienā.

Ar Mozus starpniecību Kungs Israēlu pamācīja: "Turiet Manus sabatus, jo tā ir zīme mūsu starpā uz audžu audzēm, ka jūs zinātu, ka Es esmu tas Kungs, kas jūs svētī. Turiet Sabatu, jo tas jums ir svēts; kas to nesvētī, tam mirtin jāmirst, jo ikvienam, kas tanī kādu darbu dara, tam ir jātop izdeldētam no tautas vidus. (..) Tāpēc Israēla bērni lai svētī Sabatu un tur Sabatu par mūžīgu derību uz audžu audzēm. Starp Mani un Israēla bērniem tā lai ir zīme mūžīgi; jo sešās dienās tas Kungs radījis debesis un zemi, bet septītajā dienā Viņš atdusējās un atspirdzinājās." (2. Moz. 31:13-17)

Sajos vārdos Kungs paklausību skaidri nosauc par ceļu, kas aizved uz Dieva pilsētu. Bet grēka cilvēks pārgrozīja ceļa zīmes, lai tās rādītu nepareizā virzienā. Viņš iecēla viltus sabatu un lika cilvēkiem domāt, ka, dusot šai dienā, [180] viņi paklausa Radītāja pavēlei.

Dievs bija paziņojis, ka septītā diena ir Kunga Sabats. Kad "debesis un zeme tika pabeigtas", Viņš paaugstināja šo dienu par pieminekli savam radīšanas darbam. Dusēdams septītajā dienā no visa sava darba, ko Viņš bija darījis, "Dievs svētīja septīto dienu un to iesvētīja". (1. Moz. 2:1-3)

Kad Israēlu izveda no Ēģiptes, tad Sabatu Dieva ļaudīm uzsvēra it īpaši. Vēl verdzībā atrodoties, vietējie uzraugi centās Israēlu piespiest Sabatā strādāt, ik nedēļas palielinot veicamā darba apjomu.

[181] Darba apstākļus padarīja arvien smagākus un grūtākus. Bet Kungs Israēlu atbrīvoja no verdzības un aizveda vietā, kur tie netraucēti varēja pildīt visas Jehovas pavēles. Bauslību atklāti paziņoja uz Sinaju; un tās norakstu uz divām akmens plāksnēm, kas "aprakstītas ar Dieva pirkstu" (2. Moz. 31:18), iedeva Mozum. Gandrīz četrdesmit gadu ilgajā ceļojuma laikā mannas nodošana katrā septītajā dienā un sataisāmā dienā savāktās divkārtējās devas brīnišķīgā uzglabāšanās israēliešiem pastāvīgi atgādināja Dieva iecelto dusas dienu.

Pirms tauta iegāja Apsolītajā zemē, Kunga uzdevumā Mozus to pamācīja: "Ievēro Sabata dienu, ka tu to svētī." (5. Moz. 5:12) [182] Kungs vēlējās, lai ar uzticīgu Sabata ievērošanu Israēls pastāvīgi atcerētos savu atbildību Radītāja un Pestītāja priekšā. Pareizā garā praktizēta Sabata svētīšana izslēgtu elku dievības iespēju, bet, ja Dieva baušļus vairs neuzskata par saistošiem, tad Radītāju aizmirst un cilvēki sāk kalpot citiem dieviem. "Es devu tiem arī savas svētās dienas," Dievs sacīja, "kas ir derības zīme starp Mani un viņiem, lai tie atzītu, ka Es esmu tas Kungs, kas tos svētī." "Bet tie nepildīja Manus baušļus un nestaigāja pēc Maniem likumiem, un nesvētīja Manas svētās dienas, jo viņu sirds turējās tikai pie saviem elkiem." Un aicinot ļaudis atgriezties pie Viņa, Kungs no jauna pievērsa to uzmanību Sabata svētīšanas svarīgajai nozīmei. "Es, tas Kungs, esmu jūsu Dievs. Staigājiet pēc Maniem likumiem, pildiet Manus baušļus un turieties pie tiem! Svētījiet Manas svētās dienas, ka tās ir par derības zīmi starp Mani un jums un ka jūs atzīstat, ka Es, tas Kungs, esmu jūsu Dievs." (Ec. 20:12,16,19,20)

Atgādinot Jūdu tautas grēkus, kas beidzot tos noveda Babilonijas gūstā, Kungs paziņoja: "Kas Man svēts, to tu nicini. Manas svētās dienas tu apgāni." "Tad Es izlēju savas dusmas pār tiem un tos iznīcināju ar savas bardzības uguni, un sodam par viņu grēkiem Es liku krist uz viņu galvas." (Ec. 22:8,31)

Atjaunojot Jeruzālemi, Nehemijas dienās Sabata pārkāpšana sastapās ar stingru prasību: "Vai jūsu

tēvi tāpat nav darijuši, tā ka mūsu Dievs lika nākt pār mums un visu šo pilsētu visai šai nelaimei? Tomēr jūs vēl pavairojat dusmas uz Israēlu, nonievādami Sabatu!" (Nehem. 13:18) [183]

Kalpojot virs zemes, Kristus uzsvēra, ka Sabata ievērošana ir ļoti saistoša. Visā savā mācībā Viņš parādīja godbijību pret paša ieviesto dzīves kārtību. Viņa laikā Sabats bija tā sagrozīts, ka tā svētīšana drīzāk atspoguļoja savtīga un despotiska cilvēka, bet nevis Dieva raksturu. Kristus neņēma vērā viltus mācības, ar kurām tie, kas teicās Dievu pazīstam, Viņu bija parādījuši nepareizā gaismā. Lai gan rabīni nesaudzīgā naidā Viņam sekoja, Viņš pat ārēji nepakļāvās to prasībām, bet gāja taisni uz priekšu, ievērodams Sabatu saskaņā ar Dieva bauslību.

Kristus nepārprotami apliecināja savu attieksmi pret Jehovas bauslību. "Nedomājiet, ka Es esmu atnācis atņemt bauslību un praviešus," Viņš sacīja, "Es neesmu nācis atņemt, bet piepildīt. Jo patiesi Es jums saku; tiekams debess un zeme zudīs, nezudīs neviena ne vismazākā rakstu zīmīte, ne raksta galiņš no bauslības, iekams viss notiek. Ja kas atmet kādu no šiem vismazākajiem bausļiem un tā māca ļaudis, tas būs vismazākais Debesu valstībā; bet, ja kas dara un māca, tas būs liels Debesu valstībā." (Mat. 5:17-19)

Kristietības laikmetā lielais cilvēces laimes ienaidnieks ceturtnā baušļa Sabatu padarīja par īpašu mērķi saviem uzbrukumiem. Sātans apņēmas: "Es stāšos pretī Dieva nodomam. Es savus sekotājus padarīšu tik spēcīgus, ka tie atmetīs Dieva pieminekli, septītās dienas Sabatu. Tā es pasaulei pierādīšu, ka diena, ko Dievs ir svētījis un iesvētījis, ir pārmainīta. [184] Lai šī diena cilvēkiem vairs nenāk ne prātā! Es tās piemiņu izdzēsīšu. Šīs dienas vietā es iecelšu citu, kurai nav dievišķu pilnvaru, kas nevar būt par zīmi starp Dievu un Viņa ļaudīm. Es likšu tiem, kas šo dienu pieņem, tai piešķirt svētumu, kādu Dievs devis septītajai dienai.

Paaugstinot savu vietnieku, es paaugstināšu sevi. Tiks uzsvērtā pirmā nedēļas diena, un protestantu pasaule pieņems šo viltus Sabatu par īstu. Ar Dieva ieceltā patiesā Sabata neievērošanu es pakļaušu nicināšanai Viņa baušļus. Vārdus: "Zīme starp Mani un jums uz mūžīgiem laikiem" es likšu attiecināt uz manu sabatu.

Tā es iegūšu pasauli. Es būšu zemes valdnieks, pasaules kungs. Es tā kontrolēšu sev pakļauto cilvēku prātu, ka uz Dieva Sabatu raudzīsies ar sevišķu nicināšanu. Vai "zīme"? – Es padarīšu septītās dienas ievērošanu par neuzticības zīmi pret laicīgām varām. Cilvēku likumi kļūs tik bargi, ka ļaudis neuzdrošināsies turēt septītās dienas Sabatu. Aiz bailēm, ka nepaliek bez barības un apģērba, tie pievienosies pasaulei Dieva baušļu pārkāpšanā. Un tā pasaule pilnīgi atradīsies manā pārvaldībā."

Ieviešot viltus sabatu, ienaidnieks cerēja pārgrozīt laikus un bauslību. Bet vai viņam tiešām ir izdevies mainīt Dieva likumus? Atbildi varam atrast 2. Moz. 31. nodaļā. Tas, kurš tas pats vakar, šodien un mūžīgi, par septītās dienas Sabatu ir paziņojis: "Tā ir zīme mūsu starpā uz audžu audzēm, ka jūs zinātu, ka Es esmu tas Kungs, kas jūs svētī." "Tā lai ir zīme mūžīgi." (2. Moz. 31:13,17) [185] Sagrozītā ceļa zīme gan rāda nepareizu virzienu, bet Dievs nav mainījies. Viņš joprojām ir varenais Israēla Dievs. "Redzi, tautas ir kā piliens pie spaiņa, tās Viņam ir kā puteklītis svaru kausā! Salas Viņam ir kā smilšu grauds, ko Viņš paceļ! Libānā nepietiek malkas, un tajā esošā zvēru daudzuma ir par maz dedzinātam upurim tam Kungam. Visas tautas ir it kā nekas Viņa priekšā, un kā neko Viņš tās arī neatzīst un neievēro." (Jes. 40:15-17) Un, aizstāvot savu bauslību Viņš šodien ir tikpat dedzīgs kā Ahaba un Elijas dienās.

Bet cik ļoti šī bauslība ir pazemota! Pasaule šodien ir atklāti sacēlusies pret Dievu. Tā tiešām ir spītīga paaudze, pilna nepateicības, formālisma, negodīguma, lepnuma un atkrišanas. Bībeli ļaudis nevērtē un patiesību ienīst. Jēzus redz, kā Viņa bauslību atmet, Viņa mīlestību noniecina un vēstnešus uzlūko ar vienaldzību. Viņš ir runājis, vadoties no žēlastības, bet tā netiek atzīta. Viņš ir brīdinājis, bet to neņēma vērā. Cilvēka dvēseles dievnamš pārvērties par netīru tirgu. Tajā piekropj savtību, skaudību, lepnību un jaunprātību.

Daudzi pat nevilcinās zoboties par Dieva Vārdu. Tos, kas šo Vārdu pieņem tā, kā tas uzrakstīts, izsmej. Pieaug nicinoša izturēšanās pret Dieva likumiem un kārtību, izsmalcināta Jehovas skaidro pavēļu apgānīšana. Nogriežoties no paklausības takas, seko varmācība un noziegumi. Lieciet vērā postu un nelaimi, ko piedzīvo daudzie elku pielūdzēji, velti meklējot laimi un mieru!

Lieciet vērā vispārējo Sabata baušļa neievērošanu! Pavērojiet arī to cilvēku pārdošo bezkaunību, [186] kas izdod likumus pirmās nedēļas dienas iedomātā svētuma sargāšanai un tajā pašā laikā ar likumu legalizē alkohola pārdošanu. Turēdami sevi gudrākus par to, kas rakstīts, tie cenšas apspiest cilvēku sirdsapziņu, bet viņu sankcijas vada uz jaunu, padarot ļaudis rupjus un iznīcinot būtnes, kas radītas pēc Dieva līdzības. Sādu likumdošanu iedvesmo pats velns. Viņš labi zina, ka cilvēcisko dekrētu paaugstināšana dievišķo likumu vietā ir nolādēta, tādēļ dara visu iespējamo, lai vadītu cilvēkus pa plāto ceļu, kas aizved pazušānā.

Ļaudis jau tik ilgi ir dievinājuši cilvēku uzskatus un viņu ieviesto kārtību, ka gandrīz visa pasaule kalpo elkiem. Un tas, kas visiem spēkiem pūlas pārgrozīt Dieva baušļus, izlieto ikvienu pievilšanas paņēmienu, lai cilvēki nostātos pret Dievu un pret zīmi, pēc kuras var pazīt taisnos. Tomēr Kungs ilgi necietīs sava likuma pārkāpšanu, bet vainīgos sodīs. Nāk laiks, kad "cilvēku lepnās acis tiks apkaunotas un vīru iedomība pazemota, vienīgi tas Kungs augsti stāvēs tanī dienā". (Jes. 2:11)

Kaut arī Dieva likumus apšaubā, izsmej un aizliedz, kaut arī pasaules gars vēl šodien var daudzus pārvaldīt un aptraipīt, kaut arī Dieva darbs tiek uzturēts ar lielām grūtībām un pastāvīgu

uzpurēšanos, tomēr, laikam beidzoties, patiesība tiks atkal paaugstināta.

Dieva darbam virs zemes noslēdzoties, Viņa bauslības karogs tiks atkal paaugstināts. Var dominēt maldīgas reliģijas, var vairoties noziegumi un daudzu mīlestība var [187] izdzist; Golgātas krustu var neievērot un tumsība līdzīgi liķautam var pārklāt pasauli; pret patiesību var vērsties visu populāro kustību spēki, un atkārtoti var tikt radīti visdažādākie plāni, lai pretotos Dieva ļaudīm, bet lielākajā briesmu brīdī Elijas Dievs pamodinās cilvēciskus barbariskus, kas nesīs vēsti, ko neviens nevarēs aplūsināt. Zemes bieži apdzīvotajās pilsētās un vietās, kur ļaudis visvairāk runājuši pret Visaugstāko, tad atskanēs spēcīga nopēluma balss. Dieva izredzēti vīri droši un atklāti apsūdzēs draudzi par savienošanos ar pasauli. Tie nopietni aicinās ļaudis atstāt cilvēku ieviesto kārtību un ievērot patieso Sabatu. Katrai tautai tie pasludinās vēsti: "Bīstieties Dievu un dodiet Viņam godu, jo ir atnākusi Viņa tiesas stunda; pielūdziet To, kas radījis debesis un zemi, jūru un ūdens avotus. (..) Ja kas pielūdz zvēru vai viņa tēlu un pieņem zīmi uz savas pieres vai savas rokas, tam būs arī jādzer Dieva dusmu viņš neatšķaidīts, kas ieliets Viņa bardzības kaussā (..) ." (Atkl. 14:7-10)

Dievs savu derību nelauzīs, nedz izmainīs to, par ko runājušas Viņa lūpas. Viņa Vārds pastāvēs stiprs mūžīgi, tikpat negrozāms kā Viņa goda krēsls. Tiesā šī ar Dieva pirkstu rakstītā derība tiks skaidri izcelta un pasaulei būs jāstājas bezgalīgās Taisnības priekšā, lai saņemtu spriedumu.

Sodien, tāpat kā Elijas dienās, ir skaidri izteikta demarkācijas līnija starp Dieva baušļu turētājiem un elku kalpiem. [188] "Cik ilgi jūs klibosit uz abām pusēm?" sauca Elija, "ja tas Kungs ir Dievs, tad sekojiet Viņam! Bet, ja Baals ir dievs, tad sekojiet Tam!" (1. Ķēn. 18:21) Un šodien lai skan vēsts: "Kritusi, kritusi lielā Bābele! (..) Izeita no viņas, Mana tauta, lai jums nebūtu dalība viņas grēkos un jūs neķertu viņas mocības. Jo viņas grēku darbi sniedzās līdz debesīm, un Dievs ir pieminējis viņas noziegumus." (Atkl. 18:2,4,5)

Nav tālu laiks, kad pārbaudīs katru dvēseli. Mums centīsies uzspiest viltus sabatu. Norisināsies cīņa starp Dieva baušļiem un cilvēku likumiem. Tie, kas soli pa solim piekāpušies pasaules prasībām un piemērojušies pasaules ieradumiem, tad padosies pastāvošajām varām, lai nepiedzīvotu izsmieklus un apvainojumus, apcietinājumus un nāvi. Tanī laikā zelts tiks atdalīts no pelavām. Īstā dievbijība skaidri atšķirsies no ārējās un šķietamās. Daudzas zvaigznes, kuras apbrīnojam viņu mirdzumā, tad izgaisīs tumsībā. Tie, kas piesavinājušies svētnīcas greznumu, bet nav tērpti Kristus taisnībā, ar kaunu atklāsies paši savā kailumā.

Starp pasaules iedzīvotājiem ikvienā zemē ir izkaisīti ļaudis, kas nav locījuši ceļus Baala priekšā. Līdzīgi debes zvaigznēm, kas redzamas vienīgi naktī, šie uzticīgie spīdēs tad, kad krēsla aplās zemi un liela tumsa ļaudis. Paģāniskajā Āfrikā, Eiropas katoliskajās zemēs un Dienvidamerikā, Ķīnā, Indijā, jūras salās un visos tumšajos [189] zemes stūros Dievam ir izredzēto zvaigžņu krājums, kas skaidri atspīdēs tumsā, atklājot atkritušajai pasaulei baušļu ievērošanas pārveidojošo spēku. Jau tagad tie kļūst redzami ikvienā tautā, starp visiem Zemes iedzīvotājiem ikvienā valodu grupā; un visdziļākās atkrišanas stundā, kad sātans būs pielicis vislielākās pūles, lai "visiem, lieliem un maziem, bagātiem un nabagiem, brīviem un vergiem" (Atkl. 13:16), draudot ar nāvi, kā padevības zīmi liktu pieņemt neīsto dusas dienu, šie uzticīgie, nevainojamie un šķīstie Dieva bērni spīdēs kā gaisma pasaulē. (Filip. 2:15) Jo tumšāka būs nakts, jo spožāk tie mirdzēs.

Kādu savādu darbu iesāka Elija, skaitīdams Israēlu laikā, kad pār atkritušajiem ļaudīm nāca Dieva sodība! Viņš Kunga pusē varēja atrast tikai vienu. Bet, kad tas sacīja: "Es vienīgais esmu atlicies, un viņi tīko pēc manas dzīvības, lai to man atņemtu", to pārsteidza Kunga vārdi: "Es paglābšu Israēlā septiņus tūkstošus: visus, kas ceļus nav locījuši Baala priekšā, un visus tos, kuru mute nav to skūpstījusi." (1. Ķēn. 19:14,18)

Tāpēc lai neviens cilvēks šodien nemēģina skaitīt Israēlu, bet lai ikvienam ir maiga, līdzjūtīga sirds, kas, līdzīgi Kristus sirdij, ilgojas glābt pazudušo pasauli.

15. Jošafāts

[190] Kad 35 gadu vecumā tronī tika aicināts Jošafāts, viņam kā labs piemērs bija ķēniņš Asa, kas gandrīz katrā kritiskā brīdī bija darījis, "kas pareizi Kunga acīs". (1. Ķēn. 15:11) Veiksmīgajā 25 gadu valdīšanas laikā Jošafāts centās staigāt "visus sava tēva Asas ceļus un no tiem nenovērsās (..) ". (1. Ķēn. 22:43)

Ļūloties valdīt gudri un saprātīgi, Jošafāts centās pārliecināt savus pavalstniekus nostāties stingri pret kalpošanu elkiem. Daudz ļaužu viņa valstī "gāja upurēt kaujamos upurus un kvēpināt uz augstienēm". (1. Ķēn. 22:44) Šīs elku pielūgšanas vietas ķēniņš tūlīt neiznīcināja, bet jau no paša sākuma centās pasargāt Jūdu no Ziemeļu valsts raksturīgākajiem grēkiem un no Ahaba iespaida, kas daudzus gadus bija viņa laikabiedrs. Pats Jošafāts bija uzticīgs Dievam. "Viņš staigāja sava ciltstēva Dāvida agrākos ceļos un nepielūdza baalus, jo viņš meklēja savu tēvu Dievu un sekoja Viņa pavēlēm, un nedarīja kā Israēls." [191] Viņa godprātības dēļ Kungs bija ar to un "nostiprināja viņa rokā ķēniņa valsts varu". (2. Laiku 17:3-5)

"Visa Jūdas zeme nesa Jošafātam dāvanas, un viņam bija bagātības un godības papildnam. Un viņa sirds bija pacilāta tā Kunga ceļos." (2. Laiku 17:5,6) Pēc kādā laika, norisinoties reformas darbam, ķēniņš "nopostīja augstieņu svētnīcas un elku kokus Jūdā". (2. Laiku 17:6) "Un viņš izdzina no zemes

visus netikļus, kas bija atlikuši no viņa tēva Asas laikiem." (1. Ķēn. 22:47) Tā pakāpeniski Jūdejas iedzīvotāji tika atbrīvoti no daudzām briesmām, kas nopietni draudēja aizkavēt tautas garīgo attīstību.

Ļaudīm visā valstī bija nepieciešamas pamācības no Dieva bauslības. Šo likumu izpratnē slēpās viņu drošība, jo, pakļaujot savu dzīvi tās prasībām, viņi varēja nostiprināt uzticību Dievam un starp cilvēkiem. To apzinoties, Jošafāts saviem pavalstniekiem ieviesa mācības Svēto Rakstu zināšanās. Uz dažādām valsts daļām tika sūtīti lielkungi, lai pārraudzītu priesteru veikto tautas izglītošanas darbu. Ar ķēniņa rīkojumu šie instruktori augstāko ierēdņu uzraudzībā "gāja apkārt pa visām Jūdas pilsētām un mācīja tautu". (2. Laiku 17:7-9) Un, tā kā daudzi pūlējās izprast Dieva prasības, norisinājās vispārēja atmoda.

[192] Par labklājību valsts pārvaldē Jošafātam daudz jāpateicas tieši šīm gudrajām rūpēm attiecībā uz pavalstnieku garīgajām vajadzībām. Paklausība Dieva bauslībai nodrošina lielus panākumus. Saskaņošanās ar dievišķajām prasībām darbojas kā pārveidojošs spēks, kas nes mieru un saprašanos cilvēku starpā. Ja ikviens pilsonis savu dzīvi ļautu pārvaldīt Dieva Vārda mācībām, ja sirdi un prātu pakļautu tā ierobežojošajam spēkam, tad ļaunums, kas tagad redzams tautu un sabiedriskajā dzīvē, vienkārši nevarētu pastāvēt. Tad no katra nama izplūstu iespaids, kas stiprinātu ļaužu garīgo izpratni un morālo spēku, un gan atsevišķi cilvēki, gan tautas paceltos uz augstāka sadzīves līmeņa.

Jošafāts daudzus gadus nodzīvoja mierā, apkārtējo tautu netraucēts. "Un visu ķēniņu valstu zemēs, kas bija apkārt ap Jūdu, radās tādas bailes no tā Kunga, ka viņi nesāka karu pret Jošafātu." (2. Laiku 17:10) No filistiešiem viņš saņēma nodevas naudā un dāvanās; no Arābijas lielu pulku avju un kazu. "Un notika, ka Jošafāts arvien vairāk un vairāk pieauga savā varenībā; viņš uzcēla Jūdā pilis un noliktavu pilsētas. Viņam bija arī (..) karotāji, varonīgi vīri Jeruzālemē." (2. Laiku 17:12-19) Pārpilnībā svētīts ar "bagātību un godu" (2. Laiku 18:1), viņš spēja izplatīt varenu iespaidu par labu patiesībai un taisnībai.

Dažus gadus pēc nākšanas tronī, atrazdamies savas labklājības virsotnē, Jošafāts atļāva dēlam Jorāmam ņemt par sievu Ahaba un Izebeles meitu Atālijū. Šīs laulības Jūdas un Israēla valstu starpā izveidoja attiecības, kas nebija saskaņā ar Dieva prātu un krīzes laikā nesa ķēniņam un daudziem viņa pavalstniekiem lielu ļaunumu. [195]

Kādu reizi Jošafāts ieradās Samarijā, lai apciemotu Israēla ķēniņu. Ķēnišķīgajam viesim no Jeruzālemes tika parādīts īpašs gods, un pirms vizītes beigām viņu pierunāja pievienoties Israēla ķēniņam karā pret sīriešiem. Ahabs cerēja, ka, sakopojot Israēla un Jūdas valsts spēkus, viņš atgūs Ramotu, seno glābšanas pilsētu, kas, pēc viņa apgalvojuma, likumīgi piederēja Israēlam.

Lai gan Jošafāts vājuma brīdī pārsteidzīgi bija solījis piedalīties Israēla ķēniņa karā pret Sīriju, tomēr veselais saprāts tam šajā pasākumā lika meklēt Kunga padomu. Tādēļ Jošafāts sacīja Israēla ķēniņam: "Bet vispirms vaicā, kāds ir tā Kunga vārds šajā lietā!" Atsaucoties uz šo priekšlikumu, Ahabs saaicināja 400 viltus praviešus no Samarijas un tiem jautāja: "Vai mums būs doties uzbrukumā pret Ramotu Gileādā, jeb vai man nebūs iet?" Un viņi atbildēja: "Ej, jo Dievs viņus nodos ķēniņa rokā!" (2. Laiku 18:4,5)

Neapmierināts, Jošafāts centās uzzināt, vai tas tiešām ir Dieva prāts. "Vai šeit nav vēl kāds no tā Kunga praviešiem, kam mēs varētu pavaicāt pēc padoma?" (2. Laiku 18:6) "Tur ir vēl viens vīrs, caur kuru mēs varētu vaicāt to Kungu", Ahabs atbildēja, "bet es viņu ienīstu, jo viņš man nekad nesludina labas lietas, bet ļaunas vien." (1. Ķēn. 22:7) Jošafāts stingri pieprasīja, lai atsauc šo Dieva vīru. Atnācis valdnieku priekšā un uzklausījis Ahabu, kas pravieti nozvērīnāja [196]"neko citu nerunāt kā vienīgi to, kas ir patiesība tā Kunga Vārdā,(..) Miha sacīja: "Es redzēju visu Israēlu izklīdinātu pa kalniem kā avis, kurām nav gana. Un tas Kungs sacīja: tiem nav vairs valdnieka; lai tie ikviens ar mieru atgriezās savā namā." (1. Ķēn. 22:16,17)

Pravieša vārdi pietiekoši skaidri rādīja, ka Debesis ķēniņu nodomam nepiekrīt, tomēr neviens no valdniekiem nevēlējās šim brīdinājumam paklausīt. Ahabs bija nospraudis sev mērķi un gribēja rīkoties pēc sava plāna. Jošafāts bija devis goda vārdu: "Būsim tad arī abi vienoti karā!" (2. Laiku 18:3) un pēc tāda solījuma vairs nevēlējās atsaukt savu karaspēku. "Tā Israēla ķēniņš un Jošafāts, Jūdas ķēniņš, cēlās pret Ramotu Gileādā."

Kaujā uz Ahabu izšāva bultu, un no šī ievainojuma tas pievakarē mira. Saulei rietot, "pa visu karapulku (..) atskanēja saucieni: "Ikviens uz savu pilsētu, ikviens uz savu zemi!" (1. Ķēn. 22:36)

Pēc šīs nelaimīgās kaujas Jošafāts atgriezās Jeruzālemē. Tuvojoties pilsētai, viņu sagaidīja pravietis Jehus ar pārmetumu: "Vai tev vajadzēja palīdzēt tam bezdievim, un vai tev tiem, kas to Kungu ienīst, jāparāda mīlestība? Tādēļ tā Kunga dusmas nāks pār tevi. Taču tevī ir vēl atrodami arī labi darbi, jo tu esi iznīdējis no zemes ašēras un esi savā sirdī apņēmis Dievu meklēt." (2. Laiku 19:2,3)

Savas valdīšanas atlikušos gadus Jošafāts izlietoja Jūdas valsts garīgās un laicīgās aizsardzības nostiprināšanai. "Pēc tam, kad Jošafāts bija kādu laiku Jeruzālemē nodzīvojis, viņš no jauna apstaigāja savu tautu no Bēršebas līdz Efraima kalniem un atgriezta to atkal pie tā Kunga, viņu tēvu Dieva." (2. Laiku 19:4)

Viens no svarīgākajiem ķēniņa pasākumiem bija īpašu tiesnešu iecelšana un uzturēšana. Viņš "zemē iecēla soģus visās stiprajās Jūdas pilsētās, ikkatrai pilsētai savu. Un viņš piekodināja soģiem: "Pieraugiet, ko jūs darāt! Jūs taču nespriežat taisnību cilvēkiem, bet tam Kungam, un Viņš ir ar jums,

kad jūs spriežat tiesu. Tad nu lai tā Kunga bijāšana ir dzīva jūsos! Turiet svētu to un dariet savu darbu, jo pie tā Kunga, mūsu Dieva, nav nekādas netaisnības, nedz Viņš uzlūko kāda cilvēka vaigu, nedz arī saņem kādas dāvanas." (2. Laiku 19:5-7)

r>Tiesas sistēmu pilnveidoja, nodibinot apelācijas tiesu Jeruzālemē, "kur Jošafāts iecēla kādus no levītiem un priesteriem un no Israēla tēvu namu galvenajiem nest tā Kunga tiesu un izšķirt strīdus lietas". (2. Laiku 19:8)

Ķēniņš šos tiesnešus pamudināja būt uzticīgiem. "Tā jums jārikojas tā Kunga bijībā un patiesībā un ar skaidru sirdi! Un ikvienā strīdus lietā, kas pie jums nonāk, jūsu pašu brāļu starpā, kas dzīvo jūsu pašu pilsētās, – starp asinīm un asinīm un starp bauslību un pavēli, likumiem un tiesām, brīdiniet tos, lai viņi nenoziedzas tā Kunga priekšā un lai dusmība nenāk pār jums un pār jūsu brāļiem; dariet tā – un jūs negrēkosit. Un redzi, virspriesteris Amarja lai ir tas augstākais pār jums ikvienā tā Kunga lietā, bet Zebadja, Ismaēla dēls, Jūdas nama vadonis, lai ir katrā ķēniņa lietā, bet jums par uzraugiem lai ir levīti. [198] Nemieties drošu prātu un dariet darbu! Un tas Kungs būs ar to, kas ir labs!" (2. Laiku 19:9-11)

Rūpīgi nodrošinot savu pavalstnieku tiesības un brīvību, Jošafāts vadījās no atziņas, ka par katru cilvēces ģimenes locekli nomodā ir taisnais Dievs, kas valda pār visiem. "Dievs stāv vareno sanāksmē, Viņš tiesas kungiem tur tiesu: Spriediet tiesu nabagiem un bāriem, gādājiēt taisnību vārgajiem un trūcīgajiem! Glābiet mazos ļaudis un nabagus, atsvabiniet viņus no bezdievju rokas!" (Ps. 82:1,3,4)

Jošafāta pēdējos valdīšanas gados Jūdas valstī iebruka karaspēks, kura tuvošanās zemes iedzīvotājiem izsauca pamatotas bailes. "Un pēc tam notika, ka Moāba bērni un Amona bērni un kopā ar viņiem kāda daļa no mehuniešiem nāca, lai karotu pret Jošafātu." Ziņu par šo uzbrukumu ķēniņš saņēma no vēstnešiem, kas izteicās viņai biedējošos vārdos: "Pret tevi nāk liels pulks no viņpus jūras, no Sirijas, un redzi, viņi ir jau nonākuši Hacecon-Tamārā, tas ir, En-Gedijā." (2. Laiku 20,1,2)

Jošafāts bija drosmīgs un varonīgs vīrs. Gadiem ilgi viņš bija stiprinājis savu armiju un nocietinājis pilsētas. Viņš bija labi sagatavojies sastapt gandrīz katru ienaidnieku, tomēr šajā kritiskajā brīdī tas nepalāvās uz armijas fiziskajiem spēkiem. Ne ar labi apmācītu armiju un nocietinātām pilsētām, bet gan ar dzīvu ticību Israēla Dievam viņš varēja cerēt gūt uzvaru pār šiem pagāniem, kas [199] lielījās ar savu spēku pazemot jūdus citu tautu acīs.

"Jošafāts izbijās, un viņš apņēmās meklēt un sastapt Kungu, un izsludināja gavēni pa visu Jūdu. Un Jūdas ļaudis bija kopā sapulcējušies, lai meklētu palīgu no tā Kunga, un viņi sanāca no visām Jūdas pilsētām, lai izlūgtos no tā Kunga palīdzību."

Stāvēdams ļaužu priekšā dievnama pagalmā, Jošafāts nodevās sirsnīgai lūgšanai, atsaucoties uz Dieva apsoliņiem un atzīstot Israēla bezpalīdzību. "Kungs, Tu mūsu tēvu Dievs! Vai Tu neesi tas pats Dievs, kas valdi debesīs un kas esi valdnieks visās svešu tautu ķēniņu valstīs? Jā, Tavā rokā ir spēks un vara, un nav neviena, kas pret tevi varētu stāties. Vai Tu, mūsu Dievs, neesi izdzinis šīs zemes iedzīvotājus, savai tautai Israēlam tuvojoties, un neesi to nodevis Abrahāma, Tava drauga, pēcnācējiem uz mūžīgajiem laikiem? Un šie pēdējie tanī zemē ir dzīvojuši un ir uzcēluši tur svētnīcu Tavam Vārdam, sacīdami: ja pār mums nāktu kāda nelaime, kara zobens vai sodība, vai mēris, vai bads, tad mēs varēsīm nostāties gan šī nama priekšā, gan Tava vaiga priekšā, tāpēc ka šinī namā mīt Tavs Vārds. Un, kad mēs tevi piesauksim mūsu ciešanās, tad Tu mūs uzklausīsi un mūs izglābsi."

"Un nu, redzi, Amona bērni un Moābs, un Seīra kalnu iedzīvotāji, kuru zemei Tu neļāvi Israēlam cauri iet, kad viņi nāca no Ēģiptes, un viņi tad arī turējās no tiem tālu nost un tos neiznīcināja, redzi, tie nu mums to atmaksā, nākdami mūs izdzīt no Tava īpašuma, kuru Tu mums esi nodevis par mantojumu. Ak, mūsu Dievs! Vai Tu negribi viņu vidū tiesu spriest? Jo mums nav spēka pret šo tik lielo pulku, kas nāk pret mums, un mēs nezinām, ko lai darām, bet uz Tevi mēs paceļam savas acis." (2. Laiku 20:3-12) [200]

Jošafāts tiešām pilnā pašlūgībā varēja Kungam teikt: "Uz Tevi mēs paceļam savas acis." Vairākus gadus viņš ļaudis bija mācījis uzticēties Kungam, kas pagātnē savus izredzētos bieži bija izglābis no pilnīgas iznīcināšanas. Tagad, kad valsts atradās briesmās, Jošafāts nestāvēja viens, bet "viss Jūda bija nostājies tā Kunga priekšā, arī viņu mazie bērni, viņu sievas un viņu dēli". (2. Laiku 20:13) Tie kopīgi gavēja un lūdza. Viņi vienoti prasīja, lai Kungs iznīcina ienaidniekus, pagodinot Jehovas vārdu.

"Ak Dievs, nepaliec mierā! Neciet klusu un nekavējies, Dievs!

Jo redzi, Tavi ienaidnieki trako, un Tavi nicinātāji paceļ galvas.

Pret Tavu tautu viņi lolo viltīgus nodomus;

Viņi sarunājas pret tiem, ko Tu sargi.

Viņi saka: "Nāciet, izdeldēsim viņus kā tautu,

Un lai vairs netiek minēts Israēla vārds!"

Tiešām, viņi vienprātīgi sarunājušies

Un pret Tevi noslēguši derību:

Edoms un ismaēliešu teltis, Moābs un hāgrieši,

Gebals, Ammons un Amalehs(..)

Dari viņiem kā Midiānam, kā Siseram,

Kā Jabīnam pie Kisonas upes(..).
Lai viņi top apkaunoti un iztrūcināti uz mūžiem,
Lai no kauna viņi iet bojā.
Lai viņi atzīst, ka vienīgi tavs Vārds pastāv,
Ak Kungs, Tu Visuaugstākais pār visu pasauli.”
(Ps. 83.)

Ļaudīm un ķēniņam kopīgi pazemojoties Dieva priekšā un lūdzot Viņa palīdzību, [201] Kunga Gars nāca pār Jahaziēlu, “levītu no Asafa pēcnācējiem”, un viņš sacīja: “Uzmanieties, viss Jūda un visi Jeruzālemes iedzīvotāji, un tu, ķēniņ Jošafāt! Tā saka tas Kungs uz jums: nebīstieties un nelaujieties samulsināties šī lielā pulka priekšā, jo šī kauja nav jūsu kauja, bet tas ir Dieva karš! Izejiet rīt tiem pretī, jo, redzi, tie nāks augšā uz Cīcas augstieni, un jūs viņus sastapsit ielejas galā šaipus Jeruēlas tuksneša. Un šinī kaujā jums pašiem nebūs jākaujas: esiet tikai klāt, ieņemiet vietas un vērojiet, kā tas Kungs jūs, Jūda, un tevi, Jeruzāleme, izglābs! Nebīstieties un neesiet apmulsuši, dodieties rītdien viņiem uzbrukumā pretī, jo tas Kungs būs ar jums!”

“Tad Jošafāts metās uz sava vaiga pie zemes, un visi Jūdas un Jeruzālemes iedzīvotāji krita pie zemes tā Kunga priekšā, lai pielūgtu to Kungu. Un tad levīti no Kehata dēliem un no Koraha dēliem piecēlās, lai skaļā balsī dziedātu tam Kungam, Israēla Dievam, slavas dziesmas.

Kad nākamajā rītā jo agri viņi devās virzienā uz Tekojas līdzenumu, Jošafāts nostājās viņu priekšā un sacīja: “Klausiet mani, Jūdas un Jeruzālemes iedzīvotāji! Ticiet tam Kungam, savam Dievam, – un jūs būsiet nodrošināti! Ticiet Viņa praviešiem, tad jūs uzvarēsiet!” Un viņš deva rīkojumus karapulkiem un sakārtoja dziedātājus tam Kungam, lai viņi svētā glītumā teiktu to Kungu slavas dziesmās.” (2. Laiku 20:14-21) Sie dziedātāji gāja armijas priekšgalā, slavējot Dievu par apsolīto uzvaru.

Tas bija vienreizējs gājiens kaujā pret ienaidnieka armiju, – ar dziesmām slavējot Kungu un paaugstinot Israēla Dievu. [202] Tā bija viņu cīņas dziesma. Tiem piederēja svētuma skaistums. Ja arī tagad vairāk izteiktu Dievam slavu, tad cerība, drosme un ticība pastāvīgi pieaugtu. Un vai tas nestiprinātu mūsdienu varonīgo patiesības aizstāvju rokas?

“Kungs sūtīja no aizsega kādas jaunas varas pret Amona, Moāba un Seīra kalnāju bērniem, kas bija devušies pret Jūdu, ka viņi tiktu sakauti. Jo Amona bērni un Moābs cēlās pret Seīras kalnu iedzīvotājiem, nodevuši iepriekš savstarpēju zvērestu viņus pilnīgi iznīcināt; un, kad viņi Seīra kalnu iedzīvotājus bija iznīcinājuši, tad viņi sāka iznīcināt viens otru.

Kad Jūda nonāca kalnu augstienē, no kurienes varēja pārredzēt tuksnesi, un viņi pagriezās pret lielo pulku, tad redzi, tur bija tikai miroņi, kas zemē gulēja, un neviens nebija izglābies.” (2. Laiku 20:22-24)

Tā laika krīzē Jūdas tautas stiprums bija Dievs, un Viņš ir savu ļaužu stiprums arī šodien. Nepaļausimies uz lieliem kungiem un neliksim cilvēkus Dieva vietā. Atcerēsimies, ka cilvēciskās būtnes ir nepastāvīgas un maldās; ka vienīgi Viņš, kam pieder visa vara, ir mūsu stiprā pils. Katrā vajadzības brīdī apzināsimies, ka tas ir Viņa karš. Viņa iespējas ir neierobežotas, un šķietamās neiespējamības uzvaru padara tikai vēl iespaidīgāku.

“Un lūdziet: izglāb mūs, Dievs, mūsu Glābēj!
Sapulcini mūs un atbrīvo mūs no citām tautām,
Lai mēs nestu pateicības slavu Tavam svētajam Vārdam,
Lai paši celtu sevi, tevi godinādami!”
(1. Laiku 16:35)

Apkrāvušies ar laupījumu, [203] Jūdas karapulki atgriezās “ar prieku, jo tas Kungs bija viņiem devis prieku par viņu ienaidniekiem. Un viņi ienāca Jeruzālemē ar arfām, cītarām un taurēm un devās uz tā Kunga namu”. (2. Laiku 20:27,28)

Israēliešiem tiešām bija milzīgs iemesls līksmībai. Pildot pavēli: “Nebīstieties un neesiet apmulsuši!” (2. Laiku 20:17), viņi pilnībā palāvās uz Dievu, un Kungs pierādīja, ka ir viņu Aizstāvis un Glābējs. Tagad tie ar izpratni spēja dziedāt inspirētās Dāvida dziesmas:

“Dievs ir mūsu patvērums un stiprums,
Tiešām spēcīgs palīgs bēdu laikā.
Tāpēc mēs nebīstamies, kaut arī zeme zustu
Un kalni pašā jūras vidū nogrimtu.
Lai jūras ūdeņi krāc, lai ceļas viļņi,
Un lai no bangu trakošanas visi kalni dreb.
Tas Kungs Cebaots ir pie mums,
Mūsu stiprā pils ir Jēkaba Dievs!”
(Ps. 46.)

“Kā Tavs Vārds, Dievs, tāpat arī tava slava

Sniedzas līdz pasaules galiem.
Tava labā roka ir svētības pilna.
Ciānas kalns lai priecājas,
Un Jūdas meitas lai līksmo par Tavām tiesām!(..)
Ka tāds ir Dievs, mūsu Dievs, kas mūs vadīs mūžu mūžos."
(Ps. 48: 11,12,15)

Sakarā ar Jūdas valdnieka un viņa armijas ticību "bailes no Dieva pārņēma visu zemju ķēniņu valstis, dzirdot, ka tas Kungs bija karojis pret Israēla ienaidniekiem. Un Jošafāta ķēniņa valsti neviens neaizskāra, un viņa Dievs tam deva mieru no visiem visapkārt." (2. Laiku 20:29,30)

16. Ahaba nama bojāeja

(1. Ķēn. 21; 2. Ķēn. 1.)

[204] Ļaunais iespaids, ko Izebele jau sākumā ieviesa Ahaba dzīvē, turpinājās arī vēlākajos gados un nesa augļus tādos kauna un nozieguma darbos, kam līdzīgi svētajā vēsturē reti sastopami. "Tāds kā Ahabs neviens nav bijis, kas sevi bija pārdevis ļaunu darīt Kunga acīs, jo viņa sieva viņu tā paveda." No dabas būdams alkātīgs un Izebeles iedrošināts un atbalstīts ļaunos darbos, Ahabs sekoja savas samaitātās sirds diktātam, līdz to pilnībā pārvaldīja savtības gars. Viņš nespēja atteikties savām iegribām un to, ko iekāroja, jau uzskatīja par savu.

Sī Ahaba krasī izteiktā īpašība, kas tik postoši ietekmēja valsts labklājību viņa pēcteču laikā, atklājās kādā gadījumā, kad Israēlā vēl bija pravietis Elija. Tuvu pie ķēniņa pils atradās jezreēlieša Nabota vīnadārzs. Ahabs to iekāroja un gribēja nopirkt vai arī apmainīt pret kādu citu zemes gabalu. [205] "Atdod man savu vīnadārzu, lai tas man kļūtu par sakņu dārzu, jo tas ir tuvu klāt manam namam. Bet es tev par to gribu dot vēl labāku vīnadārzu nekā šo. Un, ja tas tev patīk labāk, es tev došu tā vērtību sudrabā." Tomēr Nabots ļoti augstu vērtēja no senčiem mantoto vīnadārzu un atteicās izpildīt ķēniņa vēlmes. "Bet Nabots sacīja Ahabam: "Lai tas Kungs mani no tā pasargā, ka es tev atstātu savu tēvu mantojumu!" Saskaņā ar levītu likumiem zemi nedrīkstēja pārdot vai apmainīt. Ikvienam Israēla bērnam vajadzēja "cieši turēties pie savu tēvu cilts īpašuma". (4. Moz. 36:7)

Nabota noraidījuma dēļ savtīgais valdnieks saslīma. "Un Ahabs iegāja savā namā saīdzis un dusmīgs tā vārda dēļ, kādu tam jezreēlietis Nabots bija teicis. (..) Un viņš apgūlās savā gultā, pavērsa seju uz sienas pusi un neēda maizi."

Izebele par notikušo drīz uzzināja visos sīkumos un sašutumā par ķēniņa prasības atraidīšanu pārliecināja Ahabu, ka tam nevajag ilgāk skumt. "Vai tu tagad rīkojies kā ķēniņš pār Israēlu?" viņa vaicāja. "Celies un ēd maizi, un nomierini savu sirdsprātu, es tev sagādāšu jezreēlieša Nabota vīna dārzu."

Ahabam nerūpēja, ar kādiem līdzekļiem sieva var sasniegt kāroto mērķi, un Izebele nekavējoties devās izpildīt savu ļauno nodomu. Tā ķēniņa vārdā uzrakstīja vēstules, aizzīmogoja ar viņa gredzenu un izsūtīja ievērojamākajiem vīriem pilsētā, kur dzīvoja Nabots. [206] Tā rakstīja: "Izsludiniet gavēni un nosēdiniet Nabotu augstā vietā tautas vidū! Nosēdiniet arī divus neliešus viņam blakus. Tie lai liecina pret viņu, sacīdami, ka viņš nopaļājis Dievu un ķēniņu. Tad izvediet viņu ārā un nomētājiet ar akmeņiem, ka viņš mirst!"

Pavēlei paklausīja. "Viņa pilsētas vecaji un dižciltīgie, kas dzīvoja viņa pilsētā, izdarīja tā, kā Izebele tiem bija likusi darīt un kā vēstulēs, kuras viņa bija tiem sūtījusi, bija rakstīts." Tad Izebele gāja pie ķēniņa un lika viņam celties un ņemt vīnadārzu. Un Ahabs, nedomājot par sekām, akli paklausīja viņas padomam un nogāja, lai apstiprinātu sev kāroto īpašumu.

Bet Kungs neļāva Ahabam netraucēti baudīt prieku, kas bija sasniegts ar krāpšanu un asins izliešanu. "Tad tā Kunga vārds nāca pār tisbieti Eliju: "Celies un dodies pretī Israēla ķēniņam Ahabam, kas dzīvo Samarijā; viņš pašlaik atrodas Nabota vīnadārzā, kurp tas gājis, lai to pārņemtu. Un runā uz viņu un saki viņam: tā saka tas Kungs: vai tu esi slepkavojis un arī vēl laupījis?" Tālāk Kungs lika Elījam pasludināt Ahabam briesmīgu sodu.

Pravietis steidzās izpildīt Dieva pavēli. Sastapdamies vīnadārzā vaigu vaigā ar Jehovas bargo vēstnesi, vainīgais valdnieks baiļu pārņemtā balsī teica: "Vai tu, manu ienaidniek, esi mani atradis?" Kunga vēstnesis nevilcinoties atbildēja: "Es tevi esmu atradis, tādēļ ka tu pats esi uz visiem laikiem pārdevis grēkam, lai darītu to, kas tā Kunga acīs ir ļauns. Redzi, es likšu nelaipei nākt pār tevi, un Es izdeldēšu tavus pēcnācējus, jo Es nogalināšu ikvienu vīru, kā vājo, tā arī stipro, Israēlā." [207] Zēlastības vairs nebija. Ahaba namam bija jātiek pilnīgi izdeldētam. "Es darišu tavam namam tā kā Nebata dēla Jerobeāma namam un kā Ahijas dēla Baēsas namam to izaicinājumu dēļ, ar kādiem tu Mani esi kaitinājis un pavedinājis Israēlu grēkot."

"Un par Izebeli tas Kungs ir sacījis: suņi ēdīs Izebeli pie Jezreēlas vārtiem. Kas vien no Ahaba piederīgajiem mirst pilsētā, tos suņi ēdīs, bet tos, kas mirst uz lauka, ēdīs debesu putni!"

Kad ķēniņš dzirdēja šo briesmīgo vēsti, "viņš saplēsa savas drēbes un apvilka savām miesām maisu, atturējās no ēdiena, gulēja maisā un staigāja apkārt klusēdams".

"Un tā Kunga vārds atkal nāca pār tisbieti Eliju, sacīdams: "Vai tu neesi novērojis, ka Ahabs ir pazemojies Manā priekšā" Ja nu viņš tā ir pazemojies, tad Es nelikšu nelaimei nākt, viņam pašam dzīvam esot, bet es gan likšu nelaimei nākt pār viņa namu viņa dēla dienās."

Nepilnus trīs gadus vēlāk Ahabs krita karā pret sīriešiem. Ahaba pēcnācējs Ahasja "darīja to, kas ļauns tā Kunga acīs, un staigāja sava tēva ceļus un arī savas mātes ceļus, un arī Nebata dēla Jerobeāma ceļus, kas pavedināja Israēlu grēkot. Un viņš kalpoja Baalam un pielūdza to, un viņš sadusmoja to Kungu, Israēla Dievu, ar visu, ko viņa tēvs bija darījis." (1. Ķēn. 22:53,54) Par nepaklausīgā ķēniņa grēkiem nekavējoties sekoja sodības. Neveiksmīgs karš ar Moabu un pēc tam sekojošais nelaimes gadījums, kad briesmās atradās viņa paša dzīvība, liecināja par Dieva dusmām.

Nokritis "cauri savas augštelpas loga režģiem Samarijā", Ahasja stipri sasitās un, bīdamies no iespējamām sekām, [208] sūtīja dažus no saviem kalpiem jautāt Baal-Zebubu, Ekronas dievu, vai viņš kļūs vesels. Zemē valdīja uzskats, ka Ekronas dievs ar priesteru starpniecību var pateikt nākotni. To uzzināt vēlējās daudz ļaužu, bet šie pareģojumi un ziņas nāca no tumsas lielkunga.

Ahasjas kalpi sastapās ar Dieva pravieti, kas tiem lika atgriezties pie ķēniņa ar vēsti: "Vai tad Israēlā nav Dieva, ka tu esi sūtījis, lai izjautātu Ekronas dievu Baal-Zebubu? Tāpēc tas Kungs saka tā: no tās gultas, kur tu guli, tu vairs nepiecelsies, jo tu mirdams mirsi!" Paziņojis savu vēsti, pravietis aizgāja.

Pārsteigtie kalpi steidzās atgriezties pie ķēniņa un atkārtoja tam Dieva vīra vārdus. Ķēniņš jautāja: "Kāds tas vīrs izskatījās?" Tie atbildēja: "Tas vīrs bija spalvainā apģērbā un ādas apsēju ap saviem gurniem," un Ahasja izsauca: "Tas ir Elija no Tisbes." Ķēniņš labi saprata, ka, ja šis svešinieks, ko vēstneši bija sastapuši, tiešām bija Elija, tad pasludinātais sods noteikti piepildīsies. Ļoti ilgodamies, ja vien iespējams, briesmīgo spriedumu novērst, tas nolēma sūtīt karavīrus, lai tie pravieti atvestu pie viņa.

Divas reizes Ahasja izsūtīja karavīrus pie Elijas, lai to iebiedētu, un divas reizes Dieva dusmas tos sodīja. Trešais karavīru pulciņš pazemojās Dieva priekšā, un viņu virsnieks, tuvodamies Kunga vēstnesim, "nokrita Elijas priekšā ceļos, lūdzot piedošanu un sakot: "Tu, Dieva vīrs, es tevi lūdzu, lai mana dvēsele un šo tavu piecdesmit kalpu dvēseles ir dārgas tavās acīs!" [209]

"Tad tā Kunga eņģelis sacīja Elijam: "Nokāp kopā ar viņu un nebīsties no viņa!" Tad Elija cēlās un nokāpa, un gāja kopā ar viņu pie ķēniņa. Un viņš tam sacīja: "Tā saka tas Kungs: tāpēc, ka tu esi sūtījis sūtņus, lai tie izjautātu Ekronas dievu Baal-Zebubu, it kā Israēlā nebūtu Dieva, kuru varētu izvaicāt, tāpēc tu no tās gultas, kurā tu esi iekāpis, vairs neizkāpsi laukā, jo tev jāmirst."

Tēva valdīšanas laikā Ahasja bija liecinieks daudziem Visaugstākā brīnumdarbiem. Viņš redzēja briesmu pilnos pierādījumus, ko Dievs ļāva piedzīvot atkritušā Israēla ļaudīm, kas novērsās no Viņa bauslības saistošajām prasībām. Bet Ahasja izturējās tā, it kā šie bijāmie reālie notikumi būtu tukšas pasakas. Viņš nepazemoja savu sirdi Kunga priekšā, bet sekoja Baalam, un beidzot pādroši riskēja ļauties vislielākajam godbijības trūkumam. Nepaklausīgs [210] un nevēlēdamies nožēlot, Ahasja nomira "pēc Kunga Vārda, kā Elija bija runājis".

Stāsts par ķēniņa Ahasjas grēku un saņemto sodu ir kā biedinājums, ka neviens nevar palikt nesodīts. Ja arī šodien ļaudis nepagodina pagāņu dievus, tomēr tūkstoši tieši tāpat kalpo sātana svētnīcās, kā to darīja Israēla ķēniņš. Elku dievināšanas gars tagad pasaulē plaukst un zēl, lai gan zinātnes un audzināšanas ietekmē ir izsmalcinājies un kļuvis pievilcīgāks nekā Ahasjas dienās, kad tas meklēja Ekronas dieva palīdzību. Ik dienas rodas jauni skumji pierādījumi, ka ticība drošajam praviešu vārdam samazinās, bet tās vietā daudzu cilvēku prātu saista māņticība un sātana burvības.

Tagad pagāniskie elku kalpošanas, noslēpumi tiek aizvietoti ar slepenām biedrībām un seansiem, ar spiritisma tumsu un brīnumiem. Šo mediju atklājumus kāri uzklausa ļaužu tūkstoši, kas atraida no Dieva Vārda un Viņa Gara nākošo gaismu. Spiritisma piekritēji var izsmejoši runāt par senatnes burvjiem, bet tajā pašā laikā lielais viltnieks gavilēdamas smejas, kā tie paši aizraujas ar viņa izsmalcināto mākslu, tikai citādā veidā.

Ir daudzi, kas ar izbailem atraujas no domas prasīt padomu tieši spiritistu medijiem, bet tos pievelk daudz patīkamākas spiritisma formas. Citus piekrāpj kristīgās zinātnes mācības vai teosofijas noslēpumainība, kā arī austrumu reliģijas.

Gandrīz visu spiritisma dažādo virzienu apustuļi [211] pieprasa atzīt to spējas dziedināt. Viņi šo spēku pieraksta īpašiem strāvojumiem, magnētismam vai apslēptām cilvēka prāta spējām. Un daudzi, pat mūsu kristīgajā laikmetā, labāk dodas pie šādiem dziedniekiem, nekā uzticas dzīvā Dieva spēkam vai labi kvalificētu ārstu prasmei. Atrodoties nomodā pie slima bērna gultas, māte izsaucas: "Es vairs nespēju! Vai tad nav ārsta, kas var glābt manu bērnu?" Viņai ir stāstīts par brīnišķīgu izārstēšanos pie kāda gaišreģa vai zintnieka, un tā savu dārgumu uztic tā gādībai, ieliekot to it kā paša sātana rokās, kas stāv turpat blakus. Daudzos gadījumos pēc tam bērna nākotni pārvalda ļaunie spēki, kas šķiet nepārvarami.

Kunga nepatika par Ahasjas bezdievību bija pamatota. Cik gan Viņš nebija pūlējies, lai mantotu Israēla ļaužu sirdis un iemācītu tos uzticēties Viņam! Gadsimtiem ilgi Viņš tiem bija sniedzis nesalīdzināmus laipnības un mīlestības pierādījumus. Jau no iesākuma Kungs bija apliecinājis, ka Viņa "prieks ir pie cilvēku bērniem". (Sal. pam. 8:31) Godīgiem meklētājiem Viņš bija izrādījis īsti varens palīgs bēdu laikā. Bet tagad Israēla ķēniņš, novērsdamies no Dieva un meklējot palīdzību pie Viņa ļaužu nīknākā ienaidnieka, līdz ar to pagāniem paziņoja, ka vairāk paļaujas uz viņu elkiem, nekā uz

Debesu Dievu. Tieši tādā pašā veidā vīri un sievas arī tagad apkauno Kungu, ja tie novēršas no spēka un gudrības Avota, lai meklētu padomu un prasītu palīdzību no tumsības spēkiem. [212] Ja Dievs dusmojās par Ahasjas rīcību, kā tad lai Viņš izturas pret tiem, kas, kaut gan saņēmuši lielāku gaismu, rīkojas līdzīgi šim ķēniņam?

Tie, kas saistās ar sātānisko maģiju, var lepoties, ka ir ieguvuši lielu labumu, bet vai tas pierāda, ka viņu rīcība ir gudra un droša? Ko dod dzīvības pagarināšana? Ko cilvēks sasniedz, nodrošinot laicīgu labklājību? Vai tas atsvērs Dieva gribas neievērošanu? Visi šādi šķietami sasniegumi beidzot izrādīsies par neatgūstamu zaudējumu. Mēs neizbēgsim sodam, ja nolauzīsim kaut vienu vienīgu robežstabu, ko Dievs uzcēlis savu ļaužu pasargāšanai no sātana varas.

Tā kā Ahasjam dēla nebija, tad tronī sekoja viņa brālis Jorāms, kurš pār Israēla desmit ciltīm valdīja divpadsmit gadus. Tajā laikā vēl bija dzīva viņa māte Izebele, kas joprojām turpināja izplatīt tautā savu ļauno iespaidu. Daudzi ļaudis vēl arvien kalpoja elkiem. Pats Jorāms "darīja to, kas bija ļauns tā Kunga acīs, bet ne tā kā viņa tēvs un viņa māte, jo viņš lika noņemt uzcelto Baala stabu, kuru viņa tēvs bija darinājis. Bet viņš pieķērās Jerobeāma, Nebata dēla, grēkiem, uz ko tas Israēlu bija pavinājis; viņš cieši pieķērās tiem, un no tiem viņš neatstājās". (2.Ķēn. 3:2,3)

Jorāma valdīšanas laikā nomira Jūdas ķēniņš Jošafāts un valsts tronī sekoja Jošafāta dēls, arī vārdā Jorāms. Laulība ar Ahaba un Izebeles meitu Jūdas ķēniņu Jorāmu cieši saistīja ar Israēla ķēniņu; un savā valdīšanas laikā viņš kalpoja Baalam, "it kā Ahaba nams". [213] "Viņš uzcēla arī augstieņu svētnīcas Jūdas kalnos, pavināja Jeruzālemes iedzīvotājus piekopt kalpību un noveda Jūdu neceļos." (2. Laiku 21:6,11)

Jūdas ķēniņam neļāva nesodītā turpināt briesmīgo atkrišanas ceļu. Prāvietis Elija vēl nebija uzņemts Debesīs, un viņš nevarēja klusēt, redzot, ka Jūdas valsts iet to pašu ceļu, kas Ziemeļvalsti noveda sabrukuma malā. Prāvietis sūtīja Jūdas valdniekam Jorāmam rakstisku vēsti, kurā ļaunais ķēniņš lasīja biedinošus vārdus:

"Tā saka tas Kungs, tava tēva Dāvida Dievs: tāpēc ka tu nestaigā sava tēva Jošafāta un Asas, Jūdas ķēniņa, ceļus, bet esi sācis staigāt Israēla ķēniņu ceļus un esi darījis, ka Jūda un Jeruzālemes iedzīvotāji ir nodevušies elku kalpībai, kāda bija Ahaba nama elku kalpība, un tu esi arī nokāvis savus brāļus, visu savu dzimtu – viņus, kuri bija labāki nekā tu, esi tu nokāvis, – tad redzi, tas Kungs tevi sitīs ar smagām sērgām, kas skars tavu tautu, tavus dēlus, nāks pār tavām sievietēm un skars arī visu tavu namu. Un tev pašam uzies moku pilna slimība (...)"

Piepildot šo pravietojumu, "Kungs modināja naidu pret Jorāmu filistiešos un arābos, kuri mīt kaimiņos kušītiem. Un viņi devās pret Jūdu sirojumā, ielauzās zemē un aizveda līdzī visu mantu, ko vien varēja atrast ķēniņa namā, un aizveda gūstā arī viņa dēlus un viņa sievas, tā ka viņam neatlika neviena dēla kā vienīgi Joahass (Ahasja), jaunākais no viņa dēliem."

"Un pēc visa tā tas Kungs viņu piemeklēja ar slimību viņa iekšās, kura nebija dziedināma. [214] Tā vilkās nepārtraukti, diendienā pieņemdamās, un, kad pienāca otra gada beigas, tad notika, ka slimības dēļ viņa iekšas iznāca laukā, un viņš lielās mokās nomira. Bet viņa tauta nesarīkoja viņam tādu viņa miesas sadedzināšanu, kādu tie bija rīkojuši viņa tēviem." "Un viņa dēls Ahasja kļuva par ķēniņu viņa vietā." (2. Laiku 21:12-19; 2. Ķēn. 8:24)

Israēla valstī vēl valdīja Ahaba dēls Jorāms, kad Jūdas tronī nāca viņa māsas dēls Ahasja. Viņš valdīja tikai vienu gadu un šajā laikā, savas mātes Ataljas ietekmēts, kas "bija viņa padoma devēja uz ļaunu, viņš darīja to, kas ļauns tā Kunga acīs, kā Ahaba nams". (2. Laiku 22:3,4) Vēl bija dzīva viņa vecmāmiņa Izebele, kas kopā ar Jorāmu, viņa tēvoci, izturējās visai nekaunīgi.

Jūdas valdnieks Ahasja drīz vien aizgāja traģiski bojā, jo "viņa padoma devēji pēc tam, kad viņa tēvs bija nomiris, – viņam par postu" bija atlikušie Ahaba nama locekļi. (2. Laiku 22:3,4) Kamēr Ahasja ciemojās pie sava tēvoča Jezreēlā, prāvietis Elīsa saņēma dievišķu norādījumu sūtīt vienu no praviešu bērniem uz Ramotu Gileādā, lai svaidītu Jehu par Israēla ķēniņu. Jūdas un Israēla apvienotie spēki tajā laikā bija uzsākuši cīņu pret sīriešiem Ramotā Gileādā. Jorāmu kaujā ievainoja, un tas, atstājis par armijas pavēlnieku Jehu, bija atgriezies Jezreēlā.

Svaidot Jehu, Elīsas vēstnesis paziņoja: "Tā saka tas Kungs, Israēla Dievs: Es tevi svaidu par ķēniņu pār tā Kunga tautu, pār Israēlu." Un pēc tam viņš Jehum svinīgi pavēlēja veikt īpašu Debesu uzdevumu. "Un tev būs sava kunga Ahaba nams jāsadragā, jo Es atriebsu pie Izebeles savu kalpu, praviešu, asinis un visu tā Kunga kalpu asinis. [215] Tiešām, visam Ahaba namam ir jāiet bojā (...)" (2. Ķēn. 9:6-8)

Kad armija bija Jehu pasludinājusi par ķēniņu, viņš steidzās uz Jezreēlu, kur iesāka savu iznīcināšanas darbu, nonāvējot visus, kas bija apzinīgi izvēlējušies palikt grēkā un vēl citus vadīja šajā ļaunumā. Israēla ķēniņu Jorāmu, Jūdas ķēniņu Ahasju un Izebeli, ķēniņa māti, līdz ar visiem, "kas bija vēl atlikušie Jezreēlā no Ahaba nama", nogalināja. "Un viņi sadragāja Baalam celto tēlu, noplēsa Baala templi. (...) Tā Jehus iznīcināja kalpošanu Baalam Israēla vidū." (2. Ķēn. 10:11,27,29)

Vēstis par šo vispārējo nāves soda izpildīšanu sasniedza Atalju, Izebeles meitu, kas vēl ieņēma augstu stāvokli Jūdas valstī. Redzot, ka viņas dēls, Jūdas ķēniņš, bija miris, tā "cēlās un nogalināja visus, kas piederēja pie Jūdas ķēniņa nama". Tā tika iznīcināti visi Dāvida nama pēcnācēji, kas varēja ieņemt troni, izņemot vienu, vēl mazu bērnu, vārdā Joāsu, kuru augstā priesteris Jojadas sieva paslēpa Dieva namā. Tur bērns tika slēpts veselus sešus gadus, kamēr "Atalja valdīja pār zemi". (2.

Laiku 22:10,12)

Sī laika posma noslēgumā "levīti un visa Jūdas valsts" (2. Laiku 23:8) pievienojās priesterim Jojadam, kronējot un svaidot bērnu Joasu un izsaucot viņu par ķēniņu. "Tie plaušķināja ar rokām un sauca: "Lai dzīvo ķēniņš!" (2. Ķēn. 11:12)

"Kad Atalja dzirdēja tautas saucienus, kas bija saskrējusi un slavināja ķēniņu, tad viņa devās pie tautas tā Kunga namā." (2. Laiku 23:12) "Un tā skatījās – un redzi, ķēniņš stāvēja uz sava paaugstinājuma pie ieejas, un vadoņi un taurētāji bija pie ķēniņa, bet visi tās zemes ļaudis bija līksmi un pūta taures, un dziedātāji ar saviem mūzikas instrumentiem pavadīja slavas dziesmas. Tad Atalja saplēsa savas drēbes un sauca: "Sazvērestība, sazvērestība!" (2. Laiku 23:13) Bet Jojada pavēlēja virsniekiem saņemt Atalju un viņas sekotājus un izvest no tempļa uz soda vietu, kur tos varēja nogalināt.

Tā aizgāja bojā Ahaba nama pēdējais loceklis. Briesmīgais ļaunums, ko atnesa laulība ar Izebeli, turpinājās, līdz bija iznīcināts pēdējais viņas pēcnācējs. Pat Jūdas zemē, kur patiesā Dieva pielūgšana nekad nebija formāli atcelta, Ataljai bija izdevies daudzus novest no ceļa. Tūlīt pēc cietsirdīgās ķēniņienes nonāvēšanas "visi zemes ļaudis iegāja Baala templī, un tie salauza viņa altārus un pilnīgi sadragāja tēlus, bet Baala priesteri Matanu tie nokāva altāra priekšā". (2. Ķēn. 11:18)

Sekoja vispārēja reforma. Tie, kas piedalījās Joasa pasludināšanā par ķēniņu, bija svinīgi solījuši, "ka viņi būs īsta Kunga tauta". Un tagad, kad Jūdas valsts bija atbrīvota no Izebeles meitas ļaunā iespaida, kad bija nogalināti Baala priesteri un izpostīts viņu tempļi, "visi tās zemes ļaudis priecājās, un pilsēta pēc tam norima". (2. Laiku 23:16,21)

17. Elīsas aicināšana

[217] Dievs pavēlēja Elījam svaidīt citu savā vietā par pravieti. Kungs sacīja: "(..) Safata dēlu Elīsu no Abelas-Meholas iesvēti par pravieti" (1. Ķēn. 19:16), un, pavēli pildot, Elīja devās meklēt Elīsu. Ceļojot ziemeļu virzienā, viņš varēja vērot, cik ļoti viss bija pārmainījies. Nesen vēl zeme bija izdegusi, lauki neapstrādāti, jo trīs ar pus gadus zeme nesāņēma ne rasu, ne lietu. Tagad augu valstī valdīja brīnišķīga auglība, it kā vēloties izpirkt zaudēto sausuma un bada laiku.

Elīsas tēvs bija turīgs zemkopis, vīrs, kura nama iedzīvotāji atradās to skaitā, kas gandrīz vispārējās atkrišanas laikā nebija locījuši ceļus Baala priekšā. Tā bija māja, kur pagodināja Dievu, kur sekošana senā Israēla ticībai bija ikdienas dzīves likums. Tādā vidē bija pagājuši Elīsas jaunība. Pateicoties lauku dzīves mieram, [218] Dieva un dabas sniegtajām mācībām un derīga darba rūdījumam, viņš bija uzaudzis vienkāršs ieradumus un paklausīgs vecākiem un Dievam, kas to darīja derīgu augstajam amatam, ko tas vēlāk pildīja.

Elīsu aicināja par pravieti brīdī, kad tas kopā ar tēva kalpiem ara tīrumā. Viņš bija uzņēmies darbu, kas dotajā laikā bija visnepieciešamākais. Tam piemita gan vadoņa spējas starp cilvēkiem, gan tāda pazemība, lai varētu kalpot citiem. Lai gan pēc dabas kluss un maigs, viņš tomēr bija enerģisks un nelokāms. Viņa dzīvē atklājās uzticība un godīgums, kā arī mīlestība pret Dievu. Ikdienas darbu pazemīgajā gājumā viņš ieguva izturību nodomos un rakstura krietnumu, pastāvīgi pieaugot žēlastībā un atziņā. Sadarbojoties ar tēvu mājas dzīves pienākumos, viņš mācījās sadarboties ar Dievu.

Būdam uzticīgs mazās lietās, Elīsa bija sagatavojies svarīgākiem uzdevumiem. Dienu dienā vingrinādamies praktiskos piedzīvojumos, viņš kļuva derīgs augstākam un plašākam darbam. Viņš mācījās kalpot un, to darot, apguva prasmi dot padomus un vadīt. Tāda skola nepieciešama visiem. Nevienš nezina, kāds ir Dieva nolūks viņa audzināšanā, bet ikviens var būt drošs, ka uzticība mazās lietās ir liecība par derīgu lielākai atbildībai. Katrs dzīves darbs atklāj raksturu, un vienīgi to, kas mazos pienākumos sevi pierāda kā "darbinieku, kam nav ko kaunēties" (2. Tim. 2:15), Dievs var pagodināt, aicinot augstākā kalpošanā.

Tas, kas domā, ka nav svarīgi, kā viņš izpilda mazos uzdevumus, līdz ar to apliecina savu nederību godājamākam stāvoklim. Viņš gan var iedomāties, ka ir pilnīgi spējīgs uzņemties svarīgākus pienākumus, bet Dievs skatās daudz dziļāk. [219] Pēc pārbaudes pret viņa vārdu var tikt ierakstīts spriedums: "Tu esi svaru kausā svērts un atrasts par vieglu." Viņa neuzticība atsauca uz viņu pašu. Tam nav izkoptu žēlastības spēju, spēka un rakstura stingrības, kas viss iegūstams ar nedalītu nodošanu.

Daudzi, kuri nav tieši saistīti reliģiskā darbā, domā, ka viņu dzīve ir nevērtīga un ka tie neko nedara Dieva valstības uzcelšanai. Ja tie varētu uzņemties kādu lielu darbu, ak, cik labprāt tie to darītu! Bet, tā kā tie var pildīt tikai sīkus pienākumus, tad to uzskata kā attaisnojumu, lai nedarītu neko. Te viņi maldās. Cilvēks var aktīvi kalpot Dievam, veicot savus ikdienas darbus – cērtot kokus, strādājot dārzā vai arot tīrumu. Māte, audzinot savus bērnus Kristum, tikpat patiesi kalpo Kungam kā sludinātājs uz paaugstinājuma.

Daudzi ilgojas pēc īpašām spējām, lai varētu veikt brīnišķus darbus, bet savus tiešos pienākumus, kas dzīvi tik tiešām padarītu jauku, tie atstāj neievērotus. Tādiem jāuzņemas tās saistības, kas tiem ir vistuvāk. Sekmes ne tik daudz nosaka talanti kā labprātīga piespīšanās un centība. Ne spoža apdāvinātība mūs dara spējīgus veikt Dievam pieņemamu kalpošanu, bet apzinīga ikdienas pienākumu izpilde, apmierināts gars un neliekuļota, godīga interese par citu labklājību. Vienkāršā

dzīvesveidā slēpjas patiešs lielums. Dieva skatījumā ir skaisti visparastākie uzdevumi, ja tie tiek mīlestībā uzticīgi izpildīti.

Kad Elija, dievišķi nozīmēts meklēt savu pēcteci, nonāca uz lauka, kur Elīsa ara, viņš uz jaunā vīra pleciem uzmeta iesvētišanas mēteli. [220] Bada laikā Safata ģimene bija iepazinusies ar Elijas darbu un uzdevumu, un tagad Dieva Gars iespaidoja Elīsas sirdi un viņš saprata pravieša rīcības nozīmi. Tā viņam bija zīme, ka Dievs to aicina par Elijas darba turpinātāju.

"Viņš atstāja savus liellopus, aizgāja Elijam līdzī un sacīja: "Lūdzu, es gribu noskūpstīt savu tēvu un savu māti un tad sekot tev." Un tas tam sacīja: "Ej, griezies atpakaļ un piemini, ko es tev esmu darījis!" (1. Ķēn. 19:20,21) Tas nebija noraidījums, bet ticības pārbaude. Elīsam vajadzēja izšķirties atteikties vai pieņemt šo aicinājumu. Ja viņš kāroja piekerties savam namam un tā priekšrocībām, tad varēja tur palikt. Bet Elīsa saprata aicinājuma nozīmi. Viņš zināja, ka to piedāvā Dievs, un tāpēc nevilcinājās paklausīt. Nekādu pasaules ieguvumu dēļ Elīsa nebija ar mieru atteikties no iespējas kļūt par Kunga vēstnesi vai upurēt priekšrocību sabiedroties ar Dieva kalpu. Viņš "griezās atkal atpakaļ un paņēma vienu jūgu vērsu, un tos nokāva par kaujamo upuri, un vārīja viņu gaļu ar viņu jūga kokiem un deva to tautai. Un tā ēda. Bet pats viņš cēlās un devās Elijam līdzī un kalpoja viņam". (1. Ķēn. 19:21) Elīsa nevilcinoties pameta mājas, kur vienmēr bija baudījis tuvinieku mīlestību, lai pavadītu pravieti tā nedrošajā, mainīgajā dzīvē.

Ja Elīsa būtu Elijam jautājis, kas to sagaida vai kāds būs viņa uzdevums, tad būtu saņēmis atbildi: Dievs to zina, Viņš tev to atklās. Ja tu gaidīsi uz Kungu, tad Viņš atbildēs uz ikvienu jautājumu. Tu vari nākt man līdzī, ja esi pārliecināts, ka Dievs tevi aicinājis. [221] Ņem vērā, ka aiz manis stāv Dievs un tā ir Viņa balss, ko tu dzirdi. Ja tu visu citu vari uzskatīt par neko, lai mantotu Dieva labvēlību, tad nāc.

Līdzīgs aicinājums izskanēja Kristus atbildē jaunajam virsniekam, kurš Viņam jautāja: "Mācītāj, ko laba man būs darīt, lai es dabūtu mūžīgu dzīvību?" "Ja tu gribi būt pilnīgs, tad noej, pārdod visu, kas tev ir, un atdod to nabagiem; tad tev būs manta debesīs; un tad nāc un staigā Man pakaļ." (Mat. 19:16,21,22)

Elīsa pieņēma aicinājumu darbā, neatskatīdamies uz ērtībām un visu to patīkamo, ko atstāja. Jaunais virsnieks, dzirdēdams Kunga vārdus, "aizgāja noskumis, jo tam bija daudz mantas". (Mat. 19:22) Viņš nevēlējās uzpurēties. Mīlestība uz īpašumiem viņā bija lielāka par mīlestību pret Dievu. Atsakoties visu atstāt Kristus dēļ, viņš parādīja, ka ir necienīgs strādāt kopā ar Meistaru.

Aicinājums nolikt visu uz Dieva darba altāra nāk katram. No visiem gan neprasa Elīsam līdzīgu kalpošanu, ne arī visi tiek šķubināti pārdot to, kas mums pieder, bet Dievs vēlas, lai mēs savā dzīvē pirmo vietu ierādām kalpošanai Viņam, lai neviena diena nepaieitu, ka mēs nebūtu kaut ko darījuši Kunga darba uzplaukumam virs zemes. Viņš negaida no visiem vienādu kalpošanu. Viens var tikt aicināts darboties par misionāru ārzemēs, no otra var tikt prasīti līdzekļi evaņģēlizācijas pasākumu atbalstīšanai. Dievs pieņem katru uzpurēšanos. Ir nepieciešama visas dzīves un tās interešu svētošana. Tie, kas tā nodosies Kungam, sadzirdēs Debesu aicinājumu un tam paklausīs.

[222] Ikvienam, kas kļuvis par Viņa žēlastības dalībnieku, Kungs norāda darbu citu labā. Mums katram atsevišķi jāstāv un jāsaka: "Še es esmu, sūti mani." Vienalga, vai cilvēks ir Dieva Vārda sludinātājs vai ārsts, vai viņš ir tirgotājs vai lauksaimnieks, mehāniķis vai arī strādā kādā citā darbā, tam ir sava atbildība. Viņam ir uzdevums atklāt citiem glābjošo Evaņģēliju. Katram pasākumam, kurā tas piedalās, jākalpo par līdzekli šim vienīgajam mērķim.

Sākumā no Elīsas neprasija lielus darbus; viņu sagatavoja parastu pienākumu izpildē. Par viņu teikts, ka tas lēja ūdeni uz sava meistara Elijas rokām. Viņš labprāt veica katru uzdevumu, ko Kungs norādīja, un ik solī mācījās izturēties pazemīgi un kalpot. Kā pravieša personīgais pavadonis viņš turpināja palikt uzticīgs mazās lietās, ik dienas stiprinot apņemšanos veltīt sevi Dieva paredzētajai misijai.

Pēc Elīsas piebiedrošanās Elijam viņa dzīve neritēja bez kārdinājumiem. Grūtību bija pārpārim, bet ikkatrā gadījumā viņš pajāvās uz Dievu. Viņu kārdināja atcerēties mājas, kuras tas bija atstājis, bet viņš šīs domas noraidīja. Pielicis roku citam arklam, viņš apņēmās atpakaļ negriezties un pārbaudījumos un grūtībās pierādīja patiesu uzticību.

Evaņģēlija izplatīšanas darbs nozīmē daudz vairāk nekā tikai Vārda pasludināšanu. Tas nozīmē audzināt jauniešus tā, kā Elija audzināja Elīsu, ņemot tos no viņu parastajiem pienākumiem un uzticot tiem atbildības Dieva darbā – sākumā mazākas un vēlāk, kad tie jau ieguvuši spēku un piedzīvojumus, lielākas. Sajā darbā jau ir iesaistījušies ticības un lūgšanu vīri, kuri var sacīt: "Kas no sākuma bija, ko esam dzirdējuši, ko savām acīm esam redzējuši, ko esam skatījuši un ko mūsu rokas ir [223] aptaustījušas, dzīvības vārdu; (...) ko esam redzējuši un dzirdējuši, to pasludinām arī jums." (1. Jāņa 1:1,3) Jauniem nepiedzīvojušiem darbiniekiem jāvingrinās pildīt tiešos pienākumus, strādājot kopā ar šiem pieredzējušajiem Dieva kalpiem. Tādā veidā tie iemācīsies nest nastas.

Tie, kas uzņemas sagatavot jaunus darbiniekus, pilda cildenu uzdevumu, kurā pats Kungs ir viņu līdzstrādnieks. Un jauniešiem, darbā svaidītajiem strādniekiem jācenšas izlietot visas iespējamās priekšrocības, ko sniedz nopietnu, dievbijīgu Kunga kalpu tiešais tuvums. Dievs tos ir pagodinājis, izredzēdams savam darbam un noliekot vietā, kur tie var vislabāk sagatavoties doto pienākumu veikšanai, tāpēc tiem vajadzētu būt pazemīgiem, uzticīgiem, paklausīgiem un labprātīgiem

uzpurēties. Pakļaujoties Dieva audzināšanai, izpildot Viņa norādījumus un par padomdevējiem izvēloties Viņa kalpus, tie kļūs taisnīgi, nelokāmi, augstu principu vīri, kam Kungs varēs uzticēt atbildīgus uzdevumus.

Kad Evaņģēliju pasludinās tā skaidrībā, tad tiks aicināti vīri no arkla un no parastas komerciālas nodarbošanās, kas lielā mērā aizņēma viņu prātu, lai sagatavotos savienībā ar piedzīvojušiem darbiniekiem. Iemācījušies ietekmīgi strādāt, tie patiesību spēs pasludināt ar spēku. Visbrīnīgākajā dievišķā aizgādībā grūtību kalni tiks nocelti un iemesti jūrā. Vēsti, kas zemes iedzīvotājiem nozīmē tik daudz, [224] ļaudis dzirdēs un sapratīs. Cilvēki uzzinās, kas ir patiesība. Darbs nemitīgi attīstīsies un ies uz priekšu, līdz visa zeme būs brīdināta, un tad nāks gals.

Pēc Kunga aicinājuma Elīsa dažus gadus strādāja kopā ar Eliju, un tādā veidā ik dienas pieauga jaunekļa derīgums darbam. Dievs Eliju bija izlietojis, lai izdeldētu briesmīgus ļaunumus. Elku kalpošanai, ko atbalstīja Ahabs un pagāniete Izebele un kas tautu bija ievedusi maldos, tika dots izšķirošs trieciens. Baala pravieši bija iznīcināti. Visa Israēla tauta bija dziļi satraukta, un daudzi atgriezās, lai kalpotu Dievam. Kā Elijas pēctecim, Elīsam pacietīgi un ar labi apdomātām pamācībām vajadzēja vadīt Israēlu uz priekšu pa drošiem ceļiem. Sadarbība ar Eliju, kas pēc Mozu bija lielākais pravietis, sagatavoja viņu pienākumiem, ko drīz vien tam nācās uzņemties vienam pašam.

Sajos kopīgās sadarbības gados Elija laiku pa laikam tika aicināts stingri norāt atsevišķus skandalozus ļaunumus. Kad nekrietnais Ahabs piesavinājās Nabota vīnadārzū, tad tā bija Elijas balss, kas viņam un tā namam izteica drausmīgo spriedumu. Un kad Ahasja pēc sava tēva Ahaba nāves novērsās no dzīvā Dieva, lai meklētu Baal-Zebubu, Ekronas dievu, tad atkal pret to dedzīgi protestēja tieši Elijas balss.

Israēla atkāpšanās laikā Samuēla dibinātās praviešu skolas bija izjukušas. Elija tās atkal atjaunoja un gādāja, lai jauni ļaudis apgūtu izglītību, kas tos darītu spējīgus paaugstināt un godāt bauslību. Trīs no šīm skolām – Gilgalā, Bētelē un Jērikā – ir minētas Bībeles ziņojumos. Tieši pirms Elijas uzņemšanas Debesīs viņš ar Elīsu kopīgi apmeklēja šos audzināšanas centrus. [225] Apciemojuma laikā Dieva pravietis atkārtoja agrāk dotās pamācības. Jo sevišķi viņš norādīja uz augsto priekšrocību uzturēt sadraudzību ar Debesu Dievu. Viņš arī uzsvēra, cik svarīgi visā audzināšanā un izglītības iegūšanā ievērot vienkāršību. Vienīgi tā var izveidot Debesīm derīgu raksturu un iziet, lai strādātu kopā ar Kungu.

Elija no sirds priecājās, vērojot visu, kas bija sasniegts ar šo skolu palīdzību. Reformas darbs vēl nebija pabeigts, bet visā valstī varēja redzēt piepildāmieš Kunga vārdus: "Bet Es paglābšu Israēlā septiņus tūkstošus: visus, kas ceļus nav locījuši Baala priekšā (..) ." (1. Ķēn. 19:18)

Pavadot pravieti no skolas uz skolu, no jauna tika pārbaudīta Elīsas ticība un apņēmība. Gilgalā, pēc tam Bētelē un arī Jērikā pravietis to uzaicināja vairs tālāk neiet. "Lūdzu, paliec šeit, jo tas Kungs mani ir sūtījis uz Bēteli," sacīja Elija. Jau savā iepriekšējā darbā, vadot arklu, Elīsa bija mācījis izturību, un arī tagad, reiz rokas pie cita pienākumu arkla pielicis, tas nepieļāva novirzīšanos no mērķa. Viņš vienmēr gribēja būt kopā ar savu meistarū, lai, cik vien iespējams, labāk sagatavotos kalpošanai. Elijam pašam nezinot, viņa mācekļiem praviešu skolās un jo sevišķi Elīsam tika atklāts, ka viņu no tiem atņems, tāpēc Dieva vīra pārbaudītais kalps pastāvīgi turējās pie viņa. [226] Uz katru aicinājumu griezties atpakaļ, skanēja atbilde: "Tik tiešām, ka tas Kungs ir dzīvs un tava dvēsele dzīva, es tevi neatstāšu!"

"Tā tie abi gāja tālāk. (..) un tie abi stāvēja pie Jordānas. Tad Elija ņēma savu apmetni, satina to un sita ar to ūdeni, un ūdens pašķīrās uz abām pusēm, tā ka viņi abi pa sausu zemi izgāja cauri. Kad viņi bija cauri izgājuši, tad Elija sacīja Elīsam: "Lūdz, ko man būs tev darīt, iekams es tieku paņemts projām no tevis!"

Elīsa nelūdza pasaules godu vai augstu vietu starp šīs zemes lielajiem vīriem. Viņš ļoti ilgojās vēl vairāk saņemt Svēto Garu, ko Dievs tik bagātīgi bija devis Elijam, vīram, kuru pagodinās ar pārvēršanu. [227] Viņš saprata, ka vienīgi Gars, kas vadīja Eliju, spēj to darīt derīgu uzdevuma izpildei Israēlā, uz kuru Dievs to bija aicinājis; tāpēc viņš griezās pie pravieša ar vārdiem: "Es lūdzu, lai tavš gars man tiktu dots divkārt!"

Atbildot uz šo lūgumu, Elija sacīja: "Tu esi lūdzis grūti izpildāmu lietu; ja tu mani redzēsi, kad es no tevis tikšu aizrauts, tad lai tev tā notiek, bet, ja ne, tad tas nenotiks. Un, kamēr viņi iedami tā sarunājās, redzi, piepeši nāca ugunīgi rati un ugunīgi zirgi, kas tos abus vienu no otra atšķīra. Tā Elija vētrā aizbrauca uz Debesīm." (2. Ķēn. 2:2-11)

Elija ir kā prototips svētajiem, kas dzīvos virs zemes Jēzus Kristus otrās atnākšanas laikā un tiks "pārvērsti piepeši, acumirkli, pēdējai bazūnei atskanot" (1. Kor. 15:51,52), un nepiedzīvos nāvi. Kā šo cilvēku pārstāvim, kas tādā veidā tiks pārvērsti, Elijam, tuvojoties Kristus zemes kalpošanas noslēgumam, tika atļauts stāvēt līdz ar Mozu blakus Pestītājam uz Apskaidrošanas kalna. Sajos pagodinātajos vīros mācekļi varēja skatīt miniatūrā pārstāvētu visu atpestīto valstību. Tie redzēja Jēzu Debesu gaismas apgērbā un dzirdēja "no padebeša balsi" (Lūk. 9:35), kas Viņu atzina par Dieva Dēlu. Tie redzēja Mozu, kas pārstāvēja ļaudis, kuri otrās adventes laikā tiks uzmodināti no nāves. Un tur stāvēja arī Elija kā prototips tiem, kas pasaules vēstures noslēgumā kļūs pārvērsti no mirstības nemirstībā un tiks pārcelti debesīs, nāvi nebaudījuši.

[228] Tuksnesī, vientulības un mazdūšības brīžos Elija bija sacījis, ka viņam pietiek dzīvot, un vēlējās

mirt. Bet Kungs savā žēlastībā Elijas lūgumu neizpildīja. Viņam vēl bija jāpadara liels darbs. Un, kad šis darbs tika paveikts, tam nebija jāpazūd bezcerībā un vientulībā. To gaidīja nevis noiešana kapā, bet pacelšanās kopā ar Debesu eņģeļiem Dieva godības klātbūtnē.

"Kad Elīsa to redzēja, tad viņš skaļi kļiedza: "Mans tēvs, mans tēvs! Israēla rati un viņa jātnieki!" Un kad viņš to vairs neredzēja, tad viņš sagraba savas drēbes un saplēsa tās divos gabalos. Un viņš pacēla Elijas apmetni, kas tam bija nokritis, griezās atpakaļ un nostājās Jordānas malā. Un viņš ņēma Elijas apmetni, kas tam bija nokritis, un sita ūdeni un sacīja: "Kur ir tas Kungs, Elijas Dievs?" Un viņš sita ūdeni, un tas pašķīrās uz abām pusēm, un Elīsa pārgāja pāri. Kad praviešu mācekļi, kas bija Jērikā, viņu iztālēm ieraudzīja, tad tie sacīja: "Elijas gars dus uz Elīsas." Un viņi devās tam pretī un noliecās viņa priekšā līdz zemei." (2. Ķēn. 2:12-15)

Ja Kungs savā aizgādībā redz par labu no sava darba atsaukt vīrus, kuriem agrāk devis gudrību, tad Viņš palīdz un stiprina to sekotājus, ja tikai tie Viņu lūdz pēc palīdzības un staigā Viņa ceļos. Mācoties no priekšteču piedzīvojumiem un kļūdām, tie var kļūt pat vēl gudrāki.

No tā brīža Elīsa stāvēja Elijas vietā. Palicis uzticīgs mazumā, viņš spēja būt uzticīgs arī lielumā.

18. Ūdeņu atveseļošana

[229] Sentēvu laikā Jordānas ieleja bija "bagāta ar ūdeni, it kā Kunga dārzs". Šo skaisto zemieni sev par mājvietu izvēlējās Lats un "cēla savas teltis līdz Sodomai". (1. Moz. 13:10,12) Laikā, kad izpostīja līdzenuma pilsētas, arī apkārtējais apvidus kļuva neauglīgs un daļēji saplūda kopā ar Jūdas tuksnesi.

Tomēr plašs apgabals no jaukās ielejas saglabājās, lai ar dzīvinošiem avotiem un straumēm iepriecinātu cilvēku sirdi. Sajā teritorijā, kas bija bagāta ar labības laukiem, ar dateļu palmu mežiem un citiem augļu kokiem, pēc Jordānas pāriešanas apmetās Israēla pulki un pirmo reizi baudīja Apsolītās zemes augļus. Viņu priekšā atradās Jērikas mūri, pagānu cietoksnis un Aštartes pielūgšanas centrs, kas pārstāvēja vienu no visjaunākajiem un vispazemojošākajiem kānaāniešu elku kalpošanas veidiem. Drīz pilsētas mūri tika sagrauti un tās iedzīvotāji iznīcināti. [230] Jērikas krišanas laikā visa Israēla klātbūtnē atskanēja svinīgs paziņojums: "Nolādēts lai ir tas vīrs tā Kunga priekšā, kas uzcelt un atjaunos šo pilsētu Jēriku. Pamatus lai viņš tai liek par sava pirmdzimtā un vārtus lai ieceļ par sava jaunākā dēla dzīvību." (Joz. 6:26)

Pagāja pieci gadsimti. Vieta joprojām bija pamesta, Dieva nolādēta. Arī ūdens straumes un avoti, kas to darīja tik vēlamu apdzīvošanai, cieta no lāsta. Bet Ahaba atkrišanas laikā, kad Izebeles ietekmē atjaunoja Aštartes kultu, par jaunu uzcēla arī tā seno centru – Jērikas pilsētu. Tomēr cēlāji par to samaksāja briesmīgu cenu. "Hiēls no Bēteles uzcēla Jēriku. Tās pamatu likšana prasīja viņa pirmdzimtā Abirāma dzīvību, bet viņa jaunākais dēls Segubs dabūja galu, kad tika iecelti jaunās pilsētas vārti, kā tā Kunga vārds caur Jozuu, Nuna dēlu, bija runājis." (1. Ķēn. 16:34)

Netālu no Jērikas, auglīga meža vidū atradās viena no praviešu skolām, un, pēc Elijas pacelšanas Debesīs tagad turp devās Elīsa. Viņam tur uzturoties, pie pravieša atnāca pilsētas iedzīvotāji un teica: "Redzi, šī pilsēta ir gan labi apdzīvojama, kā mans kungs pašs to redz, bet ūdens te ir nelāgs un zeme neauglīga." Avots, kas agrāk bija bijis tīrs un atspirdzinošs, kas bagātīgi sniedza ūdeni pilsētai un tās apkārtnē, tagad bija lietošanai nederīgs.

Atbildot Jērikas vīru lūgumam, Elīsa sacīja: "Atnesiet man jaunu bļodu un ielieciet tanī sāli. Kad tie viņam to atnesa, tad viņš gāja ārā no pilsētas pie ūdens avota un tur iemeta sāli, un sacīja: "Tā saka tas Kungs: Es šim ūdenim tagad esmu atņēmis tā ļaunumu; no tā vairs necelsies nedz nāve, nedz neauglība!" (2. Ķēn. 2:19-21) [231]

Jērikas ūdeņu atveseļošana nenotika cilvēka gudrībā, bet pateicoties Dieva brīnumdarbam. Pilsētas atjaunotāji nebija Debesu Dieva labvēlības cienīgi, tomēr Tas, kurš "liek saulei uzlēkt pār ļauniem un labiem un liek lietum līt pār taisniem un netaisniem" (Mat. 5:45), redzēja, ka šajā gadījumā, apliecinot līdzjutību, Viņš var atklāt savu labprātību Israēlu dziedināt no garīgās slimības.

Atjaunošana bija paliekoša; "ūdens kļuva veselīgs līdz šai dienai, kā Elīsas vārdi, ko viņš runāja, bija sacījuši". (2. Ķēn. 2:22) No gadsimta gadsimtā no turienes plūda ūdeņi, pārvērsdami šo ielejas daļu par brīnišķu oāzi.

No stāsta par ūdeņu atveseļošanu var smelt daudz garīgu mācību. Jaunā bļoda, sāls, avots – tam visam ir liela simboliska nozīme.

Iemetot sāli rūgtajā ūdenī, Elīsa sniedza to pašu garīgo mācību, par ko Jēzus runāja gadsimtus vēlāk ar saviem mācekļiem, teikdams: "Jūs esat zemes sāls!" (Mat. 5:13) Sajaucoties ar avota neveselīgajiem ūdeņiem, sāls tos darīja tīrus un ienesa dzīvību un svētību, kur agrāk bija sērgas un nāve. Sālidzinot savus bērnus ar sāli, Dievs māca, ka Viņš grib, lai tie, saņēmuši Viņa žēlastību, piedalītos citu cilvēku glābšanā. Izredzot vīrs zemes vienu tautu, Dievam bija nodoms ne tikai tās pārstāvjus pieņemt par dēliem un meitām, bet gan lai ar viņu starpniecību [232] piedošanas svētības tiktu nodrošinātas visai pasaulei. Arī aicinot Abrahāmu, Kungs nevēlējās tikai to piesaistīt sev kā īpašu draugu, bet gan, lai tas liecinātu par sevišķajām priekšrocībām, ko Dievs ilgojās sagādāt visām tautām.

Pasaulei nepieciešami pierādījumi par patiesu kristietību. Sabiedrības sirdi ir skārusi grēka inde. Pilsētas un ciemi ir iestiguši grēka purvā un morāli pagrimuši. Zemi piepilda ciešanas, slimības un

noziedzīgi. Gan tuvumā, gan tālumā sastopamas dvēseles, kas cieš trūkumu un postu, ko nomāc vainas apziņa un kas pazūd tāpēc, ka trūkst glābjošas ietekmes. Patiesības Evaņģēlijs tiem gan tiek sludināts, tomēr tie aiziet bojā, jo to piemērs, kuriem vajadzēja būt par smaržu uz dzīvību, ir smarža uz nāvi. Viņu dvēseles pārņem rūgtums, tāpēc ka avoti ir saindēti, lai gan tiem vajadzēja būt ūdens akām, kas verd uz mūžīgu dzīvību.

Sālij jāsajaucas ar vielu, kurai to pievieno. Tai jāsavienojas, jāuzsūcas, lai varētu pasargāt no bojāšanās. Tā, pateicoties personīgiem kontaktiem un sabiedriskumam, ļaudis tiek aizsniegti ar Evaņģēlija atjaunojošo spēku. Cilvēki nav glābjami masveidīgi, bet kā atsevišķas personas. Personīgam iespaidam ir spēks. Tam jāsadarbojas ar Kristus iespaidu, paaugstinot to, ko Kristus paaugstina, mācot pareizos principus un aizkavējot pasaules demoralizēšanos. Tam jāizplata žēlastība un laipnība, ko vienīgi Kristus var sniegt. Ar nevainojama piemēra spēku, kas savienots ar nopietnu ticību un mīlestību, ir jāpaceļ un jāizdaiļo citu dzīve un raksturs.

Par līdz šim netīro, sagānīto Jērikas avotu Kungs paziņoja: "Es šim ūdenim tagad esmu atņēmis tā ļaunumu; no tā vairs necelsies nedz nāve, nedz neauglība!" [233] Sagandētā straume attēlo dvēseli, kas šķirta no Dieva. Grēks ne tikai pārtrauc attiecības ar Kungu, bet iznīcina cilvēkā gan vēlēšanos, gan spējas Viņu atzīt. Grēks sagrauj visu cilvēka organismu, – samaitā prātu un iztēli un pazemo visu dvēseli. Ja Dieva pārveidojošais spēks nav pārvērtis raksturu, tad valda vispārējs trūkums pēc tīras reliģijas un sirds svētuma. Dvēsele ir vāja, un morālā spēka nepietiekamības dēļ tā netiek līdz uzvarai, bet paliek aptraipīta un pagrimusi.

Kad sirds tiek šķīstīta – viss pārmainās, un rakstura pārveidošanās liecina pasaulei par Kristus klātesamību. Dieva Gars dvēselē veido jaunu dzīvi, darot domas un vēlmes paklausīgas Kristus prātam, līdz beidzot iekšējais cilvēks ir atjaunots Dieva līdzībā. Tā vājas un maldīgas cilvēciskās būtnes kļūst par lieciniekiem pasaulei, ka žēlastības dziedinošais spēks kļūdaino raksturu var pārvērst vienmērīgi attīstītu un panākumiem pārbagātā pilnībā.

Sirds, kas uzņem Dieva Vārdu, nav dīķis, kas izžūst; tā nav kā sadauzīts trauks, kas zaudē savu vērtīgo saturu. Tāda sirds līdzinās kalnu strautam, ko apgādā neizsīkstoši avoti, kuru vēsais dzirkstošais ūdens izlejas no viena klints akmens uz nākamo, atspirdzinot nogurušos, slāpstošos un bēdīgos. Tā līdzinās pastāvīgi plūstošai strauvei, kas savā gaitā uz priekšu arvien paplašinās un padziļinās, līdz tās dzīvību dodošie ūdeņi pārplūšina visu zemi. Tā veido straumi, kas savā ceļā it kā dzied, atstājot aiz sevis svaigumu un auglību. [234] Tās krastos zaļo zāle, koki ir bagāti augļiem, un pārpilnībā zied puķes. Kad vasarā saules tveicē zeme it kā novīst un paliek brūna, tad tur, kur plūst šī straume, redzama koši zaļa līnija.

Tieši tā ir ar patiesu Dieva bērnu. Kristus reliģija parādās kā atjaunojošs, caurstrāvojošs spēks, kā dzīva, darbīga, garīga enerģija. Ja sirds atveras patiesības debešķīgajam iespaidam un mīlestībai, tad šie principi veido straumes pat tuksnesī, radot sausuma un neauglības vietā augļu pārpilnību.

Ja tie, kurus šķīstījusi un svētojusi Bībeles patiesības atzišana, sirsnīgi nododas dvēseļu glābšanas darbam, tad viņi tik tiešām kļūst par dzīvības smaržu uz dzīvību. Ik dienas dzerot no žēlastības un atzišanas neizsīkstošā avota, tie piedzīvo, ka viņu pašu sirdi pilda Meistara pāri plūstošais gars un to nesavtīgā kalpošana daudzu citu cilvēku miesai, prātam un garam nes bagātas svētības. Nogurušie atspirdz, slimie atgūst veselību un grēku nomāktie – atvieglotumu. Tālās zemēs atskan pateicība no to lūpām, kuru sirds no kalpošanas grēkam tagad pievērsusies taisnībai.

"Dodiet, tad jums taps dots!" (Lūk. 6:38) Dieva Vārds ir "kā dārza avots, dzīvo ūdeņu izteka, un kā strauti, kuri plūst no Libanona kalniem". (Augstā dz. 4:15)

19. Miera pravietis

[235] Pravieša Elīsas pienākumi zināmā mērā ļoti atšķīrās no Elijas darba. Elijam tika uzticētas soda un tiesas vēstis; viņa balsij bija jāskan bezbailīgos pārmetumos, aicinot ķēniņu un tautu atgriezties no to ļaunajiem ceļiem. Elīsam bija daudz mierīgāka misija; viņam bija jāattīsta un jānostiprina Elijas iesāktais darbs un jāmača ļaudīm Kunga ceļš. Inspirācija to attēlo tuvās personīgās attiecībās ar ļaudīm, vienmēr praviešu bērnu apņemtu, ar saviem brīnumdarbiem un kalpošanu sagādājot dziedināšanu un prieku.

Elīsa bija maigs un laipns vīrs, bet spēja būt arī viņai stingrs, ko atklāj viņa rīcība ceļā uz Bēteļi, kad to izsmēja no pilsētas iznākušie bezdievīgie jaunieši. Dzirdējuši par Elijas pacelšanos Debesīs, tie par šo svinīgo notikumu zoboņās un smējās, sakot uz pravieti Elīsu: "Nāc augšā, plikgalvi! Nāc augšā, plikgalvi!" [236] Atskatot šiem zaimojošiem vārdiem, Elīsa apgriezās un, Visvarenā iedvesmots, izsauca pār tiem lāstu. Sekojošā šausmīgā sodība bija no Dieva. "Tad divi lāči iznāca no meža, un tie saplosīja no tiem četrdesmit divus zēnus." (2. Ķēn. 2:23,24)

Ja Elīsa šo zaimošanu būtu atstājis neievērotu, tad pūlis to turpinātu izsmiet un nicināt un viņa misija pamācīt un glābt tautu laikmetā, kad tā atradās lielās briesmās, būtu cietusi neveiksmi. Ar šo vienreizējo, ārkārtīgi stingro rīcību pietika, lai to cienītu visā viņa dzīves laikā. Piecdesmit gadus viņš izgāja un iegāja pa Bēteles vārtiem un pārstaigāja zemi šurpu un turpu, no pilsētas uz pilsētu, satiekoties ar dīku, rupju, palaidnīgu jauniešu pūļiem, bet neviens to vairs neizsmēja un nenicināja viņu kā Visaugstākā pravieša spējas.

Arī laipnībai ir sava robeža. Autoritāte jāuztur ar noteiktu stingrību, citādi daudzi izturēsies ar izsmieklu un necieņu. Tā sauktais maigums, pierunāšana un iecietība, ar kādu vecāki un audzinātāji izturas pret jaunatni, ir viens no lielākajiem tai sagādātajiem ļaunumiem. Katrā ģimenē nepieciešama stingrība, kārtība un noteiktas prasības.

Godbijība, kuras tik ļoti pietrūka jauniešiem, kas izsmēja Elīsu, ir īpašība, kura rūpīgi jākopj. Katrs bērns jā māca, lai tas parāda patiesu godbijību Dievam. Viņa Vārdu nekad nedrīkstētu izteikt vieglprātīgi vai neapdomīgi. Pieminot šo Vārdu, eņģeļi aizklāj savas sejas. Ak, ar cik daudz lielāku godbijību tad mums, grēkā kritušajiem, būtu jāizrunā Viņa Vārds!

[237] Godbijība un cieņa pienākas arī Dieva pārstāvjiem – sludinātājiem, skolotājiem un vecākiem, kas ir aicināti runāt un darboties Viņa vietā. Ar tiem parādīto cieņu tiek pagodināts Dievs.

Arī laipnība ir Gara augļa īpašība, kas visiem jāizkopj. Tai ir spējas mīkstināt raksturu, kas citādi veidotos ciets un rupjš. Kas sevi sauc par Kristus sekotājiem un tajā pašā laikā ir rupji, nelaipni un nepieklājīgi, tie nav mācījušies no Jēzus. Ja arī nav iemesla šaubīties par viņu godīgumu un taisnīgumu, tad godīgums un taisnīgums tomēr neattaisno laipnības un pieklājības trūkumu.

Laipnais gars, kas Elīsu darīja spējīgu atstāt spēcīgu iespaidu uz daudziem israēliešiem, atklājas stāstījumā par viņa draudzību ar kādu ģimeni Sunemā. Viņam ceļojot pa valsti, "kādu dienu notika, ka Elīsa gāja uz Sunemu, un tur bija kāda bagāta sieva, un tā viņu uzlūdza, ka viņš ar to ēstu mielastu. Un tā notika: cikkārt viņš tur gāja garām, viņš tur iegriezās ēst maizi. Un tā sacīja savam vīram: "Redzi, es atzīstu, ka tas ir svēts Dieva vīrs, kas pie mums šie pastāvīgi iegriežas. Mēs varētu viņam iekārtot mazu augštelpu ar sienām, tur tad noliksim viņam gultu un galdu, kā arī krēslu un lukturi, lai viņam pie mums atnākušam būtu, kur ieiet." (2. Kēn. 4:8-10) Pateicīgs par šo kluso miera vietu, Elīsa tur bieži iegriezās. Šīs sievietes laipnība nepalika bez Dieva ievēribas. Viņai nebija bērnu, un tagad Kungs atalgoja tās viesmīlību, dāvājot tai dēlu.

Pagāja vairāki gadi. Bērns bija pietiekoši izaudzis, lai uzturētos tīrumā kopā ar plāvējiem. Kādu dienu tas cieta no pārāk lielā karstuma [238] un "piepeši sāka vaimanāt un sacīja savam tēvam: "Mana galva, mana galva!" Bet tas pavēlēja savam kalpam: "Aiznes to pie viņa mātes!" Kad tas to paņēma uz rokām un nonesa pie viņa mātes, tad viņš līdz pusdienai nosēdēja viņas klēpī un tad nomira. Un tā uzgāja augšā un noguldīja viņu Dieva vīra gultā, un aizslēdza durvis un izgāja ārā."

Savās bēdās sunamiete nolēma meklēt palīdzību pie Elīsas. Praviētis tad atradās pie Karmela kalna, un sieviete, kalpa pavadīta, nekavējoties devās ceļā. "Un notika, kad Dieva vīrs viņu ieraudzīja no tālienies, tad viņš sacīja savam puisim Gehazim: "Redzi, tur ir mūsu sunamiete! Lūdzu, tagad steidzies viņai pretī un jautā viņai, vai viņai pašai, viņas vīram un viņas dēlam klājas labi." Kalps paklausīja pavēlei, bet satriektā māte savu bēdu iemeslu neatklāja, kamēr nebija sasniegusi Elīsu. Dzirdējis par viņas zaudējumu, praviētis pavēlēja Gehazim: "Apjoz savus gurnus un ņem manu zizli savā rokā, un dodies ceļā! Ja tu kādu sastopi, tad nesveicini to, un, ja tevi kāds sveicinās, tad neatbildi tam, un noliec manu zizli uz zēna sejas."

Bet māte nepalika mierā, līdz Elīsa pats gāja kopā ar viņu. "Tik tiešām, ka tas Kungs ir dzīvs un tava dvēsele dzīva, es tevi neatstāšu!" Tad viņš cēlās un devās tai līdzī. Bet pa to laiku Gehazis bija steidzies viņiem pa priekšu, un nogājis tas uzlika zizli uz zēna sejas, bet tur nebija nedz skaņas, nedz kādas dzīvības zīmes. Tad viņš griezās atpakaļ pretī savam kungam un tam paziņoja, ka zēns nav uzmodies."

[239] Kad viņi sasniedza namu, Elīsa iegāja istabā, kur gulēja mirušais bērns, "aizslēdza durvis, un pielūdza to Kungu. Un viņš uzkāpa un uzgūlās bērnam virsū, un lika savu muti uz viņa mutes un savas acis uz viņa acīm, un savas rokas uz viņa rokām, un tā viņš nogūlās tam pāri un sasildīja bērna miesas. Tad viņš atkal piecēlās un staigāja pa istabu šurpu turpu, un atkal uzkāpa, un pārliecās pār viņu. Tad bērns nošķaudījās septiņas reizes, un pēc tam tas atdārija savas acis."

Pašauscis Gehazi, Elīsa pavēlēja atsaukt bērna māti. "Un tas to atsauc, un kad tā iegāja pie viņa, tad viņš sacīja: "Saņem savu dēlu!" Tad tā nāca un nokrita pie viņa kājām, un viņa ar seju noliecās pie zemes tā priekšā, tad tā pacēla savu zēnu uz rokām un izgāja ārā."

Tā tika atalgota šīs sievietes ticība. Lielais dzīvības Devējs Kristus tai no jauna atgriezta viņas dēlu. Līdzīgā kārtā tiks atalgoti uzticīgie, kad, Viņam atnākot, nāve zaudēs savu dzeloni un pār kapu būs gūta uzvara. Tad Viņš saviem kalpiem atdos bērnus, kurus tiem atņēmusi nāve. "Tā saka tas Kungs: "Neļauj savai balsij izskanēt nemitīgās vaimanās un atradini savas acis no nepārtrauktām asarām! Jo ir vēl kāda cita atlīdzība par tavām pūlēm, tā saka tas Kungs, patiesi tie pārnāks no ienaidnieku zemes! Tiešām, tev ir vēl nākotnes cerība, tā saka tas Kungs, jo tavi bērni pārnāks atpakaļ savās robežās!" (Jer. 31:15-17)

Skumjās par mirušajiem Jēzus mūs mierina, sniedzot nezūdošas cerības vēsti: "Es tos atpestīšu no kapa varas; Es tos atsvabināšu no nāves. Nāve, es būšu tavs mēris! Kaps, es būšu tavs posts!" (Hoz. 13:14, pēc angļu tulk.) "Es biju miris un, redzi, Es esmu dzīvs mūžu mūžam, un Man ir nāves un elles atslēgas." (Atkl. 1:18) "Pats Kungs nāks no debesīm, kad Dievs to pavēlēs, atskanot erceņģeļa balsij un Dieva bazūnei: tad pirmie celsies tie, kas ticībā uz Kristu miruši. Pēc tam mēs, dzīvie, kas vēl pāri palikuši, kopā ar viņiem tiksīm aizrauti gaisā padebešos, pretim tam Kungam. Tā mēs būsīm kopā ar to Kungu vienmēr." (1. Tes. 4:16,17)

Līdzīgi cilvēces Pestītājam, kuram Elīsa bija kā prototips, viņš savā kalpošanā pie cilvēkiem mācīšanu

savienoja ar dziedināšanu. Visā garajā un iespaidīgajā darbības laikā Elīsa uzticīgi un nenogurstoši cēla un veicināja svarīgo praviešu skolu audzināšanas darbu. Dievišķā aizgādībā viņa pamācības, ko tas sniedza nopietnām jaunu cilvēku grupām, apstiprināja dziļš Svētā Gara iespaids, un laiku pa laikam to apliecināja arī citi neapsaubāmi pierādījumi par viņa kā Jehovas kalpa autoritāti.

Tāds, piemēram, ir gadījums, kad viņš, apmeklējot Gilgalā nodibināto skolu, padarīja veselīgu saindēto ēdienu. "Tanī zemē bija bads. Kad praviešu mācekļi bija apmetušies pie viņa, tad viņš sacīja savam puisim: "Uzliec lielo katlu uz uguns un vāri ēdienu praviešu mācekļiem!" Tad viens no viņiem izgāja laukā, lai salasītu saknītes; tas atrada meža gurķu stīgas, un no tām viņš salasīja pilnu kļēpi meža gurķu; un viņš tos atnesa mājā un iegriezta ēdienu katlā, jo viņš tos nepazīna. [241] Un, kad tie ielēja vīriem, lai ēstu, un kad viņi baudīja ēdienu, tad vīri sāka kliegt un sauca: "Nāve ir katlā, Dieva vīrs!" Un tie nevarēja to ēst. Bet viņš sacīja: "Atnesiet miltus!" Un viņš tos iebēra katlā, un tad sacīja: "Iesmel ļaudīm, lai tie ēd!" Un vairs nekā nelaba nebija katlā." (2. Ķēn. 4:38-42)

Tāpat Gilgalā, kad zemē vēl turpinājās bads, Elīsa simts cilvēkus pabaroja ar dāvanām, ko viņam atnesa "vīrs no Baal-Sališas", "pirmās ražas maizi, divdesmit miežu maizes un dažas briedušas vārpas savā maizes tarbā". Ap viņu esošie ļaudis ļoti cieta no barības trūkuma. Saņēmis veltījumu, viņš teica savam kalpam: "Dod tiem ļaudīm, lai viņi ēd!" Bet viņa apkalpotājs iebilda: "Ko lai es ceļu priekšā simts tādiem vīriem?" Tomēr viņš pavēlēja: "Dod tiem ļaudīm, lai ēd! Jo tā saka tas Kungs: tie ēdīs, un vēl atliks!" Kad viņš tiem lika priekšā, tad tie paēda un viņiem palika vēl pāri, kā tā Kunga vārds bija apsolijs." (2. Ķēn. 4:42-44)

Ak, cik liela labvēlība no Kristus puses – ar sava vēstneša starpniecību veikt šādu brīnumdarbu vienīgi izsalkuma apmierināšanai! Kungs Jēzus arvien no jauna atkārtoti ir darbojies, lai apmierinātu cilvēku vajadzības, kaut gan ne vienmēr tik zīmīgā un jūtāmā veidā. Ja vien mums būtu skaidrāka garīgā izpratne, tad mēs daudz vairāk atzītu Dieva līdzjūtību pret cilvēku bērniem.

Tā ir Dieva žēlastība, kas mazumu padara par visu apmierinošu daudzumu. Dieva roka var pavairot simtkārtīgi. No saviem krājumiem Viņš galdu spēj uzklāt pat tuksnesī. [242] Ar savas rokas pieskārienu Kungs trūcīgo pārtikas krājumu var pārvērst tā, ka pietiek visiem. Tieši tā Viņa spēks pavairoja maizi un vārpas praviešu bērnu rokās.

Tāda pati neticība, kādu parādīja senatnes pravieša biedri, atklājās arī dienās, kad Kristus kalpoja virs zemes un, lai paēdinātu ļaužu pulkus, izdarīja līdzīgu brīnumu. [243] Elīsas kalps sacīja: "Ko es došu simts vīriem?" Kad Jēzus pavēlēja saviem mācekļiem dot ļaužu pulkam ēst, tie atbildēja: "Mums nav vairāk kā piecas maizes un divi zivis, vai lai mēs aizejam pirkt barību visam šim ļaužu pulkam?" (Lūk. 9:13) Kas tas ir tik daudz ļaudīm?

Šī mācība dota Dieva bērniem visos laikos. Ja Kungs saka: dari to, tad lai cilvēks neapstājas un nejautā, cik šī pavēle ir saprātīga un kādas var būt sekas, ja darīs tā, kā Kungs pavēlējis. Cilvēka rokās līdzekļi vajadzības apmierināšanai var likties nepietiekoši, bet Kunga rokās tie izrādīsies vēl vairāk nekā pietiekoši. Sulainis "tiem lika priekšā, ka tie paēda, un viņiem palika vēl pāri, kā tā Kunga vārds bija apsolijs".

Sodien Dieva draudzei ļoti vajadzīga pilnīgāka atzišana par to, kādas ir Dieva attiecības pret tiem, kurus Viņš atpircis, dāvinādams savu Dēlu, un lielāka ticība Viņa darba pastāvīgai uz priekšu iešanai virs zemes. Lai neviens neizšķiež laiku, žēlojoties par saviem redzami trūcīgajiem līdzekļiem. Arēji apstākļi var būt neapsološi, bet enerģija un pašaušanās uz Dievu līdzekļus pavairos. Dāvanu, ko Kungam piensam, pateicoties un lūdzot Viņa svētību, Viņš pavairos tieši tāpat, kā pavairoja barību praviešu bērniem un nogurušajam ļaužu pulkam.

20. Naamans

(2. Ķēn. 5. nod.)

[244] "Un Naamans bija Aramas ķēniņa karaspēka virspavēlnieks, un viņš bija liels vīrs šava kunga priekšā, un viņam bija laba slava, jo caur viņu tas Kungs bija devis Aramai uzvaru, un šis vīrs bija drošsirdīgs varonis, bet spitālīgs."

Sīrijas ķēniņš Benhadads bija pārspējis Israēla karapulku, kad kaujā gāja bojā Ahabs. Kopš tā laika sīrieši bija pastāvīgi uzbrukuši Israēla zemes robežām, un pēc kāda sirojuma tie sev līdzīgi bija aizveduši mazu meitenīti, kas savā gūstniecības zemē kļuva "Naamana sievas kalpone". Būdamā verdzene, tālu no savām mājām, šī mazā meitene tomēr darbojās kā Dieva lieciniece, neapzināti izpildīdama nodomu, kādēļ Dievs bija izredzējis Israēlu par savu tautu. Kalpojot šajā pagānu namā, viņa pamodās līdzjūtība pret savu kungu, un, atcerēdamās brīnišķīgos dziedināšanas brīnumdarbus, kurus bija veicis Elīsa, viņa [245] savai valdniecei teica: "Kaut mans kungs būtu nonācis tā pravieša priekšā, kas ir Samarijā, tas viņu atbrīvotu no viņa spitālības." Mazā meitene saprata, ka ar Elīsu ir Debesu spēks, un viņa ticēja, ka ar šo spēku Naamanu var dziedināt.

Gūstā nonākušā bērna izturēšanās, un tā uzvedība pagānu namā sniedz spēcīgu liecību par iespaidu, kāds pavada agrīno audzināšanu mājās. Nav augstāka pienākuma par to, kas uzticēts tēviem un mātēm, aprūpējot un pamācot savus bērnus. Vecākiem jāieliek pamats ieradumiem un raksturam. Ar savu piemēru un pamācībām tie lielā mērā nosaka bērna nākotni.

Cik laimīgi tie vecāki, kuru dzīve ir patiess dievišķā atspulgs – tā ka Dieva apsolījumi un pavēles bērņā izraisa pateicību un godbijību; vecāki, kuru maigums, taisnīgums un pacietība dara bērņiem saprotamu Dieva mīlestību, taisnību un pacietību, kas, mācot mīlēt, uzticēties un paklausīt viņiem, iemāca tos mīlēt, uzticēties un paklausīt Tēvam Debesīs! Sagādājot bērņiem šādu dāvanu, vecāki tos ir apveltījuši ar tādām vērtībām, kas dārgākas par visu laikmetu bagātībām, – ar vērtībām, kas pastāv mūžīgi.

Mēs nezinām, kādai kalpošanai aicinās mūsu bērņus. Tie savu dzīvi var pavadīt ģimenes lokā, tie var veikt visvienkāršākos darbus vai arī iziet par Evaņģēlija pasniedzējiem pagānu zemēs, tomēr visi vienlīdz ir aicināti par misionāriem, par Dieva žēlastības vēstnešiem šajā pasaulē. Tiem ir jāsaņem audzināšana, kas viņiem palīdzētu stāvēt blakus Kristum nesavtīgā kalpošanā.

Ebreju meitenītes vecāki, iepazīstinot savu bērņu ar Dievu, nezināja, kāds būs viņas liktenis, [246] bet tie savu uzdevumu izpildīja uzticīgi, un, kad viņu bērņš atradās Sīrijas kara lielkunga namā, tad tas liecināja par Dievu, kuru bija iemācījis godāt.

Naamans dzirdēja, ko meitenīte teica savai kundzei. Saņēmis ķēniņa atļauju, viņš devās meklēt dziedināšanu, vezdams sev līdzī "desmit talentus sudraba un sešus tūkstošus seķeļu zelta, kā arī desmit kārtas drēbju". Tam līdzī vēl bija vēstule no Sīrijas ķēniņa Israēla ķēniņam, kurā bija rakstīts: "Es savu kalpu Naamanu esmu pie tevis sūtījis, lai tu viņu atbrīvotu no spītālības." Kad Israēla ķēniņš to izlasīja, tas saplēsa savas drēbes un izsaucās: "Vai tad es esmu Dievs, ka varu nokaut un atkal atdzīvīnāt, ka viņš pie manis atsūta kādu vīru, lai es to atbrīvoju no viņa spītālības! Lūdzu, uzmaniet un ņemiet vērā, ka tas pie manis meklē kādu strīdus iemeslu!"

Ziņas par notikušo sasniedza Elīsu, un viņš sūtīja ķēniņam vēsti, sacīdams: "Kāpēc tu esi savas drēbes saplēsis? Ļauj, lai tas vīrs atnāk pie manis un lai tas atzīst, ka patiesi vēl ir kāds pravietis Israēlā!"

"Un tā Naamans ar saviem zirgiem un ar saviem ratiem atbrauca un apstājās Elīsas durvju priekšā." Sūtīdams vēstnesi, pravietis viņam pavēlēja: "Ej un mazgājies septiņas reizes Jordānā, tad tava miesa kļūs atkal vesela, un tu būsi šķīsts!"

Augstais viesis bija gaidījis kāda brīnumaina spēka izpausmi no Debesīm. [249] Tas sacīja: "Redzi, es domāju, ka viņš taču iznāks pie manis ārā un stāvēs manā priekšā, un piesauks tā Kunga, sava Dieva, Vārdu, un ar savu roku braucīs slimo vietu un atņems spītālību." Pavēle mazgāties Jordānā aizskāra viņa lepnumu, un, juzdamies pazemots un vīlies, viņš izsaucās: "Vai Amana un Farfara, Damaskas upes, nav labākas nekā visi Israēla ūdeņi, ka es tanīs nevarētu mazgāties, lai kļūtu šķīsts?" un viņš apgriezās un aizgāja dusmu pilns."

Lepnais Naamana gars sacēlās pret Elīsas noteikto kārtību. Sīrijas karaspēka virspavēlnieka pieminēto upju krāšņumu veidoja ap tām esošās birzis, un daudzi pulcējās šo skaisto upju krastos, lai upurētu saviem elkiem. Nokāpšana kādā no šīm straumēm no Naamana neprasiu lielu pazemošanos. Tomēr dziedināšanu viņš varēja atrast vienīgi paklausot noteiktajam pravieša norādījumam. Tikai labprātīga paklausība spēja dot vēlamo iznākumu.

Naamana kalpi lūdza, lai viņš izpilda Elīsas norādījumus. "Mans tēvs, ja pravietis tev būtu kādu lielu lietu uzlicis, vai tad tu to nedarītu? Vēl jo vairāk, kad viņš tev ir tikai sacījis: mazgājies, tad tu kļūsi šķīsts?" Lepnumam cīnoties pēc virskundzības, tika pārbaudīta Naamana ticība un tā uzvarēja, jo augstprātīgais sīrietis apspieda savas sirīs tieksmes un paklausībā pazemojās Jehovas atklātās gribas priekšā. Viņš septiņas reizes iegremdējās Jordānā, "kā Dieva vīrs to bija sacījis". Un ticība tika atalgota, jo "viņa miesa kļuva tik vesela kā maza bērņa miesa, un viņš bija šķīsts".

Pateicīgs "viņš ar visiem saviem pavadoņu pulkiem griezās atpakaļ pie Dieva vīra un gāja, nostājās viņa priekšā un sacīja: "Redzi, tagad es gan zinu, ka nav neviena cita Dieva visā pasaulē, vienīgi Israēlā!" [250]

Atbilstoši tā laika ieradumiem, Naamans lūdza Elīsu pieņemt dārgu dāvanu, bet pravietis atteicās. Ne jau viņam pienācās atlīdzība par svētību, ko Dievs žēlastībā dāvināja. "Tik tiešām, ka tas Kungs, kura priekšā es stāvu, ir dzīvs, es gan neņemšu." Un viņš uzstāja, lai ņem, bet tas liedzās."

"Tad Naamans sacīja: "Ja ne, tad ļauj tavam kalpam ņemt līdzī divu mūļu kravas zemes, jo tavš kalps vairs turpmāk neupurēs svešiem dieviem nedz dedzināmos, nedz kaujamus upurus kā vienīgi tam Kungam. Un vienā lietā lai tas Kungs piedod tavam kalpam: kad mans ķēnišķīgais kungs ies Rīmona templī, lai tur pielūgtu un uz sava vaiga mestos pie zemes, un viņš atbalstīsies uz manu roku, un arī es nometīšos Rīmona templī uz sava vaiga pie zemes, tad to, kā es metos zemē, – to lai tas Kungs piedod tavam kalpam!"

Un viņš uz to sacīja: "Ej ar mieru!" Tā viņš no tā aizgāja kādu ceļa gabalu."

Elīsas kalpam Gehazi visos kopā pavadītajos gados bija iespēja sevī attīstīt pašaieliedzību, kas raksturoja viņa meistara dzīves darbu. Tam bija dota priekšrocība kļūt par cēlu Kunga karaspēka karognesēju, jo viņa sniedzamības robežās jau ilgi atradās labākās Debesu dāvanas. Tomēr viņš no tām novērsās, lai iekārotu netīro pasaules mantu. Apslēptais mantkāribas gars tagad to spieda padoties uzmācīgai kārdināšanai. "Redzi," viņš domāja, "mans kungs ir šo aramietī Naamanu saudzējis, neko nepieņemot no tā rokas, ko viņš bija atnesis. Tik tiešām, ka tas Kungs ir dzīvs, es skriešu viņam pakaļ un ņemšu kaut ko no viņa!" [251] Un tā notika, ka nevienam neko nesakot, "Gehazi steidzās Naamanam pakaļ."

"Kad tas redzēja, ka kāds skrien aiz viņiem, tad viņš nolēca no saviem ratiem, gāja viņam pretī un jautāja: "Vai viss labi?" Viņš atbildēja: "Jā! Ir labi." Un pēc tam Gehazis izteica apzinātus melus. "Mans kungs ir mani sūtījis un licis tev pateikt: redzi, tikko pie manis ir atnākuši divi jaunekļi, praviešu mācekļi, no Efraima kalniem; iedod, lūdzu, viņiem talentu sudraba un divas kārtas drēbju!" Naamans priecīgi lūgumu izpildīja, piespiezdams Gehazi viena vietā ņemt divus talentus sudraba un "divas svētku drēbes", un pavēlēja kalpiem šo bagātību aiznest atpakaļ. Tuvojoties Elīsas namam, Gehazi kalpuš atlaida un sudrabu un drēbes paslēpa. To izdarījis, "viņš aizgāja un nostājās sava kunga priekšā", un, lai izsargātos no rājiena, pieļāva nākamos melus. Atbildot uz pravieša jautājumu: "No kurienes tu nāc, Gehazi?" no tā lūpām atskanēja vārdi: "Tavs kalps nekur nav bijis!"

Tad sekoja barga apsūdzība, kas pierādīja, ka Elīsa visu zina. "Vai garā es tev negāju līdz, kad tas vīrs griezās atpakaļ no saviem ratiem tev pretī? Vai tad tagad ir laiks ņemt sudrabu un drēbes, eļļas kokus un vīna dārzus, sīklopus un liellopus, kalpus un kalpones? Tāpēc Naamana spitālība pielips tev un taviem pēcnācējiem uz mūžīgiem laikiem!" Lūk, cik ātri vainīgajam vīram nāca atmaksa! Viņš aizgāja no Elīsas klātbūtnes "spitālis, balts kā sniegs".

[252] Tiešām svinīgas ir mācības, ko sniedz šī vīra piedzīvojumi, kuram bija tik augstas un svētas priekšrocības. Gehazi izturēšanās varēja kļūt par piedauzīšanās akmeni Naamana dzīves ceļā, kam tikko bija uzaususi brīnišķīga gaisma un kas bija labvēlīgi noskaņots, lai kalpotu dzīvajam Dievam. Gehazi krāpšanai nebija attaisnojuma. Līdz miršanai viņš palika spitālis, Dieva nolādēts un cilvēku pamests.

"Nepatīess liecinieks nepaliks nesodīts, un, kas nekautrīgi stāsta saltus melus, neizbēgs sodam." (Sal. pam. 19:5) Ļaudis var mēģināt savus jaunus darbus noslēpt cilvēku acīm, bet Dievu tie nespēj piekrāpt. "Nav radījuma, kas Viņa priekšā apslēpts, bet viss ir atsegts un atklāts Viņa acīm: Viņam mēs dosim norēķinu." (Ebr. 4:13) Gehazi domāja, ka apmānīs Elīsu, bet Dievs savam pravietim atklāja pat vārdus, ko Gehazi bija teicis Naamanam, kā arī katru sīkumu par viņu savstarpējo satikšanos.

Patiesība ir no Dieva, bet blēdība visos tās neskaitāmajos veidos nāk no sātana; un ikviens, kas kaut kādā ziņā novēršas no taisnās patiesības līnijas, pats sevi pakļauj ļaunā varai. Tie, kas mācījušies no Kristus, nepiedalīsies neauglīgos tumsības darbos. (Skat. Ef. 5:11) Kā vārdos, tā arī dzīvē tie būs vienkārši, taisnīgi un godīgi, jo tie gatavojas dzīvei svēto sabiedrībā, kuru mutē viltība nav atrasta. (Skat. Atkl. 14:5)

Dziedināts miesā un atjaunots garā, Naamans atgriezās savā dzimtajā mājā Sīrijā, un pēc daudziem gadsimtiem uz viņa brīnišķīgo ticību norādīja Pestītājs, sniedzot īpašu mācību visiem, kas saka, ka kalpojot Dievam. "Un daudz spitālīgo bija Israēla zemē pravieša Elīsas laikā, tomēr neviens no tiem netika šķīstīts kā vien sīrietis Naamans." (Lūk. 4:27) [253] Dievs pagāja garām daudziem lepras slimniekiem Israēlā, tāpēc ka viņu neticība tiem aizslēdza durvis uz labklājību. Pagānu augstmanis, kas bija uzticīgs savai pārliecībai par pareizo un izjuta vajadzību pēc palīdzības, Dieva acīs bija daudz cienīgāks saņemot Viņa svētības nekā slimie israēlieši, kas nevērtēja un noniecināja tiem sniegtās Dieva priekšrocības. Kungs darbojas to labā, kas atzīst un ciena Viņa labvēlību un atsaucas tiem no Debesīm dotajai gaismai.

Arī tagad katrā zemē ir ļaudis, kas savā sirdī ir patiesi godīgi; pār tiem spīd Debesu gaisma. Ja tie uzticīgi turpinās pildīt to, ko saprot par savu pienākumu, tad tiem tiks dota pieaugoša gaisma, līdz tie, līdzīgi senatnes Naamanam, būs spiesti atzīt, ka "nav neviena cita Dieva visā pasaulē", kā tikai Dzīvais Dievs Radītājs.

Katrai patiesai dvēselei, kas "staigā visdziļākā tumsā", skan aicinājums, lai tā piesauc "Kunga Vārdu un paļaujas uz savu Dievu". "Kopš mūžīgiem laikiem nav dzirdēts un piedzīvots, neviena acs to nav redzējusi, ka bez Tevis būtu vēl kāds cits Dievs, kas tā palīdz tiem, kas paļaujas uz viņu. Tu labprāt nāc pie tā, kas taisnību dara ar prieku, pie tiem, kas Tavos ceļos piemin Tevi." (Jes. 50:10; 64:4,5)

21. Elīsas pēdējie darbi

[254] Aicināts par pravieti, kad vēl valdīja ķēniņš Ahabs, Elīsa pieredzēja daudz pārmaiņu Israēla valstī. Sīrijas ķēniņa Hasaēla laikā, kas no Kunga bija nozīmēts par riksti atkritušajai tautai, pār israēliešiem nāca sods pēc soda. Jehuš stingrā rīcība, īstenojot reformu, panāca visa Ahaba nama iznīcināšanu. Atkārtotos karos ar sīriešiem Joahāms, Jehuš pēcnācējs, pazaudēja dažas pilsētas uz austrumiem no Jordānas. Kādu laiku šķita, ka sīrieši pārņems visu valsti. Bet Elijas iesāktā un Elīsas turpinātā reformas kustība daudzus vadīja meklēt Dievu. Baala altārus aizmirs, un lēni, bet droši piepildījās Dieva nodoms to dzīvē, kas izvēlējās kalpot Kungam no visas sirds.

Mīlēdams maldīgo Israēlu, Dievs pieļāva sīriešiem to pārmācīt. Līdzjutībā pret morāli nespējīgajiem Viņš pamodināja Jehu nogalināt ļauno Izebeli un visu Ahaba namu. [255] Pat vēl vairāk – žēlastības pilnā aizgādībā tika iznīcināti visi Baala un Aštartes priesteri un sagrauti viņu pagāniskie altāri. Dievs savā gudrībā paredzēja, ka, novēršot kārdinājumus, daži atstās pagānismu un sāks raudzīties uz Debesīm, un tāpēc Viņš tiem pieļāva bēdas pēc bēdām. Tomēr sodi tika mīkstināti ar žēlastību. Kad Viņa nodoms bija īstenots, tad Kungs notikušo pārvērta par svētību tiem, kas bija mācījušies vaicāt

pēc Viņa.

Kamēr iespaidi uz labu un uz ļaunu sacentās pēc drošākas ietekmes un sātans darīja visu, ko spēja, lai pabeigtu postošo darbu, kas tika veikts Ahaba un Izebeles valdīšanas laikā, Elīsa turpināja mierīgi liecināt. Praviētis gan sastapās ar pretošanos, tomēr neviens nespēja noliegt viņa vārdus. Visā valstī viņu godāja un cienīja, un daudzi nāca pie viņa pēc padoma. Kad vēl Izebele bija dzīva, viņa padomu meklēja Īsraēla ķēniņš Jorāms, un reiz Damaskā pie Elīsas atnāca Sīrijas ķēniņa Ben-Hadada pārstāvis, ko tas bija sūtījis, lai uzzinātu par savas slimības turpmāko gaitu. Visiem praviētis sniedza patiesu liecību, kaut gan dzīvoja laikā, kad patiesība bija pārgrozīta un ļaužu vairākums atklāti sacēlās pret Debesīm.

Dievs nekad neatstāja savu izredzēto vēstnesi. Kādreiz, kad Īsraēla zemē iebruka sīrieši, Sīrijas ķēniņš gribēja Elīsu iznīcināt, jo tas Īsraēla valdnieku bija brīdinājis par ienaidnieka plāniem. Sīriešu ķēniņš bija apspriedies ar [256] saviem kalpiem, sacīdams: "Es uzcelšu savu nometni tādā un tādā vietā." Kungs šo plānu atklāja Elīsam, kas sūtīja ziņu Īsraēla ķēniņam: "Sargies iet šai vietai garām, jo tur ir paslēpušies aramieši!". Un Īsraēla ķēniņš sūtīja gan uz to vietu, par kuru Dieva vīrs bija tam sacījis un no kuras viņš to bija brīdinājis, un tur paglābās ne vienu un ne divas reizes vien." (2. Ķēn. 6:8-10)

Tad sīriešu ķēniņa sirids sašuta par šo lietu, un viņš aicināja savus kalpus un uz tiem sacīja: "Vai jūs man varat pateikt, kurš no mums ir ar Īsraēla ķēniņu?" Tad viens no viņa karapulka vadoņiem atbildēja: "Tā nav, mans kungs un ķēniņ! Bet praviētis Elīsa, kas dzīvo Īsraēlā, pastāsta Īsraēla ķēniņam tos vārdus, kurus tu runā savā guļamajā telpā."

Nolēmis praviēti iznīcināt, Sīrijas ķēniņš pavēlēja: "Ejiet un apskatieties, kur viņš ir, lai es sūtu un lieku viņu sagūstīt!" Elīsa tajā laikā atradās Dotanā. To uzzinājis, ķēniņš turp aizsūtīja "zirgus, ratus un stipru karapulku, un tie atnāca naktī un ielenca pilsētu. Un Dieva vīra kalpotājs cēlās agri no rīta un izgāja ārā no mājas, redzi, tad karaspēks ar zirgiem un ratiem bija jau pilsētu ielencis, un viņa puisis tam sacīja: "Ak vai, mans kungs! Ko nu darīsim?"

"Nebīsties," skanēja pravieša atbilde, "jo to, kas ir ar mums, ir vairāk nekā to, kas ir pie viņiem." Lai kalps pats par to varētu pārliecināties, "Elīsa lūdza Dievu un sacīja: "Kungs, lūdzams, atver viņam acis, ka viņš var redzēt!" [257] Un tas Kungs atdarīja tā puisa acis, ka tas redzēja, un, lūk, kalns bija pilns ugunīgu zirgu un ratu visapkārt ap Elīsu." Starp Dieva kalpu un apbruņotajiem karavīru pulkiem atradās Debesu eņģeļi. Viņi bija nonākuši ar varenu spēku, ne lai iznīcinātu, ne lai pieprasītu pagodināšanu, bet lai kalpotu Kunga nespēcīgajiem un bezpalīdzīgajiem bērniem un lai tos pasargātu.

Ja Dieva ļaudis nonāk bīstamos apstākļos, kur šķiet, ka vairs nav iespējas izglābties, Kungs būs viņu Patvērumš.

Kad sīriešu karavīri droši gāja uz priekšu, nezinādami par neredzamajiem Debesu pulkiem, "Elīsa lūdza to Kungu un sacīja: "Sīt šo svešo tautu ar aklību!" un Viņš tos sīta ar aklību, kā Elīsa to bija vēlējis. Tad Elīsa tiem sacīja: "Sīs nav īstais ceļš, un šī nav īstā pilsēta; nāciet un sekojiet man, es jūs vedīšu pie tā vīra, kuru jūs meklējat!" Un viņš tos veda uz Samariju."

"Kad tie nonāca Samarijā, tad Elīsa lūdza: "Kungs atver viņu acis, ka viņi redz!" Un tas atvēra viņiem acis, ka tie varēja redzēt, un, lūk, tie atradās jau pašā Samarijas vidū. Kad Īsraēla ķēniņš viņus ieraudzīja, tad viņš jautāja Elīsam: "Mans tēvs, vai man būs tos bez žēlastības nokaut?" Bet viņš atbildēja: "Nē, to tu nedrīksti darīt! Vai tu gribi nomaitāt šos ļaudis, kurus tu neesi nedz ar savu zobenu, nedz ar savu loku saņēmis gūstā? Cilvēkiem priekšā ēdienu un dzērienu, lai viņi ēd un dzer un atgriežas atpakaļ pie sava kunga." (2. Ķēn. 6. nod.) [258]

Pēc tam kādu laiku sīrieši deva Īsraēlam mieru. Bet vēlāk apņēmīgā ķēniņa Hasaēla vadībā viņu pulki atkal aplenca Samariju. Nekad vēl Īsraēls nebija piedzīvojis tādas grūtības, kā šī aplenkuma laikā. Tiešām, tēvu grēki tika piemeklēti pie bērniem un bērnu bērniem. Ilgstošais bads spieda Īsraēla ķēniņu spert izmisuma pilnus soļus. Tad Elīsa paziņoja, ka nākamajā dienā tie tiks izglābti.

Kad ausa rīts, "Kungs bija licis aramiešiem viņu nometnē sadzirdēt lielu troksni no ratiem, no zirgiem, no liela karaspēka (..), un tie mijkrēslī bija cēlušies un metušies bēgt, pamezdami savas teltis, savus zirgus, savus ēzeļus, nometni, kā stāvēja, jo tie bija bēguši, lai glābtos", un neapstājās, pirms nebija pārgājuši Jordānu.

Sajā naktī četri spitālīgi vīri pie pilsētas vārtiem, bada nomocīti, izmisumā nolēma iet uz sīriešu nometni un, uzticot sevi aplencēju žēlastībai, cerēja pamodināt to līdzjūtību un iegūt barību. Ak, kāds bija viņu pārsteigums, kad, nonākot nometnē, tie neatrada neviena cilvēka! Netraucēti, neatskanot nevienam aizliegumam, tie "iegāja vienā teltī, tad tie ēda un dzēra un ņēma no turienes sudrabu, zeltu, drēbes, un tie aizgāja un to paslēpa; tad tie atkal nāca un gāja citā teltī un ņēma arī no turienes mantas un tās paslēpa. Tad tie cits citam sacīja: "Tā nav pareizi, kā mēs rīkojamies! Šī diena ir labās vēsts diena, bet, ja mēs klusēsim un paliksim mierā līdz rīta ausmai, tad mēs kļūsim vainīgi." [259] Tāpēc tie ātri ar priecīgajām ziņām atgriezās pilsētā.

Laupījums patiesi bija liels. Pārtikas krājumi bija tik bagātīgi, ka tai dienā "mērs smalku kviešu miltu tiešām maksāja vienu seķeli un divi mēri miežu arī bija pērkami par vienu seķeli", kā dienu iepriekš bija teicis Elīsa. Atkal Dieva Vārds bija paaugstināts pagānu priekšā, "kā tas Kungs to bija sacījis". (2. Ķēn. 7:5-16)

Tādā veidā Dieva vīrs turpināja strādāt gadu pēc gada, ar uzticīgu kalpošanu nonākot ciešās attiecībās ar ļaudīm un krīzes brīžos kā gudrs padomdevējs stāvēt blakus ķēniņam. Ilgie gadi, ko valdnieki un tauta pavadīja elku kalpošanā, bija atstājuši briesmīgas sekas; vēl joprojām visur bija redzama atkrišanas tumšā ēna, un tomēr šur un tur atradās ļaudis, kas noteikti atteicās locīt ceļus Baala priekšā. Elīsam turpinot reformas darbu, daudzi atstāja pagānismu un atrada prieku kalpošanā patiesajam Dievam. Pravieti iepriecināja šie Dieva žēlastības brīnumi, un viņš ļoti ilgojās aizsniegt visus, kas savā sirdī vēl bija godīgi. Lai kur arī viņš neatrastos, it visur tas centās būt taisnības mācītājs.

No cilvēciskā viedokļa skatoties, izredzes uz tautas garīgo atdzimšanu toreiz bija tikpat bezcerīgas, kādas tās arī šodien šķiet Dieva kalpiem, kas strādā tumšajās zemes vietās. Bet Kristus draudze ir Dieva ierocis patiesības pasludināšanai; Kungs to ir pilnvarojis īpašam darbam, un, ja tā paliks Dievam uzticīga un paklausīga Viņa pavēlēm, tad tajā atklāsies dievišķā Spēka varenība. Ja tā būs uzticīga savai derībai, tad nebūs varas, kas tai spētu pretoties. [260] Ienaidnieka karapulki vairs nevarēs to nomākt, tāpat kā pelavas nespēj pretoties viesulim.

Ja draudze apgērbs Kristus taisnības drēbes, pārtraucot jebkādas saistības ar pasauli, tad to sagaida spožas, godības pilnas dienas rīta ausma.

Dievs aicina savus uzticīgos ļaudis, kas uz Viņu paļaujas, lai tie iedrošina neticīgos un bezcerībā esošos. Griezieties pie Kunga jūs, cerības cietumnieki! Meklējiet stiprumu no Dieva, no dzīvā Dieva! Parādiat nesatricināmu, pazemīgu ticību Viņa spēkam un Viņa labprātībai jūs glābt! Ja mēs ticībā satversim Viņa stiprumu, tad Viņš pārveidos, brīnišķi pārveidos arī vissliktākās un bezcerīgākās izredzes. Viņš to darīs par godu savam Vārdam.

Kamēr Elīsa spēja ceļot pa Israēla valsti no vienas vietas uz otru, viņš pastāvīgi aktīvi piedalījās praviešu skolu nostiprināšanā. Itin visās vietās Dievs bija ar to, dodot tam vārdus, ko runāt, un spēku brīnumdarbiem. Kādā gadījumā "praviešu bērni sacīja uz Elīsu: "Redzi, šī vieta, kur mēs ar tevi esam apmetušies, ir mums par šauru. Dosimies uz Jordānu un ņemsim tur ikkatrs vienu baļķi, un taisīsim tur sev vietu, kur dzīvot." (2. Ķēn. 6:1,2) Un Elīsa gāja ar tiem uz Jordānu, iedrošinot tos ar savu klātbūtni, sniedzot pamācības un pat izdarot brīnumdarbu, lai tiem palīdzētu. "Un notika, ka vienam no viņiem, cērtot baļķi, cirvis iekrita ūdenī, un viņš iekliedzās un sauca: "Ak vai, mans kungs! Cirvis bija patapināts!" Bet Dieva vīrs jautāja: "Kur tas iekrita?" Kad viņš bija tam to vietu parādījis, tad Elīsa nogrieza kārti un iemeta to tur. [261 Un cirvis uzpeldēja. Un viņš sacīja: "Izcel to sev ārā!" Un tas izstiepa savu roku un to satvēra." (2. Ķēn. 6:5-7)

Elīsa darbi bija tik iespaidīgi un viņa ietekme tik plaša, ka tad, kad tas atradās uz nāves gultas, pat jaunais elkiem kalpojošais ķēniņš Joass, kas ļoti maz cienīja Dievu, pravieti atzina par tēvu Israēlā un viņa klātbūtni tautā bēdu laikā vērtēja augstāk par armiju, kas apgādāta ar zirgiem un kara ratiem. Par to mēs lasām: "Kad Elīsa sasirga ar slimību, ar kuru tas arī nomira, tad nāca lejā Joass, Israēla ķēniņš, lai viņu apraudzītu, un viņš raudāja tā priekšā un sauca: "Mans tēvs, mans tēvs! Israēla rati un jātnieki!" (2. Ķēn. 13:14)

Pret daudzām apbēdinātām dvēselēm, kam bija nepieciešama palīdzība, pravietis bija izturējies kā gudrs, līdzjūtīgs tēvs. Arī šajā gadījumā Elīsa nenovērsās no bezdievīgā jauneklā, kurš bija sava augstā uzticības amata necienīgs, bet kam ļoti vajadzēja padoma. Dievs savā aizgādībā deva ķēniņam izdevību labot pagātnes kļūdas un pacelt valsti labākā stāvoklī. Sīriešu karaspēku, kas bija ieņēmis apgabalu austrumos aiz Jordānas, vajadzēja padzīt. Atkal Dieva spēks bija gatavs nākt palīgā maldīgajam Israēlam.

Mirstošais pravietis ķēniņam pavēlēja: "Atnes loku un bultas!" Joass paklausīja. Tad pravietis sacīja: "Uzvelc loku ar savu roku!" Kad viņš to izdarīja, tad Elīsa uzlika savu roku uz ķēniņa rokas un sacīja: "Atver logu pret austrumiem!" – pret pilsētām aiz Jordānas, ko bija ieņēmis sīriešu karaspēks. Kad ķēniņš bija atvēris [262] aizrestoto logu, Elīsa pavēlēja šaut. Bultai skrienot savu ceļu, pravietis tika iedvesmots sacīt: "Tā ir tā Kunga glābēja bulta, kas tevi glābs no Aramas, jo tu sakausi aramiešus pie Afekas, tiekams tu tos izdeldēsi!"

Tad pravietis pārbaudīja ķēniņa ticību. Pavēlējis Joasam ņemt bultas, viņš sacīja: "Sit ar tām zemi!" Un tas sita trīs reizes un apstājās. Tad Dieva vīrs sadusmojās par viņu un sacīja: "Piecas reizes vai pat sešas reizes tu būtu sitis, tad tu būtu aramiešus kāvis, līdz būtu tos izdeldējis, bet nu tu sakausi aramiešus tikai trīs reizes!" (2. Ķēn. 13:15-19) [263]

Seit ir mācība visi, kas atrodas atbildīgās vietās. Ja Dievs atver ceļu īpaša darba veikšanai un dod pārliecību par panākumiem, tad izraudzītajam rīkam jādara viss iespējamais, lai sasniegtu apsolīto rezultātu. Sekmes piešķirs atbilstoši entuziasmam un neatlaidībai, ar kādu tiks veikts darbs. Dievs savu ļaužu labā var darīt brīnumus vienīgi tad, ja tie no savas puses pūlas ar nenogurstošu enerģiju. Viņš aicina cilvēkus, kas nododas Viņa darbam un kam ir morāla drosme, kas karsti mīl dvēseles un kuru degsme neapdziest. Tādiem strādniekiem neviens uzdevums nebūs par grūtu un izredzes nekad nešķitīs bezcerīgas. Tie turpinās iet darbā uz priekšu bez jebkādam šaubām, līdz šķietamais zaudējums pārvērtīsies spožā uzvarā. Arī cietuma mūri un mocekļa nāve tos nenovērsīs no uzdevuma darboties kopā ar Dievu Viņa valsts uzcelšanā.

Līdz ar Joasam doto padomu Elīsa darbs beidzās. Viņš, kurš visā pilnībā bija saņēmis Elījas garu, palika uzticīgs līdz galam. Viņš nekad nesvārstījās un nekad nezaudēja pašāvību

Visvarenā Spēkam. Vienmēr, kad ceļš priekšā šķīta pilnīgi noslēgts, tas ticībā gāja uz priekšu, un Dievs pagodināja viņa paļaušanos, pašķirdams tālākas izdevības.

Elīsam netika dota iespēja sekot savam meistaram ugunīgos ratos. Kungs lika pār viņu nākt ilgstošai slimībai. Sajā garajā cilvēciska nespēka un ciešanu laikā viņa ticība cieši satvēra Dieva apsolījumus, un viņš vienmēr ap sevi redzēja Dieva vēstnešus, kas to iedrošināja un mierināja. [264] Kā reiz Dotanas augstienē viņš bija skatījis apkārt stāvošos Debesu pulkus, Israēla ugunīgos ratus un jātniekus, tā tagad tas apzinājās līdzjūtīgo eņģeļu klātbūtni un atbalstu. Visā dzīvē viņš bija rūdījies stiprā ticībā, un, pieaugot atzišanai par Kunga aizgādību un žēlsirdīgo laipnību, ticība nobrieda paliekošā paļāvībā uz Dievu, tāpēc, kad pienāca nāve, viņš bija gatavs iet atdusēties no savas darbošanās.

“Viņa svēto nāve ir dārga Kunga acīs.” (Ps. 116:15) “Taisnais arī nāves brīdī jūtas spēcināts.” (Sal. pam. 14:32) Līdz ar dziesminieku Elīsa pilnā paļāvībā varēja teikt: “Manu dvēseli atpestīs Dievs, no pazemes varas Viņš mani ņems pie sevis.” (Ps. 49:16) Ar prieku viņš varēja liecināt: “Taču es zinu, ka mans Pestītājs ir dzīvs, un pēcgalā Viņš celsies pār pīšļiem.” (Īj. 19:25) “Bet es Tavu vaigu skatīšu taisnībā un uzmodies pēc sirds patikas raudzišos Tavā attēlā.” (Ps. 17:15)

22. Lielā pilsēta Ninive

[265] Laikā, kad sadalījās Israēla valsts, starp senās pasaules pilsētām viena no lielākajām bija Asīrijas galvaspilsēta Ninive. Dibināta drīz pēc ļauzu izklīdināšanas pie Bābeles torņa un atrazdamās auglīgajos Tigras upes krastos, tā gadsimtu gaitā ļoti uzplauka, līdz izauga tik liela, ka “bija vajadzīgas trīs dienas”, “lai tai apietu apkārt un to izstaigātu”. (Skat. Jonas 3:3)

Neskatoties uz laicīgo labklājību, Ninive bija noziegumu un ļaunuma centrs. Inspirācija to nosauc par asinskāru pilsētu, “kas ir pārpildīta ar meliem un varas darbiem”. (Nah. 3:1) Tēlainā valodā pravietis Nahums to salīdzina ar nežēlīgu un rijīgu lauvu, sakot: “(..) kuru gan nav vajājusi bez mitēšanās tava ļaunprātība!” (Nah. 3:19)

Tomēr Ninive, lai gan kļuvusi ļauna, vēl nebija pilnībā atdevusies grēkam. Tas, kurš “uzlūko visus cilvēku bērnus” (Ps. 33:13) un “ierauga visādus dārgumus” (Īj. 28:10), šajā pilsētā vēl saskatīja daudzus, kas ilgojās pēc kaut kā labāka un augstāka un kuri, ja tiem dotu izdevību iepazīties ar [266] dzīvo Dievu, atstātu savus ļaunos elkus un kalpotu Kungam. Tāpēc Dievs savā gudrībā tiem atklājās nepārprotamā veidā, lai, ja iespējams, vadītu tos pie atgriešanās.

Šim darbam tika izredzēts pravietis Jona, Amitaja dēls. “Tā Kunga vārds nāca pār Jonu, Amitaja dēlu: “Celies un dodies uz lielo pilsētu Ninivi; norāj to un paziņo tai, ka tās ļaunie darbi jau nonākuši Mana vaiga priekšā!” (Jonas 1:1,2)

Pārdomājot grūto uzdevumu, kur šķīta, ka to nav iespējams izpildīt, pravietim uzmācās kārdinājums apšaubīt sava aicinājuma jēgu. No cilvēciskā redzes viedokļa raugoties, likās, ka pasludināt šādu vēsti tik lepnai pilsētai nav nekādas nozīmes. Viņš uz brīdi aizmirs, ka Dievs, kuram tas kalpoja, ir visu zinošs un visspēcīgs. Vilcinoties un šauboties pravietis deva iespēju sātānam sevi pārvarēt ar mazdūšību. Baiļu pārņemts, viņš “cēlās, lai bēgtu no tā Kunga vaiga, gribēdams nokļūt Taršišā, un nonāca līdz Jafai. Tur viņš atrada kuģi, kas taisījās ceļā uz Taršīšu, samaksāja braucamo naudu un iekāpa kuģī (..)”. (Jonas 1:3)

Līdz ar uzdevumu Jonam tika uzticēta smaga atbildība, tomēr Tas, kurš pavēlēja iet, bija spējīgs savu kalpu atbalstīt un piešķirt sekmes. Ja pravietis būtu paklausījis nejautājot, viņš būtu pasargāts no daudziem rūgtiem pārdzīvojumiem un būtu pārpārim svētīts. Bet arī bezcerības un izmisuma stundās Kungs Jonu neatstāja. Grūtie pārbaudījumi un brīnišķīgā aizgādība atjaunoja pravieša paļaušanos uz Dievu un Viņa bezgalīgo spēku. [267]

Ja tad, kad aicinājums atskanēja pirmo reizi, Jona būtu to mierīgi pārdomājis, viņš būtu sapratis, cik muļķīgs ir katrs mēģinājums izvairīties no tam uzliktās atbildības. Bet ne jau ilgi viņam atļāva turpināt neprātīgo bēgšanu. “Tad Kungs lika pūst uz jūras lielam vējam; drīz sacēlās vētra, un visiem likās, ka kuģis grims. Kuģa ļaudis pārņēma lielas izbailes, un viņi kļiedza, piesaukdami katrs savu dievu, un sameta visu, kas bija uz kuģa, jūrā, lai atvieglotu kravas svaru. Jona bija nokāpis apakšējās dziļākās kuģa telpās, tur nolicies un gulēja dziļā miegā.” (Jonas 1:4,5)

Kad jūrnieki brēca uz saviem pagānu dieviem pēc palīdzības, kuģa kapteinis, ārkārtīgi uztraucies, uzmeklēja Jonu un sacīja: “Kā tu vari tik cieši gulēt? Celies un piesauc savu Dievu! Varbūt šis Dievs atcerēsies mūs, lai mēs neaizejam bojā!” (Jonas 1:6)

Bet lūgšanas, ko raida no pienākuma takas novērsies cilvēks, nevar palīdzēt. Jūrnieki, pārliecināti, ka savādā, neparastā vētras trakošana izskaidrojama ar viņu dievu dūsmām, kā pēdējo glābiņu ieteica mest kauliņus, “lai izzinātu, kura dēļ (..) klājas tik ļauni”. Kauliņus metot, vaina krita uz Jonu. Tad viņi tam teica: “Saki mums, kāpēc mums ir uzbrukusi šī nelaime? Kāda ir tava nodarbošanās, un no kurienes tu nāc? Kādas tu zemes un tautas?”

Un “viņš tiem atbildēja: “Es esmu ebrejs un bīstos to Kungu, debesu Dievu, kas radījis jūru un sauszemi.” [268]

“Tad no jauna kuģa ļaudis ārkārtīgi izbijās un jautāja viņam: “Kādēļ tu to tā izdarīji?” Viņi zināja, ka Jona bēga no tā Kunga, jo viņš to viņiem iepriekš bija pateicis.”

"Tad tie viņam sacīja: "Ko lai mēs ar tevi darām, lai jūra nomierinātos?" – Jo jūra joprojām bija ārkārtīgi nemierīga. Viņš atbildēja viņiem tā: "Nemiet mani un iemetiet jūrā, tad tā kļūs rāma. Es zinu, ka manas vainas dēļ pār jums sacēlusies šī lielā vētra."

"Tad kuģa ļaudis, visiem spēkiem airēdami, centās pagriezt kuģi tā, lai viņi drīzāk sasniegtu krastu, bet tas viņiem neizdevās, jo jūra bija sacēlusies un bangoja vētrā pāri viņu galvām. Tad viņi piesauca to Kungu un sacīja: "Ak Kungs, nepazudini mūs šī cilvēka dvēseles dēļ un nepieskaiti mums par grēku viņa nenoziedzīgās asinis! Jo Tu, Kungs, rīkojies tā, kā tu atzini par pareizu." Tad viņi satvēra Jonu un iemeta jūrā; vētras trakošana mitējās, un drīz jūra norima pavisam. Bet kuģa ļaudis pārņēma lielas bailes tā Kunga priekšā; viņi nesa tam Kungam kaujamus upurus un deva Viņam solījumus."

"Bet tas Kungs sūtīja lielu zivi Jonu aprīt. Un Jona sabija zivs vēderā trīs dienas un trīs naktis."

"Un Jona no zivs vēdera raidīja pie tā Kunga, sava Dieva, lūgšanu pēc palīdzības:

"Es piesaucu to Kungu savās bēdās,

Un Viņš atbildēja man; es kliežu no pazemes dziļumiem,

Un Tu sadzirdēji manu saucienu.

Tu iemeti mani dzelmē pašā jūras vidū,

Kur mani no visām pusēm apņēma straumes;

Visas tevis sūtītās bangas un viļņu kalni vēlās man pāri,

Tā ka man šķita – es esmu atstumts no tavu acu skata

Un man nekad vairs neredzēt Tavu svēto namu!

Līdz pašiem manas dzīvības dziļumiem mani bija

Apklājuši ūdeņi, visapkārt mani bija ietvēruši dziļumi;

Niedres bija apvijušās ap manu galvu.

Es biju nolaidies līdz visdziļākajiem kalnu pamatiem,

Zemes aizsprosti, šķiet, bija aizdarījušies aiz manis uz mūžu,

Bet Tu tomēr esi licis manai dzīvībai pacelties augšup no šīs

Tumšās bedres un izglābis to no pazušanas, ak Kungs, mans Dievs!

Un, kad mana dvēsele bija pagurusi baiļu mazdūšībā, es atcerējos Tevi,

Ak Kungs, un mana lūgšana nonāca pie Tevis Tavā svētajā namā.

Tie, kas turas pie nīcīgām viltus dievībām,

Zaudē savu žēlastības tiesu.

Bet ar pateicības prieku es nesīšu Tev savus upurus,

Savus solījuma upurus es Tev pienesišu.

Glābšana ir pie tā Kunga!"

(Jonas 1:7-2:9)

Beidzot Jona bija atziņš, ka "no Kunga nāk palīdzība". (Ps. 3:9) Līdz ar grēku nožēlu un Dieva glābjošās žēlastības atzīšanu tika iegūta brīvība. Jona tika atsvabināts no vareno dziļumu briesmām un izsviests uz sauszemes.

Atkal Dieva kalpam tika dots uzdevums iet brīdināt Ninivi.

"Un otrejz nāca tā Kunga vārds pār Jonu: "Celies un ej uz lielo pilsētu Ninivi un sludini tai, ko es tev teikšu!" Soreiz Jona neapstājās, lai jautātu vai šaubītos, bet nekavējoties paklausīja. Viņš cēlās un gāja uz Ninivi, kā Kungs to bija teicis. (Jona 3:1-3) [270]

Nonācis pilsētā, Jona tūlīt iesāka pret to sludināt: "Vēl tikai četrdesmit dienas, tad Ninive tiks galīgi nopostīta!" (Jonas 3:4) Šo brīdinājuma vēsti viņš pauda, iedams no ielas ielā. Un vēsts neskanēja velti. Sauciens, kas bija dzirdams bezdievīgās pilsētas ielās, gāja no mutēs mutē, līdz visi iedzīvotāji uzbināja pārsteidzošo paziņojumu. Dieva Gars iespaidoja katra iemītnieka sirdi un lika ļaužu pulkiem drebēt, apzinoties savus grēkus, un atgriezties dziļā pazemībā.

"Tad Ninives ļaudis radās ticība Dievam, viņi izsludināja gavēni, un liels un mazs uzvilka mugurā maisu. Un, kad tas kļuva zināms Ninives ķēniņam, viņš uzcēlās no sava troņa, novilkā savu purpuru, ietērpa savu miesu maisa drānās, sajojās un apsēdās pelnos. Tad viņš lika Ninivē ar uzsaukumu darīt zināmu: "Pēc ķēniņa un augstāko varas nesēju pavēles stājas spēkā šāds rīkojums: ne cilvēki, ne lopi, ne vērši, ne avis nedrīkst nekādu ēdienu, nedz ēdamo baudīt; lopus nedrīkst dzīt ganos, nedz arī viņus dzirdīt ar ūdeni; bet cilvēki un lopi lai tērpjas maisu drānās un lai jo gauži piesauc Dievu, un lai ikviens atgriežas no sava ļaunā ceļa un no varas darba, ko tas ar savām rokām dara! Kas gan lai zina? Varbūt Dievam paliek mūsu žēl un Viņš ļaujas novērst sevi no savām bargajām dusmām, tā ka mēs nepazūdam!" (Jonas 3:5-9)

Kad ķēniņš un lielkungi līdz ar visu tautu, gan augstas, gan zemes kārtas ļaudis, "uz Jonas sludināšanu" (Mat. 12: 41) atgriezās un apvienojās, saucot uz Debesu Dievu, tad Viņš tos apžēloja. [271] Kad Kungs "redzēja viņu darbus, redzēja, ka viņi atgriezušies no sava ļaunā ceļa, tad Viņam kļuva žēl tā ļaunuma, ko Viņš bija teicis viņiem nodarīt, un Viņš viņiem to nenodarīja". (Jona 3:10) Sods tika novērsts. Israēla Dievs bija paaugstināts un pagodināts pagānu pasaulē, un Viņa likumus tagad cienīja. Tikai pēc daudziem gadiem, kad Ninive, Dievu aizmirsusi, atkal kļuva lielīga un lepna, tā krita par laupījumu apkārtējām tautām.

(Par Asīrijas valsts pazemošanu un krišanu skat. 30. nodaļā.)

Uzzinot Dieva nodomu saudzēt šo pilsētu, kas, neskatoties uz savu jaunumu, atgriezās, pazemojusies maisos un pelnos, Jonam kā pirmajam vajadzēja priecāties par Dieva brīnišķīgo žēlastību, bet viņš ļāvās domām, ka nu to var sākt uzskatīt par viltus pravieti. Rūpēdamies par savu godu, viņš nespēja saprast, cik bezgalīgi lielāka vērtība bija dvēselēm, kas atradās šajā jaunajā pilsētā. Jonam ļoti nepatika žēlastība, ko Dievs parādīja niniviešiem, "un viņš iedegās dusmās". "Ak Kungs, vai tas nav tieši tas, ko es teicu, kad es biju vēl savā zemē? Tādēļ es priekšlaikus steidzos aizbēgt uz Taršīšu, jo es zināju, ka Tu esi žēlīgs un mīlestības pilns Dievs, lēnprātīgs un bagāts žēlastībā, kam paredzamā jaunuma pašam žēl." (Jonas 4:1,2)

Atkārtoti padodoties savai tieksmei jautāt un šaubīties, viņu no jauna pārvarēja mazdūšība. Aizmirsis citu intereses un domājot, ka viņam labāk būtu mirt nekā piedzīvot Ninives apžēlošanu, tas neapmierināts izsaucās: "Tad nu, Kungs, pieņem manu dvēseli, jo es gribu labāk mirt nekā dzīvot!" Bet tas Kungs teica: "Vai tu domā, ka tu dari labi dušmodamies?" [272] Tad Jona izgāja no pilsētas un apmetās kādā vietā uz austrumiem no tās. Viņš tur sev uzcēla mazu būdiņu un apsēdās tās paēnā, lai nogaidītu un redzētu, kas notiks ar pilsētu. Bet Dievs tas Kungs tur lika uzaugt ricinus stādam; tas drīz izauga lielāks par Jonu, radija pavēni viņa galvai un atsvabināja viņu no drūmā garastāvokļa; tādēļ Jona ļoti priecājās par šo ricinus stādu." (Jonas 4:3-6)

Tad Kungs deva Jonam sevišķu mācību. Viņš "rīta ausmā pavēlēja parādīties kādam tārnam; tas iedzēla ricinus stādam, un tas nokalta. Un, kad bija uzlēkusi saule, Dievs lika pūst sausam austrumu vējam, saule spieda Jonam virs galvas, tā ka viņš zaudēja samaņu; savā dvēselē viņš tad vēlējās nāvi un teica: "Es gribētu labāk mirt nekā dzīvot!"

Atkal Dievs runāja uz savu pravieti: "Vai tu domā, ka tu pamatoti dusmojies ricinus stāda dēļ?" Un Jona atbildēja: "Tik tiešām, ka es mirstu, manas dusmas ir pamatotas!"

"Bet tas Kungs sacīja: "Tev sāp sirds par ricinus stādu, gar kuru tu nemaz nebiji pūlējies, kuru tu nebiji izaudzējis, kas vienā naktī tapa un vienā naktī bija atkal pagalam. Kā tad lai man nebūtu žēl Ninives, tādas tik lielas pilsētas, ar vairāk kā simts divdesmit tūkstošiem iedzīvotāju, kas vienkārši nezina atšķirt savu labo roku no savas kreisās un kuriem pieder daudz lopu?" (Jonas 4:7-11)

Apjukis un pazemots, nespēdams saprast Dieva nodomu, žēlojot Ninivi, Jona tomēr bija izpildījis viņam doto uzdevumu un brīdinājis lielo pilsētu. Kaut arī pravietotais notikums nepiepildījās, tomēr biedinājuma vēsts bija no Dieva un sasniedza Viņa paredzēto nolūku. Pagāniem atklājās Dieva [273] žēlastības godība. Tie, kas ilgi sēdēja tumsībā "un nāves ēnā, ieslīguši galīgā postā un saistīti dzelzs valgos", "piesauca to Kungu savās bēdās un Viņš izglāba viņus no viņu bailēm un izveda viņus no tumsas un nāves ēnas, un sarāva viņu saites". "Un Viņš sūtīja savu Vārdu un dziedināja viņus, un izglāba viņus no bojāejas". (Ps. 107:10,13,14,20)

Kristus savā zemes kalpošanas laikā runāja par panākumiem, ko sasniedza Jonas sludināšana Ninivē, un salīdzināja šīs pagānu lielpilsētas iemītniekus ar Viņa laikā [274] dzīvojošajiem tā saucamajiem Dieva ļaudīm. "Ninivieši," Viņš teica, "celšies tiesas dienā pret šo cilti un to pazudinās; jo tie, Jonam sludinot, no grēkiem atgriezās; un redzi, šeit ir vairāk nekā Jona." (Mat. 12:41) Nemierīgajā, vienmēr aizņemtajā pasaulē, ko piepildīja tirgošanās troksnis, domstarpības un strīdi, cilvēkiem pašiem cenšoties sev iegūt visu, ko vien tie spēja, bija atnācis Kristus, un Viņa balss šajā juceklī bija dzirdama līdzīgi Dieva bazūnei: "Jo ko tas cilvēkam palīdz, ka viņš iemanto visu pasauli un zaudē savu dvēseli? Jeb ko cilvēks var dot par savas dvēseles atpirkšanu?" (Marka 8:36,37)

Kā Jonas sludināšana bija zīme niniviešiem, tā Kristus sludināšana – Viņa paaudzei. Bet kādu pretstatu ieraugām Vārda pieņemšanā! Tomēr arī zaimu un vienaldzības vidū Pestītājs strādāja un strādāja, līdz savu misiju pabeidza.

Tā ir mācība Dieva vēstnešiem šodien, jo mūsdienu pilsētām ar patiesā Dieva īpašībām un nodomiem ir nepieciešams iepazīties tikpat ļoti kā senatnē niniviešiem. Kristus sūtņiem jānorāda uz labāku pasauli, par ko tiek domāts pavisam maz. Saskaņā ar Svētajos Rakstos teikto, vienīgā pilsēta, kas pastāvēs, ir tā, kuras cēlājs un uztaisītājs ir pats Dievs. Ar ticības acīm cilvēkiem ir iespējams saskatīt Debesu sliksni, ko apņēma dzīvā Dieva godība. Izlietojot savus kalpus, Kungs Jēzus aicina ļaudis ar svētu godkāri cīnīties, lai nodrošinātu nemirstīgo mantojumu. Viņš skubina krāt mantu blakus Dieva tronim.

Gandrīz pār visu pilsētu iedzīvotājiem tur pieaugošā jaunuma dēļ ātri un noteikti tuvojas vispārējs sods. [275] Visur valdošo korupciju cilvēka rokaļ nav iespējams aprakstīt. Katra diena atklāj jaunus konfliktus, piekukuļošanu un krāpšanu; katra diena atnes sirdi pļošus ziņojumus par noziegumiem un nelikumībām, par vienaldzību pret cilvēku ciešanām, par brutālu, velnišķīgu cilvēku dzīvību iznīcināšanu. Katra diena liecina par vājprāta, slepkavību un pašnāvības gadījumu pieaugumu.

No gadsimta gadsimtā sātans ir pūlējies turēt ļaudis neziņā par Jehovas labajiem nolūkiem. Viņš ir centies novērst to uzmanību no Dieva bauslības lielajām augstajām vērtībām, no taisnības, žēlastības un mīlestības pamatlikumiem. Laikmetā, kurā mēs tagad dzīvojam, ļaudis lepojas ar brīnišķīgu progresu un zinātniskām atziņām, bet Dievs redz, ka zeme ir pilna netaisnības un varas darbu. Ļaudis paziņo, ka Dieva likums ir atcelts, ka Bībele nav autentiska, un kā sekas tagad pasauli pārpludina tādas jaunuma straumes, kādas nav redzētas kopš Noas dienām un Israēla atkrišanas laika. Dvēseles cēlumu, laipnību un dievbijību atmet, lai apmierinātu kāri pēc aizliegtām lietām.

Noziegumu melnais saraksts, ko izdara ieguvuma dēļ, stindzina asinis un pilda dvēseli ar šausmām. Mūsu Dievs ir žēlastības Dievs. Pret bauslības pārkāpējiem Viņš izturas pacietīgi un ar maigu līdzjūtību. Tomēr tagad, kad vīriem un sievietēm ir tik daudz izdevību iepazīties ar Dieva likumiem, kā tie atklāti Svētajos Rakstos, lielais Universa Valdnieks vairs ilgāk nevar paciest ļaunās pilsētas, kur valda vardarbība un noziegumi. [276] Dieva iecietībai pret tiem, kas paliek nepaklausībā, ātri tuvojas kritiskā robeža.

Vai gan cilvēki varētu justies pārsteigti, ja Augstais Valdnieks pēkšņi pārmainīs savu izturēšanos pret atkritušās pasaules iedzīvotājiem, vai tiem būtu jābrīnās, ka pārkāpumiem un noziegumiem seko sods? Vai tas būtu kaut kas negaidīts, ja Dievs pieļaus, ka pār tiem, kas netaisni iedzīvojušies ar viltu un krāpšanu, tagad nāk posts un nāve? Neņemot vērā pieaugošo gaismu par Dieva prasībām, kas apspīd cilvēku dzīves gājumu, daudzi atsakās atzīt Jehovas virsvardību un izvēlas palikt zem Debesu valsts ienaidnieka melnā karoga, pie visas sacelšanās un nepaklausības iesācēja.

Dieva pacietība ir bijusi ļoti liela, – tik liela, ka, ņemot vērā zaimus, kas pastāvīgi vērsti pret Viņa svētajām pavēlēm, mums atliek tikai brīnīties. Visvarenais vēl aizrū savu spēku. Tomēr Viņš noteikti celsies, lai sodītu ļaunos, kas tik nekaunīgi pretojas bauslības taisnajām prasībām.

Dievs cilvēkiem ir devis pārbaudes laiku, bet ir kāda robeža, kad dievišķā pacietība būs izsmelta un sekos nenovēršams sods. Kungs jau ilgi ir cieties ar ļaudīm un pilsētām, žēlastībā sūtot brīdinājumus par dievišķajām dusmām, bet pienāks laiks, kad vairs neatskanēs aizlūgumi žēlot un sacelšanās elementi, kas turpina pretoties patiesības gaismai, par labu viņiem pašiem un tiem, kurus viņi varētu ietekmēt, beidzot tiks iznīcināti. [277]

Jau tuvu ir laiks, kad pasaulē būs tādas bēdas, ko nekādas cilvēciskas zāles nespēs mazināt. Dieva garš no zemes tiek atņemts. Ātri viena pēc otras seko lielas nelaimes uz jūras un sauszemes. Cik bieži mēs dzirdam par zemestrīcēm un viesuļvētrām, par ugunsgrēkiem un plūdiem, par daudz bojā gājušām dzīvībām un pazaudētām vērtībām! Šķiet, ka šīs nelaimes ir nekārtīgu, neregulējamu dabas spēku stihiski izvirdumi, kas atrodas ārpus cilvēka kontroles iespējām, tomēr visos šajos notikumos lasāms Dieva nodoms. Tie ir daļa no līdzekļiem, ar kuriem Viņš mēģina uzmodināt cilvēkus, lai tie apzinātos tuvojošās briesmas.

Dieva vēstneši lielajās pilsētās nedrīkst kļūt mazdūšīgi, redzot ļaunumu, netaisnību un izvirtību, ar ko tiem jāstopas, cenšoties pasludināt priecīgo glābšanas vēsti. Kungs ikvienu tādu strādnieku grib uzmundrināt ar tiem pašiem vārdiem, kā Viņš uzrunāja apustuļi Pāvilu ļaunajā Korintā: "Nebīsties, bet runā un neiet klusu. Jo es esmu ar tevi! Neviens necelsies pret tevi, lai darītu tev ļaunu, jo Man ir daudz ļaunā šajā pilsētā." (Ap. d. 18:9,10) Lai tie, kas kalpo dvēseļu glābšanas darbā, atceras, ka, neskatoties uz daudziem, kas nepieņem Dieva Vārdā ietvertu Kunga padomu, visa pasaule no patiesības gaismas nenovērsīsies un nenoraidīs pacietīgā, lēnprātīgā Pestītāja aicinājumu. Katrā pilsētā, kaut arī tā pārpilna pārkāpumiem un noziegumiem, ir daudzi, kuri, pienācīgi tos apmācot, kļūs par Jēzus sekotājiem. Tādā veidā ar pestīšanas vēsti var aizsniegt tūkstošus un tos pievērst Kristum, lai tie Viņu uzņemtu kā savu personīgo Pestītāju.

[278] Dieva vēsts šodien uzrunā zemes iedzīvotājus: "Tāpēc esiet arī jūs gatavi, jo Cilvēka Dēls nāks tanī stundā, kad jūs nedomājat." (Mat. 24:44) Sabiedrībā un it īpaši pasaules lielajās pilsētās valdošie apstākļi kā pērkona balsī brīdina, ka Dieva tiesas stunda ir nākusi un visu zemes lietu gals ir tuvu. Mēs stāvam pie laikmetu krīzes sliekšņa. Straujā gaitā viens otram seko Dieva tiesas piemeklējumi – uguns, plūdi, zemestrīces, kari un asinsizliešana. Uzmanīsimies, ka netiekam pārsteigti šo lielo, izšķirošo notikumu laikā, jo žēlastības eņģelis neatgriezušos vairs ilgi nesargās!

"Jo tas Kungs drīz izies no sava mājokļa, lai sodītu zemes iedzīvotājus viņu grēku dēļ. Tad būs redzamas zemē izlietās asinis, un tā vairs neapsēgs savus nokautos." (Jes. 26:21) Dieva dusmu padebeši sakrājas, un pastāvēs vienīgi tie, kas atsauksies žēlastības aicinājumam, kā kādreiz atsaucās Ninives iedzīvotāji, dzirdot Jonas sludināšanu, un kļuva svētīti, paklausot Dievišķā Likumdevēja bauslībai. Vienīgi taisnais tiks apslēpts ar Kristu Dievā, kamēr izpostīšana būs pārgājusi. Lai tādēļ ikviena dvēsele saka:

"Cita patvēruma man nav,
Mana dvēsele bezpalīdzībā pieķeras tev;
Neatstāj, ak neatstāj mani vienu!
Nemitējies mani atbalstīt un iepriecināt!
Apslēp mani, ak Pestītāj, apslēp,
Kamēr dzīves vētra būs pāri,
Un vadi mani Debesu ceļā;
Pieņem, neļaujot dvēselei pazust!"

23. Asīrijas gūstā

[279] Neveiksmīgās Israēla valsts beigu gadi iezīmējas ar tādiem noziegumiem un asinsizliešanu, kādi nenotika pat vissliktākajā Ahaba nama valdīšanas cīņū un nemiera laikā. Vairāk nekā divus gadsimtus desmit cilšu valdnieki bija sējuši vēju; tagad nācās plaut vētru. Ķēniņš pēc ķēniņa tika

noslepkavoti, lai dotu vietu citam, godkārigākam. Kungs par šiem bezdievīgajiem varmākām Hozejas 8:4 saka: "Viņi ieceļ ķēniņus, bet bez Manis, viņi izrauga vadoņus, bet Es to nedrīkstu zināt." Katrs taisnības princips tika nobīdīts pie malas. Tie, kam pasaules tautu priekšā vajadzēja stāvēt kā Dieva žēlastības lieciniekiem, bija "neuzticīgi pret Kungu" (Hoz. 5:7, pēc Glika tulk.) un cits pret citu.

Ar stingriem rājieniem Dievs centās uzmodināt neatgriezušos tautu, lai tā atzītu draudošās briesmas un netiktu pilnīgi iznīcināta. [280] Ar praviešiem Hozeju un Amosu Viņš desmit ciltīm sūtīja vēsti pēc vēsts, skubinot uz pilnīgu atgriešanos un draudot ar nelaimi, kas nāks, ja tie paliks pārkāpumos. "Bet jūs sējat bezdievību un tādēļ pļausit ļaunumu un ēdīsiet melu augļus. Jo tu paļaujies uz savu ceļu un uz savu varonīgo karavīru pulku; tad tavā tautā izcelsies liels kara troksnis, kas sagraus visus tavus nocietinājumus (..), rīta ausmā dabūs galu Israēla ķēniņš." (Hoz. 10:13-15)

Par Efraimu (pravietis Hozeja bieži atsaucas uz Israēla vadošo cilti Efraimu kā visas atkritušās tautas simbolu) pravietis liecināja: "Svešinieki aprij viņa spēkus, bet viņš pats to neliekas manām; jau metas sirmi viņa galvas mati, bet viņš pats to neredz." "Israēls ir atmetis to, kas labs." "Efraims ir pakļauts varmācībai", nespējīgs saskatīt savas ļaunās rīcības sekas. Desmit cilšu pārstāvji drīz "klejās, bez miera maldīdāmie tautu starpā". (Hoz. 7:9; 8:3; 5:11; 9:17)

Daži Israēla vadoņi asi izjuta cieņas un iespaida zudumu un vēlējas to atgūt, bet tā vietā, lai atstātos no prakses, kas valsti bija novājinājusi, tie turpināja dzīvot netaisnībā un glaimoja sev, ka pie izdevības atkal nostiprinās politisko varu, ko ilgojās sasniegt, savienojoties ar pagāniem. "Kad nu Efraims sajuta savu kaiti un Jūda savu strutojošo brūci, tad Efraims griezās pie Asīrijas (..) "Efraims ir kā ievilināts balodis, kas neko neizprot: reizēm viņi aicina palīgā ēģiptiešus, tad atkal griežas pēc palīdzības pie asīriešiem." "Ar Asuru viņi slēdz derību." (Hoz. 5:13; 7:11; 12:2)

Sūtot Dieva vīru, kas parādījās pie Bēteles altāra, [281] tāpat Eliju un Elīsu, Hozeju un Amosu, Kungs desmit ciltīm atkārtoti rādīja, kāds ļaunums sekos nepaklausībai. Bet, neņemdam vērā rājienus un lūgumus, Israēls grima dziļāk un arvien dziļāk atkrišanās. Kungs par to bija spiests sacīt: "Israēls traucas savā nepakļāvīgajā spītībā kā neprātīga un niķīga gov". "Mana tauta ir piekususi, lai atgrieztos pie manis." (Hoz. 4:16; 11:7)

Bija laiki, kad Debesu pārmācības stūrgalvīgo tautu piemeklēja visai smagi. "Tādēļ jau Es arī lieku šaut viņus ar praviešu runām un nogalinu viņus ar Manas mutes vārdiem, lai Mana taisnība atmirdzētu kā uzaustoša gaisma. Jo Man ir prieks par mīlestību un ne par upuriem nokautiem lopiem. Man patīk Dieva atziņa un nebūt ne dedzināmie upuri. Bet viņi kā Adams ir pārkāpuši derību un kļuvuši Man neuzticīgi." (Hoz. 6:5-7)

Beidzot tiem tika paziņots: "Klausieties tā Kunga vārdu jūs, Israēla bērni!" "Tu aizmirsīsi sava Dieva baušļus, tāpēc Es aizmirsīšu tavus bērnus. Jo vairāk viņu top, jo vairāk viņi grēko pret Mani, tāpēc Es pārvērtīšu viņu godu kaunā (..). Es likšu viņiem smagi sajūst viņu rīcību un atmaksāšu viņiem, kā viņi ar saviem darbiem to ir pelnījuši." (Hoz. 4:1,6-9)

Israēla noziegumi pēdējā pusgadsimtā pirms Asīrijas gūsta līdzinājās Noas dienu noziegumiem un ikviena tāda laikmeta samaitātībai, kad cilvēki, Dievu atmetuši, pilnībā nododas ļaunumam. Dabas paaugstināšana pāri dabas Dievam un radības pielūgšana Radītāja vietā vienmēr ir izsaukusi vislielākos ļaunumus. Tā Israēla ļaudis, kalpojot Baalam un Aštartei [282] un atdodot augstāko godu dabas spēkiem, šķīrās no visa, kas paļauj un izdaiļo, kļūdami par vieglu upuri kārdināšanām. Zaudējuši dvēseles aizsardzības spējas, šie nomaldījušies dievlūdzejī palika bez bruņām pret grēku un paši sevi pakļāva ļaunām sirds iegribām.

Pret šajā laikmetā visur redzamo apspiešanu, kļedzošo netaisnību, nevajadzīgo greznumu un izšķērdību, nekaunīgajiem mielastiem un dzīrēm, rupjo izvīrtību un izlaidību savu balsi pacēla pravieši, bet veltīgi bija viņu protesti, velti tie uzrādīja ļaunu grēkus. "Bet viņi nicina to," vēstīja Amoss, "kas vērtos pārmāca, un ienīst to, kas runā patiesību." "(..) jūs nomācat taisnīgos, ņemat uzpirkšanas dāvanas un nedodat taisnību nabagiem tiesā." (Amosa 5:10,12)

Tādi bija rezultāti, kas sekoja Jerobeāma uzceltajiem diviem zelta teļiem. Pirmā atkāpšanās no noteiktā dievkalpošanas veida noveda pie arvien rupjāku elku kalpošanas formu ieviešanas, līdz beidzot gandrīz visa tauta pielūdza dabu. Aizmirstot savu Radītāju, Israēls dziļi samaitājās. (Hoz. 9:9)

Pravieši turpināja protestēt pret šiem ļaunumiem un aicināja uz taisnību. "Tāpēc sējiet taisnību, tad jūs pļausit mīlestību; uzplēsiet jaunu atziņas līdumu, jo vēl ir laiks meklēt to Kungu, tiekams Viņš nāktu un liktu nolīt pār jums savai taisnībai." "Atgriezies pie sava Dieva, glabā savu žēlsirdību un taisnību, ceri un paļaujies [283] vienmēr uz savu Dievu!" "Atgriezies, Israēl, pie tā Kunga, sava Dieva, jo tu esi kritis sava pārkāpuma dēļ! (..) Sakiet Viņam: "Piedod mums visus mūsu pārkāpumus un esi mums žēlīgs (..)"" (Hoz. 10:12; 12:7; 14:2,3)

Pārkāpējiem tika piedāvātas daudzas izdevības atgriezties. Pat visdziļākajā atkrišanas laikā un vislielākās vajadzības brīdī Dieva vēsts solīja piedošanu un cerību. "Israēl, tu grūd sevi postā; vienīgi Es esmu tavs glābiņš un atbalsts. Kur tad nu ir tavs ķēniņš, kas tev palīdzētu visās tavās pilsētās?" (Hoz. 13:9,10)

"Nāciet, atgriezīsimies atkal pie tā Kunga! Viņš mūs gan ir saplosījis, Viņš mūs arī dziedinās; Viņš mūs ir sasitis, un Viņš arī pārsies mūsu brūces. Pēc divām dienām Viņš mūs darīs jauna dzīvības spēka pilnus; trešajā dienā Viņš liks mums piecelties, lai mēs dzīvotu Viņa vaiga priekšā. Tad mēs veltīsim

visu savu uzmanību un neatlaidīgi centīsimies, lai atzītu to Kungu. Jo Viņš atmirzēs kā skaista rīta ausma cauri mākoņu plīvuram un nāks pie mums kā lietus, kas veldzē zemi." (Hoz. 6:1-3)

Arī tiem, kas, sātana spēka savaldzināti, bija zaudējuši izpratni par gadsimtu laikā praktizēto atpestīšanas plānu, Kungs piedāvāja atjaunošanas iespēju un mieru. "Es griezišu par labu viņu atkrišanu, Es viņus labprāt mīlēšu, jo manas dusmas pret viņiem izzudīs. Es būšu Israēlam kā rasa, lai viņš ziedētu kā liliņa un riestu saknes kā Libānas ciedra koks, un viņa zari lai kupli izplešas uz visām pusēm. Lai viņš tad būtu tik skaists kā eļļas koks, un lai šā koka smarža būtu tik jauka kā Libānas ciedra smarža. Un lai viņi visi atkal sēdētu viņa paēnā, lai viņi pārtiktu no pašu audzētās labības un zaļotu kā vīnakoks; lai atmiņas par to būtu kā Libānas vīns. Efraim, ko Man vairs var nozīmēt tavi elka dievi? Es pats uzklausišu Efraimu un vadīšu viņu tālāk. Es viņam būšu kā zaļojoša ciprese. Tikai Manī tev jāatrod savi īstie augļi. Kas ir gudrs, lai visu to saprastu, un saprātīgs, lai visu to atzītu? – "Tā Kunga ceļi ir taisni, un taisnie staigā pa tiem, bet pārkāpēji tajos klūp." (Hoz. 14:5-10)

Vienmēr noteikti tika uzsvērtā labklājība, kas sekos, ja ļaudis meklēs Dievu. "Meklējiet mani," Kungs uzaicināja, "tad jūs dzīvosit! Bet nemeklējiet Bēteļi un nenāciet uz Gilgalu, un neejiet uz Bērsebu! Jo Gilgalu aizvedīs projām sagūstītu un Bētele kļūs par Bet-Avenu." "Meklējiet labo un ne ļauno, lai jūs varētu dzīvot, tad Dievs tas Kungs Cebaots būs pie jums, kā jūs to arvien daudzīnāt. Ienīstiet ļauno un mīliet labo, un spriediet arvien vārtos tiesu pēc taisnības, tad Dievs, tas Kungs Cebaots, būs zēlīgs arī Jāzēpa nama pāri palikušajiem." (Amosa 5:4,5, 14,15)

Bet klausītāju lielākā daļa atteicās pieņemt piedāvāto aicinājumu. Dieva vēstnešu vārdi bija tik pretēji nepaklausīgās tautas ļaunajām iegribām, ka Bēteles elku priesteri Israēla valdniekam ziņoja: "Amoss kūda Israēla ļaudis uz dumpi pret tevi; zeme vairs nevar paciest viņa vārdus." (Amosa 7:10)

Tad Kungs Hozejam lika paziņot: "Kad vien es taisos dziedināt Israēla vainu, redzams kļūst Efraima noziegums un Samarijas ļaunprātība. Israēla augstprātība nodod nepārprotamu liecību pret viņu pašu; viņi tomēr neatgriežas pie tā Kunga, sava Dieva, un nemeklē Viņu." (Hoz. 7:1,10)

No paaudzes uz paaudzi Kungs panesa savus stūrgalvīgos bērnus; arī vēl tad, kad tie spītīgi sacēlās. Viņš vēlējās atklāt, cik ļoti ilgojas tos glābt. "Ko lai Es tev daru, Efraim, un tev, Jūda? Jo jūsu mīlestība ir kā rīta mākonis un kā rasa, kas ātri nozūd." (Hoz. 6:4)

Kad ļaunums, kas pārklāja zemi, kļuva neārstējams, pār Israēlu atskanēja briesmīgs spriedums: "Efraims ir pievienojies elka dievu pielūdzējiem; lai tad viņš arī iet." "Ir klāt pienākušas piemeklēšanas dienas, tuvojas atmaksas dienas; ziniet to, Israēla ļaudis!" (Hoz. 4:17; 9:7)

Desmit Israēla ciltīm tagad bija jāpļauj atkrišanas sējas raža, atkrišanas, kas iesākās ar elku altāru uzcelšanu Bētelē un Danā. Kungs tiem pavēstīja: "Es noraidu un neieredzu tava teļa tēlu, Samarija! Manas dusmas ir iedegušās pret viņiem. Cik ilgi viņi vēl priecāsies nesodīti? Jo šis teļš ir nācis no Israēla, amatnieks to ir darinājis, un tas nevar būt Dievs; tāpēc tas Kungs sagraus pīšļos šo Samarijas teļa tēlu." "Samarijas iedzīvotājiem ir rūpes par Bet-Avenas teļa tēlu; samariešu tauta skumst šā tēla dēļ, un viņas elku priesteri trīc par savu varu un godību, jo tā viņiem zudīs. Tiešām, šo pašu teļu aizvedīs uz Asīriju par dāvanu ķēniņam Jarebam." (Hoz. 8:5,6; 10:5,6)

"Redzi, Kunga acis noraugās uz grēcīgo ķēniņa valsti, lai Es to noslaucītu no zemes virsus; taču Jēkaba namu Es pilnīgi gan neizdeldēšu, saka tas Kungs, jo, raugi, es pavēlēšu sijāt Israēla namu tautu starpā tā, kā sietā sijā labības graudus, un neviens grauds nenokrīt zemē. Visiem grēciniekiem Manā tautā būs mirt no zobena, tiem, kas saka: ļaunums nepienāks mums tik tuvu, tas mūs nepārsteigs!" "Un Es sagraušu tiklab greznās ziemas, kā vasaras mītnes, un ar zilņkaulu rotātām telpām būs jāpazūd no zemes virsus, un daudzus namus nopostīs!" – tā saka tas Kungs." "Un tāds ir Viņš, tas Kungs, Dievs Cebaots. Jo, kad Viņš aizskar zemi, tad tā izkūst un visi tās iedzīvotāji bēdājas." "Zobens nesīs nāvi taviem dēliem un tavām meitām, tavu zemi izmērīs ar mērījamo auklu un izdalīs, un tu pats mirsi nešķīstā zemē, bet Israēls tiks vestin aizvests projām no savas zemes!" "Un, ja Es tev tā gribu darīt, tad sataisies, Israēl, lai tu varētu stāties sava Dieva priekšā!" (Amosa 9:8-10; 3:15; 9:5; 7:17; 4:12)

Uz kādu laiku šos iepriekš pavēstītos sodus aizmēģināja, un Jerobeāma II ilgajā valdīšanas laikā Israēla armija guva ievērojamas uzvaras. Bet šī acīmredzamā labklājība nepārveidoja neatgrieztu ļaunumu sirdi, tāpēc beidzot atskanēja vēsts: "Jerobeāms mirs caur zobenu, un Israēlu aizvedīs projām no viņa zemes gūstā." (Amosa 7:11)

Tomēr ķēniņš un tauta bija tik ļoti atkāpušies, ka arī šos spēcīgos vārdus neņēma vērā. Amacija, kas bija viens no Bēteles vadošajiem priesteriem, šo noteikto, pret tautu un tās ķēniņu pasludināto pravieša vārdu satraukts, Amosam teica: "Tu, redzētāj, celies un bēdz uz Jūdas zemi! Ēd tur savu maizi un tur pravieto! Bet Bētelē tu ilgāk vairs nedrīksti pravietot, jo tā ir ķēniņam svēta vieta un tur ir arī ķēniņa valsts galvenā mītne!" (Amosa 7:12,13)

Uz to pravietis stingri atbildēja: "Tā saka Kungs: (..) Israēls tiks vestin aizvests projām no savas zemes!" (Amosa 7:17)

Pret atkritušajām ciltīm izteiktie draudi piepildījās burtiski [287], tomēr valsts izpostīšana notika pakāpeniski. Sodot Kungs ievēroja zēlastību, un sākumā, kad "Fūls, Asīrijas ķēniņš, iebruka zemē", tas Menahēmu, Israēla ķēniņu, vēl neaizveda gūstā, bet ļāva tam palikt uz troņa kā Asīrijas valsts vasalim. "Menahēms deva Fūlam tūkstoš talentus sudraba, lai viņš tam palīdzētu ar savu spēku un arī

lai nostiprinātu ķēniņa valsts varu viņa rokā. Un Menahēms šo naudu savāca no Israēla, un katram bagātņiekam bija jādod Asīrijas ķēniņam, no ikkatra vīra piecdesmit sudraba seķeļus." (2. Ķēn. 15:19,20) Tā, pazemojuši desmit ciltis, asīrieši uz kādu laiku atgriezās savā zemē.

Negribēdams novērsties no ļaunuma, kas viņa valsti bija novedis sabrukumā, Menahēms turpināja dzīvot Jerobeāma, Nebata dēla, grēkos, "ar kuriem tas pāvedināja Israēlu grēkot". Viņam sekojošie ķēniņi Pekahs un Pekahja tāpat "darīja, kas ir ļauns tā Kunga acīs". (2. Ķēn. 15:18,24,28) Pekahs valdīja 20 gadus. Viņa laikā Israēlā ielauzās Asīrijas ķēniņš Tiglat-Pileasers un aizveda gūstā daudzus no Galilejā un Austrumos aiz Jordānas dzīvojošām ciltīm. "Rūbena bērnus un Gada bērnus, un Manases puscilti", līdz ar citiem no Gileādas, Galilejas un visas Naftaļa zemes. (1. Laiku 6:26; 2. Ķēn. 15:29) Tos izkaisīja no Palestīnas tālu esošās pagānu zemēs.

[288] No šī briesmīgā trieciena Ziemeļu valsts nekad vairs neatspirga. Nevarīgais atlikums turpināja ievērot pārvaldes formu, kam nebija ne autoritātes, ne spēka. Pekaham sekoja vēl tikai viens valdnieks – Hozeja. Drīz valstij vajadzēja tikt noslaucītai uz visiem laikiem. Bet šajās bēdās un postā Kungs vēl parādīja žēlastību, dodams ļaudīm iespēju atgriezties no elkudievības. Ķēniņa Hozejas trešā valdīšanas gadā pār Jūdas valsti sāka valdīt dievbijīgais ķēniņš Hiskija un, cik ātri vien iespējams, Jeruzālemes dievnamā ievadīja svarīgu dievkalpošanas reformu. Tika organizēti Pashā svētki, un uz šiem svētkiem uzaicināja ne tikai Jūdas un Benjamīna ciltis, pār kurām Hiskija bija svaidīts par ķēniņu, bet arī visas Ziemeļu ciltis. Uzsaukums skanēja "pa visu Israēlu no Bēršebas līdz Danam, lai sanāk un svētī tam Kungam, Israēla Dievam Pashā svētkus Jeruzālemē, jo ilgu laiku tie nebija lielā pulkā svētīti, kā tas bija rakstīts."

"Tā nu skrējēji ar vēstulēm no ķēniņa un viņa vadoņu rokās devās pa visu Israēlu un Jūdu" ar steidzīgu lūgumu: "Ak, Israēla tauta! Atgriezies pie tā Kunga, Abrahāma, Īzāka un Israēla Dieva, tad arī Viņš atgriezīsies pie jums, kas vēl pāri palikuši un izglābušies no Asīrijas ķēniņa rokās." "(..) neesiet stūrgalvīgi kā jūsu tēvi, bet sniedziet tam Kungam savu roku un nāciet Viņa svētā vietā, ko Viņš ir licis svētīt mūžīgi, un kalpojiet tam Kungam, savam Dievam, lai Viņa bargo dusmu kvēle no jums novērstos! Un, kad jūs atgriezīsities atpakaļ pie tā Kunga, tad jūsu brāļi un jūsu dēli atradīs žēlsirdību tajos, kas tos aizveduši gūstā, un viņi atkal varēs atgriezties šajā zemē, jo tas Kungs, jūsu Dievs, ir pilns žēlastības un žēlsirdīgs, un Viņš savu vaigu nenovērsīs no jums, ja tikai jūs atgriezīsities pie Viņa!" (2. Laiku 30:5-9)

[291] "Tā šie skrējēji devās no pilsētas uz pilsētu Efraima un Manases zemē līdz Zebulonam". Israēlam šajā aicinājumā vajadzēja saskatīt žēlastības piedāvājumu un atgriezties pie Dieva, bet no desmit ciltīm atlikušie, kas vēl dzīvoja kādreiz ziedošajā Ziemeļvalsts apgabalā, neievēroja šos ķēniņa sūtītos ziņnešus un tos pat nicināja. "Viņi tika izsmieti un izzoboti." Taču kādi tomēr bija, kas priecīgi atsaucās. "Tikai daži vīri no Ašera un no Manases, un no Zebulona paklausīja un nāca uz Jeruzālemi, "lai svētītu Neraudzētās maizes svētkus". (2. Laiku 30:10-13)

Apmēram pēc diviem gadiem Samariju ielenca Asīrijas karaspēks Salmanesara vadībā. Šajā laikā daudzi gāja bojā no bada, sērgām un zobena. Pilsēta un tauta krita, un satriekto desmit cilšu atlikumu aizveda gūstā un izkaisīja Asīrijas valsts robežās.

Izpostīšana, ko piedzīvoja Ziemeļvalsts, bija tiešs sods no Debesīm. Ašīrieši bija tikai rīki Dieva nodoma izpildīšanai. Jesaja, kurš sāka pravietot īsi pirms Samarijas krišanas, Kunga iedvesmots ziņoja, ka Asīrijas karapulki ir: "Manas bardzības rīkste, viņam ir rokā Mana dusmu pātaga." (Jes. 10:5)

Israēla bērni bija smagi noziegušies "pret to Kungu, savu Dievu (..) un darīja ļaunas lietas". "Tie neklausīja (..) un tie nicināja Viņa likumus un Viņa derību, kuru Viņš bija devis viņu tēviem, un Viņa liecības, ar kurām [292] Viņš bija tos brīdinājis." Sods nāca tāpēc, ka "tie atstāja novārtā itin visus tā Kunga, sava Dieva, baušļus un sev izlēja elku tēlus divu teļu veidā, un darināja sev Ašēru, un metās uz sava vaiga pie zemes visu debesu zvaigžņu pulku priekšā, tos godinādami, un kalpoja Baalam", stūrgalvīgi atsakoties nožēlot un atgriezties. Tad Kungs "atstājās no itin visiem Israēla pēcnācējiem, un Viņš tos pazemoja un nodeva laupītāju rokās, līdz kamēr Viņš tos pilnīgi atstūma no sava vaiga" saskaņā ar skaidrajiem brīdinājumiem, ko Viņš tiem bija sūtījis "caur visiem saviem kalpiem un praviešiem".

"Un Israēls tika aizvests no savas zemes gūstā uz Asīriju", "tāpēc ka tie nebija klausījuši tā Kunga, sava Dieva, balsij un bija pārkāpuši Viņa derību un visu, ko tā Kunga kalps Mozus bija pavēlējis." (2. Ķēn. 17:7,11,14-16, 20,23; 18:12)

Briesmīgajā sodībā, ko piedzīvoja desmit ciltis, Kungam bija gudrs un žēlastības pilns nodoms. To, ko Dievs vairs ar tiem nevarēja panākt Israēla tēvu zemē, Viņš gribēja sasniegt, tos izkaisīdams starp pagāniem, jo vajadzēja piepildīties Viņa plānam atpestīt visus, kas vien vēlas iegūt piedošanu ticot cilvēku cilts Pestītājam. Ar ciešanām, kas nāca pār Israēlu, Viņš sagatavoja ceļu savai Godībai, lai to atklātu pasaules tautām. Ne visi gūstā aizvestie bija pilnīgi atkrituši. Starp tiem vēl atradās daži uzticīgie un kādi, kas pazemojās Dieva priekšā. Izlietojot šos "dzīvā Dieva bērnus", (Hoz. 1:10) Kungs vēlējās ļaužu pulkus Asīrijas valstī iepazīstināt ar savu raksturu un saviem labajiem likumiem.

24. "Izdeldēti tādēļ, ka bez atzišanas"

[293] Dieva labvēlība pret Israēlu vienmēr ir bijusi saistīta ar paklausības nosacījumu. Sinaja kalna pakājē tie vienojās derības attiecībās ar Viņu kā "sevišķs īpašums no visām tautām". Tie svinīgi solīja dzīvot un staigāt paklausībā, sakot ka: "visu, ko Kungs ir runājis, to mēs darīsim" (2. Moz. 19:5,8). Un, kad pēc dažām dienām no Sinaja tika pasludināta Dieva bauslība un Mozum vēl papildus sniegtas pamācības likumu un tiesu veidā, Israēls atkal vienbalsīgi apsolīja: "Visus šos vārdus, ko Kungs runājis, mēs izpildīsim." Tāpat pie derības apstiprināšanas ļaudis vēlreiz no jauna apliecināja: "Visu, ko tas Kungs ir runājis, mēs darīsim un pildīsim." Dievs Israēlu bija izredzējis par saviem ļaudīm, un tie Viņu bija izvēlējušies par savu Kēniņu.

Īsi pirms tuksneša ceļojuma beigām derības nosacījumus atkārtoja. Baal-Peorā, pie pašas Apsolītās zemes robežas, kur daudzi krita par laupījumu viltīgajām kārdināšanām, atlikušie atkal atjaunoja savu uzticības zvērestu. Mozus tos brīdināja no pārbaudījumiem nākotnē un nopietni paskubināja, lai tie paliktu atšķirti no apkārtējām tautām un kalpotu vienīgi Dievam.

"Un nu, Israēl, klausies likumus un tiesas, kuras es jums mācu darīt, lai jūs dzīvotu un ienāktu un iemantotu to zemi, ko tas Kungs, jūsu tēvu Dievs, jums dod. Nepielieciet pie tā vārda, ko Es jums pavēlu, neko klāt, nedz no tā ko atraujiet, ievērojiet tā Kunga, jūsu Dieva, baušļus, ko Es jums pavēlu. (..) Turiet un dariet, jo tā būs jūsu gudrība un saprašana to tautu priekšā, kuras, kad tās dzirdēs visus šos likumus, teiks: tiešām, šī lielā tauta ir sapratīga un gudra tauta." (5. Moz. 4:1-6)

It īpaši israēlieši tika skubināti nenovērsties no Dieva likumiem, kam paklausot tie kļūtu stipri un iemantotu svētības. "Sargies un sargi savu dvēseli, ka tu neaizmirstu to, ko tavas acis ir redzējušas, un ka tas neizzūd tev no sirds visās tavās mūža dienās. Un dari to zināmu saviem bērniem un saviem bērnu bērniem." (5. Moz. 4:9,10) Nekad nedrīkstēja aizmirst arī godbijību iedvesošos notikumus, kas pavadīja baušļu došanu Sinaja kalnā. Israēlam bija sniegti skaidri un noteikti brīdinājumi pret elku kalpošanas ieradumiem, kas pastāvēja apkārtējās tautās. [295] "Tad nu ļoti sargieties savu dvēseļu labā, (..) ka jūs neapgrēkojaties un nedarināt sev dieva atveidu kādā tēlā", "un ka tu nepacel savas acis uz debesīm un, uzlūkodams sauli, mēnesi, kā arī zvaigznes, visus zvaigznāju pulkus debesīs, neliecies kārdināties un nekriti ar savu vaigu pie zemes to priekšā, un ka tu tiem nekalpo, ko tas Kungs, tavš Dievs, ir piešķīris visām tautām zem visas debess."

"Tad nu sargieties, ka jūs neaizmirstat tā Kunga, sava Dieva, derību, ko Viņš ar jums ir slēdzis, ka jūs sev neizveidojat nekādu elka tēlu, nekādu atveidu, ko tas Kungs, tavš Dievs, tev būtu aizliedzis." (5. Moz. 4:15,16,19,23)

Mozus rādīja ļaunumu, kas sekos atkrišanai no Jeļovas likumiem. Piesaucis par lieciniekiem debesis un zemi, viņš paziņoja, ja tie, ilgāku laiku dzīvojuši Apsolītajā zemē, ievēdīs samaitātās pielūgšanas formas, zemojoties izgrieztu tēlu priekšā, un atsācies atgriezties, lai kalpotu patiesajam Dievam, tad pamodīsies Kunga dusmas, un tie tiks aizvesti gūstā un izkaisīti starp pagāniem. "Jūs drīz pazudīsiet no tās zemes virsus (..). Kungs jūs tad izkaisīs tautu starpā, un no jums atliksies mazs skaits citu tautu vidū, pie kurām tas Kungs jūs vadīs. Un tur jūs kalposit dieviem, kas ir cilvēku roku darbs – koks un akmens, kas ne redz, ne dzird, ne ēd, ne ož." (5. Moz. 4:26-28)

Daļēji šis pravietojums piepildījās jau soģu laikā, bet pilnīgi un burtiski tad, kad Israēlu aizveda uz Asīriju un Jūdu uz Bābeli. [296] Israēla atkrišana notika pakāpeniski. No paaudzes paaudzē sātans atkārtoti centās panākt, lai izredzētā tauta aizmirstu "baušļus, likumus un tiesas", ko tā bija solījusi ievērot mūžīgi. Viņš zināja, ka, ja tam tikai izdosies pavedināt Israēlu aizmirst Kungu un "tas sekos citiem dieviem un tiem kalpos un viņu priekšā metīsies zemē", tad šī tauta "nīktin iznīks". (5. Moz. 6:1; 8:19)

Bet Dieva draudzes ienaidnieks uz Zemes tomēr pilnībā nebija rēķinājies ar Viņa līdzjūtīgo dabu, kas gan "neatstāj nevienu nesodītu", bet savā būtībā ir "apzēlošanās un žēlastības Dievs, pacietīgs un bagāts žēlsirdībā un uzticībā, kas tūkstošiem saglabā žēlastību, piedod noziegumus, pārkāpumus un grēkus". (2.Moz. 34: 6.7) Kaut gan sātans pūlējās šķērsot Dieva nodomus ar Israēlu, tomēr pat viņu vēstures vistumšākajās stundās, kad šķita, ka ļaunā spēki tūlīt gūs uzvaru, brīnišķi atklājās Kunga žēlastība. Viņš visus apstākļus kārtēja tā, lai tie nāktu tautai par labu. "Es tam uzrakstīju lielu pulku savu baušļu," Kungs vēstīja ar Hozejas lūpām, "bet tie tapa turēti kā sveša lieta." "Es satvēru Efraima rokas un vadīju viņu, bet viņi neievēroja, ka es viņiem palīdzēju." (Hoz. 8:12, Glika tulk; 11:3)

Ja Israēls būtu ņēmis vērā pravieša vārdus, tad tas būtu izbēdzis no turpmākajiem pazemojumiem. [297] Tikai tāpēc, ka tie stūrgalvīgi novērsās no Kunga bauslības, Dievs bija spiests pieļaut, lai tos aizved gūstā. "Mani ļaudis top izdeldēti tādēļ, ka tie bez atzišanas," skanēja Hozejas paustā Kunga vēsts. "Jo, kad tu atzišanu esi atmetis, tad arī Es tevi atmetīšu (..) Tu esi aizmirsis sava Dieva bauslību, tad arī Es aizmirsīšu tavus bērnus." (Hoz. 4:6, Glika tulk.)

Tādas sekas Dieva likumu pārkāpšanai ir bijušas vienmēr, ikkatrā laikmetā. Noas dienās, kad tika sagandēta jebkura izpratne par taisnīgu izturēšanos un netaisnība bija kļuvusi tik dziļa un plaša, ka Dievs to vairs ilgāk nevarēja paciest, sekoja paziņojums: "Es iznīcināšu no zemes virsus cilvēku, kuru Es esmu radījis." (1. Moz. 6:7) Abrahāma laikā Sodomas iedzīvotāji atklāti izaicināja Dievu un Viņa likumus, tāpēc sekoja tāds pats ļaunums, pagrimums un neapvaldīta savu iegribu apmierināšana, kas raksturoja pirmsplūdu pasauli. Sodomas iedzīvotāji pārkāpa dievišķās pacietības robežu, un pret tiem iedegās Dieva atriebības uguns.

Laikā pirms desmit Israēla cilšu aizvešanas gūstā valdīja līdzīga nepaklausība un ļaunums. Dieva

likumu vērtību pilnīgi noliedza, un tas izraisīja noziegumu plūdus pār Israēlu. "Jo tam Kungam ir pamats norāt zemes iedzīvotājus," vēstīja Hozeja, "tāpēc ka zemē nav uzticības, nav mīlestības un nav Dieva atziņas. Toties ik uz soļa dzirdama Dieva zaimošana, skan nepareizi zvēresti, tiek pausti meli, notiek slepkavības, zādzības, laulības pārkāpšanas, un viens asiņains noziegums seko otram." (Hoz. 4:1,2)

Hozejas un Amosa pravietojumi runā ne tikai par sodu, bet arī par nākotnes godību. [298] Desmit ciltīm, kas tik ilgi bija pretojušās un neatgriezās, nedeva apsoliņumu par pilnīgu atjaunošanu Palestīnā agrākajā spēkā. Tiem līdz laika galam vajadzēja palikt kā ceļiniekiem tautu starpā. Bet ar pravieti Hozeju tika dots pravietojums, kas pavēra iespēju piedalīties atjaunošanā zemes vēstures noslēgumā, kad Kristus parādīsies kā kungu Kungs un ķēniņu Ķēniņš. "Jo ilgu laiku Israēla bērni būs bez ķēniņa un pārvaldniekiem, bez kaujamiem un bez altāra, bez efoda, bez terafīma", teica pravietis. "Pēc tam Israēla bērni atgriezīsies un meklēs to Kungu, savu Dievu, un Dāvidu, savu ķēniņu, un, bijībā trīsēdami, nāks pie tā Kunga un pie Viņa žēlastības pēdējās dienās." (Hoz. 3:4,5) Simbolu valodā Hozeja desmit ciltīm atklāja Dieva plānu katrai patiesai dvēselei, kas savienosies ar Viņa draudzi virs zemes, atjaunot svētības, ko Israēls saņēma Apsolītajā zemē, kad tas bija paklausīgs un uzticīgs Kungam. Uzrunājot Israēlu un apliecinot tam savas ilgas parādīt žēlastību, Kungs paziņoja: "Tāpēc, raugi, Es viņu vilinādams aizraušu un vedīšu viņu tuksnesī un runāšu laipni ar viņu, un atdošu viņai, tur būdams, viņas vīnadārzus, un Ahorā ieleju pārvērtīšu par cerības vārtiem. Un tur tad viņa būs piekāpīga un dziedās kā savas jaunības dienās, kad viņa izgāja no Ēģiptes zemes. Tad tanī dienā, saka tas Kungs, tu Mani sauksi: mans vīrs, un nesauksi Mani vairs: mans Baals. [299] Jo Es gribu piespiest viņas muti un lūpas nekad vairs nelietot Baala dievību vārdus, tā ka lai neviens tos nekad vairs neatcerētos." (Hoz. 2:16-19)

Šīs zemes vēstures pēdējās dienās tiks atjaunota Dieva derība ar Viņa baušļus turošajiem ļaudīm. "Un Es noslēgšu tai pašā dienā viņas labā derību ar dzīvniekiem laukā, ar putņiem apakš debess, ar rāpuļiem un tārpiem uz pašas zemes; Es salauzīšu stopus un zobenus, Es iznīdēšu pašu karu un ļaušu ļaudīm mierīgi dzīvot. Un Es saderēšos ar tevi uz mūžu mūžiem, Es gribu saistīties ar tevi savstarpēji uzticībā un paļāvībā pēc tiesas un taisnības laipnībā un žēlastībā. Un Es saderēšos ar tevi ticībā un nezūdamā uzticībā, un tu atzīsi to Kungu."

"Un tai pašā dienā, saka tas Kungs, Es būšu labvēlīgs un piekāpīgs: Es uzklaušīšu debesis, un debesis uzklaušīs zemi, un zeme būs labvēlīga ļābībai, vīnogu sulai un eļļai, un tie būs labvēlīgi un paklausīgi Jezreēlam. Un Es visas šīs lietas paturēšu sev sēklai zemes virsū, Es tām likšu augt un apžēlošos par to, kas bija nežēlastībā (..), kas nebija Manas tautas: tu esi Mana tauta! – un viņš teiks Man: Tu esi mans Dievs!" (Hoz. 2:20-25)

"Tanī dienā notiks, ka Israēla atlikušie un Jēkaba nama izglābtie (..) paļausies uzticībā uz to Kungu, uz Israēla Svēto." (Jes. 10:20)

No "visām tautām, ciltīm, valodām un ļaudīm" būs kādi, kas priecīgi atsauksies vēstij: "Bīstieties Dievu un dodiet Viņam godu, jo Viņa sodības stunda ir nākusi." Tie šķirsies no ikviena elka, kas tos saista pie zemes, un priecīgi kalpos Tam, kas "radījis debesis, zemi, jūru un ūdeņu avotus". [300] Tie atbrīvosies no visām saitēm un stāvēs pasaules priekšā kā Dieva žēlastības pieminekļi. Paklausot dievišķiem noteikumiem, tie būs pazīstami eņģeļiem un cilvēkiem kā tādi, kas "tur Dieva baušļus un Jēzus ticību". (Atkl. 14:6,7,12)

"Raugi, nāks dienas, saka tas Kungs, kad vienā laikā varēs kārtot zemi sējai un pļaut, varēs spiest vīnogas un sēt, kad visi kalni pilēs no salda vīna, visi pakalni būs auglīgi un tos klās augļu pārpilnība. Tad es atsauksu atpakaļ savu Israēla tautu no trimdas, un viņi uzcels izpostītās pilsētas un tās arī apdzīvos, viņi dēstīs vīna dārzus un dzers no tiem vīnu, viņi ierīkos augļu dārzus un baudīs to augļus. Es viņus iedēstīšu stipri viņu pašu zemē, ka tos vairs nekad neizrautu no viņu zemes, ko Es viņiem esmu devis!" saka tas Kungs, tavs Dievs." (Amosa 9:13-15)

TAISNĪBAS SLUDINĀTĀJS

[301] "Vai var atņemt laupījumu stiprajam, jeb vai no viņa var aizbēgt tā gūstekņi? "Tomēr," tā saka tas Kungs, "arī paša stiprākā gūstekņus viņam var atņemt, un savu laupījumu viņš var atkal zaudēt." "Bet jāatkāpjas un jāpaliek kaunā visiem, kas paļaujas uz elkiem, kas saka uz elka tēliem: jūs esat mūsu dievi!" (Jes. 49:24,25; 42:17)

25. Jesajas aicināšana

[303] Usijas ilgo valdīšanas laiku Jūdas un Benjamīna zemē raksturoja tāda labklājība, kāda nebija pieredzēta kopš Salamana nāves, gandrīz pirms diviem gadsimtiem. Daudzus gadus ķēniņš valdīja tiešām nevainojami. Svētīta no augšienes, viņa armija atguva dažus apgabalus, kas bija zaudēti iepriekšējā laika periodā. Pilsētas tika no jauna uzceltas un nostiprinātas, un Jūdas valsts stāvoklis apkārtējo valstu vidū ļoti nostiprinājās. Atdzīvojās tirdzniecība, un Jeruzālemē ieplūda tautu bagātība. Usijas "slava izplatījās visai tālu, jo viņam tika sniegta brīnišķa palīdzība, kamēr viņš kļuva varens". (2. Laiku 26:15)

Tomēr šo ārējo labklājību nepavadīja tai atbilstoša garīga atmoda un spēks. Dievnamā kalpošana

turpinājās tāpat kā agrāk, un ļaužu pulki nāca, lai pielūgtu dzīvo Dievu, bet maz pamazām lepība un formālisms ieņēma pazemības un godīguma vietu. [304] Par pašu Usiju rakstīts: "Bet, kad viņš bija palicis varens, tad viņa sirds sāka noziegties, jo viņš apgrēkojās pret to Kungu, savu Dievu." (2. Laiku 26:16, Glika tulk.)

Grēks, kas Usijam sagādāja tik postošas sekas, bija iedomība. Pārkāpdam Jehovas skaidro pavēli, ka tikai Ārona pēcnācēji drīkst kalpot kā priesteri, ķēniņš iegāja svētnīcā, "lai uz kvēpināmo upuru altāra nestu kvēpināmo upuri". Augstais priesteris Azarja un viņa līdzstrādnieki centās ķēniņu atrunāt un lūdza to atteikties no sava nodoma. "Tas tev, Usija, neklājas," viņi teica, "ar to tu neesi ieguvis pagodinājumu Dieva, tā Kunga priekšā!" (2. Laiku 26:16,18)

Usija sadusmojās, ka viņu, ķēniņu, kāds tā uzdrošinās norāt. Bet tam neļāva sagānīt svētnīcu pretēji šo autoritatīvo vīru vienotajiem iebildumiem. Karstās dūsmās tā stāvēt, to piepeši pārsteidza dievišķs sods. Uz viņa pieres parādījās spitālības pazīmes. Izbijies viņš steigās prom, lai nekad vairs neienāktu dievnama pagalmos. Līdz pat savai nāves dienai, dažus gadus vēlāk, Usija palika spitālis, kā dzīvs piemērs tam, cik liels neprāts ir novērsties no skaidrajiem vārdiem "tā saka Kungs". Ne viņa augstais stāvoklis, ne ilgā kalpošana nespēja atvainot šo pārgalvības grēku, ar ko viņš aptraipīja savas valdīšanas pēdējos gadus, izsaukdam pāri sevi Debesu sodu.

Dievs neuzlūko cilvēka stāvokli. "Bet tai dvēselei, kas to dara ar paceltu galvu, vai tas ir jūsu vidū dzimušais vai svešinieks, tāds ir zaimotājs tā Kunga priekšā, – un tai dvēselei ir jātop izdeldētai no savas tautas." (4. Moz. 15:30)

[305] Šķiet, ka Usijas saņemtais sods atstāja pārveidojošu iespaidu uz viņa dēlu. Jau tēva valdīšanas pēdējos gados Jotamam nācās uzņemties smagas atbildības, un pēc Usijas nāves viņš mantoja troni. Par Jotamu ir rakstīts: "Un viņš darīja to, kas tā Kunga acīs ir taisnīgs, un viņš visu darīja, kā viņa tēvs Usija bija darījis. Tikai augstieņu svētnīcas netika nopostītas, tauta vēl arvien nesa dedzināmos upurus un upurēja kvēpināmos upurus augstienēs." (2. Ķēn. 15:34,35)

Kad Usijas valdīšana tuvojās beigām un Jotams jau pildīja daudzus valsts uzdevumus, par pravieti tika aicināts vēl gados jaunais Jesaja, – vīrs no ķēniņa cilts līnijas. Laiks, kurā Jesajam nācās strādāt, Dieva ļaudīm bija sevišķu briesmu pilns. Pravietis kļuva par aculiecinieku Israēla Ziemeļu valsts un Sīrijas apvienotā karaspēka iebrukumam Jūdejā; tāpat viņš redzēja arī asīriešu pulkus apmetamies pret valsts galvenajām pilsētām. Viņa dzīves laikā krita Samarija un desmit ciltis tika izkaisītas starp apkārtējām tautām. Jūdejā atkārtoti ielauzās Asīrijas armija, Jeruzāleme tika aplenkta un beidzot arī kristu, ja Dievs to brīnumainā kārtā nebūtu izglābis. Dienvidu valstij tiešām draudēja lielas briesmas. Dievišķā aizsardzība bija atņemta, un Asīrijas karapulki gatavojās pārpludināt Jūdeju.

Tomēr ārējās briesmas, kas gan šķita visai satriecošas, nebija tik nopietnas kā iekšējās. Kunga kalpu visvairāk uztrauca un nomāca ļaužu stūrgalvība. Tie, kam vajadzēja būt par gaismas nesējiem apkārtējās tautās, atkāpjoties un pretojoties izsauca Dieva sodības. Daudzie jaunieši, kas veicināja strauju Ziemeļu valsts izpostīšanu, ko tikai nesen nepārprotami bija norājis Amoss un Hozeja, tagad ātri un postoši izplatījās Jūdas valstī.

Arī ļaužu sabiedriskās attiecības bija visai bēdīgas. Dzīdamies pēc bagātības, cilvēki sev rausa namu pēc nama un zemes gabalu pēc zemes gabala. (Skat. Jes. 5:8) Tiesa bija korumpēta, bez kādas līdzjūtības pret trūcīgajiem. Par šiem jauniešiem Dievs paziņoja: "Nabagiem nolaupītā manta ir jūsu namos!" "Kā jūs uzdrošināties postīt manu tautu un satriekt nabagus?" (Jes. 3:14,15) Pat amatpersonas, kuru pienākums bija aizstāvēt bezpalīdzīgos, izlikās nedzirdam trūcīgo un cietēju, atraitņu un bāreņu saucienus. (Jes. 10:1,2)

Līdz ar apspiešanu un labklājību ienāca lepnums un tieksme uz greznību (Jes. 2:11,12; 3:16,18-23), žūpošanu un uzdzīvi. (Jes. 5:22,11,12) Jesajas dienās elku kalpošana pati par sevi vairs neradīja izbrīnu. (Jes. 2:8,9) Nekrietni darījumi starp visām ļaužu šķirām bija tik izplatīti, ka tie nedaudzie, kas vēl uzticīgi turējās pie Dieva, bieži jutās kārdināti zaudēt drosmi un padoties šaubām un izmisumam. Šķita, ka Dieva nolūks ar Israēlu neizdosies un stūrgalvīgo tautu piemeklēs Sodamai un Gomorai līdzīgs liktenis.

Nemot vērā šos apstākļus, nav pārsteigums, ka Jesaja, kas Usijas valdīšanas pēdējos gados tika aicināts nest Jūdas tautai Dieva brīdinošās un norājošās vēstis, centās izvairīties no tādas atbildības. Viņš labi saprata, ka sastapsies ar krasu pretestību. [307] Apzinoties paša nevarību šādos apstākļos strādāt un domājot par to, cik neticīgi un stūrgalvīgi ir ļaudis, pie kuriem viņam būs jādarbojas, tam uzdevums likās neizpildāms. Vai lai, drosmi zaudējis, tas tagad atsakās no uzdevuma un ļauj Jūdam netraucēti kalpot elkiem? Vai lai Ninives dievi valda vīrs zemes kā pastāvīgs izaicinājums Debesu Dievam?

Šādas domas pildīja Jesajas prātu, stāvēt dievnama vārtos. Piepeši vārti un iekšējais priekšskars šķita it kā paceļamies vai atveramies, un viņš drīkstēja ieskatīties iekšienē – vissvētākajā vietā, kur arī pravietim bija aizliegts ieiet. Tur viņam tika dota atklāsme par Jehovu, kas sēdēja uz augsti izvirzīta troņa, kamēr viņa godības klātbūtne piepildīja visu templi. Visapkārt ap troni atradās serafi, kas, kalpojot savam Radītājam, pielūgsmē aizklāja sejas un vienojās svinīgā apbrīnas saucienā: "Svēts, svēts, svēts ir tas Kungs Cebaots! Visa zeme ir pilna Viņa godības!" Sīs balsis, šķiet, satricināja tempļa pamatus, pīlārus un ciedra koka vārtus tā, ka viņu pienestā slava piepildīja visu namu.

Skatot šo Kunga godības un varenības atklāsmi, Jesaju pārņēma visu pārvaroša apziņa par Dieva

šķīstumu un svētumu. Cik ass pretstats starp Radītāja nepārspējamo pilnību un to cilvēku grēcīgo izturēšanos, kuri, līdzīgi pašam pravietim, tik ilgi skaitījās pie Israēla un Jūdas izredzētajiem! Tāpēc arī viņš izsaucās: "Bēdas man, jo es esmu nāvei lemts! Es esmu cilvēks ar nešķīstām lūpām un dzīvoju tautas vidū, kam nešķīstas lūpas, un tagad nu es redzēju ar savām acīm ķēniņu, to Kungu Cebaotu!" (Jes. 6:5) [308] Stāvot iekšējā svētnīcā, spožajā dievišķās klātbūtnes gaismā, viņš apzinājās pats savu nepilnību un spēka trūkumu, lai viens varētu izpildīt tam uzlikto pienākumu. Bet tad pie viņa atsūtīja vienu serafu, kas to atbrīvoja no izbailem un sagatavoja lielajam uzdevumam. Pravieša lūpas tika skārtas ar kvēlošu ogli no altāra, un viņš dzirdēja vārdus: "Redzi, tai aizskarot tavas lūpas, tavs noziegums ir deldēts un tavi grēki piedoti!" Tad bija dzirdama Dieva balss: "Ko lai es sūtu? Kas būs mūsu vēstnesis?" un Jesaja atbildēja: "Redzi, es esmu še, sūti mani!" (Jes. 6:7,8) Debesu apmeklētājs pavēlēja gaidošajam pravietim: "Ej un saki šai tautai:

"Dzirdēt dzirdiet, bet nesaprotiet,
Redzēt redziet, bet neizprotiet un neapjēdziet!
Apcietini šīs tautas sirdi
Un padari tās ausis nedzirdīgas,
Un apstulbo tai acis, ka tā neredz ar savām acīm
Un nedzird ar savām ausīm,
Un nesaprot ar savu sirdi
Un neatgriežas, lai taptu dziedināti."
(Jes. 6:9,10)

Pravieša pienākums bija skaidrs: ir jāpaceļ balss pret valdošo ļaunumu. Bet tas baidījās uzsākt šo darbu bez cerības nodrošinājuma.

"Cik ilgi, Kungs?" viņš jautāja. Vai tad neviens no Taviem izredzētajiem ļaudīm nekad nesapratīs, nenozēlos un nekļūs dziedināts?

[309] Nasta par dvēselēm maldos iestīgušajā Jūdas valstī nebija jānes veltīgi. Jesajas misija nepaliks pilnīgi neauglīga. Tomēr ļaunumi, kas vairojušies daudzās paaudzēs, nebija novēršami viņa dzīves laikā. Viņam vajadzēja vienīgi pacietīgi un drosmīgi strādāt, kļūstot par cerības un likteņa pravieti. Dievišķais nodoms beidzot piepildīsies, un tad arī pilnībā parādīsies viņa darba augļi un vainagosies visu Dieva uzticīgo vēstnešu pūles. Atlikums tiks izglābts, bet, lai tas varētu notikt, atkritušajai tautai bija jāsludina brīdinājuma un aicinājuma vēstis. Kungs paziņoja:

"Kamēr pilsētas stāvēs pamestas un bez iedzīvotājiem,

Nami būs neapdzīvoti un zeme aizlaista un tukša.

Tas Kungs būs aizvedis iedzīvotājus tālu projām,

Un pamestu vietu būs daudz tani zemē."

(Jes. 6:11,12)

Smagās sodības, kas nāca pār neatgrieztajiem, – karš, gūsts, apspiešana un varas un cieņas zaudēšana starp tautām – viss kalpoja vienam mērķim, lai tie, kas šajos piemeklējumos atzītu apbēdinātā Dieva roku, varētu atgriezties. Ziemeļu ķēniņvalsts desmit ciltīm drīz vajadzēja tikt izkaisītām starp pagāņu tautām; viņu pilsētām jātiek pamestām, un ienaidnieku armijām arvien no jauna jāpārpludina Israēla zeme. Arī Jeruzalemei beidzot bija jākrīt un Jūdām jāaiziet gūstā. Tomēr Apsolītā zeme nepaliks pilnīgi atmesta uz visiem laikiem. Debesu sūtnis Jesajam apsolīja:

"Un, ja tur paliks vēl pāri desmitā tiesa iedzīvotāju, tad tā vēlreiz aizies postā, taču kā milzīga liepa vai ozols, no kuriem pēc nociršanas pāri paliek vairs tikai celms; tomēr svēta sēkla būs šis celms."
(Jes. 6:13)

Sis iedrošinājums par Dieva nolūku galīgo piepildīšanos stiprināja Jesajas sirdi. Kas par to, ja zemes varas nostājas pret Jūdu! Kas par to, ja Kunga vēstnesim jāstājas ar opozīciju un pretestību! Jesaja bija redzējis ķēniņu, Kungu Cebaotu! Viņš bija dzirdējis serafu dziedāšanu: "Visa zeme ir pilna Viņa godības!" (Jes. 6:3) Viņam bija apsolīts, ka Jehovas vēstis atkritušajam Jūdām pavadīs Svētā Gara pārlicinošais spēks. Tā pravietis tika stiprināts savam darbam. Visā ilgajā un grūtajā misijā viņš vienmēr atcerējās šo atklāsmi. Sešdesmit vai pat vēl vairāk gadu viņš stāvēja Jūdas bērnu priekšā kā cerības vēstnesis, kļūdams arvien drošāks un drošāks savos pravietojumos par uzvaru, ko draudze piedzīvos nākotnē.

26. "Redzi, jūsu Dievs!"

[311] Jesajas laikā dievišķās atziņas trūkuma dēļ cilvēku garīgā izpratne bija visai tumša. Sātans bija ilgi pūlējies, lai ļaudis savu Radītāju uzlūkotu kā grēka, ciešanu un nāves autoru. Viņa pieviltie Dievu iedomājās kā cietsirdīgu un pavēlošu Būtni, kas modri gaida, lai apsūdzētu un notiesātu, nevēloties grēcinieku pieņemt, kamēr vien ir kāds likumīgs iegansts palīdzību nesniegt. Mīlestības bauslību, kas valda Debesīs, ļaunais viltnieks attēloja kā ierobežojumu cilvēku laimei, kā apgrūtināšu jūgu, no kura būtu labi izbēgt. Viņš paziņoja, ka šīs prasības nevar izpildīt un ka sodīt par pārkāpumiem ir varmācīgi.

Israēlam nebija iemeslu aizbildināties par Jehovas īstā rakstura nepazīšanu. Dievs daudzkārtīgi bija tiem atklājis kā "sirdsžēlīgs un lēnprātīgs, pacietīgs un no lielas žēlastības un uzticības". (Ps. 86:15) [312] "Kad Israēls vēl bija jauns, Es viņu, savu dēlu, iemīlēju un atsaucu šurpu no Ēģiptes." (Hoz. 11:1)

Kungs tos saudzīgi atsvabināja no verdzības Ēģiptē un vadīja tuksneša ceļojumā uz Apsolīto zemi. "Visās viņu bēdās Viņš bija ar tiem, un Viņa vaiga eņģelis tos izglāba. Savā mīlestībā un centienos viņus taupīt Viņš tos izglāba, Viņš tos atbalstīja un nesa uz savām rokām jau kopš seniem laikiem." (Jes. 63:9) "Mans vaigs ies tev līdzī," (2. Moz. 33:14) skanēja solījums, ceļojot tuksnesī. So apliecinājumu pavadīja Jehovas rakstura brīnišķīgā atklāšanās, kas darīja Mozū spējīgu visam Israēlam vēstīt par Dieva laipnību un tos pilnībā pamācīt par viņu neredzamā Kēniņa īpašībām. "Un tas Kungs gāja viņam garām, un Viņš sauca: "Tas Kungs, tas Kungs, apžēlošanās un žēlastības Dievs, pacietīgs un bagāts žēlastībā un uzticībā, kas tūkstošiem saglabā žēlastību, piedod noziegumus, pārkāpumus un grēkus, bet arī neatstāj nevienu nesodītu (..) ." (2. Moz. 34:6,7)

Sī Jehovas nenogurstošās pacietības un bezgalīgās mīlestības un žēlastības pazīšana deva pamatu Mozus brīnišķajai aizlūgšanai par Israēla bērnu dzīvību, kad tie, atrodoties pie Apsolītās zemes robežām, atteicās iet uz priekšu un neklausīja Dieva pavēlei.

Viņu sacelšanās kulminācijas brīdī Kungs sacīja: "Es viņus sitišu ar mēri un tos izdeldēšu, bet tevi Es darīšu par tautu, kas būs lielāka un stiprāka nekā viņi!" (4. Moz. 14:12) [313] Bet pravietis aizlūdza, atsaucoties uz Dieva brīnišķīgo aizgādību un apsolījumiem, kas doti izredzētajai tautai. Un tieši tad kā visdrošāko pamatu savam lūgumam viņš uzsvēra Dieva mīlestību uz kritušajiem cilvēkiem. (Skat. 4. Moz. 14:17-19)

Kungs žēlastībā atbildēja: "Es esmu piedēvis, kā tu to esi lūdzis." Pēc tam Viņš atklāsmē darīja Mozū zināmu, ka beidzot Israēls tomēr uzvarēs. "Bet nu, tik tiešām, ka Es dzīvoju," Viņš paziņoja, "tā Kunga godība piepildīs visu zemi." (4. Moz. 14:20,21) Dieva godība, Viņa raksturs, Viņa žēlastības pilnā laipnība un maigā mīlestība – ko Mozus lūdza Israēla labā – tiks atklāta visai cilvēcei! Un šis Jehovas apsolījums tika divkārt nodrošināts; to apstiprināja ar zvērestu. Tik tiešām, kā Dievs dzīvo un valda, Viņa godība kļūs zināma "visām tautām". (Ps. 96:3)

Par šī pravietojuma piepildīšanos nākotnē mirdzošie serafi troņa priekšā dziedāja: "Visa zeme ir pilna Viņa godības." (Jes. 6:3) Un pravietis, pārliecināts par dzirdēto vārdu patiesumu, vēlāk pats droši paziņoja, ka tie, kas pielūdza koka un akmens tēlus, "(..) redzēs tā Kunga godību, mūsu Dieva jaukumu". (Jes. 35:2)

Sodien šis pravietojums strauji piepildās. Dieva draudzes misijas darbs virs zemes nes bagātus augļus, un Evaņģēlija vēsts drīz būs pasludināta visām tautām. "Par slavu Viņa augstajai žēlastībai" – vīri un sievas no visām ciltīm, valodām un tautām tiek pieņemti "mīļotajā Dēlā", [314] "lai nākamajos laikmetos Kristū Jēzū mums parādītu savas žēlastības un laipnības pāri plūstošo bagātību". (Ef. 1:6; 2:7) "Slavēts lai ir Dievs tas Kungs, Israēla Dievs, kas vienīgais dara brīnumus! Lai mūžīgi slavēts Viņa godības Vārds, un Viņa godība lai piepilda zemi!" (Ps. 72:18,19)

Atklāsmē, kuru Jesaja redzēja tempļa pagalmā, viņam tika sniegts skaidrs priekšstats par Israēla Dieva raksturu. Augstais un Varenais, kas dzīvo mūžīgi un kā Vārds ir svēts, viņam parādījās lielā godībā; tomēr pravietis spēja saprast Kunga līdzjūtīgo raksturu. Viņš, kurš dzīvo "augstībā un svētā vietā", mājā arī "pie tā, kam sagrauzts un pazemīgs gars, kas dzīvu dara garu pazemīgiem un dzīvu dara sirdi sagrauztiem". (Jes. 57:15, pēc Glika tulk.) Eņģelis, sūtīts aizskart Jesajas lūpas, tam paziņoja: "(..) tavs noziegums ir deldēts un tavi grēki piedoti!" (Jes. 6:7)

Uzlūkojot savu Dievu, pravietim, līdzīgi Saulam no Tarsas pie Damaskas vārtiem, tika ļauts ne vien saskatīt pašam savu nevērtību, bet viņa pazemojusies sirds guva pārliecību par piedošanu – pilnīgu un brīvu—un tas piecēlās kā pārveidots vīrs. Viņš bija redzējis savu Kungu. Viņš bija satvēris gaismas staru no dievišķā rakstura piemīlības. Viņš varēja liecināt par pārveidošanu, kas notikusi, uzlūkojot Bezgalīgo Mīlestību! No šī brīža viņu apgaroja karstas ilgas redzēt maldošos tautu atbrīvotu no grēku nastas un soda! "Par ko jūs vēl vairāk būs sist?" jautāja pravietis. (Pēc Glika tulk.) "Tad nāciet, turēsim tiesu, saka tas Kungs, kaut jūs grēki arī būtu sarkani kā asinis, tomēr tie paliks balti kā sniegš; kaut tie arī būtu kā purpurs, tomēr tie kļūs kā vilna." "Mazgājieties, šķīstieties, pārtrauciet savus jaunus darbus Manu acu priekšā! Mītiēties Jaunu darīt! Mācieties labu darīt!" (Jes. 1:5,18,16,17)

Dievs, kuram tie teicās kalpojam, bet kura raksturu pārprata, viņiem tika rādīts kā lielais garīgo slimību Dziedinātājs. Kas par to, ka visa galva ir slima un sirds palikusi nespējīga? Kas par to, ja no kāju pēdām līdz galvas virsai nav nevienas veselās vietas, bet vienīgi rētas un brūces, un jaunas vainas? (skat. Jes. 1:6) Tas, kurš staigājis pārgalvīgi pēc savas sirds, atgriežoties pie Kunga, var tikt dziedināts. "Es redzēju gan tās ceļus, un tomēr es to dziedināšu, to vadīšu un tai un tās cietējiem sniegšu kā atlīdzību apmierinājumu, un Es kā lūpu augli radīšu mieru – mieru tālajiem un tuvajiem, saka tas Kungs, un Es to dziedināšu." (Jes. 57:18,19)

Pravietis Dievu paaugstināja kā visu lietu Radītāju. Viņš Jūdas pilsētām nesa vēsti: "Redzi, jūsu Dievs!" (Jes. 40:9) "Tā saka tas Kungs, kas radījis debesis un tās izplatījis, kas cēlis zemi ar visiem tās augļiem." "Es esmu tas Kungs, kas visu radījis (..) ." "Es, kas radu gaismu un veidoju arī tumsību (..) ." "Es radīju zemi un cilvēkus zemes virsū; Manas rokas izklāja debesis, un Es vadīju visu to

zvaigžņu pulku." "Kam jūs Mani pielīdzināsīt, ka es tam būtu līdzīgs?" jautā Svētais. [316] Paceliet savas acis uz debesīm un raugiet: kas to visu radījis? Viņš ir tas, kas izved visu viņu pulku pēc skaita un visus sauc vārdā pēc sava lielā spēka un varas, un tur netrūkst neviena." (Jes. 40:25,26)

Tiem, kas bailojas, ka atgriezoties Dievs tos tomēr nepieņems, praviētis paziņoja:

"Kāpēc tu, Jēkab, saki, un tu, Israēl, domā: mans ceļš ir tam Kungam apslēpts, manu tiesu Dievs neievēro? Vai tu to nezini, vai tu to neesi dzirdējis? Mūžīgais Dievs ir tas Kungs, kas radījis zemes galus. Viņš nepiekūst un nenogurst, Viņa gudrība ir neaptverama. Viņš nogurušajiem dod spēku un vairo stiprumu nespēcīgajiem. Jaunekļi piekūst un pagurst, un jauni vīri sabrūk, bet, kas paļaujas uz to Kungu, tie dabū jaunu spēku, tā ka viņiem aug jaunas spārnu vēdas kā ērgļiem, ka viņi skrien un nepiekūst, ka viņi iet un nenogurst." (Jes. 40:27-31)

Mūžīgās Mīlestības sirds ilgojas pēc tiem, kas jūtas nespēcīgi paši atbrīvoties no sātana valgiem. Kungs žēlīgi piedāvā tos stiprināt, lai tie dzīvotu par godu Viņam. "Nebīsties, jo Es esmu ar tevi! Neatkāpies, jo Es esmu tavs Dievs! Es tevi stiprinu, Es tev arī palīdzu, Es tevi uzturu ar savas taisnības labo roku! Jo Es, tas Kungs, tavs Dievs, daru stipru tavu labo roku, Es, kas tev saku: "Nebīsties, Es tev palīdzu!" Nebīsties, tu tārpīn Jēkab, Israēla pulcīn! Es tev palīdzu, saka tas Kungs, tavs pestītājs ir Israēla Svētais." (Jes. 41:10,13,14)

Lai gan visi Jūdas iedzīvotāji bija necienīgi, Dievs tos tomēr negribēja atmet. [319] Tiem pienācās paaugstināt Kunga Vārdu pagānu vidū. Daudziem, kas Viņa labās īpašības nemaz nepazīna, vēl vajadzēja ieraudzīt dievišķā rakstura godību. Lai paskaidrotu iecerēto žēlastības plānu, Viņš sūtīja savus kalpus – praviešus ar vēsti: "Atgriezieties ikviens no sava ļaunā ceļa!" (Jer. 25:5) "Sava Vārda dēļ Es pavilcināju savas dusmas, un sava goda dēļ Es iztuos saudzīgi tev par labu, lai tevi neiznīcinātu. (..) Manis dēļ, jā, Manis dēļ Es to daru, lai Mans Vārds netop zaimots! Savu godu Es citam nedošu!" (Jes. 48:9,11)

Aicinājums uz nožēlu skanēja skaidri un nepārprotami; Kungs visus lūdza atgriezties. "Meklējiet to Kungu, kamēr Viņš atrodams, piesauciet Viņu, kamēr Viņš tuvu! Bezdievis lai atstāj savu ceļu un ļaunprātis savas domas un lai atgriežas pie Tā Kunga, ka tas par viņu apžēlojas, un pie mūsu Dieva, jo Viņš ir bagāts žēlastībā." (Jes. 55:6,7)

Vai tu, lasītāj, esi izvēlējis pats savu ceļu? Vai tu esi aizgājis tālu prom no Dieva? Vai tu esi mielojies ar pārkāpumu augļiem, lai izjustu, ka tie paliek kā pelni uz tavām lūpām? Un vai tagad, kad tavi dzīves plāni ir iziruši un cerības mirušas, tu neesi vientuļš un nelaimīgs? Balss, kas tik ilgi uz tavu sirdi runājusi, bet kuru tu negribēji uzklausīt, atkal griežas pie tevis noteiktos, skaidros vārdos: "Tādēļ celieties un dodieties ceļā! Jo šī zeme nav jums paliekoša vieta, tādēļ ka tā ir nešķīsta, tā ved postā, un par savu nešķīstību tā tiks postīt izpostīta." (Mihās 2:10) Atgriezies sava Tēva mājās. Viņš tevi aicina: "Atgriezies pie Manis, jo Es tevi atpestīšu!" "Piegrieziet Man savu ausi un nāciet pie Manis! Uzklusiet, tad atspirgs jūsu dvēsele! Es jums celšu mūžīgu derību, tas ir Dāvidam dotais Manas žēlastības apsolījums." (Jes. 44:22; 55:3) [320]

Neņem vērā ienaidnieka čukstus, kas tevi grib atturēt no Kristus, līdz tu pats sevi būsi darījis labāku, līdz jutīsies pietiekoši derīgs, lai nāktu pie Dieva, – ja tu tā ilgi gaidīsi, tad nekad pie Viņa nenonāksi. Kad sātaņš norāda uz tavām netīrajām drēbēm, tad atkārti Pestītāja apsolījumu: "Kaš nāk pie Manis, to Es tiešām neatstumšu." (Jāņa 6:37) Saki ienaidniekam, ka Jēzus Kristus asinis šķīsta no visiem grēkiem. Padari Dāvida lūgšanu par savu personīgo: "Šķīstī mani no grēkiem ar īzapu, lai es topu šķīsts, mazgā mani, lai es topu baltāks par sniegu!" (Ps. 51:9)

Pravieša paskubinājumi, lai Jūda uzlūkotu dzīvo Dievu un pieņemtu Viņa žēlastību, neizskanēja velti. Bija daži, kas tos nopietni uzklausa un atmeta savus elkus, lai kalpotu Jehovam. Tie iemācījās saskatīt savā Radītājā mīlestību, žēlastību un maigu līdzcietību, un, kad Jūdas vēsturē iestājās tumsa, kad tikai atlikums vairs bija palicis savā zemē, pravieša vārdi turpināja nest nopietnas reformācijas augļus. "Tanī dienā cilvēki raudzīsies uz savu Radītāju," teica praviētis, "viņu skati būs vērsti uz Israēla Svēto. Tie neskatsies vairs uz altāriem, kas viņu pašu roku darbs, un neraudzīsies uz elku tēliem, elku kokiem un saules stabiem, ko viņu pašu pirksti darinājuši." (Jes. 17: 7,8) [321]

Daudzi uzlūkos Visskaistāko, to Vienīgo starp tūkstošiem. "Tavas acis skatīs ķēniņu viņa glītumā un plašo zemi tālumā", (Jes. 33:17) – tāds bija tiem dotais apsolījums. Grēki būs piedoti, un tie vairs leposies tikai ar Dievu. Laimīgajā dienā, kad tie būs atbrīvoti no kalpošanas elkiem, piepildīsies vārdi: "Jo tas Kungs pats savā godībā būs pie mums plato straumju un upju vietā (..). Jo tas Kungs ir mūsu soģis, tas Kungs ir mūsu likumu devējs, tas Kungs ir mūsu ķēniņš, Viņš mūs izglābs." (Jes. 33:21,22)

Vēstis, ko Jesaja nesa tiem, kas bija izvēlējušies atgriezties no saviem ļaunajiem ceļiem, bija pilnas prieka un iedrošinājuma. Klausieties Kunga Vārdu, ko saka praviētis:

"Apsdomā to, Jēkab, un, tu Israēl, jo tu esi Mans kalps!

Es tevi radīju, tu esi Mans kalps; Israēl, Es tevi neaizmirsīšu!

Es izgaisin tavus pārkāpumus kā miglu

Un lieku izklist taviem grēkiem kā mākonim.

Atgriezies pie Manis, jo Es tevi atpestīšu!"

(Jes. 44:21,22)

"Tanī dienā tu sacīsi: "Es Tev pateicos, Kungs!
Jo Tu gan bijī uz mani dusmīgs,
Bet Tavas dusmas norima, un Tu mani iepriecināji.
Tiešām, Dievs ir mana pestīšana,
Es esmu paļāvības pilns un nebīstos,
Jo Dievs tas Kungs ir mans stiprums
Un mana slavas dziesma;
Viņš bija priekš manis pestīšana!"

"Dziediet tam Kungam slavas dziesmas,
Jo Viņš ir darījis varenus darbus,
Lai tas top zināms pa visām zemēm!
Gavilējiet un līksmojiet, jūs, Ciānas iedzīvotāji,
Jo liels ir jūsu vidū Israēla Svētais!"
(Jes. 12. nod.)

27. Ahass

[322] Līdz ar Ahasa nākšanu tronī Jesajam un viņa līdzgaitniekiem nācās vaigu vaigā saskarties ar daudz briesmīgākiem apstākļiem, kādi jebkad bija pastāvējuši Jūdas valstī. Daudzi, kas formāli bija pretojušies elku kalpošanas pavedinošajam iespaidam, tagad tam pakļāvās un sāka piedalīties pagāņu dievu pielūgšanā. Israēla lielkungi izrādījās neuzticīgi savam pienākumam, radās viltus pravieši, kas tautu ievēda maldos, un bija priesteri, kas mācīja par maksu. Tomēr atkrišanas vadoņi vēl saglabāja dievišķīgās dievkalpošanas formas un prasīja, lai tos uzskata par Dieva ļaudīm.

Sajā grūtajā laika periodā liecināja pravietis Miha, kas paziņoja, ka grēcinieki Ciānā, teikdami, ka "paļaujas uz Kungu", un nekaunīgi lielīdamies: "vai Kungs nav mūsu vidū", turpina celt "Ciānu ar asinsizliešanu un Jeruzālemi ar netaisnību". (Mihas 3:10,11) [323] Pret šiem ļaunumiem ar stingru rājienu atskanēja arī pravieša Jesajas balss: "Klausieties tā Kunga vārdus, jūs Sodomas valdnieki, atver savas ausis mūsu Dieva baušļiem tu, Gomoras tauta! "Kam Man vajadzīgi jūsu daudzie kaujamie upuri?" saka tas Kungs. "Man ir apnikuši jūsu aunu un baroto teļu dedzināmie upuri(..). Kad jūs nākat rādīties Manā priekšā, kas tad no jums prasa, lai jūs samīdāt Manus pagalmus?"(Jes. 1:10-12)

Inspirētie Raksti ziņo: "Bezdievīgo upuris ir negantība; jo vairāk, ja to upurē ar ļaunu sirds nolūku." (Sal. pam. 21:27, Glika tulk.) Mūsu Dieva "ācis ir pārāk šķīstas, lai varētu skatīt ļaunumu", kā arī uzlūkot netaisnību. (Habak.1:13) Kungs novēršas no pārkāpējiem ne tāpēc, ka Viņš negribētu piedot, bet Dievs taču nevienu nevar atbrīvot no grēkiem, ja cilvēks atsakās pieņemt Viņa bagāto žēlastību. "Redzi, tā Kunga roka nebūt nav par īsu, lai tā nevarētu palīdzēt, un Viņa auss nav tā aizkritusi, ka tā nevarētu dzirdēt. Bet jūsu pārkāpumi jūs attālina no jūsu Dieva, un jūsu grēki apslēpj Viņa vaigu no jums, ka viņš neklausās uz jums." (Jes. 59:1,2)

Salamans bija rakstījis: "Bēdas tev, zeme, kuras ķēniņš vēl ir zēns!" (Sal. māc. 10:16) Tas tagad piepildījās Jūdas valstī. Nemitīgi grēkojot, tās valdnieki kļuva kā bērni. Jesaja tautas uzmanību pievērša tās vājamajam stāvoklim starp apkārtējām nācijām, kā iemeslu minot valdošajās aprindās pastāvošo ļaunumu. [324] "Tad nu ziniet – tas Kungs Cebaots atraus Jeruzālemei un Jūdai katru atbalstu un palīdzību – palīdzību ar maizi un ūdeni, atņems varoņus un karavīrus, tiesnešus un praviešus, zīlniekus un vecajus, virsniekus, cienījamus vīrus un padomniekus, dažādu mākslu pratējus un vainu apvārdotājus. Zēnus Es viņiem došu par virsniekiem, un vieglprātīgi neprašas valdīs pār tiem." "Jo Jeruzāleme brūk kopā, un Jūda kritis, tādēļ ka viņu mēle un darbi ir pret to Kungu, lai kaitinātu Viņa cildenuma pilnās acis." (Jes. 3:1-4,8)

"Ak, mana tauta!" pravietis turpināja, "tavi vadoņi ir tavi maldinātāji, viņi padara neejamu to ceļu, pa kuru tev jāstaigā." (Jes. 3:12) Sis pravietošanas burtiski piepildījās Ahasa valdīšanas laikā, jo par to ir rakstīts: "Bet viņš staigāja Israēla ķēniņu ceļus un pat darināja baaliem tēlus. Un viņš nesa Ben-Hinomas ielejā kvēpināmos upurus." (2. Laiku 28:2,3) "(..) viņš pat upurēja savu dēlu kā ugunsupuri, pēc to tautu negantībām, kuras tas Kungs bija izdzinis Israēla bērnu priekšā." (2. Ķēn. 16:3)

Izredzētajai tautai tas tiešām bija briesmu pilns laiks. Vēl tikai daži īsi gadi, un Israēla valsts desmit ciltīm jātiec izkaisītām starp pagāniem. Arī Jūdas izredzes bija visai tumšas. Labie spēki strauji samazinājās, bet netaisnība vairojās. Raugoties uz savu zemi, pravietis Miha jutās spiests izsaukties: "Dievbijīgie ir izmiruši šai zemē, un taisnīgo vairs nav ļaužu starpā. (..) Labākie viņu starpā ir kā ērkšķi un godīgākie ir kā ērkšķu dzīvzogs." (Mihas 7:2,4) "Ja tas Kungs Cebaots nebūtu mums saglabājis šo mazo atlikumu, mēs būtu kā Sodoma, mēs līdzinātos Gomorai." (Jes. 1:9)

Ikvienā laikmetā savu uzticīgo ļaužu labā, kā arī bezgalīgi mīlot maldošos, Dievs ir ilgi panesis cilvēku sacelšanos, skubinot tos atstāt ļaunumu un atgriezties pie Viņa. [325] "Dari tu to, tu atkal to, rīkojies vienreiz tā, otrreiz atkal tā, šeit pa drusciņai, tur pa drusciņai!" (Jes. 28:10) Tā savu izredzēto vīru personā Viņš pārkāpējiem ir mācījis taisnības ceļu.

Tieši tā notika Ahasa valdīšanas laikā. Maldos esošajiem ļaudīm tika sūtīts aicinājums pēc aicinājuma,

lai tie atgrieztos un kļūtu uzticīgi Jehovam. Praviešu lūgumi izskanēja maigi un nopietni; un, kad tie, stāvot tautas priekšā, to dedzīgi pamudināja nožēlot savus jaunus ceļus un veikt attiecīgās reformas, viņu vārdi nesa augļus Dievam par godu.

Brīnišķīgu aicinājumu izteica Miha: "Klausieties taču, ko saka tas Kungs: "Celies un sāc savu uzstāšanos tiesā kalnu priekšā, un ļauj pakalniem sadzirdēt savu balsi!" Klausieties jūs, kalni, kā tas Kungs ies tiesā, un arī jūs, spēcīgie zemes pamati, jo tas Kungs grib iet tiesā ar savu tautu un grib sodīt Israēlu!

Ko Es esmu tev nodarījis, Mana tauta, un ar ko Es tevi būtu apkaitinājis? Atbildi jel Man to! Es taču izvedu tevi no Ēģiptes zemes un atsvabināju tevi no tavas verdzības nama, un sūtīju tev pa priekšu Mozū, Āronu un Mirjamu.

Atceries taču to, Mana tauta, kādus nodomus bija lolojis Balaks, moābiešu ķēniņš, un ko viņam atbildēja Bileāms, Beora dēls, kā arī to, kas notika ceļā no Sitimas līdz Gilgalai, lai tu saprastu, kā tas Kungs jums darījis tikai labu!" (Mihas 6:1-5)

Dievs, kuram mēs kalpojam, ir pacietīgs, "Viņa žēlsirdībai vēl nav pienācis gals". (Jer. r dz. 3:22) Pārbaudes laikā Viņa Gars aicina cilvēkus pieņemt Dzīvības Dāvanu. "Tik tiešām, ka Es dzīvoju, saka Dievs, tas Kungs, Man nav prieka par bezdievja nāvi, bet gan par to, ka bezdievis atgriežas no sava ļaunā ceļa un dzīvo. Atgriezieties, jel atgriezieties no saviem ļauniem ceļiem! Kāpēc tu gribi mirt, Israēla nams?" (Ec. 33:11) [326] Sātans vienmēr ir modrs, lai cilvēku pievilgtu, ievēdot to grēkā un pēc tam tur atstājot – nevarīgu un bez cerības, ka tas pat baidās meklēt piedošanu. Bet Dievs aicina: "Lai tie meklē Manu palīgu, ka tie mieru var darīt ar Mani, un tie darīs mieru ar Mani." (Jes. 27:5, pēc angļu tulk.) Kristū ir atrodama visa vajadzīgā palīdzība. Viņā mums piedāvāts iedrošinājums un atbalsts.

Israēla un Jūdas atkrišanas laikā daudzi jautāja: "Kā lai es tuvojos tam Kungam? Vai lai es nometos zemē augstā Dieva priekšā? Vai lai es tuvojos Viņam ar dedzināmiem upuriem, veltījot Viņam gadu vecus telēnus? Vai var iegūt tā Kunga labpatiku ar daudziem tūkstošiem aunu, ar desmit tūkstošām eļļas straumju?" Atbilde ir skaidra un noteikta: "Tev, cilvēk, ir sacīts, kas ir labs un ko tas Kungs no tevis prasa, proti – darīt taisnību, mīlēt žēlastību un pazemīgi staigāt sava Dieva priekšā!" (Mihas 6:6-8)

Rādīdams praktiskas dievbijības vērtību, pravietis tikai atkārtoja padomu, kas Israēlam bija dots jau gadsimtus iepriekš. Tieši pirms ieiešanas Apsolītajā zemē Kungs lika, lai Mozus paziņo: "Nu tad, Israēl, ko tas Kungs, tavs Dievs, no tevis prasa? Neko citu, kā vienīgi būties to Kungu, savu Dievu, staigāt visur Viņa ceļos, Viņu mīlēt un tam Kungam, savam Dievam, kalpot ar visu savu sirdi un visu savu dvēseli, turēt visus tā Kunga baušļus un Viņa likumus, ko es šodien pavēlu tev par labu." (5. Moz. 10:12,13) [327] No gadsimta gadsimtā Jehovas kalpi ļaudīm atgādināja šos padomus, kad tiem draudēja briesmas kļūt formāliem un aizmirst parādīto žēlastību. Kad pie Kristus Viņa zemes kalpošanas laikā kāds nāca ar jautājumu: "Mācītāj, kurš tas augstākais bauslis bauslībā?" Jēzus atbildēja: "Tev būs Dievu, savu Kungu, mīlēt no visas sirds un no visas dvēseles, un no visa sava prāta. Šis ir augstākais un pirmais bauslis. Otrs tam līdzīgs ir: tev būs savu tuvāku mīlēt kā sevi pašu. Šinīs abos baušļos ir saņemta kopā visa bauslība un pravieši." (Mat. 22:36-40)

Sie pravieša un paša Meistara vienkāršie paskaidrojumi arī mums ikvienam jāpieņem kā Dieva balss. Mēs nedrīkstam nokavēt izdevības parādīt žēlastību, maigu uzmanību un kristīgu laipnību tiem, kas atrodas grūtībās un ir apspiesti. Ja arī vairāk nespējam, tad vismaz varam teikt iedrošinošus un cerības pilnus vārdus tiem, kuri Dievu vēl nepazīst, bet ir viegli aizsniedzami, parādot līdzjūtību un mīlestību.

Ikvienam, kas ir nomodā, lai izlietotu izdevības ienest prieku un svētības citu dzīvē, pieder bagātīgi, visu aptveroši apsolījumi. "Kad tu izsalkušam atvērsi savu sirdi un paēdināsi apbēdinātu dvēseli, tad tava gaisma atspīdēs tumsībā, un tava tumsa būs kā gaiša pusdiens. Un tas Kungs tevi vienmēr vadīs un paēdinās tavu dvēseli arī tukšās vietās un stiprinās tavus locekļus, ka tu būsi kā auglis dārzā un kā ūdens avots, kurā ūdens neizsīkst." (Jes. 58:10,11)

Ahasa nosliece kalpot elkiem, neskatoties uz pravieša nopietnajiem aicinājumiem, [328] nepalika bez sekām. "Tādēļ tā Kunga bargās dusmas nāca pār Jūdu un Jeruzālemi, un Viņš tos ir padarījis par bailu rēgu, par biedēkli un par izsmieklu (...)" (2. Laiku 29:8) Valsts strauji pagrima, un drīz vien tās pastāvēšanu apdraudēja iebrucēju armijas. "Un toreiz Aramas ķēniņš Recīns un Israēla ķēniņš Pekahs, Remaljas dēls, devās uzbrukumā kalnup pret Jeruzālemi, un viņi gan ielenca pilsētu, bet nebija spējīgi to ieņemt." (2. Kēn. 16:5)

Ja Ahasa un valsts vadošie vīri būtu uzticīgi kalpojuši Visaugstākajam, tiem nebūtu jābaidās no tik nedabīgi izveidotās pretinieku savienības. Bet atkārtotie pārkāpumi bija nolaupījuši visu pārlicības spēku. Neizsakāmās bailēs no apvainotā Dieva atmaksas ķēniņa sirds "un viņa ļaužu sirds drebēja, kā meža koki trīc vējā". (Jes. 7:2) [329] Sajā krīzes laikā Kungs lika, lai pravietis Jesaja iet pie trīcošā ķēniņa un saka:

"Neuztraucies un esi mierīgs! Nebaidies, un tava sirds lai neiztrūcinās (...). Pretstatā tam, ka sīrieši pret tevi domājuši ļaunu, kopā ar Efraimu un Remaljas dēlu sacīdami: iesim pret Jūdu, aplenksim un iekarosim to un iecelsim tur par ķēniņu Tabeēla dēlu! – Dievs tas Kungs saka: tas tā neizdosies un nenotiks!" Pravietis paziņoja, ka Israēla valsts un arī Sīrija drīz vien ies bojā. "Bet, ja jūs neticēsit,

jūs nepastāvēsit!" (Jes. 7:4-7,9)

Ak, cik labi būtu bijis Jūdas valstij, ja Ahass šo ziņu būtu uzņēmis kā vēsti no Debesīm! Bet, izvēlēdamies labāk balstīties uz miesīgo elkoni, viņš meklēja palīdzību pie pagāniem. Izmisis tas griezās pie Asīrijas ķēniņa Tiglat- Pilesera: "Es esmu tavš kalps un tavš dēls, nāc šurp un paglāb mani no Aramas ķēniņa un no Israēla ķēniņa rokas, kas man ir uzbrukuši." (2. Ķēn. 16:7) Lūgumam vēl pievienoja bagātas dāvanas no ķēniņa mantnīcas un Dievnama mantu kambariem.

Palīdzība tika sniegta, un ķēniņam Ahasam kādu laiku bija miers, bet par kādu maksu jūdu tautai! Sūtītās dāvanas pamodināja Asīrijas mantkārību, un drīz vien šī nezticamā palīga karapulki pārpludināja un aplaupīja Jūdas zemi. Tagad Ahasu un viņa nelaimīgos padotos pārņēma bailes, ka tie pilnībā varētu krist nežēlīgo asīriešu rokās.

Nemitīgo pārkāpumu dēļ Kungs Jūdu pazemoja. Šo sodību laikā Ahass neatgriezās, bet "smagi noziedzās pret to Kungu; (..) jo viņš upurēja kaujamos upurus Damaskas dieviem (..) "Tāpēc, ka Aramas ķēniņu dievi ir viņiem palīdzējuši," tas sacīja, "es gribu tiem nest kaujamos upurus (..) " (2. Laiku 28:19,22,23)

Īsi pirms savas valdīšanas beigām atkritušais ķēniņš lika aizslēgt dievnama durvis. Svētie dievkalpojumi tika pārtraukti. Lukturus altāra priekšā vairs neuzturēja vienmēr degošus, un par ļaužu grēkiem neviens upurus nepienesa. Rīta un vakara upura laikos vairs augšup nepacēlās saldā kvēpināmo zāļu smarža. Atstājuši dievnama pagalmus un aizslēguši durvis, bezdievīgās pilsētas iedzīvotāji droši cēla pagānu dievekļu tēlus visos Jeruzālemes ielu stūros. Pagānisms šķietami gavilēja. Tumsības spēki likās guvuši uzvaru.

Bet Jehovam vēl Jūdā bija uzticīgi ļaudis, kas noteikti atsacījās pielūgt elkus. Uz tiem cerībā skatījās Jesaja, Miha un viņu līdzgaitnieki, vērojot sabrukumu Ahasa valdīšanas pēdējos gados. Svētnīca gan bija aizslēgta, bet uzticīgos iedrošināja pravieša vārdi: "Ar mums ir Dievs! " "Turiet par svētu to Kungu Cebaotu, bīstieties Viņu, Viņš lai jums iedveš bailes un šausmas! Tad Viņš būs svētums (..) " (Jes. 8:10,13,14)

28. Hiskija

[331] Asā pretstatā Ahasa pārgalvīgajai rīcībai bija labklājību nesošās reformas, kas notika viņa dēla laikā. Kāpdams tronī, Hiskija apņēmās darīt visu iespējamo, lai Jūdu pasargātu no Ziemeļu valsts likteņa. Praviešu vēstis iedrošināja uz pilnīgu reformāciju. Tuvojošos sodību varēja novērst tikai ar visnoteiktāko rīcību.

Krīzes laikā Hiskija pierādīja, ka ir īstais vīrs. Tiklīdz viņš sāka valdīt, tas tūlīt sāka plānot un plānoto izpildīt. Vispirms viņš atjaunoja tik ilgi novārtā pamesto dievkalpošanu, nopietni un sirsnīgi sadarbojoties ar priesteriem un levītiem, kuri bija palikuši uzticīgi svētajam aicinājumam. Paļaudamies uz to lojalitāti, viņš ar tiem apsvēra savus nodomus īstenot tūlītēju, tālejošu reformu. "Tiešām, mūsu tēvi ir sacēlušies un darījuši ļaunu tā Kunga, mūsu Dieva, acīs," viņš atzina, "tie Viņu ir atmetuši un savu vaigu novērsuši no tā Kunga mājokļa, un tam pagriezuši muguru." [332] "Bet tagad, tas ir manas sirds nodoms, mums jānoslēdz derība ar to Kungu, Israēla Dievu, lai Viņa bargās dusmas novērsas no mums." (2. Laiku 29:6,10)

Nedaudzos labi izmeklētos vārdos ķēniņš novērtēja stāvokli, kādā tie atradās: dievnams bija aizslēgts un visa kalpošana tajā mitējusies; riebīgā elku pielūgšana tika praktizēta pilsētas ielās un visā valstī; ļaužu pulki bija atkāpušies, kaut gan varēja palikt uzticīgi Dievam, ja Jūdas vadītāji būtu snieguši pareizu priekšzīmi; un valsts pilnīgi pagrimusi un apkārtējo tautu acīs tagad zaudējusi savu cieņu. Ziemeļu valsts bija strauji sabrukusi; daudzi aizgāja bojā no zobena, un liels pulks tika aizvests gūstā; drīz Israēls būs pilnīgā asīriešu varā un galīgi izpostīts; un tāds pats liktenis droši gaidīja arī Jūdas valsti, ja Dievs varenī nedarbosies ar saviem izredzētajiem pārstāvjiem.

Hiskija uzrunāja tieši priesterus, lai tie pievienotos viņam nepieciešamo reformu īstenošanā. "Tad nu, mani dēli, neesiet kūtri!" viņš sacīja. "Tas Kungs pats jūs ir izredzējis, ka jūs stāvētu Viņa priekšā un Viņam kalpotu un ka jūs būtu Viņa kalpi un nestu kvēpināmos upurus." "Tagad nu svētījieties paši un svētījiet tā Kunga, jūsu tēvu Dieva, namu, un izmetiet ārā nešķīstību no šīs svētās vietas!" (2. Laiku 29:11,5)

Laiks prasīja strauju rīcību, un priesteri sāka tūlīt. Pieaicinot no sava vidus arī tos, kas nebija klāt šajā sanāksmē, tie no sirds piedalījās dievnama šķīstīšanas un iesvētīšanas darbā. [333] Iepriekšējos gados sagānītais un pamestais templis paņēma daudz pūļu, bet, nenogurstoši darbojoties, priesteri un levīti neparasti īsā laikā jau spēja ziņot, ka uzdevums ir izpildīts. Dievnama durvis izlaboja un atvēra. Svētos traukus savāca un nolika savās vietās. Viss bija sagatavots, lai atjaunotu templi paredzēto kalpošanu.

Pirmajā dievkalpojumā pilsētas pārvaldnieki vienojās ar ķēniņu Hiskiju un priesteriem un levītiem, meklējot piedošanu par tautas grēkiem. Uz altāra pienesa grēku upurus par salīdzināšanu visam Israēlam. Kad upurēšana beidzās, ķēniņš ar visiem klātesošajiem zemojās lūgšanā. Atkal dievnama pagalmos atskanēja slavas un pielūgsmes vārdi. Apzinoties, ka ir salīdzināti par savu atkāpšanos un glābti no grēka verdzības, lūdzēji liksmi dziedāja Dāvida un Asafa dziesmas. "Hiskija un visa tauta priecājās par to, ko Dievs bija tautas labā darījis, jo šī lieta bija notikusi ātri." (2. Laiku 29:24,29,36)

Tiešām Dievs bija sagatavojis vadošo Jūdās vīru sirdis, lai veiktu noteiktu reformu un līdz ar to apturētu atkrišanas plūdus. Ar saviem praviešiem Kungs izredzētajai tautai bija sūtījis vēsti pēc vēsts ar nopietniem aicinājumiem atgriezties. Israēla valsts desmit ciltis šīs vēstis izsmēja un atmeta, tāpēc tagad tika pakļautas ienaidniekam. Bet Jūdā vēl bija saglabājies dievbijīgs atlikums, un pie tā turpināja vērsties pravieši. [334] Mēs dzirdam Jesaju skubinām: "Griezieties taču atpakaļ, Israēla bērni, pie Viņa, no kura jūs tik ļoti esat atkrituši!" (Ješ. 31:6) Un Miha droši paziņoja: "Bet es noraugos uz to Kungu un gaidu uz Dievu, manas glābšanas nesēju; mans Dievs mani uzklausīs! Nepriecājies par mani, mana ienaidniece, ja es guļu nogāzts pie zemes: es atkal celšos kājās, un, ja es arī mītu tumsā, tad tomēr tas Kungs ir mana gaisma! Es panesīšu tā Kunga dusmas, jo es jau esmu pret Viņu grēkojis, kamēr Viņš izšķirs manu lietu un dos man taisnību; Viņš mani izvedīs gaismā, tā ka es ar prieku skatīšu Viņa taisnību." (Mihas 7:7-9)

Šīs un vēl citas līdzīgas vēstis rādīja Dieva labprātību piedot un pieņemt tos, kas no visas sirds pie Viņa atgriezti, un deva cerību daudzām nomāktām dvēselēm tajos tumšajos gados, kad dievnama durvis bija aizslēgtas. Tāpēc tagad, kad vadītāji sāka ieviest reformas, liels skaits ļaužu, noguruši no grēka verdzības, bija gatavi atsaukties.

Tiem, kas iegāja pa tempļa vārtiem, lai meklētu piedošanu un atjaunotu savus uzticības solījumus Jehovam, Svēto Rakstu pravietojumos bija doti brīnišķīgi iedrošinājumi. Ar Mozus lūpām, visam Israelam dzirdot, izteiktie svinīgie brīdinājumi pret elku pielūgšanu bija savienoti ar apsoliņumiem par Dieva labprātību uzklausīt un piedot tiem, kas atkrišanas laikā Viņu meklēs no visas sirds. "Un, kad tu būsi bēdās un visas šīs ciešanas tevi nākotnē skars, tad tu atgriezīsies pie tā Kunga, sava Dieva, un tu klausīsī Viņa balsi. Jo tas Kungs, tavš Dievs, ir žēlsirdīgs Dievs, Viņš tevi neatstās un tevi neizdeldēs, un neaizmirsīs derību, ko Viņš taviem tēviem ar zvērestu ir apstiprinājis." (5. Moz. 4:30,31)

Savā pravietiskajā lūgšanā iesvētot dievnamu, kurā Hiskija un viņa līdzstrādnieki tagad atjaunoja kalpošanu, [335] Salamans bija teicis: "Un, ja Tava tauta, Israēls, tiek sakauta cīņā, tādēļ ka tie grēkojuši Tavā priekšā, un ja tie atgriežas pie tevis, atzīdami Tavu Vārdu, un ja tie ar lūgšanām un piesaukšanām nāk tavā priekšā, lūgdamies šinī namā, tad uzklausi Tu debesīs, piedodams savai tautai Israēlam tās grēkus, un ved tos atkal atpakaļ uz to zemi, kuru Tu viņu tēviem bijī devis." (1. Ķēn. 8:33,34) Sai lūgšanai tika dots dievišķās piekrišanas zīmogs, jo tās noslēgumā no Debesīm nāca uguns, kas aprija dedzināmo un citus upurus, un templi piepildīja Kunga godība. (Skat. 2. Laiku 7:1) Naktī Kungs parādījās Salamamam, lai pateiktu, ka viņa lūgšana ir paklausīta un visiem, kas šajā vietā pielūgs, tiks dāvāta žēlastība. Tad arī tika dots apsoliņums: "Un Mana tauta, kas ir pēc Mana Vārda nosaukta, tad pazemosies un pielūgs un meklēs Manu vaigu, un atgriezīsies no saviem ļaunajiem ceļiem, tad Es viņus no debesīm uzklausīšu un piedošu viņu grēkus, un dziedināšu viņu zemi." (2. Laiku 7:14)

Sie apsoliņumi ļoti spilgti piepildījās Hiskijas reformu laikā.

Labajam iesākumam, sķīstot dievnamu, sekoja plašāka kustība, kurā piedalījās kā Israēls, tā Jūda. Dedzīgi vēlēdamies padarīt dievkalpojumus templī par patiesu svētību ļaudīm, Hiskija nolēma atdzīvināt seno ieradumu sapulcināt israēliešus, lai svinētu Pashā.

Kā nacionāli svētki Pashā nebija ievēroti jau daudzus gadus. Valsts sadalīšanās, kas bija notikusi pēc Salamana valdīšanas beigām, šo svētku svinēšanu, sķīst, padarīja neiespējamu. Tomēr briesmīgās [336] šodības, kas nāca pār desmit ciltīm, dažās sirdīs pamodināja ilgās pēc kaut kā labāka, un arī praviešu apgarotās runas atstāja savu iespaidu. Ar ķēniņa ziņnešu palīdzību ielūgums uz Pashā svētku svinēšanu Jeruzālemē izskanēja tālu un plaši, [337] jo "skrējēji devās no pilsētas uz pilsētu Efraima un Manases zemē līdz Zebulonam, bet viņi tika izsmieti un izzoboti." Laipnā ielūguma nesējus parasti noraidīja. Nenožēlojošie bezrūpīgi novērsās, tomēr kādi, kas dedzīgi meklēja Dievu, lai skaidrāk saprastu Viņa prātu, "paklausīja un nāca uz Jeruzālemi". (2. Laiku 30:10,11)

Jūdejā atsaucība bija vispārēja, jo pār tiem "bija Dieva roka, kas lika viņiem vienprātīgi izpildīt ķēniņa un viņa vadoņu pavēli" – pavēli, kas bija saskaņā ar praviešu atklāto Dieva gribu. (2. Laiku 30:12)

Sajā gadījumā ļaužu pulki guva ļoti lielas svētības. Pilsētas apgānītās ielas bija iztīrītas no elku altāriem, kas tur tika uzcelti Ahasa valdīšanas laikā. Pashā svētkus svinēja noteiktajā dienā, un visu nedēļu ļaudis pienesā miera upurus un iepazīnās ar to, ko Dievs viņu labā bija darījis. Levīti ik dienas mācīja izprast Kunga prātu, un tie, kas savā sirdī bija gatavi meklēt Dievu, atrada piedošanu. Pielūdzēju pulkos valdīja liela līksmība; "levīti un priesteri pauda tā Kunga slavu dienu no dienas ar spēku mūzikas instrumentu pavadībā"; (2. Laiku 30:21,22) visi bija vienoti, pienesot pateicību un slavu Tam, kurš parādījis tik lielu laipnību un žēlastību.

Pashā svētkiem parasti atvēlētās septiņas dienas šoreiz pagāja tik ātri, ka pielūdzēji nolēma ziedot vēl septiņas dienas, lai pilnīgāk iepazītos ar Kunga prātu. Priesteri turpināja mācīt no bauslības grāmatas, un ļaudis ik dienas sapulcējās templī, lai pienestu slavu un pateicību. Kad lielā sanāksme tuvojās noslēgumam, kļuva redzams, ka [338] Dievs ir brīnišķīgi darbojies, lai novērstu atkāpšanos Jūdā un apturētu elku kalpošanas plūdus, kas draudēja it visu aizskalot. Praviešu svinīgie brīdinājumi nebija skanējuši veltīgi. "Un tā Jeruzālemē valdīja liels prieks, jo no Israēla ķēniņa Salamana, Dāvida dēla, laikiem tāda nebija bijis Jeruzālemē." (2. Laiku 30:26)

Tad pienāca brīdis, kad lūdzējiem vajadzēja doties mājās. "Un priesteri un levīti cēlās un svētīja

tautu, un Viņš paklausīja viņu balsis, un viņu lūgšana nonāca Viņa svētajā mājoklī – Debesīs.” (2. Laiku 30:27) Dievs pieņēma tos, kas ar salauztu sirdi nožēloja grēkus un ar noteiktu apņemšanos lūdza Viņu piedot un palīdzēt.

Atgriežoties mājās, tiem vēl bija jāveic kāds svarīgs darbs, un aktīva piedalīšanās šajā pasākumā liecināja par notikušo reformu patiesumu. Raksti ziņo: “Kad tas viss bija pabeigts, tad viss Israēls, kas bija ieradies, devās Jūdas pilsētās un nolauza elku stabus, un nocirta elku kokus, un izpostīja augstieņu svētnīcas un altārus pa visu Jūdu un Benjamīnu, kā arī Efraimu un Manasi, kamēr tādu vairs nebija. Un tad visi Israēla bērni atgriezās atpakaļ, ikviens savā īpašumā, savās pilsētās.” (2. Laiku 31:1)

Hiskija un viņa līdzstrādnieki īstenoja dažādas reformas valsts garīgai un laicīgai nostiprināšanai. “Un šādi Hiskija rīkojās visā Jūdā, un viņš darīja to, kas bija labs, taisnīgs un patiesīgs tā Kunga, viņa Dieva, priekšā. Un katru darbu, ko vien viņš pasāka, kalpodams Dieva namā un turēdamies pie bauslības un pavēlēm, (..) viņš pildīja ar visu savu sirdi, un viņam veicās labi.” “Viņš paļāvās uz to Kungu, Israēla Dievu, (..) viņš cieši pieķērās tam Kungam, viņš no Dieva nenovērsās un sargāja toš bausļus, ko tas Kungs bija caur Mozu pavēlējis. Un tas Kungs bija ar viņu, tā ka viss, ko vien viņš pasāka, sekmējās.” (2. Laiku 31:20,21; 2. Ķēn. 18:5-7)

Hiskijas valdīšanas laiks raksturīgs ar īpašiem Kunga aizgādības pierādījumiem, kas apkārtējām tautām liecināja, ka Israēla Dievs ir ar saviem ļaudīm. Asīriešu sekmes Samarijas iekarošanā un desmit cilšu atlikušo ļaužu izkaisīšanā starp pagānu tautām viņa valdīšanas sākuma posmā daudziem radīja šaubas par ebreju Dieva spēku. Panākumu iedrošināti, ninīvieši vairs nelika vērā Jonas sludināto vēsti un izaicinoši pretojās Debesu gribai. Dažus gadus pēc Samarijas krišanas uzvarētāju armijas atkal parādījās Palestīnā, šoreiz savus spēkus izvēršot tieši pret Jūdas nocietinātajām pilsētām, un guva zināmus panākumus, bet tad atkāpās, tāpēc ka viņu valsts citās daļās radās grūtības. Nedaudz gadus vēlāk, tuvojoties Hiskijas valdīšanas noslēgumam, pasaules tautām tika parādīts pagānu dievu nespēks.

29. Babilonijas sūtņi

[340] Ķēniņa Hiskijas veiksmīgās valdīšanas vidū to pēkšņi skāra slimība, kas varēja beigties ar nāvi. Cilvēciskie spēki bija par vājiem, lai viņam palīdzētu. Pēdējā cerība zuda, kad atnāca pravietis Jesaja ar vēsti: “Tā saka tas Kungs: apkop savu namu, jo tu mirsi un nekļūsi veselš!” (Jes. 38:1)

Izredzes šķita pavisam tumšas, tomēr ķēniņš vēl varēja lūgt To, kurš līdz šim vienmēr bija viņa “patvērums un stiprums, tiešām spēcīgs palīgs bēdu laikā”. (Ps. 46:2) Un viņš “pagrieza savu vaigu pret sienu un pielūdza to Kungu, un sacīja: “Ak Kungs! Lūdzams piemini, ka es Tavā priekšā esmu staigājis patiesībā un no visas sirds un ka es esmu darījis to, kas Tev labi patīk!” Un Hiskija rūgti raudāja.” (2. Ķēn. 20:2,3)

Kopš Dāvida valdīšanas dienām neviens ķēniņš nebija tik daudz pūlējies Dieva valstības atjaunošanā atkrišanas un grūtību laikā kā Hiskija. Mirstošais valdnieks bija uzticīgi kalpojis [341] Dievam un stiprinājis ļaužu paļaušanos uz Jehovu kā viņu Visaugstāko Valdnieku. Un tagad viņš, līdzīgi Dāvidam, varēja lūgt:

“Lai mana lūgšana nonāk Tavā priekšā,
Uzklausī manu karsto lūgšanos!
Jo mana dvēsele ir bēdu un ciešanu pilna,
Un mana dzīvība tuvojas pazemei.”
(Ps. 88:3,4)

“Jo Tu esi mana cerība, Kungs,
Mana drošība no pašas manas jaunības.
Nepamet mani vecuma dienās,
Neatstāj mani, kad spēks man zūd!”
“Dievs, neesi tālu no manis!
Mans Dievs, steidzies man palīgā!”
“Dievs, neatstāj mani, kamēr es būšu Tava elkoņa
Lielo veikumu zināmu darījis nākamām paaudzēm
Un Tavu stiprumu bērnu bērniem.”
(Ps. 71:5,6,9,12,18)

Viņš, “kura žēlsirdībai vēl nav pienācis gals” (Jer. r. dz. 3:22), dzirdēja sava kalpa lūgšanu. “Un, kad Jesaja vēl nebija izgājis ne pusceļā caur pilsētu, tad tā Kunga vārds nāca pār viņu un sacīja: “Griezies atpakaļ un saki Hiskijam, Manas tautas vadonim: tā saka tas Kungs, tava ciltstēva Dāvida Dievs: Es esmu tavu lūgšanu uzklusījis, un Es esmu redzējis tavas asaras; redzi, Es tevi izdziedināšu – un jau trešajā dienā tu dosies augšā uz tā Kunga namu! Un Es gribu vēl pie tavām mūža dienām pielikt piecpadsmit gadus; un tevī un šo pilsētu Es izglābšu no Asīrijas ķēniņa rokas, un Es pasargāšu šo

pilsētu sevis labad un sava kalpa Dāvida labad." (2. Ķēn. 20:4-6)

Pravietis labprāt atgriezās ar iedrošinājuma un cerības vārdiem. Norādīdams, ka slimajai vietai jāuzliek vīgu komprese, Jesaja ķēniņam pavēstīja par Dieva žēlastību un aizsardzību. [342]

Kā Mozus Midiānas zemē, kā Gideons Debesu vēstneša klātbūtnē, kā Elīsa pirms viņa meistara pacelšanās Debesīs, tā Hiskija lūdza kādu zīmi, ka šī vēsts ir no Dieva. "Kāda ir tā zīme, ka tas Kungs darīs mani veselu un ka es varēšu iet trešajā dienā augšup tā Kunga namā?" Tad Jesaja atbildēja: "Sī būs tā zīme tev no tā Kunga, ka tas Kungs šo lietu darīs, ko Viņš ir apsolījis: vai ēnai būs iet desmit pakāpienus uz priekšu vai atkāpties desmit pakāpienus atpakaļ?"

"Tad Hiskija atbildēja: "Tas ir ēnai par vieglu – iet desmit pakāpienus uz priekšu; nē, lai ēna atkāpjas desmit pakāpienus atpakaļ!"

Vienīgi ar tiešu Dieva iejaukšanos ēna saules pulkstenī varēja griezties desmit kāpienus atpakaļ, un tā bija zīme Hiskijam, ka Kungs viņa lūgšanu ir paklausījis. Tādēļ "pravietis Jesaja piesauca to Kungu un Viņš lika ēnai atkāpties desmit pakāpienus atpakaļ pa tiem pašiem pakāpieniem, pa kuriem tā pēc Ahasa saules pulksteņa bija gājusi uz priekšu." (2. Ķēn. 20:8-11)

Atguvis kāroto veselību, Jūdaš valdnieks dziesmā atzina Jehovas žēlastību un solīja savas atlikušās dienas veltīt labprātīgai kalpošanai ķēniņu Ķēniņam. Viņa pateicība par tam parādīto Dieva žēlastību var iedvesmot visus, kas ilgojas savu dzīvi ziedot Radītājam par godu.

"Es sacīju: pašos spēka gados man jānokāpj elles vārtos,

Nolaupīti ir man vēl piederošie dzīves gadi.

Es sacīju: es neredzēšu vairs to Kungu dzīvo zemē,

Es neredzēšu nevienu dzīvu cilvēku apakšzemes valsts iedzīvotāju vidū.

Mans mājoklis ir noplēsts un aiziet no manis kā ganu telts.

Es satinu savu dzīvību kā audējs savu audumu.

Viņš mani nogriež kā izaustu audumu,

Kas satinies ap riestavu.

Pirms diena izbeidzas naktī,

Tu man dari galu.

Ja es nomierinu savu sirdi līdz rītam,

Viņš salauž visus manus kaulus kā lauva;

Pirms diena pārvēršas vakarā un naktī,

Tu man dari galu.

Es kliežu kā bezdelīga, kā dzērve, es ūboju kā balodis;

Manas acis raudzījās ilgodamās uz augšu.

Ak Kungs, man ir bail! Palīdzi man!

Ko lai es saku? Ko Viņš man apsolījis, to Viņš piepildīja.

Es staigāšu mierā visās savās mūža dienās pēc tādām

Savas dvēseles skumjām.

vAk Kungs! No tā cilvēks dzīvo, un tas ir manas gara dzīves saturs.

Tu mani atspirdzināsi un mani uzturēsi dzīvu!

Tiešām, rūgtās ciešanas man nākušas par svētību,

Tu pasargāji manu dvēseli un turēji to tālu no iznīcības

Un nāves bedres, jo visiem maniēm grēkiem Tu esi

Licis palikt Tev tālu aiz muguras.

Ne jau apakšzeme slavē tevi, ne jau nāve teic Tavu slavu,

Un ne tie, kas apgūlušies kapa tumsā,

Cer uz tavu patiesību.

Nē! Bet dzīvie, jā, dzīvie slavē tevi tā, kā es šodien:

Tēvs pasludina bērniem tavu patiesību.

Tas Kungs ir bijis gatavs un žēlīgs man palīdzēt.

Mēs skandināsim savas dziesmas tā Kunga namā,

Kamēr vien dzīvosim." [344]

(Jes. 38:9-20)

Auglīgajās Tigras un Eifratas upju ielejās dzīvoja sena tauta, kam, lai gan tā tajā laikā vēl bija pakļauta Asīrijai, nākotnē bija lemts pārvaldīt pasauli. Sajā tautā atradās gudri vīri, kas daudz uzmanības veltīja astronomijai, un, ievērojuši, ka saules pulkstenī ēna slīd atpakaļ par desmit pakāpieniem, tie ļoti izbrīnījās. Uzzinot, ka šis brīnums dots kā zīme Jūdas valdniekam, ka Debesu Dievs tam piešķīris jaunu dzīvības laiku, viņu ķēniņš, Merodah-Baladans, sūtīja pie Hiskijas vēstnešus, kuru uzdevums bija apsveikt Hiskiju ar izveseļošanu un, ja iespējams, uzzināt kaut ko vairāk par to Dievu, kurš spēj darīt tik lielu brīnumu.

Sis tālās zemes valdnieka sūtņu apciemojums Hiskijam pavēra izdevību paaugstināt dzīvo Dievu. Ak, kāda iespēja viņam tagad bija pastāstīt par Dievu, kurš uztur visas radītās lietas un kura labvēlība ir saudzējusi arī viņa dzīvību, kad visas citas cerības bija zudušas! Cik svarīgas pārmaiņas varētu notikt,

ja šie Kaldeju līdzenuma patiesības meklētāji būtu vadīti atzīt dzīvā Radītāja virsvaldību!

Bet Hiskijas sirdī iezagās lepnība un lielība, un, lai sevi izceltu, viņš mantkārīgajām acīm parādīja bagātības, ar kurām Dievs bija apveltījis savus ļaudis. [345] Kēniņš "rādīja sūtņiem savu dārgumu glabātavās sudrabu un zeltu, smalkas smaržu vielas, dārgo eļļu, visu savu ieroču namu, visas savas mantas, kas atradās glabātavās. Nekā nebija viņa pilī un viņa valstī, ko viņš tiem nebūtu rādījis." (Jes. 39:2) Viņš tā rīkojās, nevis lai pagodinātu Dievu, bet gan lai svešu zemju lielkungu acīs paaugstinātu pats sevi. Kēniņš nemaz neapdomāja, ka šie spēcīgās tautas pārstāvji savā sirdī nebistas un nemīl Dievu un cik neprātīgi [346] ir tiem atklāti izrādīt valsts laicīgās bagātības.

So vēstnešu apciemojums pārbaudīja Hiskijas pateicību un nodošanos. Svētie Raksti saka: "Pie Bābeles valdnieku sūtņiem, kas bija atsūtīti pie viņa, lai izjautātu par to brīnumaino parādību, kas tad zemē bija notikusi, Dievs viņu atstāja vienu, lai to pārbaudītu un tādējādi izzinātu, kas viņa sirdī." (2. Laiku 32:31) Ja Hiskija doto izdevību būtu izlietojis, lai liecinātu par Īsraēla Dieva spēku, laipnību un līdzietību, tad sūtņu ziņojums atgriežoties kļūtu par tumsu caururbjošu gaismu. Bet viņš Kunga Cebaota vietā pagodināja sevi. "Hiskija nemācēja pateikties par to, kas viņam bija labi darīts, jo viņa sirds kļuva augstprātīga." (2. Laiku 32:25)

Ak, cik bēdīgas sekas bija šai rīcībai! Jesajam atklāja, ka, atgriežoties savā zemē, sūtņi aiznesa vēstis par redzēto laicīgo labklājību, un Bābeles kēniņš ar saviem padomdevējiem sāka plānot, kā savu zemi padarīt bagātāku ar Jeruzālemes dārgajām mantām. Hiskija ļoti apgrēkojās; "tādēļ arī nāca bargas dusmas gan pār viņu, gan pār Jūdas un Jeruzālemes iedzīvotājiem". (2. Laiku 32:25)

"Tad pravietis Jesaja gāja pie kēniņa Hiskijas un tam jautāja: Ko tev teica šie vīri, un no kurienes tie nākuši?" Hiskija atbildēja: "Tie atnākuši no tālas zemes, no Bābeles." Tad viņš jautāja: "Ko tie redzēja tavā pilī?" Hiskija teica: "Tie redzēja visu, kas ir manā pilī. Es tiem rādīju visu, kas ir manās dārgumu glabātavās."

"Tad Jesaja teica Hiskijam: "Klausies tā Kunga Cebaota vārdu: Redzi, nāks dienas, kad visu, kas tavā pilī un ko tavi tēvi krājuši līdz šai dienai, aizvedīs uz Bābeli un nekā neatstās, tā saka Kungs. Un dažus no taviem miesīgiem dēliem, kas tev piedzims, paņems, lai viņi kalpotu kā galminieki Bābeles kēniņa pilī."

"Tad Hiskija atbildēja Jesajam: "Labs ir tā Kunga vārds, ko tu man sacīji!" (Jes. 39:3-8)

Sirdsapziņas pārlicināts, "Hiskija pazemojās savā garā – viņš un visi Jeruzālemes iedzīvotāji, un tāpēc pār viņiem nenāca tā Kunga bardzība, kamēr Hiskija dzīvoja". (2. Laiku 32:26) Tomēr ļaunā sēkla bija izsēta. Savā laikā tai vajadzēja uzdīgt un nest plauju – postu un nelaimi. Atlikušie gadi Jūdas kēniņam bija visai veiksmīgi, jo viņš nelokāmi apņēmas izlabot pagātnes kļūdu un dot godu tā Dieva vārdam, kuram viņš kalpoja. Bet viņa ticība tika nopietni pārbaudīta un tam bija jāiemācās, ka, vienīgi pilnībā paļaujoties uz Jehovu, viņš var cerēt gūt uzvaru pār tumsības spēkiem, kas sazvērējušies, lai izdeldētu viņa ļaudis.

Ziņojums par Hiskijas neuzticību laikā, kad viņu apmeklēja sūtņi, sniedz svarīgu mācību ikvienam. Daudz vairāk, nekā to darām, mums ir nepieciešams runāt par savas dzīves piedzīvojumu dārgākajām nodaļām, kas liecina par Dieva žēlastību un apžēlošanu, par Pestītāja bezgalīgās mīlestības dziļumu. Ja prātu un sirdi pilda Dieva mīlestība, tad nav grūti citiem stāstīt par to, kas notiek garīgajā dzīvē. Lielas domas, cēli centieni, [348] skaidras patiesības atziņas, nesavtīgi nolūki un ilgas pēc dievbijības un svētuma atradīs izteiksmi vārdos, kas atklās sirds bagātību raksturu.

Ļaudīm, ar kuriem ik dienas sastopamies, daudzreiz nepieciešama mūsu palīdzība un vadība. Tie var atrasties tādā prāta noskaņojumā, kad ļoti noder īstā laikā pateikts vārds. Rītdien dažas no šīm dvēselēm jau var būt tur, kur mēs tās vairs nekad nevarēsim aizsniegt. Kāds ir mūsu iespaids uz citiem cilvēkiem?

Ikkatra dzīves diena mūsu pleciem uzliek zināmu atbildības nastu. Ik dienas mūsu vārdi un darbi iespaido cilvēkus, ar kuriem satiekamies. Cik svarīgi tāpēc būt nomodā par to, ko sakām, un rūpīgi sargāt savu kāju soļus! Tikai viens bezrūpīgs mirklis, tikai viens neprātīgs solis, un kādas spēcīgas kārdināšanas bangojošie viļņi var aizraut dvēseli pazušanā. Mums vairs nav iespējams savākt tās atziņas, kuras esam iekaisījuši cilvēku prātā! Ja nu tās bija sliktas, tad ar to esam iekustinājuši apstākļu lavīnu vai izraisījuši ļaunuma plūdus, ko neesam spējīgi apturēt.

No otras puses, ja ar savu piemēru palīdzam citiem attīstīt labus principus, tad vairojam viņos spēku uz labu. Tie savukārt šo dziedinošo ietekmi izplata tālāk uz citiem, un tā ar mūsu neapzināto iespaidu tiek palīdzēti simtiem un tūkstošiem. Patiess Kristus sekotājs visos cilvēkos, ar kuriem vien viņš satiekas, nostiprina labos nolūkus. Neticīgās, grēku mīlošās pasaules priekšā viņš parāda Dieva žēlastības spēku un Viņa rakstura pilnību.

30. Izglābšana no Asīrijas

[349] Drūmajā tautas nelaimes dienā, kad Asīrijas karapulki pārpludināja Jūdeju un šķita neiespējami pasargāt Jeruzālemi no galīgas izpostīšanas, Hiskija sapulcināja savas valsts spēkus un iedrošināja pretoties pagānu apspiedējiem, uzticoties Jehovas varai tos izglābt. "Esiet drosmīgi un stipri! Nebīstieties un neesiet izbijušies nedz Asīrijas kēniņa, nedz visu to lielo karapulku priekšā, kas nāk līdz ar viņu! Kopā ar mums ir kāds stiprāks, kāda nav pie viņa. Ar viņu ir miesas elkonis, bet ar

mums ir tas Kungs, mūsu Dievs, kam nodoms ir mums palīdzēt un izcīnīt mūsu karus!" (2. Laiku 32: 7,8)

Ne jau bez iemesla Hiskija tik droši runāja par cīņas iznākumu. Lielīgajai Asīrijai, ko Dievs zināmu laiku lietoja par savu dusmu rīksti (škat. Jes. 10:5), lai sodītu tautas, nebija lemts valdīt mūžīgi. "Nebīstieties no Asura", tā pirms dažiem gadiem Jesaja ar Kunga vēsti bija griežies pie tiem, kas dzīvoja Ciānā; [350] "jo ir atlicis tikai mazs brīdis", un "tas Kungs Cebaots pacels rīksti pret viņu, kā Viņš sita Midiānu pie Oreba kalna, un izstieps savu vēzdu pār jūru kā citkārt pār Ēģipti. Tanī dienā novelsies viņa, Asura, nasta no taviem kamiešiem un noslīdēs viņa jūgs no tava kakla; tas sabruks aiz viņa treknuma". (Jes. 10:24-27)

Citā pravietiskā paziņojumā, kas tika dots "gadā, kad nomira Ahas", pravietis bija teicis: "Tas Kungs Cebaots ir zvērējis, sacīdams: "Tiešām, kā Es esmu nodomājis, tā tas notiks, un kā Es esmu nolēmis, tā tas piepildīsies. Es satriekšu Asuru savā zemē, Es to samīšu kalnos, lai tie top atsvabināti no viņa jūga un viņa nasta top noņemta no viņu kamiešiem." Šis lēmums ir pieņemts par visu zemi, tā ir tā roka, kas izstiepta pār visām tautām. Jo, kad tas Kungs Cebaots ko nolēmis, kas to var grozīt? Un, kad Viņa roka izstiepta, kas to var pavērst citādāk?" (Jes. 14:28,24-27)

Apspiedēju varai reiz bija jālūst. Ahasa slēgtā līguma dēļ Hiskija savas valdīšanas sākumā vēl turpināja maksāt Asīrijai nodevas, bet jau pa to laiku ķēniņš apspriedās "ar lielkungiem un saviem varoņiem" un darīja visu iespējamo, lai nostiprinātu valsts aizsardzību. Ar dažādiem pasākumiem viņš panāca, ka Jeruzāleme tika bagātīgi apgādāta ar ūdeni, kamēr ārpus pilsētas ūdens trūka. "Viņš ar drosmi stājās pie darba un uzcēla visu noplēsto mūri un paaugstināja nocietinājumu torņus. No ārpuses viņš uzcēla [351] vēl otru mūri, un nostiprināja un nocietināja Millu Dāvida pilsētā un lika darināt daudz ieroču un lielo vairogu. Un viņš iecēla karapulkiem drosmīgus karavadoņus (..)," (2. Laiku 32: 5,6) tādā veidā neatstājot novārtā neko, kas bija nepieciešams, gatavojoties aplenkumam.

Kad Hiskija sāka valdīt pār Jūdu, asīrieši jau bija aizveduši gūstā lielu skaitu Israēla bērnu no Ziemeļu valsts; dažus gadus vēlāk, Hiskijam turpinot nostiprināt Jeruzālemes aizsardzību, Asīrija aplenca un ieņēma Samariju un izkaisīja desmit ciltis daudzās savas valsts provincēs. Jūdas valsts robeža bija tikai dažu jūdžu attālumā, un Jeruzālemi no tās šķīra nepilnas 50 jūdzes, tāpēc bagātais laupījums, ko varēja iegūt dievnamā, ienaidnieku kārdināja atgriezties.

Bet Jūdas ķēniņš bija apņēmies sagatavoties, lai varētu ienaidniekam pretoties. Paveicis visu, ko spēj cilvēciskā atjautība un spēks, viņš tagad sapulcināja savus karavīrus un tos iedrošināja: "Ar mums ir tas Kungs, mūsu Dievs, kam nodoms ir mums palīdzēt un izcīnīt mūsu karus." (2. Laiku 32:8)

Nekas tā neiedvesmo ticību kā tās vingrināšana. Jūdas ķēniņš bija sagatavojies uz varbūtējo vētru; un tagad, paļaudamies, ka pravietojums pret asīriešiem piepildīsies, viņš sevi uzticēja Dievam. –"Un tauta paļāvās uz Jūdas ķēniņa Hiskijas vārdiem." Lai Asīrijas karapulki nāk! Kas par to, ka tie ir uzvarējuši citas lielākas tautas un arī Samariju Israēlā! [352] Kas par to, ka tie tagad izvērš savus spēkus pret Jūdu! Lai jau viņi lielās: "Tā kā Mana roka aizsniegusi elka dievu valstis, kuru elki bija pārāki par Jeruzālemes un Samarijas dievekļiem, – vai tad Es lai nedaru Jeruzālemei un tās dievekļiem tāpat, kā Es darīju Samarijai un tās dievu tēliem?" (Jes. 10:10,11) Jūdam nav jābaiļojas, jo tas paļaujas uz Jehovu!

Ilgī nojaustā krīze beidzot pienāca. Gūdami uzvaru pēc uzvaras, Asīrijas karapulki ieradās Jūdejā. Pārliecināti par panākumiem, tās vadoņi savus spēkus sadalīja divās armijās. Vienai no tām bija jānododas uz dienvidiem pretī ēģiptiešiem, otrai – jāaplenc Jeruzāleme.

Jūdas valsts varēja cerēt vienīgi uz Dievu. Iespēja saņemt palīdzību no Ēģiptes bija nogriezta, un tuvumā nebija nevienas citas tautas, kas varētu sniegt draudzīgu roku.

Asīrijas virsnieki, pārliecināti par savu labi apmācīto karapulku stiprumu, ieradās uz sarunām ar Jūdas lielkungiem, nekaunīgi pieprasot pilsētas padošanos. So prasību pavādīja pret ebreju Dievu vērsti zaimi. Israēla un Jūdas atkāpšanās un vājuma dēļ Kunga Vārds tautu starpā tad vairs netika cienīts, bet to pastāvīgi apsmēja.

"Un Rabsaks tiem sacīja: sakiet tā Hiskijam: tā saka lielais ķēniņš, proti, Asīrijas ķēniņš; kas tas tev par tādu patvērumu, uz kuru tu paļaujies! Vai tu domā, ka lūpu vārdi vien ir padoms un spēka avots arī karam? Un tagad – uz ko tad tu tik stipri ceri, ka tu esi pret mani sacēlies?" (2. Ķēn. 18:19,20) [353]

Virsnieki sarunājās ārpus pilsētas vārtiem, bet tos varēja dzirdēt kareivji uz mūriem, un, kad Asīrijas ķēniņa pārstāvji visai skaļi izteica savus priekšlikumus Jūdas lielkungiem, tos lūdza labāk runāt sīriski, nevis ebreju valodā, lai uz mūriem esošie ļaudis nevarētu sekot sarunu gaitai. Izsmiedams šo ierosinājumu, Rabsaks savu balsi tikai vēl paaugstināja un, turpinot ebreju valodā, sacīja:

"Uzklausiet lielā ķēniņa, Asīrijas ķēniņa, vārdus! Tā saka jums ķēniņš: lai Hiskija jūs nepievil, jo viņš nevar jūs glābt! Un lai Hiskija jūs nemierina ar Dievu to Kungu, kad viņš saka: Tas Kungs droši vien mūs izglābs, mūsu pilsēta nekritīs Asīrijas ķēniņa rokās!

Neklausieties uz Hiskiju! Jo tā saka Asīrijas ķēniņš: slēdziet mieru ar mani un uzticieties man! Tad ikviens ēdīs no sava vīna koka un no sava vīges koka, un ikviens dzers ūdeni no savas akas, kamēr es nākšu un vedīšu jūs zemē, kas tāda pati kā jūsējā, labības un vīna pilna, zemē, kas maizes un vīna dārzu pilna (..).

Lai Hiskija jūs nepievil! (..) Vai tad kāds no citu tautu dieviem ir savu zemi izglābis no Asīrijas ķēniņa

rokas? Kur ir Hamatas un Arpadas dievi? Kur ir Sefarvajima dievs? Vai tie Samariju izglāba no manas rokas? [354] Kur ir kāds no šo zemju dieviem, kas savu zemi būtu izglābis no manas rokas? Kā tad Dievs tas Kungs lai izglābtu Jeruzālemi no manas varas?" (Jes. 36:13-20)

Uz šiem dzēlīgajiem izteicieniem Jūdas bērni neatbildēja neviena vārda. Sarunas beidza. Jūdas pārstāvji atgriezās pie Hiskijas "ar saplēstām drēbēm un atstājēja viņam, ko Rabsaks teicis." (Jes. 36:21,22) Dzirdējis par šiem zaimojošajiem izaicinājumiem, arī ķēniņš "saplēsa savas drēbes un apvilka maisu, un gāja Kunga namā". (2. Ķēn. 19:1)

Tika aizsūtīts vēstnesis pie Jesajas, lai to informētu par sarunu iznākumu. "Šī diena ir bēdu, soda un nievājuma diena," skanēja ķēniņa sniegtā vēsts. "Bet varbūt Tas Kungs, tavš Dievs, būs dzirdējis visus Rabsaka vārdus, ko viņa kungs, Asīrijas ķēniņš, ir sūtījis, lai tas zaimotu dzīvo Dievu, un sauks to pie atbildības šo vārdu dēļ, kurus Viņš pats, tas Kungs, tavš Dievs, ir dzirdējis? Tādēļ celies un aizlūdz par pārējiem, kas vēl palikuši!" (2. Ķēn. 19:3,4)

"Gan ķēniņš Hiskija, gan praviētis Jesaja, Amoca dēls, lūdza Dievu par šo notikumu un vērsa pret debesīm savus saucienus." (2. Laiku 32:20)

Un Dievs atbildēja savu kalpu lūgšanas. Jesajam tika dota vēsts, lai to paziņotu Hiskijam: "Tā saka tas Kungs, nebīsties no tiem vārdiem, kurus tu esi dzirdējis, ar ko Asīrijas ķēniņa kalpi Mani ir zaimojuši! Redzi, Es tam došu tādu garu, ka tas dzirdēs baumas un atgriezīsies atpakaļ savā zemē, un Es likšu viņam krist no zobena pašam savā zemē!" (2. Ķēn. 19:6,7)

Beiguši sarunu ar Jūdas virsniekiem, asīriešu pārstāvji [355] sazinājās tieši ar savu ķēniņu, kas atradās pie tās armijas daļas, kas bija devušies preti ēģiptiešiem. Uzklaušījis ziņojumu, Sanheribs "rakstīja vēstuli ar nolūku, lai nopeltu un nonicinātu to Kungu, Israēla Dievu, sacīdams: "Tāpat kā pasaules tautu dievi nav spējuši izglābt savas tautas no manas rokas, tā Hiskijas Dievs neizglābs savu tautu no manas rokas!" (2. Laiku 32:17)

Liēlīgos draudus pavadīja vēsts: "Lai tevi tikai nepievil tavš Dievs, uz kuru tu tik stipri paļaujies, sacīdams: Jeruzāleme netiks nodota Asīrijas ķēniņa rokā! Tu taču pats esi dzirdējis, ko Asīrijas ķēniņi ir darījuši visām zemēm, tās izdeldēdami, un tu vēl domā, ka tu tiks izglābts? Vai tad tos izglāba citu tautu dievi, kurus mani tēvi ir iznīcinājuši: Gozanu, Haranu, Recefu un Ēdenes pēcnācējus, kuri bija Tel-Asarā? Kur ir Hamatas ķēniņš, un kur ir Arpadas ķēniņš, un kur ir Lairas un Sefarvajimas ķēniņš, kur ir palicis Henas un Ivas ķēniņš?" (2. Ķēn. 19:10-13)

Saņēmis šo dzēlīgo vēstuli, Jūdas ķēniņš gāja dievnamā un "izplēta to tā Kunga priekšā", (2. Ķēn. 19:14) stiprā ticībā lūdzot pēc Debesu palīdzības, lai tautas virs zemes dabūtu zināt, ka ebreju Dievs vēl dzīvo un valda. Uz spēles bija likts Jehovas gods, un vienīgi Viņš varēja glābt.

"Kungs, Israēla Dievs, Tu, kas sēdi pār ķerubiem! Tu vienīgi esi Dievs pār visām ķēniņu valstīm pasaulē, Tu esi radījis debesis un zemi! Pievērs, ak Kungs, savu ausi un klausī! Atver savas acis, ak Kungs, un redzi! Jā, un ņem vērā tos vārdus, kurus Sanheribs sūtījis, lai zaimotu dzīvo Dievu! [356] Patiesi, ak Kungs, Asīrijas ķēniņi ir izpostījuši tautas un viņu zemes, un viņu dievus metuši ugunīs, jo tie nebija dievi, bet tie bija cilvēku roku darbs, koks un akmens, tādēļ arī tie tos ir iznīcinājuši. Un tagad, Kungs, mūsu Dievs, lūdzams, izpestī mūs no viņa rokas, lai visas pasaules ķēniņu valstis atzīst, ka vienīgi tu, ak Kungs, esi Dievs!" (2. Ķēn. 19:15-19)

"Israēla Gans, klausies Tu, kas Jāzepu vadi kā avis!

Tu, kas sēdi pār ķerubiem, parādies ar spožumu!

Efraima, Benjamīna un Manases priekšā

Atmodini savu varoņu spēku un nāc mums palīgā!

Ak, Dievs Cebaot, atjauno mūs un liec savam vaigam spīdēt,

Lai mēs atspīrgstam!

Ak, Kungs, Dievs Cebaot, cik ilgi Tu vēl dusmosies,

Neievērodams savas tautas lūgšanu?

Tu mūs ēdināji ar asaru maizi un dzirdināji ar asarām bez mēra,

Tu mūs esi pārvērtis par nesaskaņu iemeslu mūsu kaimiņiem,

Un mūsu ienaidnieki mūs izsmej.

Ak, Dievs Cebaot, atjauno mūs atkal un liec savam vaigam spīdēt,

Lai mēs atspīrgstam!

Tu izcēli viņakoku no Ēģiptes,

Aizdini tautas un to iedēstīji.

Tu viņam sagatavoji augšanas telpu,

Ka tas varēja iesakņoties un piepildīja zemi.

Viņa ēna apsedza kalnus,

Un viņa zari un stīgas Dieva ciedrus.

Tas izstiepa savas vītnes līdz jūrai

Un savas atvases līdz pat Eifratas upei.

Kāpēc Tu esi noplēsis žogu ap to,

Ka visi ceļa gājēji to plūkā?

Meža cūka to izrakņā,

Un to apgrauž lauku zvēri.
Dievs, Cebaot, atgriezies jel!
Skaties no debesīm un redzi!
Uzlūko šo viņakoku un dēstu,
Ko Tava roka ir stādījusi, atvasi, ko Tu pats esi izraudzījis!
(..) Uzturi mūs dzīvus,
Tad mēs piesauksim Tavu Vārdu. [359]
Ak Kungs, Dievs Cebaot, atjauno mūs!
Liec savam vaigam spīdēt, lai mēs atspīrgstam!"
(Ps. 80.)

Hiskijas aizlūgšana par Jūdu un par viņu Visaugstākā Valdnieka godu bija saskaņā ar Dieva prātu. Tempļa iesvētīšanas brīdī Salamans bija lūdzis, lai Dievs "apsvērtu (..) to tiesu, kāda diendienā tai (Israēla tautai) pienākas (..), lai visas tautaš virs zemes atzīst, ka tas Kungs ir Dievs un ka bez Viņa nav cita neviens." (1. Ķēn. 8: 59,60) It sevišķi Kungam savu palīdzību vajadzēja sniegt tad, kad kara vai apspiešanas laikos Israēla lielkungi ies lūgšanas namā un sauks pēc izglābšanas. (Skat. 1. Ķēn. 8:33,34)

Hiskiju neatstāja bezcerībā. Jesaja sūtīja viņam vēsti: "Tā saka tas Kungs, Israēla Dievs: to, ko tu lūdzi Man par Asīrijas ķēniņu Sanheribu, to es esmu dzirdējis!"

"Šis ir tas vārds, ko tas Kungs, mūsu Dievs, par viņu ir sacījis: tevi nievā, tevi apsmej jaunava, Ciānas meita, un aiz tavas muguras krata galvu Jeruzālemes meita!

Ko tu esi apsmējis, un ko tu esi zaimojis, un pret ko tu esi pacēlis savu balsi un augstprātīgi vērsis savus skatus? Pret Israēla Svēto! [360] Ar savu vēstnešu muti tu esi to Kungu apmēdījis un esi sacījis: ar saviem kara ratu pulkiem es esmu pacēlies kalnu augstienēs, līdz Libāna augstākai viršotnei; un es izcērtu viņas augstos ciedru kokus un izlasītās cipreses, un es esmu nonācis līdz pašam galam, līdz tā meža vainagam. Es uzroku un dzeru svešu zemju ūdeņus, un ar savām kāju pēdām es lieku izsīkt visām Ēģiptes Nīlas attekām!

Vai tu neesi dzirdējis? Sen Es to esmu nolēmis darīt kopš tālās pagātnes laikiem, jau senos laikos Es esmu to izdomājis, un tagad Es tam ļauju notikt, ka tu liec stipri nocietinātām pilsētām kļūt par akmeņu kaudzēm. Tāpēc viņu iedzīvotājiem nebija nekādas varas, tie iztrūcinājās un palika kaunā, tie kļuva kā tīruma zelmenis, kā zaļojošs maurs, kā zāle uz jumta un kā rūsaina labība, pirms tā nāk stiebroš.

Un Es zinu gan tavu apmešanos, gan tavu izešanu, gan atnākšanu, gan tavu trakošanu pret Mani. Tavas trakošanas dēļ pret Mani un tava lepnuma dēļ, kā tas ir nācis Manās ausīs, jā, tādēļ Es likšu savu kāsi tavās nāsīs un savus laužņus tavā mutē, un es tev likšu atgriezties atpakaļ pa to pašu ceļu, pa kuru tu esi atnācis!" (2. Ķēn. 19:20-28)

Iekarotāju armija bija izpostījusi Jūdas zemi, bet Dievs apsolīja ļaužu vajadzības brīnišķīgi apmierināt. Hiskija saņēma vēsti: "Un lai tas būtu tev, Hiskija, par zīmi: šinī gadā ēdis papuvē augušu un nākamajā ataugu; tikai trešajā gadā sējiet un pļaujiet, un apstādiet viņa dārzus un ēdiet tā augļus. [361] Un, kas no Jūdas dzīvs palicis, tas atlikums, tas izdos sakni kā atzaru, kas iesprausts zemē, un augļi tam aizmetīsies galotnē. Jo no Jeruzālemes izies atlikušie un no Ciānas kalna izglābušies; to darīs tā Kunga Cebaota degsme! Tāpēc tā saka tas Kungs par Asīrijas ķēniņu: viņš neienāks šinī pilsētā, un viņš neiešaus tur nevienu bultu, un viņš tai netuvosies ar lielo vairogu, un viņš neapmetīs ap to valni! Pa to pašu ceļu, pa kuru viņš atnāca, pa to viņam būs atkal atgriezties atpakaļ, bet šinī pilsētā viņš neienāks! Tāds ir tā Kunga lēmums. Jo Es aizstāvēšu šo pilsētu, lai to izglābtu sevis labad un sava kalpa Dāvida labad!" (2. Ķēn. 19:29-34)

Atbrīvošana sekoja tajā pašā naktī. "Tā Kunga eņģelis izgāja un nogalināja asīriešu nometnē simt astoņdesmit piecus tūkstošus vīru." (2. Ķēn. 19:35)

"Visus varonīgos karavīrus, gan vadoņus, gan karapulku virsniekus" (2. Laiku 32:21) iznīcināja viens eņģelis.

Vēstis par briesmīgo sodu, kas skāris Jeruzālemes iekarošanai sūtīto armiju, drīz vien sasniedza Sanheribu, kurš vēl sargāja pieeju Jūdejai no Ēģiptes puses. Baiļu pārņemts, Asīrijas ķēniņš steidzās prom "un ar kaunu pagrieza savu vaigu uz savu paša zemi". (2. Laiku 32:21) Pēc tam Sanheribs vairs ilgi nevaldīja. Saskaņā ar pravietojumu par valdnieka pēkšņo nāvi to noslepkavoja viņa paša tuvinieki, "un viņa dēls Esarhadons kļuva viņa vietā par ķēniņu". (Jes. 37:38)

Tā ebreju Dievs pārspēja lepno Asīriju. Tagad apkārtējās tautās Jehovas gods bija aizstāvēts un paaugstināts. Jeruzālemes iedzīvotāju sirdi pildīja svēts prieks. Viņu nopietnās lūgšanas pēc izglābšanas bija savienotas ar grēku atzīšanu un daudz asarām. [362] Savā lielajā vajadzībā tie pilnībā paļāvās uz Dieva spēku, un Viņš tos nepameta kaunā, tāpēc dievnama pagalmos tagad skanēja svinīgas pateicības dziesmas.

"Dievs ir visu atzīts Jūdā, Israēlā Viņa Vārds ir liels,
Un Salemā bija Viņa telts, un Ciānā bija Viņa mājoklis.
Tur Viņš salauza stopu bultas, vairogu, zobenu un visādus kara piederumus.

Spožāks un varenāks esi Tu par tiem kalniem,
Kur laupījumu sakrāj.
Savā sirdī lepnie karotāji ir aplaupīti un guļ savā nāves miegā;
Visiem drošsirdīgajiem ļaudīm pagura rokas.
No Tava draudu sauciena, Jēkaba Dievs,
Krita gar zemi apstulbuši zirgi ar visiem ratiem.
Tu esi briesmīgs, un kas gan pastāvēs Tavā priekšā Tavā dusmu laikā?
No Debesīm Tu pasludināji tiesas noturēšanu;
Tad zeme iztrūkās un tapa klusa,
Kad Dievs piecēlās tiesas spriedumam,
Lai palīdzētu visiem apspiestajiem virs zemes.
Pat cilvēku bardzība kalpo Tavam godam,
Un ar visukarstām dūsmām Tu apjozies.
Dodiet solījumu un pildiet to tam Kungam, savam Dievam!
Visi, kas ap Viņu, lai nes dāvanas Viņam, bijājamam Dievam.
Viņš salauž lielo kungu lepņības garu
Un iedveš bijību pasaules ķēniņiem.”
(Ps.76.)

Asīrijas lielvalsts celšanās un krišana satur bagātīgu mācību mūsdienu tautām. Svētie Raksti Asīrijas godību tās labklājības kulminācijas laikā salīdzina ar cēlu koku Dieva dārzā, kas pacēlies pāri citiem kokiem. [363]

Asīrija bija “līdzīga ciedra kokam Libānā ar skaistiem zariem, kupliem un ēnainiem, un slaidu augumu, tā ka ciedra galotne iesniedzās pašos mākoņos. (..) tā pavēnī dzīvoja daudzas tautas. Skaists tas bija savā diženumā un savu zaru kuplumā, jo tā saknēm bija ūdens papildnam. Ciedru koki Dieva dārzā to nepārspēja, cipreses tam netika līdzī ar saviem zariem, platānām nebija tādu zaru kā tam. Neviens koks Dieva dārzā nevarēja ar to mēroties skaistuma ziņā. Es to darīju tik skaistu ar tā zaru kuplumu, ka visi Ēdenes koki, kas ir Dieva dārzā, to apskauda.” (Ec. 32:3-9)

Bet Asīrijas valdnieki tā vietā, lai savas neparastās svētības izlietotu cilvēces labā, kļuva par sodības pātagu daudzām zemēm. Nežēlīgi, nedomādami par Dievu, nedz par citiem cilvēkiem, tie centās visas tautas piespiest atzīt Ninives dievu pārākumu, kurus tie godināja vairāk par Visaugstāko. Dievs pie tiem sūtīja pravieti Jonu ar biedinājuma vēsti. Tad kādu laiku tie pazemojās Kunga priekšā un meklēja piedošanu, bet drīz vien atkal atgriezās pie elku kalpošanas un turpināja pasaules iekarošanu.

Apsūdzot ļaundarus Ninivē, pravietis Nahums izsaucās:

“Bēdas tai asinskārai pilsētai,
Kas ir pārpildīta ar meliem un varas darbiem
Un kas savu laupīšanas paradumu nespēj atmest!
Klau, pātagas švīkst, riteņi aizdārd, zirgi joņo, un rati rīb!
Atauļo jātnieki ar spīdīgiem zobeniem un mirdzošiem šķēpiem.
Aiz viņiem paliek daudz nogalināto (..).
“Redzi, Es tagad tuvošos tev,” saka tas Kungs Cebaots.” [364]
(Nah. 3:1-5)

Ar nemaldīgu noteiktību Mūžīgais pārrauga tautu kontus. Kamēr žēlastība vilcinās, aicinādama atgriezties, šis konts stāv atvērts, bet, kad tas sasniedzis Dieva noteikto lielumu, tad iesākas Viņa dusmas. Konts tiek slēgts. Dievišķā pacietība izbeidzas. Žēlastība vairs par tiem neaizlūdz.

“Tas Kungs ir lēnprātīgs dūsmās, taču varens spēkā, un nesodītu Dievs neatstās nevienu. Cauri viesuļiem un vētrām ved tā Kunga ceļš; mākoņi ir putekļi zem Viņa kājām. Viņš norāj jūru un dara to sausu un izsusina visas upes; Basans un Karmels izkalst, un, kas zied un zaļo Libanonā, tas savīst. Kalni trīc Viņa priekšā un augstienes izkūst; zeme dreb Viņa vaiga priekšā un pasaule, un visi tās iedzīvotāji. Kas var pastāvēt Viņa dusmu priekšā, un kas spēj palikt sveikā Viņa barguma karstumā? Viņa dusmu kvēle liesmo kā uguns versme, un klintis sabrūk un saplaisā no tās karstuma.” (Nah. 1:3-6)

Tā notika, ka Ninive, “līksmā pilsēta, kas tik droši dzīvoja un runāja savā sirdī: es, un citas nav nevienas!—Kā tā nu ir kļuvusi par tuksnešainu klajumu, zvēriem par mitekli!” “(..) Kur nu ir veco lauvu mājoklis un mazo lauvēnu rotaļšanās vieta, pa kuru pastaigājas lauva un lauvas māte ar saviem mazuļiem, kur šie mazuļi mita drošībā, kur neviens nedrīkstēja viņus traucēt?” (Cef. 2:15; Nah. 2:12)

Raugoties uz laiku, kad vajadzēja tikt pazemotai Asīrijas lepņībai, Cefanja par Ninivi pravietoja, ka tās “(..) vidū apmetīsies ganāmpulki un baros mitīs visādi zvēri; dumpji un eži taisīs sev naktsmītnes tās tempļu [365] stabu pamatos, dziedātāju putni dziedās gaismas ailēs, kraukļi sēdēs uz sliekšņa, jo tempļa vidū būs izputēšana; ciedru koka plāksnes būs visas norautas.” (Cef. 2:14)

Iespaidīga bija Asīrijas valsts godība un iespaidīga bija arī tās krišana. Salīdzinādams šo valsti ar cēlo ciedra koku, pravietis Ecehiēls skaidri pateica, ka Asīrija kritīs savas lepnības un nežēlības dēļ. Viņš paziņoja:

“Tādēļ tā saka Dievs tas Kungs: tāpēc ka tas tā izslējies augumā un ar savu galotni pacēlies līdz padebešiem un ka arī tā sirds uzpūtusies tā lielā augstuma dēļ, Es to nodevu kādas varenas tautas rokā, kas ar to var rīkoties pēc patikas: Es to atstāju tā ļaunprātības dēļ. Tad sveši, kas paši briesmīgākie tautu starpā, to nocirta un aizsvieda prom: tā zari nokrita uz kalniem un visur ielejās, tie salauzti mētājās visapkārt pa gravām. Visas tautas aizgāja no šā koka pavēņa un to atstāja. Uz nogāztā koka stumbra nolaidās visādi debess putni, un visi lauku zvēri metās uz tā zariem, lai pie ūdens augušie koki nelepojas ar savu lielo augumu un necenšas sniegties ar savu galotni līdz mākoņiem, un lielie to starpā, kas apgādāti ar ūdeni, lai nedīžojas ar savu lielumu (..).

Tā saka tas Kungs: tanī dienā, kad tas nogrima pazemē, Es liku apakšzemes ūdens plūsmai tērpties sērās, (..) visi lauka koki nokalta. Tā kritiena dunoņā Es liku notrīcēt tautām.” (Ec. 31:10-16)

Asīrijas lepnība un tās krišana ir kā īpašs mācību priekšmets gala laikā dzīvojošajiem. Pasaules tautām, kas šodien savā augstprātībā un lepnībā saceljas pret Dievu, Viņš jautā: “Kam tad tu no Ēdenes kokiem esi līdzīgs godībā un lielumā? Arī tu nogrimsi ar Ēdenes kokiem pazemē (..)” (Ec. 31:18)

“Tas Kungs ir labs tiem, kas uz Viņu paļaujas bēdu laikā, tiem Viņš ir stipra pils, un Viņš pazīst tos, kas pie Viņa meklē patvērumu. Viņš liek straumēm plūst pār šo vietu, iznīcinot savus pretiniekus (..)” (Nah. 1:7,8)

“Asura lepnība tiks pazemota, Ēģiptes scepteris kļūs nevarīgāks un beidzot izgaisīs.” (Cak. 10:11) Šie vārdi ir patiesi ne tikai attiecībā uz tautām, kas senatnē sacēlās pret Dievu, bet līdzīgi klāsies arī tām valstīm, kas mūsu dienās neizpilda dievišķo nodomu. Galīgās atmaksas dienā, kad visas zemes Taisnais Tiesnesis sijās tautas (Jes. 30:28), tiem, kas turējuši taisnību, atļaus ieiet Dieva pilsētā, un Debesu velvēs atskanēs atpestīto gaviļu dziesmas. “Tad jūs dziedāsit kā svētku naktī un priecāsit kā svētceļnieki, kas ar mūzikas skaņām dodas uz tā Kunga kalnu, Israēla klinti. Tad atskanēs tā Kunga varenā pērķona balss (..). Un Āsurs izbīsies no tā Kunga balss, kas viņu sitīs ar rīksti, un katru reizi, kad tas Kungs sitīs viņu ar pārmācības rīksti (..), tas notiks ar bungām un cītaras skaņām (..)” (Jes. 30:29-32)

31. Cerība pagāniem

[367] Savas darbības laikā Jesaja sniedza skaidru liecību attiecībā uz Dieva nolūku ar pagāniem. Arī citi pravieši runāja par dievišķo plānu, tomēr ne vienmēr viņu vārdus saprata. Jesajam bija uzticēts ļoti atklāti pateikt jūdiem patiesību, ka pie Dieva Israēla jātiek pieskaitītiem daudziem, kas pēc miesas nav Abrahāma pēcnācēji. Šī mācība nesaskanēja ar tā laika teoloģiju, tomēr Jesaja droši sludināja viņam no Dieva uzticētās vēstis un nesa cerību daudzām ilgu pilnām sirdīm, kas slāpa pēc Abrahāma sēklai apsolītajām garīgajām svētībām.

Pagānu apustulis vēstulē ticīgajiem Romā pievērs uzmanību šai Jesajas mācību raksturīgajai iezīmei. Pāvils raksta: “Bet Jesaja visai pārdroši saka: Es devos pazīstams tādiem, kas mani nemeklēja, un atklāju sevi tādiem, kas pēc manis nevaicāja.” (Rom. 10:20)

Israēlieši visai bieži šķita nespējīgi vai nelabprātīgi saprast Dieva nolūku ar pagāniem. Tomēr tieši šī mērķa dēļ [368] viņi kļuva par īpašiem ļaudīm un starp Zemes tautām tika izveidoti kā neatkarīga nācija. Viņu tēvs Abrahāms, kuram vispirms uzticēja apsolījuma derību, tika aicināts atstāt savas mājas un radus un doties prom uz svešiem reģioniem, lai kļūtu par gaismas nesēju pagāniem. Lai gan apsolījumā bija teikts, ka viņa pēcnācēji būs kā smiltis jūrmalā, tomēr ne jau savtīgiem nolūkiem viņu izredzēja par tēvu tik lielai tautai Kānaānas zemē. Slēdzot derību ar Abrahāmu, Dievs tajā ietvēra visus Zemes iedzīvotājus. “Es tevi darīšu par lielu tautu,” teica Jehova, “Es tevi svētīšu un darīšu lielu tavu vārdu, un tu būsi par svētību. Es svētīšu, kas tevi svētī, un nolādēšu tos, kas tevi nolād, un tevī būs svētītas visas zemes ciltis.” (1. Moz. 12:2,3)

Atjaunojot derību īsi pirms Izāka dzimšanas, atkal tika skaidri izcelts Dieva nolūks attiecībā uz visu cilvēci. Par apsolīšanas bērnu Kungs sacīja, ka “Viņā tiks svētītas visas zemes tautas”. (1. Moz. 18:18). Un arī vēlāk Debesu viesis no jauna paziņoja: “Tavos pēcnācējos tiks svētītas visas zemes tautas, tāpēc ka tu esi paklausījis Manai balsij.” (1. Moz. 22:18)

Sie visu aptverošie derības vārdi bija pazīstami Abrahāma bērniem un bērnu bērniem. Israēla ļaudis atbrīvoja no Ēģiptes verdzības, lai tie būtu tautām par svētību un lai Dieva Vārds kļūtu zināms “pa visu zemes virsu”. (2. Moz. 9:16) Paklausot Kunga prasībām, tie būtu daudz pārāki par citiem gudrībā un saprašānā; bet šo pārākumu varēja sasniegt un paturēt vienīgi piepildot Dieva nodomu attiecībā uz visām zemes tautām.

[369] Brīnišķīgā palīdzība Israēla atbrīvošanā no Ēģiptes verdzības un Apsolītās zemes ieņemšanā lika daudziem pagāniem uzskatīt Israēla Dievu par Visaugstāko Valdnieku. Tas jau iepriekš bija pateikts pravietojumā: “Un ēģiptieši atzīs, ka Es esmu tas Kungs, ka Es izstiepju savu roku pār Ēģipti un ka Es izvedu Israēla bērnus no viņu vidus.” (2. Moz. 7:5) Pat lepnais faraons bija spiests atzīt Jehovas varu. “Celieties un ejiet,” viņš steidzināja Mozu un Aronu, un kalpojiet tam Kungam, kā jūs

to gribējāt. (..) ejiet, un svētījiet arī mani." (2. Moz. 12:31,32)

Uz priekšu ejošie Israēla pulki pārliecinājās, ka ebreju Dieva varenie darbi pagāniem jau bija zināmi pirms viņu ierašanās un ka daži no tiem Kungu atzina par vienīgo patieso Dievu. Samaitātajā Jērikā kāda pagāniete liecināja: "Tas Kungs, jūsu Dievs, ir Dievs augšā debesīs un pār zemi, kas ir apakšā zem tām." (Jozuas 2:11) Jehovas atzišana sniedza viņai glābšanu. Ticībā "Rahaba negāja bojā līdz ar neticīgajiem". (Ebr. 11:31) Viņas atgriešanās nebija vienīgais gadījums, kad Dievs parādīja žēlastību elku kalpiem, kas atzina Viņa dievišķo varu. Zemes vidienē liels ļaužu pulks – gibeonieši atteicās no pagānisma un savienojās ar Israēlu, līdz ar to gūdami dalību pie Derības svētībām.

Dievs neatzīst nekādu tautību, rasu vai šķiru sadalījumu, jo Viņš ir visas cilvēces Radītājs. Ar radīšanu un atpestīšanu visi cilvēki ir iekļauti vienā ģimenē. [370] Kristus nāca, lai noārdītu ikkatru šķirošo sienu un atvērtu ikvienu nodalījumu tempļa pagalmos, lai katrā dvēsele varētu brīvi pieiet pie Dieva. Viņa mīlestība ir tik plaša, dzija un pāri plūstoša, ka iespēžas it visur. Tā atbrīvo sātana iespaida piekrāptos ļaudis un nostāda tos Dieva troņa tuvumā, ko apņēm apsolījumu varavīksne. Kristū vairs nepastāv atsevišķi ne jūds, ne grieķis, ne kalps, ne svabadais.

Tomēr pēc tam, kad Israēls bija ieņēmis Apsolīto zemi, tas gandrīz pilnīgi aizmirsa Jehovas laipno nodomu par pagāņu glābšanu, un Kungam savs plāns bija jāpaziņo no jauna. "Lai to Kungu piemin un pie Viņa atgriežas visas zemes malas," Gara iedvesmots, dziedāja Dāvids. "Tautu tautas lai zemojas Viņa priekšā un lai Viņu pielūdz". "Dižciltīgie nāks no Ēģiptes, Kuša zeme steigsies izstiept savas pilnās rokas Dievam pretim." "Lai taču tautas bītos tā Kunga Vārdu un visi ķēniņi virs zemes Tavu godību!"

"Lai tas top uzrakstīts nākamām audzēm, lai arī tās tautas, kas vēl celsies, slavē to Kungu! Jo Viņš skatās no savas svētnīcas, tas Kungs raugās no debesīm uz zemi, lai dziedētu cietumnieku nopūtas un atsvabinātu nāvei nolemtos, lai ļaudis sludina Ciānā tā Kunga Vārdu un Jeruzālemē Viņa slavu, kad tautas pulcēsies kopā, valstis sanāks kalpot tam Kungam." (Ps.22:28; 68:32; 102:16,19-23)

Ja Israēls būtu pildījis doto uzdevumu, tad visas pasaules tautas varētu baudīt kopējas svētības. Bet to sirdis, [371] kuriem bija uzticēta glābjošā patiesības atziņa, palika nejūtīgas pret citu vajadzībām. Aizmirsuši Dieva nolūku, tie pagānus uzskatīja par tādiem, kas atrodas ārpus Viņa žēlastības robežām. Atturot patiesības gaismu, virsroku ņēma tumsa. Tautas pārklāja neziņas plīvurs; Dieva mīlestību gandrīz nepazīna; visapkārt zēla maldī un mānītība.

Tādas lūk, perspektīvas apsveica Jesaju, kad tas tika acināts par pravieti. Tomēr viņš nekļuva mazdūšīgs, jo viņa ausīs vēl skanēja ap Dieva troni stāvošo eņģeļu koru līksmā dziesma: "Visa zeme ir pilna Viņa godības!" (Jes. 6:3) Praviša ticība tika stiprināta ar atklāsmēm par Dieva draudzes krāšņām uzvarām, kad zeme būs "tā Kunga atziņu pilna kā jūras dziļumi". (Jes. 11:9) "Tam ārējās čaulas plīvuram, kurā tērptas visas tautas, un tai segai, kas pārklāta pār visām segām", beidzot būs jāizzūd. (Jes. 25:7) Dieva Garu izlies pār visu miesu. Tos, kas alkst un slāpst pēc taisnības, pieskaitīs pie Dieva Israēla. "Tie zaļos kā zāle, kā vītoli pie ūdens upēm," sacīja pravietis. "Sis sacīs: es piederu tam Kungam; kāds cits sauksies Jēkaba vārdā, vēl kāds trešais ar savu roku pierakstīsies kā piederīgs tam Kungam un ar godu nēsās Israēla vārdu." (Jes. 44:4,5)

Pravietim tika dota atklāsmē par Dieva labo nodomu, izkaisot nepaklausīgo Jūdu starp zemes tautām. "Tādēļ Manai tautai jāmacās pazīt Manu Vārdu, un tāpēc tanī dienā tai būs jāatzīst, ka Es esmu tas, kas saka: šeit Es esmu!" (Jes. 52:6) [372] Ne tikai viņiem pašiem bija nepieciešams apgūt paklausības un uzticības mācību, bet, atrodoties svešumā, tiem arī citus vajadzēja iepazīstināt ar dzīvo Dievu. Daudzi svešu tautu dēli tādā veidā Viņu iemīlētu kā savu Radītāju un Pestītāju; tie sāktu ievērot Kunga svēto Sabatu kā Viņa radīšanas spēka piemiņu; un, kad Viņš atsegtu "savu svēto elkoni visu tautu acu priekšā", lai savus ļaudis atbrīvotu no gūsta, "visi zemes gali" redzētu "mūsu Dieva palīdzību". (Jes. 52:10) Daudzi atgrieztie pagāni vēlētos visā pilnībā pievienoties Israēlam, lai kopā ar to ceļotu atpakaļ uz Jūdeju. Nevien no tiem nesacītu: "Kungs droši vien mani izslēgs no savas tautas vidus" (Jes. 53:6), jo pravietis Dieva vārdā bija paziņojis, ka tie, kas nodosies Kungam un ievēros Viņa baušļus, tiks pieskaitīti garīgajam Israēlam – Viņa draudzei zemes virsū.

"Bet svešiniekus, kas turas pie tā Kunga, kas kalpo Viņam un mīl Viņa Vārdu, lai būtu Viņa kalpi, kas stingri ievēro Sabatu un tur Manu derību, tos Es vadīšu savā svētajā kalnā un iepriecināšu savā lūgšanas namā; viņu dedzināmie upuri un kaujamie upuri uz Mana altāra būs Man patīkami, jo Mans nams būs lūgšanas nams visām tautām." Tā saka Dievs tas Kungs, kas pulcina Israēla izklīdinātos. "Es pievienošu vēl vairāk tiem, kas jau ir sapulcināti." (Jes. 56:6-8) [373]

Pravietim jāva ieskatīties nākotnē, vairākus gadsimtus uz priekšu – uz apsolutā Mesijas atnākšanas laiku. Sākumā viņš redzēja vienīgi ciešanas, "bēdas un tumsu". (Jes. 8:22) Daudzus, kas slāpa pēc patiesības gaismas, viltus mācītāji bija noveduši mulsinošos filozofijas labirintos un spiritismā. Citi palāvās uz ārējo dievbijību, bet patiesa svētuma viņu ikdienas dzīvē nebija. Skats šķita bez cerības, bet drīz tas mainījās, un pravieša acis varēja vērot brīnišķu atklāsmi. Viņš redzēja uzlecām Taisnības Sauli ar dziedināšanu zem Tās spārnēm. Pārsteigts un sajūsmināts, tas izsaucās: "Bet tumsa nepaliks ap tiem, kam tagad bailes un bēdas. Kā agrākos laikos Viņš apkaunoja Zebulona zemi un Naftaļa zemi, tā vēlākā laikā Viņš cels godā piejūras ceļu, Aizjordānu, citu tautu Galileju. Tauta, kas staigā tumsībā, ieraudzīs spožu gaismu. Pār tiem, kas dzīvo nāves ēnas zemē, atmirdzēs gaisma." (Jes. 8:23; 9:1)

Šī godības pilnā pasaules Gaisma bija nesusi pestīšanu ikvienai tautai, ciltij, mēlei un visiem ļaudīm. Praviētis dzirdēja, kā Mūžīgais Tēvs par Kristus darbu saka: "Tas ir par maz, ka Tu esi Mans kalps, lai atjaunotu Jēkaba ciltis un atvestu atpakaļ izglābtos Israēla bērnus. Nē! Es padaru tevi arī par gaismu citām tautām, ka tu būtu Manas pestīšanas nesējs līdz pasaules galam." [374] "Es tevi paklausīju žēlastības laikā un tev palīdzēju pestīšanas dienā; Es tevi pasargāšu un celšu tevi tautai par derību, lai atjaunotu kārtību zemē, lai ikviens saņemtu savu izpostīto mantas tiesu un lai sacītu cietumniekiem: nāciet laukā! (..) "Redzi, vieni nāks no tālienes, otri no ziemeļiem un vakariem un vēl citi no jūras un Sinimas zemes." (Jes. 49:6,8,9,12)

Skatīdamies vēl tālāk uz priekšu cauri laikmetiem, praviētis redzēja šo godības apsolījumu burtisku piepildīšanos. Viņš vēroja pestīšanas prieka vēstnešus ejam līdz pasaules galiem, pie visām ciltīm un tautām. Viņš dzirdēja Kungu par Evaņģēlija draudzi sakām: "Redzi, Es likšu, lai tajā ieplūst labklājība kā upe un tautu bagātības kā no krastiem izkāpusi straume", (Jes. 66:12) un tad klausījās tai doto uzdevumu: "Paplašini savas telts vietu un izplet jo plaši savas telts pārsegu, pagarini savas telts virves un nostiprini jo spēcīgi savas telts mietus un stabus! Jo tu izplatīsies pa labi un pa kreisi, tavs dzimums iemantos veselās tautas (..) "(Jes. 54:2,3)

Jehova praviētiem paziņoja, ka Viņš sūtīs savus lieciniekus "pie tautām uz Taršišu, Putu un Ludu – pie stopu strēlniekiem, uz Tabulu un Javanu, uz tālajām jūras salām". (Jes. 66:19)

"Cik mīlīgi ir kalnos prieka vēstneša soļi,
Kas vēstī mieru, atnes labas ziņas
Un sludina pestīšanu,
Kas saka Ciānai:
Tavs Dievs ir Ķēniņš!"
(Jes. 52:7)

Praviētis dzirdēja Dieva balsi, kas aicināja draudzi tai uzticētajā darbā, lai tiktu sagatavots ceļš ieiešanai [375] Viņa mūžīgajā valstībā. Vēsts bija nepārprotami skaidra:

"Celies, topi apgaismota!
Jo tava gaisma nāk,
Un tā Kunga godība uzlec pār tevi.
Tik tiešām, tumsība aplāj zemi
Un dziļa krēsla tautas,
Bet pār tevi uzlec kā saule tas Kungs,
Un Viņa godība parādās pār tevi.
Tautas staigās tavā gaismā
Un ķēniņi tai spožumā,
Kas uzlēcis pār tevi.
Pacel savas acis un skaties visapkārt!
Tie visi ir sapulcējušies un nāk pie tevis,
Tavi dēli nāk no tālienes, un tavas meitas uz rokām atnestas."
"Sveši ļaudis cels tavus mūrus,
Un viņu ķēniņi tev kalpos,
Jo savās dūsmās Es tevi gan situ,
Bet savā labprātībā Es par tevi apžēlojos.
Tavi vārti būs vienmēr atvērti,
Tie dienu un nakti netiks aizslēgti,
Lai ielaistu tautu mantas un tautu ķēniņus,
Ko pie tevis atvedīs."

"Griezieties pie manis, tad jūs būsit glābti,
Visi zemes gali! Jo vienīgi Es esmu Dievs,
Un cita nav neviena!"
(Jes. 60:1-4,10,11; 45:22)

Šie pravietojumi par lielu garīgu atmodu biezas tumsas laikā piepildās šodien, kad, vēršoties plašumā, misijas stacijas ir aizsniegušas pasaules neapgūtos apvidus. Tiem, kas meklē patiesības gaismu, misionāru grupas pagānu zemēs pravietiski tiek pielīdzinātas vadošiem karogiem. [376]

"Un notiks tanī dienā: tautas meklēs Isaja saknes atvasi, kas viņām ir par karogu, un tās mājvieta būs pilna godības. Un notiks tanī dienā: tas Kungs izstieps vēlreiz savu roku, lai salasītu un izglābtu savas tautas atlikumu (..), un Viņš pacels karogu tautām un salasīs izklīdinātos israēliešus un izkaisītos jūdus no visiem četriem zemes stūriem." (Jes. 11:10-12)

Ir pienākusi atbrīvošanas diena. "Jo tā Kunga acis pārskata visu zemi, lai Viņš stiprinātu tos, kas ar savu skaidro sirdi pie Viņa turas." (2. Laiku 16:9) Visās tautās, ciltis un valodās Viņš redz vīriešus un

sievietes, kas lūdz gaismu un skaidrāku izpratni. Viņu dvēseles ir neapmierinātas, jo pārāk ilgi tās ēdinātas ar pelniem. (Skat. Jes. 44:20) Visas taisnības ienaidnieks tos novedis maldos, un tie taustās kā akli. Bet sirdī tie ir godīgi un vēlas uzzināt pareizo ceļu. Atrazdamies pagānisma dziļumos, bez zināšanām par Dieva rakstīto bauslību vai Viņa Dēlu Jēzu, tie tomēr dažādos veidos pierāda, ka viņu prātā un raksturā darbojas dievišķais spēks.

Dažkārt tie, kam nav atziņas par Dievu, dievišķās žēlastības iespaidā ir izturējušies laipni pret Kunga kalpiem un aizsargājuši tos, riskējami ar savu dzīvību. Daudzu godprātīgu patiesības meklētāju sirdī Svētais Gars ir iedēstījis Kristus žēlastību, [377] pamodinot ilgas pēc tā, kas pretējs dabai un agrākajai audzināšanai. Patiesais Gaišums, "kas nācis pasaulē" un "apgaismo ikvienu cilvēku" (Jāņa 1:9), ir iespīdējis viņu dvēselē, un, ja šo gaismu ņem vērā, tad tā vadīs meklētāja kājas uz Dieva valstību. Praviētis Miha saka: "Ja es arī mītu tumsā, tad tomēr tas Kungs ir mana gaisma! (..) Viņš mani izvedīs gaismā, tā ka eš ar prieku skatīšu Viņa taisnību." (Mihās 7:8,9)

Debesu izstrādātais atpestīšanas plāns ir pietiekoši plašs, lai aptvertu visu pasauli. Dievs vēlas satriektajai cilvēcei iedvest jaunu dzīvību. [378] Viņš neļaus vilties nevienam, kas godīgi ilgojas pēc kaut kā augstāka un krietnāka par to, ko piedāvā pasaule. Pie tiem, kas visnieprieicinosākajos apstākļos ticībā lūdz pēc lielāka spēka, Viņš pastāvīgi sūta savus eņģeļus, kas tos izglābj un sniedz mieru. Dievs pats tiem atklājas visdažādākos veidos, lai tos vadītu saskarē ar savu aizgādību un nostiprinātu viņos pašāvēību uz To, kas pats sevi atdevis par atpirkšanas maksu visai cilvēcei, "lai tie liktu savu cerību uz Dievu un neaizmirstu Dieva darbus, un turētu Viņa pavēles". (Ps. 78:7)

"Vai var atņemt laupījumu stiprajam, jeb vai no viņa var aizbēgt tā gūstekņi?" "Tomēr," tā saka Kungs, "arī paša stiprākā gūstekņus viņam var atņemt, un savu laupījumu viņš var atkal zaudēt." (Jes. 49:24,25) Kaunā paliks tikai tie, "kas paļaujas uz elkiem, kas saka uz elka tēliem: jūs esat mūsu dievi!" (Jes. 42:17)

"Svētīgs tas, kura palīgs ir Jēkaba Dievs un kura cerība balstās uz to Kungu, viņa Dievu." (Ps. 146:5)

"Atgriezieties atpakaļ stiprā mītnē, jūs cerību pilnie cietumnieki!" (Cah. 9:12)

Visiem, kas pagānu zemēs ir godīgi savā sirdī, – "taisnajiem" Debesu novērtējumā – aust gaisma tumsībā. (Ps.112:4) Dievs ir teicis: "Es vadīšu aklus pa ceļiem, ko tie agrāk nepazīna, pa takām, kas tiem bija svešas; Es darīšu tumsību viņu acīm par gaismu un nelīdzenumu par līdzenu ceļu. To visu es darīšu un no tā neatkāpšos." (Jes. 42:16)

NACIONĀLĀ ATMAKSA

"Es pārmācīšu tevi pēc taisnības, jo nesodītu Es tevi nevaru atstāt." (Jer. 30:11)

32. Manase un Josija

[381] Hiskijas laikā uzplaukusī Jūdās valsts ļaunā ķēniņa Manases ilgajos valdīšanas gados atkal pagrima visai zemu, jo atdzīvojās pagānisms un daudz ļaunu tika ievilkti kalpošanā elkiem. "Tā Manase pavedināja Jūdās un Jeruzālemes iedzīvotājus, ka viņi rīkojās vēl ļaunāk nekā tās tautas, ko tas Kungs bija licis iznīdēt Israēla bērnu acu priekšā." (2. Laiku 33:9) Iepriekšējo paaudžu spožajai gaismai sekoja mānticības un maldu tumsa. Ienīstot visu labo, izcēlās un zēla tādi lieli ļaunumi kā tirānija un apspiešana. Taisnība tika sagrozīta; gavilēja varmācība.

Tomēr arī šajā ļaunajā laikā Dievam un patiesībai bija savi liecinieki. Pārbaudošie piedzīvojumi, kuros Jūda droši pastāvēja Hiskijas valdīšanas laikā, daudzu sirdī bija attīstījuši rakstura stingrību, kas tagad kalpoja par aizsargmūri pret valdošo netaisnību. Viņu liecība patiesības un taisnības labā izraisīja dusmas Manasē un ķēniņa sabiedrotajos, kuri savu autoritāti centās nostiprināt ar noziegumiem, apklusinot katru nepiekrītošu balsi. [382] "Manase izlēja arī daudz nevainīgu asiņu, līdz kamēr Jeruzāleme kļuva to pilna no viena gala līdz otram." (2. Ķēn. 21:16)

Viens no pirmajiem nežēlastībā krita Jesaja, kurš vairāk nekā pusgadsimtu Jūdā darbojās kā Jehovas iecelts vēstnesis. "Citi izcietuši izsmieklu un pātagu sitienus, pat arī važas un cietumu. Viņi tika akmeņiem nomētāti, pārbaudīti, sazāģēti, mira no zobena, staigāja apkārt aitu ādās, kazu ādās, trūkumu ciedzami, spaidīti, mocīti; viņi, kuru pasaule nebija cienīga, maldījās pa tuksnešiem un kalniem, un alām un zemes aizām." (Ebr. 11:36-38)

Dažiem Manases valdīšanas laikā vajātajiem bija uzticētas īpašas norājoša un nosodoša rakstura vēstis. "Jūdās ķēniņš Manase," sacīja pravieši, "ir darījis šīs negantības vēl ļaunāk par visu, ko amorieši ir darījuši pirms viņa (..) Un šī ļaunuma dēļ viņa valsts tagad tuvojas krīzei, jo drīz tās iedzīvotājiem būs jādodas gūstā uz Babiloniju, kur tie kļūs "par laupījumu un ieguvumu visiem viņu ienaidniekiem". (2. Ķēn. 21:11,14) Bet Kungs negribēja pilnībā atmest tos, kas svešumā Viņu atzīs par savu Valdnieku. Lai arī tiem būs jācieš lielas bēdas, Viņš tos noteiktā laikā un veidā atkal izglābs. Visi, kas paļausies uz Viņu, atradīs sev drošu patvērumu.

Pravieši uzticīgi turpināja brīdināt un pamācīt, [383] bez bailēm runājot ar Manasi un ļaudīm, bet viņu vēstis izsmēja, un atkritusi tauta tās neņēma vērā. Kā nopietnu brīdinājumu tam, ko nāksies pārciest Jūdās iedzīvotājiem, ja tie neatgriezīsies, Dievs pieļāva, ka neliela asīriešu kareivju grupa "sagūstīja Manasi (..) un aizveda viņu uz Bābeli", kas uz īsu laiku bija kļuvusi par to galvaspilsētu. Šie pārdzīvojumi ķēniņam atgriezta saprašanu. "Viņš savā postā lūdza žēlastību no tā Kunga, sava

Dieva, un ļoti zemojās savu tēvu Dieva priekšā un nemitīgi Viņu lūdza. Tad tas Kungs ļāvās pielūgties un uzklausiņa viņa pazemīgo saukšanu, un pārveda to atkal Jeruzālemē viņa ķēniņa varas godā. Tad Manase atzina, ka tas Kungs patiesi ir Dievs." (2. Laiku 33:11-13) Bet šī nožēla, lai arī cik ievēribas cienīga tā nebūtu, nāca par vēlu. Tā vairs nespēja valsti izglābt no iepriekšējo elku kalpošanā pavadīto gadu samaitājošā iespaida. Daudzi, kas bija klupuši un krituši, nekad vairs nespēja piecelties. (2. Laiku 33:23-25)

Starp tiem, uz kuru dzīvi un raksturu neizdzēšamu iespaidu bija atstājusi Manases liktenīgā, nāvi nesošā atkrišana, bija viņa paša dēls, kurš sāka valdīt divdesmit divu gadu vecumā. Par ķēniņu Amonu ir rakstīts: "Viņš staigāja visus tos pašus ceļus, kādus viņa tēvs bija staigājis, un viņš kalpoja tiem pašiem elku dieviem, kuriem viņa tēvs bija kalpojis, un metās uz sava vaiga pie zemes to priekšā. Un viņš aizmirsa to Kungu, savu tēvu Dievu, un nestaigāja tā Kunga ceļus." (2. Ķēn. 21:21,22)

"Bet viņš nepazemojās tā Kunga priekšā, kā viņa tēvs Manase bija pazemojies, bet (...) uzkrāva sev aizvien vairāk pārkāpumu." Tāpēc ļaunajam ķēniņam neļāva ilgi valdīt. Tikai divus gadus pēc uzkāpšanas tronī, dzīvojot pādrošā bezdievībā, to pilī nogalināja viņa paša kalpi, un "zemes ļaudis (...) cēla par ķēniņu viņa dēlu Josiju". (2. Laiku 33:23,25)

[384] Līdz ar Josijas nākšanu pie varas, kas valdīja 31 gadu, tie, kas bija saglabājuši skaidru ticību, cerēja, ka valsts bojāeja būs apturēta, jo jaunais ķēniņš, lai gan tikai astoņus gadus vecs, bijās Dievu un jau no paša sākuma "darīja to, kas tā Kunga acīs bija taisnīgs, un viņš staigāja visus sava ciltstēva Dāvida ceļus, un nenovērsās ne pa labi, ne pa kreisi". (2. Ķēn. 22:2) Dzimis no ļauna ķēniņa, kārdināšanu apņēmts iet sava tēva pēdās, un tikai ar dažiem padomdevējiem, kas iedrošināja staigāt pareizo ceļu, Josija tomēr palika uzticīgs Israēla Dievam. Brīdināts no pagājušo paaudžu maldiem, viņš nevēlējās ieslīgt grēkos, kuros bija krituši viņa priekšteči, bet nolēma darīt taisnību. Viņš "nenovērsās ne pa labi, ne pa kreisi." Apzinādamies savu stāvokli un atbildību, jaunais ķēniņš izšķīrās vadīties no mācībām, kas bija dotas Israēla valdniekiem, un viņa paklausība deva iespēju Dievam to lietot par "trauku godam".

Josijas valdīšanas sākumā un jau daudzus gadus pirms tam uzticīgie Jūdas valsts iedzīvotāji pie sevis sprieda, vai senajam Israēlam dotie Dieva apsolījumi vispār kādreiz var piepildīties. Skatoties no cilvēciskā redzes viedokļa, likās pilnīgi neiespējami, ka dievišķais nodoms ar izredzēto tautu jebkad īstenosies dzīvē. Gadiem steidzoties, atkrišana bija arvien vairāk pieņēmusies spēkā; desmit ciltis jau atradās izkaisītas starp pagāniem; atlika vienīgi Jūdas un Benjamīna cilts, bet arī tās tagad, šķiet, stāvēja uz tautas morālā un nacionālā sabrukuma sliekšņa. [385] Praviēši jau bija sākuši sludināt viņu skaistās pilsētas pilnīgu izpostīšanu, pilsētas, kurā atradās Salamana celtais templis un ar kuru saistījās viņu cerības par nācijas laicīgo varenību. Vai tiešām Dievs nemainīs savu nodomu, lai glābtu tos, kas uz Viņu paļaujas? Vai, vērojot taisno ilgstošās vajāšanas un ļauno neapšaubāmo labklājību, tie, kas vēl uzticīgi turējās pie Dieva, drīkstēja cerēt uz labākām dienām?

Sie nemiera un rūpju pilnie jautājumi atskanēja no pravieša Habakuka. Raudzīdamies uz ticīgo stāvokli tajās dienās, viņš savas sirds smago nastu ietērpa vārdos: "Cik ilgi, Kungs, es lai saucu pēc palīdzības – un Tu to nedzirdi? Cik ilgi lai Tavās ausīs atskan mani saucieni par varmācību – un Tu nesniedz palīdzību? Kādēļ Tu man liec redzēt pārestību, kas kādam tiek nodarīta, un kādēļ Tu liec man noskatīties mokās? Laupīšanas un noziegumi notiek manā acu priekšā, rodas asas domstarpības un uzliesmo naidi! Tāpēc bauslība kļuvusi maznozīmīga, un taisnība nekur nevar kļūt par uzvarētāju. Bezdievīgais uzveic taisno, un tiesa tiek sagrozīta." (Hab. 1:2-4)

Dievs atbildēja uz savu uzticīgo bērnu izmisuma saucieniem. Lietojot izredzētos runas vīrus, Kungs atklāja savu lēmumu pārmācīt tautu, kas bija novērsusies no Viņa, lai kalpotu pagānu dieviem. Daži, kas tagad tā jautāja par nākotni, jau savā dzīves laikā pieredzēs Viņa dīvaino, brīnišķo rīcību ar pasaules valdošajām tautām, kļūstot par lieciniekiem Babilonijas pārkūkam. [386] Sie kaldeji, "briesmīga un nežēlīga tauta", piepeši uzbruks Jūdas zemei kā dievišķi nolemta "rīkste". Jūdas valdnieks un labākie no ļaudīm tiks aizvesti gūstā uz Bābeli; ziedošās pilsētas un ciemi, tāpat kā iekoptie lauki, kļūs tukši, nekas netiks taupīts.

Paļaudamies, ka arī šajā briesmīgajā sodībā Dieva nodoms ar Viņa ļaudīm savā veidā tiks piepildīts, Habakuks pazemīgi padevās Jehovas atklātajai gribai. "Bet vai Tu, Kungs, neesi no laika gala mans Dievs, mans Svētais?" viņš izsaucās, un pēc tam, ticībā skatīdamies uz drūmajām tuvās nākotnes ainām un cieši pieķerdamies Dieva dārgajiem apsolījumiem, kas rāda Viņa mīlestību uz uzticīgajiem bērniem, pravietis piebilda: "Nē, mēs taču nemirsim!" (Hab. 1:12) Ar šo ticības apliecinājumu viņš savu un visu ticīgo israēliešu likteni nodeva līdzjūtīgā Dieva rokās.

Tas nebija Habakuka vienīgais piedzīvojums stipras ticības rūdījumā. Kādā citā gadījumā, iedzilnādamies nākotnē, viņš teica: "Es nostāšos savā sarga vietā, es turēšos stingri savā sargu tornī, un es novērošu un pārbaudīšu kā izlūks, ko Viņš man sacīs un kādu atbildi dos uz manu sūdzību." Un Kungs viņam laipni atbildēja: "Apraksti tevis redzēto parādību un uzraksti to uz plāksnēm, lai ikviens to viegli var lasīt. Šī parādība īstenosies noteiktā laikā, un tās īstenošanās steidzīgi tuvojas, un, pat ja tās piepildīšanās vilcinātos, tad tomēr uz to būs stipri cerēt, jo tas viss nāktin nāks un nekur nepaliks. Lūk, uzpūtīgs un pārgalvīgs savā sirdī ir iekarotājs. Bet taisnais dzīvos savas paļāvīgās ticības dēļ." (Hab. 2:1-4)

Ticība, kas tajā grūtā laikā stiprināja Habakuku un visus svētos, ir tā pati, kas Dieva ļaudis uztur šodien. [387] Pat vistumšākajās stundās un vissarežģītākajos apstākļos ticīgs kristietis var palikt pie visas gaismas un spēka avota. Dienu no dienas ticībā uz Dievu viņa cerība un drošība un drošība var tikt atjaunota. "Taisnais dzīvos savas pašāvīgās ticības dēļ." Kalpojot Dievam, nav jākrīt izmisumā, nav jāšaubās un jābaidās. Kungs vēlas vairāk nekā tikai piepildīt visaugstākās cerības tiem, kas uz Viņu paļaujas. Viņš tiem dos gudrību visās to dažādajās vajadzībās.

Par bagāto aizgādību ikvienai kārdinātai dvēselei pārliecinošu liecību sniedz apustulis Pāvils. Viņš kādreiz saņēma dievišķu nodrošinājumu: "Tev pietiek ar Manu žēlastību; jo Mans spēks nespēkā varens parādās." Uz to pārbaudītais Dieva kalps pateicībā pašāvīgi atbildēja: "Tādēļ man ir labs prāts vājībās, pārestībās, bēdās, vajāšanās un bailēs Kristus dēļ. Jo, kad esmu nespēcīgs, tad esmu spēcīgs." (2. Kor. 12:9,10)

Mums jāšargā un jāizkopj tā ticība, par kuru liecinājuši pravieši un apustuļi – ticība, kas satver Dieva apsolījumus un gaida atbrīvošanu no Viņa nolemtā laikā un veidā. Drošais praviešu vārds galīgi piepildīsies mūsu Kunga un Pestītāja Jēzus Kristus krāšņajā atspīdēšanā, Viņam nākot kā kungu Kungam un ķēniņu Ķēniņam. Gaidīšanas laiks var likties pārāk garš, dvēseli var nomākt smagi apstākļi, un daudz, uz kuriem kādreiz pašāvāties, var pakrist ceļmalā, bet līdz ar pravieti, kurš centās Jūdu iedrošināt nesalīdzināmi lielākas atkrišanas laikā, pašāvīgi teiksim: "Kungs ir savā svētajā namā; Ķlusu Viņa priekšā visa pasaule!" (Hab. 2:20, Glika tulk.) Vienmēr atcerēsimies iepriecinošo vēsti: "Sī parādība īstenosies noteiktā laikā, un tās īstenošanās steidzīgi tuvojas, un, pat ja tās piepildīšanās vilcinātos, tad tomēr uz to būs stipri cerēt, jo tas viss nāktin nāks un nekur nepalik. (..) Bet taisnais dzīvos savas pašāvīgās ticības dēļ." (Hab. 2:3,4) [388]

"Gadu plūdumā īsteno savu darbu
Un dari to gadu plūdumā arī visiem zināmu
Un skaidri saskatāmu!
Dusmās atceries arī apžēlošanu!
Dievs dusmās uzsāk savas gaitas no Temanā,
Svētais no Paranas kalniem.
Viņa godība aplāja debesis,
Visa zeme bija pilna Viņa slavas.
Viņa mirdzums izlaužas un laistās kā saules spožums,
Gaismas stari nāk no Viņa rokām,
Tur slēpjas Viņa vara.
Viņam pa priekšu iet mēri,
Un Viņam pa pēdām seko sērgas karstums.
Kad Viņš apstājas, sakustas zeme;
Kad Viņš raugās uz tautām,
Tad tās krīt bailēs;
Kalni, kas no mūžības pastāv,
Pēkšņi sabirst drumslās,
Pakalni, kas bijuši jau no pašiem pirmajiem laikiem,
Saplūk un izlīdzinās;
Viņš iet ceļus, kādus Viņš jau reiz mūžībā gājis.

Tu dodies uzbrukumā, lai izglābtu savu tautu,
Lai izglābtu savu svaidīto.
Ja vīģes koks arī neziedēs un vīnakokam nebūs ogu,
Un ja nepiepildās arī cerības,
Kādas bija liktas uz eļļas kokiem,
Un arī tīrumi nesniedz nekādu barību,
Ja sīklopi būtu izzuduši no aplokiem
Un kūtīs nebūtu arī vairs neviena liellopa,
Tad es tomēr gribu gaviļēt savam Kungam
Un likt izpausties savam priekam par savu Glābēju, savu Dievu!
Jo Dievs tas Kungs ir mans spēks."
(Hab. 3:2-6,13,17-19)

[389] Habakuks nebija vienīgais Dieva vēstnesis, kas runāja par gaidāmo sodību, kā arī par spožo cerību un uzvaru nākotnē. Josijam valdot, Kungs aicināja Cefanju, lai skaidri rādītu, kādas būs sekas, turpinoties atkrišanai, un lai patiesās draudzes uzmanību pievērstu godības skatam nākotnē. Viņa pravietojumi par Jūdas valstij draudošo tiesu ar tādu pašu spēku attiecas uz neatgriezušos pasauli Kristus otrās atnākšanas laikā.

"Tā Kunga lielā diena ir tuvu,

Tā ir jau klāt un nāk steigdamās.
Klau, tā Kunga diena!
Pat droširdīgākie karavīri klieudz izmisumā! [390]
Jo šī diena ir niknuma diena, tā ir skumju un baiļu diena,
Negaisa un vētras diena,
Tumsas un nakts melnuma diena,
Mākoņu un miglas diena,
Diena, kad atskanēs pret nocietinātām pilsētām
Un pret augstiem cietokšņa torņiem
Kaujas saucieni un tauru skaņas.”
(Cef. 1:14-16)

“Es iedvesīšu ļaudīm bailes, ka tie staigās apkārt taustīdamies kā akli, jo viņi ir grēkojuši pret to Kungu; viņu asinis izlies kā samazgas (..).” Tā Kunga dusmības dienā viņus neglābs ne viņu sudrabs, ne zelts, un visu zemi aprīs Viņa niknuma uguns, jo ātru galu Viņš atnesīs visiņiem zemes iedzīvotājiem.” (Cef. 1:17,18)

“Pārbaudi sevi un atgriezies tu, kauna nepratēja tauta,
Pirms krīt spriedums, – kā pelus aizput diena –,
Pirms tā Kunga dusmu karstums nāk pār jums,
Pirms pār jums nāk pati tā Kunga dusmības diena!
Meklējiet to Kungu, jūs, visi nelaimīgie šai zemē,
Jūs, kas ievērojat tā Kunga likumus;
Dzenieties pēc taisnības,
Kļūstiet pazemīgi,
Lai jūs tā Kunga dusmu dienā varētu glābšanu atrast!”
(Cef. 2:1-3)

“Redzi, Es tanī laikā saukšu pie atbildības visus tavus apspiedējus, Es gribu palīdzēt klibajiem un sapulcināšu visus izkaisītos, un gribu viņus iecelt slavā un godā visās zemēs, kur viņus ienīst. [391] Tanī laikā Es jūs atvedīšu šurp, un tanī laikā Es jūs sapulcināšu vienkopus, jo Es gribu jūs izcelt ar slavu un godu visu tautu starpā ar to, ka Es pavisam izbeigšu jūsu gūstniecību jūsu pašu acu priekšā,” saka tas Kungs.” (Cef. 3:19,20)

“Priecājies, Ciānas meita!
Gavilē, Israēl!
Priecājies un gavilē no visas sirds, tu Jeruzālemes meita!
Jo tas Kungs ir atsvabinājis tevi no soda
Un novērsis no tevis tavus ienaidniekus.
Tas Kungs, Israēla ķēniņš, ir pie tevis.

Ļaunumu tu vairs neredzēsi.
Tanī pašā dienā sacīs Jeruzālemei:
Nebīsties, Ciāna! Nenolaid savas rokas bezspēcībā!
Jo tas Kungs, tavs Dievs, ir pie tevis,
Tavs spēcīgais Glābējs;
Viņš priecāsies par tevi,
Būs pret tevi mīļš,
Tev piedos un skaļi
Izpaudīs savu prieku par tevi.”
(Cef. 3:14-17)

33. Bauslības grāmata

[392] Klusais un tomēr spēcīgais iespaids, ko radīja praviešu paziņojumi par gūstu Babilonijā, lielā mērā sagatavoja ceļu reformai Josijas valdīšanas astoņpadsmitajā gadā. Šī kustība, kas uz laiku novērsa draudošo sodu, izraisījās pilnīgi negaidīti, atrodot un pētot kādu daļu no Svētajiem Rakstiem, kas jau pirms daudziem gadiem dīvainā kārtā bija pamesta novārtā un nozaudēta. Gandrīz pirms simts gadiem, Hiskijas pirmo Pashā svētku svinību laikā, mācīti priesteri ik dienas visu ļaužu priekšā lasīja no bauslības grāmatas. Tieši Mozus paziņoto likumu ievērošana, sevišķi to, kas ietverti derības nosacījumos un veido daļu no 5. Mozus grāmatas, darīja Hiskijas valdīšanu tik sekmīgu. Tomēr Manase uzdrošinājās šos likumus atmest, un viņa valdīšanas laikā bauslības grāmatas kopija, kas atradās templī, bezrūpības un nolaidības dēļ tika pazaudēta. Līdz ar to ļaudīm uz ilgu laiku bija liegta iespēja no tās mācīties. [393]
Ilgi nozaudēto manuskriptu atrada augstais priesteris Hilkija, kad viņš, saskaņā ar ķēniņa Josijas

plānu par svētās celtnes saglabāšanu, strādāja dievnama labošanas darbos. Augstais priesteris šo dārgo sējumu iedeva mācītam rakstvedim Safanam, kurš to izlasīja un tad aiznesa ķēniņam, pastāstīdams, kā tas atrasts.

Pirmo reizi dzirdot lasām šajā senajā manuskriptā izteiktos paskubinājumus un brīdinājumus, Josija jutās ļoti satraukts. Nekad iepriekš viņš vēl nebija tik skaidri sapratis noteiktību, ar kādu Dievs Israēlam bija licis izvēlēties dzīvību vai nāvi, svētību vai lāstu, (5. Moz. 30:19) un cik daudzkārt tauta bija skubināta iet pa dzīvības ceļu, lai kļūtu slavena virs zemes un būtu par svētību visām citām nācijām. "Esi stipri un droši! Nebaiļojieties un nebīstieties no viņiem. Jo tas Kungs, tavš Dievs, Viņš iet ar tevi, Viņš tevi neatstās, nedz tevi pametīs." (5. Moz. 31:6)

Grāmatā bija bagātīgi apliecinājumi par Dieva labprātību pilnīgi izglābt ikvienu, kas uz Viņu paļausies. Tā, kā Kungs tos bija atbrīvojis no Ēģiptes verdzības, tāpat Viņš gribēja spēcīgi darboties, lai tos nostiprinātu Apsolītajā zemē un darītu par galvu visām tautām virs zemes.

Iedrošinājumus paklausīgajiem pavadīja pravietojumi par sodībām, kas sekos nepaklausībai, un, dzirdot šos inspirētos vārdus, ķēniņš šajā kopējā ainā saskatīja apstākļus, ļoti līdzīgus tiem, kas pašlaik valdīja viņa valstī. [394] Apkopojot visus pravietotos ziņojumus par atkāpšanos no Dieva, viņu izbiedēja skaidrie apgalvojumi par sekām, ka drīz var pienākt posta un nelaiimes diena, kad dziedināšanas vairs nebūs. Valoda bija atklāta un noteikta, šos vārdus nevarēja pārprast. Un sējuma beigās, sniedzot kopsavilkumu par visu Dieva rīcību ar Israēlu un ieskatoties nākotnes notikumos, šie jautājumi bija atklāti vēl skaidrāk. Visam Israēlam dzirdot, Mozus bija paziņojis:

"Uzklausiet, debesis, un ļaujiet man runāt,
Un zeme lai dzird manas mutes vārdus!
Līsti lejup kā lietus, mana mācība,
Un pili kā rasa, mana valoda,
Kā lietus uz zaļumu un lāses uz zāli!
Jo es slavēšu tā Kunga Vārdu:
Dodiet godu mūsu Dievam!
Viņš ir klints kalns, un pilnīgs ir Viņa darbs,
Jo visi Viņa ceļi ir tiesa;
Dievs ir uzticams un bez viltus,
Viņš ir taisns un patiess."
(5. Moz. 32:1-4)

"Piemini senās dienas,
Ņem vērā gadus no audzes uz audzi!
Vaicā savam tēvam,
Tas tev to pastāstīs,
Prasi saviem vecajiem,
Tie tev to teiks:
Kad Visuaugstais tautām dalīja viņu daļas
Un kad Viņš šķīra cilvēku bērnus citu no cita,
Tad Viņš noteica tautām robežas
Pēc Israēla bērnu skaita.
Jo tā Kunga daļa ir Viņa tauta,
Un Jēkabs ir Viņa mantības mēraukla.
Viņš to atrada tuksneša zemē,
Briesmīgā kaukšanas tuksnesī;
Viņš to glabāja un par viņu gādāja,
Un Viņš to sargāja kā savu acuraugu."
(5. Moz. 32:7-10)

"Tad viņš (Israēls) atstāja Dievu, savu Radītāju,
Un nicināja savas pestīšanas klinti.
Tie Viņu sadusmoja ar svešiem dieviem,
Ar savām negantībām tie Viņu kaitināja.
Tie upurēja ļauniem gariem,
Bet ne Dievam, tiem dieviem,
Ko tie nepazīna, tiem jauniem,
Kas agrāk nav bijuši un ko jūsu tēvi nav bijušie.
To klinti, kas tevi dzemdināja,
Tu atstāji, un tu aizmirsi Dievu, kas tevi radījis.
Un, kad tas Kungs to redzēja,
Viņš dusmās atmeta savus dēlus un savas meitas,
Un Viņš teica: Es paslēpšu savu vaigu no viņiem un skatišu,

Kāds būs viņu gals,
Jo tā ir netikla tauta, bērni bez ticības.
Tie mani dzeldināja ar saviem nedieviem,
Tie Mani dusmoja ar saviem nīcīgajiem dieviem;
Tā arī Es viņus dzeldināšu ar netautu,
Ar kādu ģeķīgu tautu Es viņus sadusmošu.

Es krāšu ļaunumu pār viņiem,
Es raidīšu savas bultas pret viņiem.
Badā tie izģindīs, un sērgās tie izdēdēs un iznīks;
Un Es vēl pret viņiem sūtīšu zvēru zobus
Un pišļos līdējas čūskas indi.

Jo tā ir tauta bez padoma,
Un tiem nav saprašanas.
Kaut viņi būtu tik gudri
Un kaut viņi saprastu,
Kaut viņi ieraudzītu savu galu.
Kā viens var vajāt tūkstošus,
Un kā divi var likt bēgt desmit tūkstošiem?
Vai ne tāpēc, ka tā klints tos ir pārdevusi,
Un nevis tas Kungs tos ir nodevis? [396]
Patiesi, viņu klints nav tāda kā mūsu klints;
Par to mūsu ienaidnieki paši ir spriedēji.

Vai tas nav manī paslēpts un apzīmogots Manā padomā?
Man pieder atriebšana un atmaksa,
Kad viņu kāja slīdēs;
Jo tuvu klāt ir viņu posta diena,
Un tas, kam jānāk, steigšus tuvojas.”
(5. Moz. 32:15-21,23,24,28-31,34,35)

Šie un līdzīgi izteicieni Josijam atklāja Dieva mīlestību pret saviem ļaudīm, kā arī Viņa riebumu pret grēku. Lasot pravietojumus par ātro piemeklējumu pie tiem, kas paliek nepaklausībā, ķēniņš nodrebēja, domādams par nākotni. Jūdas stūrgalvība bija liela; kāds gan var būt iznākums tik ilgai atkrišanai?

Arī agrāk ķēniņš nebija izturējies vienaldzīgi pret visur izplatīto elku pielūgšanu. Jau “savas valdīšanas astotajā gadā, kad viņš vēl bija jauneklis”, tas pilnībā svētījās kalpošanai Dievam. Četrus gadus vēlāk, divdesmit gadu vecumā, viņš nopietni centās savus pavalstniekus pasargāt no kārdinājumiem, tīrot Jūdu un Jeruzālemi “no elku kalnu augstienēm, ašērām un izgrieztiem un izlietiem elku tēliem”. Viņa klātbūtnē “tika nolauzti altāri baaliem, bet tos saules stabus, kas uz tiem stāvēja, viņš lika nocirst; viņš nopostīja elku kokus, izcirstos un izlietos elku tēlus viņš sacirta gabalos un sadauzīja smalkos putekļos un lika tos izkaisīt pār to kapiem, kas bija tiem nesuši kaujamos upurus. Bet elku priesteru kaulus viņš sadedzināja uz viņu altāriem, un tā viņš šķīstīja Jūdu un Jeruzālemi”. (2. Laiku 34:3-5) [397]

Nesamierinoties ar pamatīga darba veikšanu vienīgi Jūdas zemē, jaunais valdnieks centās pielikt pūles arī tajās Palestīnas daļās, kur agrāk bija dzīvojušas desmit Israēla ciltis, bet no kurām tagad bija saglabāties tikai nespēcīgs atlikums. Un, kā ziņo Raksti, tā viņš darīja “arī Manases un Efraima pilsētās un Simeona cilts novadā līdz pat Naftaļa robežām”. Viņš neatgriezās Jeruzālemē, kamēr nebija pārstaigājis šo izpostītās dzimtenes apgabalu no viena gala līdz otram un nolauzis altārus un ašēras, un elku tēlus [398] ; “viņš lika nocirst visus saules stabus pa visu Israēla zemi”. (2. Laiku 34:6,7)

Tā jau no agras jaunības Josija izlietoja savas valdnieka pilnvaras, lai paaugstinātu Dieva svēto baušļu principus. Un tagad, kad rakstvedis Safans ķēniņam bija lasījis no bauslības grāmatas, viņš šajā sējumā saskatīja īpaši dārgas atziņas un spēcīgu ieroci turpmākajā reformas darbā, ko tas tik ļoti vēlējās redzēt norisināties visā zemē. Viņš apņēmās staigāt šīs grāmatas padomu gaismā un darīt visu, kas bija viņa spēkos, lai tautu iepazīstinātu ar tās mācībām un, ja vien iespējams, ieaudzinātu ļaudīs godbijību un mīlestību pret Debesu likumiem.

Bet vai nepieciešamo reformu vispār bija iespējams izraisīt? Israēls jau gandrīz bija sasniedzis dievišķās iecietības robežu; drīz Kungam vajadzēja celties, lai sodītu tos, kas apkaunojuši Viņa Vārdu. Viņa dusmas uz ļaudīm jau bija iedegušās. Bēdu un baiļu nomākts, Josija saplēsa savas drēbes un ar satriektu garu zemojās Dieva priekšā, meklēdams piedošanu par nepaklausīgās tautas grēkiem. Tajā laikā Jeruzālemē tempļa tuvumā dzīvoja praviete Hulda. Nemiera pilnu priekšnojautu pārņemts, ķēniņš domās pievērsās viņai, vēloties ar izredzētās vēstneses palīdzību vaicāt Kungu, lai uzzinātu,

vai ir vēl kāds līdzeklis, kā glābt maldos iegrimušo Jūdu, kas atradās uz pašas sabrukuma robežas. Nemdams vērā stāvokļa nopietnību un cienīdams pravieti, ķēniņš par sūtņiem izredzēja savas valsts cienījamākos vīrus. "Ējiet un izjautājiet to Kungu manis un tautas, un visa Jūdas labā par šīs grāmatas vārdu saturu, kas ir atrasta! Jo tā Kunga bardzība [399] ir liela, kas pret mums iedegusies par to, ka mūsu tēvi šīs grāmatas vārdiem nav klausījuši, nedz darījuši to visu, kas priekš mums tur ir rakstīts." (2. Ķēn. 22:13)

Kunga uzdevumā praviete Hulda Josijam paziņoja, ka Jeruzālemes izpostīšana ir nenovēršama. Ja arī tagad ļaudis pazemotos Dieva priekšā, no soda tie vairs nevarēja izbēgt. Noziegumi un pārkāpumi viņu izjūtas un izpratni bija tā notrulinājuši, ka, tos nesodot, tie drīz vien no jauna atgrieztos tajā pašā jaunumā. "Tā saka tas Kungs, Israēla Dievs," vēstīja praviete, "sakiet tam vīram, kas jūs pie manis sūtījis: tā saka tas Kungs: redzi, Es likšu nākt nelaimei pār šo vietu un pār tās iedzīvotājiem, proti, Es likšu piepildīties visiem draudiem, kas izteikti šajā grāmatā, ko Jūdas ķēniņš ir lasījis, par sodu, ka tie Mani atstājuši un kvēpinājuši citiem dieviem un ka tie Mani ir sadusmojuši ar visiem saviem roku darbiem, – tāpēc Mana bardzība pret šo vietu ir iedegusies, un tā nedzīsīs!" (2. Ķēn. 22:15-17)

Bet, tā kā ķēniņš bija pazemojies Dieva priekšā, Kungs ņēma vērā viņa gatavību meklēt piedošanu un žēlastību. Viņam tika paziņots: "Tāpēc ka tava sirds ir kļuvusi mīksta un tu esi zemojies tā Kunga priekšā, dzirdēdams, ko Es esmu runājis par šo vietu un tās iedzīvotājiem, ka tiem būs iet postā un kļūt par lāstu, un tad tu esi saplēsis savas drēbes un esi raudājis Manā priekšā, tad arī Es esmu tevi paklausījis! Tāds ir tā Kunga lēmums. Tāpēc, redzi, es tevi piepulcināšu taviem tēviem un tu ar mieru tiksī guldīts savā kapā, un tavas [400] acis neredzēs visu to nelaimi, kurai Es likšu nākt pār šo vietu!" (2. Ķēn. 22:19,20)

Attiecībā uz nākotnes notikumiem, ķēniņam vajadzēja palauties uz Dievu. Viņš nevarēja grozīt Jehovas mūžīgos lēmumus. Bet, tā kā Kungs, pasludinājis Debesu atmaksājošās sodības, neliedza iespēju nožēlai un reformai, tad Josija, jūtot, ka Dievs no savas puses ir labprātīgs sodu atvieglot ar žēlastību, nolēma darīt visu viņa spēkos esošo, lai veiktu noteiktas pārmaiņas. Viņš sasauca lielu sapulci, kur ieaicināja Jeruzālemes un Jūdas vecākus un tiesnešus, kā arī vienkāršos ļaudis, kas kopā ar priesteriem un levītiem ar ķēniņu satikās dievnama pagalmā.

Sajā lielajā sanāksmē pats ķēniņš tiem "lasīja priekšā visus šīs Derības grāmatas vārdus, kas bija atrasta Kunga namā." (2. Ķēn. 23:2) Dižciltīgais lasītājs bija ļoti aizkustināts un savu vēsti sniedza ar salauztas sirds iedvesmu. Arī klausītāji jutās dziļi skarti. Izjūtu spēks, kas atspoguļojās valdnieka sejā, vēsts svinīgais saturs un biedinājumi par tuvojošos sodību – viss atstāja savu iespaidu, un daudzi apņēmās pievienoties ķēniņam, lai meklētu piedošanu.

Tad Josija ieteica vadošajiem vīriem iet kopā ar tautu, lai dotu svinīgu solījumu Dievam, ka savstarpēji sadarbosies, panākot noteiktas pārmaiņas. "Un ķēniņš nostājās uz paaugstinājuma, un viņš noslēdza derību tā Kunga priekšā, ka sekos tam Kungam un ka viņš ar visu sirdi un visu dvēseli turēs Viņa baušļus un Viņa liecības, un Viņa likumus, un ka viņš noteikti gādās, ka tiktu pildīti šīs derības vārdi, kas ierakstīti šinī grāmatā." (2. Ķēn. 23:3) [401] Atsaucība bija daudz sirsnīgāka, nekā varēja iedrošināties cerēt: "Un visa tauta kļuva šīs derības dalībniece."

Sekojošajos reformas pasākumos ķēniņš centās izdeldēt visas elku kalpošanas atliekas. Zemes iedzīvotāji tik ilgu laiku bija piekropuši apkārtējo pagānu tautu koku un akmens tēlu pielūgsmi, ka, cilvēciski spriežot, šķita neiespējami vienkārši tā izdzēst visu šo jaunumu pēdas. Bet Josija zemes tīrīšanā nepagura. Viņš stingri nostājās pret kalpošanu elkiem, likdams "nokaut visus augstieņu priesterus"; arī "burvjus, mājas dievus un elkus, visu elku negantību, ko vien viņš redzēja Jūdas zemē un Jeruzālemē", viņš izskauda, "lai stingri turētu bauslības vārdus, kas rakstīti grāmatā, ko priesteris Hilkija bija atradis tā Kunga namā". (2. Ķēn. 23:20,24)

Pirms vairākiem gadsimtiem, valsts sadalīšanās laikā, Jerobeāms, Nebata dēls, nekaunīgi izaicinot Dievu, kam Israēls bija kalpojis, ļaužu sirdi novērsa no dievkalpojumiem Jeruzālemē, to vietā ieviešot jaunas pielūgšanas formas. Sajā nolūkā viņš uzcēla svešu altāri Bētelē. Tā iesvētīšanas laikā, kad daudzus pieredzējušus tautas pārstāvjus pavedināja uz kalpošanu elkiem, pēkšņi ieradās Dieva vīrs no Jūdas zemes un asi nosodīja tur notiekošo upurēšanu. Viņš sauca pret altāri, sacīdams: "Altāri, altāri, tā saka tas Kungs: redzi, viens dēls piedzims Dāvida namam, un viņa vārds būs Josija, un tas kā kaujamo upuri uz tevis upurēs augstieņu priesterus, tos, [402] kaš tagad uz tevis nes kvēpināmos upurus. Un cilvēku kauli tiks uz tevis sadedzināti." (1. Ķēn. 13:2) Sim paziņojumam tika pievienota zīme, lai ticētu, ka šos vārdus teicis Kungs.

Bija pagājuši trīs gadsimti. Izvedot paredzētās reformas, pats Josija tagad atradās Bētelē, kur stāvēja šis senais altāris, un pirms tik daudz gadiem Jerobeāma klātbūtnē izteiktais pravietojumus tagad tika burtiski piepildīts.

"Viņš arī nojauca altāri, kas bija Bētelē augstienes svētnīcā un kuru bija cēlis Jerobeāms, Nebata dēls, kas Israēlu pveda uz grēku darbiem; šo altāri līdz ar augstieņu svētnīcu viņš lika noplēst; viņš iznīcināja augstieņu svētnīcu ar uguni, bet altāra akmeņus viņš lika samalt putekļos un sadedzināja Ašēras tēlu.

Kad Josija pagriezās, viņš ieraudzīja kapus, kas tur tajā kalnā bija; tad viņš sūtīja ļaudis, lika tiem ņemt kaulus no kapiem ārā un sadedzināt uz altāra un tā to sagānīja pēc tā Kunga vārda, ko Dieva

vīrs bija sludinājis, kas šīs lietas paredzēja.

Un viņš sacīja: "Kas tā par kapa zīmi, ko es tur redzu?" Tad pilsētas ļaudis viņam atbildēja: "Tas ir tā Dieva vīra kaps, kas no Jūdas atnāca un pasludināja šīs lietas, ko tu tagad esi darījis ar Bēteles altāri." Tad viņš pavēlēja: "Lai tas dus mierā, neviens lai neaiztiek viņa kaulus!" Tā tie izglāba viņa kaulus līdz ar tā pravieša kauliem, kas bija nācis no Samarijas." (2. Ķēn. 23:15-18)

Eljas kalna dienvidu nogāzē, pretī skaistajam Jehovas templim uz Morijas kalna, [405] atradās svētnīcas un elku tēli, kurus tur bija izvietojis Salamans, lai izpatiktu savām elkudievīgajām sievām. (1. Ķēn. 11:6-8) Vairāk nekā trīs gadsimtus lielie, riebigie tēli stāvēja piekalnē kā mēmi liecinieki par Israēla gudrākā ķēniņa atkrišanu. Josija izdeldēja arī šos elkus.

Turklāt ķēniņš vēl centās stiprināt jūdu ticību tēvu Dievam, no jauna organizējot lielus Pashā svētkus, saskaņā ar bauslības priekšrakstiem. Kam bija uzticēts svētais kalpošanas darbs, tie rūpīgi sagatavojās, un lielajā svētku dienā tika pienesti labprātīgi upuri. "Jo tādi Pashā svētki kā šie nebija svinēti nedz soģu laikā, kas tiesāja Israēlu, nedz visu Israēla ķēniņu, nedz arī Jūdas ķēniņu laikā." (2. Ķēn. 23:22) Bet Josijas dedzība, lai gan Kungs to atzina, tomēr nespēja iznīcināt pagājušo paaudžu grēkus, ne arī ķēniņam paklausīgo sekotāju dievbijība varēja pārveidot daudzu stūrgalvīgo sirdis, kuri negribēja atteikties no kalpošanas elkiem, lai pielūgtu patieso Dievu.

Pēc šiem Pashā svētkiem ķēniņš Josija vēl valdīja vairāk nekā desmit gadus. Trīsdesmit devītā dzīvības gadā viņš krita kaujā pret Ēģiptes karaspēku un "tika apglabāts savu tēvu kapos. Un viss Jūda un Jeruzāleme sēroja par Josiju. Un Jeremija apraudāja Josiju raudu dziesmā, un visi dziesmu teicēji un visas dziesmu teicējas piemin Josiju savās raudu dziesmās līdz pat šai dienai, un viņa pieminēšanu dziesmās padarīja par paradumu Israēlā; redzi, tās ir uzņemtas Raudu dziesmu krājumā." (2. Laiku 35:24,25) [406] "Un neviens ķēniņš pirms viņa nav bijis līdzīgs viņam, kas būtu tā piegriezies tam Kungam no visas savas sirds un no visas savas dvēseles, un ar visu savu spēku pēc Mozus bauslības, un arī pēc viņa neviens tāds necēlās kā viņš. Tomēr tas Kungs nerimās savā lielajā dusmu kvēlē, jo Viņa niknums pret Jūdu bija iededzies visu to kaitinājumu dēļ, ar ko Manase Viņu bija sarūgtinājis." (2. Ķēn. 23:25,26) Ātri tuvojās Jeruzālemes pilnīgās izpostīšanas laiks un Jūdas aizvešana gūstā uz Babiloniju, lai tauta tur apgūtu mācības, ko bija atteikusies darīt daudz labvēlīgākos apstākļos.

34. Jeremija

[407] Starp tiem, kas cerēja, ka Josijas vadītās reformas radīs noturīgu garīgu atmodu, bija Jeremija, kuru Dievs aicināja par pravieti vēl agrā jaunībā, ķēniņa valdīšanas trīspadsmitajā gadā. Kā levītu priesterības locekli Jeremiju jau no bērnības audzināja svētai kalpošanai. Tajos laimīgajos sagatavošanās gados viņš maz apzinājās, ka no dzimšanas ir iecelts "tautām par pravieti", un, atskatot dievišķajam aicinājumam, viņu pārņēma paša necienīguma sajūta. "Ak Kungs, mans Dievs!" viņš izsaucās, "redzi, es neprotu runāt, jo es esmu vēl jauns!" (Jer. 1:5,6)

Dievs redzēja, ka jaunais Jeremija būs uzticīgs pienākumam un stāvēs par taisnību, neskatoties uz pretestību. Viņš jau bērnībā bija pierādījis savu uzticību, un tagad tam nācās uzņemties smagu darbu kā labam krusta karavīram. "Nesaki: es esmu jauns," Kungs pavēlēja savam izredzētajam vēstnesim, "jo tev jāiet visur, kurp Es tevi sūtīšu, un jārunā viss, ko Es tev pavēlēšu. [408] Nebīsties no viņiem, jo Es esmu ar tevi un tevi pasargāšu!" saka tas Kungs." (Jer. 1:7,8)

"Bet tu apjoz savus gurnus, celies un sludini tiem visu, ko Es tev pavēlēšu! Nebīsties no tiem, lai Man tevī nav jāizbiedē viņu priekšā! Jo zini, šodien Es tevi daru par stipru pili, par dzelzs balstu un par vara aizsargmūri pret visu šo zemi, pret Jūdas ķēniņiem, pret viņu augstākiem pārvaldniekiem un priesteriem un pret visiem šīs zemes iedzīvotājiem. Un, kad tie pret tevi arī saceltos, tie tevi ņemomāks, jo Es esmu ar tevi, lai tevi pasargātu!" saka tas Kungs." (Jer. 1:17-19)

Cetrdesmit gadus Jeremijam bija jāstāv tautas priekšā kā patiesības un taisnības lieciniekam. Nesalīdzināmi briesmīgās atkrišanas laikā viņam raksturā un dzīvē bija jāatklāj vienīgi patiesā Dieva pielūgšanas vērtība. Sausmīgajā Jeruzālemes aplenkumā tam bija jāklūst par Jehovas nodomu apliecinātāju. Viņam jau iepriekš bija jāpasludina Dāvida ņama sabrukums un Salamana celtā skaistā tempļa izpostīšana. Un, apcietinātam par bezbailīgu runāšanu, viņam vēl joprojām vajadzēja skaidri liecināt pret augsti stāvošu vīru grēkiem. Nicināts, ienīsts un cilvēku atmests, viņš beidzot pieredzēja savu pravietojumu burtisku piepildīšanos un cieta līdzī bēdas un ļaunumu, kas sekoja liktenīgās pilsētas izpostīšanai.

Tomēr, vispārējā posta ieskauds, kas tik ātri piemeklēja tautu, Jeremija bieži varēja lūkoties pāri tagadnes ciešanu skatiem uz godības pilno nākotni, kad Dieva ļaudis tiks atpirkti no ienaidnieka zemes un atkal pārvesti Ciānā. [409] Viņš redzēja laiku, kad Kungs ar tiem atjaunos derību. Tad "viņu dvēsele būs kā auglīgs dārzs, un tiem nebūs vairs jācieš trūkums". (Jer. 31:12)

Par savu aicināšanu pravieša darbā Jeremija pats raksta: "Tad tas Kungs izstiepa savu roku, aizskāra manu muti un sacīja: "Redzi, Es lieku savus vārdus tavā mutē. Es šodien tevi iecēlu par tautām un par ķēniņu valstīm – izplēst ar visām saknēm un izraut, sagraut un izpostīt, tad uzcelt un dēstīt." (Jer. 1:9,10)

Lai slavēts Kungs par vārdiem: "uzcelt un dēstīt". Atklājot Dieva nodomu atjaunot un dziedināt, tie

Jeremiju vienmēr iedrošināja. Bargas bija vēstis par tuvākajiem, priekšā stāvošajiem gadiem. Bezbaillīgi vajadzēja runāt par ātri nākošām sodībām. "No ziemeļu puses izplūdīs ļaunums, virdams pār visiem zemes iedzīvotājiem. (..) Tad es spriedīšu tiesu pār viņiem par visu viņu ļaunumu, ka tie Mani atstājuši, upurējuši citiem dieviem un pielūguši savu roku darinājumus." (Jer. 1:14,16) Tomēr šis pravietim dotās vēstis pavadija apsolījumi par piedošanu tiem, kas atgriezīsies no saviem ļaunajiem darbiem.

Savas darbības sākumā Jeremija kā gudrs namdaris centās Jūdas vīrus pamudināt uz pilnīgu grēku nožēlu un atgriešanos, lai tie dzīves garīgajai celtnei liktu platus un dziļus pamatus. Ilgi tie bija būvējuši no materiāla, kuru apustulis Pāvils pielīdzina kokam, salmiem un sienam, bet pats Jeremija dēvēja par sārņiem. "Viņus sauc par bezvērtībā aizmestu sudrabu," viņš izteicās par nenožēlojošo tautu, "jo tas Kungs tos ir aizmetis projām." (Jer. 6:29,30) Tagad tie tika skubināti celt gudrāk, lai derētu mūžībai, atmetot atkrišanas un neticības pišļus [410] un pamatam izlietojot šķīstu zeltu, attīrītu sudrabu un dārgus akmeņus – ticību, paklausību un labus darbus –, kam vienīgiem ir vērtība svētā Dieva priekšā.

Kunga Vārdā Jeremija aicināja Viņa tautu: "Atgriezies, Israēl, tu atkritēja, tā saka tas Kungs, tad es tevī vairs neuzlūkošu dusmās, jo Es esmu žēlīgs, saka tas Kungs, Es negribu mūžīgi dusmot! (..) Atgriezieties, jūs atkritēji bērni, tā saka tas Kungs, jo jūs esat mans īpašums (..). Atgriezieties, jūs atkritēji bērni! Es centīšos vērst jūsu atkrišanu atkal par labu!" (Jer. 3:12,14,19,22)

Un, papildinot šos brīnīšķīgos lūgumus, Kungs saviem maldos esošajiem ļaudīm pat ieteica vārdus, ar kādiem lai tie pie Viņa griežas. Tiem vajadzēja teikt: "Jā! Patiesi, šeit mēs esam, mēs nākam pie Tevis, jo Tu, Kungs, esi mūsu Dievs. Tiešām, tikai maldi ir trokšņainie svētki un kalpošana uz pakalniem un kalniem! Patiesi, tikai tā Kunga, mūsu Dieva, rokā ir Israēla pestīšana! (..) Mēs esam iegrīmuši kaunā, un mūsu negods apsedz mūs! Jo mēs grēkojām pret to Kungu, mūsu Dievu, mēs pašī un mūsu tēvi, no savas jaunības līdz šai dienai un neklausījām Kunga, mūsu Dieva, balsi!" (Jer. 3:22-25)

Josijas reformas bija iztīrījušas zemi no elku tēliem, bet ļaužu sirdis nebija pārveidotas. Patiesības sēklu, kas uzdīga un viesā cerību uz bagātu ražu, nomāca ērkšķi. Atkārtota šāda atkāpšanās būtu liktenīga, tādēļ Kungs mēģināja [411] tautu uzmodināt, lai Tā aptvertu draudošās briesmas. Vienīgi paliekot uzticīgi Jehovam, tie varēja cerēt uz dievišķo labvēlību un labklājību.

Jeremija atkārtoti aicināja ļaudis ievērot 5. Mozus grāmatā dotos padomus. Vairāk nekā jebkurš cits no praviešiem viņš uzsvēra Mozus bauslības mācības un rādīja, ka tās var sniegt augstākās garīgās svētības gan tautai, gan katrai atsevišķai sirdij. "Uzlūkojiet dzīves gaitas ceļus un izpēti, kurš ir senlaikos bijis tas labais svētības un laimes ceļš, tad staigājiet pa to, un jūs atradīsit mieru savai dvēselei!" (Jer. 6:16)

Kādā gadījumā pravietis uz Kunga pavēli nostājās vienos no pilsētas galvenajiem vārtiem un tur skubināja ļaudis ievērot Sabatu. Jeruzālemes iedzīvotājiem draudēja briesmas kļūt nevēriem pret Sabata svētumu, tādēļ tie tika svinīgi brīdināti šai dienā nenodarboties ar laicīgām lietām. Paklausīgajiem tika apsolītas svētības. "Ja jūs Mani klausīsiet, tā saka tas Kungs, un nenesīsiet Sabatā nastas pa šīs pilsētas vārtiem, bet svētīsiet svēto dienu, atturēdamies no visiem darbiem šinī dienā, tad ķēniņi un lielkungi, kas sēž Dāvida tronī, brauks iekšā pa šīs pilsētas vārtiem ar ratiem un zirgiem, viņi un viņu dižvīri, Jūdas vīri ar Jeruzālemes iedzīvotājiem, un šī pilsēta būs mūžīgi apdzīvota." (Jer. 17:24,25)

Sie uzticīgajiem dotie labklājības apsolījumi tika savienoti ar briesmīgu sodību paziņojumiem, kas nāks pār Jeruzālemi, ja tās iedzīvotāji neizturēsies lojāli pret Dievu un Viņa likumiem. Ja tie neņems vērā aizrādījumus paklausīt Kungam, [412] savu tēvu Dievam, un nesvētīs Sabatu, tad pilsētu un tās pilis pilnībā iznīcinās uguns.

Tā pravietis stingri stāvēja par pareizas dzīves veselīgajiem pamatprincipiem, kas tik skaidri bija izteikti bauslībā. Lai varētu notikt pārmaiņa uz labo pusi, Jūdas zemē valdošais stāvoklis prasīja visspēcīgākos līdzekļus, tāpēc arī viņš atkritušās tautas labā darbojās ar vislielāko nopietnību. "Uzariet sev jaunu plēsumu," viņš aicināja, "un nesējiet ērkšķos." "Mazgā savu sirdi no ļaunuma, Jeruzāleme, ka topi glābta!" (Jer. 4:3,14)

Bet ļaužu vairākums aicinājumu nožēlot un atgriezties neņēma vērā. Tie, kas valdīja pār tautu pēc dievbijīgā ķēniņa Josijas nāves, izrādījās neuzticīgi savam uzdevumam un daudzus noveda no ceļa. Joahasam, kuru no troņa atcēla Ēģiptes ķēniņš, sekoja Joahims, Josijas vecākais dēls. Sākot ar viņa nākšanu pie varas, Jeremijam vairs bija maz cerību pasargāt mīļoto zemi no izpostīšanas un glābt tautu no gūsta. Tomēr viņš nedrīkstēja klusēt, līdz valsts tika galīgi sagrauta. Tos, kas bija palikuši uzticīgi Dievam, vajadzēja iedrošināt izturēt un turpināt darīt labu, bet grēciniekus, ja vien iespējams, pārliecināt atgriezties no netaisnības.

Krīze prasīja atklātu un plašu darbu. Kungs lika Jeremijam nostāties tempļa pagalmā un uzrunāt visus, kas tur ienāca un izgāja. No Kunga dotajām vēstīm viņš nedrīkstēja izlaist nevienu vārdu, lai grēciniekiem Ciānā būtu [413] pilnīga iespēja visu dzirdēt un atgriezties no saviem ļaunajiem ceļiem. Un pravietis paklausīja; viņš nostājās Kunga nama vārtos un pacēla savu balsi brīdinot un aicinot. Visvarenā iedvesmots, viņš paziņoja:

"Klausieties tā Kunga vārdu, visi no Jūdas, kas jūs ieejat pa šiem vārtiem pielūgt to Kungu! Tā saka

tas Kungs Cebaots, Israēla Dievs: dariet taisnus savus ceļus un savus darbus, tad Es jums ļaušu dzīvot šinī vietā! Nepaļaujieties uz viltus vārdiem, kad jums saka: tas ir tā Kunga nams, tā Kunga nams, tā Kunga nams! Jo tikai tad, ja jūs nopietni labosit savus dzīves ceļus, savus darbus un visu savu rīcību, bet nesaskaņo gadījumos izturēsities pēc taisnības cits pret citu, kad jūs neapbēdināsit svešinieku, bāreni un atraītni un neizliesit nenoziedzīgas asinis šinī vietā, un nekalposit citiem dieviem sev pašiem par postu, tad Es ļaušu jums dzīvot šinī vietā, šinī zemē, ko Es devu jūsu tēviem uz mūžīgiem laikiem." (Jer. 7:2-7)

Sajos vārdos skaidri redzama Kunga nevēlēšanās sodīt. Viņš vēl atturas, lai ar pārkāpējiem runātu. Viņš, kurš "virs zemes uztur žēlastību, patiesību un taisnību" (Jer. 9:24), ilgojas pēc saviem maldos nonākušajiem bērniem; jebkurā iespējamā veidā Viņš tos cenšas iepazīstināt ar mūžīgās dzīvības ceļu. Kungs izveda israēliešus no verdzības, lai tie kalpotu Viņam, vienīgajam patiesajam un dzīvajam Dievam. Un tagad, lai gan tie jau ilgi ir nodevušies elkiem un nicinājuši Viņa brīdinājumus, Viņš tomēr ziņo par savu labprātību pārmācību atlikt un dot vēl vienu iespēju atgriezties. Viņš skaidri atklāj patiesību, ka vienīgi ar pilnīgu sirds pārveidošanu iespējams novērst priekšā [414] stāvošo sodu. Veltīgi ir paļauties uz templi un tur notiekošo kalpošanu; rituāli un ceremonijas nespēj salīdzināt grēkus. Kaut arī Israēls atsaucas uz to, ka ir Dieva izredzētie ļaudis, tomēr vienīgi sirds un dzīves pārveidošana tos spēj pasargāt no ilgstoši turpināto pārkāpumu nenovēršamajām sekām.

Tāda bija Jeremijas vēsts Jūdas pilsētās un Jeruzālemes ielās. "Uzklausiet šīs derības vārdus" – skaidros Jehovas priekšrakstus, kas atrodami Svētajos Rakstos – "un rīkojieties saskaņā ar tiem". (Jer. 11:6) Tā Jeremija sludināja Joahima valdīšanas sākumā, stāvēdams tempļa pagalmos.

Viņš īsumā atskatījās uz Israēla piedzīvojumiem, sākot ar iziešanu no Ēģiptes, un atgādināja ar Kungu noslēgto derību: "Klausiet Manu balsi, tad Es būšu jūsu Dievs, un jūs būsit Mana tauta; staigājiet pa visiem tiem ceļiem, ko Es jums pavēlu, lai jums labi klājas!" Nekaunīgi un atkārtoti šī derība tika arvien no jauna pārkāpta. Izredzētā tauta staigāja "pēc savas ļaunās sirds padoma un pagrieza (...) muguru un ne vaigu". (Jer. 7:23,24)

Kad Kungs jautā: "Kādēļ šī tauta Jeruzālemē bez mitēšanās atkāpjas un tik stipri turas pie maldiem?" (Jer. 8:5) atbildi varam saklausīt pravieša paskaidrojums: jo tā nav paklausījusi Kunga, sava Dieva, balsij un atteikusies atgriezties. (Skat. 5:3) "Uzticīgā paļāvība ir pagalam," viņš žēlojās, "un tās vārdi galīgi apklusuši viņas mutē." "Pat stārķis apakš debess zina savu laiku, un ūbele un bezdelīga, un dzērve ietur savu atnākšanas laiku, bet Mana tauta nepazīst tā Kunga tiesas kārtību!" [415] "Vai tad Es tos lai nesodītu, saka tas Kungs, jeb vai Es lai neatriebtos tādai tautai kā šī?" (Jer. 7:28; 8:7; 9:8)

Bija pienācis brīdis dziļai sirds pārbaudei. Josijam valdot, ļaudīm vēl bija zināms pamats cerībai, bet pēc tam, kad viņš krita kaujā, vairs nebija, kas par tiem aizlūgtu. Tautas grēki bija tikai vairojušies, un laiks salīdzināšanai – gandrīz vai pagājis. "Jebšu arī Mozus un Samuēls nostātos Manā priekšā, Mana sirds nepiegrieztos šai tautai. Raidi tos projām no Mana vaiga, lai tie iet! Un, kad tie tev jautās: kurp mums jāiet? – tad atbildi tiem: tā saka tas Kungs: kas nāvei lemts, lai iet nāvē! Kas zobenam lemts, lai krīt zobenam! Kas badam lemts, lai cieš badu! Kas cietumam lemts, lai iet cietumā!" (Jer. 15:1,2)

Atteikšanās pieņemt žēlastības piedāvājumu izraisīja Dieva sodības, kādas simt gadus iepriekš bija piedzīvojusi Israēla Ziemeļu valsts. Tagad skanēja vēsts: "Ja jūs Mani neklausīsiet un nestaigāsiet pēc Maniem baušļiem, ko Es jums devu, un ja jūs neuzklausīsiet Manu kalpu praviešu vārdus, kurus Es vienmēr pie jums sūtīju, kaut arī jūs tiem neklausījāt, tad Es darišu šim namam tā kā citkārt namam Sīlo un darišu šīs pilsētas vārdu par lāstu vārdu visām zemes tautām!" (Jer. 26:4-6)

Tie, kas atradās tempļa pagalmā un klausījās Jeremijas vārdos, skaidri saprata šo atsaukšanos uz Sīlo, uz Ēja dienām, kad filistieši uzvarēja Israēlu un aizveda Derības šķirstu. [416]

Ēja grēks izpaudās vienaldzīgā attieksmē pret dēlu noziegumiem svētnīcas kalpošanā un pret valdošo ļaunumu visā zemē. Viņa nolaidība novērst šo netaisnību sagādāja Israēlam briesmīgas bēdas. Dēli krita kaujā, pats Ēlis zaudēja dzīvību, Dieva Derības šķirstu aizveda no Israēla zemes, trīsdesmit tūkstoši vīru tika nogalināti, – un tas viss tikai tāpēc, ka grēkam atļāva pastāvēt nenorātā un nesodītā. Velti Israēls cerēja, ka, turpinot darīt ļaunu, tas, pateicoties Derības šķirsta klātbūtnei, pār filistiešiem tomēr gūs uzvaru. Līdzīgā veidā arī Jeremijas dienās Jūdas iedzīvotāji lepnā paļāvībā ticēja, ka noteikta dievišķo priekšrakstu pildīšana tempļa kalpošanas darbā tos pasargās no taisnā soda par viņu ļaunajiem darbiem.

Ak, kāda mācība tiem vīriem, kas Dieva draudzē atbildīgas vietas ieņem šodien! Kāds svinīgs biedinājums būt nomodā pret ļaunumiem, kas patiesībai dara negodu! Lai neviens, kas atzīst, ka aizstāv Dieva baušļus, nesamierinās ar ārēju godbijības un cieņas parādīšanu Kunga likumiem, it kā tas atbrīvotu no dievišķās taisnības īstenošanas darbos! Lai neviens, kas darījis ļaunu, neatsakās pieņemt pamācību! Lai neviens nevaino Dieva kalpus, ka tie ir pārāk dedzīgi nometnes šķīstīšanā no grēka, jo Dievs grēku ienīst! Viņš aicina visus, kas apgalvo, ka tur Viņa baušļus, lai tie šķiras no jebkādas netaisnības. Nolaidība, kavējoties nožēlot un labprātīgi paklausīt, šodien vīriem un sievietēm nesīs tikpat nopietnas sekas, kādas piedzīvoja senais Israēls. [417] Ir robeža, aiz kuras Jehovas sodības vairs nav apturamas. Jeruzālemes izpostīšana ir svinīgs brīdinājums modernajam Israēlam, ka ar izredzētajiem darbarīkiem sniegto padomu un paskubinājumu neievērošana nevar palikt

nesodīta.

Vēsts, kuru Jeremija sludināja priesteriem un ļaudīm, daudzus pamudināja uz pretošanos. Savā dedzībā traķojot un draudot, tie kļiedza: "Kādēļ tu sludini tā Kunga Vārdā, ka šim namam tā klāsies kā namam Sīlo un ka šī pilsēta būs tik tukša un galīgi nolaista, ka tur neviens vairs nedzīvos?" Un visi ļaudis Dieva namā naida pilni drūzmējās cieši ap Jeremiju." (Jer. 26:9) Priesteri, viltus pravieši un vienkāršā tauta dusmās uzbruka viņam, kurš uz tiem nerunāja ar mīkstu mēli un nesludināja maldus. Dieva vēsts tika noniecināta, un Viņa kalpam draudēja nāve.

Ziņas par Jeremijas teikto aiznesa līdz Jūdas lielkungiem, un tie no ķēniņa pils steidzās uz templi, lai paši par visu pārliecinātos. "Tad priesteri un pravieši sacīja augstāko vadītāju un visas tautas priekšā: "Sis vīrs ir nāvi pelnījis, jo viņš sludināja pret šo pilsētu, kā jūs dzirdējāt ar pašu ausīm." (Jer. 26:11) Bet Jeremija droši stāvēja lielkungu un ļaužu priekšā, apliecinot: "Tas Kungs sūtīja mani un lika man vērst pret šo namu un pret šo pilsētu visus tos draudu vārdus, ko jūs dzirdējāt. Tad nu labojieties savos dzīves ceļos un visā savā rīcībā un klausiet tā Kunga, sava Dieva, balsij, tad tam Kungam būs žēl un Viņš atteiksies no soda, ar ko Viņš jums piedraudējis! Bet es esmu jūsu varā, jūs varat ar mani darīt, kā tas pēc jūsu domām ir labi un pareizi! Tikai tas jums jāzina: ja jūs mani nokaujāt, [418] tad jūs izliesit nenoziedzīgas asinis pār sevi, pār šo pilsētu un tās iedzīvotājiem, jo tas Kungs patiesi mani ir sūtījis pasludināt visus šos vārdus jūsu ausīm." (Jer. 26:12-15)

Ja augstmaņu draudi būtu pravietī iebiedējuši, viņa vēstij nebūtu iespaids un tas būtu zaudējis dzīvību. Bet drosme, ar kādu viņš sniedza svinīgos brīdinājumus, iedvesa ļaudis cieņu un noskaņoja Israēla lielkungus tam labvēlīgi. Tie apspriedās ar priesteriem un viltus praviešiem, lai pierādītu, cik negudri būtu ķerties pie viņu ieteiktajiem ārkārtējiem līdzekļiem, un šie vārdi atrada atbalstu ļaužu prātos. Tā Dievs savam kalpam sagādāja aizstāvjus.

Arī cilšu vecākie pievienojās, protestējami pret priesteru nodomu attiecībā uz Jeremijas likteni. Viņi atsaucās uz gadījumu ar Mihu, kas bija pravietojis par Jeruzālemi, sacīdams: "Ciānu ars kā tīrumu, Jeruzāleme paliks par drupu kaudzi, un tā Kunga nama kalns kļūs par meža aplātu augstieni!" Un tie jautāja: "Vai tad Jūdas ķēniņš Hiskija un tauta viņu tādēļ nokāva? Hiskija taču bijās to Kungu un pielūdza Viņu, katam Kungam kļuva žēl un Viņš atteicās no soda, ar ko Viņš tiem bija piedraudējis. Vai tad lai mēs apgrūtinātu savu sirdsapziņu ar tik lielu ļaunumu?" (Jer. 26:18,19)

Kaut gan daudzi priesteri un viltus pravieši, nevarēdami paciest Jeremijas sludinātās nosodošās patiesības, to gribēja pazudināt uz nāvi, tomēr ar šo [419] iespaidīgo vīru uzstāšanos pravieša dzīvība tika pasargāta.

No pirmās dienas, kad Kungs Jeremiju aicināja, līdz pat kalpošanas noslēgumam viņš stāvēja Jūdas priekšā kā cietoksnis un stipra pils, pret kuru cilvēku dusmas neko neiespēja. "(..) ja tie tev uzbruktu, tevi nepārspēs, jo Es esmu ar tevi, lai tev palīdzētu, tevi glābtu un tev piešķirtu uzvaru," – tā saka tas Kungs. Es tevi glābšu no ļauno rokas un tevi atsvabināšu no varmāku dūres!" (Jer. 6:27; 15:20,21)

Būdams no dabas nedrošs un bailīgs, Jeremija ilgojās pēc klusas, mierīgas dzīves, pēc vientulības, [420] kur tam nebūtu jāliecina pret savas mīlotās tautas pastāvīgo stūrgalvību. Viņa sirds saņņaudzās sāpēs, redzot postu, ko nesa grēks. "Ak, kaut manā galvā būtu ūdens un manas acis taptu par asaru avotu, tad es apraudātu dienām un naktīm savas tautas meitas nokautos piederīgos! Kaut man būtu ceļinieka mitekļi dziļi tuksnesī, tad es atstātu savu tautu un aizietu no tās!" (Jer. 8:23-9:1)

Jeremijam bija jāiztur nežēlīgas zobgalības. Viņa jūtīgo dvēseli caurdūra izsmiekla bultas, ko uz viņu raidīja tie, kas nicināja tā sludināto vēsti un viņa dvēseles nastu par to atgriešanos neņēma nopietni. "Es kļuvu savai tautai par apsmieklu, par joku dziesmu augu dienu." "Visi mani draugi sagaida no manas puses kādu nepareizu rīcību: varbūt viņš ļaujas apmuļķot sevi un mēs varam viņam pieķerties; tad viņš ir mūsu rokās, un mēs varam viņam atriebties!" (Jer. r. dz. 3:14; Jer. 20:7,10)

Bet uzticīgais pravietis ik dienas saņņema zināmu stiprinājumu, lai spētu izturēt. "Tas Kungs ir pie manis, stiprs un varens. Tādēļ mani vajātāji kritīs un nepadzīs nekā. Tie redzēs sevi galīgi vīlušos esam, jo viņu nodoms neizdevās. Tiem būs mūžīgs negods, kas paliks neaizmirstams!" "Dziediet tam Kungam, slāvējiet To Kungu! Jo Viņš izglābs nabaga cilvēka dzīvību no ļaundaru rokas!" (Jer. 20:11,13) Piedzīvojumos jaunībā un arī vēlākajos kalpošanas gados Jeremija apguva atziņu, ka "cilvēka dzīves ceļš nav viņa paša rokās, ka savā dzīvē vīrs nevar droši noteikt savu gājumu." [421]

Viņš bija iemācījies lūgt: "Pārmāci mani, Kungs, bet ar žēlastību un ne savā bardzībā, ka Tu mani galīgi neiznīcīni!" (Jer. 10:23,24)

Aicināts dzert no bēdu biķera un nelaimē kārdināts sacīt: "Pagalam mans dzīvības spēks un mana cerība uz to Kungu", viņš vienmēr atcerējās Dieva aizgādību savā dzīvē un uzvaroši izsaucās: "Tā ir tā Kunga žēlastība, ka mēs vēl neesam pagalam; Viņa žēlsirdībai vēl nav pienācis gals. Tās ir ik rītu jaunas, un liela ir Tava uzticība. Tas Kungs ir manā daļa, saka mana dvēsele, tādēļ es cerēšu uz Viņu. Labvēlīgs ir tas Kungs tam, kas uz Viņu cer, dvēselei, kas Viņu meklē. Ir labi klusā garā gaidīt uz tā Kunga palīdzību." (Jer. r. dz. 3:22-26)

35. Tuvojošais sods

[422] Jojakīma valdīšanas pirmie gadi burtiski tika piesātināti ar brīdinājumiem par tuvojošos sodu.

Kunga vārdā sniegtajiem praviešu paziņojumiem drīz vajadzēja piepildīties. Asīrijas varai ziemeļos, kas tik ilgi valdīja pār tautām, bija jāsalūst. Ēģiptei dienvidos, – uz kuru velti pašāvās Jūdas ķēniņš, – drīzumā jāpiedzīvo izšķirošā sakāve. Nevienam negaidot, austrumos izveidojās jauna pasaules vara, Babilonijas impērija, kas ātri vien aizēnoja visas citas tautas.

Dažu īsu gadu laikā Babilonijas ķēniņš tika lietots kā Dieva dusmu izpausmes darbarīks pret stūrgalvīgo Jūdu. Atkal un atkal Jeruzālemi ielenca un ieņēma uzvarošās Nebukadnēcara armijas. Pulku pēc pulka, sākumā pavisam nedaudz, bet vēlāk tūkstošus un desmit tūkstošus aizveda gūstā uz Sineāra zemi, lai tie tur dzīvotu trimdā. Jojakīms, Jojakīns un Cedekija – visi šie Jūdas ķēniņi savā laikā tika pakļauti Babilonijas varai, bet [423] pēc tam pret to sacēlās. Dumpīgo tautu skāra arvien bargāki sodi, līdz beidzot visa zeme līdzinājās tuksnesim. Jeruzāleme tika izpostīta un nodedzināta; Salamana celtais dievnams sagrauts un Jūdas valsts krita, lai nekad vairs neieņemtu agrāko vietu starp citām nācijām virs zemes.

Sie pārmaiņu laiki, tik briesmu pilni Israēla tautai, iezīmējās ar daudzām vēstīm no Debesīm, ko pasludināja Jeremija. Tā Kungs deva jūdiem pietiekoši daudz izdevību atbrīvoties no savienības valgiem ar Ēģipti un izsargāties no sacelšanās un cīņas pret Babilonijas valdniekiem. Kad tuvojās draudošās briesmas, viņš mācīja ļaudis, lietodams dažādas izteiksmīgas līdzības, tādā veidā cerot atmodināt pienākuma apziņu pret Dievu un arī iedrošinot uzturēt draudzīgas attiecības ar Babilonijas valsti.

Lai paskaidrotu pilnīgas paklausības nepieciešamību un tās nozīmi, ievērojot Dieva prasības, Jeremija kādā tempļa kambarī sapulcināja dažus rehabiešus un deva tiem vīnu, aicinādams dzert. Kā jau varēja sagaidīt, šim piedāvājumam pretojās un to pilnīgi noraidīja. "Mēs nedzeram vīnu, jo mūsu tēvs Jonadabs, Rehaba dēls, ir mums pavēlējis: jums nebūs vīnu dzert – ne jums, ne jūsu bērniem nemūžam." Tad "pār Jeremiju nāca tā Kunga vārds: "Tā saka tas Kungs Cebaots, Israēla Dievs: ej un saki Jūdas vīriem un Jeruzālemes iedzīvotājiem: vai tiešām jūs nepieņemat mācību, lai klausītu Maniem vārdiem?" – tā saka tas Kungs. "Jonadaba, Rehaba dēla, vārdi, ko viņš [424] pavēlējis saviem bērniem, proti, nedzert vīna, ir izpildīti: tie nedzer vīnu līdz šai dienai, jo tie klausā sava ciltstēva pavēlei." (Jer. 35:6,12-14)

Tādā veidā Dievs centās rehabiešu paklausību nostādīt asā kontrastā savu ļaužu nepaklausībai un pretestībai. Rehabieši bija ņēmuši vērā sava tēva pavēli un atteicās to pārkāpt, bet Jūdas ļaudis nebija klausījuši Kunga vārdus, kā rezultātā drīz vien tiem nāksies ciest Viņa bargās sodības. "Es esmu uz jums vienmēr runājis, bet jūs Mani neklausījāt. Un turklāt Es sūtīju vienmēr pie jums visus savus kalpus, praviešus, un liku jums sludināt: atgriezieties ikviens no saviem ļaunajiem ceļiem, labojiet savas dzīves gaitas un neskrieniet pie citiem dieviem, nekalpojiet tiem! – Tad jūs negribējāt to dzirdēt un neklausījāt Man. Jonadaba, Rehaba dēla, pēcnācēji izpildīja pavēli, ko viņu ciltstēvs tiem devis. Bet šī tauta neklausās uz Mani! Tādēļ saka tas Kungs Cebaots, Israēla Dievs: redzi, Es sūtīšu pār Jūdu un visiem Jeruzālemes iedzīvotājiem visu to nelaimi, ar ko Es tiem piedraudēju, tādēļ ka tie neuzklausīja Mani, kad Es uz tiem runāju, un Man neatbildēja, kad Es tos uzrunāju." (Jer. 35:14-17)

[425] Ja cilvēku sirds tiek klusināta un pakļaujas Svētā Gara ierobežojošajam iespaidam, tiem ir iespējams padomu pieņemt, bet, ja viņi no pamācībām un brīdinājumiem novēršas, līdz sirds apcietinās, tad Kungs atļauj, lai tos vada citi iespaidi. Atteikušies no patiesības, tie akceptē maldus, kas kļūst par slazdiem, lai tos iznīcinātu.

Kungs aicināja Jūdu neizprovocēt Viņu uz dusmām, bet tie neuzklausīja, līdz beidzot tika pasludināts spriedums un tautai bija jāaiziet gūstā uz Babiloniju. Dievs kaldejus izlietoja par rīkiem savu nepaklausīgo bērnu sodīšanai. Jūdas ļaužu ciešanas bija atbilstošas gaismai, ko tie atmeta, un proporcionālas brīdinājumiem, kurus tie nicināja un noraidīja. Dievs ilgi atturēja savas sodības, bet tagad bija pienācis laiks, lai, parādot atklātu nepatiku, vēlreiz mēģinātu tos apturēt viņu ļaunajā gājumā.

Pār rehabiešu namu pasludināja pastāvīgu svētību. Praviētis paziņoja: "Tādēļ, ka jūs esat turējuši sava tēva Jonadaba pavēles un esat izpildījuši visas pavēles, ko viņš jums devis, tādēļ, saka tas Kungs Cebaots, Israēla Dievs, Jonadabam, Rehaba dēlam, nekad netrūks tāda vīra, kas stāvēs Manā priekšā vienmēr!" (Jer. 35:18,19) Tādā veidā Dievs savus ļaudis mācīja, ka uzticība un paklausība arī pār Jūdu atgriezīs svētības, tāpat kā rehabieši tika svētīti, paklausot sava tēva pavēlei.

Te ir mācība mums. Ja jau gudra un krietna tēva, kurš darījis visu iespējamo, lai savus pēcnācējus nodrošinātu pret nesātības ļaunumu, prasības bija tik svarīgas, lai tās stingri ievērotu, [426] tad Dieva autoritāte ir par tik daudz vairāk godājamāka, par cik Viņš ir svētāks nekā cilvēki. Mūsu Radītājs un Pavēlnieks, bezgalīgs spēkā un briesmīgs sodot, izlieto visdažādākos līdzekļus, lai cilvēki ieraudzītu savus grēkus un tos atstātu. Viņš sūta savus kalpus, kas jau iepriekš vērs uzmanību uz nepaklausības sekām. Viņš liek atskanēt brīdinājumiem un uzticīgi norāj grēku. Viņa ļaužu labklājība pastāv, vienīgi pateicoties Viņa žēlastībai un Viņa izredzēto darbarīku modrai uzmanībai. Kungs nevar atbalstīt un pasargāt tos, kas atmet Viņa padomu un nicina rājienu. Kādu laiku Viņš pelnīto sodu var atturēt, bet vienmēr tā nevar turpināties.

Jūdas bērni skaitījās pie tiem, par kuriem Kungs bija teicis: "Un jūs būsit Man par priesteru un ķēniņu valsti un par svētu tautu." (2. Moz. 19:6) Jeremija savā darbā nekad neaizmīrsa, ka dažādajās dzīvēs attiecībās un it īpaši kalpojot Visaugstākajam Dievam, ir vitāli nepieciešams sirds svētums. Viņš

skaidri paredzēja Jūdas valsts krišanu un tās iedzīvotāju izkaisīšanu starp tautām, bet ar ticības skatu raudzījās tam pāri uz laiku, kad viss atkal tiks atjaunots. Viņa ausīs skanēja dievišķais apsolījums: "Es sapulcināšu savas atlikušās avis no visām zemēm, kurās es tās biju izkaisījis, un tās atvedīšu atpakaļ uz viņu ganībām (...). "Redzi, nāks dienas," tā saka tas Kungs, "kad Es izrietīšu Dāvidam īstu atvasi, kas valdīs kā ķēniņš, valdīs ar gudrību un uzturēs tiesu un taisnību valstī! Viņa laikā izglābs Jūdu un Israēls dzīvos drošībā. [427] Un viņa vārds, kā to sauks, būs: Tas Kungs mūsu taisnība." (Jer. 23:3-6)

Tā pravietojumi par sodiem, kas tuvojās, saistījās ar apsolījumiem par galīgo, krāšņo atbrīvošanu. Tie, kas izvēlēsies derēt mieru ar Dievu un dzīvot svētu dzīvi, neskatoties uz valdošo atkrišanu, tiks stiprināti jebkuros pārbaudījumos un būs spējīgi par Kungu iespaidīgi liecināt. Viņu atbrīvošana nākotnē savā godībā pārspēs Israēla bērnu iziešanu no Ēģiptes. Kungs pravietim lika paziņot, ka pienāks dienas, kad "vairs nesacīs: tik tiešām, ka tas Kungs dzīvo, kas izveda Israēla bērnus no Ēģiptes zemes! – bet sacīs: tik tiešām, ka tas Kungs dzīvo, kas pārveda Israēla nama dzimumu no ziemeļu zemes un visām zemēm, kur Es tos biju izkaisījis, atpakaļ mājās, lai tie atkal dzīvo savā zemē!" (Jer. 23:7,8) Tādi bija brīnišķīgie pravietojumi, kas atskanēja no Jeremijas lūpām Jūdas valsts pastāvēšanas pēdējos gados, kad Babilonija jau bija kļuvusi par pasaules valdnieci, un pat vēl tad, kad tās karaspēks aplenca Ciānas mūrus.

To ausīs, kas bija palikuši uzticīgi, pielūdzoši Jehovu, šie apsolījumi par izglābšanu skanēja kā visjaukākā mūzika. Praviša vārdus atkal un atkal atkārtoja kā augstas, tā zemas kārtas mājās, visur, kur cienīja un godāja derību turošā Dieva padomus. Tie spēcīgi ietekmēja pat bērnus, atstājot neizdzēšamu iespaidu viņu jaunajos, uzņēmīgajos prātos. [428]

Tā bija apzinīga Svēto Rakstu ievērošana un tur doto pavēļu pildīšana, kas Jeremijas kalpošanas dienās Daniēlam un viņa biedriem deva iespēju visu tautu priekšā paaugstināt patieso Dievu. Vecāku mājās saņemtās mācības šos ebreju jaunekļus darīja stiprus ticībā un pastāvīgus kalpošanā dzīvajam Dievam, debesu un zemes Radītājam. Kad Jojakīma valdīšanas sākumā, Nebukadnēcaram pirmo reizi aplencot un sagraujot Jeruzālemi, Daniēlu un viņa biedrus aizveda gūstā līdz ar citiem Babilonijas galmam īpaši izmeklētiem ļaudīm, viņu ticība tika pārbaudīta visaugstākā mērā. Bet tie, kas bija mācījušies pajauties uz Dieva apsolījumiem, atrada, ka to pietika ikvienam pārdzīvojumam, caur kuriem viņi bija aicināti iziet šajā svešajā zemē. Svētie Raksti bija viņu vadonis un balsts.

Izskaidrodams sodību nozīmi, kas jau sāka nākt pār Jūdu, Jeremija turējās cienīgi, aizstāvēt Dieva taisnību un Kunga žēlastības nodomu pat visbargākajā pārmācībā. Praviētis darbojās nenogurstoši. Ilgodamies aizsniegt visas tautas šķiras, viņš bieži apmeklēja valsts dažādās daļas, tā izplatot savu iespaidu ārpus Jeruzālemes esošajos apvidos.

Liecinot draudzei, Jeremija pastāvīgi atsaucās uz bauslības grāmatu, kuru tik ļoti cienīja un paaugstināja Josijas valdības laikā. Viņš atkārtoti uzsvēra derības attiecību saglabāšanas svarīgo nozīmi ar visžēlīgo un līdzjūtīgo Būtni, kas Sinaja kalna [429] augstumos bija izklāstījusi desmit baušļu priekšrakstus. Jeremijas brīdināšie vārdi un aicinājumi aizsniedza katru valsts daļu, tā ka visiem bija izdevība uzzināt Dieva prātu attiecībā uz savu tautu.

Praviētis skaidri uzsvēra faktu, ka Debesu Tēvs ļauj sodībām nākt, "Lai tautas atzīst, ka mēs esam tikai cilvēki!" (Ps. 9:21) "Un ja tad vēl jūs Man turēsities pretim un vēl negribēsiet Man paklausīt," Kungs brīdināja, "Es izkaisīšu jūs starp citām tautām, un Es izvilkšu aiz jums zobenu no maksts, un jūsu zeme būs pārvērsta tuksnesī, un jūsu pilsētas būs izpostītas." (3. Moz. 26:21,28,33)

Tieši tad, kad skanēja vēsts par lielkungiem un ļaudīm draudošajām briesmām, viņu valdnieks Jojakīms, kam vajadzēja būt gudram garīgam vadonim, kā pirmajam grēku atzīšanā, reformas pasākumos un labos darbos, savu laiku izšķieda savtīgās izpriecās. "Es celšu lielu namu ar plašām un ērtām telpām, kam skaisti logi, kas izgreznots ar ciedru koka plāksnēm un izkrāsots sarkanā krāsā!" (Jer. 22:14) viņš ierosināja; un tas tika būvēts par krāpšanas un apspiešanas ceļā iegūtiem līdzekļiem.

Līdz ar to bija pamodinātas pravieša dusmas, un viņš tika inspirēts dot spriedumu neuzticīgajam valdniekam. "Bēdas tam, kas ceļ savu namu ar netaisnību un savas istabas ar nepatiesību! Tāpat arī tam, kas savam tuvākam liek strādāt bez atlīdzības un tam atrauj viņa algu. (...) Vai tava ķēniņa vara un ķēniņa valsts tev liekas pastāvam tikai tāpēc, ka tev patīk ciedru koksne un tu jūsmo par to? Vai tad tavš tēvs neēda un nedzēra? Bet viņš augsti turēja tiesu un taisnību, ievēroja tās dzīvē, un tādēļ viņam labi klājās. [430] Viņš aizstāvēja nabago un cietēju, un viss gāja labi. "Vai tas nenozīmē Mani patiesi atzīt?" saka tas Kungs. Turpretī tavas acis un tava sirds tiecas tikai pēc tava paša labuma, tiecas izliet nenoziedzīgas asinis, ļaudis nomākt un no tiem jo vairāk izspiest. Tādēļ tā saka tas Kungs par Jūdas ķēniņu Jojakīmu, Josijas dēlu: "Par viņu nesēros, tik tiešām nē, un neteiks: ak, mans brāli! Ak, viņa brāļa mīlestība! Par viņu neskums un nesacīs arī, tik tiešām nē; ak, žēlīgo valdniek! Tu lielais un diženais! Nē! Kā ēzeli aprok, tā apraks viņu, to izmetīs tālu ārpus Jeruzālemes vārtiem!" (Jer. 22:13-19)

Briesmīgajam sodam pār Jojakīmu vajadzēja piepildīties dažu gadu laikā, bet vēl pirms tam Kungs savā žēlastībā nepaklausīgajai tautai darīja zināmu savu noteikto nodomu. Jojakīma valdīšanas ceturtajā gadā "praviētis Jeremija griezās ar šo vārdu pie visas Jūdas tautas un pie Jeruzālemes iedzīvotājiem, sacīdams: "No Jūdas ķēniņa Josijas, Amona dēla, trīspadsmitā valdīšanas gada līdz šai

dienai, tagad divdesmit trīs gadus, man ir dzirdams tā Kunga vārds, un es esmu runājis uz jums agri un vēlu, bet jūs mani neklausījāt." (Jer. 25:2,3) Tāpēc Kungs tagad viņiem paziņoja: "Par sodu tam, ka jūs neklausījāt Maniem vārdiem, Es pārceļšu šurpu visas ziemeļu tautas, tā saka tas Kungs, un sūtīšu ziņu Bābeles ķēniņam Nebukadnēcaram, Manam kalpam, un pavēlēšu, lai viņš ar visām tām laužas iekšā šai zemē un brūk virsū tās iedzīvotājiem un visām tautām visapkārt, un Es tos visus veltīšu [431] iznīcībai, darīšu par kaunu un apsmieklu un pašu zemi par mūžīgu tuksnesi. (..) Un visas šīs tautas kalpos Bābeles ķēniņam septiņdesmit gadus." (Jer. 25:8-11)

Lai gan liktenīgais soda lēmums bija skaidri izteikts, tomēr klausītāju vairums tik tikko spēja aptvert tā briesmīgo nozīmi. Lielāka iespaids dēļ Kungs šo paziņojumu centās ilustrēt un pavēlēja Jeremijam tautas likteni salīdzināt ar biķeri, kas piepildīts ar dievišķu dusmu vīnu. Kā pirmajiem no tā jādzer Jeruzālemei, Jūdas pilsētām un viņu ķēniņiem. Pēc tam no tā nāksies dzert "arī faraonam, Ēģiptes ķēniņam, viņa kalpiem, viņa augstākiem ierēdņiem un visai viņa tautai", un daudzām citām zemes tautām, līdz Dieva nodoms būs galīgi piepildīts.

Lai vēl skaidrāk atklātu ātri tuvojošās sodības raksturu, pravietim pavēlēja ņemt sev līdzī "kādus no tautas vecajiem un ievērojamākiem priesteriem" un ar tiem kopā doties uz Ben-Hinomas ieleju, un tur, norādot uz Jūdas atkrišanu, sasit podnieka māla krūzi un Jehovas vārdā, kura kalps viņš bija, paziņot: Tā "Es satriekšu šo tautu un šo pilsētu, kā sasit māla trauku, kas tad vairs nav labojams." [432]

Pravietis pavēli izpildīja un pēc tam, atgriezies pilsētā, nostājās tempļa pagalmā, un, visiem ļaudīm dzirdot, sacīja: "Redzi, Es sūtīšu pār šo pilsētu un pār visām tai piederīgām apdzīvotām vietām visu to nelaimi, par kuru Es runāju! Jo tie ir nocietinājuši savu pakausi un neklausījās Manus vārdus." (Skat. Jer. 19. nod.)

Tā vietā, lai izraisītu grēku nožēlu un atgriešanos, Jeremijas vārdi pamodināja augsto ierēdņu dusmas, kā rezultātā pravietis zaudēja brīvību. Ieslodzīts cietumā un vēl nostiprināts siekstā, viņš tomēr turpināja sludināt Debesu vēstis tiem, kas atradās tā tuvumā. Vajāšanas viņa balsi nespēja apklusināt. Par sevi Jeremija sacīja, ka jūtas tā, "it kā manā sirdī degtu gaiša uguns, kas apņem arī visus manus kaulus. Un, kad es pūlējos to pārspēt, tad man pietrūka spēka!" (Jer. 20:9)

Apmēram šajā laikā Kungs Jeremijam pavēlēja uzrakstīt tās vēstis, kuras viņš vēlējās sniegt tiem, par kuru glābšanu pastāvīgi skuma pravieša līdzjūtīgā sirds. "Ņem rakstu rituli un raksti visus tos vārdus," Kungs skubināja savu kalpu, "ko Es ar tevi esmu runājis par Israēlu, par Jūdu un par visām tautām no Josijas laika līdz šai dienai! Varbūt Jūdas nams, kad tas dzirdēs, kādu Es tiem esmu nodomājis sūtīt nelaimi, varbūt viņi ikviens atgriežas no sava ļaunā ceļa, un Es tiem varu piedot viņu noziegumus un grēkus." (Jer. 36:2,3)

Paklausīdams šai pavēlei, Jeremija pieaicināja palīgā uzticamu draugu, rakstvedi Baruhu, un viņam diktēja "visus vārdus (..), ko tas Kungs tam bija teicis". (Jer. 36:4) [433] Uz pergamenta rullī uzrakstītās vēstis saturēja svinīgus pārmetumus par piekoptajiem grēkiem, brīdinājumus no tālākas atkrišanas neizbēgamajām sekām, kā arī nopietnus aicinājumus atteikties no visa ļaunā.

Kad rakstu darbi bija pabeigti, Jeremija, vēl būdams cietumnieks, sūtīja Baruhu šīs vēstis lasīt priekšā uz nacionālajiem svētkiem tempļī sanākušajam ļaužu pulkam. (Skat. Jer. 36:6,7) Tas notika Jojakīma, Josijas dēla, Jūdas ķēniņa "piektā valdīšanas gada devītajā mēnesī". "Varbūt viņu lūgšana nonāk tā Kunga priekšā un tie atgriežas ikviens no saviem ļaunajiem ceļiem, jo liela ir tā Kunga dusmība un bardzība, ar ko Viņš piedraudējis šai tautai."

Baruhs paklausīja, un viss uzrakstītais tika nolasīts Jūdas ļaudīm. Pēc tam rakstvedi aicināja to lasīt lielkungu priekšā. Tie klausījās ar lielu interesi un apsolija visu dzirdēto atstāt ķēniņam, bet arī ieteica rakstvedim paslēpties, jo baidījās, ka ķēniņš liecību noraidīs un meklēs nogalināt gan vēsts sagatavotāju, gan tās nesēju.

Kad lielkungi ķēniņam Jojakīmam pastāstīja, ko Baruhs bija lasījis, valdnieks tūlīt lika rulli sameklēt un lasīt arī viņam dzirdot. Jehudis, viens no galma kalpotājiem, rulli atnesa un sāka lasīt norājošos un biedinošos vārdus. Bija ziemas laiks, un ķēniņš ar saviem valstsvīriem, Jūdas lielkungiem, sapulcējušies sēdēja pie atklātas uguns. Tika izlasīta pavisam niecīga daļa, kad jau ķēniņš, nebaidīdamies no briesmām, kam pakļāva sevi un savus ļaudis, sagrāba rakstu rulli [434] un trakās dusmās atgriezās izlasītās slejas ar nazi nost "un iemeta ugunī, kas viņa priekšā kurējās, kamēr viss rakstu tīstoklis sadega ugunī". (Jer. 36:23)

Ne ķēniņš, ne lielkungi neizbijās "un nesaplēsa savas drēbes". Kaut gan daži lielkungi "lūdza ķēniņu rakstu tīstokli neiznīcināt, viņš tos neklausīja". Raksts tika sadedzināts, un ļaunā ķēniņa dusmas gāzās pār Baruhu un Jeremiju. Viņš tos pavēlēja apcietināt, bet "Kungs tos paslēpa". (Jer. 36:24-26)

Pievērsdams valdnieka, lielkungu un tempļī sanākušo ļaužu [435] uzmanību uzrakstītajiem inspirētajiem brīdinājumiem un pamācību vārdiem, Dievs žēlīgi darbojās Jūdas tautas labā. "Varbūt Jūdas nams, kad tas dzirdēs, kādu Es tiem esmu nodomājis sūtīt nelaimi, varbūt viņi ikviens atgriežas no sava ļaunā ceļa, un Es tiem varu piedot viņu noziegumus un grēkus." (Jer. 36:3) Dievs iezēlojas par cilvēkiem, kas cīnās savas stūrgalvības aklumā. Viņš meklē apgaismot aptumšoto prātu, sūtīdams norājošas vēstis un draudēdams, lai tie, kas visvairāk paaugstinājušies, sajustu savu nezīnāšanu un nožēlotu maldus. Viņš pūlas palīdzēt pašapmierinātajiem, lai tie novērstos no saviem šķietamajiem sasniegumiem un meklētu garīgo svētību ciešā savienībā ar Debesīm.

Dieva plānā nav sūtīt vēstnešus, kas glaimotu un izdabātu grēciniekus; Viņš nesniedz miera vēstis, lai iemidzinātu nesvētā miesīgā drošībā. Kungs, turpretī, ļaundara sirdsapziņai uzliek smagas nastas un tā dvēseli caururbj ar asām notiesājošām bultām. Kalpojošie eņģeļi tam rāda bijājamās Dieva sodības, lai padziļinātu pārliecību par palīdzības nepieciešamību un izraisītu izmisuma kliegšanu: "Kungs, kas man jādara, lai es kļūtu pestīts?" (Ap. d. 16:30) Bet Roka, kura pazemo līdz pīšļiem, kas norāj grēku un apkauno lepnību un godkāri, ir tā pati, kura paceļ nožēlojošo un sasisto. Viņš, kurš pieļauj pārmācību, visdziļākā līdzjūtībā jautā: "Ko tu gribi, lai Es tev daru?"

Kad cilvēks ir grēkojis pret svēto, žēlsirdīgo Dievu, tad [436] nav cēlākas rīcības par atklātu nožēlu un savu maldu atzīšanu, izjutot dvēseles sarūgtinājumu līdz asarām. To prasa Dievs, un Viņš nepieņems neko mazāku par sagrauztu sirdi un satriektu garu. Bet ķēniņš Jojakīms un viņa lielkungi savā pārgalvībā un lepnumā Dieva aicinājumu atraidīja. Tie nevēlējās brīdinājumu pieņemt un negribēja atgriezties. Svētā tīstokļa sadedzināšanas laikā piedāvātā žēlastība tiem bija pēdējā izdevība. Dievs tika paziņojis, ja tie arī tad atteiksies uzklausīt Viņa balsi, tad sekos briesmīga atmaksa. Un, tā kā viņi atteicās, Kungs Jūdam deva galīgo spriedumu, ar īpašām dusmām vērsoties pret vīru, kurš tik lepnī bija sacēlies pret Visaugstāko.

"Tāpēc tas Kungs ir nolēmis šādi par Jūdas ķēniņu Jojakīmu: viņam nebūs pēcnācēju, kas sēdēs uz Dāvida troņa, un viņa projām aizsviestais līķis gulēs ilgāku laiku laukā dienas karstumā un nakts aukstumā. Un Es piemeklēšu viņam, viņa pēcnācējiem un kalpiem viņu noziegumus un sūtišu pār Jeruzālemes iedzīvotājiem un pār Jūdas namu visu to nelaimi, ar ko Es tiem piedraudēju, bet tie Mani neuzklausīja!" (Jer. 36:30,31)

Ar pergamenta rullī sadedzināšanu nekas netika atrisināts. Rakstītos vārdus gan varēja iznīcināt, bet ne rājienu un brīdinājumus, ko tie saturēja, kā arī steigšus nākošās Dieva sodības un pārmācības, kas bija pasludinātas atkritušajam Israēlam. Turklāt arī sadedzināto tīstokli uzrakstīja no jauna. Kungs savam kalpam pavēlēja: "Ņem vēlreiz citu tīstokli un raksti tanī visus tos vārdus, kas bija iepriekšējā tīstoklī, ko Jūdas ķēniņš sadedzināja." (Jer. 36:28) [437] Pravietojumā sniegtais paziņojums par Jūdu un Jeruzālemi bija pārvērsts pelnos, bet šie vārdi "kā degoša uguns" vēl dzīvoja Jeremijas sirdī, un pravietim atļāva atjaunot to, ko tik veltīgi bija iznīcinājušas cilvēka dusmas.

Paņēmis citu rullī, Jeremija to deva Baruham, kas no pravieša mutes tajā "rakstīja visus tos vārdus, kas bija Jūdas ķēniņa Jojakīma sadedzinātajā rakstu tīstoklī; bez tam viņš pierakstīja klāt vēl daudzus citus līdzīgus vārdus". (Jer. 36:28,32) Cilvēks savās dusmās pūlējās aizkavēt Dieva pravieša darbu, bet pat līdzekļi, ar kuriem Jojakīms centās norobežot Jehovas kalpa iespaidu, sniedza izdevību vēl skaidrāk atklāt dievišķās prasības.

Opozīcijas gars pret pārmetumiem, kas noveda pie Jeremijas vajāšanas un apcietināšanas, pastāv vēl šodien. Daudzi atsakās ievērot atkārtotus brīdinājumus, to vietā labprāt uzklausot viltus mācītājus, kas glaimo godkārei un nepiemin viņu jaunus darbus. Bēdu laikā tādi būs bez patvēruma un Debesu aizsardzības. Dieva izredzētiem kalpiem droši un pacietīgi jāpanes grūtības un ciešanas, ko sagādā rājienu neievērošana un viņu vārdu un liecību sagrozīšana. Tiem uzticīgi jāturpina strādāt Dieva darbā, vienmēr pieminot, ka arī praviešiem senatnē un cilvēces Glābējam un Viņa apustuļiem Vārda dēļ bija jācieš zaimi un vajāšanas.

Dievs vēlējās, lai Jojakīms pieņem Jeremijas padomus un tādā veidā iegūst labvēlību Nebukadnēcara acīs, aiztaupot sev daudz bēdu. Vēl jauneklīgais ķēniņš bija zvērējis [438] uzticību Babilonijas valdniekam, un, turot solījumu, pagānu vērtējumā būtu ieguvis cieņu, līdz ar to sagādājot dārgas izdevības dvēseļu atgriešanai.

Nicinādams viņam piešķirtās sevišķās priekšrocības, Jūdas ķēniņš stūrgalvīgi gāja paša izraudzīto ceļu. Viņš lauza Babilonijas valdniekam doto goda vārdu un sacēlās. Tas viņu un visu valsti noveda ļoti grūtā stāvoklī. "Tad tas Kungs lika doties pret viņu kaldeju un aramiešu, kā arī Moāba un amoniešu karapulkiem (...)" (2. Ķēn. 24:2) un Jojakīms neko nespēja darīt, lai pasargātu zemi no šiem laupītājiem. Dažu gadu laikā, Debesu atmests, ļaužu nemīlēts un Babilonijas valdnieka nicināts, kura uzticību bija piekrāpis, viņš ar kaunu beidza savu nekrietno valdīšanu, – un tas viss kā rezultāts liktenīgajai kļūdai, novērsoties no Dieva nodoma, kas tam tika atklāts ar Viņa izredzēto vēstnesi.

Jojakīms, Jojakīma dēls, valdīja tikai trīs mēnešus un desmit dienas. Tad viņš pādevās kaldejiem, kas Jūdas valdnieka atkrišanas dēļ no jauna bija aplenkusi liktenīgo pilsētu. Soreiz Nebukadnēcars Jojakīnu aizveda uz Babiloniju, "tāpat arī ķēniņa māti un ķēniņa sievas; arī viņa galma kalpotājus un zemes varenos (...) Septiņus tūkstošus amatnieku un kalējus, kādu tūkstoti". Turklāt Babilonijas ķēniņš paņēma arī "Kunga nama dārgumus un visus ķēniņa pils dārgumus". (2. Ķēn. 24:15,16,13) [439]

Zaudējušai spēku un stiprumu, cilvēkus un mantu, Jūdas valstij tomēr vēl atļāva pastāvēt ar savu atsevišķu valdību. Valsts priekšgalā Nebukadnēcars iecēla Matanju – Josijas jaunāko dēlu, nosaukdams to par Cedekiju.

36. Pēdējais Jūdas ķēniņš

[440] Cedekijas valdīšanas sākumā Babilonijas valdnieks tam pilnīgi uzticējās, un kā drošs padomdevējs ķēniņam blakus stāvēja pravietis Jeremija. Izturoties godīgi pret babiloniešiem un

nemot vērā Jeremijas sniegtās Kunga vēstis, viņš būtu ieguvis cieņu no daudziem augsti stāvošiem vīriem un līdz ar to rastos iespēja atklāt tiem atziņu par patieso Dievu. Tādā veidā ļaudīm, kas jau bija aizvesti gūstā uz Babiloniju, tiktu garantētas zināmas priekšrocības un lielāka brīvība; tālu un plaši tiktu pagodināts Kunga vārds; un Jūdejā atlikušie būtu pasargāti no briesmīga posta, kas beidzot sekoja viņu nepaklausībai.

Ķēniņš Cedekija un visi jūdi, arī uz Babiloniju aizvestie, no Jeremijas bija saņēmuši padomu mierīgi padoties uzvarētāju laicīgajai valdībai. It īpaši gūstā esošajiem vajadzēja meklēt tās zemes labklājību, kur tie tagad atradās. Bet tas nesaskanēja ar cilvēku sirds tieksmēm, un sātans, izmantodams apstākļus savā labā, [441] kā Jeruzālemē, tā Babilonijā dzīvojošo vidū lika celties viltus praviešiem, kas paziņoja, ka pakļautības jūgs drīz tiks salauzts un būs atjaunota agrākā nacionālā godība.

Sādu glaimojošu viltus pravietojumu pieņemšana gan ķēniņu, gan trimdiniekus ierosinātu spert liktenīgus soļus, kas izjauktu Dieva žēlīgo nodomu viņu labā. Lai novērstu jebkādu incidentu un tam sekojošās ciešanas, Kungs pavēlēja Jeremijam nekavējoties brīdināt Jūdas ķēniņu par nenovēršamajām sekām, ko nestu šacelšanās. Arī trimdinieki tika rakstīši pamācīti, lai neļauj sevi pievilt ar cerību par drīzu atšyabināšanu. "Lai jūs nemaldina jūsu pravieši, kas jūsu vidū dzīvo, nedz arī jūsu zīlnieki!" (Jer. 29:8) Sajā sakarībā uzmanība tika pievērsta Kunga nodomam atbrīvot Israēlu pēc septiņdesmit gūstniecības gadiem, kā to bija paziņojuši Viņa vēstneši.

Ar kādu maigu līdzjūtību Dievs informēja gūstā aizvestos ļaudis par saviem plāniem attiecībā uz Israēlu! Kungs zināja, cik grūts var kļūt to stāvoklis Babilonijā, ja viltus praviešiem izdotos viņus pārliecināt cerēt uz drīzu atbrīvošanu. Katra demonstratīva izpausme vai šacelšanās no viņu puses pamodinātu kaldeju varasvīru piesardzību un bardzību, kas jo vairāk ierobežotu brīvību. Rezultātā sekotu ciešanas un posts. Kungs vēlējās, lai tie klusi pakļautos savam liktenim un tā padarītu savu trimdu, cik vien iespējams, patīkamāku. [442] Tāpēc Viņš deva padomu: "Celiet namus un dzīvojiet tajos! Dēstiet dārzus un baudiet to augļus! (..) Rūpējieties par tās pilsētas labklājību, kurp Es jūs liku aizvest, un pielūdziet to Kungu par to, jo tās labklājība būs arī jūsu labklājība." (Jer. 29:5-7)

Starp viltus mācītājiem Bābelē bija divi vīri, kas pieprasīja, lai citi tos atzīst par svētiem, lai gan viņu dzīve bija samaitāta. Jeremija nosodīja šo cilvēku ļauno rīcību un brīdināja par tiem draudošajām briesmām. Pārmetumu sadusmoti, viņi centās pretoties patiesā pravieša darbam, pamodinot ļaudis šaubas, lai tie neuzticētos Jeremijas vārdiem un neklausītu Dieva padomam pakļauties Bābeles ķēniņam. Kunga pamācīts, Jeremija liecināja, ka šie viltus pravieši tiks nodoti Nebukadnēcara rokās un viņam redzot, nokauti. Drīz pēc tam šie vārdi burtiski piepildījās.

Arī gala laikā celsies vīri, lai radītu sajūcību un šacelšanos to starpā, kas apliecina sevi par patiesā Dieva pārstāvjiem. Melu pravieši iedrošinās cilvēkus paviršai attieksmei pret grēku un, kad ļaunie darbi izraisīs briesmīgas sekas, tad, cik vien iespējams, grūtībās apvainos tos, kas ļaudis uzticīgi brīdinājuši – tāpat kā jūdi savā ļaunajā liktenī vainoja Jeremiju. Bet tikpat droši, kā Jehovas pravieša sniegtā vēsts piepildījās senatnē, tā Viņa vēstis pastāvēs arī mūsu dienās.

Jau no paša sākuma Jeremija visus pastāvīgi pamācīja padoties babiloniešiem. Šis padoms tika sniegts ne tikai jūdiem, bet arī [443] daudzām apkārtējām tautām. Cedekijas valdīšanas sākumā pie Jūdas ķēniņa ieradās sūtņi no Edoma un Moāba, no Tiras pilsētas un citām tautām, lai uzzinātu, vai pēc viņa sprieduma tagad ir izdevīgs laiks apvienotai šacelšanās kustībai un vai viņš tiem pievienotos cīņā pret Babilonijas valdnieku. Vēstnešiem vēl gaidot atbildi, Kungs sacīja Jeremijam: "Darini sev saites un jūga kokus un liec tos sev ap kaklu, un sūti vēstījumu Edoma ķēniņam, Moāba ķēniņam, Amona bērnu ķēniņam, Tiras ķēniņam un Sidonas ķēniņam ar vēstnešiem, kas atnākuši uz Jeruzālemi pie Jūdas ķēniņa Cedekijas." (Jer. 27:2,3)

Jeremija tika norīkots sūtņiem paziņot, lai tie saka saviem valdniekiem, ka Dievs tos visus ir nodevis Babilonijas ķēniņa Nebukadnēcara rokās, lai tie kalpotu "viņam, viņa dēlam un dēladēlam, kamēr pienāks laiks arī viņa zemei (..)." (Jer. 27:7)

Tālāk sūtņus vēl pamācīja, lai tie saviem valdniekiem paskaidro, ka, atsakoties kalpot Babilonijas valdniekam, tie tiks sodīti, "ar zobenu, badu un mēri", līdz būs pilnīgi iznīcināti. It īpaši tiem vajadzēja sargāties no viltus praviešu mācības, kas dotu citādu padomu. "Neklausiet jūs tāpēc saviem praviešiem un zīlniekiem, saviem sapņiem, saviem apvārdotājiem un burvjiem, kas jums sludina un apsola: jums nebūs jākļūst par Bābeles ķēniņa pavalstniekiem, – jo tie ir meli, ko tie jums pareģo, lai jūs aizvestu no jūsu zemes svešumā, tāpēc ka Es jūs tad pametišu un jūs aiziesit bojā. [444] Bet to tautu, kas lieks savu muguru Bābeles ķēniņa jūgā un viņam kalpos, to Es atstāšu viņas pašas zemē, ka tā var to apkopt un tur dzīvot," saka tas Kungs." (Jer. 27:8-11) Visvieglākais sods, ko žēlsirdīgais Dievs varēja uzlikt stūrgalvīgajiem ļaudīm, bija pakļaušanās Babilonijas valdniekam, bet, ja tie atteiktos piekrist šim lēmumam, tad tiem būtu jāizjūt visa Viņa bargā pārmācība.

Nav aprakstāms sapulcējušos daudzo tautu sūtņu uztraukums, kad Jeremija, nesdams uz sava kakla pakļautību simbolizējošo jūgu, atklāja tiem Dieva prātu.

Neskatoties uz spēcīgo pretošanos, Jeremija nelokāmi uzstājās par pakļaušanos. Starp tiem, kas iedrošinājās noliegt [445] Kunga sniegto padomu, sevišķi izcēlās Hananja, viens no viltus praviešiem, par kuru ļaudis jau bija brīdināti. Cerēdams iegūt ķēniņa un galma labvēlību, viņš runāja pretī, paskaidrodams, ka Dievs viņam uzticējies nest jūdiem iedrošinošu vēsti. Viņš teica: "Tā saka tas

Kungs Cebaots, Israēla Dievs: Bābeles ķēniņa jūgu Es salauzīšu! Vēl nebūs pagājuši ne divi gadi, kad Es atvedīšu atpakaļ šinī vietā visus tā Kunga nama piederumus, ko Bābeles ķēniņš Nebukadnēcars aizveda no šejienes uz Bābeli. Arī Jehonju, Jojakīma dēlu, Jūdas ķēniņu, un visus no Jūdas uz Bābeli trimdā aizvestos Es atvedīšu šinī vietā, tā saka tas Kungs, jo Es nokratīšu Bābeles ķēniņa jūgu." (Jer. 28:2-4)

Priesteru un ļaužu klātbūtnē Jeremija visus nopietni skubināja padoties Babilonijas valdniekam līdz Kunga nopriestajam laikam. Viņš jūdu tautai atkārtoja Hozejas, Habakuka, Cefanjas un citu praviešu vēstis, kuru pārmetumi un brīdinājumi līdzinājās viņa teiktajiem vārdiem. Viņš atgādināja notikumus, kas, pravietojumiem piepildoties, bija sekojuši nenozēlotiem pārkāpumiem. Pagātnē nepaklausīgos jau bija piemeklējis Dieva nodomam atbilstošs sods, ko paredzēja Viņa vēstneši.

"Pravieti, kas sludina mieru un apsola kādu laimīgu notikumu," Jeremija beidzot ierosināja, "to atzīst par patiesu pravieti, ko tas Kungs sūtījis, tikai tad, kad viņa pravietojums piepildās." (Jer. 28:9) Ja Israēls grib doties briesmās, tad nākotnē nepārprotami atklāsies, kas ir īstais pravietis.

Dzirdējis Jeremijas doto padomu pakļauties, Hananja [446] nekaunīgi apšaubīja viņa vēsts patiesumu. Paņemdams no pravieša kakla simbolisko jūgu, Hananja to salauza, teikdams: "Tā saka tas Kungs: tāpat Es salauzīšu Bābeles ķēniņa Nebukadnēcara jūgu un nokratīšu to no visu tautu kakla, pirms divi gadi būs pagājuši."

"Bet pravietis Jeremija aizgāja savu ceļu." (Jer. 28:11) Acīmredzot, viņš vairāk citu neko nevarēja, kā vienīgi atstāt cīņas lauku. Tad pravietim uzticēja citu vēsti: "Ej un saki Hananjam: tā saka tas Kungs: koka jūgu tu salauzi, bet tā vietā esi uzlicis dzelzs jūgu." Jo tā saka tas Kungs, Israēla Dievs: "Dzelzs jūgu es uzlieku visām šīm tautām kaklā, ka tām jākalpo Bābeles ķēniņam Nebukadnēcare, tām viņam jākalpo (...)." Tad pravietis Jeremija sacīja pravietim Hananjam: "Klausies, Hananja! Tas Kungs taču tevi nav sūtījis, bet tu esi maldinājis šo tautu, lai tā paļaujas uz meliem!" Tādēļ Kungs saka: "Redzi, Es tevi paņemšu projām no zemes virsus; jau šinī gadā tu mirsi, tādēļ ka tu mudināji ļaudis būt nepaklausīgiem tam Kungam un atkāpties no Viņa!" Un pravietis Hananja tiešām nomira tā paša gada septītajā mēnesī." (Jer. 28:13-17)

Viltus pravietis ļaudis bija stiprinājis neticību Jeremijam un viņa vēstij. Tas bija negodīgi paziņojis sevi par Kunga vēstnesi, kā rezultātā sekoja nāve. Piektā mēnesī Jeremija paredzēja, ka Hananja mirs, un septītā mēnesī šie vārdi piepildījās.

Viltus praviešu izraisītais nemiers pamodināja aizdomas, ka Cedekija kļuvis neuzticīgs, un tikai pateicoties [447] ātrai un noteiktai rīcībai no viņa puses, tam vēl atļāva valdīt kā Babilonijas ķēniņa vasalim. Tāda izdevība radās drīz pēc tam, kad no Jeruzālemes aizgāja apkārtējo tautu sūtņi, bet jūdu ķēniņš devās līdz Serajam, kādam lielkungam, kam bija svarīgs uzdevums Bābelē. (Jer. 51:59) Sajā gadījumā, apmeklējot kaldeju galmu, Cedekija atjaunoja savu padotības zvērestu Nebukadnēcare.

No Daniēla un citiem ebreju gūstekņiem Babilonijas valdnieks bija iepazinies ar patiesā Dieva augsto varu un spēku. Kad Cedekija no jauna svinīgi solījās palikt uzticīgs, Nebukadnēcars prasīja, lai viņš zvēr Kunga, Israēla Dieva, vārdā. Ja Cedekija būtu cienījis šo derības atjaunošanas zvērestu, tad viņa lojalitāte varētu atstāt dziļu iespaidu uz daudziem, kuri modri vēroja to cilvēku izturēšanos, kuri teicās bīstamies un godājam ebreju Dievu.

Bet Jūdas ķēniņš neievēroja augsto priekšrocību dot godu dzīvā Dieva Vārdam. Par Cedekiju ziņots: "Un viņš darīja to, kas bija ļauns tā Kunga, viņa Dieva acīs; viņš nepazemojās pravieša Jeremijas priekšā, kas pravietoja pēc tā Kunga mutes.

Viņš sacēlās arī pret Nebukadnēcaru, kas bija viņam licis zvērēt pie Dieva, un palika stūrgalvīgs, apcietināja savu sirdi un neatgriezās pie tā Kunga, Israēla Dieva." (2. Laiku 36:12,13)

Kamēr Jeremija turpināja liecināt Jūdejā, Babilonijā starp gūstekņiem par pravieti tika aicināts Echeiēls, lai [448] brīdinātu un atbalstītu aizvestos, kā arī apstiprinātu Jeremijas teiktos Kunga vārdus. Atlikušajos Cedekijas valdīšanas gados Echeiēls ļoti skaidri norādīja, cik neprātīgi ir cerēt un paļauties uz viltus pravietojumiem, ka trimdinieki drīz atgriezīsies Jeruzālemē. Turklāt viņam vēl ar dažādām simboliskām zīmēm un svinīgām vēstīm lika pasludināt Jeruzālemes aplenkšanu un pilnīgu izpostīšanu.

Cedekijas valdīšanas sestajā gadā Kungs atklāsmē Echeiēlam rādīja dažas negantības, kas tika praktizētas Jeruzālemē un Kunga nama vārtos, pat iekšējā pagalmā. Viņš redzēja elku kambarus un pielūgšanai gleznotos tēlus, "rāpuļu un nešķīstu dzīvnieku un arī dažādu Israēla nama elku attēlus". (Ec. 8:10) Tas viss ātri slīdēja pārsteigtā pravieša skata priekšā.

Tie, kam vajadzēja būt ļaužu garīgajiem vadoņiem, "septiņdesmit vīri no Israēla nama vecajiem", bija redzami, kvēpinot elku tēliem slepenos kambaros tempļa pagalma svētajās robežās. "Tas Kungs mūs neredz," glaimoja Jūdas vīri, piekopdami pagāniskos ieradumus, un zaimojot paziņoja: "Kungs zemi atstājis". (Ec. 8:11,12)

Pravietim nācās vērot vēl lielākas negantības. Pie vārtiem, kas no ārējā pagalma veda iekšējā, viņam rādīja sievietes, kas apraudāja Tammusu. "Tad Viņš veda mani tā Kunga nama iekšējā pagalmā. Tur es redzēju – pie ieejas starp priekštelpu un altāri stāvēja kādi divdesmit pieci vīri; tie, pagriezuši muguru pret tā Kunga Templi un vaigu pret rītiem, pielūdza sauli." (Ec. 8:13-16)

Tad cienījamā Būtne, kas pavadīja Echeiēlu, rādot Jūdas zemes augstmaņu pārsteidzoši briesmīgo

Jaunumu, pravietim jautāja: "Vai tu to redzi, cilvēka bērns? Vai tad Jūdas namam nepietiek šo negantību, ko tie dara, ka tie vēl pilda visu zemi ar varas darbiem un vienmēr Manī rada dusmas? Un nu skaties: viņi tur zaļus zarus sev pie deguna. Tādēļ Es celšos pret tiem ar bardzību, Mana acs tos neuzlūkos ar līdzcietību, un Es tos nesaudzēšu. Un, kaut tie ar stipru balsi kliegtu Man ausīs, Es tos tomēr neuzklausīšu." (Ec. 8:17,18)

Kungs par šiem vīriem, kas pārgalvīgi uzdrošinājās Viņa Vārdā stāvēt ļaužu priekšā, bija paziņojis: "Tiešām, tiklab pravieši, kā priesteri ir zemiski; pat savā namā Es sastapu viņu ļaunprātību!" (Jer. 23:11) Drausmīgajā apsūdzībā pret Jūdu, kas uzrakstīta hronista noslēdzošajā vēstījumā par Cedekijas valdīšanu, atkārtoti tiek uzsvērti tieši tempļa svētuma sagānīšana. "Tāpat arī visi augstākie no priesteriem un arī tauta vairoja savus grēkus, darīdami pēc citu tautu negantībām, un tā padarīja nešķīstu tā Kunga namu, ko Viņš bija svētu darījis Jeruzālemē." (2. Laiku 36:14)

[450] Jūdas valstij ātri tuvojās atmaksas diena. Ilgāk Kungs vairs nevarēja saglabāt cerību, ka bargais sods tiks novērsts. "Vai tad jūs lai paliktu nesodīti?" Viņš jautāja. "Jūs nepaliksiet bez soda." (Jer. 25:29)

Tomēr arī šos vārdus uzņēma ar zaimojošu izsmieklu. "Cilvēka bērns, kas tā pie jums Israēla zemē par parunu, kad jūs sakāt: dienas paiet, tā paiet arī visas redzētās parādības?" Echeiēlam šī drošā pravietojuma atmešanu pavēlēja stingri norāt. "Tādēļ saki tiem: tā saka Dievs tas Kungs: Es izbeigšu šīs parunas lietošanu Israēlā. Saki tiem turpretim: tuvu ir pienācis laiks, lai sāktos visu redzēto parādību piepildījums, jo turpmāk nebūs nekādu viltus parādību un maldu pravietojumu Israēla namā. Bet Es, tas Kungs, runāšu, kas Man ir sakāms, un vārds, ko runāju, piepildīsies. Vēl jūsu dienās, tu stūrgalvīgā cilts, Es jums teikšu vārdu un to arī piepildīšu," saka Dievs tas Kungs. Un atkal pār mani nāca tā Kunga vārds: "Cilvēka bērns, Israēla nama ļaudis saka: parādības, ko šie redz, ir vēlākam laikam, un šis sludina par laikiem, kas ir tālā nākotnē. Tādēļ saki tiem: tā saka Dievs tas Kungs: neviens no Maniem vārdiem vairs netiks aizkavēts; katrs vārds, ko Es runāju, piepildīsies," saka Dievs tas Kungs." (Ec. 12:21-28)

Pirmais no visiem, kas tautu veda pretī ātram šabrukumam, bija ķēniņš Cedekija. Pilnīgi atteikdamies no padomiem, kurus Kungs deva ar praviešu starpniecību, aizmirsdams parādīt pateicību [451] ķēniņam Nebukadnēcaram un lauzdams svinīgo uzticības zvērestu, kuru bija devis Kunga, Israēla Dieva vārdā, Jūdas ķēniņš sacēlās pret praviešiem, pret savu labdari un pret Dievu. Sava prāta ģekībā viņš meklēja palīdzību pie Israēla labklājības senā ienaidnieka, sūtīdams vēstnešus uz Ēģipti, lai tā viņam dotu zirgus un ļaužu pulkus.

"Vai tas viņam izdosies?" Kungs jautāja par to, kas bija ļaunprātīgi izmantojis tam dāvāto uzticību. "Vai tas, kas tā darījis, paliks nesodīts? Viņš ir derību laužis, vai viņš izglābsies? Tik tiešām, ka Es dzīvoju, saka Dievs tas Kungs, tā ķēniņa dzīves vietā, kas viņu iecēla par ķēniņu, kura zvērestu viņš pārkāpa un kuram viņš lauza savu derību, pie viņa Bābelē viņš nomirs! Bet faraons tam karā nepalīdzēs nedz ar lielu karaspēku, nedz ar lielu ļaužu pulku, kad cels vaļņus un aplenkuma apcietinājumus līdz ar torņiem, lai atņemtu daudziem dzīvību. Tādēļ ka viņš ir pārkāpis zvērestu un laužis derību, kaut gan bija devis roku to sargāt un taču to nedarīja, viņš neizglābsies." (Ec. 17:15-18)

Nesvētajam, bezdievīgajam valdniekam bija pienākusi galīgā norēķina diena. "Nost ķēnišķīgo galvasrotu, nost vainagu!" Kungs pavēlēja. Jūdas valstij vairs nebūs atļauts ķēniņš, kamēr Kristus pats uzcels savu ķēniņvalsti. "Visu, visu Es pārvērtīšu drupās, drupās, drupās!" tā skanēja dievišķais edikts par Dāvida troni. "Lai paliek, kā bija, kamēr nāks tas, kam uz to ir tiesības, tam Es to nodošu." (Ec. 21:30-32)

37. Aizvešana gūstā uz Babiloniju

[452] Cedekijas valdīšanas devītajā gadā "Nebukadnēcars, Bābeles ķēniņš, nāca ar visu savu karaspēku, lai karotu pret Jeruzālemi". (2. Ķēn. 25:1) Jūdu izredzes bija bezcerīgas. "Redzi, Es celšos pret tevi," Kungs lika runāt Echeiēlam. "Es izvilksu savu zobenu no maksts un izdeldēšu tavā vidū kā taisnus, tā netaisnus." "Es izliešu pār tevi savas dusmas un iededzināšu savas bardzības uguni pret tevi, un tevi nodošu nežēlīgu cilvēku rokās, kas cenšas sagādāt tev postu un iznīcību." (Ec. 21:7,8,36)

Ēģiptieši mēģināja nākt palīgā aplenktajai pilsētai, un kaldeji, lai tos atvairītu, kādu laiku pārtrauca karu pret Jeruzālemi. Cedekijas sirdī pamodās cerība, un [453] viņš sūtīja vēstnesi pie Jeremijas, lai tas lūgtu Dievu ebreju tautas labā.

Pravieša briesmīgā atbilde vēstīja, ka kaldeji atgriezīsies un pilsētu izpostīs. Pavēle bija dota; stūrgalvīgā tauta vairs nespēja novērst Dieva sodību. "Nepievilieties, domādami, ka kaldeji aizies no jums, jo tie neaizies. Nē, kad jūs ar sakautu visu kaldeju karaspēku, kas ar jums karo, un atliktu tikai daži ievainotī vīri, tie atspīrgs atkal ikviens savā teltī, celsies un nodedzinās pilsētu!" (Jer. 37:9,10) Jūdas atlikušajiem bija jāaiziet gūstā, lai grūtībās un bēdās mācītos tās mācības, kuras nebija apguvuši daudz labvēlīgākos apstākļos. Nekas vairs nespēja grozīt šo Svētā Sarga pavēli.

Daži no Jeruzālemē atlikušajiem taisnajiem vīriem, kam dievišķais nodoms bija skaidri zināms, apņēmas paslēpt no nežēlīgajām rokām Svēto Derības šķirstu ar diviem akmens galdiņiem, uz kuriem

bija rakstīti desmit baušļi. Viņi to arī izdarīja. Dziļās skumjās un bēdās tie šķirstu noglabāja kādā alā, kur tas palika apslēpts no Jūdas un Israēla ļaudīm viņu grēku dēļ un tiem vairs nekad netika atdots. Sis svētais šķirsts tur atrodas vēl joprojām. No dienas, kad to paslēpa, tas nav traucēts.

Daudzus gadus Jeremija bija stāvējis ļaužu priekšā kā uzticīgs liecinieks, un tagad, kad pilsētai bija jāpāriet pagānu rokās, viņš uzskatīja, ka ir savu darbu pabeidzis, tāpēc mēģināja Jeruzālemi atstāt, bet to aizturēja kāda viltus pravieša dēļs, kurš paziņoja, ka Jeremija nodomājis pievienoties babiloniešiem, kuriem padoties viņš atkārtoti bija [454] aicinājis visus Jūdas ļaudis. Praviētis šo apmelojumu noliedza, tomēr lielkungi "bija pret Jeremiju naidīgi noskaņoti, lika to pērt un ieslodzīt valsts rakstveža Jonatāna namā, ko tie bija pārveidojuši par cietumu". (Jer. 37:15)

Lielkungu un ļaužu sirdī radusies cerība, Nebukadnēcaram ar savu karaspēku griežoties uz dienvidiem, lai stātos pretī ēģiptiešiem, drīz vien izgaisa. Kungs bija teicis: "Es celšos pret tevi, faraon, Ēģiptes ķēniņ." Ēģiptes spēks bija tikai kā aizlauzta niedre. "Visi Ēģiptes iedzīvotāji atzīs, ka Es esmu tas Kungs," bija paziņojusi inspirācija, "jo tu un viņi bijuši Israēlam tikai nedroša niedres atspaida nūja." "Tiesām, es stiprināšu Bābeles ķēniņa elkoņus, bet Ēģiptes ķēniņa elkoņi sašļuks, lai ļaudi atzīst, ka Es esmu tas Kungs, ja Es Bābeles ķēniņam dodu rokā savu zobenu, lai viņš to paceļ pret Ēģiptes zemi." (Ec. 29:3,6; 30:25,26)

Kamēr Jūdas lielkungi vēl veltī lūkojās uz Ēģipti pēc palīdzības, ķēniņš Cedekija ar bailu pilnām priekšnojautām domāja par Dieva pravieti, kurš bija iemests cietumā. Pēc vairākām dienām viņš lika to atvest un slepeni jautāja: "Vai ir kāds vārds bijis no tā Kunga?" un Jeremija atbildēja: "Ir gan, un proti – tevi nodos Bābeles ķēniņa rokās."

"Tad Jeremija sacīja ķēniņam Cedekijam: "Ko es esmu apgrēkojies pret tevi, pret taviem kalpiem un pret šo tautu, ka jūš mani likāt cietumā? Kur tad nu paliek jūsu pravieši, kuri jums sludināja, ka Bābeles ķēniņš nedošoties karā pret jums un pret šo zemi? [455] Un tagad uzklausi jel mani, mans kungs un ķēniņ, un lai mana lūgšana atrod pie tevis dzirdīgas ausis: nesūti mani atpakaļ valsts rakstveža Jonatāna namā, lai man tur nav jāmirst." (Jer. 37:17-20)

"Tad ķēniņš pavēlēja novietot Jeremiju pils sardzes pagalma cietumā un deva viņam katru dienu klaipu maizes no cepēju ielas, kamēr pilsētā maize izbeidzās. Tā Jeremija palika pils sardzes pagalma cietumā." (Jer. 37:21)

Ķēniņš neuzdrošinājās atklātībā apliecināt kādu ticību Jeremijam. Lai gan bailes viņu spieda Jeremiju personiski izjautāt, tas tomēr bija pārāk vājš, lai izaicinātu lielkungu un tautas nelabvēlību un padotos Dieva prātam, kā to atklāja praviētis.

No cietuma pagalma Jeremija turpināja dot padomu padoties Babilonijas valdniekam. Pretošanās nozīmēja drošu nāvi. Kungs tagad teica Jūdam: "Kas šeit paliks pilsētā, tas mirs no zobena, no bada un mēra, bet, kas pāries pie kaldejiem, tas paliks dzīvs un paglābsies drošībā." Šie vārdi bija skaidri un noteikti, un Kunga vārdā praviētis tos droši pasludināja: "Šī pilsēta noteikti kritīs Bābeles ķēniņa karaspēka rokās: ķēniņš to ieņems." (Jer. 38:2,3)

Beidzot lielkungi, saniknoti Jeremijas atkārtoto padomu dēļ, kas nešaskanēja ar viņu pretošanās politiku, bet to pilnīgi satrieca, griezās pie ķēniņa, visiem spēkiem cenšoties [456] to pārliecināt, ka praviētis ir tautas ienaidnieks, ka viņa vārdi vājina ļaužu rokas un ved pār tiem nelaimi, tāpēc viņš jānodod nāvei.

Gļēvais ķēniņš apzinājās, ka šīs apsūdzības ir nepatiesas, tomēr, cenšoties pielabināties tiem, kas tautā ieņēma augstas autoritatīvas vietas, viņš liekuļoja, rādīdams, ka tic šiem meliem, un nodeva Jeremiju viņu rokās, lai tie ar viņu dara pēc sava prāta. Praviēti "ieslodzīja ķēniņa dēla Malkijas ūdens tvertnē, kas atradās pils pagalmā. Jeremiju nolaida tanī ar virvēm. Tvertnē nebija ūdens, bet tikai dubļi, un Jeremija iegrimā dubļos." (Jer. 38:6) Bet Dievs Jeremijam sagādāja draugus, kas viņa dēļ lūdza ķēniņu, un to atkal atveda cietuma pagalmā.

Vēlreiz ķēniņš slepeni sūtīja pēc Jeremijas un lika praviētim atklāti pastāstīt, kāds ir Dieva nodoms ar Jeruzālemi. Atbildot Jeremija ķēniņam sacīja: "Kad es tev to sacīšu, tad tu liksi mani nokaut, un, kad es tev došu padomu, tu tomēr mani neklausīsi." Tad ķēniņš Cedekija slepenībā deva Jeremijam zvērestu, sacīdams: "Tik tiesām, ka tas Kungs dzīvo, kas radījis mūsu dvēseli, es tevi nenokaušu un neizdošu tiem vīriem, kas tīko pēc tavas dzīvības!" (Jer. 38:15,16)

Vēl ķēniņam bija izdevība paklausīt Jehovas brīdinājumiem un tādā veidā Viņa žēlastībā zināmā mērā aizturēt sodības, kas jau nāca pār pilsētu un tautu. "Tad Jeremija sacīja Cedekijam: "Tā saka tas Kungs Cebaots, Israēla Dievs: ja tu padosies Bābeles ķēniņa virsniekiem, tad tu paliksi dzīvs, un šī pilsēta netiks nodedzināta, [457] tu dzīvosi un tava ģimene. Bet, ja tu nepadosies Bābeles ķēniņa virsniekiem, tad šī pilsēta kritīs kaldeju rokās, un tie to nodedzinās. Un arī tu neizglābsies no viņu rokām."

"Es baidos, ka tikai mani neizdotu tiem jūdiem, kas jau agrāk pārgājuši pie kaldejiem, un tie mani neapsmietu." Bet Jeremija viņam atbildēja: "Tevi neizdos! Klausī tā Kunga balsi, ko es tev saku, un tev labi klāsies, un tu paliksi dzīvs." (Jer. 38:17-20)

Tā līdz pat pēdējai stundai Dievs atklāti apliecināja savu labprātību apžēlot tos, kas izvēlēties padoties Viņa skaidrām prasībām. Ja ķēniņš būtu paklausījis, tad ļaužu dzīvība tiktu pasargāta un pilsēta netiktu nodedzināta, bet viņš domāja, ka ir aizgājis par tālu, lai vēl kaut ko mainītu. Viņš baidījās no jūdiem, baidījās no izsmiekla, baidījās par savu dzīvību. Tā kā Cedekija jau vairākus

gadus bija atklāti Dievam pretojies, tad uzskatīja par pārāk lielu pazemojumu pateikt ļaudīm: "Es pieņemu Kunga Vārdu, kā to atklājis pravietis Jeremija, un, zinot visus šos brīdinājumus, neuzdrošinos turpināt karu pret ienaidnieku."

Jeremija ar asarām lūdzās, lai ķēniņš glābj sevi un savus ļaudis. Dvēseles mokās viņš ķēniņam teica, ka, nepieņemot Dieva padomu, tas zaudēs dzīvību un visi viņa īpašumi nonāks babiloniešu rokās. Bet ķēniņš, reiz sācis iet nepareizā virzienā, negribēja atgriezties. [458] Viņš izšķīrās sekot viltus praviešu padomam, cilvēkiem, kurus īstenībā nicināja un kas savukārt izsmēja viņa vājumu, tik labprātīgi padodoties to iegribām. Viņš upurēja savas vīrišķības cēlo brīvību un verdziski izdabāja vispārības uzskatiem. Bez noteikta nodoma darīt ļaunu viņam tomēr nepietika drosmes nostāties par pareizo. Pārlicinātam par Jeremijas padoma vērtību, tam pietrūka morāla spēka paklausīt, kā rezultātā viņš nostājās netaisnības pusē.

Bailes no cilvēkiem ķēniņa dvēselē bija tik lielas, ka viņš pat nevēlējās, ka galminieki un tauta uzzinātu par viņa tikšanos un sarunu ar Jeremiju. Ja Cedekija būtu droši nostājies un pateicis, ka tic pravieša vārdiem, kas daļēji jau bija piepildījušies, ak, kāds posts tad tiktu novērst! Viņam vajadzēja paziņot: "Es gribu paklausīt Kungam un glābt pilsētu no pilnīgas izpostīšanas. Es neuzdrošinos neievērot Dieva pavēles aiz bailēm zaudēt cilvēku labvēlību. Es mīlu patiesību un ienīstu grēku, tāpēc gribu sekot Israēla Varenā padomam." Tad tauta būtu cienījusi viņa drosmīgo garu un tie, kas svārstījās starp ticību un neticību, nostātos stingri par patiesību. Sāda bezbailīga un taisna rīcība viņa pavalstniekos būtu pamodinājusi apbrīnu un uzticību. Viņš būtu ieguvis lielu atbalstu, un Jūda tiktu pasargāta no neizsakāmām bēdām un ciešanām, ko nesa asins izliešana, bads un uguns.

Cedekijas vājums bija grēks, par ko viņš briesmīgi dārgi samaksāja. Ienaidnieks brāzās pāri kā neapturama lavīna un izpostīja visu pilsētu. Ebreju karaspēks piedzīvoja kauna pilnu [459] sakāvi. Tauta tika uzvarēta. Cedekiju apcietināja un tā dēlus nonāvēja viņa paša acu priekšā. Ķēniņu aizveda gūstā prom no Jeruzālemes. Viņam izdūra acis, un, nonākot Babilonijā, tas nožēlojamā veidā aizgāja bojā. Kaldeji nesaudzēja arī skaisto templi, kas vairāk nekā 400 gadus bija rotājis Ciānas kalna virsotni. "Tie nodedzināja Dieva namu un sagrāva Jeruzālemes mūrus, kā arī visus tās pils nocietinājumus viņi sadedzināja ugunī, tā ka viss tās dārgums un skaistums aizgāja bojā." (2. Laiku 36:19)

Nebukadnēcaram galīgi sagraujot Jeruzālemi, daudzi no ilgā aplenkuma šausmām gan izglābās, tomēr aizgāja bojā no zobena. Dažus atlikušos ierēdņus, priesterus, virsniekus un valsts lielkungus aizveda uz Babiloniju, kur [460] tos sodīja kā nodevējus. Pārējiem gūstekņiem bija jākalpo Nebukadnēcaram un viņa dēliem līdz Persijas valsts valdīšanas sākumam, "lai piepildītos Kunga vārds, kas bija teikts ar Jeremijas muti". (2. Laiku 36:20,21)

Par Jeremiju ziņots, ka "Bābeles ķēniņš Nebukadnēcars (savam) miesassardzes priekšniekam Nebusaradanam deva šādu pavēli: "Nem tu viņu un gādā par viņu! Nedari viņam nekā ļauna! Ievēro viņa vēlēšanās un, kā viņš tev sacīs, tā dari ar viņu!" (Jer. 39:11,12)

Kad Babilonijas virsnieki Jeremiju atbrīvoja no cietuma, pravietis izvēlējās palikt kopā ar vājo atlikumu, ar zemes trūcīgākajiem ļaudīm, ko kaldeji atstāja par vīna spaidu minējiem un lauku kopējiem. Kā pārvaldnieku pār tiem babilonieši iecēla Gedalju. Pagāja tikai daži mēneši, un jaunieceltais gubernators tika nodevīgā veidā nogalināts. Vienkāršā, nabadzīgā tauta, kas jau bija pārcietusi tik daudz bēdu, savu vadoņu iespaidota, tagad apņēmās bēgt uz Ēģipti. Jeremija pret šo rīcību protestēja un aicināja neiet uz Ēģipti, bet viņa iedvesmotajiem padomiem nepaklausīja. "Virsnieki ņēma Jūdas tautas atlikumu (..) vīrus, sievas un bērnus, (..) un devās uz Ēģipti, jo tie nepaklausīja tā Kunga balsij, un apmetās Tahpanhesā". (Jer. 43:2,7)

Jeremijas pravietojumi par sodu, kāds piemeklēs atlikumu, kas, saceļoties pret Nebukadnēcaru, bēga uz Ēģipti, tika savienoti ar apsoliņumu piedot visiem, kuri savu neprātu nožēlos un būs gatavi atgriezties. Kungs netaupīs tos, kas novēršas no Viņa padoma un pakļaujas Ēģiptes elkdievības pavedinošajam iespaidam, [461] bet Viņš parādīs žēlastību tiem, kas būs uzticīgi un patiesi. Pravietis paziņoja, ka "to, kas izbēgs no zobena un atgriezīsies no Ēģiptes Jūdas zemē, nebūs daudz, bet tad Jūdas ļaužu atlikums, kas bija aizgājuši uz Ēģipti, lai dzīvotu svešumā, sapratīs un atzīs, kā vārds paliks – vai Mans vai viņu vārds!" (Jer. 44:28)

Pravieša skumjas par spītīgo stūrgalvību, ko atklāja cilvēki, kuriem vajadzēja būt par garīgu gaismu visai pasaulei, viņa sirdssāpes par Ciānas likteni un par tiem, kas aizvesti gūstā uz Babiloniju, izteiktas Raudu dziesmās, kas veidotas kā rakstisks pieminēklis, lai visi atcerētos, cik neprātīgi ir novērsties no Jehovas padomiem pie cilvēku gudrības. Skatoties uz visapkārt redzamajām drupām, Jeremija vēl varēja izsaukties: "Tā ir tā Kunga žēlastība, ka mēs vēl neesam pagalam; Viņa žēlsirdībai vēl nav pienācis gals." Tāpēc pravietis pastāvīgi lūdza: "Izpētīsim un pārbaudīsim savus ceļus un atgriezīsimies pie tā Kunga!" (Jer. raudu dz. 3:22,40) Kamēr Jūdas valsts vēl pastāvēja starp tautām, viņš Kungam bija jautājis: "Vai tad tu Jūdu visai esi atmetis, jeb vai Tev Ciāna apņikusi?" Viņš bija uzdrošinājies lūgt: "Neatmet mūs Tava Vārda dēļ." (Jer. 14:19,21) Pravieša pilnīgā uzticība Dieva mūžīgajam nodomam ieviest kārtību sajukumā un zemes tautām un visam Universam parādīt savu taisnību un mīlestību, tad spieda viņu pašāvēģīgi aizlūgt par tiem, kas ļaunumu atstās un pievērsīsies taisnībai.

Bet tagad Ciāna bija pilnīgi izpostīta. Dieva ļaudis atradās trimdā. Sāpju nomākts, [462] pravietis

izsaucās: "Cik vientuļa ir kļuvusi šī pilsēta, kas bija ļaužu pilna! Tā, kas bija liela starp tautām, ir kļuvusi kā atraitne, un, kas bija valdniece pār novadiem, pati ir kļuvusi par verdzeni. Tā gauži raud naktī, tai asaras rit pār vaigiem. Tai nav iepriecinātāja starp tiem, kas to mīl, visi tās tuvie tai neuzticīgi, tie kļuvuši par ienaidniekiem.

Jūdas cilts ir gājuši gūstā, no ciešanām, smagās verdzības, tā mīt starp tautām un neatrod miera; tās vajātāji ir iedzinuši to šaurā aizā. Ciānas ceļi skumst, jo neviens nenāk uz svētkiem; visi pilsētas vārti stāv nevirināti, tās priesteri smagi nopūšas; pilsētas jaunavas noskumušas, bēdīga pati pilsēta. Tās nomācēji valda, tās ienaidniekiem klājas labi. Jo tas Kungs ir licis tai smagi ciest tās daudzo grēku dēļ. Tās bērni aizgāja trimdā savu ienaidnieku priekšā." (Jer. raudu dz. 1:1-5)

"Ak, kā gan tas Kungs licis izlieties savām dusmām pār Ciānas meitu! Viņš nometis no debesīm zemē Israēla godību, nav pieminējis savu kāju pameslu savas dusmības dienā. Bez žēlastības tas Kungs ir nopostījis Jēkaba mitekļus, savās dusmās sagrāvis Jūdas meitas stipros cietokšņus, metis pie zemes, ieogrūdis negodā kā ķēniņa valsti, tā arī tās dižciltīgos. Savās bargajās dusmās Viņš sagrāvis visus Israēla ragus, Viņš atrāvis savu labo roku, kad tuvojās ienaidnieks, Viņš Jēkabā iededzinājis ugunsliemas, kas visu aprij visapkārt. Viņš uzvilcis savu stopu kā ienaidnieks, pacēlis savu labo roku kā pretinieks; kas bija patīkams acīm, to visu Viņš iznīcinājis; Viņš izlējis savas dusmas kā uguni Ciānas meitas teltī." [463]

"Ko lai es tev saku, Jeruzālemes meita, un kam lai es tevi pielīdzinu, lai tevi iepriecinātu, jaunava Ciānas meita? Liels ir tavs posts – kā jūra. Kas tevi var dziedināt?" (Jer. raudu dz. 2:1-4,13)

"Piemini, Kungs, kas mums noticis, skaties un uzlūko mūsu negodu! Mūsu mantojuma tiesa kritusi svešiniekiem, mūsu nami – ārzemniekiem. Mēs esam kļuvuši bāriņi bez tēva, mūsu mātes ir kā atraitnes. (..) Mūsu tēvi ir grēkojuši, viņu vairs nav, bet mēs nesam viņu noziegumus. Kalpi valda pār mums, nav neviena, kas mūs atsvabinātu no viņu rokas. Tādēļ mūsu sirds ir gurdena un mūsu acis kļuvušas tumšas. (..) Bet Tu, Kungs, valdi mūžīgi, Tavs tronis paliek uz radu radiem! Kādēļ Tu gribi mūs pavisam aizmirst, mūs tik ilgi atstāt? Atgriez mūs, Kungs, pie sevis, un mēs atgriezīsimies! Atjauno mūsu dienas kā vecos laikos!" (Jer. raudu dz. 5:1-3,7,8,17,19-21)

38. Gaisma tumsā

[464] Tumšie postu un nāvi nesošie gadi, kas iezīmēja Jūdas valsts galu, novestu izmisumā pat visdrosmīgāko sirdi, ja nebūtu Dieva vēstnešu sniegto pravietisko iedrošinājumu. Sūtot Jeremiju Jeruzālemē, Daniēlu Babilonijas galmā un Ecehiēlu Kebaras upes krastos, Kungs savā žēlastībā skaidri atklāja mūžīgo nodomu un deva pamatu pārliecībai, ka izredzēto ļaužu labā izpildīs visus Mozus rakstos sniegtos apsolījums. Uzticīgo dēļ Viņš izdarīs visu, ko ir sacījis, jo Dieva Vārds ir dzīvs un paliek mūžīgi. (Skat. 1. Pēt. 1:23)

Tuksneša ceļojuma dienās Kungs bagātīgi gādāja, lai Viņa bērni vienmēr atcerētos bauslības priekšrakstus. Dzīvojot Kānaānā, tiem šie dievišķie norādījumi ik dienas bija pastāvīgi jāatkārto katrā namā. Tos vajadzēja skaidri uzrakstīt uz durvju apmalēm un vārtiem, kā arī izplatīt piemiņas plāksnēs. [465] Veciem un jauniem tos vajadzēja ietvert mūzikas sacerējumos un garīgās dziesmās. Priesteriem tika dots uzdevums šos svētos priekšrakstus mācīt ļaužu sapulcēs, un zemes valdniekiem bija pienākums tos ik dienas pētīt. Runājot par bauslības grāmatu, Kungs Jozuam pavēlēja: "Apdomā to dienām un naktīm, ka tu vari turēt un darīt visu, kas tur ir rakstīts, tad tavi ceļi tev labi izdosies un tad tev laimēsies." (Joz. 1:8)

Jozua Mozus rakstus tālāk mācīja visam Israēlam. "Un tur nebija neviena vārda no visiem, kurus Mozus kā pavēli bija devis, ko Jozua nebūtu nolasījis visas Israēla draudzes priekšā, arī sievu, mazo bērnu un svešinieku priekšā, kuri staigāja viņiem līdzī." (Joz. 8:35) Saskaņā ar Jehovas īpašo pavēli bauslības grāmatas norādījumus visas tautas priekšā atkārtoja ik pa septiņiem gadiem Lieveņu svētkos, tā kā bija sacīts: "Sapulcini tautu, vīrus un sievas, bērnus un svešiniekus, kas mīt tavos vārtos, ka viņi dzirdētu un mācītos, un bītos to Kungu, jūsu Dievu, (..) visu to laiku, kamēr jūs dzīvosit tanī zemē, uz kuru jūs ejat pār Jordānu, lai to iemantotu." (5. Moz. 31:12,13)

Ja šis padoms būtu ievērots arī sekojošajos gadsimtos, cik ļoti citādāka tad izvērstos Israēla vēsture! Dievišķo nodomu ļaudis varēja piepildīt vienīgi kopjot sirdī bijību pret Dieva Svēto Vārdu. Kunga bauslības ievērošana piešķīra Israēlam [466] stiprumu Dāvida valdīšanas laikā un Salamaņa valdības pirmajos gados. Ticībā uz dzīvo Vārdu notika reformas Elijas un Josijas dienās. Un tieši uz tiem pašiem Patiesības Rakstiem, Israēla bagātāko mantojumu, ļaužu uzmanību vērta Jeremija, aicinot izdarīt noteiktas pārmaiņas. Ikvienā vietā, kur viņš kalpoja, pravietis ļaudis nopietni aicināja: "Klausiet šīs Derības Vārdus." (Jer. 11:2) Šie norādījumi tos varēja vadīt pie pilnīgas izpratnes par Dieva nolūku: izplatīt patiesības atziņu starp visām tautām.

Jūdu atkrišanas pēdējos gados praviešu aicinājumi un paskubinājumi šķita gandrīz veltīgi, un, kad kaldeju armijaš aplenca Jeruzālemi trešo un pēdējo reizi, cerība zuda ikvienai sirdij. Jeremija paziņoja pilnīgu izpostīšanu, un tāpēc, ka viņš neatlaidīgi aicināja pakļauties, to iemeta cietumā. Bet Dievs uzticīgo atlikumu, kas vēl palika pilsētā, neatstāja izmisumā un bez cerības. Tad, kad Jeremiju turēja stingrā apsardzībā tie, kas viņa vēstis nicināja, pravietis saņēma jaunas atklāsmes par Debesu labprātību piedot un glābt, kas saglabājušās kā neizsīkstošs prieka avots Dieva draudzei no tās dienas

līdz pat šim brīdim.

Pilnībā paļaudamies uz Dieva apsolījumiem, Jeremija ar līdzības palīdzību centās atklāt liktenīgās pilsētas iedzīvotājiem savu stipro ticību Dieva nodoma piepildījumam ar Viņa ļaudīm. [469] Rūpīgi ievērojot visas nepieciešamās likuma formas, viņš liecinieku klātbūtnē par septiņpadsmit seklejiem nopirka senču tīrumu Anatotas ciemata tuvumā.

Skatoties no jebkura cilvēciskā viedokļa, pirkt zemi, kas jau atradās babiloniešu pārvaldībā, bija pilnīgi neprāts. Arī praviētis pats bija paredzējis Jeruzālemes un Jūdejas izpostīšanu un valsts galīgu iznīcināšanu, kā arī ilgu gūsta laiku tālajā Babilonijas valstī. Būdam jau krietni gados, viņš nevarēja cerēt, ka no šī pirkuma gūs sev kādu labumu. Tomēr, pētot Svēto Rakstu pravietojumus, viņa sirdī radās pārliecība, ka Dievam ir nodoms trimdā esošos bērnus pārvest Apsolītajā zemē un atdot tiem viņu senču īpašumus. Ar ticības acīm Jeremija skatīja gūstā aizvestos pēc bēdu laika beigām atgriežamies un saņemam savu tēvu mantojumu. Ar pirkumu Anatotā tam bija iespējams radīt lielāku iespaidu uz citiem par cerību, kas tik ļoti bija iepriecinājusi viņu pašu.

Apzīmogojis pirkšanas rakstu un vēl liecinieku klātbūtnē apstiprinājis, Jeremija savam sekretāram Baruham teica: "Ņem šos dokumentus, apzīmogoto pirkšanas līgumu un tā norakstu un liec tos māla traukā, ka tos var ilgi uzglabāt! Jo tā saka tas Kungs Cebaots, Israēla Dievs: turpmāk atkal pirks šīnī zemē namus, tīrumus un vīnadārzus!" (Jer. 32:14,15)

Jūdas izredzes toreiz bija tik bezcerīgas, ka tūlīt pēc neparastā darījuma noslēguma un rakstu noglabāšanas Jeremijas [470], šķiet, visai nesatricināmā ticība tika ārkārtīgi pārbaudīta. Vai tiešām viņš, vēloties iepriecināt Jūdu, bija rīkojies pārgalvīgi? Vai, cenšoties nostiprināt paļāvību Dieva Vārda apsolījumiem, viņš bija pamudinājis uz nepamatotām cerībām? Tie, kas ar Kungu bija slēguši derību, jau sen izsmēja Viņa aizgādību. Vai izredzētai tautai dotie apsolījumi vispār kādreiz pilnībā piepildīsies?

Garā satraukts un skumju nomākts par tiem, kas atteicās atgriezties no grēkiem, praviētis lūdza Kungu pēc lielākas gaismas par dievišķo nodomu ar cilvēci.

"Ak, Kungs, Kungs! Tu radīji debesis un zemi ar savu lielo spēku un savu izstiepto roku, Tev nekas nav neiespējams. Tu parādi žēlastību tūkstošiem un atmaksā bērnus par tēvu grēkiem, Tu lielais, varens Dievs, tavš vārds ir Kungs Cebaots. Tu esi liels padomā un varens darbos, Tavas acis ir nomodā pār cilvēku bērnu ceļiem, lai atmaksātu ikvienam pēc viņa gaitas un pēc viņa darbu augļiem. Tu darīji zīmes un brīnumus Ēģiptes zemē Israēlam un citām tautām līdz šai dienai un ar to sagādāji sev Vārdu, kāds tas Tev ir šodien. Tu izvedi savu Israēla tautu no Ēģiptes ar zīmēm un brīnumiem, ar stipru roku un paceltu elkoni, un lielām briesmām. Tu tiem devi šo zemi, par kuru Tu zvērēji viņu tēviem, ka dosi tiem šo zemi par īpašumu, zemi, kur piens un medus tek. [471] Bet, kad tie ienāca zemē un to ieņēma, tie neklausīja Tavu balsi un nestaigāja pēc Taviem baušļiem, un nedarīja nekā no visa tā, ko Tu biji viņiem pavēlējis. Tādēļ Tu liki piedzīvot viņiem visu šo nelaimi." (Jer. 32:17-23)

Tieši tad Nebukadnēcara karaspēks centās triecienā ieņemt Ciānas mūrus. Tūkstoši gāja bojā pēdējā izmisīgajā pilsētas aizstāvēšanas mēģinājumā. Daudzi tūkstoši mira no bada un slimībām, Jeruzālemes liktenis jau bija apzīmogots. Ienaidnieka karaspēka mūru graušanas torņi rēgojās pāri vaļņiem. "Redzi, aplenkuma uzbērumi jau sniedzas līdz pilsētai," praviētis turpināja lūgt Dievu, "lai to ieņemtu, un pilsēta, kas ir zobena, bada un mēra varā, jau ir aplencēju kaldeju rokās; tas, ar ko Tu draudēji, jau ir noticis, Tu pats to redzi. Un tomēr Tu Kungs, mans Dievs, man pavēlēji: pērc tīrumu par naudu un piesauc lieciniekus, – jebšu pilsēta jau īstenībā ir kaldeju rokās!" (Jer. 32:24,25)

Uz savu lūgšanu praviētis saņēma žēlastības pilnu atbildi. "Tad Jeremija savā garā uztvēra tā Kunga vārdu, kas viņam sacīja: "Redzi, Es esmu tas Kungs Dievs pār visu miesu! Vai tad Man būtu kas neiespējams?" (Jer. 32:26,27) Pilsētai drīz bija jākrīt kaldeju rokās, tās vārti un pilis tiks nodotas ugunij un sadedzinātas, bet, neskatoties uz faktu, ka izpostīšana ir nenovēršama un ka Jeruzālemes iedzīvotājus aizvedīs gūstā, Jehovas mūžīgais nodoms ar Israēlu tomēr piepildīsies. Tālākā atbildē uz sava kalpa lūgšanu Kungs runā par tiem, [472] kas izcieš Viņa sodu:

"Tiešām, Es tos savāksu kopā no visām zemēm, kur es tos biju izklīdinājis savās dusmās, savā bardzībā un savā lielajā nežēlastībā, un tos atvedīšu atpakaļ šīnī vietā, ka tie te var droši dzīvot. Un tie būs Mana tauta, un Es būšu viņu Dievs. Un Es tiem piešķiršu vienādas sirds domas un vienādu dzīves ceļu, lai tie Mani bīstas visu savu mūžu sev un saviem bērniem par svētību. Un Es slēgšu ar tiem mūžīgu derību, ka Es nemitēšos tiem labu darīt un likšu savu bijību tiem sirdī, lai nekad neatkristu no Manis un nepaliktu Man atkal neuzticīgi. Es priecāšos tiem labu darīt un dēstīšu tos šīnī zemē, uzticībā būdams pie tiem ar visu savu sirdi un dvēseli. Jo tā saka tas Kungs: kā Es šai tautai uzsūtīju lielu nelaimi, tā Es tai sūtīšu visu labu, ko Es tai esmu solījis. Tiešām, pirks atkal tīrumus šai zemē, par kuru jūs sakāt, ka tā esot kaila un tukša, bez cilvēkiem un lopiem, un nodota kaldeju rokās. Pirks atkal tīrumus par naudu, rakstīs pirkšanas līgumus, tos apzīmogos, un liecinieki apstiprinās tos Benjamīna zemē, Jeruzālemes apkārtnē un Jūdas pilsētās, kalnāju zemēs un ieleju zemes vietās un dienvidzemes novados, jo līdz pašiem pamatiem Es grozišu visas šīs zemes un tās ļaužu likteņus!" saka tas Kungs." (Jer. 32:37-44)

Apstiprinot šos izglābšanas un atjaunošanas solījumus, Kunga vārds atkārtoti nāca pār Jeremiju, "kad viņš vēl sēdēja pils sardzes pagalma cietumā; tas viņam teica:

"Tā saka tas Kungs, kas visu ko arī izdara, tas Kungs, kas izprāto, lai to arī izpildītu, tas Kungs ir

[473] Viņa vārds: Piesauc Mani, tad Es tevi uzklaušīšu un tev atklāšu lielas un brīnišķas lietas, kas tev nebija zināmas. Jo tā saka tas Kungs, Israēla Dievs, par šās pilsētas namiem un par Jūdas ķēniņa namiem, kas noplēsti cīņā pret aplenkuma vaļņiem un izmantoti kara nolūkos. (..) Bet iegaumē: Es sasiešu un dziedināšu viņas brūces, Es tos darišu veselus un došu tiem mieru un laimi bagātīgā pilnībā. Es darišu citādu Jūdas un Israēla likteni un abas zemes atjaunošu kā agrāk, un šķīstīšu to ļaudis no visiem viņu noziegumiem, ar ko tie apgrēkojušies pret Mani, un Es piedošu visus viņu pārkāpumus, ar ko tie noziegušies pret Mani un ar ko tie atkāpušies no Manis. Un tad Jeruzāleme būs man prieka apgarots vārds, tā būs slavas un goda pilna visām tautām virs zemes. Kad tās dzirdēs visu to, ko Es šai pilsētai labu daru, tās izbīties un drebēs par visu to prieku un laimi, ko Es tai dodu!”

“Tā saka tas Kungs: “Šinī vietā, par kuru jūs sakāt, ka tā pašlaik ir galīgi novārtā aizlaists apvidus bez cilvēkiem un lopiem, Jūdas pilsētās un Jeruzālemes ielās, kas tagad pilnīgi tukšas, bez iedzīvotājiem, bez māju dzīvniekiem, – tur nākotnē atkal dzirdēs prieka balsis un līksmību, līgavaīņa un līgavas gaviļes un to cilvēku slavinājumu balsis, kas sacīs: teiciet to Kungu Cebaotu! Jo labs ir tas Kungs, un Viņa žēlastība paliek mūžīgi! – un to slavas dziesmas, kas nesīs pateicības upuri tā Kunga namā. Un Es atvedīšu atpakaļ šīs zemes trimdiniekus, un viss būs kā agrāk!” saka tas Kungs.

[474] Tā saka tas Kungs: šinī vietā, kas tagad ir tukša, bez cilvēkiem un lopiem, un visās citās vietās atkal būs ganības, kur gani ganīs savas avis. Kalnu pilsētās, lejas pilsētās un dienvidpilsētās, Benjamīna zemē un visās apdzīvotās vietās Jeruzālemes apkārtnē un pārējos Jūdas novados ganāmie pulki turpmāk atkal būs stingri gana rokās, kas tos skaita, saka tas Kungs.

Ievēro, nāks dienas, saka tas Kungs, kad Es piepildīšu to svētības apsolījumu, ko Es devu Israēla namam un Jūdas namam.” (Jer. 33:1-14)

Tā Dieva draudze tika iepriecināta vienā no vistumšākajām stundām tās ilgajā cīņā ar ļaunā spēkiem. Sātans šķietami gaviļēja savās pūlēs iznīcināt Israēlu, bet Kungs pārvaldīja arī šos notikumus, un nākotnē Viņa ļaudīm pastāvēja iespēja izpirkt pagātni. Draudzei tika dota vēsts:

“Bet tu, Mans kalps Jēkab, nebīsties, tā saka tas Kungs, neuztraucies, Israēl! Jo redzi, Es tevi izglābšu no tālas zemes un tavu dzimumu no viņa cietuma zemes. Jēkabs pārnāks un dzīvos šeit mierā un drošībā, un neviens viņu netraucēs. Tiešām, Es esmu ar tevi, lai tev palīdzētu, saka tas Kungs. (..) Jo Es sasiešu tavas vātis un dziedēšu tavas brūces (..)” (Jer. 30:10,11,17)

Līksmajā atjaunošanas dienā dalītās Israēla ciltis tiks savestas kopā kā viena tauta. Dievs tiks atzīts par valdnieku “visām Israēla ciltīm”, un, kā Viņš pats saka: “Tās būs Mana tauta”. “Priecāieties ar skaļiem kliedzieniem par Jēkabu un gaviļējiet par tautu galvu – pašu pirmo starp tautām! Skandiniet slavas dziesmas un sakiet: izglāb, Kungs, savu tautu, Israēla pārpalikumu! Redzi, Es tos atvedīšu atpakaļ no ziemeļu zemes un sapulcināšu no visiem zemes galiem. Viņu starpā ir akli un tizli (..). Tie nāks raudādami, ar kvēlām lūgšanām sirdī, un Es tos vedīšu mājās. [475] Es tos vedīšu mājās. Es tos vedīšu pie ūdens strautiem pa līdzenu ceļu, kur tie neklups, jo Es esmu Israēlam atkal kļuvis par tēvu, un Ēfraims ir mans pirmdzimtais dēls!” (Jer. 31:1,7-9)

Tie, kas kādreiz tika atzīti kā Debesu izredzēti pāri pār visām tautām, tagad, citu acīs pazemoti, gūstā mācījās paklausību, kas bija tik nepieciešama viņu nākotnes labklājībai. Iekams tie to nebija apguvuši, Kungs viņu labā nevarēja īstenot dzīvē visu, ko bija iecerējis. “Es tevi pārmācīšu pēc taisnības, jo nesodītu Es tevi nevaru atstāt.” (Jer. 30:11) Tā Viņš paskaidro savu nodomu un rāda, ka tos pārmāca viņu pašu dēļ. Tomēr tie, kam Dievs veltījis savu maigo mīlestību, vienmēr netiks atstumti; Kungs visu pasaules tautu priekšā parādīs, ka Viņa plāns ir šķietamo zaudējumu pārvērst uzvarā, glābt un nevis izpostīt. Praviētis saņēma vēsti: “Viņš, kas Israēlu izklīdināja, to tagad atkal pulcina kopā un sargā kā gans savu ganāmo pulku! Jo tas Kungs ir izpircis Jēkabu un viņu atsvabinājis no tā rokas, kas bija stiprāks par viņu. Tā tie nāks un gaviļēs Ciānas kalnā un steigsies pie tā Kunga dāvanām, pie labības, vīna un eļļas, pie jauniem jēriem un vēšiem, un viņu dvēsele būs kā auglīgs dārzs, un tiem nebūs vairs jācieš trūkums. (..) Es pārvērtīšu viņu skumjas priekā un tos iepriecināšu un ielīksmošu pēc viņu bēdām. [476] Un Es pamielošu priesteru sirdi ar tauku barību, un Mana tauta būs paēdināta ar Manas svētības dāvanām, saka tas Kungs.”

“Tā saka tas Kungs Cebaots, Israēla Dievs: “Atkal lietos šo svētīšanas vārdu Jūdas zemē un tās pilsētās, kad Es pārvedīšu atpakaļ trimdiniekus: tas Kungs lai tevi svētī, tu taisnības mājokli, tu svētais kalns! Un Jūda tur dzīvos ar visām savām pilsētām vienkopus, arāji un tie, kas klejo ar ganāmo pulku; Es dziedināšu katru iztvīkušo un novārgušo un iepriecināšu katru noskumušo dvēseli!”

“Redzi, nāks dienas, saka tas Kungs, kad Es slēgšu jaunu derību ar Israēla namu un ar Jūdas namu, ne tādu derību, kādu Es citkārt slēdzu ar jūsu tēviem, kad Es tos ņēmu pie rokas un izvedu no Ēģiptes zemes. Šo derību tie ir pārkāpuši, kaut gan Man bija noteikšana pār tiem, tā saka tas Kungs. Nē, šāda būs derība, ko Es slēgšu ar Israēla namu pēc šīm dienām, tā saka tas Kungs, Es iedēstīšu savu bauslību viņos pašos, Es to rakstīšu viņu sirdīs, un Es būšu viņu Dievs, un tie būs Mana tauta. Tad nemācīs vairs draugs draugu un brālis brāli, sacīdams: atzīstiet to Kungu! – jo visi Mani pazīs, lielie un mazie, tā saka tas Kungs, jo Es piedošu viņu noziegumus un nepiemīnēšu vairs viņu grēku!” (Jer. 31:10-14, 23-25, 31-34)

PAGĀNU ZEMĒS

“Jūs esat Mani liecinieki,” tā saka tas Kungs, “un jūs esat Mani kalpi, ko Es esmu izredzējis (..)” (Jes. 43:10)

39. Babilonijas galmā

(Dan. 1. nod.)

[479] Prāvietotās septiņdesmit gadu trimdas sākumā uz Babiloniju gūstā aizvesto Israēla bērnu starpā bija krietni kristīgi patrioti, vīri, kas nelokāmi uzticējās pamatlikumiem, kurus nebija samaitājusi savtība un kas vēlējās pagodināt Dievu, neskatoties ne uz kādiem zaudējumiem. Gūstniecības zemē tiem bija jāpiepilda Dieva nodoms, sagādājot pagānu tautām svētības, ko nodrošina Jehovas pielūgšana. Tiem vajadzēja būt Viņa pārstāvjiem. Šie vīri nekad nedrīkstēja ielaisties kompromisā ar elku kalpiem. Tiem vienmēr vajadzēja augsti godāt savu ticību un dzīvā Dieva pielūdzēju vārdu. Un viņi tiešām tā arī dzīvoja. Labklājībā un grūtībās tie pagodināja Dievu, un Dievs pagodināja viņus.

Faktu, ka šie cilvēki, Jehovas pielūdzēji, bija gūstekņi Babilonijā un ka dievnama trauki atradās Babilonijas dievu templī, uzvarētāji izlietoja par pierādījumu, lai lielīgi apgalvotu, ka viņu reliģija un ieradumi ir pārāki par ebreju reliģiju un ieradumiem. [480] Tomēr pat tik dziļā pazemojumā, ko bija izraisījusi Israēla atkrišana, Dievs Babilonijai pierādīja savu pārākumu, savu prasību svētumu un paklausības drošos rezultātus. Un tādu liecību Viņš varēja nodrošināt vienīgi izmantojot sev uzticīgus ļaudis.

Starp tiem, kas neatkāpās no Kunga, bija Daniēls un viņa trīs biedri – izcili piemēri tam, kādi var kļūt cilvēki, ja tie dzīvo saskaņā ar gudrības un spēka Dievu. No samērā vienkāršās jūdu mājvietas šos no ķēniņa līnijas cēlušos jaunekļus aizveda uz vislielāko pilsētu, uz visievērojamākā pasaules valdnieka galmu. Nebukadnēcars savam galminieku priekšniekam Aspenasam pavēlēja, lai no Israēla bērniem, no ķēniņu un dižciltīgo ģimenēm izrauga jaunekļus, kas bez vainas, skaistus izskatā, kas labi apmācīti un gudri un būtu derīgi kalpot ķēniņa pilī.

“Viņu starpā bija Jūdas cilts dēli: Daniēls, Hananja, Misaēls un Asarja.” Saskatīdams šajos jauniešos visai apsološas iespējas, Nebukadnēcars nosprieda, ka tie jāsagatavo svarīgiem valsts amatiem. Lai pilnībā būtu piemēroti savam dzīves darbam, viņš tiem lika iemācīties kaldeju valodu un trīs gadus sagādāja ārkārtējas priekšrocības iegūt augstāko izglītību, kāda bija pieejama vienīgi valsts dižciltīgākajiem jaunekļiem.

Daniēla un viņa biedru vārdus apmainīja pret kaldeju dievību nosaukumiem. Ebreju vecāki bērna vārdam [481] pievērsa lielu nozīmi. Bieži vien šī izvēle pauda rakstura īpašības, kādas tēvs un māte vēlējās redzēt izveidojamies savā bērnā. Bet galminieku priekšnieks, kuram šie sagūstītie jaunekļi bija pakļauti, “deva tiem citus vārdus un nosauca Daniēlu par Beltsacaru, Hananju par Sadrahu, Misaēlu par Mesahu un Asarju par Abed-Nego”.

Ķēniņš nespieda ebreju jaunekļus atteikties no savas ticības un pieņemt elku pielūgšanu, jo cerēja to sasniegt pakāpeniski. Dodot tiem zīmīgus elku dievu vārdus, kā arī ik dienas uzturot ciešā saskarē ar elkukalpošanas ieradumiem un pakļaujot pavedinošajam pagānu elku pielūgšanas kulta iespaidam, viņš cerēja tos ierosināt atteikties no savas tautas reliģijas un pieņemt babiloniešu dievkalpošanu.

Jau pašā karjeras sākumā tiem nācās izturēt izšķirošu rakstura pārbaudi. Tika paredzēts, lai tie ēstu barību un dzertu vīnu, ko lietoja pie ķēniņa galda. Tādā veidā valdnieks domāja tiem parādīt savu labvēlību un rūpes par viņu labklājību. Bet daļa no ķēniņa galda barības bija upurēta elkiem, tas ir, svētīta elku kalpošanai. Kas no šīs barības ēda, tos uzskatīja par Babilonijas dievu pagodinātājiem. Uzticība Jehovam aizliedza Daniēlam un viņa biedriem piedalīties šādā cieņas izrādīšanā elkiem. Pat izlikšanās, ka viņi ēd tādu ēdienu un dzer tādu vīnu, būtu viņu ticības aizliegšana. To darot, tie ietērptos pagānismā un negodātu Dieva bauslības principus.

Tie nedrīkstēja sevi pakļaut briesmām, kad baudkārais galma ēdienu iespaids padarītu vājāku viņu miesas, prāta un gara spēju attīstību [482]. Viņi labi zināja Nadaba un Abija dzīves stāstu, par kuru nesātību un tās sekām ziņots 5. Mozus grāmatā. Tie saprata, ka viņa lietošana kaitīgi ietekmēs viņu fiziskos un garīgos spēkus.

Daniēlu un viņa biedrus vecāki bija audzinājuši stingros sātības ieradumos. Viņi bija mācīti, ka par savām spējām būs jāatbild Dievam un ka tie nekad nedrīkst novājināt vai kavēt fizisko un garīgo spēku attīstību. Šī audzināšana Daniēlu un viņa biedrus aizsargāja pret Babilonijas galma demoralizējošo iespaidu. Samaitātajā un greznajā galmā tos apņēma spēcīgas kārdināšanas, tomēr tie palika neaptraipīti. Nekāds spēks vai iespaids tos nespēja novērst no pamatlikumiem, ko tie bija apguvuši savas dzīves agrīnajos gados, mācoties no Dieva vārdiem un darbiem.

Ja Daniēls būtu gribējis, tad, norādot uz savu apkārtni, būtu varējis atrast ticamu atvainojumu, lai neievērotu stingros sātības ieradumus. Tas varētu aizbildināties ar atkarību no valdnieka labvēlības, ar pakļautību viņa varai, ka citādi nevar, kā ēst ķēniņa ēdienu un dzert viņa vīnu, jo, uzticoties dievišķajai mācībai, valdnieku sadusmotu un varbūt zaudētu savu stāvokli un dzīvību. Ja viņš

neievērotu Kunga norādījumus, tad saglabātu ķēniņa labvēlību un nodrošinātu sev intelektuālas priekšrocības un glaimojošas izredzes šajā pasaulē.

Bet Daniēls nesvārstījās. [483] Piekrišana no Dieva viņam bija dārgāka nekā visvarenākā zemes valdnieka labvēlība – pat dārgāka par dzīvību. Viņš stingri nolēma palikt godīgs, nerēķinoties ar iespējamām sekām. Jauneklis “savā sirdī apņēmas nesagānīties ar ķēniņa ēdienu, nedz ar to vīnu, ko tas dzēra”, un šajā nodomā to atbalstīja arī trīs biedri.

Pieņemot tādu lēmumu, ebreju jaunekļi nerīkojās pašpaļāvīgi, bet visā pilnībā uzticējās Dievam. Viņi nevēlējās tādā veidā kļūt ievērojami, bet centās pagodināt Kungu. Ja tie šajā gadījumā izietu uz kompromisu, pakļaudamies apstākļu spiedienam, tad novirzīšanās no pamatlikumiem vājinātu viņu taisnības izjūtu un nepatiku pret ļaunumu. Pirmais nepareizais solis vestu pie otra un nākamajiem, līdz savienība ar Debesīm tiktu pārtraukta un tos sev līdzī aizrautu kārdināšanās.

“Dievs piešķīra Daniēlam žēlastību un pretimnākšanu no galminieku priekšnieka puses,” un viņa lūgumu, lai tas varētu nesagānīties, uzņēma ar cieņu. Tomēr galminieku priekšnieks vilcinājās to izpildīt. “Es tikai bīstos sava kunga un ķēniņa, kas ir noteicis jums barību un dzērienu,” viņš paskaidroja. “Ja ķēniņš redzētu, ka jūsu izskats nav tik labs kā citiem jaunekļiem jūsu vecumā, tad es pēc ķēniņa pavēles zaudētu savu galvu jūsu dēļ.”

Tad Daniēls griezās pie barības sarga, kas bija iecelts tieši pār ebreju jaunekļiem. Viņš to lūdza, lai atļautu neēst ķēniņa ēdienu un nedzert viņa vīnu un lai tādā veidā tos pārbauda desmit dienas, dodot tikai vienkāršu barību, un tad lai salīdzina ar citiem, kas ēd no ķēniņa gardumiem. [484]

Barības sargs, lai gan baidījās, ka, izpildot šo lūgumu, iemantos ķēniņa nelabvēlību, tomēr piekrita; un Daniēls saprata, ka viņa lieta ir uzvarējusi. Pēc desmit dienām pārbaudes rezultāti bija pilnīgi pretēji tam, no kā baidījās galminieku priekšnieks. “Pēc šīm desmit dienām tie izskatījās labāki un veselīgāki nekā tie jaunekļi, kuri saņēma savu ēdienu no ķēniņa galda.” Ebreju jaunekļi izrādījās ievērojami pārāki par saviem biedriem. Tāpēc Daniēlam un viņa draugiem arī turpmāk atļāva lietot viņu vienkāršo uzturu visu apmācību laiku.

Trīs gadus ebreju jaunekļi mācījās kaldeju rakstos un apguva valodu. Visā šajā laikā tie palika nelokāmi uzticīgi Dievam un pastāvīgi paļāvās uz Viņa spēku. Tie pašai dziedību apvienoja ar nodomu nopietnību, čaklumu un pastāvību. Ne jau lepība vai godkāre tos bija ievedusi ķēniņa galmā – sabiedrībā, kas Dievu nebija un nepazina. Tie tagad bija gūstekņi svešā zemē, un tos tur bija novietojusi Bezgalīgā Gudrība. Šķirti no mājas iespaidiem un svētas sabiedrības, tie centās turēties cienīgi par godu saviem pazemotajiem ļaudīm un par slavu Viņam, kura kalpi tie bija.

Kungs ar labpatiku vēroja šo ebreju jaunekļu noteiktību un pašizliedzību, kā arī viņu motīvu skaidrību. Tos pavadīja Dieva svētība.[485] Viņš “piešķīra šiem četriem jaunekļiem ieskatu un saprašanu visādās gudrībās un zinībās, bet Daniēlu apveltīja ar spēju saprast visādas parādības un sapņus.” Piepildījās apsolījums: “To, kas Mani turēs godā, to arī Es pagodināšu.” (1. Sam. 2:30) Pieķeroties Dievam nesatricināmā pašāvēlībā, Daniēls ieguva praviešu Gara spēku. Kamēr cilvēki viņam mācīja pienākumus galma dzīvē, Dievs iemācīja lasīt nākotnes noslēpumus un lika paziņot nākamām paaudzēm gleznās un simbolos ietvertus šīs pasaules vēstures notikumus līdz laika galam.

Kad bija aizritējis jaunatnes audzināšanai paredzētais laiks, tad līdz ar citiem kandidātiem uz valsts darbu pārbaudīja arī ebrejus un izrādījās, “ka no visiem jaunekļiem nebija neviena tāda kā Daniēls, Hananja, Misaēls un Asarja.” Viņu asā uztvere, plašās zināšanas, izvēle un skaidrā valoda liecināja par viņu nesalīdzināmajām gara spējām. “Un visos gadījumos, kad ķēniņš griezās pie tiem, izrādījās, ka tie savās zināšanās, apķērībā un asprātībā bija desmitreiz pārāki par visiem gudrajiem un zīlniekiem visā viņa valstī.” Tāpēc tie arī palika pie ķēniņa.

Babilonijas galmā bija sapulcināti pārstāvji no dažādām zemēm, vīstāntīgākie vīri, kas jau no dabas bija bagātīgi apdāvināti un tagad saņēma visplašāko izglītību, kādu vien pasaule spēja dot; tomēr starp visiem neatradās neviens, kas varētu līdzināties ebrejiem. Fiziskā spēka un skaistuma, garīgās attīstības un zināšanu jomā tie stāvēja ārpus konkurences. Taisnais augums, stingrais, spraigais solis, skaistais vaigs, veselais saprāts un nesamaitātā elpa, – viss liecināja par labiem ieradumiem un cēlumu, ar ko daba pagodina tos, kas paklausa tās likumiem.

Apgūstot babiloniešu gudrību, Daniēls un viņa biedri bija daudz sekmīgāki [486] nekā pārējie audzēkņi, bet zināšanas neradās pašas no sevis. Viņi tās krāja, uzticīgi izlietojot savus spēkus Svētā Gara vadībā. Tie savienojās ar visas gudrības Avotu, par audzināšanas pamatu izmantojot dievišķās atziņas. Viņi nostājās tur, kur Dievs tos varēja svētīt, un ticībā lūdza pēc gudrības, un dzīvoja tā, kā lūdza. Tie izvairījās no visa, kas varētu vājināt viņu spējas, un izlietoja ikvienu izdevību, lai kļūtu gudrāki visās mācību nozarēs. Tie sekoja dzīves pamatlikumiem, kas stiprināja prātu. Zināšanas viņi meklēja ar vienu mērķi, – lai spētu pagodināt Dievu. Tie saprata, ka, pārstāvot patieso reliģiju pagānisma viltus reliģiju vidū, viņiem jābūt ar skaidru prātu un nevainojamu kristīgu raksturu. Pats Dievs bija viņu Skolotājs. Pastāvīgi lūdzot, apzinīgi mācoties un uzturot ciešas attiecības ar Neredzamo, tie staigāja ar Dievu tāpat kā Ēnohs.

Patiesas sekmes jebkurā jomā nerodas gadījuma pēc vai kā likteņa nolemtība. Tās iegūstamas, pateicoties Dieva aizgādībai, kā ticības, apdomības, priekšrocību izmantošanas un izturības alga. Smalkas prāta spējas un augsts morālais līmenis nav nejaušība. Dievs piešķir izdevības, un sekmes nosaka šo izdevību izlietošana.

Kamēr Dievs darbojās pie Daniēla un viņa biedriem, dodot "gribu un veiksmi pēc sava labā prāta" (Filip. 2:13), dzīvē viņiem pašiem bija jāīsteno sava atpestīšana. [487] Seit atklājās dievišķais pamatlikums, kas nosaka, ka patiesu sekmju iegūšanai nepieciešama sadarbība. Cilvēka piepūle bez dievišķā spēka ir bezvērtīga, bet arī dievišķā palīdzība bez cilvēka līdzdalības nedod vajadzīgo rezultātu. Lai izlietotu Dieva žēlastību, mums no savas puses jāveic sava daļa. Viņa žēlastība ir dota, lai ierosinātu mūs gribēt un darīt, bet nekad kā mūsu pūļu atvītotāja.

Kā Kungs sadarbojās ar Daniēlu un viņa biedriem, tāpat Viņš vēlas sadarboties ar visiem, kas cenšas darīt Viņa prātu. Svētā Gara spēkā Viņš nostiprinās katru patiesu mērķi, ikvienu krietnu apņemšanos. Tiem, kas staigā paklausības takā, jārēķinās ar daudz un dažādiem šķēršļiem. Spēcīgi viltus iespaidi var saistīt pie pasaules, bet Kungs ir spējīgs padarīt par neko ikkatru mēģinājumu kaitēt Viņa izredzētajiem. Kunga spēkā tie var uzvarēt ikvienu kārdinājumu un pastāvēt visās grūtībās.

Dievs izvietoja Daniēlu un viņa biedrus Babilonijas vareno valstsvīru vidū, lai tie starp elku pielūdzējiem pārstāvētu dievišķo raksturu. Kas noteica šo jaunekļu piemērotību tik svarīgiem un godpilniem pienākumiem? Tā bija uzticība mazās lietās, kas tos sagatavoja visai tālākajai dzīvei. Viņi pagodināja Dievu, pildot vissīkākos pienākumus, tieši tāpat kā nesot lielas atbildības.

Kā Dievs Daniēlu aicināja liecināt Babilonijā, tā Viņš mūs šodien aicina par lieciniekiem pasaulē. Kungs vēlas, lai mēs, gan niecīgos, gan iespaidīgos dzīves darījumos, ļaudīm vienmēr atklātu Viņa valstības pamatlikumus. Daudzi gaida, lai tiem paver iespējas kādam lielam darbam, kamēr ikdienā palaiž garām izdevības parādīt uzticību Dievam. Savus parastos dzīves pienākumus tie [488] nepilda no visas sirds. Diena pēc dienas aiziet, gaidot uz kādu lielu darbu, kurā tie, pēc pašu domām, varētu uzrādīt īpašas spējas, tādā veidā apmierinot savu godkāri.

Patiesa kristieša dzīvē nekas nav maznozīmīgs, jo Visvarenā vērtējumā svarīgs ir jebkurš pienākums. Kungs precīzi nosaka ikvienu iespēju kalpot. Neizlietotās iespējas tiek atzīmētas tikpat noteikti kā izlietotās. Mūs tiesās arī par to, ko vajadzēja darīt, bet ko nepaveicām tāpēc, ka neizlietojām savus spēkus, lai pagodinātu Dievu.

Cēlu raksturu neiegūst gadījuma rezultātā, tas nerodas no Aizgādības īpašas labvēlības un netiek piešķirts kā dāvana. Cēls raksturs veidojas, pakļaujot sevi pašdisciplīnai, zemāko dabu augstākajai, kad sevi nododam kalpošanai Dievam un cilvēkiem.

Ar ebreju jaunekļu uzticību sātības pamatlikumiem Dievs šodien runā uz mūsu laika jaunatni. Pastāv liela nepieciešamība pēc vīriem, kas, līdzīgi Daniēlam, grib darboties un darbojas patiesības labā. Cīņā starp tikumu un netikumu ir vajadzīga nepārtraukta modrība, šķīsta sirds, stipras rokas un bezbailīga drosmē. Sātans tuvojas katrai dvēselei ar visvilinošākajiem kārdinājumiem apmierināt savu apetīti.

Cilvēka ķermenis ir vissvarīgākais starpnieks visas dvēseles un prāta attīstībā derīga rakstura veidošanai. Tāpēc dvēseļu ienaidnieks savas kārdināšanas vērs tieši šajā virzienā, lai vājinātu un pazemotu fiziskos spēkus. Viņa panākumi šeit bieži vien nozīmē visas būtnes pakļaušanu ļaunumam. Ja [489] miesas dziņas nepārvalda augstāka vara, tad tās cilvēku noved sabrukumā un nāvē. Miesai jātiec pārvaldītai no cilvēcīgās būtnes augstākajiem spēkiem. Kaislībām jāatrodas gribas kontrolē, kas pati savukārt jāpakļauj Dievam. Visu dzīvi jāpārvalda dievišķās žēlastības svētotām brīnišķajām prāta spējām. Intelektuālo spēku, fizisko veselību un dzīvības laika ilgumu nosaka negrozāmi likumi. Paklausot šiem likumiem, cilvēks var uzvarēt sevi, var uzvarēt savas tieksmes un pastāvēt cīņā ar "valdībām un varām, šīs tumsības pasaules valdniekiem un pret ļaunajiem gariem pasaules telpā". (Ef. 6:12)

Senajā rituālā, kas simboliski liecināja par Evaņģēliju, uz Dieva altāra pienestajiem upuriem nedrīkstēja būt nekāds trūkums. Upurim, kas norādīja uz Kristu, vajadzēja būt bez vainas. Dieva Vārds šos priekšstatus izlieto, lai paskaidrotu, kādiem jābūt Viņa bērniem – kā "dzīvam upurim", "svētiem un bezvainīgiem". (Rom. 12:1; Ef. 5:27)

Sie krietnie ebreji bija vīri ar mums līdzīgām tieksmēm. Un tomēr, neskatoties uz Babilonijas galma pavadinošajiem iespaidiem, tie izturējās nevainojami, tāpēc ka paļāvās uz Mūžīgo Stiprumu. Raugoties uz viņiem, pagānu tautas varēja pārliecināties par dievišķo laipnību un žēlastību, par Kristus mīlestību. No viņu piedzīvojumiem varam vērot, kā pamatlikumi uzvar kārdināšanas, šķīstība – samaitātību un nodošanās un uzticība – ateismu un elku kalpošanu.

Daniēlu pavadošais Gars ir pieejams arī mūsdienu jauniešiem. Tie var smelt no tā paša Spēka Avota, lai būtu tikpat [490] veiksmīgi sevi savaldīšanā un savā dzīvē, pat nelabvēlīgos apstākļos, atklātu tādu pašu krietnumu. Kad kārdināšanas skubina apmierināt savas iegribas, – sevišķi mūsu lielajās pilsētās, kur visdažādākās jutekliskas baudas ir tik ērti sasniedzamas un vilinošas, – pateicoties dievišķai žēlastībai, viņu cenšanās godāt Dievu tomēr var palikt nelokāma. Stingrā apņēmībā un piesardzīgā modrībā tie var pretoties katram dvēseli skarošam kārdinājumam. Bet uzvaru iegūs tikai tas, kas izlemj darīt pareizi tāpēc, ka tā ir pareizi.

Ak, kādu darbu savā dzīvē paveica šie krietnie ebreji! Atstājot bērnības mājvietu, tiem pat prātā neienāca, kāds liktenis un kādas augstas priekšrocības tos sagaida. Uzticīgi un nesatricināmi tie pakļāvās dievišķai vadībai, tā ka Kungs viņus varēja izlietot, lai piepildītu savu nodomu. Un Dievs vēlas, lai tās pašas varenās patiesības, kuras paaugstināja šie vīri, šodien atklātu mūsu laika jaunatne un bērni. Daniēla un viņa biedru dzīve uzskatāmi liecina, ko Viņš grib darīt to labā, kas Tam

pilnīgi nododas un no visas sirds meklē īstenot Viņa nodomu.

40. Nebukadnēcara sapnis

(Dan. 2. nod.)

[491] Drīz pēc Daniēla un viņa biedru iekļaušanās Babilonijas valdnieka galmā tur risinājās notikumi, kas elkus pielūdzošajai tautai atklāja Israēla Dieva varu un uzticību. Nebukadnēcars redzēja zīmīgu sapni, kas "viņu tā satrauca, ka tas uzmodās no miega". Kaut gan sapnis ķēniņu bija dziļi iespaidojis, tomēr pieceļoties viņš to vairs nespēja skaidri atcerēties.

Apjukumā Nebukadnēcars saaicināja pie sevis "gudros un vārdotājus, zīlniekus un kaldejus", meklējot pie tiem palīdzību. "Man bija sapnis," viņš sacīja, "kas mani uztrauc un nedod man miera, un es gribu izprast tā nozīmi". Stāstot par savu neziņu, viņš pieprasīja, lai šo noslēpumu atklātu un tā sagādātu viņam atvieglojumu.

Uz to gudrie atbildēja: "Ķēniņš lai dzīvo mūžīgi! Atstāsti saviem kalpiem sapni, tad mēs tev to izskaidrosim!" [492]

Neapmierināts ar šo izvairīgo atbildi un kļuvis aizdomīgs, ka, neskatoties uz apgalvojumiem par spējām atklāt cilvēku noslēpumus, tie, šķiet, nevēlējās viņam palīdzēt, ķēniņš, gan apsolut bagātību un godu, gan piedraudot ar nāvi, pavēlēja, lai gudrie ne tikai izskaidro, bet arī izstāsta pašu sapni.

"Mans lēmums ir negrozāms: ja jūs nedarīsiet man zināmu pašu sapni un tā izskaidrojumu, tad jūs sacirtīs gabalos un jūsu namus padarīs par drupu kaudzi; bet, ja jūs pastāstīsiet man sapni un to izskaidrosiet, tad jūs saņemsiet no manis bagātas dāvanas un lielu goda parādīšanu. Tātad atstāstiet manu sapni un izskaidrojiet to!"

Tomēr gudrie atkārtoti iebilda: "Lai ķēniņš pastāsta saviem kalpiem sapni, tad mēs to izskaidrosim."

Tad Nebukadnēcars, sevišķi uztraukts un saniknots par šķietamo nodevību no to puses, kuriem viņš bija uzticējies, paziņoja: "Es redzu, ka jūs gribat tikai laiku novilcināt, jo jūs redzat, ka mans lēmums ir negrozāms. Bet, ja jūs nevarat man pastāstīt manu sapni, tad paliek jums nolemtais sods, tāpēc, ka jūs esat sarunājušies runāt manā priekšā melus un viltu, lai tikai laiku novilcinātu un lai apstākļi grozītos. Tāpēc stāstiet man manu sapni, lai es varu pārliecināties, ka jūs manu sapni arī izskaidrosiet!"

Baļu pārņemti par neveiksmes sekām, gudrie pūlējās ķēniņam pierādīt, ka viņa prasība ir nepamatota, jo nekas tamlīdzīgs nekad no neviena cilvēka nav prasīts. "Nav neviena cilvēka virs zemes, kas varētu apmierināt ķēniņa prasību. Nav arī bijis ķēniņa, lai cik varens tas būtu bijis, kas būtu griezies ar tādu prasību pie kāda pareģa, kāda vārdotāja vai kaldeja. Tas ir par daudz – par grūtu, ko ķēniņš prasa. Nav neviena, kas varētu izpildīt ķēniņa prasību kā vien dievi, bet tie nedzīvo starp mirstīgiem cilvēkiem." [493]

"Par to ķēniņš stipri uztraucās un tā sadusmojās, ka pavēlēja nokaut visus gudros Bābelē."

Starp tiem, kurus meklēja valdnieka norīkotie virsnieki, lai gādātu par pavēles izpildi, bija arī Daniēls un viņa biedri. Kad kļuva zināms, ka saskaņā ar spriedumu tiem jāmirst, Daniēls ķēniņa pils karavīru virsniekam Arioham "gudri un saprātīgi" jautāja: "Kāpēc ķēniņš izdevis tik bargu pavēli?" Ariohs pastāstīja par valdnieka uztraukumu sakarā ar zīmīgo sapni, un ka tie, kam viņš līdz šim bija pilnībā uzticējies, nav varējuši palīdzēt. To dzirdot un apzinoties draudošās briesmas, Daniēls uzdrošinājās iet pie ķēniņa ar priekšlikumu, lai viņam dotu laiku un tas varētu lūgt savu Dievu atklāt sapni un tā izskaidrošanu.

Valdnieks priekšlikumam piekrita. "Tad Daniēls gāja savā namā un pastāstīja to saviem biedriem Hananjam, Misaēlam un Asarjam." Kopīgi tie meklēja gudrību pie Gaismas un Gudrības Avota. Viņu ticība bija stipra, apzinoties, ka šajā vietā tos atvedis Dievs un tie ir darījuši Viņa darbu, izpildot uzdotos pienākumus. Neziņā un briesmās tie vienmēr bija griezušies pie Kunga pēc vadības un aizsardzības, un Viņš bija izrādījis kā vienmēr klātesošs Palīgs. Tādēļ tagad tie ar sagrauztu sirdi atkal no jauna pakļāvās zemes Soģim, lūgdami, lai Viņš tos glābtu šajā īpašajā vajadzības brīdī. [494] Un tie nelūdza velti. Dievs, kuru tie bija godājuši, tagad viņus pagodināja. Kunga Gars dusēja uz tiem, un Daniēlam "nakts parādībā" tika atklāts ķēniņa sapnis un tā nozīme.

Par doto atklāsmi Daniēls vispirms pateicās Dievam. "Slavēts lai ir Dieva Vārds no mūžības uz mūžību, jo Viņam pieder gudrība un vara! Viņš liek mainīties laikiem un dzīvei, Viņš atceļ un ieceļ ķēniņus, Viņš dod gudriem gudrību un saprātīgiem saprašanu; Viņš atklāj to, kas bija apslēpts un neziņā tīts; Viņš zina, kas slēpjas tumsā, pie Viņa mīt gaisma. Tevi, Tu mans tēvu Dievs, es teicu un slavēju, ka Tu man esi devis gudrību un spēku un esi darījis zināmu, ko mēs no Tevis izlūdzamies, jo Tu mums esi atklājis to, ko ķēniņš vēlas zināt."

Pēc tam viņš nekavējoties devās pie Arioha, kam valdnieks bija pavēlējis nonāvēt gudros, un sacīja: "Nenogalini gudros Bābelē! Ved mani pie ķēniņa, es viņam došu viņa sapņa izskaidrojumu!" Steigšus virsnieks Daniēlu pieteica pie ķēniņa, paziņojot: "Es šeit atvesto jūdu starpā atradu vienu vīru, tas grib ķēniņam sniegt sapņa izskaidrojumu."

Pavērojiet šo jūdu gūstekni! Cik mierīgs un nosvērts viņš stāv visvarenākās pasaules impērijas valdnieka priekšā! Jau ar pirmajiem vārdiem tas atsakās godu pieņemt sev un kā visas gudrības

Avotu paaugstina Dievu. Uz ķēniņa nedrošo jautājumu: "Vai tu patiesi vari man pateikt sapni, kas man bija, un to arī izskaidrot?" viņš atbild: "Noslēpumu, kuru ķēniņš grib zināt, viņam nevar atklāt ne gudrie, ne vārdotāji, [497] ne zvaigžņu vērotāji, ne zīlnieki vai pareģi; bet ir Dievs debesīs, kas atklāj noslēpumus. Un Tas ir ķēniņam Nebukadnēcaram darījis zināmu, kas notiks laiku beigās."

"Tavs sapnis un parādības, kuras tu guļot redzēji, ir šādas: tev, ak ķēniņ, gultā guļot, nāca galvā domas, kas notiks nākotnē. Un tas, kas atklāj noslēpumus, tev parādīja, kas notiks. Bet man šis noslēpums tika atklāts ne manas gudrības dēļ, it kā tā būtu lielāka kā citiem cilvēkiem, bet lai ķēniņam taptu zināms sapņa izskaidrojums un tu izprastu savas sirds domas.

Tev, ak ķēniņ, bija parādība – tu redzēji lielu tēlu, tas bija vareni liels un stāvēja priekšā ārkārtīgā spožumā; tā izskats bija briesmīgs. Sī tēla galva bija no tīra zelta, tā krūtis un rokas no sudraba, tā vēders un gurni no vara. Tēla stilbi bija no dzelzs, un tā kājas pa daļai no dzelzs un pa daļai no māla. Tev ar visu uzmanību tēlā noraugoties, pēkšņi no kalna bez kādas cilvēku roku palīdzības atraisījās akmens un gāzās lejup; tas ķēra tēla dzelzs un māla kājas un sašķaidīja tās. Līdz ar to sašķīda smalkās druskās arī tēla vara, sudraba un zelta daļas; tās izputēja kā pelavas vasarā uz klona, vējš tās aiznesa, tā ka no tām nekā vairs nepalika. Bet akmens, kas satrieca tēlu, kļuva par lielu kalnu, kas piepildīja visu zemi."

"Tāds ir sapnis," pārliecināti sacīja Daniēls, un ķēniņš, uzmanīgi uzklusot katru sīkumu, saprata, ka tas tiešām bija tas pats sapnis, kas viņu tā satrauca. [498] Līdz ar to viņa prāts bija sagatavots labvēlīgi uzņemt arī izskaidrojumu. Ķēniņu ķēniņš Babilonijas monarham vēlējās atklāt svarīgu patiesību. Dievs rādīja, ka Viņam ir vara pār pasaules valstīm – vara iecelt un atcelt ķēniņus. Nebukadnēcara prātā, ja vien iespējams, bija jāatmodina atziņa par viņa atbildību pret Debesīm, tādēļ valdnieka priekšā tika atvērti nākotnes notikumi, kas sniedzās līdz pat laika galam.

"Tu, ak ķēniņ, tu ķēniņu ķēniņ, tev debesu Dievs ir devis spēju valdīt, varu, spēku un godu, tavā rokā Viņš nodevis cilvēkus visur, kur vien cilvēki dzīvo, kur ir zvēri laukā un putni apakš debess; Viņš tevi iecēlis tiem visiem par valdnieku, tu esi tā zelta galva.

Pēc tevis nāks cita valsts, kas būs vājāka par tavējo, un tad celsies vēl trešā valsts, no vara, tā valdīs pār visu zemi. Tad nāks ceturtā valsts, cieta kā dzelzs. Un, tā kā dzelzs satriec un sagrauj visu, tā šī satrieks un sagraus visas pārējās. Tu redzēji, ka tēlam bija kājas un kāju pirksti pa daļai no māla, pa daļai no dzelzs, un tas norāda uz to, ka šī valsts būs savā būtībā nevienāda veidojuma valsts: tai piemītīs kaut kas no dzelzs stipruma, jo tu redzēji dzelzi, kas maisīta ar māliem; bet, ka tu redzēji kāju pirkstus pa daļai no dzelzs un pa daļai no māla esam, tas norāda, ka šī valsts būs pa daļai stipra, pa daļai tomēr tieksies arī sadrupt. Un, ka tu redzēji, ka dzelzs bija maisīta ar mālu, tas norāda, ka abu daļu cilvēki sadzīvē un laulības noslēdzot gan saskaras cits ar citu, bet neviena daļa nesaraujami nesavienojas ar otru, tieši tā kā dzelzs nesavienojas ar mālu. [499]

Bet šo ķēniņu laikā debesu Dievs cels valsti, kurā pastāvēs nesagrauta mūžīgi un kuras vara nepāries ne uz vienu citu tautu. Tā satrieks un iznīcinās citas valstis, bet pati pastāvēs mūžīgi. Tādēļ tu arī redzēji, ka akmens bez cilvēku palīdzības novēlās no kalna un satrieca dzelzi, varu, mālu, sudrabu un zeltu. Lielais Dievs ķēniņam parādīja, kas notiks nākotnē. Šis sapnis ir tiešām zīmīgs, un paties ir tā izskaidrojums."

Ķēniņš bija pārliecināts par izskaidrojuma patiesīgumu un pazemībā un godbijībā "nometās uz sava vaiga un pielūdza", sakot: "Tas tiešām ir tiesa, ka jūsu Dievs ir Dievs pār visiem dieviem un Kungs pār ķēniņiem, un parāda noslēpumus, tāpēc ka tu šo noslēpumu varēji izstāstīt." (Glikā tulk.)

Nebukadnēcars atcēla pavēli par gudro iznīcināšanu. Viņu dzīvība tika izglābta, pateicoties Daniēla savienībai ar noslēpumu Atklājēju. "Tad ķēniņš paaugstināja Daniēlu un deva tam daudz bagātu dāvanu, un iecēla to par pārvaldnieku pār visu Bābeles zemi un par Bābeles gudro priekšnieku. Daniēls lūdza ķēniņam, un tas iecēla Sadrahu, Mesahu un Abed-Nego par pārvaldniekiem pār visu Bābeles zemi, bet Daniēls palika ķēniņa pilī."

Cilvēces vēstures ziņojumos tautu attīstība, valstu celšanās un krišana lielā mērā tiek saistīta ar atsevišķu cilvēku gribas un varonības izpausmēm, [500] kad notikumu veidošanos, šķiet, nosaka to spēks, godkāre vai kaprīzes. Bet, paverot Dieva Vārda priekškaru, mēs ieraugām, ka aiz un cauri visai cilvēku interešu, spēka un veiklības spēlei klusi un pacietīgi darbojas visžēlīgais Dievs, piepildot savu nodomu.

Nesalīdzināmi jaukos un maigos vārdos apustulis Pāvils kādreiz Atēnu gudrajiem atklāja dievišķo plānu par cilvēces radīšanu un tautu izplatību. "Dievs, kas radījis pasauli un visu, kas tanī, būdams debess un zemes Kungs, nemājo rokām celtos tempļos. Un Viņu neapkalpo cilvēku rokas, it kā Viņam kā vajadzētu; Viņš pats dod visiem dzīvību, elpu un visu; Viņš licis visām tautām celties no vienām asinīm un dzīvot pa visu zemes virsu un nospraudis noteiktus laikus un robežas, kur tiem dzīvot, lai tie meklētu Dievu, vai tie Viņu varētu nojaust un atrast, jebšu Viņš nav tālu nevienam no mums." (Ap. d. 17:24-27)

Dievs ir skaidri paziņojis, ka katrs, kas vien vēlas, var iekļauties derības attiecībās. (Ec. 20:37) Radot pasauli, Viņam bija nolūks, lai zemi apdzīvotu būtnes, kuru esamība izvērstos par svētību gan tām pašām, gan savstarpēji un par godu Radītājam. So mērķi par savu var pieņemt ikviens, kas to grib. Par tiem ir sacīts: "Sos ļaudis Es sev esmu radījis, tie teiks manu slavu!" (Jes. 43:21, pēc Glikā tulk.) Savā bauslībā Dievs darījis zināmus visus patiesās labklājības pamatprincipus, kā tautu, tā

personīgajā dzīvē. Israēliešiem Mozus par šiem likumiem sacīja: "Turiet un dariet, jo tā būs jūsu gudrība un saprašana (..) ." "Jo tas jums nav tukšs vārds, bet ir jūsu dzīvība (..) ." (5. Moz. 4:6; 32:47) [501] Senajam Israēlam nodrošinātās svētības ar tiem pašiem noteikumiem un tādā pašā pakāpē ir apsolītas katrai tautai un atsevišķam cilvēkam zem plašajām debesīm.

Daudzus gadu simtus pirms kādas noteiktas nācijas uznākšanas uz darbības skatuves Visuzinātājs Dievs, raugoties pāri gadsimtiem, noteica valstu celšanos un krišanu. Nebukadnēcaram Kungs paziņoja, ka Babilonijas impērija sabruks un tai sekos otra, kurai arī būs savs pārbaudes laiks. Nepaaugstinot patieso Dievu, arī tās godība nobālēs un viņas vietu ieņems trešā valsts. Arī tā zudīs; un tad pasaules tautas sev pakļaus ceturtnā, cieta kā dzelzs.

Ja Babilonijas, pasaules visbagātākās valsts, valdnieki arvien būtu izjutuši godbijību pret Jehovu, tad tiem tiktu piešķirta gudrība un spēks, lai uzturētu savienību ar Kungu un paliktu stipri. Bet tie patvērumu pie Dieva meklēja vienīgi briesmu un neziņas brīžos. Tādos gadījumos, nespēdami atrast palīdzību pie saviem ievērojamajiem vīriem, tie griezās pie Daniēlam līdzīgiem cilvēkiem – ļaudīm, kuri, kā viņi zināja, godāja dzīvo Dievu un kurus arī Dievs godāja. Viņi lūdza šos cilvēkus atminēt Aizgādības noslēpumus; jo, lai gan Babilonijas valdnieki bija cilvēki ar visaugstākajām intelektuālajām spējām, tie tomēr pārkāpumos bija tik tālu šķirušies no Dieva, ka nespēja saprast uz nākotni attiecošos brīdinājumus un atklāsmes.

Tie, kas pētī Dieva Vārdu, tautu vēsturē var saskatīt burtisku dievišķo pravietojumu piepildīšanos. Sasūkta un salauzta, Babilonija beidzot pazuda, tāpēc ka labklājības laikā tās valdnieki sevi uzskatīja neatkarīgus no Dieva un valsts godību pierakstīja cilvēciskiem sasniegumiem.[502] Medo-Persijas valsti Debesu dusmas piemeklēja tāpēc, ka tā mina kājām Dieva bauslību. Iedzīvotāju vairākums savā sirdī neizjuta nekādu godbijību pret Kungu. Valdīja ļaunums, zaimošana un izvirtība. Katra sekojošā valsts parādās arvien ļaunāka un nekrietnāka – to morālais līmenis slīd arvien zemāk un zemāk.

Ikkatram zemes valdniekam vara tiek piešķirta no Debesīm, un viņa sekmes ir atkarīgas no šīs varas pareizas izlietošanas. Dievišķais Sargs katru uzrunā: "Es tevi apbruņoju, jebšu tu Mani nepazīni." (Jes. 45:5) Senatnē Nebukadnēcaram teiktie vārdi ir dzīva mācība visiem: "Atsvabinies no saviem grēkiem ar taisnību un no saviem noziegumiem ar žēlsirdību, to parādīdams nelaimīgiem! Varbūt tava labklājība tad varēs pastāvēt jo ilgi." (Dan. 4:24)

To saprast – nozīmē saprast, ka "taisnība tautu paaugstina", ka "caur taisnību goda krēsls top stiprināts" un "caur žēlastību tas stāv stiprs"; (Sal. pam. 14:34; 16:12; 20:28) un atzīt pastāvošos principus, ka Dievam ir vara iecelt un nocelt ķēniņus – nozīmē saprast vēstures filozofiju.

Šī patiesība skaidri izteikta vienīgi Dieva Vārdā. Tur tiek rādīts, ka jebkuras tautas, tāpat kā katra atsevišķa cilvēka stiprums neslēpjas spējās vai izdevībās, kas tos dara neuzvaramus. Spēks nav atrodamas viņu lieluma mānijā. To nosaka uzticība Dieva nodomu izpildē.

Nebukadnēcara sapņa tēls

Varenais pravietojums par pasaules valstīm tika ietverts tēlā, ko sapnī redzēja Babilonijas lielais un godkārīgais ķēniņš Nebukadnēcars. Viņš ilgojās uzzināt, kas notiks nākotnē, un tam rādītājā sapnī, ko neviens cilvēks nespēja izskaidrot, Dievs darīja zināmus Zemes vēstures turpmākos notikumus.

Nebukadnēcars domāja, ka Babilonija pastāvēs mūžīgi, tādēļ Kungs viņam deva sapni un sūtīja savu pravieti, kas sniedza sapņa izskaidrojumu, lai ķēniņš saprastu, ka viņa valsts vara neturpināsies bezgalīgi, un lai tas mācītos atzīt, ka patiesība ir kaut kas daudz augstāks par imperiālistisko godkāri. Dievs deva Nebukadnēcaram sapni un tā izskaidrojumu, lai ne tikai Babilonijas valdnieks, bet arī katrs tam sekojošais ķēniņš zinātu, ka visas pasaules valstis labākajā gadījumā pastāv tikai kādu noteiktu laiku un tām jānoiet no skatuves, un ka vienīgā mūžīgā valsts, kas nekad nezudīs, ir Jēzus Kristus Valstība, kas sapnī tika rādīta kā liels akmens, kas piepildīja visu Zemi.

Redzētais tēls kopumā attēloja cilvēku veidotās valstis, bet tā daļas, ar dažādiem metāliem sniegtie simboli, – četras lielas pasauli ietekmējošas impērijas, kas, sākot no Daniēla dienām, dominēs virs zemes. Pirmā no tām bija Babilonija, kas Nebukadnēcara valdīšanas laikā sasniedza savas slavas kalngalus, kļūdamā par visvarenāko varu, kas jebkad ietekmējusi pasauli. A.H. Sayce saka: "Apdzīvotības un senās kultūras ziņā Asīriju tālu pārspēja dienvidu valsts Babilonija. Tā kļuva par centru un izejas punktu civilizācijai, kas vēlāk izplatījās Azijas rietumos." ("The Ancient Empires of the East", 1894 and 1900 eds., p. 93.)

"Sajā zemē ir atklātas noteiktas agrinās civilizācijas attīstības pēdas, un tā kā valsts ir ar visilgstošāko pastāvēšanas vēsturi(..) Babilonija... pārstāv kultūru, civilizāciju, literatūru un visu pārvaldošu reliģisku varu." (The New Schaft-Herzog Encyclopedia of Religious Knowledge, vol 1, pp. 396,397.)

"Neviena galvaspilsēta pasaulē nav bijusi tik varena spēka, bagātības un kultūras ziņā tik milzīgā laika periodā." (Robert WM. Rogers, "A History of Babylonia and Assyria", 4th ed, vo1.1. p. 386.)

Tas, ka Dievs atklāsmi un brīdinājumus sniedza tieši pirmajai un varenākajai pasauli ietekmējošai impērijai, bija ļoti savlaicīgi un lietderīgi, bet Babilonija, lielā, ar tēla zelta galvu ainotā valsts vara, nogāja no skatuves tās vājāko valdnieku Nabonida un viņa dēla Belsacara laikā 538. gadā pirms

Kristus, tajā pašā paaudzē, kad tika dota atklāsme.

Kīra Lielā vadībā Babilonijai sekoja Medo-Persija, kas tēlā simbolizēta ar sudrabu, un pasaules troni paturēja aptuveni divsimt gadus.

331. gadā pirms Kristus Dārijs III (Codomannus) Arbēlas kaujā zaudēja cīņu pret Aleksandru Lielo, kas līdz ar to kļuva par pasaules valdnieku. Grieķijas simbols ir varš. Aleksandrs nomira 323. gadā pirms Kristus, un nedaudz gados viņa veidotā impērija sadalījās savstarpēji karojošās frakcijās, kas sekojošajā gadsimtā valsti neglābjami novājināja, līdz tā palika par laupījumu pieaugošajai varai pie Tibras upes.

Grieķijas impērijas daļu Sīriju Romā iekaroja 190. gadā pirms Kristus, bet 168. gadā pirms Kristus tā pieveica Maķedoniju; un tajā pašā gadā Romas dzelzs monarhijas autoritāti atzina arī Ēģipte. Iesākumā Roma bija vienota, lai gan pastāvēja kā republika. Vēlāk tā kļuva par impēriju. Valsts sadalīšanās, ko sapnī redzētajā tēlā ainoja dzelzs un māla maisījums, notika 4. gadsimtā, iebrūkot barbariem no Eiropas ziemeļiem un austrumiem; un dzelzs Roma sabruka uz visiem laikiem. Ir pielikts daudz pūļu, lai Eiropas tautas kā Romas atsevišķās daļas precību ceļā apvienotu vienā veselā, uz ko norādīja pravietojuma izskaidrojumā minētā sajaukšanās caur cilvēku sadzīvi, bet visi mēģinājumi bijuši neveiksmīgi. Kārlis Lielais un Napoleons centās uzcelt vienotu valsti ar karaspēka palīdzību, bet arī tiem neveicās. Pravietojums vēstīja, ka šīs daļas nesavienosies, tāpat kā dzelzs nesajaucas ar māliem. Vārdi: "Tie viens pie otra nepielips" – ir stiprāki par diplomātiju un armijas spēku.

Romas sadalīšanās gala laikā Debesu Dievs uzcelt savu valsti, kas nekad netiks iznīcināta, nekad netiks atdota citiem ļaudīm, kā tikai tiem, kas tur dzīvos mūžīgi. "Šis sapnis ir tiešām zīmīgs, un patiesi ir tā izskaidrojums."

Izdevēji.

41. Degošais ceplis

(Dan. 3. nod.)

[503] Sapnis par iespaidīgo tēlu, kas Nebukadnēcaram atklāja turpmāko notikumu virkni līdz laika galam, tam tika dots, lai viņš apzinātos savu vietu pasaules vēsturē un izprastu pastāvošās valsts attiecības ar Debesu valstību. Sapņa izskaidrojumā viņš tika skaidri pamācīts par Dieva mūžīgās valstības nodibināšanu. Daniēls bija teicis: "Bet šo ķēniņu laikā Debesu Dievs cels valsti, kura pastāvēs nesagrauta mūžīgi un kuras vara nepāries ne uz vienu citu tautu. Tā satrieks un iznīcinās citas valstis, bet pati pastāvēs mūžīgi. (..) Šis sapnis ir tiešām zīmīgs, un patiesi ir tā izskaidrojums." (Dan. 2:44,45)

Ķēniņš bija atzinis Dieva varu, teikdams Daniēlam: "Patiesi, jūsu Dievs ir visu dievu Dievs (..)." (Dan. 2:47) [504] Kādu laiku Nebukadnēcars tiešām izjuta zināmu dievbijību, bet viņa sirds tomēr nebija šķīstīta no pasaules godkāres un vēlēšanās sevi paaugstināt. Valsts labklājība padarīja to lepnu. Ar laiku viņš mitējās godāt Dievu un atgriezās elku kalpībā ar pieaugošu dedzību un aklu svētulību.

Valdnieka prātā dziļu iespaidu bija atstājuši vārdi: "(..) tu esi tā zelta galva" (Dan. 2:38). Šos apstākļus, kā arī ķēniņa atgriešanos pie elkiem izmantoja viņa valsts padomnieki, iesakot uzcelt tēlu, kas būtu līdzīgs sapnī redzētajam, un novietot to tur, kur visi varētu aplūkot zelta galvu, kas izskaidrojumā nozīmēja viņa valsti.

Glaimojošais priekšlikums ķēniņam patika, un viņš apņēmas to īstenot dzīvē, ejot pat vēl tālāk. Tā vietā, lai oriģinālu tikai attēlotu, viņš nolēma to pārspēt. Viņa atveidotais tēls virzienā no galvas uz kājām nekļūs sliktāks savā vērtībā, bet būs viscaur no zelta, simbolizējot Babiloniju kā mūžīgu, nesagraujamu un visspēcīgu valsti, kas satriec visas citas, bet pati pastāv bezgalīgi.

Doma par mūžīgas impērijas un dinastijas nodibināšanu ļoti stipri iedarbojās uz vareno valdnieku, kura priekšā pasaules valstis tad vairs nespētu pastāvēt. Nesavaldītas godkāres un savtīga lepnuma radītajā sajūsmā viņš apspriedās ar saviem padomdevējiem, kā šo uzdevumu labāk veikt. Aizmirsdami tik zīmīgo dievišķo lēmumu, kas izteikts sapnī redzētajā lielajā tēlā; neņemdami vērā, ka Israēla Dievs bija sūtījis savu kalpu Daniēlu, lai izskaidrotu šī tēla nozīmi, un ka, pateicoties tieši šim izskaidrojumam, [505] valsts gudrie vīri tika izglābti no kauna pilnas nāves; ignorēdami visu, tikai ne vēlēšanos nostiprināt pašu varu un pārākumu, ķēniņš un viņa padomnieki nolēma darīt visu iespējamo, lai paaugstinātu Babiloniju, ka tā būtu cienīga pakļaut sev visu pasauli.

Simboliskais attēlojums, ar ko Dievs ķēniņam un ļaudīm atklāja savu nodomu attiecībā uz zemes tautām, tagad tika izlietots cilvēka varas un spēka pagodināšanai. Daniēla izskaidrojumu atmeta un aizmirsa; patiesību sagrozīja un izlietoja nepareizi. Debesu piedāvāto gleznu, kas cilvēku saprašānai atvērtu svarīgus nākotnes notikumus, izmantoja, lai aizkavētu to atziņu izplatīšanos, ko Dievs vēlējās sniegt pasaulei. Tā ar godkārtīgu cilvēku nodomiem sātans centās nepieļaut dievišķo plānu piepildīšanos cilvēku labā. Cilvēces ienaidnieks zina, ka ar maldi nesajauktai patiesībai ir spēks izglābt, bet, sagrozīta un izlietota sevis paaugstināšanai un cilvēku nodomu atbalstīšanai, tā jau kalpo ļaunā varai.

No savas bagātās mantnīcas krājumiem Nebukadnēcars lika izgatavot lielu zelta tēlu, kas galvenajās

linijās atgādināja sapnī redzēto, izņemot tikai materiālu, no kā to veidoja. Pieraduši pie savu pagānisko dievekleju lieliskajiem tēliem, kaldeji tomēr vēl nekad nebija strādājuši pie tik iespaidīgas un krāšņas, sešdesmit olektis augstas un sešas olektis platas statujas. [506] Un nebija nekas pārsteidzošs, ka zemē, kur viscaur valdīja elku pielūgšana, šo skaisto un dārgo Duras klajumā uzcelto tēlu, kas liecināja par Babilonijas godību, lielumu un varu, iesvētīja pielūgšanai. Lai šis nodoms piepildītos, izdeva pavēli, ka iesvētīšanas dienā visiem jāzemojas šī tēla priekšā, tā apliecinot savu nedalīto uzticību Babilonijas valsts varai.

Pienāca noteiktā diena, un milzīgs cilvēku pulks no visām tautām, ļaudīm un valodām sapulcējās Duras klajumā. Saskaņā ar ķēniņa pavēli, atskanot mūzikai, visi nometās ceļos un pielūdza zelta tēlu. Sajā notikumiem bagātajā dienā tumsības spēkiem šķita, ka tie gūst ārkārtēju uzvaru. Zelta tēla pielūgšana rādīja, ka to apvienos ar jau apstiprinātajām elku pielūgšanas formām, kas bija pieņemtas par valsts reliģiju. Līdz ar to sātans cerēja iznīcināt Kunga nodomu ar Israēla gūstekņu palīdzību Babilonijā visām pagānu tautām sniegt Dieva svētības.

Bet Dievs bija lēmis citādāk. Visi tomēr nelocīja ceļus cilvēka varu attēlojoša elku tēla priekšā. Pielūdzēju pulkā ātrādās trīs vīri, kuri bija stingri apņēmušies neapkaunot Debesu Dievu. Viņu Dievs bija ķēniņu Kēniņš un kungu Kungs, un tie nevienu citu nevēlējās pielūgt.

Vīspārējo panākumu savilņots, Nebukadnēcars saņēma ziņu, ka starp viņa padotajiem ir kādi, kas uzdrošinās nepaklausīt valdnieka rīkojumam. Daži no gudrajiem, skaudībā par godu, ko bija saņēmuši uzticīgie Daniēla biedri, tagad ķēniņam ziņoja, ka tie atklāti pārkāpj viņa pavēli. [507] "Ķēniņš lai dzīvo mūžīgi!" tie izsaucās. "Te ir daži jūdi: Sadrahs, Mesahs un Abed-Nego, kuriem tu esi uzticējies Bābeles zemes pārvaldīšanu; tie, ak ķēniņ, neievēro tavu pavēli, tie negodā tavus dievus un nepielūdz zelta tēlu, ko tu esi licis darināt."

Tad ķēniņš lika tos atvest pie sevis un jautāja: "Vai jūs, Sadrah, Mesah un Abed-Nego, ar nolūku negodājat manus dievus un nepielūdzat zelta tēlu, ko es liku veidot?" Ar draudiem viņš centās tos iespaidot pievienoties pūlim. Norādīdams uz uguns cepli, ķēniņš atgādināja sodu, kas tos sagaida, ja viņi turpinās pretoties tā gribai. Bet ebreji stingri apliecināja savu uzticību Debesu Dievam un pārliecību par Viņa spēku tos izglābt. Zemošanos tēla priekšā visi uzskatīja par pielūgšanu. Sādu godu tie varēja dot vienīgi Dievam.

Trim ebrejiem stāvēt valdnieka priekšā, tas bija pārliecināts, ka tiem piemīt kaut kas tāds, kā trūkst citiem viņa valsts gudrajiem vīriem. Tie bija uzticīgi pildījuši katru uzdoto pienākumu, tāpēc viņš gribēja tos vēlreiz pārbaudīt. Ja vien tie parādītu labprātību pievienoties pūlim tēla pielūgšanā, tad viss būtu kārtībā. "Bet, ja jūs to nepielūdzat, tad jūs tūlīt iemetīs degošā ceplī." Un tad, pacēlis roku, viņš izaicinoši jautāja: "Un kur būtu tāds dievs, kas jūs varētu izglābt no manas rokas?"

Ķēniņa draudi bija veltīgi. Viņš nespēja šos vīrus novērst no uzticības Universa Valdniekam. Tie no savas senču [508] vēstures bija mācījušies, ka nepaklausība Dievam nes negodu, nelaimi un nāvi; un Kunga bijāšana ir gudrības iesākums un patiesas labklājības pamats. Mierīgi skatīdamies uz cepli, tie atbildēja: "Uz to mums tev nekas nav jāpaskaidro! Mūsu Dievs, ko mēs godājam, var mūs izglābt no degošā ceplja, un Viņš mūs izglābs no tavas rokas, ak ķēniņ!" Tā apliecinot, ka Dievs tiks godāts, viņus izglābjot, šo vīru pārliecība kļuva vēl stiprāka, un ar gavilējošu drošību, kas dzimusi nešaubīgā pašātvērbībā uz Kungu, tie vēl piebilda: "Bet, ja Viņš to arī nedarītu, tad tev būs zināt, ak ķēniņ, ka mēs negodāsim tavus dievus un nepielūgsim to zelta tēlu, ko tu uzstatīji."

Tad ķēniņa dusmām vairs nebija robežu. Niknumā "viņa vaigs pret Sadrahu, Mesahu un Abed-Nego", šis nicinātās gūstekņu tautas pārstāvjiem, "galīgi pārvērtās". Devis rīkojumu cepli sakurināt septiņkārt karstāku nekā parasti, viņš sava karaspēka stiprākajiem vīriem pavēlēja saistīt Israēla Dieva pielūdzējus, lai izpildītu piespriesto sodu. "Tā viņi saistīja šos vīrus viņu apmetņos, svārkos, cepurēs un citās drēbēs un iemeta degošā ceplī. Un pēc ķēniņa pavēles cepli tik ārkārtīgi sakurināja, ka liesmu svelme nogalināja tos vīrus, kuri atveda Sadrahu, Mesahu un Abed-Nego."

Bet Kungs savējos neaizmirsā. Kad Viņa liecinieki tika iemesti ceplī, tiem cilvēka izskatā pievienojās pats Pestītājs, un viņi kopīgi staigāja liesmu vidū. [509] Karstumam un aukstumam noteicošā Kunga klātbūtnē uguns zaudēja savas iznīcinošās spējas.

No paaugstinājuma vērojot visu notiekošo, ķēniņš gaidīja šo nepaklausīgo vīru ātru bojāeju, bet gaviles par uzvaru pēkšņi apsīka. Tuvumā esošie augstmaņi redzēja, kā viņa seja nobālēja, kad tas ātri piecēlās no troņa un sasprindzināts vērās liesmu kvēlē. Pārsteigts valdnieks pagriezās pret saviem galma ļaudīm un jautāja: "Vai tad mēs neieņemam uguni trīs saistītus vīrus?" Tie ķēniņam atbildēja: "Jā, tiešām tā, ak ķēniņ!" "Bet es redzu četrus brīvi uguni staigājam, un tiem redzami uguns neko nekā, un ceturtais izskatās kā kāda dievišķa būtne."

Kā gan šis pagānu ķēniņš varēja zināt, kāds izskatās Dieva Dēls? Pildīdami uzticētos pienākumus Babilonijā, ebreju gūstekņi ar savu dzīvi un raksturu bija liecinājuši par patiesību. Kad tiem par viņu ticību jautāja, tie nevilcinoties atbildēja. Vienkārši un skaidri tie atklāja taisnības pamatlikumus, tādā veidā iepazīstinot apkārtējos ļaudis ar Dievu, kuram viņi kalpoja. Tie stāstīja par Kristu, kurš nāks kā Pestītājs; un tāpēc uguni staigājošajā ceturtajā vīrā ķēniņš saskatīja Dieva Dēlu.

Un tad, aizmirsis savu stāvokli un cieņu, Nebukadnēcars nokāpa no troņa un, pieiedams pie degošā ceplja durvīm, sauca: "Sadrah, Mesah un Abed-Nego, jūs vīsaugstākā Dieva kalpi, nāciet šurp laukā!" Kad Sadrahs, Mesahs un Abed-Nego iznāca milzīgā ļaužu pulka priekšā, izrādījās, ka tie ir pilnīgi

neskarti. [510] Pestītāja klātbūtne tos bija pasargājusi, jo sadegušas bija vienīgi viņu saites. "Un zemes pārvaldnieki, priekšnieki un augstākie virsnieki, kas tur bija sapulcējušies, redzēja, ka uguns tiem trim vīriem nemaz nebija kaitējusi: viņu galvas mati nebija apsviluši, viņu apmetņi nebija apdeguši un deguma smaka tajos nebija manāma."

Tika aizmirsts ar tādu sajūsmu celtais lielais zelta tēls. Dzīvā Dieva klātbūtnē ļaudis trīcēja un drebēja. Pazemotais ķēniņš bija spiests izsaukties: "Slavēts lai ir Sadraha, Mesaha un Abed-Nego Dievs, kas sūtījis savu eņģeli un izglābis savus kalpus, kuri paļāvās uz Viņu un netaupīja savu dzīvību, pārkāpdami ķēniņa pavēli, lai negodātu un nepielūgtu citu dievu kā vien savu Dievu!"

Tās dienas piedzīvojumi ierosināja Nebukadnēcaru izdot pavēli, "ka visās tautās, ciltīs un valodās ikvienu, kas zaimotu Sadraha, Mesaha un Abed-Nego Dievu, būs sacirst gabalos un viņa namu pārvērst par drupu kaudzi, jo nav cita Dieva, kas varētu izglābt!"

Sādos un līdzīgos vārdos Babilonijas valdnieks darīja visu iespējamo, lai ļaudīm virs zemes atklātu savu pārliecību, ka ebreju Dieva spēks un vara ir visaugstākās pielūgšanas cienīgi. Un Kungs bija apmierināts ar ķēniņa centieniem Viņu pagodināt, šo uzticības apliecību izplatot visās Babilonijas valsts robežās.

Atklāti runādams un pūlēdamies paaugstināt Debesu Dievu pāri visiem citiem dieviem, ķēniņš rīkojās pareizi, [511] bet, gribēdams savus padotos piespiest uz līdzīgu ticības pārliecību un līdzīgu godbijību, Nebukadnēcars pārkāpa laicīga valdnieka tiesības. Viņam nebija nedz pilsonisko, nedz morālo tiesību ar draudiem un nāves sodu spiest ļaudis kalpot Dievam, tāpat kā nebija tiesību draudēt un izdot pavēli iemest degošā ceplī visus, kas atsacījās pielūgt zelta tēlu. Dievs nekad cilvēku nespēž Viņam paklausīt. Viņš visiem ļauj brīvi izvēlēties, kam tie grib kalpot.

Izglābjot savus uzticīgos kalpus, Kungs darīja zināmu, ka Viņš vienmēr stāv apspiesto pusē un nosoda laicīgās varas, kas saceljas pret Debesu Autoritāti. Trīs ebreji visai [512] Babilonijas tautai apliecināja uzticību Viņam, kuru tie pielūdza. Tie paļāvās uz Dievu. Pārbaudījumu stundā viņi atcerējās apsolījumu: "Kad tu iesi caur ūdeņiem, Es būšu pie tevis, un caur straumēm, tās tevi nepārplūdinās; kad tu iesi caur uguni, tu nesadegsi, uguns liesmas tev nekaitēs!" (Jes. 43:2) Un viņu ticība dzīvajam Vārdam iespaidīgā veidā tika pagodināta visu acu priekšā. Vēsti par šo vīru brīnišķo izglābšanu dažādu tautu pārstāvji, kurus Nebukadnēcars bija saaicinājis uz tēla iesvētišanu, aiznesa tālu pasaulē. Ar savu bērnu uzticību Dievs tika pagodināts visās apdzīvotajās zemēs.

Ebreju jauniešu piedzīvojums Duras klajumā sniedz svarīgas mācības. Mūsu dienās daudzi Dieva kalpi, lai gan nebūs darījuši neko ļaunu, tiks pakļauti pazemojumiem un vajāšanām no tiem, kas sātana iedvesmoti, ir pildīti ar naidu un reliģisku fanātismu. Cilvēku dusmas sevišķi vērsīsies pret tiem, kuri svētīs ceturtdā baušļa Sabatu, līdz beidzot ar vispārēju dekrētu paziņos, ka tie ir pelnījuši nāvi.

Bēdu laiks no Dieva ļaudīm prasīs nesvārstīgu uzticību. Viņa bērniem būs jāapliecina, ka tie pielūdz vienīgi Viņu un ka nekādi apsvērumi, pat dzīvības zaudēšana, tos nespēj piespiest pat uz vismazāko piekāpšanos neīstajai dievkalpošanai. Uzticīgai sirdij grēcīgu, mirstīgu cilvēku pavēles blakus mūžīgā Dieva Vārdam zaudēs jebkādu nozīmi. Tie paklausīs patiesībai, kaut arī pēc tam sekotu [513] cietums, izsūtīšana vai nāve.

Tāpat kā Sadraha, Mesaha un Abed-Nego dienās, arī zemes vēstures noslēgumā Kungs vareni darbosies to labā, kas nesatricināmi stāvēs par patiesību. Viņš, kurš ar ebreju jaunekļiem staigāja degošajā ceplī, ar saviem sekotājiem būs kopā it visos apstākļos. Viņa pastāvīgā klātbūtne tos iepriecinās un uzturēs. Visgrūtākajā laikā, tādā bēdu laikā, kāds vēl nav bijis, kamēr ļaudis dzīvo virs zemes, Viņa izredzētie stāvēs nešaubīgi. Sātans ar visiem ļaunajiem spēkiem nespēs iznīcināt pat visvājāko Dieva svēto. Vareni eņģeļi tos aizsargās, un Jehova viņu labā atklāsies kā "dievu Dievs", kurš vienmēr spēj izglābt tos, kas uz Viņu paļaujas.

42. Patiess lielums

(Dan. 4. nod.)

[514] Pacelts pasaules slavas augstumos un pat no Inspirācijas atzīts kā "ķēniņu ķēniņš" (Ec. 26:7), Nebukadnēcars tomēr laiku pa laikam saprata, ka par savas valsts godību un spožumu viņam jāpateicas Jehovam. Tāda bija viņa izjūta pēc sapņa ar lielo tēlu. Valdnieka prātu dziļi iespaidoja redzētais skats un doma, ka Babilonijas impērija, lai cik varena tā bija, beidzot tomēr kritīs, un tāpat arī citas valstis zaudēs savu iespaidu, līdz noslēgumā visas zemes varas tiks pakļautas valstij, kuru uzcelš Debesu Dievs un kas nekad netiks izpostīta.

Tomēr šo cēlo izpratni par Dieva nolūku ar pasaules tautām Nebukadnēcars vēlāk zaudēja; vienīgi, kad Duras klajumā viņa lepna gars tika pazemots ļaužu pulka priekšā, tas atkal atzina, ka Dieva "valstība ir mūžīga, un Viņa valdīšana paliek uz radu radiem". [515] Piedzimušam un audzinātam kā elku pielūdzējam, un vadot elku pielūdzējus ļaudis, Nebukadnēcaram tomēr bija iedzimta taisnības izjūta, tādēļ Dievs viņu varēja lietot kā rīku pretinieku sodīšanai un dievišķo nodomu piepildīšanai visā pasaulē. Kā "visvarmācīgākajiem tautu starpā" (Ec. 28:7), šim valdniekam un viņa karavīriem pēc gadiem ilgām, pacietīgām un grūtām pūlēm tika dota uzvara pār Tiru. Arī Ēģipte kļuva par

laupījumu viņa uzvarošajām armijām. Tā pievienojot Babilonijai tautu pēc tautas, pieauga arī viņa slava, izvirzot to par šī laikmeta lielāko valdnieku.

Tāpēc nav jābrīnās, ka sekmēm tik bagāts monarhs, tik godkārīgs un pašlepnis, krita kārdināšanā novērsties no pazemības takas, kas vienīgā vada uz īstu lielumu. Savu uzvarām vainagoto karagājienu starplaikos Nebukadnēcars daudz domāja par galvaspilsētas nostiprināšanu un izdaiļošanu. Beidzot Bābeles pilsēta kļuva par viņa valsts galveno skaistumu un godu, par "zelta pilsētu", visas zemes slavu. Viņa dedzība celtniecībā un sevišķās sekmes, izveidojot Bābeli par vienu no pasaules brīnumiem, kalpoja viņa lepnuma izaugsmei, līdz tas nonāca lielās briesmās pazaudēt "gudra valdnieka" reputāciju, kuru Dievs varētu turpināt izlietot par ieroci dievišķo nodomu piepildīšanai.

Dievs savā žēlastībā tam deva citu sapni, lai to brīdinātu par briesmām un valgiem, kas bija izlikti viņa krišanai. Nakts parādīšanā Nebukadnēcars redzēja lielu koku. Tas auga zemes vidū, viņa galotne sniedzās līdz debesīm un tā zari līdz pasaules galam. Ganāmpulki uz kalniem un pakalniem atrada patvērumu tā ēnā un putni vija ligzdas šī koka zaros. [516] "Tā lapas bija skaistas, tā augļi bagātīgi, un barības tur bija visiem."

Ķēniņam sasprindzināti uz to raugoties, viņš redzēja, ka kokam tuvojas "kāds svēts sargs" un stiprā balsī sauc:

"Nocērtiet šo koku, apcērtiet tā zarus! Noplūciet tam lapas un izkaisiet tā augļus, lai lauku zvēri aiziet no tā un putni no viņa zariem! Bet tā saknāju ar celma daļu atstājiet zemē, iesaistījuši to dzelzs un vara važās lauku zālē, lai to slacina debesu rasa un tas kopā ar lauku un meža zvēriem paliek saskarē ar zemes zāli. Tanī esošā cilvēka sirds lai top pārvērsta, un lai tam top piešķirta dzīvnieka sirds, un tā lai paiet septiņi gadi. Tas ir svēto sargu lēmums un svēto eņģeļu pavēle, un visi, kas dzīvo, lai atzīst, ka Visaugstajam ir vara pār cilvēku ķēniņvalstīm, ka Viņš ikvienu ķēniņvalsti dod, kam vien gribēdams, un ka Viņš var paaugstināt līdz ķēniņa godam arī pašu zemāko no cilvēkiem."

Ļoti uztraucies par sapni, kas droši vien paredzēja nelaimi, ķēniņš to atkārtoja saviem padomniekiem, bet, lai gan tas bija visai noteikts, neviens to nespēja izskaidrot.

Atkal šai elkus pielūdzošai tautai tika dota liecība, ka Debesu valstības noslēpumus spēj saprast vienīgi tie, kas mīl un bīstas Dievu. Apjukumā ķēniņš sūtīja pēc sava kalpa Daniēla, ko cienīja godīguma, pastāvības un nepārspējamās gudrības dēļ.

Kad, paklausot aicinājumam, Daniēls atradās ķēniņa [517] priekšā, Nebukadnēcars sacīja: "Beltsacar, tu visu gudro priekšniek! Es zinu, ka tevī mājō svēto dievu gars un ka nekādu noslēpumu izpratne tev nesagādā grūtības. Uzklausi manu sapni, ko es redzēju un izskaidro man sapņa nozīmi!" Un pēc sapņa izstāstīšanas, valdnieks vēl piebilda: "Beltsacar, izskaidro tu man, ko šis sapnis nozīmē, tāpēc ka visi manas valsts gudrie to nevar izskaidrot. Bet tu to vari, jo tevī mājō svēto dievu gars!"

Daniēlam sapņa nozīme bija skaidra, bet tā viņu ļoti uztrauca. Viņš "stāvēja pilnīgi sastindzis aiz izbailēm, un viņa domas to biedēja". Redzot Daniēla vilcināšanos un nomāktību, ķēniņš savam kalpam izteica līdzjūtību: "Beltsacar, lai sapnis un tā izskaidrojums tevi neizbiedē!"

"Mans kungs," Daniēls atbildēja, "kaut jel sapnis attiektos uz tiem, kas tevi ienīst, un tā izskaidrojums uz taviem ienaidniekiem!" Praviētis apzinājās, ka Dievs viņam uzlicis svinīgu pienākumu atklāt Nebukadnēcarei tiesas spriedumu, kas nāks pār viņu tā lepības un augstprātības dēļ. Daniēlam bija jāizskaidro sapnis ķēniņam saprotamā valodā; un, lai gan sapņa briesmīgā nozīme viņu satrauca un lika vilcināties, tomēr tam, nerēķinoties ar sekām, vajadzēja teikt patiesību.

Tad Daniēls iepazīstināja ķēniņu ar Visvarenā pavēli: "Tas koks, ko tu redzēji," viņš sacīja, "kas kļuva arvien lielāks un varenāks, tā ka tā galotne sniedzās līdz debesīm un tas bija redzams visā pasaulē, kura lapu sega bija skaista, kura augļi bija bagātīgi, no kura pārtika visi, kura pavēnī dzīvoja lauku zvēri un kura zaros vija savas ligzdas debesu putni, – tas esi tu, ak ķēniņ, kas tu esi kļuvis liels un varens, [518] kura varenība tā pieaugusi, ka tā sniedzās līdz debesīm, un kura vara aizstiepjas līdz pasaules galam.

Bet tam, ka ķēniņš redzēja no debesīm nokāpjam svētu sargu, kas sauca: nocērtiet šo koku un iznīciniet to, bet atstājiet tā saknāju un celma daļu zemē dzelzs un vara važās zaļajā lauku zālē, lai tas top debess rāsas slacināts un tiek pielīdzināts lauku dzīvniekiem, kamēr viņam pāri būs gājuši septiņi gadi! – Tam ir, ak ķēniņ, šāda nozīme, un tas ir Visaugstākā lēmums, kas nāks pār manu kungu un ķēniņu:

Tevī izstums no cilvēku sabiedrības, tu mitīsi pie lopiem laukā, zāli tev dos ēst kā lopiem laukā, debess rasa tevi slacinās; septiņi gadi pāries tev pāri, kamēr tu atzīsi, ka Visaugstākajam ir vara pār cilvēku valstīm, ka Viņš var piešķirt valsts vadību, kam vien gribēdams. Bet, ka bija pavēlēts, lai koka saknāju ar celma daļu atstāj zemē, tam šāda nozīme: tavu ķēniņa valsti tev atkal atdos, līdzko tu atzīsi, ka debesu Dievs valda pār visu."

Sapni uzticīgi izskaidrojais, Daniēls lūdza lepno monarhu nožēlot grēkus un atgriezties pie Dieva, lai tādā veidā varbūt vēl novērstu draudošo nelaimi. "Tādēļ, ak ķēniņ, pieņem manu padomu: atsvabinies no saviem grēkiem ar taisnību un no saviem noziegumiem ar žēlsirdību, to parādīdams nelaimīgajiem! Varbūt tava labklājība tad varēs pastāvēt jo ilgi." (Dan. 4:24) [519]

Kādu laiku brīdinājums un pravieša padoms Nebukadnēcaru ļoti ietekmēja, bet sirds, kuru nav pārveidojusi Dieva žēlastība, ātri zaudē Svētā Gara iespaidu. No ķēniņa sirds vēl nebija izsakņota

tieksme apmierināt savas iegribas un godkāri. Neskatoties uz viņam žēlastībā dotajām pamācībām un brīdinājumiem, ko sniedza pagātnes piedzīvojumi, Nebukadnēcars atkal ļāvās greisirdībai un skaudības garam, domājot par valstīm, kas sekos Babilonijai. Valsts pārvalde, kas agrāk bija zināmā mērā taisnīga un žēlsirdīga, kļuva despotiska un varmācīga. Nocietinādams sirdi, viņš Kunga piešķirtās dāvanas izlietoja sevīs pagodināšanai, paaugstinādamies pāri Dievam, kurš tam bija devis dzīvību un varu.

Kādus mēnešus Dieva tiesa vilcinājās. Bet tā vietā, lai šo iecietības laiku izmantotu nožēlai, ķēniņš izturējās saudzīgi pret savu lepnumu, līdz zaudēja ticību sapņa izskaidrojumam un par savām agrākajām bailēm pat pajokoja.

Gadu pēc brīdinājuma saņemšanas, staigādams savā pilī un lepni domādams par valdnieka varu un savām celtnieka sekmēm, Nebukadnēcars izsaucās: "Vai šī nav tā lielā Bābele, ko es uzcēlu ar savu spēku ķēniņam par mājokli un par godu savai varenībai?"

Kamēr šie lepnie vārdi vēl bija uz ķēniņa lūpām, balss no Debesīm paziņoja, ka ir pienācis Dieva nospriestais tiesas laiks. Viņa ausis dzirdēja Jehovas pavēli: "Tā tev, ak ķēniņ Nebukadnēcar, ir likts sacīt: tava ķēniņa valsts un cienība tev ir atņemta! [520] Tevi izstums no cilvēku sabiedrības, tu dzīvosi pie lopiem laukā, tev dos zāli ēst kā lopiem. Un tā paies septiņi gadi, iekams tu atzīsi, ka Visaugstākajam ir vara pār cilvēku ķēniņa valstīm un ka Viņš var ķēniņa valsti piešķirt, kam vien Viņš grib."

Ācumirkli pazuda Dieva piešķirtais saprāts. Spējas spriest, kas, pēc viņa domām, bija attīstītas līdz pilnībai, un gudrība, ar ko ķēniņš tā lepojās, tika atņemta, un kādreiz varena valdnieks kļuva ārprātīgs. Viņa roka vairs nespēja turēt valdnieka scepteri. Brīdinājuma vēstis nebija ņemtas vērā; un tagad, Radītāja varas sasists un no cilvēkiem izstumts, Nebukadnēcars "ēda zāli kā lopi laukā, debess rasa slacināja viņa miesu, viņam izauga mati tik gari kā ērgļa spalvas, un viņa nagi bija kā putnu nagi".

Septiņus gadus Nebukadnēcara stāvoklis radīja izbrīnu viņa pavalstniekos, jo septiņus gadus tas bija pazemots visas pasaules priekšā. Pēc tam saprašana atkal tika atjaunota, un, pazemībā lūkodamies uz Debesu Dievu, viņš šajā pārmācībā atzina dievišķo roku. Tas atklāti paziņoja par savu noziegumu un Kunga lielo žēlastību viņa dziedināšanā. "Kad pagāja noteiktais laiks, es, Nebukadnēcars, pacēlu savas acis uz debesīm, mans saprāts atkal atgriezās manī, un es teicu to Visaugstāko, es slavēju un pagodināju To, kas dzīvo mūžīgi, kura vara un valdonība ir mūžīga un kura ķēniņa valstība paliek uz radu radiem. Viņa priekšā pazūd nebūtībā visi zemes iedzīvotāji, Viņš dara pēc sava prāta ar debesu pulkiem un ar zemes iedzīvotājiem. Nav neviena, kas varētu aizkavēt Viņa roku un Viņam sacīt: ko Tu tur dari? [521]

Tanī pašā laikā manī atgriezās atpakaļ mans prāts, un par šlavu un uzplaukumu manai valstij atgriezās atpakaļ manā rokā spožums. Mani padomnieki un dižciltīgie uzmeklēja mani, iecēla mani atkal ķēniņa godā, mana vara kļuva vēl lielāka."

Kādreizējais lepnais monarhs bija kļuvis pazemīgs Dieva bērns. Nežēlīgais, varmācīgais patvaldnieks bija pārvērties par gudru un līdzjūtīgu ķēniņu. Viņš, kurš tika izaicinājis un zaimojis Debesu Dievu, tagad atzina Visaugstākā varu un nopietni pūlējās veicināt godbijību pret Jehovu, kā arī vairo savas pavalstnieku labklājību. Kungu Kunga un ķēniņu Ķēniņa sodīts, Nebukadnēcars beidzot iemācījās to, ko nepieciešams zināt ikvienam valdniekiem, – ka īstais lielums ir patiesa dievbijība. Viņš atzina Jehovu par dzīvo Dievu, teikdams: "Es, Nebukadnēcars, tagad slavēju, godinu un augsti teicu debesu Ķēniņu, jo visi Viņa darbi ir patiesība un visi Viņa ceļi ir taisnība: Viņš var pazemot, kas lepnībā staigā." (34.p.)

Dieva nodoms, lai pasaules lielākā valsts paustu Viņa slavu, tagad bija piepildīts. Šis publiskais paziņojums, kurā Nebukadnēcars atzina Dieva žēlastību, laipnību un varu, ir pēdējais darbs viņa dzīvē, kas uzrakstīts svētajā vēsturē.

43. Neredzamais sargs

(Dan. 5. nod.)

[522] Tuvojoties Daniēla dzīves noslēgumam, zemē, uz kuru viņš un tā biedri bija aizvesti gūstā vairāk kā pirms sešdesmit gadiem, norisinājās lielas pārmaiņas. Nebukadnēcars – "tautu briesmas" – bija miris (Ec. 28:7), un Babilonija – "visas zemes lepnums" (Jer. 51:41) tā pēcteču nesaprātīgās valdīšanas rezultātā pakāpeniski, bet noteikti slidēja pretī pilnīgam sabrukumam.

Valdot negudrajam un vājajam Nebukadnēcara mazdēlam Belsacaram, Babilonijai drīz bija jākrīt. Ieguvis varu agrā jaunībā, Belsacars ar to lepojās un sirdī paaugstinājās pret Debesu Dievu. Viņam bija daudz izdevību atzīt dievišķo gribu un izprast savu atbildību. Viņš zināja par vectēva pazemojumu, kad tas uz Dieva pavēli tika izstumts no cilvēku sabiedrības. Viņš arī atcerējās Nebukadnēcara atgriešanos un brīnišķīgo dziedināšanu. Bet Belsacars pieļāva, ka mīlestība uz izpriecām un sevīs pagodināšanu izdzēsa [523] mācības, kuras tas nekad nedrīkstēja aizmirst. Viņš izšķērdēja žēlastībā dotās izdevības un nokavēja izlietot tam pieejamos līdzekļus, lai pilnībā iepazītos ar patiesību, ko, maksājot ar lielām ciešanām un pazemojumiem, Nebukadnēcars beidzot bija ieguvis.

Tam visam Belsacars nevērīgi pagāja garām.

Uz nelaimi nebija ilgi jāgaida. Babilonijas galvaspilsētu aplenca Kīrs, kas bija Medijas Dārija radnieks un apvienotās Medo-Persijas armijas karavadonis. Bet šķietami neieņemamajā cietoksnī, paļaujoties uz masīvajiem mūriem un vara vārtiem, uz Eifratas upes sniegto aizsardzību un bagātajiem uztura krājumiem, baudkārais monarhs jutās drošs un pavadīja laiku izpriecās un uzdzīvē.

Savā lepnumā un uzpūtībā, izturēdamies visai pārgalvīgi, Belsacars "sarīkoja saviem tūkstoš dižciltīgajiem lieliskas dzīres un dzēra ar tiem kopā vīnu, sēdēdams visu vīnu priekšgalā". So skatu vēl krāšņāku padarīja tā pievilcība, ko spēj dot bagātība un vara. Ķēnišķīgajā mielastā piedalījās apburoši skaistas sievietes. Tur klāt bija gudri un augsti izglītoti cilvēki. Prinči un valsts vīri dzēra vīnu kā ūdeni un no tā apreibināti, nodevās uzdzīvei.

Reibumā zaudējis saprātu un padevies zemākajām tieksmēm un kaislībām, šis izlaidīgās orgijas vadīja pats ķēniņš. Turpinoties uzdzīvei, viņš "pavēlēja atnest tos zelta un sudraba traukus, ko (..) Nebukadnēcars bija atvedis no Jeruzālemes Dieva nama, lai dzertu vīnu no tiem viņš pats, viņa dižciltīgie, viņa sievas un blakussievas". [524] Ķēniņš gribēja pierādīt, ka viņa rokām nekas nav par svētu, lai to lietotu. "Kalpi atnesa zelta traukus (..). Ķēniņš, viņa dižciltīgie, viņa sievas un blakussievas dzēra vīnu no tiem. Viesi dzēra vīnu un daudzinaja slavas dziesmās savus zelta un sudraba, vara un dzelzs, koka un akmens dievekļus."

Belsacars pavisam maz domāja par to, ka viņa elkudievīgajās dzīrēs atradās arī Debesu Liecinieks. Dievišķais Sargs nepamanīts noskatījās uz šo svētuma sagānīšanu, dzirdēja zaimojošo līksmību un ievēroja kalpošanu elkiem. Tomēr drīz šis neaicinātais Viesis lika just savu klātbūtni. Kad dzīres bija sasniegušas augstāko pakāpi, parādījās kāda roka, kas uz pils sienas uguns liesmām līdzīgiem burtiem rakstīja vārdus, kuri, kaut arī lielais ļaužu pulks tos nesaprata, bija tiesas spriedums tagad sirdsapziņā skartajam ķēniņam un viņa viesiem.

Nevaldāmā līksmība apklusā, un, neizsakāmu baiļu pārņemti, vīrieši un sievietes vēroja roku, kura lēni veidoja noslēpumainos burtus. Kā panorāmā gar acīm slidēja viņu dzīves ļaunie darbi; tiem šķita, ka atrodas Mūžīgā Dieva tiesas krēsla priekšā, kura varu tie tikko bija zaimojuši. Tur, kur pirms dažiem mirkliem valdīja jautrība un bija dzirdamas zaimojošas asprātības, tagad varēja redzēt bālas sejas un atskanēja izbaiļu kliezieni. Kad Dievs liek cilvēkiem izbīties, tie vairs nespēj noslēpt savu satraukumu.

Vairāk par visiem šīs bailes izjuta Belsacars. Viņš bija visatbildīgākais par sacelšanos pret Dievu, kas tajā naktī Babilonijas galmā sasniedza kulmināciju. Neredzamā Sarga klātbūtnē, kas pārstāvēja To, kura vara tika izaicināta un kura Vārdu zaimoja, ķēniņš no bailēm kļuva kā paralizēts. [527] Bija pamodusies sirdsapziņa. "(..) viņam galīgi zuda spēki, un viņa ceļi ļodzījās". Paļaudamies uz savu varu, Belsacars bija ārkārtīgi noziedzies pret Debesu Dievu, neticēdams, ka kāds uzdrošināsies viņam sacīt: "Kāpēc tu tā dari?" Tagad viņš saprata, ka tam par uzticēto namturību jādod norēķins, bet par izšķiestajām izdevībām un spītīgo attieksmi viņam nebija nekāda atvainojuma.

Velti ķēniņš pūlējās izlasīt liesmojošos burtus. Šeit bija noslēpums, kuru viņš nespēja izdibināt; šeit bija vara, kuru viņš nespēja saprast un apstrīdēt. Izmisis tas griezās pēc palīdzības pie savas valsts gudrajiem. Viņa mežonīgie kliezieni izskanēja visā auditorijā, saucot vārdotājus, kaldejus un pareģus, lai tie izlasītu šo rakstu. "Kas šo rakstu var lasīt un man izskaidrot, to būs ietērpt purpurā un tam dot zelta ķēdi ap kaklu, un tas būs trešais valsts valdībā." Bet veltīga bija viņa vēšanās pie valsts uzticamajiem padomniekiem, piedāvājot bagātu atalgojumu. Debesu gudrību nav iespējams ne nopirkt, ne pārdot. "Tad pienāca visi ķēniņa gudrie, bet tie nevarēja ne rakstu lasīt, ne izskaidrot." Tie bija tikpat nevarīgi atšifrēt noslēpumainos burtus kā iepriekšējo paaudžu gudrie, kas nespēja izskaidrot Nebukadnēcara sapni.

Tad valdnieka māte atcerējās Daniēlu, kurš pirms pusgadsimta bija ķēniņam Nebukadnēcare darījis zināmu sapni par lielo tēlu un to arī izskaidrojis. [528] "Ķēniņš lai dzīvo mūžīgi!" viņa sacīja. "Tavas domas lai tevi nebaida, un tavs vaigs lai nenobāl! Tavā valstī ir vīrs, kurā mājā svēto dievu gars; jau tava tēva valdīšanas laikā viņā parādījās dievišķa apgaismība, saprašana un gudrība, tā ka tavs tēvs, ķēniņš Nebukadnēcars, viņu iecēla par gudro, vārdotāju, kaldeju un zīlnieku priekšnieku, – tavs tēvs, ak ķēniņ! Tāpēc, ka viņā tiešām mājāja augsts gars, prāts un saprašana, kas parādījās viņa spējās sapņi un noslēpumu izskaidrošanā un mīklu uzminēšanā. Tas ir Daniēls, kuram ķēniņš piešķīra vārdu Beltsacars. Aicini Daniēlu, tas tev dos izskaidrojumu!"

Tā "nu ķēniņa priekšā atveda Daniēlu", un, piespiezdamies sevi savaldīties un atgūt mieru, Belsacars pravieti uzrunāja: "Vai tu esi Daniēls, viens no tiem jūdiem, kurus ķēniņš, mans tēvs, ir atvedis šurp trimdā? Es dzirdēju par tevi, ka tevī mājot dievišķs gars, ka tevī mīt arī apgaismība, saprašana un liela gudrība. Pie manis nupat atveda gudros un vārdotājus, lai tie izlasītu, lūk, šo rakstu un to man izskaidrotu; bet tie nevarēja man dot izskaidrojumu. Bet par tevi es dzirdēju, ka tu to varot – tu varot izskaidrot noslēpumus. Nu tad, ja tu vari lasīt šo rakstu un man to izskaidrot, tad tevi ietērps purpurā un zelta ķēdi tev liks ap kaklu, un tu būsi trešais manas valsts valdībā." [529]

Bez kādas ieinteresētības par ķēniņa solījumiem, baiļu pārņemtā pūļa priekšā Daniēls stāvēja pavisam mierīgs, un, apzinoties sevi kā Visaugstākā kalpu, kura uzdevums nav glaimot, viņš sacīja: "Paturi savas dāvanas un dod savu atalgojumu citam, bet šo rakstu es izlasīšu, un to es ķēniņam izskaidrošu."

Vispirms pravietis Belsacaram atgādināja tam zināmos notikumus, no kuriem viņš tomēr nebija mācījies pazemību, kas to būtu varējusi izglābt. Viņš runāja par Nebukadnēcara grēku un krišanu un par Kunga izturēšanos pret viņu, par to, kā Kungs tam uzticēja valdību un godu, un par dievišķo sodu, kas nāca pār viņu lepnības dēļ, kā arī atgādināja, ka beidzot Nebukadnēcars atzina Israēla Dieva varu un žēlastību. Tad drošos, izteiksmīgos vārdos viņš norāja Belsacaru par tā lielo ļaunumu. Viņš uzrādīja ķēniņam tā grēkus un arī mācības, kuras tas varēja apgūt, bet nebija to izdarījis. Belsacars nebija pareizi uztvēris vectēva piedzīvojumus, ne arī ņēmis vērā biedinošos notikumus, kas viņam bija tik svarīgi. Ķēniņam tika dota izdevība atzīt patieso Dievu un Tam paklausīt, bet viņš to neņēma pie sirds, tādēļ tagad bija jāpļauj sacelšanās augļi.

“Bet tu, viņa dēls Belsacar, neiedvesi sev pazemību savā sirdī, kaut gan tu visu to zināji. Tu drīzāk esi sacēlies pret Debesu Kungu, jo dzīrēs kalpi bija spiesti atnest tev un nolikt tev tavā priekšā Dieva nama traukus, un tu un tavi dižciltīgie, tavas sievas un blakussievas, jūs visi dzērāt vīnu no tiem un daudzinajāt īpašās slavas dziesmās savus sudraba un zelta, vara un dzelzs, koka un akmens dievus, kas ne redz, ne dzird un kam nav prāta. Bet tam Dievam, kura rokā stāv tava dzīvības dvesma un visi tavi ceļi un likteņi, tu nedevi godu. Tāpēc Viņš sūtīja šo roku līdz ar tās darināto uzrakstu.” [530]

Pagriezies pret sienu, uz kuras atradās no Debesīm sūtītā vēsts, pravietis lasīja: “Mene, mene, tekell, upharsin.” Roka, kas burtus bija rakstījusi, vairs nebija redzama, bet šie četri vārdi vēl joprojām liesmoja ar bijājamu nepārprotamību; un ļaudis, elpu aizturējuši, klausījās jau nosirmojušā pravieša paziņojumu:

“Tam ir šāda nozīme: mene – Dievs tavas valstības dienas ir skaitījis un tās izbeidzis; tekell—tu esi svērts svaru kausā un atrasts par vieglu; upharsin – tava valsts ir dalīta un atdota mēdiešiem un persiešiem.”

Šis nakts neprātīgajās izpriecās Belsacars un viņa lielkungi piepildīja savu un kaldeju valsts nozieguma mēru. Dieva roka nevarēja vairs ilgāk aizturēt draudošo ļaunumu. Savā aizgādībā Kungs dažādos veidos bija centies tiem iemācīt godbijību pret Viņa likumiem. “Mēs gribējām Bābeli dziedināt, bet tā nebija dziedināma”, (Jer. 51:9) Viņš paziņoja par ļaudīm, kuru noziegums tagad sniedzās līdz Debesīm. Cilvēka sirds neparastās stūrgalvības dēļ Dievs beidzot atrada par nepieciešamu atļaut lai piepildās neatsaucamais spriedums. Belsacaram bija jākrīt un viņa valstij jānonāk cita rokās.

Pravietim beidzot runāt, ķēniņš to centās atalgot ar godu, kā bija apsolīts. “Belsacars pavēlēja Daniēlu tērpt purpurā un tam dot zelta ķēdi ap kaklu un ar saucieniem darīt tautai zināmu par viņu, ka viņš valdīs valstī kā trešais.”

[531] Vairāk nekā pirms gadsimta inspirācija bija paziņojusi, ka “izpriecešas nakts”, kad ķēniņš ar saviem padomniekiem nodosies Dieva zaimošanai, pēkšņi pārvērtīsies baiļu un posta naktī. Un tagad ātrā gaitā viens otram sekoja lieli notikumi, tieši tā kā bija attēlots praviešu rakstos, pirms vēl piedzima šīs drāmas galvenie dalībnieki.

Atrodoties turpat svētku telpās un to pulkā, kuru liktenis jau bija apzīmogots, ķēniņš saņēma ziņu, ka viņa pilsētu ieņēmis ienaidnieks, pret kura nodomiem viņš jutās tik drošs: “Brasli ieņemti, purvi izdedzināti, karavīri paguruši un zaudējuši drosmi.” (Jer. 51:31,32) Ķēniņam un viņa lielkungiem dzerot no svētajiem Jehovas traukiem un cildinot savus sudraba un zelta dievus, mēdieši un persieši, novadot citā gultnē Eifratas ūdeni, bija iesaļojuši neapsargātajā pilsētā. Kīra karaspēks tagad atradās pie pils mūriem, pilsēta bija pilna ar ienaidnieka armijas vīriem “kā ar siseņiem” (Jer. 51:14), un viņu uzvaras saucieni skanēja pāri pārsteigto dzīrotāju izbaiļu un izmisuma kliedzieniem.

“Bet tajā pašā naktī kaldeju ķēniņš Belsacars tika nogalināts, un mēdietis Dārijs pārņēma varu un valdību sešdesmit divu gadu vecumā.”

Ebreju pravieši bija skaidri norādījuši, kādā veidā reiz kritīs Babilonija. Kad atklāsmē Dievs tiem rādīja nākotnes notikumus, tie izsaucās: “Ak, kā Sešaha ir ieņemta un uzvarēta, tā, visas zemes lepnums! Ak, kā Bābele ir tapusi par baiļu iedvesēju tautu starpā!” “Kā sasists un satriekts tas veseris, kas postīja visu pasauli! Kā Bābele palikusi par šausmu iemiesojumu tautu starpā!”

“Piepeši Bābele ir kritusi un ir sagrauta.” “Jo postītājs laužas tur iekšā Bābelē, saņem gūstā tās karavīrus, salauž tās stopus, jo tas Kungs Dievs ir atmaksātājs, Viņš visu atmaksādams atmaksā.” “Es piedzirdīšu tās dižciltīgos un gudros vīrus, tās zemes kunģus un valdniekus, un karavīrus, ka tie aizmigs mūžīgā miegā un vairs neuzmodīsies,” saka tas Ķēniņš, Viņa vārds ir Kungs Cebaots.”

“Es tev izliku valgus, Bābele, un tu esi noķerta, iekams tu pati to pamanīji; tu esi pienākta un sagrabta ciet, jo tu esi ielaidusies cīņā ar to Kungu. Tas Kungs ir atslēdzis savu ieroču noliktavu un izņēmis no turienes savu dusmu ieročus, jo tam kungu Kungam Cebaotam ir darbs kaldeju zemē.”

“Tā saka tas Kungs Cebaots: Israēla un Jūdas bērni cieš varmācībā; visi, kas tos aizveduši gūstā, tur tos stingri savās rokās un negrib atlaist. Bet viņu pestītājs ir stiprs – Kungs Cebaots ir Viņa vārds. Tas iztiesās viņu lietu, lai dotu zemei mieru, bet nemieru Bābeles iedzīvotājiem.” (Jer. 51:41; 50:23,46; 51:8,56,57; 50:24,25,33,34)

Tā bieži Bābeles mūri tapa pilnīgi nopostīti un tās augstie vārti ar uguni sadedzināti. Kungs Cebaots iznīcināja lepniem lielību un pazemoja vareno greznību. [533]

“Tā Bābele, kas ir ķēniņu valstu glītums un kaldeju skaistums un lepnums, klāsies tāpat kā Sodoma un Gomora, ko Dievs izpostīja līdz pamatiem. Tur nemūžam neviens vairs nedzīvos, tā paliks tukša

uz radu radiem. Arābi tur neapmetīsies, un gani tur neganīs. Bet tur mitīs tuksneša zvēri, nami būs pilni ar pūcēm; tur dzīvos strausi un dejos jodi. Tuksneša vilki tur kauks viņu pilīs un šakāji viņu greznajos izpriecas namos; pilsētas gals jau tuvu klāt, tās beidzamās dienas neliks ilgi uz sevi gaidīt.” “Es to atdošu par īpašumu ežiem un padarišu par purvu, un Es to noslaucīšu ar iznīcības slotu!” saka tas Kungs Cebaots.” (Jer. 51:58; Jes. 13:11,19-22; 14:23)
Pēdējais Bābeles valdnieks, tāpat kā pirmais, dzirdēja dievišķā Sarga spriedumu: “Tev, ak ķēniņ, tava ķēniņa valsts ir atņemta!” (Dan. 4:28)

“Kāp zemē no sava troņa un sēdies pīšļos,
Jaunava, Bābeles meita!
Sēdies pie zemes bez troņa, kaldeju meita!
Jo turpmāk tevi vairs nesauks par mīlīgu un smalku. (..)
Nosēdies klusi un sēdi tumsā, tu kaldeju meita!
Jo turpmāk tevi vairs nesauks par ķēniņvalsts valdnieci!
Kad man bija dusmas uz savu tautu,
Kad Es pametu novārtā savu mantojumu,
Tad Es tai ļāvu krist negodā un to nodevu tavā rokā,
Bet tad tu tai neparādīji žēlastību (..).
Tu teici: es palikšu mūžīgi un būšu vienumēr valdniece!
Tā tu visu to neņēmi pie sirds un neapdomāji galu. [534]
Bet nu klausies, tu pie lepības un pārpilnības pieradusi,
Kas dzīvo bezrūpīgā saldkārē un jūties tik droša un saki savā sirdī:
Tikai es esmu tāda, citas tādas nav nevienas!
Es nekad nepalikšu par atraitni un nebūšu bez bērniem!
Un tomēr šīs abas nelaimes nāks pār tevi piepeši vienā dienā.
Tu paliksi bez bērniem un būsi atraitne,
Pilnā mērā tās nāks pār tevi,
Neraugoties uz visām tavām burvestībām un tavu vārdošanu.
Tu paļāvies uz savu jaunprātīgo viltību un domāji:
Neviens jau mani neredz.
Tava gudrība un tavas zināšanas tevi maldināja,
Ka tu savā sirdī domāji:
Tikai es, citas tādas nav nevienas!
Un tomēr nāks pār tevi jaunums,
Kur tava buršana tev nepalīdzēs,
Tev uzbruks nelaime un bojāeja, ko tu nevarēsi novērst,-
Piepeši tevi skars posts un iznīcība, ko tu neparedzi.

Izmēģini savu plašo buršanas un vārdošanas mākslu,
Ar ko tu esi nodarbojies kopš savas jaunības,
Varbūt tā tev palīdzēs, varbūt kādam iedvesīs bailes.
Tu esi līdz apnikumam nopūlējies daudzajās apspriedēs ar
Saviem daudzajiem padomniekiem.
Lai nu nāk tagad un tev palīdz tie debesu mērotāji
Un zvaigžņu novērotāji,
Kas pēc atsevišķiem jaunajiem mēnešiem aplēš to, kas nāks pār tevi!
Tie ir kā salmi, ko uguns aprij (..).
Tie nevarēs pat savu paša dzīvību glābt no liesmu varas. (..)
Neviens tev nepalīdzēs.”
(Jes. 47:1-15)

Katrai tautai, kas uznākusi uz darbības skatuves, ir atļauts ieņemt savu vietu virs zemes, lai atklātos, vai tā grib pildīt Svētā Sarga nodomu. [535] Pravietojumi ir ieskicējuši pasaules lielo impēriju – Babilonijas, Medo-Persijas, Grieķijas un Romas izcelsmi un gājumu. Ikvienā no tām, kā arī vājākajās valstīs, vēsture ir pastāvīgi atkārtojusies. Ikvienai ir bijis pārbaudes laiks, ikviena ir cietusi neveiksmi, to godība ir nobālējusi un vara izgaisusi.
Lai gan tautas ir atmetušas Dieva pamatlikumus un tādā veidā pašas sevi iznīcinājušas, tomēr cauri gadsimtiem ir redzami darbojies visu pārvaldošs dievišķs nodoms. Praviētis Ecehiēls to vēroja brīnišķajā atklāsmē, kā gūsteknis atrodoties kaldeju zemē, kad Viņa pārsteigtajam skatam parādījās simboli, kas norādīja uz Visumu pārvaldošu Varu, kura iejaucas zemes valdnieku lietās.
Pār Kebaras upes krastiem Ecehiēls redzēja brāžamies viesuli, kas šķietami nāca no ziemeļiem, – “pacēlās liels mākonis ar uguni, tam bija spožums visapkārt un pašā vidū spulgoja kaut kas kā spilgti mirdzošs metāls”. Savstarpējā sazobē kustošos riteņus (zobratus – tulk.) virzīja četras dzīvas būtnes. Augstu pāri visam bija “saskatāms kaut kas kā safīra akmens, kaut kas tronim līdzīgs. Uz šā troņa

veidojuma bija redzams sēžam tēls, tam bija cilvēka izskats." Zem ķerubū "spārniem bija cilvēka rokas uz visām četrām pusēm." (Ēc. 1:4,26; 10:8) Šie riteņi atradās tik sarežģītā salikumā, ka sākumā atgādināja pilnīgu sajukumu, taču īstenībā [536] tie kustējās nevainojamā saskaņā. Debesu būtnes, kuras atbalstīja un vadīja zem ķerubū spārniem esošā roka, virzīja šos ratus uz priekšu; tiem pāri uz safīra goda krēsla atradās Mūžīgais, bet ap troni bija dievišķās žēlastības zīme – varavīksne. Kā riteņiem (zobratiem) līdzīgo komplicēto veidojumu vadīja roka zem ķerubū spārniem, tāpat sarežģītos cilvēces notikumus pārziņa un kontrolē dievišķā vara. Tautu savstarpējās cīņās un ģemieros visus apstākļus uz šīs zemes kārtu Būtne, kas sēd pār ķerubiem.

Sodien mums par to liecina tautu vēsture. Dievs savā lielajā plānā ikvienai nācijai un ikvienam atsevišķam cilvēkam ir paredzējis savu vietu. Visas tautas un cilvēkus pārbauda ar mēru, kas atrodas Tā rokā, kurš nekad nekļūdās. Katrs pats ar izvēli izšķir savu likteni, un Dievs visu pārvalda, lai piepildītu savu nodomu.

Lielā ES ESMU vārdā sniegtie pravietojumi, posmam pēc posma savienojoties notikumu ķēdē no mūžības pagātnē uz mūžību nākotnē, mums stāsta, kur pašlaik atrodamies gadsimtu gājumā un ko varam sagaidīt nākotnē. Par visu to pravietojumu piepildīšanos, kas attiecās uz pagātni, mēs varam pārliecināties, pāršķirstot vēstures lappuses, un varam būt pilnīgi droši, ka arī turpmāk viss piepildīsies savā noteiktā kārtībā.

Laika zīmes šodien liecina par to, ka mēs esam nonākuši pie lielu un svinīgu notikumu sliekšņa. Pasaulē viss atrodas satrauktā kustībā. Mūsu acu priekšā piepildās Pestītāja pravietojumi par notikumiem pirms Viņa atnākšanas: "Bet jūs dzirdēsiet karus un karu daudzinašanu. (..) Jo tauta celsies pret tautu, valsts pret valsti, un būs bada laiki un zemestrīce dažās vietās." (Mat. 24:6,7) [537]

Pašreizējais laiks visos pasaules iedzīvotājos ir izraisījis milzīgu interesi. Valdnieki un valstsvīri, cilvēki, kas ieņem atbildīgas vietas un kam ir autoritāte, domājoši vīrieši un sievietes visās ļaužu šķirās pievērš uzmanību notikumiem mūsu dienās. Tie modri vēro tautu savstarpējās attiecības. Redzot katrā zemes elementā valdošo spriedzi, tie atzīst, ka jānotiek kaut kam lielam un izšķirošam, jo pasaule ir nonākusi pie ārkārtējas krīzes robežas.

Vienīgi Bībele un tikai Bībele sniedz pareizu ieskatu visās šajās lietās. Tā atklāj pēdējos varenos skatus mūsu pasaules vēsturē, notikumus, kas jau tagad met ēnas uz priekšu, kuru tuvošanās liek zemei drebēt un cilvēku sirdīm nīkt aiz bailēm.

"Redzi, tas Kungs izposta zemi un padara to tukšu; Viņš pārvērš tās seju un izklīdina tās iedzīvotājus. (..) jo tie pārkāpuši bauslību, pārgrozījuši likumus un laužuši kopš mūžīgiem laikiem noslēgto derību. Tādēļ lāsts grauz un māc zemi, un tās iedzīvotājiem jācieš par saviem grēkiem; (..) " (Jes. 24:1-6)

"Ak vai, cik drausmīga diena! Jau tuva ir pati tā Kunga diena (..). Satrūdējuši guļ zemē sēklas graudi, tukšas ir klētis, un šķūņi brūk kopā, jo visa labība ir pagalam. Cik drūmi un baigi mauro lopi! Novājējuši ir vērsi un govīs, jo viņiem nav kur ganīties, avis izģinst un panīkst." [538] "Viņakoks ir nokaltis, viģes koks neglābjami novītis; tāpat arī granātābeles, palmas un ābeles, visi koki laukā nokaltuši; viss prieks cilvēku bērniem ir zudis." (Joēla 1:15-18,12)

"Ak, manas krūtīs, mana iekšējā pasaule; (..) Mana iekšiene ir šausmīgi satraukta, es nevaru ciest klusu, jo tu, mana dvēsele, dzirdi bazūnes skaņas, un tas jau ir kara troksnis. Sitiens nāk pēc sitiena, jo izpostīta ir visa zeme. Acumirkli tiek sagrauti mani mājojļi un manas teltis!" (Jer. 4:19,20)

"Ak vai! Šī ir liela diena, nav citas tai līdzīgas! Tas ir Jēkaba bēdu laiks, bet viņš izies sveikā no tā!" (Jer. 30:7)

"Tiešām Tu, ak Kungs, esi mans patvērums!

Visaugstāko tu esi izraudzījis sev par aizsargu.

Nekāds ļaunums tev nenotiks, nedz kāda nediena tuvosies tavai teltij."

(Ps. 91:9,10)

"Ciānas meitā (..) Tas Kungs tevi atpestīs no tavu ienaidnieku rokas! Bet pašlaik pret tevi pulcējušās daudzas svešas tautas un apspriežas savā starpā: lai viņa top sagānīta, ka mēs ar prieku noraugāmies Ciānā! Bet viņi nezina tā Kunga apslēptos nodomus un neizprot to, kas Viņam padomā (..) " (Mihās 4:10-12) Dievs neatstās savu draudzi tās visbriesmīgākajā stundā. Viņš ir apsolījis to izglābt un paziņo: "Es pārveidošu Jēkaba telšu iedzīvotāju likteni un apžēlošos par viņu mājas vietām." (Jer. 30:18)

Tad Dieva nodoms būs piepildīts, Viņa valsts pamatlikumus godās visi zem šīs saules dzīvojošie.

44. Lauvu bedrē

(Dan. 6. nod.)

[539] Pārņēmis troni no Bābeles valdniekiem, Dārijs Mēdietis tūlīt sāka pārveidot valsts pārvaldi. Viņš iecēla "simts divdesmit apgabalu pārvaldniekus, kas būtu sadalīti pa visu valsti, bet pār tiem trīs priekšniekus, un Daniēls bija viens no tiem trim. Pārvaldniekiem bija jādod priekšniekiem pārskats, lai ķēniņam nebūtu zaudējumu. Daniēls bija pārāks par citiem priekšniekiem un par visiem pārvaldniekiem, tāpēc ka viņā mājāja spēcīgs gars; un ķēniņš bija nodomājis uzticēt viņam pārvaldīt

visu valsti.”

Daniēlam veltītais gods izraisīja skaudību vadošajos valstsvīros, un tie meklēja izdevību, lai viņu apsūdzētu. “Bet tie nevarēja nekā kaitīga atrast, jo viņš bija uzticams, viņa rīcībā nebija atrodama nolaidība vai noziegums.” Daniēla nevainojamā dzīve joprojām ienaidniekos radīja greisirdību. Tiem bija jāatzīst: “Mēs neatradīsim iemeslu apsūdzībai pret šo Daniēlu, varbūt tikai viņa Dieva godināšanas jautājumos.” [540]

Tāpēc valdītāji un dižciltīgie apspriedās un izdomāja plānu, cerot, ka tā varēs pravieti iznīcināt. Tie nolēma aicināt ķēniņu parakstīt viņu pašu sagatavotu pavēli, kas ikvienam cilvēkam visā valstī trīsdesmit dienu laikā aizliegtu lūgt kaut ko no Dieva vai cilvēka, izņemot ķēniņu Dāriju. Par šī likuma pārkāpšanu paredzēja nāvessodu, vainīgo iemetot lauvu bedrē.

Īstenojot savu plānu, dižciltīgie sastādīja atbilstošu pavēli un sniedza to Dārijam parakstīt. Appelējot pie ķēniņa iedomības, tie viņu pārliecināja, ka tāda dekrēta izdošana ļoti pavairo viņa godu un autoritāti. Neko nezinot par lielkungu viltīgo nodomu, ķēniņš nesaskatīja likuma sagatavošanā apslēpto naidu un, pakļaudamies viņu glaimiem, to apstiprināja.

Daniēla ienaidnieki no Dārija aizgāja liksmodami, jo tagad Jehovas kalpam bija izlikuši drošus slazdus. Sajā sazvērestībā svarīgu lomu spēlēja sātans. Pravietim valstī bija lielas tiesības, un ļaunie eņģeļi baidījās, ka viņa iespaids vājinās to varu pār valdnieku. Tie bija sātana dēmoni, kas lielkungos izraisīja skaudību un greisirdību; tie bija dēmoni, kas iedvesmoja plānu Daniēla iznīcināšanai; un dižciltīgie, kļūdami par ļaunā darbarīkiem, šo nodomu īstenoja dzīvē.

Sagaidot sava plāna sekmīgu izdošanos, pravieša ienaidnieki rēķinājās ar Daniēla stingro uzticību pamatlikumiem un, tā novērtēdami viņa raksturu, tie nebija kļūdušies. Daniēls ātri [541] saprata viņu ļaunprātīgo nodomu pavēles izdošanā, bet ne vismazākajā sīkumā nemainīja savu ierasto dienas grafiku.

Kādēļ lai viņš mitētos lūgt Dievu tagad, kad to visvairāk vajadzēja? Drīzāk tas atteiktos no dzīvības nekā no cerības uz Kunga palīdzību. Viņš mierīgi izpildīja savus virsnieka pienākumus pret dižciltīgajiem un lūgšanas stundā, kā parasti, iegāja savā istabā un zemojās pie loga, kas bija atvērts pret Jeruzālemi, lai upurētu Debesu Dievam lūgšanu. [542] Viņš savu rīcību necentās slēpt. Kaut arī tas labi apzinājās, kādas būs sekas uzticībai pret Dievu, viņš tomēr nevilcinājās un nesvārstījās. Pravietis nevarēja pieļaut, ka tiem, kas bija sazvērējušies viņu iznīcināt, varētu likties, ka viņa savienība ar Debesīm ir pārtraukta. Visos gadījumos, kur valdniekam bija tiesības pavēlēt, Daniēls gribēja tam paklausīt, bet ne ķēniņš, ne viņa pavēle nevarēja to novērst no uzticības ķēniņam.

Tā pravietis droši, bet mierīgi un pazemīgi paziņoja, ka nevienai zemes varai nav tiesības iejaukties starp dvēseli un Dievu. Atrazdamies elku pielūdzēju vidū, viņš palika šīs patiesības uzticīgs liecinieks. Viņa bezbailīgā pieķeršanās taisnībai bija spoža gaisma šī pagānu galma morālajā tumsā. Vēl šodien Daniēls stāv pasaules priekšā kā cienīgs paraugs kristieša bezbailībai un uzticībai.

Visu dienu lielkungi modri vēroja Daniēlu. Tie redzēja, kā viņš trīs reizes iegāja savā istabā, un trīs reizes tie dzirdēja viņu nopietni lūdzam Dievu. Jau nākamajā rītā tie ar sūdzību nāca pie ķēniņa. Daniēls, viņa uzticamākais un vairāk godātais valstsvīrs, nicināja tā izdoto dekrētu. “Vai tu neizdevi pavēli, ka ikviens, kas trīsdesmit dienu laikā ko lūgtu no kāda dieva vai cilvēka un ne vienīgi tikai no tevis, ak ķēniņ, ir iemetams lauvu bedrē?”

“Tiešām, tas tā ir, un pēc mēdiešu un persiešu likumiem pavēle ir negrozāma!”

Gavilējot tie tagad pastāstīja Dārijam par viņa uzticamākā padomnieka izturēšanos. “Daniēls, viens no trimdā atvestajiem jūdiem, neievēro ne tevi, ak ķēniņ, ne tavu pavēli, ko tu izdevi: viņš skaita lūgšanu savam Dievam trīs reizes dienā.” [543]

Kad ķēniņš to dzirdēja, viņš tūlīt saprata, kādi slazdi izlikti viņa uzticīgajam kalpam. Viņš redzēja, ka nevis dedzībā pagodināt viņu, bet gan greisirdībā pret Daniēlu tie nākuši ar priekšlikumu izdot šādu pavēli. “Kad ķēniņš to dzirdēja, viņš visai noskuma un sāka prāt, kā izglābt Daniēlu, un līdz pat saules rietam viņš visādi gudroja, kā to atsvabināt.” Bet pārvaldnieki un dižciltīgie, to nojauzdami, griezās pie ķēniņa ar vārdiem: “Tu zini, ak ķēniņ, mēdiešiem un persiešiem ir tāds likums, ka ķēniņa izdota pavēle nav nedz grozāma, nedz atceļama.”

“Tad ķēniņš pavēlēja atvest Daniēlu un to iemest lauvu bedrē. Ķēniņš sacīja vēl Daniēlam: “Tavs Dievs, kam tu kalpo bez mitēšanās, tas lai izglābj tevi!” Bedres atveri aizsedza ar akmeni, un pats ķēniņš to “aizzīmogoja ar savu gredzenu un ar savu augstāko ierēdņu zīmogu, lai nekāda neparedzēta iejaukšanās par labu Daniēlam nevarētu notikt. Tad ķēniņš gāja savā pilī un gavēja cauru nakti, viņš nelika arī pasaukt kādu no savām sievietēm, un tomēr viņš nemaz nevarēja gulēt.”

Dievs neaizkavēja Daniēla ienaidniekus, lai viņu neiemestu lauvu bedrē. Tik tālu Kungs pieļāva ļaunajiem eņģeļiem un netaisnajiem cilvēkiem īstenot savu nodomu, bet tikai tāpēc, lai sava kalpa izglābšanu padarītu iespaidīgāku un taisnības un patiesības ienaidnieku sakāvi vēl pilnīgāku. [544]

“Pat cilvēku bardzība kalpo Tavam godam,” (Ps. 76:11) kādreiz liecināja dziesminieks. Ar šī viena vīra drosmi, kurš labāk izvēlējās paklausīt taisnībai nekā pasaulīgajai politikai, sātans tika sakauts, bet Dieva Vārds paaugstināts un godāts.

Nākamajā rītā agri ķēniņš Dārijs steidzās pie bedres un noskumušā balsī sauca: “Daniēl, tu dzīvā Dieva kalps! Vai tavs Dievs, kuram tu bez mitēšanās kalpo, tevi ir izglābis no lauvām?”

“Tad Daniēls atbildēja un sacīja: “Ķēniņš lai dzīvo mūžīgi! Mans Dievs sūtīja savu eņģeli un aizturēja lauvām rīkli, ka tie mani neaiztika, jo Viņš zināja, ka es esmu nevainīgs un ka arī pret ķēniņu es neesmu darījis nekā ļauna.””

To dzirdot, “ķēniņš kļuva ļoti priecīgs un pavēlēja Daniēlu izvilkt no lauvu bedres. Izrādījās, ka viņam nebija ne mazākā ievainojuma, jo viņš bija pilnīgi uzticējies savam Dievam.

Tad ķēniņš pavēlēja atvest tos vīrus, kas bija apsūdzējuši Daniēlu, un tos iemeta lauvu bedrē līdz ar viņu sievietēm un bērniem. Un tie nebija vēl nokrituši līdz bedres dibenam, kad lauvas tos sakampa un saplosīja un tiem sadrupināja visus viņu kaulus.”

No jauna pagānu valdnieks izdeva apkārtrakstu, kurā Daniēla Dievu paaugstināja kā īsto Dievu. “Tad ķēniņš Dārijs rakstīja visām tautām, tautībām un valodām, kas dzīvo zemes virsū: “Lai svētības jums būtu bagātīgi! Tā ir mana pavēle: visā manā valstī ikvienam būs bīties un drebēt Daniēla Dieva priekšā, jo tas ir dzīvais Dievs, tas paliek mūžīgi, Viņa valstība ir neiznīcīga, Viņa valdīšanai nav gala. Viņš izglābj un atsvabina, un dara zīmes un brīnumus debesīs un virs zemes, Viņš izglāba Daniēlu no lauvu rīkles.” [545]

Pret Dieva kalpu vērstā ļaunā opozīcija tagad bija pilnīgi salauzta. “Daniēls kļuva varens vīrs Dārija un persieša Kīra valdīšanas laikā.” Saskare ar pravieti pagānu valdniekus piespieda atzīt, ka viņa Dievs “paliek mūžīgi, Viņa valstība ir neiznīcīga, Viņa valdīšanai nav gala”.

No stāsta par Daniēla izglābšanu mēs varam mācīties, ka Dieva bērniem būdu un tumsas brīžos jābūt tieši tādiem pašiem, kādi tie ir labos apstākļos, kad tos sagaida spožu cerību izredzes un tiem ir viss, ko vien var vēlēties. Lauvu bedrē Daniēls bija tas pats Daniēls, kas stāvēja ķēniņa priekšā kā valsts ministru prezidents un kā Visaugstākā pravietis. Cilvēks, kura sirds paļaujas uz Dievu, visgrūtākajā pārbaudījumā stundā paliek tāds pats, kāds viņš ir labklājībā, kad to apņem Dieva un cilvēku labvēlības gaismā. Ticība sniedzas pēc neredzamā un satver mūžīgās realitātes.

Debesis ir ļoti tuvu tiem, kas cieš taisnības dēļ. Kristus savas intereses savieno ar uzticīgo ļaužu interesēm. Viņš cieš savu svēto personā; un ikviens, kas aizskar Viņa izredzētos, tas aizskar Viņu. Spēks un vara, kas ir tuvu, lai izglābtu no fiziskām sāpēm un nelaimes, ir arī tuvu, lai pasargātu no lielāka ļaunuma, tā ka Dieva kalpam ir iespējams palikt nevainīgam jebkuros apstākļos un gaviļēt, pateicoties dievišķai žēlastībai.

Daniēla kā valstsvīra piedzīvojumi Babilonijas un Medo-Persijas galmā atklāj patiesību, ka šādā darbā nemaz nav jābūt [546] viltīgam, lielam politiķim, bet ka tas var būt cilvēks, ko ik solī pamāca Dievs. Daniēls, lielāko pasaules valstu ministru prezidents, tajā pašā laikā bija Dieva pravietis, kurš inspirētā veidā saņēma gaismu no Debesīm, un inspirētā spalva šo mums līdzīgo cilvēku raksturo kā nevainīgu. Viņa laicīgā darbība, ko ļoti rūpīgi pārbaudīja visi ienaidnieki, izrādījās bez kāda trūkuma. Viņš bija paraugs, par kādu var kļūt ikviens valsts ierēdnis, ja tikai tā sirds ir atgriezta un svētota un ja motīvi ir pareizi Dieva skatījumā.

Stingra pakļaušanās Debesu prasībām nes laicīgas un garīgas svētības. Nelokāms uzticībā Dievam, neatlaidīgs sevis savaldīšanā, Daniēls ar savu cēlo stāju un nenovēršamo godīgumu jau jaunībā ieguva “žēlastību un pretimnākšanu” (Dan. 1: 9) no pagānu virsnieka, kuram viņš bija pakļauts. Babilonijas galmā viņš ātri izvirzījās par premjerministru. Sekojošo monarhu valdīšanas laikā, Babilonijai krītot un nodibinoties citai pasaules impērijai, viņa gudrība un prasme vadīt valsti, viņa smalkjūtība un laipnība, patiesa sirds labprātība un uzticība pamatlikumiem bija tik ievērojama, ka pat ienaidnieki bija spiesti atzīt, ka nav iemesla “apsūdzībai pret šo Daniēlu, varbūt tikai viņa Dieva godināšanas jautājumā”.

[547] Cilvēki Daniēlu godāja, uzticot valsts atbildības un noslēpumus, kam bija vispasaules nozīme, bet Dievs viņu pagodināja kā savu vēstnesi un sniedza tam daudzas atklāsmes par nākamo gadsimtu notikumiem. Pat pravietis pats brīžam pilnībā nesaprata brīnišķīgos pravietojumus, par kuriem tas ziņoja no 7. līdz 12. nodaļai grāmatā, kas nosaukta viņa vārdā, bet, pirms viņa darbs šajā dzīvē noslēdzās, Daniēls saņēma svētīgu iedrošinājumu, ka “dienu galā” – pasaules vēstures pēdējā periodā – viņam atkal būs sava noteikta vieta. Tam vienkārši neļāva izprast visu, ko Kungs par saviem dievišķajiem nodomiem bija atklājis. “Paglabā labi slepenībā šajās atklāsmēs sacīto un apzīmogo šo grāmatu līdz pēdējam beigu laikam,” – tāds bija norādījums par pravietiskajiem laikiem. Tie bija jāaizzīmogo “līdz pēdējam beigu laikam”. Un vēlreiz eņģelis griezās pie Jehovas uzticīgā vēstneša, sakot: “Ej, Daniēl! Jo atklāsmēm jāpaliek apslēptām un aizzīmogatām līdz pašam laiku galam.” “Bet tu ej un noej beidzamajam laiku posmam pretī līdz galam! Tagad tu drīksti dusēt, un pēc tam tu atkal celsies saņemt savu tiesu pastarā galā visu dienu beigās.” (Dan. 12:4,9,13)

Tuvojoties pasaules vēstures noslēgumam, Daniēla pravietiskie paziņojumi prasa īpašu uzmanību, tāpēc ka tie runā tieši par laiku, kurā mēs dzīvojam. Ar tiem jāsavieno Svēto Rakstu Jaunās Derības pēdējā grāmatā sniegtās mācības. Sātans daudzus iespaidojis ticēt, ka Daniēla un Jāņa Atklāsmes grāmatas nav iespējams saprast, bet apsolījums skaidri saka, ka tie, kas šos pravietojumus pētīs, gūs sevišķas svētības. [548] Vārdi “prātīgie to liks vērā” (Dan. 12:10, pēc Glika tulk.) attiecas uz Daniēla atklāsmēm, kas kļūs izprotamas pēdējās dienās; un par atklāsmēm, ko Kristus deva savam kalpam Jānim, kā Dieva ļaudis tiks vadīti daudzus gadsimtus ilgā laika periodā, apsolījums skan: “Svētīgs tas, kas lasa, un tie, kas klausās pravieša vēstījuma vārdus un tur to, kas šeit rakstīts, jo noliktais laiks ir tuvu.” (Atkl. 1:3)

No tautu izcelsmes un krišanas, par ko tik skaidri runāts Daniēla un Atklāsmes grāmatās, mums jāmācās, cik nevērtīga ir vienīgi ārējā pasaules godība. Babilonija ar visu tās varu un lielumu, kam līdzīgu mūsu pasaule vairs nav redzējusi, – ar varu un spožumu, kas tā laika ļaudīm šķita tik izturīgs un pastāvošs, – cik pilnīgi tas viss pazuda! Tā novīta “kā zāles zieds” (Jēk. 1:10). Līdzīgi nebūtībā aizgāja arī Medo-Persijas, Grieķijas un Romas impērijas. Un tā izgaisīs itin viss, kam pamatā nav Dievs. Pastāvēs vienīgi tas, kas savienots ar viņa nodomiem un liecina par Viņa raksturu. Viņa principi ir vienīgā pastāvošā vērtība, ko pazīst mūsu pasaule.

Rūpīgi studējot Dieva nodomu piepildīšanos tautu vēsturē un iepazīstoties ar to, kas par nākotni ziņots atklāsmē, mēs spēsim pareizi novērtēt redzamās un neredzamās lietas un sapratīsim, kāds ir dzīves patiesais mērķis. Tā, uz pašreizējiem notikumiem raugoties mūžības gaismā, mēs, līdzīgi Daniēlam un viņa biedriem, varēsim savu dzīvi veltīt visam patiesajam, cēlajam un pastāvīgajam. Jau šajā dzīvē apgūstot mūsu Kunga un Pestītāja svētīgās un laimīgās valstības pamatprincipus, kas pastāvēs mūžīgi mūžam, mēs varam tikt sagatavoti tur ieiet līdz ar Viņu, Kristum atnākot.

PĒC GŪSTA

“Un tā Kunga eņģelis teica sātanam: tas Kungs lai norāj tevi, sātan! Jā, tiešām, lai liek tev klusēt tas Kungs, kas izredzējis Jeruzālemi! Vai šis vīrs nav no uguns izrauta apdegusi pagale?” (Cah. 3:2)

45. Atgriešanās no trimdas

[551] Kīra armijas ierašanās pie Bābeles mūriem jūdiem bija zīme, ka tuvojas viņu atbrīvošana no gūsta. Vairāk nekā simts gadus pirms Kīra dzimšanas inspirācija to bija nosaukusi vārdā un arī aprakstījusi viņam paredzēto uzdevumu, – negaidītu Babilonijas galvaspilsētas ieņemšanu un ceļa sagatavošanu gūstekņu atbrīvošanai. Jesaja bija praviotojis: “Tā saka tas Kungs uz Kīru, savu svaidīto: Kīru Es satvēru pie viņa labās rokas, lai pakļautu tautas viņa priekšā, (..) lai atvērtu durvis viņa priekšā un lai vārti viņa priekšā nepaliktu aizslēgti. Es iešu tavā priekšā un līdzināšu nelīdzinās tekas, Es satriekšu vara durvis un salauzīšu dzelzs aizšaujamos. Es nodošu tev tumsā paglabātās mantas un paslēptos dārgumus, lai tu atzīsti, ka Es esmu tas Kungs, Israēla Dievs, kas tevi saucis tavā vārdā.” (Jes. 45:1-3)

Uzvarošās persiešu armijas negaidītā [552] nonākšana Babilonijas galvaspilsētas centrā pa upes gultni, kuras ūdeņi tika novadīti sāņus, un caur iekšējiem vārtiem, kuri bezrūpīgā pārdrošībā bija atstāti neaizslēgti un neapsargāti, sniedza jūdiem bagātīgus pierādījumus, ka Jesajas praviotojums piepildās burtiski un viņu apspiedēji tiks piepeši satriekti. Tā viņiem bija nemaldīga zīme, ka tautu likteņus savu ļaužu labā kārtos pats Dievs, jo arī Babilonijas sagrāvi un krišanu nešķirami saistīti bija vārdi: “Kas par Kīru saka: tas ir Mans gans, viņš izpildīs Manu gribu, pavēlēdams atjaunot Jeruzālemi un atkal uzcelt Dieva namu!” “Es viņu, Kīru, atmodināju taisnīgumā, un Es līdzināšu visus viņa ceļus. Viņš atkal uzcelt Manu pilsētu un atbrīvos Manus cietumniekus un ne par naudu, ne arī par dāvanām! Saka tas Kungs Cebaots.” (Jes. 44:28; 45:13)

Un tie nebija vienīgie praviotojumi, uz kuriem trimdinieki pamatoja savu cerību par drīzu atbrīvošanu. Viņiem bija zināmi Jeremijas raksti, kas skaidri ziņoja, cik ilgam laikam jāpaiet, līdz Israēls atstās Babiloniju: “Bet, kad šie septiņdesmit gadi būs pagājuši, Es sodīšu Bābeles ķēniņu un viņa tautu, tā saka Kungs, viņu pārkāpumu dēļ, arī kaldeju zemi un visu apvidu darīšu par mūžīgu tukšnesi.” (Jer. 25:12)

Atbildot uz viņu dedzīgajām lūgšanām, Jūdas atlikušiem tiks parādīta žēlastība. [553] “Es būšu atrodams, tā saka tas Kungs, un Es jūs salasišu kopā no visām tautām un no visām tām vietām, uz kuriem Es jūs izraidīju, saka tas Kungs, un atvedīšu jūs atpakaļ tanī vietā, no kurienes Es jūs liku aizvest!” (Jer. 29:14)

Daniēls ar saviem biedriem bieži pārdomāja šos un vēl citus līdzīgus praviotojumus par Dieva nodomu ar Viņa ļaudīm. Un tagad, kad notikumu straujā gaita liecināja par Kunga varenās rokas darbu starp tautām, tas Israēlam dotajiem apsoliņumiem pievērsās it īpaši. Uzticība praviešu vārdam ļāva viņam vēl tuvāk iepazīties ar svēto rakstnieku iepriekš pasludinātajiem piedzīvojumiem. “Kad septiņdesmit gadi Bābelē būs pilnīgi pagājuši, tad Es atkal par jums gādāšu un izpildīšu savu apsoliņumu, ka Es jūs atvedīšu atpakaļ šini vietā. Jo Es zinu, kādas Man domas par jums, saka tas Kungs, miera un glābšanas domas un ne ļaunuma un ciešanu domas, ka Es jums beigās došu to, ko jūs cerat. Kad jūs Mani tad piesausit, Es jums atbildēšu. Un, kad jūs nāksit un Mani pielūgsit, Es jūs paklausīšu. Kad jūs Mani meklēsit, jūs Mani atradīsiet. Ja jūs no visas sirds Mani meklēsiet.” (Jer. 29:10-13)

Īsi pirms Babilonijas krišanas, šos praviotojumus pārdomājot un lūdzot, lai Dievs tam izskaidrotu laikus, Daniēlam tika dotas vairākas atklāsmes par valstu celšanos un krišanu. Līdz ar pirmo atklāsmi, kas aprakstīta Daniēla grāmatas septītajā nodaļā, tika dots arī izskaidrojums, kuru pravietis tomēr visā pilnībā neizprata. Par savu toreizējo piedzīvojumu viņš rakstīja: “Manas pārdomas par redzēto sapni mani, Daniēlu, garā ļoti satrauca, tā ka mainījās mana sejas krāsa, mans vaigs palika bāls, bet savus pārdzīvojumus un sapni dzirdētās runas es paturēju savā sirdī.” (Dan. 7:28) [554]

Cita atklāsme sniedza vēl tālāku gaismu par nākotnes notikumiem, un tās beigās Daniēls dzirdēja "kādu svēto runājam, un kāds cits svētais jautāja tam, kas runāja: cik ilgu laiku pastāvēs šī parādība?" Tika dota arī atbilde: "Līdz divi tūkstoši trīs simti vakariem un rītiem, tad svētnīca tiks atkal atzīta par taisnu un atgūs atkal savas tiesības." (Dan. 8:13,14) Šie vārdi pravieti ļoti satrauca. Viņš nopietni centās izprast atklāsmes nozīmi, bet nevarēja aptvert, kāda kopsakarība ir starp Jeremijas pravietojumu par septiņdesmit gadu gūstu un 2300 gadiem, kas paies pirms svētnīcas šķīstīšanas, par ko viņš atklāsmē dzirdēja runājam Debesu viesi. Eņģelis Gabriēls tam deva daļēju izskaidrojumu; tomēr, kad pravietis dzirdēja vārdus, ka parādīšana sniedzas uz ilgu laiku, viņš kļuva pavisam vārgs. "Tad mani, Daniēlu, pārņēma nogurums," viņš vēstī par šo pārdzīvojumu, "un es biju vairākas dienas slim. Bet tad es atkal cēlos, un, kaut es arī veicu savus pienākumus ķēniņa uzdevumā, tomēr parādība mani ārkārtīgi uztrauca, jo es taču nevarēju to pilnīgi izprast." (Dan. 8:26,27)

Joprojām izjūdzams rūpes par Israēlu, Daniēls atkal pētīja Jeremijas pravietojumus. Tie bija ļoti skaidri, – tik skaidri, ka viņš nevarēja nesaprast šīs liecības, "ko tas Kungs kādreiz savā vārdā bija atklājis pravietim Jeremijam, proti, ka Jeruzālemei jāpaliekot izpostītai un noplicinātai, un tukšai septiņdesmit gadus". (Dan. 9:2)

Ticībā pamatojoties uz šo drošo praviešu vārdu, Daniēls aicināja Kungu apsoliņumus steidzīgi izpildīt. Viņš lūdza, [555] lai tiktu paaugstināts Dieva gods. Lūgšanā viņš sevi pilnībā pielīdzināja tiem, kas nebija pildījuši Dieva prātu, atzīdams viņu grēkus kā savus. "Es griezoz tad pie Dieva tā Kunga, vērsu pret Viņu savu vaigu, Viņu lūgdams un nemitīgi piesaukdams, gavēdams un tērpies sēru drānās un sēdēdams pelnos." (Dan. 9:3,4)

Lai gan Daniēls jau ilgi bija kalpojis Dievam un Debesis to bija atzinušas kā "ļoti mīļu", tomēr tagad viņš Kunga priekšā nāca kā grēcinieks, apzinoties savas dārgās tautas lielo vajadzību. Viņa lūgšana bija daiļrunīga savā vienkāršībā un ārkārtīgi nopietna. Lūdzu, ieklausieties:

"Ak Kungs, Tu lielais un bijājamais Dievs, kas uzturi savu derību un parādi savu žēlastību tiem, kas Tevi mīl un pilda Tavus baušļus! Mēs grēkojam un darījam netaisnību, mēs bijām bezdievīgi un nepaklausīgi un atkāpāmies no Taviem baušļiem un likumiem; mēs neklausījām arī Taviem kalpiem, praviešiem, kuri runāja Tavā Vārdā uz mūsu ķēniņiem un mūsu valdniekiem, mūsu tēviem un uz visu tautu.

Tavā pusē, Kungs, ir taisnība, mums atliek tikai kauna sārtums vaigā, kā tas šodien redzams sejā Jūdas vīriem, Jeruzālemes iedzīvotājiem un visiem israēliešiem tuvumā un tālumā visās zemēs, kur Tu esi tos izklīdinājis viņu neuzticības dēļ, ar ko tie pret Tevi ir apgrēkojušies. [556]

(..) Bet tā Kunga, mūsu Dieva, rokā ir žēlastība un piedošana, kaut gan mēs esam bijuši Viņam nepaklausīgi. (..) "Ak Kungs, pēc savas žēlastības nogriez savas dusmas un savu bardzību no Jeruzālemes, no sava svētā kalna! Jo mūsu grēku un mūsu tēvu noziegumu dēļ ir Jeruzāleme un Tava tauta kļuvusi par apsmieklu visiem, kas mums visapkārt dzīvo.

Bet tagad uzklausī, mūsu Dievs, sava kalpa lūgšanu un piesaukšanu un apgaismo savu vaigu pār savu svēto vietu, kas ir izpostīta un tuksnesim līdzīga kļuvusi, un dari to Tevis paša dēļ, ak Kungs! Piegriez, mans Dievs, man savu ausi un klausies! Atver savas acis un uzlūko mūsu drupas un to pilsētu, kas nosaukta pēc tava Vārda! Jo mēs zemojamies Tava vaiga priekšā ar savām lūgšanām, balstīdamies ne uz savu taisnību, bet cerēdami un paļaudamies uz Tavu lielo žēlastību. Ak Kungs, paklausī! Ak Kungs, piedod! Ak Kungs, ņem vērā, dari to un nekavējies sevis paša dēļ, mans Dievs! Jo Tava pilsēta un Tava tauta – abas ir nosauktas pēc Tava Vārda. (Dan. 9:4-9,16-19)

Lai uzklausītu pravieša nopietno un pazemīgo lūgumu, Debesis noliecās jo zemu. Pirms Daniēls beidza lūgt pēc piedošanas un atjaunošanas, no jauna parādījās varenais Gabriēls un pievērsa pravieša uzmanību atklāsmei, kas tam bija rādīta vēl pirms Babilonijas krišanas un Belsacara nāves. Tagad eņģelis tam detalizēti pastāstīja par 70 nedēļu laika periodu, kam jāiesākas, kad izdos pavēli par "Jeruzālemes uzcelšanu un atjaunošanu". (Dan. 9:25)

Daniēls šo lūgumu izteica mēdiešu monarha Dārīja valdīšanas pirmajā gadā, (Dan. 9:1) drīz pēc tam, kad tā ģenerālis Kīrs Babilonijai bija atņēmis pasaules pārvaldības zizli. Dārīja valdīšanu Dievs visai pagodināja. Pie viņa sūtīja eņģeli Gabriēlu, to "spēcināt un stiprināt". (Dan. 11:1, pēc Glikas tulk.)

[557] Viņam mirstot divus gadus pēc Babilonijas krišanas, troni mantoja Kīrs, kura valdības sākums iezīmēja 70 gadu piepildīšanos, skaitot no tā laika, kad Nebukadnēcars no Jūdejas uz Babiloniju aizveda gūstā pirmo ebreju grupu.

Kungs izlietoja Daniēla izglābšanu no lauvas bedres, lai labvēlīgi ietekmētu Lielā Kīra prātu. Dieva vīra tik skaidri izteiktās tālredzīga valsts ierēdņa spējas Persijas valdniekā iedvesa cieņu un godbijību pret viņa spriedumu. Tieši tagad, kad bija pienācis Dieva noliktais laiks Jeruzālemes dievnama atjaunošanai, Kungs lika Kīram izprast par viņu dotos pravietojumus, ar kuriem Daniēls bija ļoti labi pazīstams, lai tas jūdiem piešķirtu brīvību.

Kad ķēniņš iepazinās ar vairāk nekā simts gadus pirms viņa dzimšanas sniegto paziņojumu, kādā veidā tiks ieņemta Bābele; kad viņš lasīja sev adresēto Universa Valdnieka vēstījumu: "Es tevi apbruņoju, jebšu tu Mani nepazini, lai atzītu no saules lēkta līdz saules rietam, ka bez Manis cita nav neviena!"; kad viņš pats savām acīm skatīja mūžīgā Dieva deklarāciju: "Jēkaba, sava kalpa, dēļ un Israēla, sava izredzētā, dēļ Es tevi nosaucu tavā vārdā un devu tev cienījamu vārdu, kur tu Mani vēl

nepazini" un kad tas pārliecinājās par inspirētajiem vārdiem: "Es viņu, Kīru, atmodināju taisnīgumā, un Es līdzināšu visus viņa ceļus. Viņš atkal uzcelt manu pilsētu un atbrīvos manus cietumniekus un ne par naudu, ne arī par dāvanām!" (Jes. 45: 5,6,4,13), viņš jutās dziļi aizkustināts un apņēmas izpildīt savu dievišķi nozīmēto sūtību. Valdnieks vēlējās jūdus atbrīvot un palīdzēt tiem no jauna uzcelt Jehovas templi. [558]

Rakstiskā paziņojumā, ko izplatīja "pa visu valsti", Kīrs atklāja savu gribu rūpēties par ebreju atgriešanos un to dievnama atjaunošanu. "Tas Kungs, Debesu Dievs, man ir devis visas zemes valstis, un Viņš man ir pavēlējis celt namu Viņam Jeruzālemē, Jūdas zemē. Ikvienam, kas starp jums ir no Viņa tautas, lai viņa Dievs ir ar viņu un lai viņš atgriežas uz Jeruzālemi Jūdas zemē un ceļ tā Kunga, Israēla Dieva, namu. Viņš ir tas Dievs, kas mīt Jeruzālemē, un ikvienu, kas palicis dzīvs, lai viņa dzīves vietā turienes ļaudis ļaudis pabalsta ar sudrabu un zeltu, ar mantām un lopiem līdz ar labprātīgām dāvanām Dieva namam Jeruzālemē." (Ezras 1:1-4)

Un dodot vēl tālākus norādījumus par templi, viņš sacīja: "Lai namu atjauno par vietu, kur nes kaujamos upurus kopā ar uguns upuriem. Lai uzceļ tā pamatus. Tā augstums lai ir sešdesmit olektis un platums arī sešdesmit olektis; lai liek trīs kārtas četrskaldņu akmeņu un vienu kārtu koka balķu; izdevumi sedzami no ķēniņa līdzekļiem. Un arī Dieva nama zelta un sudraba piederumus un traukus, ko Nebukadnēcars bija paņēmis no Jeruzālemes tempļa un aizvedis uz Bābeli, lai sūta atpakaļ un novieto Jeruzālemes templī." (Ezras 6:3-5)

Ziņas par šo pavēli sasniedza visattālākos valsts novadus, un it visur starp izkaisītajiem jūdiem bija liels prieks. Daudzi, līdzīgi Daniēlam, bija pētījuši pravietojumus [559] un lūguši, lai Dievs piepilda savus apsolījumus Ciānas labā. Tagad viņu lūgšanas bija atbildētas, un ar sirsnīgu sajūsmu tie varēja vienoties dziesmā:

"Kad tas Kungs atveda atpakaļ Ciānas cietumniekus,

Tad mēs bijām kā tādi, kas sapņus redz.

Tad mūsu mute bija pilna smieklu

Un mūsu mēle pilna gaviļu;

Tad savā starpā runāja citas tautas:

"Tas Kungs lielas lietas viņu vidū ir darījis!"

Tiešām, tas Kungs ir darījis lielas lietas;

Par to mēs priecājamies."

(Ps. 126:1-3)

"Tad cēlās Jūdas un Benjamīna ciltstēvi, arī priesteri un levīti, ikviens, kura garu Dievs bija pamodinājis" – tie bija atlikušie ticīgie, apmēram 50 000 no trimdā aizvestajiem Jūdas gūstekņiem, kas apņēmas izlietot brīnišķo izdevību – "lai ietu un celtu tā Kunga namu Jeruzālemē. Un visi apkārtējie ļaudis stiprināja viņu rosību ar sudraba traukiem, ar zeltu, ar mantām, ar lopiem un ar dārgām dāvanām, pie tam visu to viņi ziedoja labprātīgi". Šim un vēl citām labprātīgajām dāvanām pievienoja "tā Kunga nama traukus, kurus Nebukadnēcars bija aizvedis no Jeruzālemes(..) Persijas ķēniņš Kīrs lika tos izsniegt mantziņa Mitreda uzraudzībā(..) (..) kopā pieci tūkstoši un četri simti". Visus tos nodeva lietošanai jaunceljamajā templī. (Ezras 1:7-11)

Gubernatora pienākumus [560] starp tiem, kas atgriezās uz Jūdeju, Kīrs uzticēja ķēniņa Dāvida pēcnācējam Zerubabelam, kas bija pazīstams kā Zezbacars; un kopā ar viņu gāja augstais priesteris Jozua. Garais ceļojums, šķērsojot tuksnešainās vietas, izdevās labi, un priecīgie pārnācēji, pateicīgi Dievam par Viņa lielo žēlastību, apņēmas atkal uzcelt to, kas bija nolauzts un nopostīts. Ziedojot līdzekļus dievnama atjaunošanas izdevumiem, cilts virsnieki rādīja priekšzīmi, un pārējie ļaudis, sekojot viņu piemēram, ikviens labprātīgi deva no saviemniecīgajiem krājumiem. (Skat. Ezras 2:64-70)

Cik ātri vien spēja, vecā altāra vietā dievnama pagalmā uzcēla jaunu. Uz tā iesvētīšanu ļaudis sapulcējās kā viens vienīgs vīrs. Tur visi kopīgi vienojās svēto dievkalpojumu atjaunošanā, kas tika pārtraukti laikā, kad Nebukadnēcars nopostīja Jeruzālemi. Cenšoties atgriezties pie šīs kārtības, pirms šķiršanās, lai dotos uz savām mājvietām, "viņi svinēja Būdiņu svētkus". (Ezras 3:1-6)

Ikdienas pienesamo dedzināmo upuru altāra uzcelšana ļoti iepriecināja uzticīgos atlikušos. Tie sirsnīgi gatavojās tempļa atjaunošanai, ar katru jaunu mēnesi savos centienos kļūstot arvien drošāki. Daudzus gadus viņi bija pavadījuši šķirti no redzamas Dieva klātbūtnes iespaidiem, tāpēc tagad, kavēdamies rūgtās atmiņās par savu tēvu atkrišanu, tie ilgojās pēc kādas paliekošas zīmes par dievišķo piedošanu un labvēlību. Vairāk par personiskās labklājības un seno priekšrocību atgūšanu viņi vērtēja Dieva atzinību. [563] Kungs to labā bija brīnišķi darbojies, un tie izjuta Viņa klātbūtnes drošību, tomēr ilgojās pēc vēl lielākām svētībām. Ar priecīgām priekšnojautām tie vērās nākotnē uz laiku, kad, atjaunojot templi, atkal kļūs redzama Viņa godība.

Sagādājot celtnei nepieciešamos materiālus, strādnieki drupās atrada dažus milzīgus akmeņus, kas tempļa būvlaukumā bija atvesti Salamana laikā. Tie jau bija gatavi lietošanai. Tika sarūpēti arī daudz jaunu materiālu, un darbi drīz vien nonāca līdz pamatakmenis ielikšanai. Tas notika daudz tūkstošu klātbūtnē, kuri bija sapulcējušies, lai pārliecinātos par darba progresu un izteiktu par to savu prieku.

Pamatakmeni liekot, ļaudis, "slavēdami un pateikdamies tam Kungam", priesteru bazūņu un Asafa dēlu mūzikas rīku pavadībā kopīgi dziedāja: "Jo Viņš ir labs, un Viņa mīlestība ir mūžīgi pār Israēlu." (Ezras 3:11)

Par namu, kuru tagad sāka atjaunot, runāja daudzi pravietojumi, apliecinot, ka Dievs vēlas Ciānai darīt labu, un visiem klātesošajiem, kas vēroja pamatakmenš likšanu, bija iemesls no sirds dzīvot līdz šim notikumam. Tomēr starp mūzikas un slavas dziesmām kopējā līksmībā bija dzirdamas arī kādas disonējošas skaņas. "Daudzi no priesteriem un levītiem un tēvu namu galveniem, veci vīri, kas bija redzējuši pirmo namu, skaļā balsī raudāja (..) ." (Ezras 3:12)

[564] Dabiski, ka veco vīru sirds pildījās skumjām, pārdomājot par tik ilgi piekopto grēku sekām. Ja tie ar savu paaudzi būtu Dievam paklausījuši un pildījuši Israēlam uzticēto uzdevumu, tad Salamana celtais templis netiktu izpostīts un gūstniecība nebūtu bijusi vajadzīga. Bet nepateicības un neuzticības dēļ tie tika izkaisīti starp pagāniem.

Tagad apstākļi bija mainījušies. Maigā žēlastībā Kungs savus ļaudis bija atkal apmeklējis un tiem atļāvis atgriezties viņu pašu zemē. Skumjām par pagātnes kļūdām vajadzēja atkāpties priecīgo jūtu priekšā. Dievs bija ietekmējis Kira sirdi palīdzēt uzcelt dievnamu, un tam vajadzēja izsaukt dziļas pateicības izpausmi. Tomēr daži nesaskatīja šo Kunga tiešo aizgādību. Līksmības vietā tie bija neapmierināti un mazdūšīgi. Tie bija redzējuši Salamana tempļa spožumu un godību, un tagad vaimanāja, ka šis dievnamš nebūs tik izcils.

Kurnēšana, žēlošanās un nelabvēlīgais salīdzinājums uz daudziem atstāja nospiedošu iespaidu un nogurdināja cēlāju rokas. Strādnieki sāka pārdomāt, vai vispār vērts celt, ja jau sākumā visu tā nopeļ un par to tik ļoti vaimanā.

Tomēr šajā sanāksmē bija daudzi citi, kuru lielākā ticība un plašākais skats tiem neļāva šo mazāko godību uzlūkot ar tādu neapmierinātību. [565] "(..) daudzi pacēla balsi gaviļēs un priekā, tā ka ļaudis nevarēja izšķirt prieka gaviļu balsi no ļaužu raudāšanas, jo ļaudis gaviļēja lielās gaviļēs, un balsis bija dzirdamas tālumā." (Ezras 3:12,13)

Ja tie, kas nepriecājās pie dievnamam pamatakmenš ielikšanas, būtu paredzējuši savas ticības trūkuma sekas, tad būtu izbijušies. Viņi pārāk vāji nojauta savu neatzinīgo un neapmierināto vārdu nozīmi un gandrīz nemaz nesaprata, cik ļoti šī izrādītā nepatika aizkavēs Kunga nama pabeigšanu.

Pirmā tempļa lieliskums un iespaidīgā reliģiskā kalpošana bija Israēla lepnuma avots pirms nonākšanas trimdā, bet viņu dievkalpojumiem bieži vien pietrūka tās vērtības, ko Dievs uzskata par vissvarīgāko. Ne dievnama spožums, ne kalpošanas krāšņums tos Dievam neieteica, jo to, kam vienīgi Viņa acis ir vērtība, tie nebija ar mieru upurēt. Tie pie Viņa nenāca ar pazemīgu un sagrauztu sirdi.

Tieši tad, kad ļaudis zaudē izpratni par Dieva valstības pamatprincipiem, vairojas ceremonijas un to greznums. Pametot novārtā rakstura celtni, nicinot dievbijības vienkāršību, rodas lepnums un mīlestība uz ārišķībām, kas prasa lieliskas baznīcas, krāšņus izgreznojumus un iespaidīgas ceremonijas. Bet ar visu to netiek godāts Dievs. Viņš savu draudzi ciena ne tās ārējā pārākumā dēļ, bet vērojot patieso dievbijību, kas to atšķir no pasaules. Viņš to vērtē pēc tās locekļu pieaugšanas Kristus atziņā un garīgos piedzīvojumos. [566] Viņš pie tās meklē mīlestības un dievbijības pamatprincipus. Nekāds mākslas skaistums nav salīdzināms ar Kristus pārstāvju dabas un rakstura skaistumu.

Draudze savā zemē var būt vistrūcīgākā, tā var būt ārēji nepievilcīga, bet, ja tās locekļiem piemīt Kristus rakstura pamatprincipi, tad eņģeļi piebiedrosies tiem pielūgšanā, un kā salds upuris no ļaužu sirdīm pie Dieva pacelsies slava un pateicība.

"Pateiciet tam Kungam,

Jo Viņš ir laipnīgs

Un Viņa žēlastība paliek mūžīgi!"

Tā lai saka tie, ko tas Kungs atpestījis,

Ko Viņš ir izglābis no spaidītāju rokas."

"Dziediet Viņam, spēlējiet Viņam,

Stāstiet par visiem Viņa brīnumu darbiem!

Slavējiet Viņa svēto Vārdu!

Lai priecājas visu sirdis, kas meklē to Kungu!"

"(..) ka Viņš veldzēja izslāpušo

Un atspirdzināja ar barību izsalkušo."

(Ps. 107:1,2; 105:2,3; 107:9)

46. "Dieva pravieši tos iedrošināja"

[567] Tuvu kopā ar israēliešiem, kas bija apņēmušies atjaunot dievnamu, dzīvoja samarieši, tautību sajaukums, kas tika izveidojies no Asīrijas apgabaliem ienākušajiem pagānu kolonistiem apprecoties ar Samarijā un Galilejā atlikušo desmit cilšu pārstāvjiem. Pēdējos gados samarieši teicās pielūdzam īsto Dievu, bet sirdī un dzīvē tie bija elku kalpi. Viņi tiešām uzskatīja, ka visi elki tiem vienīgi atgādina

dzīvo Dievu, Universa Valdnieku, bet ļaudis tomēr tiecās godāt rokām taisītos tēlus. Jeruzālemes atjaunošanas laikā šie samarieši kļuva pazīstami kā "Jūdas un Benjamīna pretinieki". Uzzinājuši, ka no cietuma pārnākušie atkal ceļ namu Kungam, Israēla Dievam, "tie nāca pie Zerubabela un pie tēvu namu galveniem" un izteica vēlēšanos pievienoties tiem darbā. "Mēs gribam celt kopā ar jums, jo mēs godājam jūsu Dievu tāpat kā jūs, un mēs ziedojam Viņam kopš Esarhadona, Asīrijas ķēniņa, dienām, kas mūs atveda šurp." [568] Bet pārnākušie tiem šo priekšrocību liedza: "Nekādā ziņā neklājas, ka jūs un mēs kopā celtu namu mūsu Dievam, bet mēs vieni paši celsim to tam Kungam, Israēla Dievam, kā Persijas ķēniņš Kīrs mums ir pavēlējis." (Ezras 4:1-3)

Atgriezties mājās no Babilonijas izvēlējās tikai atlikums, un tagad, kad tie uzņēmās darbu, kas, šķita, bija pāri viņu spēkiem, tuvākie kaimiņi piedāvājās palīdzēt. Samarieši apliecināja, ka pielūdz patieso Dievu, un izteica vēlēšanos dalīties ar kalpošanu dievnamā saistītajās priekšrocībās un svētībās. "Mēs meklējam jūsu Dievu tāpat kā jūs," tie paziņoja, "tāpēc celsim līdz ar jums." Ja Jūdas vadītāji būtu šo piedāvājumu pieņēmuši, tie atvērtu durvis elku kalpošanai. Viņi izprata samariešu neīsto nostāju un atzina, ka palīdzība, ko sniegtu savienošanās ar šiem ļaudīm, būtu kā nekas, salīdzinot ar svētībām, ko varēja gaidīt, sekojot skaidrajām Jehovas pavēlēm.

Par attiecībām, kādas Israēlam jāuztur ar apkārtējām tautām, Kungs jau Mozus laikā bija piekodinājis: "(..) tu neslēgsi ar tiem nekādu derību un nežēlosi tos. Nesaradojies ar tiem: savas meitas nedod viņu dēliem, un viņu meitas neņem saviem dēliem, jo tās novērsīs tavus dēlus no Manis, ka tie kalpos svešiem dieviem, un tā Kunga bardzība varētu pret jums iedegties un jūs piepeši iznīcināt." [569] "Jo tu esi tam Kungam, savam Dievam, svēta tauta, un no visām tautām, kas vien ir uz zemes, tas Kungs tevi ir sev izredzējis, lai tu būtu Viņam par īpašuma tautu." (5. Moz. 7:2-4; 14:2)

Jau iepriekš bija skaidri pateikts, kādas būs sekas, ja tiks veidotas derības attiecības ar apkārtējiem tautām. "Un tas Kungs tevi izkaisīs starp visām pasaules tautām, no viena zemes gala līdz otram zemes galam, un tur tu kalposi citiem dieviem, ko nedz tu, nedz tavi tēvi nav pazinusi, – kokam un akmenim. Un tu neatradīsi miera šo tautu vidū, un arī tavai kāju pēdai nebūs vietas atpūtai, jo tas Kungs tur tev dos drebošu sirdi, izīgušas acis un izmisušu dvēseli. Un tava dzīvība karāsies mata galā, un tu bailosies nakti un dienu. Un tu nebūsi drošs par savu dzīvību. No rīta tu sacīsi: kaut būtu vakars, – bet vakarā tu sacīsi: kaut būtu rīts, – no tām sirds izbailēm, ar ko tu bailojies, un to skatu dēļ, ko tavas acis redzēs." (5. Moz. 28:64-67) Blakus gan pastāvēja apsoliņums: Ja jūs tad "meklēsīt to Kungu, savu Dievu", jūs Viņu "atradīsīt, kad jūs Viņu meklēsīt ar visu savu sirdi un ar visu savu dvēseli." (5. Moz. 4:29)

Šīs un vēl daudzas citas rakstvietas Zerubabelam un viņa biedriem bija labi pazīstamas, un nesenā gūstniecība tiem sniedza pierādījumu pēc pierādījuma par to piepildīšanos. Tikai pēc visu šo ļaunumu nožēlošanas, kas pār tiem un viņu tēviem bija izsaukuši Mozus iepriekš tik skaidri pasludinātās sodības; tagad, kad tie ar visu sirdi bija pieķērušies Dievam un atjaunojuši derības attiecības ar Viņu, ļaudis drīkstēja atgriezties Jūdejā, lai atkal uzceltu visu izpostīto.[570] Vai tad lai tie jau pašā sākumā savienojas ar elku kalpiem?

Dievs bija teicis: "Tev ar viņiem nebūs nekādu derību derēt!" Tāpēc tie, kas sevi nesen no jauna bija nodevuši Kungam, solīdamies pie tempļa drupās atjaunotā altāra, atzina, ka robežlīnija starp Viņu ļaudīm un pasauli vienmēr jāuztur nepārprotami skaidra. Tie atteicās savienoties ar cilvēkiem, kas, lai gan pazina Dieva likumu prasības, tomēr negribēja tām paklausīt.

Piecās Mozus grāmatās Israēlam skaidrotie pamatprincipi Dieva ļaudīm ir saistoši līdz pat laika beigām. Patiesā labklājība atkarīga no pastāvīgas derības attiecību saglabāšanas ar Dievu. Mēs nekad nedrīkstam iziet uz kompromisu ar dievišķajiem principiem, uzņemoties saistības ar tiem, kas Kungu nebīstas.

Kristiešiem pastāvīgi draud briesmas domāt, ka tiem kaut nedaudz jāpiemērojas pasaulei, lai iegūtu lielāku iespaidu uz neticīgajiem. Lai arī šķiet, ka tāda rīcība varētu sniegt daudz priekšrocību, noslēgumā tomēr būs garīgs zaudējums. Dieva ļaudīm vienmēr jābūt ļoti modriem pret tamlīdzīgiem viltīgiem un glaimojošiem patiesības ienaidnieka piedāvājumiem. Ticīgie šajā pasaulē ir ceļinieki un svešinieki, kas dodas uz priekšu pa briesmām apņemtu taku. Tiem jānovēršas no jebkādam runām un vilinošiem pamudinājumiem, kas tos grib šķirt no savienības ar Dievu.

Atklātie un vispārzināmie Dieva darba ienaidnieki nav paši bīstamākie.[571] Daudz lielāks spēks pievilt ir tiem, kas, līdzīgi Jūdas un Benjamīna pretiniekiem, nāk ar mīkstu mēli un skaistiem vārdiem, šķietami meklējot draudzību ar Dieva bērniem. Pret tādiem katrai dvēselei jābūt īpaši modrai, lai to piepeši nesavaldzinātu kāds rūpīgi apslēpts un gudri izlikts slazds. Sevišķi tagad, pasaules vēstures noslēgumā, Kungs no saviem bērniem prasa neatslābstošu uzmanību un piesardzību, tomēr, lai gan cīņa ir nepārtraukta, neviens cilvēks nav atstāts bez aizsardzības. Engēļi gādā par tiem, kas pazemīgi staigā Dieva priekšā, un Kungs nekad nepametīs nevienu dvēseli, kas uz Viņu paļaujas. Ja Viņa bērni spiežas Tam tuvāk, lai Viņš tos pasargātu no ļauna, tad Kungs līdzjūtībā un mīlestībā paceļ karogu, lai tos aizstāvētu pret ienaidnieku. Viņš saka: "Tos neaiztiek, jo tie pieder Man. Es tos esmu ierakstījis savās rokās."

Nenogurstoši pretojoties, samarieši "mēģināja traucēt Jūdas tautas rokas to darbā un iebiedēt viņus,

lai tie neceltu. Un viņi uzpirka padomdevējus, lai tie jauktu viņu nodomus visu laiku, kamēr Persijas ķēniņš bija Kīrs un līdz pat Persijas ķēniņa Dārija valdīšanai". (Ezras 4:4,5) Sniedzami nepatīkamas ziņas, tie viegli iespaidojamos prātos pamodināja aizdomas, tomēr ļaunie spēki tika aizturēti uz daudziem gadiem tā, ka Jūdejas iedzīvotājiem bija brīvība darbu turpināt.

Kamēr sātans pūlējās iespaidot Medo-Persijas valsts augstākos varas pārstāvjus, lai tie pret Dieva ļaudīm izturētos nelabvēlīgi, eņģeļi darbojās trimdinieku labā. Sajā cīņā bija ieinteresētas visas Debesis. Lasot pravieti Daniēli, arī mums paveras iespēja kaut nedaudz iepazīties ar vareno konfrontāciju starp ļaunā un labā spēkiem. Veselas trīs [572] nedēļas Gabriēls cīnījās ar tumsas varām, pūlēdamies novērst iespaidus, kas nelabvēlīgi ietekmēja Kīra prātu, un pirms cīņas beigām tam palīgā nāca pats Kristus. Par to Gabriēls sacīja: "Persiešu valsts sargeņģelis mani atturēja divdesmit vienu dienu, kamēr beidzot Mihaēls, viens no galvenajiem sargeņģeļu priekšniekiem, man nāca palīgā, un man izdevās atstāt Mihaēlu vienu pašu pie persiešu ķēniņu sargeņģeļa." (Dan. 10:13) Tika darīts viss, ko vien Debesis spēja darīt Dieva bērnu labā. Beidzot tika sasniegta uzvara, jo ienaidnieka spēkus izdevās atturēt gan Kīra, gan viņa dēla Kambizes dienās, kurš valdīja apmēram septiņus ar pus gadus.

Sīs jūdiem bija brīnišķīgu izdevību laiks. Debesu augstākie spēki ietekmēja ķēniņa sirdi, lai Kunga ļaudis varētu čakli izpildīt tiem doto uzdevumu. Tie nedrīkstēja taupīt pūles, lai atjaunotu templi un tur paredzēto kalpošanu, kā arī uzceltu savas nopostītās mājvietas. Bet tieši šajās Dieva spēka atklāšanās dienās daudzi nebija labprātīgi strādāt. Ienaidnieku pretestība bija spēcīga un noteikta, un, laikam uz priekšu ejot, celtnieki kļuva mazdūšīgi. Daži nespēja aizmirst skatu pie pamatakmens likšanas, kad daudzi netieši atklāja neuzticību šim pasākumam. Un, jo drošāki kļuva samarieši, jo vairāk jūdiem uzmācās šaubas, vai vispār ir pienācis laiks, lai celtu. Sīs jūtas vērsās plašumā. Saubu ietekmēti, daudzi strādnieki zaudēja drosmi un devās mājās pie saviem ikdienas pienākumiem.

Kambizes valdīšanas laikā dievnama atjaunošanas darbi uz priekšu virzījās lēnām, un, kad valdīja viltus Smerdis (Ezras 4:7 nosaukts par Artakserksu), samarieši pierunāja šo nekrietno krāpnieku, lai tas izdotu dekrētu, kas pilnībā aizliegtu jūdu tempļa un pilsētas atjaunošanu. [573]

Vairāk nekā gadu templi pameta novārtā un tam nepievērsa gandrīz nekādu uzmanību. Ļaudis dzīvoja savās mājās, centās iegūt laicīgo labklājību, bet viņu stāvoklis bija nožēlojams. Visiem spēkiem pūloties, tie tomēr neko nesasniedza. Šķita, ka pret viņiem ir sazvērējušies pat dabas spēki. Tāpēc, ka tie bija pametuši Dieva namu, Kungs pār viņu laukiem sūtīja ilgstošu sausumu. Kā savas labvēlības zīmi Dievs bija piešķīris tīruma un dārza augļus – graudus, vīnu un eļļu, bet, tā kā tie šīs bagātīgās dāvanas izlietoja savtīgi, svētība tika atņemta.

Tādi bija apstākļi Dārija Histaspas valdīšanas sākumā. Kā garīgi, tā laicīgi Israēls atradās pavisam bēdīgā stāvoklī. Ļaudis tik ilgi bija kurnējuši un šaubījušies, tik ilgi pirmā vietā likuši personiskās intereses un vienaldzīgi vērojuši, kā Kunga nams vēl arvien atrodas drupās, ka daudzi zaudēja izpratni, kādēļ Dievs tos pārvedis atpakaļ uz Jūdeju, un tie sacīja: "Vēl nav pienācis laiks no jauna celt tā Kunga namu!" (Hag. 1:2)

Tomēr arī šajās tumšajās stundās tie, kas paļāvās uz Dievu, nepalika bez cerības. Stāties pretī krīzei Kungs aicināja praviešus Hagaju un Cahariju. Ar pamudinošām liecībām šie izredzētie vēstneši atklāja tautai tās grūtību cēloņus. Pravieši norādīja, ka neveiksmes laicīgajā dzīvē izskaidrojamas ar ļaunu nevērīgo izturēšanos pret Dieva interesēm, neierādot tām pirmo vietu. [574] Ja israēlieši būtu pagodinājuši Kungu, ja tie Viņam būtu parādījuši vajadzīgo cieņu un bijāšanu, vispirms rūpējoties par Viņa nama celšanu, tad līdz ar to būtu piesaistījuši Viņa klātbūtnes svētības.

Mazdūšībā ieslīgušos Hagaja uzrunāja ar pārbaudošiem vārdiem: "Vai tad jums ir pienācis laiks, lai jūs dzīvotu ar ciedru koku plāksnēm grezni izrotātos namos, bet šim namam ir jāstāv drupās pamestam? Un nu, saka tas Kungs Cebaots, palūkojieties, kā jums ir līdz šim klājies jūsu ceļos!" Kāpēc tik maz padarīts? Kāpēc jūs tā cenšaties gādāt par saviem namiem un nerūpējaties par Kunga namu? Kur palikusi kādreizējā dedzība par Dieva nama atjaunošanu? Ko jūs esat ieguvuši, kalpojot sev? Vēlēšanās izvairīties no trūkuma jūs ierosināja pamest Dieva namu, bet šī nolaidība devusi tieši to, no kā jūs baidījāties. "Jūs sējāt bagātīgi, bet ievācāt trūcīgi; jūs ēdat gan, tomēr trūkst, lai jūs justos paēduši; jūs dzerat un tomēr nedzesējat slāpes; jums ir gan apģērbs, bet tas nedod pietiekami siltuma, un, kas pelna algu, tas ber to caurā makā." (Hag. 1:4-6)

Pēc tam Kungs nepārprotamos vārdos atklāja viņu trūkuma cēloni. "Jūs gan sagaidījāt daudz, un redzi, iznāca maz, un, kad jūs to pārvedāt mājās, tad Es to tomēr izputināju. Kāpēc tā?" jautā tas Kungs Cebaots. "Tāpēc, ka Mans nams stāv drupās un ikviens dzenas tikai pēc sava nama. Tāpēc debess aizturēja pār jums savu veldzi, un zemes klēpis noslēdza jums savus augļus. Un Es sūtīju sausumu pār visu zemi un kalniem, pār labību, pār vīnu un eļļu, un pār visu, kas izaug no zemes, tāpat arī pār ļaudīm, lopiem un visiem ar rokām darāmiem darbiem." (Hag. 1:9-11)

"Tā saka tas Kungs Cebaots: palūkojieties taču, kā jums ir līdz šim klājies jūsu ceļos! Kāpiet augšup kalnos, sataisiet kokus un celiet šo namu; tas Man būs patīkami, un Es parādīšu savu godību, saka tas Kungs." (Hag. 1:7,8)

Hagajas sniegto norājošo un pamācošo vēsti Israēla tauta un tās vadoņi atzina no sirds. Viņi jūta, ka Dievs par tiem rūpējas. Tie neuzdrošinājās neievērot atkārtoti izteikto padomu, ka viņu labklājību, kā laicīgu, tāpat garīgu, nosaka to uzticīga paklausība Kunga pavēlēm. Pravieša brīdinājuma pamodināti,

Zerubabels un Jozua, un visi atlikušie ļaudis "uzklausīja sava Dieva balsi un pravieša Hagajas vārdus". (Hag. 1:12)

Tiklīdz Israēls izšķīrās paklausīt, pārmetošajiem vārdiem tūlīt sekoja iedrošinoša vēsts: "Tad Hagajs, tā Kunga sūtnis, kura uzdevums bija darīt tautai zināmu Dieva vēstījumu, runāja šādus vārdus: "Es esmu ar jums! – tā saka tas Kungs." Un tas Kungs lika pamosties Zerubabelā (..) un Jozuā (..), un visos no tautas atlikušajos jaunam garam, tā ka viņi nāca un uzsāka darbus gar tā Kunga Cebaota, sava Dieva, namu." (Hag. 1:13,14)

Nepilnu mēnesi pēc darbu atsākšanās pie tempļa cēlāji saņēma citu prieka vēsti: "Zerubabel, ņemies drosmi, saka tas Kungs, pildies ar jaunu drosmi arī tu, Jozua, tu augstais priesteri! Esi droša savā rīcībā, visa šīs zemes tauta, saka tas Kungs, un strādājiet, jo Es esmu ar jums! – saka tas Kungs Cebaots." (Hag. 2:4)

Kad Israēls atradās nometnē pie Sinaja kalna, Kungs bija paziņojis: "Es mitīšu Israēla bērnu vidū, un Es tiem būšu par Dievu. Un viņi zinās, ka Es esmu tas Kungs, jūsu Dievs, kas tos izvedis no Ēģiptes, lai Es dzīvotu viņu vidū, Es, tas Kungs, jūsu Dievs." (2. Moz. 29:45,46) [576] Un tagad, neskatoties uz faktu, ka tie atkārtoti "bija nepaklausīgi un apkaitināja Viņa Svēto Garu" (Jes. 63:10), Dievs atkal no jauna ar pravieša vēsti izstiepa savu roku, lai tos glābtu. Kā atzinību par līdzdarbību Viņa nodomā Dievs bija atjaunojis savu derību, apsolīdams, ka Viņa Gars pie tiem paliks, un visus ļaudis iedrošināja: "Nebīstieties!".

Arī šodien Kungs saviem bērniem saka: "Esiet stipri un strādājiet, jo Es esmu ar jums." Kungs vienmēr ir bijis kristiešu stiprums. Mēs nevaram noteikt, kādā ceļā Viņš mums palīdzēs, bet droši zinām, ka Kungs nekad neatstās tos, kas uz Viņu paļaujas. Ja kristieši apzinātos, cik daudzkārt Dievs tiem ir līdzinājis ceļu, lai ienaidnieka nodomi neizdotos, tad tie nekad nestreipulotu sūdzēdamies. Viņu ticība pieķertos Kungam, un tos nespētu satricināt nekādas grūtības. Tie Viņu atzītu par gudrības un spēka Avotu, un Kungs savukārt tos izlietotu, lai padarītu tieši to darbu, ko Viņš vēlas.

Ar Hagaju dotos nopietnos uzaicinājumus un iedrošinājumus pastiprināja un papildināja pravietis Caharija, kuru Dievs pamodināja darboties līdz ar Hagaju, uzaicinot Israēlu pildīt Dieva pavēli: celties un būvēt. Caharijas pirmā vēsts sniedza pārliecību, ka Dievs savos vārdos nekad nekļūdās un apsola svētīt tos, kas paklausīs drošajam pravieša vārdam.

Ar saviem patukšajiem tūrumiem un trūcīgajiem pārtikas krājumiem, [577] kas ātri samazinājās, visapkārt apņēmti no nelaiņiem kaimiņiem, israēlieši tomēr, paklausot Kunga vēstnešu aicinājumam, ticībā turpināja čakli strādāt, lai atjaunotu izpostīto templi. Sis darbs prasīja nelokāmu paļaušanos uz Dievu. Ļaudīm pūloties darīt savu darbu un meklējot sirdi un dzīvē saskaņu ar Dieva žēlastību, Kungs ar praviešiem Hagaju un Cahariju sūtīja vēsti pēc vēsts, liecinot, ka viņu ticība tiks bagātīgi atalgota, un Dieva Vārda apsolījums par tempļa nākotnes godību neizpaliks. Piepildoties noteiktajam laikam, šajā celtnē kā visu tautu Ilgas ienāks cilvēces Skolotājs un Pestītājs.

Tā cēlājiem nebija jācinās vieni pašiem; ar tiem kopā bija Dieva pravieši, kas tiem palīdzēja. (Ezras 5:2) Un pats Debesu karapulku Virspavēlnieks bija paziņojis: "Esi droša savā rīcībā, visa šīs zemes tauta, (..) strādājiet, jo Es esmu ar jums!" (Hag. 2:4)

Līdz ar sirsniņu nožēlu un gribu ticībā iet uz priekšu nāca apsolījums arī par laicīgu labklājību. "Ar šo dienu sākot," Kungs paziņoja, " Es gribu jums piešķirt svētību." (Hag. 2:20)

Tautas vadonim Zerubabelam, kuram visus gadus pēc atgriešanās no Babilonijas pieļāva smagus pārbaudījumus, deva ļoti dārgu vēsti: Kungs paziņoja, ka pienāks diena, kad visi Dieva izredzēto ļaužu ienaidnieki tiks satriekti. "Tai pašā dienā, saka tas Kungs Cebaots, Es tevi Zerubabel, (..) savu kalpu, ņemšu savā zināšanā, saka tas Kungs, un turēšu tevi kā zīmoga gredzenu, jo Es tevi esmu izredzējis!" (Hag. 2:23) Tad Israēla vadonis saprata Aizgādības rūpes, vedot to cauri mazdūšības un apjukuma brīžiem. Viņš [578] visā ieraudzīja Dieva nodomu.

Sie Zerubabelam personiski teiktie vārdi ir atstāti par iedrošinājumu Dieva bērniem visos laikos. Ja Viņš saviem ļaudīm pieļauj bēdas, tad katrā ziņā ar noteiktu nodomu. Dievs tos vada tā, kā tie paši būtu vēlējušies, ja dzīves iznākumu redzētu jau sākumā un saprastu godības pilno nodomu, kas tiem jāpiepilda. Viss, ko Viņš tiem ar pārbaudījumiem un bēdām liek piedzīvot, kalpo vienam mērķim, lai tie kļūtu pietiekoši stipri Viņa labā strādāt un ciest.

Hagaja un Caharijas sludinātās vēstis pamudināja ļaudis pielikt visus spēkus, lai templi atkal uzceltu, kaut arī tos darbā ļoti nogurdināja samarieši un citi, kuri izdomāja daudz dažādus kavēkļus. Kādā gadījumā Medo-Persijas vietējā apgabala pārvaldnieki apmeklēja Jeruzālemi un prasīja, kurš atļāvis atsākt celtniecības darbus. Ja tajā brīdī jūdi nebūtu paļāvušies uz Kunga vadību, tad šī apjautāšanās varētu izvērsties par lielu nelaimi. "Bet viņu Dieva acs bija pār jūdu vecajiem, ka no viņiem neņtika prasīta darba pārtraukšana, kamēr vēl ziņojums nebija nonācis pie Dārija." (Ezras 5:5) Šiem pārvaldniekiem tika atbildēts tik gudri, ka tie nolēma rakstīt vēstuli toreizējam Medo-Persijas valdniekam Dārijam, vērsot viņa uzmanību uz sākotnējo dekrētu, ko bija izdevis Kīrs, kurš pavēlēja atjaunot dievnamu Jeruzālemē un vēl izdevumus segt no ķēniņa mantnīcas.

Dārijs meklēja šo dekrētu un arī atrada. Pēc tam viņš [579] jautātājiem deva rīkojumu netraucēt tempļa atjaunošanu. "Atļaujiet šī Dieva nama celšanas darbiem ritēt netraucēti, lai Jūdas pārvaldnieks un jūdu vecāji uzceļ šo Dieva namu no jauna tā vecajā vietā."

"Arī par izmaksām, kas jums jāpiešķir jūdu vecajiem Dieva nama celšanas darbiem, noteicu, ka

darbu izdevumi šiem vīriem pilnā apjomā un bez kavēšanās ir sedzami no ķēniņa nodevu ienākumiem Aiz-Eifratas novadā. Un kas vēl citādi ir vajadzīgs; jauni vērši, auni, jēri dedzināmam upurim debesu Dievam, kvieši, sāls, vīns vai eļļa, lai to dod priesteriem Jeruzālemē katru dienu bez kāda atrāvuma, kā viņi to prasa, lai viņi varētu nest patīkamas smaržas upurus debesu Dievam un lūgt par ķēniņa un viņa dēlu dzīvību.” (Ezras 6:7-10)

Tālāk ķēniņš vēl pavēlēja bargi sodīt ikvienu, kas kaut kādā veidā mainītu šo lēmumu, savu rīkojumu noslēdzot ar ievēribas cienīgu paziņojumu: “Un Dievs, kas savam Vārdam tur joprojām liek dzīvot, lai nogāž katru ķēniņu un tautu, kas savu roku izstiep, lai sagrozītu šo rīkojumu, lai izpostītu šo Dieva namu Jeruzālemē! Es, Dārijs, esmu izdevis šo pavēli; uz mata tā to lai izpilda!” (Ezras 6:12) Tā Kungs sagatavoja ceļu tempļa celtniecības darbu pabeigšanai.

Mēnešiem ilgi pirms šī dekrēta izdošanas israēlieši cēla ticībā, un pravieši tiem palīdzēja, sniedzot savlaicīgas vēstis, kas [580] strādājošajiem atklāja Dieva nodomu ar Israēli. Divus mēnešus pēc pēdējās Hagaja publicētās vēsts Caharija redzēja virkni skaņu par Dieva darbu virs zemes. Šīs līdzības un simbolos izteiktās vēstis nāca ļoti nedrošā un satraucošā laikā, un vīriem, kas Israēla Dieva vārdā gāja uz priekšu, tās bija sevišķi nozīmīgas. Vadītājiem šķita, ka iepriekš izsniegto atļauju atjaunot tempļi tūlīt atņems. Nākotne rādījās visai tumša. Dievs redzēja, ka ļaudis ir jāatbalsta un jāiepriecina ar atklāsmi par Viņa bezgalīgo līdzjūtību un mīlestību.

Parādīšanās Caharija dzirdēja Kunga eņģeli jautājam: “Kungs Cebaot, cik ilgi Tu negribēsi apžēloties par Jeruzālemi un par Jūdas pilsētām, uz kurām Tu esi bijis dusmīgs visus šos septiņdesmit gadus? Un tas Kungs atbildēja eņģelim, kas ar mani runāja, un teica viņam laipnus un mierinājuma pilnus vārdus. Un eņģelis, kas ar mani runāja, teica man: sludini un saki: tā saka tas Kungs Cebaots: Es esmu pilns lielas sirdsdedzes par Jeruzālemi un Ciānu, un Es esmu ļoti dusmīgs uz lepnajām un bezrūpības pilnajām tautām; Es biju tikai drusciņ dusmīgs, viņi turpretī no savas pušes palīdzēja izraisīt jo lielāku ļaunumu. Tāpēc tā saka tas Kungs: Es piešķiršu Jeruzālemei atkal savu žēlastību, un tajā uzcelš Manu namu, saka tas Kungs Cebaots, un mērījamā aukla izstiepama tieši pār Jeruzālemi.” (Cah. 1:12-16)

Vēl pravietim lika paziņot: “Tā saka tas Kungs Cebaots: Manām pilsētām atkal klāsies labi, tas Kungs atkal iepriecinās Ciānu un sev atkal izredzēs Jeruzālemi.” (Cah. 1:17) [581]

Tālāk Caharija redzēja varas, kas bija izkaisījušas “Jūdu, Israēli un Jeruzālemi”, – attēlotas ar četriem rāgiem. Tūlīt pēc tam viņš ievēroja četrus kalējus, kas simboliski ainoja līdzekļus, kurus Kungs lieto savu ļaužu un sava pielūgšanas nama atjaunošanai. (Skat. Cah. 1:18-21)

“Un tad es atkal pacēlu savas acis uz augšu,” sacīja Caharija, “un skatījos, tad redzi, kāds vīrs turēja mērījamo auklu savā rokā. Kad es viņam jautāju: kurp tu ej? – viņš savukārt atbildēja man: lai uzmērītu Jeruzālemi un redzētu, cik garai un platai tai jābūt. Un raugi, eņģelis, kas ar mani runāja, izgāja ārā, un kāds cits eņģelis gāja viņam pretī un sacīja viņam: steidzies un saki šim jauneklim: Jeruzālemi apdzīvos bez kādiem mūriem liels daudzums ļaužu un lopu, kas atradīsies tajā.” (Cah. 2:5-9)

Dievs bija pavēlējis, lai Jeruzālemi atkal uzcel, un atklāsme par pilsētas mērīšanu sniedza iedrošinājumu, ka Viņš iepriecinās un stiprinās savus apbēdinātos ļaudis un piepildīs mūžīgās derības apsolījumus. Kungs paziņoja, ka Viņa rūpīgā apsardzība līdzināsies “degošam mūrim visapkārt”; un Viņa ļaudis būs tie, kas Dieva godību atklās visiem cilvēkiem. Tas, ko Viņš dara savas tautas labā, kļūs zināms visā pasaulē. “Gavilējiet un līksmojiet, jūs, Ciānas iedzīvotāji, jo liels ir jūsu vidū Israēla Svētais!” (Jes. 12:6)

47. Jozua un eņģelis

[582] Tempļa cēlāju nemitīgā darbu turpināšana radīja lielu nemieru un satraukumu ļaunā pulkos. Sātans apņēmas turpmāk pielikt visas pūles, lai Dieva ļaudis padarītu vājākus un atņemtu tiem drosmi, uzrādot viņu rakstura nepilnības. Ja tos, kas savu pārkāpumu dēļ jau tik ilgi bija cietuši, varētu no jauna ietekmēt neievērot Dieva baušļus, tad tie atkal nonāktu grēka važās.

Tā kā Israēls bija izredzēts, lai virs zemes uzturētu atziņu par Dievu, sātans pret to vienmēr bija vērsies ar sevišķu naidu, cenšoties panākt šīs tautas iznīcināšanu. Kamēr ļaudis bija paklausīgi, viņš tiem neko ļaunu nespēja nodarīt, tāpēc ienaidnieks pielika visus savus spēkus un viltību, lai tos pavedinātu uz grēku. Viņa kārdināšanu savaldzināti, tie bija pārkāpuši Dieva likumus un tika pamesti ienaidniekiem par laupījumu.

Lai gan tos kā gūstekņus aizveda uz Babiloniju, Dievs viņus [583] tomēr neaizmirsā. Kungs sūtīja pie tiem praviešus, lai norātu, brīdinātu un pamudinātu atzīt savu vainu. Kad tie pazemojās Dieva priekšā un atgriezās pie Viņa patiesā nožēlā, Viņš ļaudis iedrošināja, paziņodams, ka grib tos no gūsta atbrīvot, atkal atjaunot savu labvēlību un nostiprināt tos viņu pašu zemē. Un tagad, kad šis atjaunošanas darbs jau bija iesācies un Israēla atlikums bija pārnācis uz Jūdeju, sātans apņēmas šo dievišķo nodomu izjaukt, cenšoties pamudināt pagānu tautas, lai tās israēliešus pilnīgi iznīcinātu.

Bet šajā krīzē Kungs stiprināja savus ļaudis ar labiem, iepriecinošiem vārdiem. (Cah. 1:13) Iespaidīgā veidā attēlojot gan sātana, gan Kristus darbu, Viņš uzsvēra tautas Vidutāja spēku uzvarēt Viņa ļaužu apsūdzētāju.

Atklāsmē pravietim rādīja "augsto priesteri Jozuu, apgērbtu netīrās drēbēs" (Cah. 3:1,3), stāvam Kunga eņģeļa priekšā un lūdzam Dieva žēlastību Viņa apbēdinātajiem ļaudīm. Jozuam tā aizrunājot, lai Dievs piepildītu savus apsolījumus, ierodas sātans, lai tam pretotos. Ļaunais ienaidnieks norāda uz Israēla pārkāpumiem kā iemeslu, kāpēc Dievs viņiem nedrīkst parādīt savu labvēlību. Sātans tos uzskata par savu laupījumu un pieprasa, lai tos nodotu viņa rokās.

Augstais priesteris pret sātana apvainojumiem nespēj aizsargāt ne sevi, ne savus ļaudis. Viņš nevar apliecināt, ka Israēls būtu brīvs no kļūdām. Netīrās drēbēs, kas simbolizē ļaužu grēkus, kurus viņš nes kā to pārstāvis, priesteris stāv eņģeļa priekšā, [584] atzīdams savas tautas vainu, tomēr norādīdams uz tās nožēlu un pazemošanos un pašāvībā atsaukdamiem uz grēkus piedodošo Pestītāju. Viņš ticībā pieķeras Dieva apsolījumiem.

Tad eņģelis, kas ir pats Kristus, grēcinieku Pestītājs, pavēl Viņa ļaužu apsūdzētājam apklust, paziņodams: "Tas Kungs lai tevi norāj, sātān! Jā, tiešām, lai tev liek klusēt tas Kungs, kas izredzējis Jeruzālemi! Vai šis vīrs nav no uguns izrauta apdegusi pagale?" (Cah. 3:2) Israēls ilgi bija atradies bēdu ceplī. Pieļauto grēku dēļ tos gandrīz bija aprijušas sātana un viņa palīgu aizdedzinātās liesmas, bet Dievs tagad izstiepa savu roku, lai tos izrautu.

Pieņemot Jozuas kā starpnieka lūgšanu, tiek dota pavēle: "Novelciet viņam netīrās drēbes!" Un Jozuam eņģelis saka: "Redzi, es atņemu tev tavus grēkus un ietērpju tevi svētku drānās!" "Un viņš pavēlēja: uzlieciet viņam galvā tīru cepuri! Un tie uzlika viņam galvā tīru cepuri un uzvilka viņam svētku drēbes (..) ." (Cah. 3:4,5) Gan viņa, gan ļaužu grēki tiek piedoti. Israēlu apgērbj "svētku drēbēs", tam pielīdzinot Kristus taisnību. Jozuam galvā tiek uzlikta cepure, kādu parasti nēsā priesteri un uz kuras rakstīts: "Svēts Kungam" (2. Moz. 28:36), apliecinot, ka, neskatoties uz viņa agrākajiem pārkāpumiem, viņš tagad ir derīgs, lai kalpotu Dieva priekšā svētnīcā.

Tad eņģelis Jozuam paziņo: "Tā saka tas Kungs Cebaots: ja tu staigāsi Manus ceļus un Man kalposi ar šķīstu sirdi, tad tu pārvaldīsi Manu namu un uzraudzīsi Manus pagalmus, un Es tev atļaušu brīvi nākt pie Manis kopā ar tiem, kas šē stāv Manā priekšā." (Cah. 3:7) [585] Paklausot viņš tiks pagodināts kā tiesnesis vai valdītājs pār templi un visu tur notiekošo kalpošanu; viņš jau šajā dzīvē staigās starp pavadošajiem eņģeļiem un beidzot pievienosies pagodināto pulkam ap Dieva troni.

"Klausies, Jozua, tu augsto priesteri, tu un tavi amata biedri, kas sēž tavā priekšā, – vīri, kam priekšvēstījuma nozīme. Jo redzi: Es likšu nākt saviem kalpam Cemaham." (Cah. 3:8) Israēls cerēja uz Atbrīvotāju – Atvasi, Cemahu, un ticībā uz šo gaidāmo Pestītāju Jozua un viņa ļaudis tagad saņēma piedošanu. Ticībā uz Kristu tos atjaunoja Dieva žēlastībā. Ja tie staigās Viņa ceļos un sargās Viņa likumus, tad, pateicoties Kunga žēlastības brīnišķajam spēkam, tie kļūs par "brīnuma zīmi" (pēc Glikas tulk.) un tos starp pasaules tautām godās kā Debesu izredzētos.

Kā sātans apsūdzēja Jozuu un viņa ļaudis, tā viņš visos gadsimtos apsūdz tos, kuri meklē Dieva žēlastību un labvēlību. Viņš ir "brāļu apsūdzētājs, kas tos apsūdz mūsu Dieva priekšā dienām un naktīm". (Atkl. 12:10) Cīņa atkārtojas par katru dvēseli, kas izglābta no ļaunā varas un kuras vārds ir ierakstīts Jēra dzīvības grāmatā. Vēl neviens nekad nav uzņemts Dieva ģimenē, nepiedzīvojis satrauktu ienaidnieka pretošanos. Bet Tas, kurš tajā laikā bija Israēla cerība, Aizstāvis, Attaisnotājs un Atbrīvotājs, paliek draudzes cerība arī šodien.

Sātana apsūdzības pret tiem, kas meklē Kungu, neizraisa nepatika pret šo cilvēku grēkiem. Viņš pat gavilē par to nepilnīgo [586] raksturu, jo labi zina, ka tos varēs pārspēt tikai tad, ja tie pārkāps Dieva likumus. Šīs apsūdzības izsauc vienīgi viņa naidis pret Kristu. Īstenojot atpestīšanas plānu, Jēzus salauž sātana ietekmi uz cilvēces dzimtu un atbrīvo dvēseles no viņa varas. Kad vecais pretinieks redz Kristus pārākuma pierādījumus, viņā sāk kūsāt mežonīgs naidis un ļaunums, un tas darbojas ar velnišķīgu spēku un viltību, lai pestīšanu pieņēmušos cilvēkbērņus atkal atrautu no Kristus. Viņš ievēd šaubās, sagrauj pašāvību uz Dievu un šķir no Viņa mīlestības. Viņš ļaudis kārdina uz bauslības pārkāpšanu un pēc tam pieprasa par saviem gūstekņiem, apstrīdēdams Kristus tiesības tos viņam atņemt.

Sātans zina, ka tie, kas lūdz Dievu pēc piedošanas un žēlastības, to arī dabūs, tāpēc viņš tiem cenšas uzrādīt grēkus, lai atņemtu drosmi. Viņš ir modrs, lai atrastu iemeslus apsūdzēt ikvienu, kas vēlas Kungam paklausīt. Jā, pat viņu labāko un pieņemamāko kalpošanu tas parāda sagrozītā gaismā. Ar neskaitāmām ļoti izsmalcinātām un nežēlīgām viltībām tas pūlas nodrošināt viņu pazudināšanu.

Pats ar saviem spēkiem cilvēks nespēj pretoties ienaidnieka uzbrukumam. Grēka aptraipītās drēbēs, atzīdams savu vainu, viņš stāv Dieva priekšā. Bet mūsu Aizstāvim Jēzum ir spēks pasargāt tos, kas ar atgriešanos un pilnīgā pašāvībā savas dvēseles uzticējuši Viņam. Jēzus aizstāv viņu lietu un, atsaucoties uz Golgātas varenajiem pierādījumiem, liek apklust viņu apsūdzētājam. Pilnīga paklausība Dieva baušļiem ir devusi Kristum visu varu Debesīs un virs zemes, un Viņš no sava Tēva pieprasa žēlastību un apžēlošanu vainīgajam cilvēkam. Savu ļaužu apsūdzētājam Viņš saka: "Tas Kungs lai tevi norāj, sātān! Tie ir atpirkti ar Manām asinīm, kā pagales, kas izrautas no uguns." [587] Un tiem, kas ticībā paļaujas uz Jēzu, Viņš apliecina: "Redzi, Es atņemu tev tavus grēkus un ietērpju tevi svētku drānās!" (Cah. 3:4)

Visi, kuri apvilkuši Kristus taisnības drēbes, stāvēs Viņa priekšā kā izredzētie, uzticīgie un patiesie. Ienaidniekam nav spēka tos izraut no Pestītāja rokām. Nevienai dvēselei, kas nožēlā un ticībā nodevusies Kristus apsardzībai, Viņš neļaus nonākt sātana varā. Viņa Vārds ir kā garantija: "Lai tie

meklē Mana apsolījuma spēku, ka tie ar Mani der mieru; un tie derēs mieru ar Mani.” (Jes. 27:5, pēc angļu tulk.) Jozuam dotais apsolījums pieder visiem: “Ja tu staigāsi Manus ceļus un Man kalposi ar šķīstu sirdi (..), Es tev atļaušu brīvi nākt pie Manis kopā ar tiem, kas šē stāv Manā priekšā.” (Cah. 3:7) Jau šajā pasaulē tiem abās pusēs blakus atrodas Dieva eņģeļi, un reiz tie stāvēs starp eņģeļiem, kas pastāvīgi apņem Dieva troni.

Caharijam sniegtā atklāsmē par Jozuu un Eņģeli ar sevišķu spēku rāda Dieva ļaužu piedzīvojumu salīdzināšanas laika noslēdzošajās dienās. Dievā atlikušo draudze tad nonāks lielos pārbaudījumos un bēdās. Tad tie, kas tur Dieva baušļus un Jēzus ticību, izjutīs sātana un viņa pulka dusmas. Ļaunais ienaidnieks pasaules iedzīvotājus uzskata par saviem pavalstniekiem, viņš pārvalda pat daudzus no tiem, kas saucas par kristiešiem. Bet ir kāds mazs pulciņš, kas pretojas viņa virskundzībai. Ja sātanam izdotos šo pulciņu izdeldēt no zemes virsas, tad viņa uzvaras prieks būtu pilnīgs. Kā viņš kādreiz iespaidoja pagānu tautas iznīcināt Israēlu, tā viņš drīzumā uzskūdis zemes ļaunās varas, lai iznīcinātu Dieva ļaudis. [588] Tad tiks izdotas pavēles paklausīt cilvēku likumiem un pārkāpt Dieva bauslību.

Dievam uzticīgos apdraudēs, apsūdzēs un vajās. “Pat vecāki un brāji, radi un draugi jūs nodos, un dažus no jums nonāvēs.” (Lūk. 21:16) Viņu vienīgā cerība būs Dieva žēlastība, viņu vienīgā aizstāvēšanās – lūgšana. Kā Jozua eņģeļa priekšā, tā atlikušo draudze ar salauztu sirdi un nelokāmu ticību lūgs piedošanu un izglābšanu, atsaucoties uz savu Aizstāvi – Jēzu. Tie pilnībā apzināsies savu grēcīgumu, redzēs savas vājības un necienīgumu un būs tuvu izmisumam.

Kārdinātājs stāv klāt, tos apsūdzēdams, tāpat kā viņš apsūdzēja Jozuu. Viņš norāda uz to netīrajām drēbēm, uz viņu rakstura trūkumiem. Viņš uzrāda to vājības un ģeķību, viņu nepateicības grēku un nelīdzināšanos Kristum, kas dara negodu Glābējam. Viņš cenšas tiem iedvest bailes, ka to stāvoklis ir bez cerības, ka viņu aptraipītās drēbes nav iztīrāmas. Viņš cer iznīcināt ticību, lai tie padotos kārdinājumam un novērstos no savienības ar Dievu.

Sātans skaidri zina grēkus, kuros pats Dieva ļaudis ir pavedinājis, un viņš tos apsūdz, teikdams, ka tie savu grēku dēļ zaudējuši tiesības uz dievišķo aizsardzību, pieprasīdams tiesības tos iznīcināt. Viņš paziņo, ka tie, līdzīgi viņam, ir izslēgti no Dieva labvēlības.

“Vai šie,” viņš saka, “ir tie ļaudis, kas Debesis ieņems manu un man pievienojušos eņģeļu vietu? Tie gan apliecina, ka paklausa Dieva likumiem, bet vai viņi to priekšrakstus ir pildījuši? Vai tie sevi nav mīlējuši vairāk nekā Dievu? Vai tie savas intereses nav vērtējuši augstāk nekā kalpošanu Kungam? Vai tie nav mīlējuši pasaules lietas? Paskatieties tikai uz grēkiem, kas iezīmē viņu dzīves ceļu! Pavērojiet viņu savtību, ļaunumu, savstarpējo naidu! Vai Dievs, kas mani un manus eņģeļus no savas klātbūtnes izstūma, tagad atalgos šos, kas vainīgi tādos pašos grēkos? Taisnības Dievs, Tu tā nedrīksti darīt! Taisnība prasa, lai tie tiek notiesāti.”

Kaut gan Kristus sekotāji ir grēkojuši, tie tomēr nav sevi pilnībā pakļāvuši sātanskajiem spēkiem. Tie savus grēkus ir nožēlojuši un pazemībā ar salauztu un sagrauztu sirdi meklējuši Kungu. Tāpēc dievišķais Aizstāvis par tiem aizlūdz. Viņš, kas sakarā ar šo cilvēku nepateicību tik daudz ir apkaunots, kas zina viņu grēkus un arī nožēlu, saka: “Kungs lai tevi rāj, sātana! Es par šīm dvēselēm esmu atdevis savu dzīvību. Tie ir ierakstīti Manās rokās. Tiem var būt rakstura trūkumi, tie var būt nepilnīgi savās pūlēs, bet tie ir nožēlojuši, atgriezušies, un Es tiem esmu piedēvis un tos pieņēmis.”

Sātana uzbrukumi ir spēcīgi, viņa viltus labi maskēts, bet Kungs ir nomodā par saviem ļaudīm. Viņu ciešanas ir lielas, ceplā liesmas tos draud aprīt, bet Jēzus viņus no pārbaudījumiem izvedīs kā zeltu, kas ugunī kausēts. Visi zemes sārņi būs atņemti, lai tajos pilnībā kļūtu redzams Kristus attēls. [590]

Dažkārt šķiet, ka Kungs ir aizmirsis savai draudzei draudošās briesmas un netaisnību, kas tai jācieš no ienaidniekiem, bet tas tā nav. Nekas šajā pasaulē Dieva sirdij nav tik dārgs kā Viņa draudze. Viņš negrib, ka to sabojā pasaules gudrība. Viņš neatstāj savus ļaudis, lai sātans ar savām kārdināšanām tos uzvarētu. Kungs sodīs visus, kas Viņu nepareizi pārstāv, bet Viņš apžēlos tos, kas no sirds atgriežas. Tiem, kas lūdz pēc spēka, lai attīstītu kristīgu raksturu, Viņš dos visu vajadzīgo palīdzību.

Gala laikā Dieva ļaudis nopūtīsies un sauks uz Dievu par zemē valdošo netaisnību. Ar asarām acīs viņi brīdinās ļaunos nemīdīt kājām Dieva bauslību un neizsakāmās skumjās paši pazemosies, atgriezdami pie Kunga. Ļaunie izsmies, pat nicinās viņu skumjas un nīrgāsies par to nopietnajām lūgšanām. Bet Dieva ļaužu ciešanas un pazemošanās ir nemaldīgs pierādījums, ka tie atgūst grēkā zaudēto rakstura stiprumu un cēlumu. Tāpēc ka tie spiežas arvien tuvāk Kristum, tāpēc ka to acis ir pievērstas Viņa pilnīgajai skaidrībai, tie spēj novērtēt grēka ārkārtīgo grēcīgumu. Lēnprātība un pazemība ir noteikumi, kas jāievēro sekmju un uzvaras iegūšanai. Goda vainags gaida tos, kas zemojas krusta pakājē.

Dieva uzticīgie pielūdzēji ir it kā Viņā paslēpti. Tie paši nemaz neapzinās savu drošību. Sātana iespaidoti, šīs zemes valdnieki meklē tos iznīcināt, bet, ja Dieva bērnu acis tiktu atvērtas kā Elīsas kalpam Dotanā, tad tie redzētu, ka ap viņiem ir Kunga eņģeļi, kas aiztur tumsības pulkus. [591]

Dieva ļaudīm pazemojot savas dvēseles un lūdzot pēc sirds skaidrības, atskan pavēle: “Novelciet viņam netīrās drēbes!” un arī iedrošinājums: “Redzi, Es atņemu tev tavus grēkus un ietērpju tevi svētku drānās!” (Cah. 3:4) Kārdinātajiem, pārbaudītajiem, uzticīgajiem Dieva bērniem piešķir neaptraipītās Kristus taisnības apģērbus. Nicinātos atlikušos ietērpj goda drēbēs, kuras vairs nekad nebojās pasaules samaitātība. Viņu vārdi tiek paturēti Jēra dzīvības grāmatā, ierakstīti starp visu

laiku uzticīgajiem. Tie ir pretojušies krāpnieka viltībām. Tie, pūķim rēcot, nav nobijušies un kļuvuši neuzticīgi, tāpēc tagad tie uz visiem laikiem ir droši pret kārdinātāja plāniem. Viņu grēki ir pārnesti uz grēka pirmcēloni. Viņiem galvā tiek uzlikta tīra cepure.

Sātanam uzmācoties ar savām apsūdzībām, neredzami svētie eņģeļi dodas šurp un turp, uzspiezdami uzticīgajiem dzīvā Dieva zīmogu. Tie ir tie, kas kopā ar Jēzu stāv uz Ciānas kalna. Uz viņu pierēm ir rakstīts Tēva vārds. Viņi troņa priekšā dzied jaunu dziesmu, ko nevar iemācīties neviens cits cilvēks, kā vien 144 000, kas atpirkti no pasaules. "Sie ir tie, kas Jēram seko, kurp Tas arī ietu. Tie ir atpirkti par pirmajiem no cilvēkiem Dievam un Viņa Jēram; viņu mutē nav melu, tie ir bez vainas." (Atkl. 14:4,5)

[592] Tagad ir pilnībā piepildījušies eņģeļa vārdi: "Klausies Jozua, tu augsto priesteri, tu un tavi amata biedri, kas sēž tavā priekšā, – vīri, kam priekšvēstījuma nozīme. Jo redzi: Es likšu nākt savam kalpam Cemaham." (Cah. 3:8) Kristus ir atklāts kā savu ļaužu Pestītājs un Glābējs. Tagad, kad svešniecības ceļā raudātās asaras un pārciestie pazemojumi aizmirsti Dieva un Jēra klātbūtnes sniegtās līksmības un godības priekšā, atlikušie tiešām ir kā "brīnuma zīme" (pēc Glika tulk.).

"Tanī dienā tā Kunga jauno atvašu dzinums būs par glītumu un par godu un zemes auglis par lepnumu un jaukumu Israēla izglābtajiem. Tad Ciānā pāri palikušie un Jeruzālemē savu dzīvību paglābušie tiks nosaukti: Viņa svētie, visi, kas Jeruzālemē uz dzīvi pierakstīti." (Jes. 4:2,3)

48. "Ne ar spēku, ne ar varu"

[593] Tūlīt pēc atklāsmes par Jozuu un eņģeli pravietis Caharija saņēma vēsti par Zerubabela darbu. "Un eņģelis, kas ar mani runāja, atgriezās atkal un modināja mani, kā modina cilvēku no miega, un jautāja man: ko tu redzi? Es atbildēju: es redzu tur lukturi no tīra zelta ar virsū uzliktu eļļas trauciņu. Lukturim ir septiņi eļļas lukturīši, un tiem kopā ir septiņas ar trauciņu saistītas eļļas caurulītes un divi eļļas koki līdzās – viens pa labi, otrs pa kreisi no luktura. Un es turpināju un jautāju eņģelim, kas ar mani runāja: mans kungs, kāda tam visam nozīme? Tad eņģelis, kas ar mani runāja, deva man šādu atbildi: tādat tu tiešām nezini, kāda tam nozīme? Es sacīju: nē, mans kungs! Tad viņš man deva šādu paskaidrojumu: tā skan tā Kunga vārds Zerubelam: ne ar bruņotu spēku, ne ar varu, bet ar Manu Garu! – saka tas Kungs Cebaots." (Cah. 4:1-6)

[594] "Tad es griezpos pie viņa ar jautājumu: kāda nozīme ir tiem diviem eļļas kokiem pa labi un pa kreisi no luktura? Un es jautāju otrreiz un teicu viņam: kāda nozīme ir tiem diviem eļļas koka zariem, kas stāv līdzās abām zeltā darinātām caurulītēm, pa kurām plūst zeltainā eļļa? Tad viņš man atbildēja: vai tu tiešām nezini, kāda tiem nozīme? Es savukārt atbildēju: nē, mans kungs! Tad viņš man sacīja: tie ir tie abi svaidītie, kas kalpo visas pasaules Kungam." (Cah. 4:11-14)

Sajā atklāsmē rādīts, kā no abiem eļļas kokiem, kas stāv Dieva priekšā, izplūst zelta eļļa, kas tālāk pa zelta caurulēm ietek luktura kausā. No tā eļļu saņem svētnīcas lukturīši, un tāpēc tie spēj izstarot pastāvīgu, spožu gaismu. Tādā veidā no svaidītajiem, kas stāv Kunga priekšā, dievišķās gaismas pilnība, mīlestība un spēks tiek izplatīts pār Dieva ļaudīm, lai tie atkal spētu dot gaismu, prieku un atspirdzinājumu citiem. Tiem, kas tādā veidā kļuvuši bagāti, Dieva mīlestības bagātība jāizplata tālāk pasaulē.

Zerubelam, strādājot pie Kunga nama atjaunošanas, bija jāstāpjas ar daudz un dažādām grūtībām. Jau no sākuma Dieva tautas pretinieki nogurdināja Jūdas ļaužu rokas, atturot tos no celšanas, un "ar varu un spēku lika tiem pārtraukt darbu". (Ezras 4:4,23) Bet pats Kungs nāca cēlājiem palīgā, un tagad viņš savam pravietim lika Zerubelam pateikt: "Kas tu esi, lielais kalns? Tev Zerubabela priekšā jāklūst par līdzenumu! Un viņš uzliks nama noslēguma akmeni, un visi viņam uzgavilēs: lai viņam laime, lai gods un slava!" (Cah. 4:7)

Dieva draudzes vēsturē to cilvēku priekšā, kas pūlas izpildīt Debesu nodomu, ir pacēlušies lieli, šķietami nepārvarami grūtību kalni. Sie šķēršļi tiek pieļauti no Kunga, lai pārbaudītu ticību. [595] Kad tie mūs apņem no visām pusēm, tad vairāk par visu nepieciešams uzticēties Dievam un Viņa Gara spēkam. Vingrināšanās dzīvā ticībā veicina garīgu spēku pieaugumu un nelokāmas pašāvēības attīstīšanu. Tieši tādā veidā dvēsele kļūst neuzvarama. Uz ticības pieprasījumu kristieša ceļā izgaist sātanā radītie šķēršļi, jo kristietim palīgā nāk Debesu spēki. "(..) nekas jums nebūs neiespējams." (Mat. 17:20)

Pasaule parasti visu mēdz sākt ar skaļu ārēju izrādi un lielību. Dievs paredzējis mazu, neievērojamu dienu pārvērst par iesākumu taisnības un patiesības godības pilnai uzvarai. Dažkārt Viņš savus strādniekus audzina, liekot tiem piedzīvot vilšanos un šķietamu neizdošanos ar nodomu, lai tie mācās pārvarēt grūtības.

Bieži, nonākot sarežģītos, neskaidros apstākļos un sastopoties ar šķēršļiem, cilvēki tiek kārdināti vilcināties un svārstīties. Bet, ja tie pašāvēībā izturētu līdz galam, tad Dievs ceļu nolīdzinātu. Sekmes nāk, cīnoties pret grūtībām. Zerubabela bezbailīgā gara un nelokāmās ticības priekšā lielie grūtību kalni pārvērtīsies par ielejām; un viņš, kura rokas likušas tempļa pamatu, "to arī pabeigs". "Viņš uzliks gala akmeni, ka tur visā spēkā sauks: žēlastība, žēlastība Viņam!"

Cilvēku spēks un cilvēku vara Dieva draudzi nav uzcēlusi, ne arī spēj to iznīcināt. Dieva draudze ir nopamatota ne uz cilvēciskā stipruma [596] klints, bet uz Kristus Jēzus, visu laikmetu Klints, – un

"elles vārti to neuzvarēs". (Mat. 16:18) Dieva lietai izturību dod Viņa klātbūtne. "Nepaļaujieties uz dziļciltīgajiem, uz cilvēku bērniem, kas taču nevar palīdzēt!" (Ps. 145:3) "Mierā un pašāvībā jūs atrastu spēku, bet jūs negribat!" (Jes. 30:15) Dieva godības pilnais darbs, kas dibināts uz mūžīgiem taisnības pamatlukumiem, nekad neizdod. Tas ies uz priekšu no spēka uz spēku, "ne ar varu, ne ar bruņotu spēku, bet ar Manu Garu, saka Kungs Cebaots". (Cah. 4:6)

Apsolījums: "Zerubabela rokas ir likušas šim namam pamatu, viņa rokām tas arī jāpabeidz" (Cah. 4:9), piepildījās burtiski. "Un jūdu vecaji cēla, un viņiem veicās, pēc pravieša Hagaja un Zaharjas, Ido dēla, pasludinājuma: tā viņi cēla un pabeidza pēc Israēla Dieva pavēles un pēc persiešu ķēniņa – Kīra, Dārija un Artakserksa pavēles. Un šis nams bija galā līdz ādāra mēneša trešajai dienai, proti, ķēniņa Dārija sestajā valdīšanas gadā." (Ezras 6:14,15)

Drīz pēc tam no jauna uzcelto templi iesvētīja. "Israēla bērni, priesteri un levīti, un pārējie trimdinieki svinēja priecīgi šī Dieva nama iesvēti. (..) Un trimdinieki svinēja Pashā svētkus pirmā mēneša četrpadsmitajā dienā." (Ezras 6:16,17,19)

Sis otrais dievnams krāšņumā nelīdzinājās pirmajam, un tajā arī nebija redzamas dievišķās klātbūtnes nepārprotamās zīmes, [597] ar ko tika pagodināts pirmais. Tur nenotika pārdabiska spēka atklāsmes. Jaunuzcelto svētnīcu nepiepildīja godības padebesis. No debesīm nenāca uguns, lai aprītu uz altāra uzlikto upuri. Šekina vairs nemājoja starp ķerubiem vissvētākajā vietā, un tur neatradās arī derības šķirsts, žēlastības krēsls un Liecības plāksnes. Jautājošajam priesterim no Debesīm netika dota nekāda zīme, lai darītu zināmu Jehovas gribu.

Un tomēr tā bija celtnē, par kuru Kungs pravietim Hagajam bija licis paziņot: "Šī pēdējā nama godība būs lielāka, nekā tā pirmā." "Ir visus pagānus Es sakustināšu, un tad nāks visu tautu prieks, un Es piepildīšu šo namu ar godību, saka tas Kungs Cebaots." (Hag. 2:9,7, pēc Glika tulk.) Gadsimtiem ilgi mācīti vīri ir pūlējušies pierādīt, kā dzīvē īstenojies ar pravieti Hagaju dotais apsolījums; tomēr Jēzus no Nācāretes atnāksnā – visu tautu "Priekā" un ilgu Piepildītājā, kurš ar savu personīgo klātbūtni svētīja dievnamu un tā apkārtni, daudzi noteikti atteicās saskatīt kādu sevišķu zīmi. Lepnums un neticība bija aptumšojusi viņu acis, tā kā tie nesaprata pravietojuuma īsto nozīmi.

Otrais dievnams tika pagodināts nevis ar Jehovas godības padebesi, bet ar tās Personas klātbūtni, kurā mājā "visa Dievības pilnība cilvēka miesā" – pats Dievs "parādīts miesā". (Kol. 2:9; 1. Tim. 3:16, pēc Glika tulk.) Tā bija Kristus personīgā klātbūtne, Viņam kalpojot virs zemes, ar ko šis otrais dievnams godībā pārspēja pirmo. Tiešām, kad Nācārietis mācīja un dziedināja svētajos pagalmos, savā namā bija atnācis "visu tautu Prieks" un Ilgas.

49. Kēniņienes Esteres laikā

[598] Kīra labvēlību, izdodot pavēli, kas atļāva atgriezties dzimtenē, izmantoja apmēram 50 000 trimdinieki. Bet tas, salīdzinot ar Medo-Persijas apgabalos izkaisītajiem simtiem tūkstošiem jūdu, bija tikai mazs atlikums. Viņu lielākā daļa labāk izvēlējās palikt gūstniecības zemē, nekā uzņemties ceļojuma grūtības un atkal uzcelt savas izpostītās pilsētas un mājas.

Pēc 20 vai vairāk gadiem Dārijs Histasps izdeva otru tikpat labvēlīgu pavēli kā pirmo. Tā Dievs žēlastībā vēlreiz sniedza izdevību, lai jūdi no Medo-Persijas valsts varētu atgriezties savā tēvu zemē. Kungs paredzēja bēdu laiku, kas sekos Kserksa – Esteres grāmatā minētā Ahasvera – valdīšanas gados, tāpēc Viņš ne tikai ietekmēja varas vīru sirdis, bet arī iedvesmoja Cahariju skubināt gūstekņus atgriezties mājās. [599]

"Klau, klau, bēdziet prom no Ziemeļu zemes!" tika sūtīta vēsts izkaisītajām Israēla ciltīm, kas no savas dzimtenes bija aizvestas daudzās tālās zemēs. "Es jūs izkaisīšu visos četros vējos zem debesīm, saka tas Kungs. Klau, Ciāna, kas tu dzīvo pie Bābeles meitas, steidzies projām! Jo tā saka tas Kungs Cebaots: Viņš mani sūtījis, lai iegūtu jaunu godu tautu starpā, kas jūs aplaupīja, jo kas jums pieskaras, tas pieskaras Viņa acuraugam. Jo redzi, Es pacelšu savu roku pret viņiem, un viņiem būs jāklūst par laupījumu saviem tagadējiem kalpiem; un tad jums kļūs skaidrs, ka mani ir sūtījis tas Kungs Cebaots." (Cah. 2:10-12)

Arī vēl tagad, tāpat kā sākumā, Kungs vēlējās, lai Viņa ļaudis būtu par slavu virs zemes, par godu Viņa Vārdam. Ilgajos trimdas gados Dievs tiem deva daudz izdevību atjaunot savu uzticību Viņam. Daži uzklāusīja un padomu pieņēma; daži atrada pestīšanu ciešanu laikā. Daudzi no tiem pievienojās atlikušajiem, kas atgriezās mājās. Svētā inspirācija tos salīdzina ar "augstā ciedru koka galotnes zaru", kas jādēsta "Israēla augstākajā kalnā". (Ec. 17:22,23)

Tie bija ļaudis, "kuru garu Dievs modināja" (Ezras 1:5), kas pēc Kīra pavēles atgriezās savu tēvu zemē. Bet Kungs nemitējās lūgt un skubināt arī tos, kas labprātīgi palika svešumā. Ar visdažādākajiem līdzekļiem Viņš arī tiem sagādāja iespējas atgriezties. [600] Tomēr lielu skaitu, kas neatsaucās Kīra pavēlei, neiespaidoja arī vēlākie paskubinājumi. Pat tad, kad Caharija brīdināja steigšus bēgt no Babilonijas, tie šo aicinājumu neievēroja.

Tikmēr apstākļi Medo-Persijā strauji mainījās. Jūdiem labvēlīgā Dārija vietā uz troņa sekoja Kserkss Lielais. Viņa valdīšanas laikā jūdi, kas neievēroja iepriekš izteikto aicinājumu bēgt, piedzīvoja briesmīgu krīzi. Nepieņemot Dieva sagādāto glābšanās iespēju, tie tagad vaigu vaigā sastapās ar nāvi.

Izmantojot agagieti Hamanu, kurš bija visai negodīgs, bet ar lielu varu Medo-Persijā, sātans tajā laikā centās iznīcināt Dieva nodomu. Hamana sirdi pildīja rūgts ienaidis pret jūdu Mordohaju, kas tam nebija nodarījis neko ļaunu, tikai neparādīja nekādu godbijību. Apsverot, ka par maz ir "roku pacelt vienīgi pret Mordohaju", Hamans plānoja "iznīcināt visus jūdus, kas mita visā Ahasvera valstī". (Est. 3:6)

Hamana nepatieso ziņojumu maldināts, Kserkss tika ierosināts izdot pavēli, kas paredzēja nogalināt visus jūdus, kuri bija izkaisīti starp ļaudīm visos Medo-Persijas apgabalos. (Est. 3:8) Jūdu iznīcināšanai un viņu mantas konfiskācijai nozīmēja īpašu dienu. Ķēniņš ļoti vāji izprata, kādas tālu ejošas sekas būtu pavēles pilnīgai īstenošanai. So nodomu slepeni iedvesmoja pats sātans, lai no zemes virsas noslaucītu tos, kas uzturēja un sargāja atziņu par patieso Dievu. [601]

"Un ikvienā zemē, kur nonāca ķēniņa vārds un viņa pavēle, bija lielas bēdas jūdu starpā un gavēšana, un raudāšana, un vaimanāšana; daudziem par guļasvietu bija tikai izklāts maiss un pelni." (Est. 4:3) Medo-Persijas pavēles nevarēja atcelt, tāpēc šķita, ka vairs nav nekādu cerību, jo iznīcināšanai bija nolemti visi israēlieši.

Tomēr ienaidnieka nodomu satrieca Vara, kas valda starp cilvēku bērniem. Dieva aizgādībā par Medo-Persijas valsts ķēniņiem bija kļuvusi dievbijīgā jūdiete Estere. Mordohajs viņai bija tuvs radnieks. Savā ārkārtējā izmisumā tie apņēmas lūgt, lai Kserkss apžēlojas par viņu tautu. Esteri vajadzēja riskēt un doties pie ķēniņa, uzņemoties starpnieka lomu. Mordohajs sacīja: "Un, kas zina, vai tu tieši šā laika dēļ neesi kļuvusi ķēnišķīgā godā?" (Est. 4:14)

Krīzes situācija no Esteres prasīja ātru un nopietnu rīcību, bet gan viņa, gan Mordohajs atzina, ka, ja palīgā nenāks Dievs ar savu spēku, tad viņu pūles būs veltīgas. Tāpēc Estere ņēma laiku, lai satiktos ar Dievu, savu Spēka Avotu. "Ej," viņa norīkoja Mordohaju, "sapulcini visus jūdus, kas atrodas Sūsās, un gavējiet manis dēļ; neēdiet un nedzeriet trīs dienas un naktis; arī es ar savām kalponēm tāpat gavēšu. Un pēc tam es iešu pie ķēniņa, kas gan nav pēc likuma, un, ja es aiziešu bojā, tad aiziešu bojā!" (Est. 4:16)

[602] Tālāk notikumi ātri sekoja viens otram, – Estere nāk pie ķēniņa, viņai parāda sevišķu žēlastību, tad dzīres, kurās piedalās vienīgi ķēniņš, ķēniņiene un Hamans, ķēniņa bezmiegs, Mordohaja publiska pagodināšana un Hamana ļauno nodomu atklāšana, viņa pazemošana un bojāeja, – tās visas ir mums zināma stāsta atsevišķas detaļas. Tā Dievs darīja brīnumus savu nožēlojošo ļaužu labā, un ķēniņš izdeva vēl citu pavēli, pretēju pirmajai, kas atļāva jūdiem cīnīties, lai glābtu savas dzīvības. To visās valsts daļās izziņoja jātnieki uz zirgiem, ātri steigdamies pēc ķēniņa pavēles. "Un ikvienā zemē un ikvienā pilsētā, kur vien nonāca ķēniņa vārds un viņa pavēle, jūdiem bija prieks un liksmība, dzīres un svētku dienas. Un daudzi no iezemiešiem uzdevās par jūdiem, jo viņiem bija uznākušas bailes no jūdiem." (Est. 8:14,17)

Iznīcināšanai nozīmētajā dienā "jūdi sapulcējās savās pilsētās visās ķēniņa Ahasvera zemēs, lai izstieptu roku pret tiem, kas bija nodomājuši viņiem ļaunu. Un neviens nestājās tiem pretī, jo bailes no viņiem bija pārņēmušas visas tautas". Dievs bija devis rīkojumu spēcīgam eņģelim, lai tas sargātu Viņa ļaudis, kad tie cīnījās "par savu dzīvību". (Est. 9:2,16)

Hamana goda vietu piešķīra Mordohajam. Viņš "bija otrs pēc ķēniņa Ahasvera, un viņš bija visai cienījams jūdu starpā un patīkams vairākumam savu brāļu (..)". (Est. 10:3) Mordohajs vēlējās sekmēt Israēla labklājību. Tā Dievs atkal Medo-Persijas galmu noskaņoja labvēlīgi pret saviem ļaudīm, dodams tiem iespēju izpildīt [605] Viņa nodomu un atgriezties dzimtenē. Tomēr tikai pēc vairākiem gadiem Kserksa pēcnācēja Artakserksa I valdīšanas septītajā gadā ievērojams skaits jūdu Ezras vadībā devās uz Jeruzālemi.

Pārbaudi, ko Dieva ļaudis piedzīvoja Esteres laikā, nevajadzētu attiecināt vienīgi uz to laikmetu. Skatīdamies cauri gadsimtiem uz laika noslēgumu, Atklāsmes grāmatas sarakstītājs ir paziņojis: "Tad pūķis sadusmojās par sievu un gāja karot ar pārējiem viņas cilts locekļiem, kas turēja Dieva baušļus un apliecināja Jēzu." (Atkl. 12:17) Daži, kas šodien dzīvo uz Zemes, redzēs piepildāmos šos vārdus. Tas pats gars, kas Dieva draudzi lika vajāt pirms daudziem gadsimtiem, arī nākotnē ierosinās līdzīgu rīcību pret uzticīgajiem Dieva ļaudīm. Sagatavošanās šai pēdējai lielajai cīņai norit jau tagad.

Dekrēti, kuri beidzot tiks pieņemti pret Dieva atlikušajiem ļaudīm, būs ļoti līdzīgi tiem, kādus Ahasvers izdeva pret jūdiem. Mazajā Sabata baušļa turētāju pulcīnā patiesās draudzes ienaidnieki šodien saskata "Mordohaju vārtos". Dieva bērnu paklausība Viņa likumiem ir pastāvīgs pārmetums tiem, kas nebīstas Kungu un min kājām Viņa Sabatu.

Sātans izraisījis sašutumu pret mazo pulciņu, kas atsakās pieņemt sabiedrībā populāros ieradumus un tradīcijas. Ievērojami un cienjami vīri, kopā ar bezdievīgajiem un zemiskajiem, spriedis, kā cīnīties pret Dieva ļaudīm. Lai tos apkaunotu, tiks izlietota bagātība, ģenialitāte [606] un izglītība. Pret tiem sazvērēsies valdnieki, ministri un draudžu locekļi. Ar balsi un spalvu, ar lielīšanos, draudiem un zaimiem tie centīsies noliegt viņu ticību. Ar nepatiesiem atstāstījumiem un nikniem uzbrukumiem tie mēģinās satraukt ļaužu kaislības. Nespēdami ar Svētajiem Rakstiem aizstāvēties pret Bībeles Sabata ievērotājiem, tie šī trūkuma kompensēšanai izlietos bargus dekrētus. Lai nodrošinātu popularitāti un atbalstu, likumdevējas varas pieprasīs ievērot svētdienas likumu. Bet tie, kas bīstas Dievu, nevar pieņemt cilvēku ieviestos ieradumus, kas liek pārkāpt desmit baušļu priekšrakstus. Sajā kara laukā tiks izcīnīta pēdējā cīņa starp patiesību un maldiem. Iznākums jau ir zināms, tā ka mums nav

jāšaubās. Šodien, tāpat kā Esteres un Mordohaja laikā, Kungs pats aizstāvēs savu Patiesību un savus ļaudis.

50. Priesteris un rakstu mācītājs Ezra

[607] Apmēram 70 gadus pēc pirmā trimdinieku pulka atgriešanās, ko vadīja Zerubabels un Jozua, Medo-Persijā sāka valdīt Artakserkss Longimanus. Sī ķēniņa vārds svētajā vēsturē ir saistīts ar ievērojamiem notikumiem. Viņa valdīšanas laikā dzīvoja un strādāja Ezra un Nehemija. 457.g. pr. Kristus viņš izdeva trešo un pēdējo pavēli par Jeruzālemes atjaunošanu. Viņa laikā daļa jūdu kopā ar Ezru atgriezās dzimtenē; Nehemija ar saviem biedriem pabeidza Jeruzālemes mūrus, tika reorganizēta kalpošana dievnamā un Ezras un Nehemijas vadībā īstenotas lielas reliģiskas reformas. Savā ilgajā valdīšanas laikā ķēniņš bieži parādīja labvēlību Dieva ļaudīm, jo savos uzticīgajos un mīļajos jūdu draugos Ezrā un Nehemijā viņš saskatīja Dieva izredzētus, sevišķam darbam aicinātus vīrus. [608]

Ezras piedzīvojums, uzturoties starp Babilonijā palikušajiem jūdiem, bija tik neparasts, ka saistīja ķēniņa Artakserksa laipno uzmanību, ar kuru Ezra brīvi sarunājās par Debesu Dieva varu un dievišķo nodomu jūdus atvest atpakaļ Jeruzālemē.

Dzimis no Ārona dēliem, Ezra bija ieguvis priesterim paredzēto izglītību. Turklāt viņš bija pazīstams ar Medo-Persijas valsts gudro, vārdotāju, astrologu un burvju rakstiem, tomēr nebija apmierināts ar savu garīgo stāvokli. Viņš ilgojās pēc pilnīgas saskaņas ar Dievu, pēc gudrības īstenot dzīvē dievišķo gribu. Un tā viņš "bija nodevis savu sirdi, lai meklētu tā Kunga bauslību, lai izpildītu un lai mācītu Israēlā to, kas ir likums un tiesa". (Ezras 7:10) Tāpēc viņš čakli pētīja Dieva tautas vēsturi, visu, kas par to ziņots ķēniņu un praviešu rakstos. Bībeles vēsturiskajās un poētiskajās grāmatās viņš centās rast atbildi, kāpēc Dievs ļāvis Jeruzālemi izpostīt un savus ļaudis aizvest gūstā uz pagānu zemi.

Sevišķu uzmanību Ezra pievērsa Israēla piedzīvojumiem, sākot no Ābrahāmam dotā apsolījuma. Viņš pētīja uz Sinaja kalna un tuksneša ilgajā ceļojumā dotās mācības. Arvien skaidrāk atzīdams Dieva rīcību ar saviem bērniem un saprazdams uz Sinaja kalna doto baušļu svētumu, Ezra jutās dziļi satraukts. Viņš piedzīvoja jaunu un pilnīgu atgriešanos un apņēmas vispusīgi iepazīties ar svēto vēsturi, lai šīs zināšanas izlietotu par gaismu un svētību saviem ļaudīm.

Ezra centās savu sirdi sagatavot darbam, kas, kā viņš ticēja, tam vēl ir priekšā. Viņš nopietni meklēja Dievu, lai [609] varētu kļūt par gudru skolotāju Israēlā. Kad tas iemācījās savu prātu un gribu pakļaut dievišķai vadībai, viņa dzīvē atklājās īstas svētošanās pamatprincipi, kam vēlāk bija audzinošs iespaids ne tikai uz jaunatni, kas meklēja viņa padomu, bet arī uz visiem citiem, ar kuriem viņš sastapās.

Dievs izredzēja Ezru, lai tas būtu derīgs rīks, kas Israēlu virzītu uz labu, lai celtu godā priesterību, kuras slava gūstniecībā bija lielā mērā aptumšota. Ezra izauga par neparasti izglītotu vīru, kas "tikuši mācīts Mozus bauslībā". (Ezras 7:6, pēc Glika tulk.) Šis spējas viņu darīja par ievērojamu cilvēku visā Medo-Persijas valstī.

Ezra kļuva par Dieva pārstāvi, kas ap viņu dzīvojošos iepazīstināja ar Debesu pamatlikumiem. Atlikušajos dzīves gados, tiklab Medo-Persijas galma tuvumā, kā Jeruzālemē, viņa galvenais uzdevums bija mācīt. Sniedzot citiem atziņas, ko pats bija apguvis, pieauga arī viņa darba spējas, un tas izveidojās par dedzīgu un dievbijīgu vīru. Viņš pasaulei bija kā dzīva liecība par to, cik lielā mērā Bībeles patiesības dara cēlāku ikdienas dzīvi.

Pateicoties viņa rūpīgajam, neatlaidīgajam dzīves darbam, sargājot un pavairojot Svētos Rakstus, Ezras pūles atdzīvināt interesi uz Svēto Rakstu pētīšanu vainagojās sekmēm. Viņš savāca visus vēl atrodamos bauslības norakstus un tos pārrakstīja un izplatīja. Tā pavairots un ielikts ļaužu rokās, tīrais Vārds sniedza atziņas, kam bija neaprēķināma vērtība.

Ezras ticība, ka Dievs vēl vareni darbosies savu ļaužu labā, ierosināja viņu izteikt Artakserksam vēlēšanos atgriezties Jeruzālemē, lai pamodinātu interesi pētīt Dieva Vārdu un palīdzētu brāļiem atjaunot svēto pilsētu. [610] Ķēniņu dziļi aizkustināja Ezras vārdi, kas pauda pilnīgu uzticēšanos Israēla Dievam un Viņa spēkam pasargāt un apgādāt savus ļaudis. Viņš labi saprata, ka israēlieši bija atgriezušies Jeruzālemē, lai kalpotu Jehovam, tomēr ķēniņš tik ļoti uzticējās Ezras godīgumam, ka darīja visu, ko Ezra lūdza, un turklāt vēl deva līdzī bagātīgas dāvanas kalpošanai templī. Viņš Ezru iecēla par Medo-Persijas ķēniņvalsts īpašu pārstāvi un piešķīra plašas pilnvaras, lai varētu izpildīt to, ko tas sirdī bija apņēmis.

Artakserksa Longimana pavēle par Jeruzālemes atjaunošanu un uzcelšanu, trešā pēc 70 gūsta gadu izbeigšanās, ir īpaši ievērojama ar tās izteicieniem par Debesu Dievu, par labprātīgajām dāvanām atlikušajiem Dieva ļaudīm un Ezras sasniegumiem un spējām.

Artakserkss norāda uz Ezru kā uz priesteri, rakstu mācītāju, "kas bija izglītots tā Kunga bauslības lietās un tās likumos Israēla labā"; viņš par to runā kā par "Debesu Dieva bauslības pazinēju". Ķēniņš ar saviem padomdevējiem vienojās labprātīgu dāvanu došanā Israēla Dievam, kura "mājoklis ir Jeruzālemē", un turklāt viņš vēl gādāja, lai visus lielos izdevumus segtu no "ķēniņa mantu krātuves". (Ezras 7:11,12,15,20)

"Tu esi ķēniņa un viņa septiņu padomnieku sūtīts, lai pārbaudītu Jūdās zemi un Jeruzālemi pēc tava

Dieva bauslības, kas ir tavā rokā.” Un tālāk viņš paziņoja: “Viss, kas no Debesu Dieva pavēlēts, ir rūpīgi jāpiešķir Debesu Dieva namam, lai Dieva dusmības tiesa neskar ķēniņa un viņa dēlu valsti.” (Ezras 7:14,23) [611]

Atļāvis israēliešiem atgriezties dzimtenē, Artakserks rūpējās par to, lai priesterības locekļiem tiku nodrošinātas viņu senās tiesības un priekšrocības. “Un jums lai ir zināms, ka nevienam nav tiesības uzlikt nodevas, nodokļus vai muižu nevienam no priesteriem, levītiem, dziedātājiem, durvju sargiem, Tempļa kalpotājiem vai citiem šī Dieva nama kalpiem.” Turklāt ķēniņš gādāja, lai arī laicīgie valdītāji izturētos taisnīgi, saskaņā ar jūdu bauslību. “Un tu, Ezra, pēc sava Dieva gudrības, kas tavā rokā, iecel soģus un tiesnešus, lai viņi spriestu tiesu visiem ļaudīm ļaudīm Aiz-Eifratas novadā, proti, visiem tiem, kas zina tava Dieva likumus; un tos, kas nezina, tos jums būs apmācīt. Un katru, kas nepilda tava Dieva likumu un ķēniņa likumu, lai stingri soda vai nu ar nāvi, vai izraidīšanu, vai mantas atņemšanu, vai cietumu.” (Ezras 7:24-26)

Tāpēc, ka “Kunga, viņa Dieva, roka bija pār to”, Ezra pārliecināja ķēniņu, lai tas pilnībā nokārto visu Medo-Persijas valsti dzīvojošo israēliešu, levītu un priesteru atgriešanos, ikvienam, “kas labprātīgi grib iet uz Jeruzālemi”. Tā izklīdinātājiem Dieva bērniem atkal tika dota izdevība atgriezties zemē, ar kuru bija saistīti Israēla namam dotie apsolījumi. Šis dekrēts sagādāja lielu prieku tiem, kas līdz ar Ezra pētīja Dieva nodomu attiecībā uz Viņa ļaudīm. “Slavēts lai ir tas Kungs, mūsu tēvu Dievs, kas ir licis ķēniņa sirdī tādu lietu kā šo, lai izdailotu tā Kunga namu Jeruzālemē, un kas vērsa uz mani ķēniņa un viņa padomnieku, un visu ķēniņa vareno labvēlību.” (Ezras 7:27,28) [612]

Artakserksa pavēlē atklājās Dieva aizgādība. Daži to saprata un precīgi izmantoja labvēlīgos apstākļus, lai atgrieztos mājās. Tika nozīmēta galvenā sapulcēšanās vieta, un noteiktajā laikā tie, kuri vēlējās iet uz Jeruzālemi, sanāca kopā, lai dotos tālajā ceļojumā. “Un es viņus sapulcināju pie upes, kas tek uz Ahavu,” saka Ezra, “un mēs tur apmetāmies trīs dienas nometnē.” (Ezras 8:15)

Ezra bija cerējis, ka Jeruzālemē gribēs atgriezties liels pulks, bet aicinājumam atsaucās satraucoši niecīgs skaits. Daudzi, kas bija ieguvuši namus un zemes īpašumus, negribēja tos atstāt. Tie mīlēja vieglu dzīvi un ērtības un labprāt palika svešumā. Viņu piemērs bija par kavēkli vēl daudziem, kas citādi būtu izvēlējušies savienot savu likteni ar ļaudīm, kas ticībā devās ceļā.

Uzlūkojis sapulcējušos, Ezra bija pārsteigts, neredzēdams nevienu no Levija dēliem. Kur palikuši tās cilts locekļi, kas bija nošķirti svētajai kalpošanai templī? Uz aicinājumu nostāties Kunga pusē pirmajiem taču bija jāatsaucas levītiem. Trimdā un arī pēc trimdas tiem bija piešķirts daudz priekšrocību. Tie baudīja pilnīgu brīvību, lai kalpotu gūstā [613] esošo brāļu garīgajām vajadzībām. Bija uzceltas sinagogas, kurās priesteri vadīja dievkalpojumu un mācīja ļaudis. Tika atļauts brīvi svētīt Sabatu un izpildīt jūdu ticības īpašos svētos priekšrakstus.

Bet, gadiem ejot un trimdai beidzoties, apstākļi mainījās un Israēla vadoņiem bija jāuzņemas daudz jaunu atbildību. Dievnams Jeruzālemē atkal bija uzcelts un iesvētīts. Lai notiktu visa tur paredzētā kalpošana, vajadzēja daudz vairāk priesteru. Ļoti nepieciešami bija dievbijīgi cilvēki, kas spētu mācīt ļaudis. Turklāt visiem, kas palika Babilonijā, draudēja briesmas, ka ar laiku viņu reliģijas brīvību ierobežos. Ar pravieti Cahariju, tāpat kā ar neseniem pārdzīvojušiem Mordohajā un Esteres laikā, jūdi Medo-Persijā tika noteikti brīdināti, lai atgriežas paši savā zemē. Bija pienācis laiks, kad paliek bīstami vēl ilgāk uzturēties pagānisko iespaidu vidū. Ņemot vērā izmainījušos apstākļus, Babilonijā dzīvojošajiem priesteriem šī dekrēta izdošanā ātri vajadzēja izprast īpašo aicinājumu atgriezties Jeruzālemē.

Lai jūdiem sagatavotu ceļu atgriezties dzimtenē, ķēniņš ar lielkungiem bija darījuši vairāk, nekā tiem pienācās. Tie bija sagādājuši līdzekļu pārpilnību, bet kur bija cilvēki? Levija dēli nebija klāt tieši tajā laikā, kad viņu lēmuma iespaids pievienoties brāļiem ietekmētu vēl citus sekot to piemēram. Viņu savādā vienaldzība ir bēdīga liecība par Babilonijā dzīvojošo israēliešu nostāju pret Dieva nodomu ar saviem ļaudīm.

Ezra vēlreiz uzaicināja levītus, sūtīdams tiem vēsti ar spiedošu aicinājumu pievienoties viņu pulkam. Lai uzsvērtu ātras rīcības nepieciešamību, ar rakstīto lūgumu pie ļaudīm griezās kādi virsnieki un mācītāji. (Ezras 7:28; 8:16)

Kamēr ceļotāji ar Ezru gaidīja, šie uzticīgie vēstneši steidzās ar lūgumu, “lai sūta kalpus mūsu Dieva namam”. (Ezras 8:17) Aicinājumu ievēroja, un daži, kuri svārstījās, beidzot izšķīrās par atgriešanos. Nometnē ieradās pavisam apmēram 40 priesteru un 220 dievnama kalpotāju, vīri, uz kuriem Ezra varēja paļauties kā uz gudriem darbiniekiem, labiem skolotājiem un palīgiem.

Nu viss bija sagatavots, lai dotos vairākus mēnešus ilgajā ceļojumā. Vīri ņēma sev līdzī sievas un bērnus, kā arī savu iedzīvi un daudz bagātīgas veltes templim un tur notiekošajai kalpošanai. Ezra saprata, ka ceļā tiem var uzglūnēt ienaidnieki, lai uzbruktu, aplaupītu un iznīcinātu viņu un viņa ļaudis. Tomēr viņš neprasīja, lai ķēniņš sūtītu bruņotus spēkus, kas tos aizsargātu. “Es kaunējos prasīt no ķēniņa karaspēku un jātniekus, kas lai aizsargātu mūs ceļā no ienaidnieka, jo mēs bijām sacījuši ķēniņam tā: “Mūsu Dieva roka valda par glābiņu pār visiem, kas meklē Viņu, bet Viņa vara un dusmas ir pret visiem, kas Viņu atmet.”” (Ezras 8:22)

Sajā gadījumā Ezra un viņa biedri saskatīja izdevību paaugstināt pagānu priekšā Dieva Vārdu. Ja israēlieši tagad parādītu nešaubīgu uzticību savam dievišķajam vadonim, tad lielā mērā tiktu stiprināta ticība dzīvā Dieva spēkam. Tāpēc tie nolēma pilnībā paļauties tikai uz Viņu un negribēja

lūgt, lai tiem par sargiem līdzī sūtītu karavīrus. Tie nevēlējās dot pagāniem iespēju pierakstīt cilvēku spēkam godu, kas pienācās vienīgi Dievam. Tie nedrīkstēja pieļaut, ka viņu pagānu draugos rastos šaubas par to, vai tie savā pašāvēlībā uz Kungu ir godīgi kā īsti Viņa ļaudis. [616] Stiprumu neiegūst ar bagātību vai ar elkiem kalpojošu cilvēku varu un iespaidu, bet pateicoties Dieva žēlastībai. Tie varēja būt droši vienīgi saglabājot uzticību Kunga baušļiem un cenšoties tiem paklausīt.

Izpratne par to, kādi ir nosacījumi, lai turpmāk varētu atrasties Dieva rokas vadībā un baudīt Viņa labvēlību, lika tiem meklēt svētības neparasti svinīgā dievkalpojumā, kuru vadīja Ezra ar saviem uzticīgajiem domubiedriem īsi pirms aizceļošanas. "Es izsludināju tur gavēni pie Ahavas upes, lai zemos mūsu Dieva priekšā un izlūgtos no Viņa līdzenu ceļu sev pašiem, mūsu mazajiem bērniem un visai mūsu mantai. (..) Tā mēs gavējam un lūdzām no mūsu Dieva palīdzību šai lietā, un Viņš ļāvās pielūgties." (Ezras 8:21,23)

Tomēr, paļaujoties uz Dieva svētību, viņš kā nevajadzīgu neatmeta apdomību un piesardzību. Īpaši rūpējoties par dārglietām, Ezra atšķīra divpadsmit vadošos priesterus, – cilvēkus, kuru uzticība un godīgums bija pārbaudīti, – un tiem izsvēra "sudrabu un zeltu, un traukus, kas bija ziedojums mūsu Dieva namam, ko ķēniņš un viņa padomnieki, un viņa lielkungi un viss Israēls, kas tur atradās, bija ziedojuši." Šiem vīriem svinīgi pavēlēja rīkoties kā gudriem namturiem pār viņiem uzticēto bagātību. "Un es sacīju viņiem: "Jūs esat svēti tam Kungam, un šie trauki ir svētums, un šis sudrabs un zelts ir labprātīga dāvana tam Kungam, jūsu tēvu Dievam. Esiet modri un sargājiet to, līdz jūs nosvērsit to priesteru galveno un levītu un Israēla tēvu namu galveno priekšā Jeruzālemē, Dieva nama telpās."" (Ezras 8:24,25,28,29) [617]

Ezras parādītās rūpes par Kungam veltīto dārglietu transportēšanu un drošību sniedz pārdomu cienīgu mācību. Izredzēja vienīgi tos, kuru uzticība bija pārbaudīta, un visus skaidri pamācīja par tiem uzlikto atbildību. Ieceļot pār Kunga mantām uzticīgus pārziņus, Ezra apliecināja, cik vērtīga un nepieciešama Dieva darbā ir noteikta kārtība un organizācija.

Dažās dienās, kuras israēlieši uzskatīja par upes, tie sagādāja visu nepieciešamo garajam ceļojumam. "Tad mēs devāmies prom no Ahavas upes pirmā mēneša divpadsmitajā dienā, lai ietu uz Jeruzālemi; mūsu Dieva roka bija pār mums, un Viņš mūs izglāba no ienaidnieka rokas un no tā, kas uzglūn ceļa malā." (Ezras 8:31) Ceļā pavadīja apmēram četrus mēnešus, jo Ezram līdzī bija devušies vairāki tūkstoši, ieskaitot sievas un bērnus, tāpēc tie uz priekšu virzījās lēnām, bet visi tika droši pasargāti. Viņu ienaidnieki tika aizturēti, tā kā tie nespēja ņēko ļaunu nodarīt. Ceļojums bija veiksmīgs, un pietā mēneša pirmajā dienā, Artakserksa valdīšanas septītajā gadā, tie sasniedza Jeruzālemi.

51. Garīgā atmoda

[618] Ezra Jeruzālemē ieradās īstā laikā, jo viņa klātbūtnes iespaids tur bija ļoti nepieciešams. Viņa atnākšana sniedza cerību un drošmi daudzu cilvēku sirdīm, kas bija ilgi strādājuši grūtos apstākļos. Kopš pirmā aizvesto pulka atgriešanās Zerubabela un Jozuas vadībā, vairāk nekā pirms septiņdesmit gadiem, daudz kas bija paveikts: dievnams uzcelts un pilsētas mūri pa daļai salaboti, tomēr darāmā vēl bija pietiekoši.

Daudzi no tiem, kas bija atgriezušies Jeruzālemē iepriekšējos gados, palika Dievam uzticīgi visā savas dzīves laikā, bet ievērojams skaits bērnu un bērnbērnu pazaudēja izpratni par Dieva likumu svētumu. Atklātā grēkā dzīvoja pat daži no tiem, kam bija uzticēti atbildīgi pienākumi. Viņu rīcība lielā mērā neitralizēja to vīru pūles, kas centās veicināt Dieva darbu. Kamēr Dieva likumu atklātu un nekaunīgu pārkāpšanu atstāj nenorātu un nesodītu, ļaudis nevar saņemt Debesu svētību. [619]

Dieva aizgādībā tie, kas pārnāca līdz ar Ezru, iepriekš kopā bija pavadījuši īpašus Kunga meklēšanas brīžus, un tikko ceļā gūtie piedzīvojumi, atgriežoties no Babilonijas bez cilvēku apsardzības, sniedza bagātu garīgu mācību. Daudzi bija ticībā nostiprinājušies, un, kad tie tagad sajaucās ar Jeruzālemē dzīvojošajiem mazdūšīgajiem un vienaldzīgajiem ļaudīm, to iespaidam bija liels spēks drīzumā īstenojamās reformas pasākumos.

Ceturtajā dienā pēc pārnākšanas mantziņi liecinieku klātbūtnē ar ārkārtīgu precizitāti nodeva dievnama virsniekiem sudrabu un zeltu līdz ar svētnīcas kalpošanai paredzētajiem traukiem. Visu pārbaudīja "pēc skaita un svara". (Ezras 8:34)

Ar Ezru pārnākušie trimdas bērni piensesa "dedzināmos upurus Israēla Dievam", gan par saviem grēkiem, gan kā pateicību par ceļojumā nodrošināto svēto eņģeļu apsardzi. "Un viņi arī nodeva ķēniņa rīkojumus tā vietvalžiem un Aiz-Eifratas pārvaldniekiem" un pēc tam "atbalstīja tautu un Dieva namu." (Ezras 8:35,36)

Drīz vien daži Israēla virsnieki griezās pie Ezras ar nopietnu sūdzību. Daļa israēliešu, "arī priesteri un levīti", bija tik tālu atkāpušies no svētajām Jehovas pavēlēm, ka precoties veidoja kopīgas ģimenes ar apkārtējiem ļaudīm. "Viņi ir ņēmuši kādas no viņu meitām sev un saviem dēliem par sievām, tā ka svētā sēkla ir sajaucusies ar tās zemes tautām. Un šai neuzticībā vadoņi un priekšnieki pārkāpumos ir bijuši pirmie." [620]

Pētot cēloņus nonākšanai Babilonijas gūstā, Ezra bija atradis, ka Israēla atkrišanās ļoti nozīmīgu lomu spēlēja tieši sajaucšanās ar pagānu tautām. Viņš saprata, ka, ja tie būtu paklausījuši Dieva pavēlei

turēties atšķirti no apkārt dzīvojošajiem ļaudīm, tad tiktu pasargāti no daudziem nepatīkamiem un pazemojošiem piedzīvojumiem. Tagad, dzirdot, ka pat vadošie vīri, neņemot vērā pagātnes mācības, ir uzdrošinājušies pārkāpt likumus, kas doti, lai pasargātu no atkrišanas, viņš savā sirdī ļoti uztraucās. Ezra pārdomāja, cik gan laipns ir bijis Dievs, atļaudams savai tautai atkal dzīvot dzimtenē, un to pārņēma taisnīgas dusmas un skumjas par tās nepateicību. "Kad es šo lietu dzirdēju, es saplēsu savas drēbes un savu apmetni un plūcu matus no savas galvas un bārdas, un sēdēju iztrūcies. Tad pie manis sapulcējās visi, kas izvesto neuzticības dēļ trīcēja Israēla Dieva draudu vārdu priekšā, kamēr es tur iztrūcies sēdēju līdz vakara ēdamam upurim." (Ezras 9:3,4)

Ap vakara upura laiku Ezra cēlās un, vēlreiz saplēšot drēbes un mēteli, pakrita uz ceļiem un atviegloja savu dvēseli uz Debesīm raidītā lūgšanā. Paceļot rokas uz augšu pretī Kungam, viņš izsaucās: "Mans Dievs, es kaunos un bīstos pacelt savu vaigu uz tevi, mans Dievs, jo mūsu noziegumi ir auguši pāri mūsu galvām un mūsu vaina sniedzas līdz debesīm." [621]

"No mūsu tēvu dienām," viņš turpināja lūgt, "līdz pat šai dienai mēs apzināmiem dziļi savu vainu Tavā priekšā par mūsu noziegumiem, un mēs paši, mūsu ķēniņi, mūsu priesteri, visi esam nodoti svešu zemju ķēniņu rokās, svešu zemju zobenam, gūstam, aplaupīšanai un mūsu apkaunošanai, kā tas ir šodien. Tagad uz īsu brīdi mums ir piešķirta žēlastība no tā Kunga, mūsu Dieva, lai saglabātu mums atlikumu – tos, kas izglābušies, un lai dotu mums iespēju iedzīt kādu mītnes mietu savā svētajā vietā, lai mūsu Dievs mūsu acis darītu gaiši redzīgas un lai ļautu mums drusku attapties mūsu verdzībā. Un, kaut arī mēs esam vergi, tomēr mūsu Dievs mūs nav atstājis mūsu verdzībā, bet ir vērsis uz mums Persijas ķēniņu labvēlību, lai viņi ļautu mums drusku atdzīvoties, lai celtu mūsu Dieva namu un lai izlabotu tā drupas, lai dotu mums kādu mūri aizsardzībai Jūdas zemē un Jeruzālemē."

"Un tagad, mūsu Dievs, ko lai mēs sakām pēc tā? Mēs esam atmetuši Tavas pavēles, kuras pildīt Tu caur saviem kalpiem, praviešiem, esi uzlicis mums par pienākumu.

(..) Un pēc visa tā, kas ir nācis pār mums par mūsu ļaunajiem darbiem un par mūsu lielo vainu, – kaut Tu, mūsu Dievs, esi mūs saudzējis vairāk, kā mūsu noziegumi ir pelnījuši, un esi devis mums šo ļaužu atlikumu, –vai lai mēs atkal pārkāpjām Tavas pavēles un saprecamies ar ļaudīm, kas dara šīs negantības? Vai tad Tev nebūs jādusmojas uz mums līdz galīgai mūsu izdeldēšanai, tā ka nebūs nedz atlikuma, nedz kāda, kas būtu varējis glābties? Ak, Kungs, Israēla Dievs, Tu esi taisnīgs, jo mēs vienīgie kā izglābtie esam pāri palikuši, kā tas ir pašlaik. Lūk, mēs esam Tavā priekšā savas vainas apziņā, jo neviens nevar pastāvēt Tavā priekšā šādas lietas dēļ." (Ezras 9:6-15) [622]

Ezras un viņa domubiedru skumjas par pašā Dieva darba sirdi nemanot iezagušos ļaunumu izsauca atgriešanos. Tās atstāja dziļu iespaidu uz daudziem, kas bija grēkojuši. "(..) tauta raudāja ļoti rūgti." (Ezras 10:1) Tā daļēji sāka aptvert grēka radīto postu un to, cik tas Dievam pretīgs. Ļaudis saskatīja no Sinaja pasludinātās bauslības svētumu, un daudzi trīcēja, domādami par saviem pārkāpumiem.

Viens no klātesošajiem, vārdā Sehanja, apstiprināja, ka viss, ko Ezra teicis, ir patiesība. "Mēs esam bijuši neuzticīgi un grēkojuši pret mūsu Dievu," tas secināja, "un esam veduši mājās svešas sievas no tās zemes tautām, bet vēl taču ir cerība Israēlam." Tad Sehanja ierosināja visiem, kas grēkojuši, slēgt derību ar Kungu, atstājot grēku un meklējot salīdzināšanos ar Dievu, saskaņā ar bauslību. "Celies", viņš skubināja Ezru, "jo uz tevis guļ šī lieta, mēs būsim ar tevi; esi stiprs un rīkojies!" Tad Ezra cēlās un lika zvērēt galveniem priesteriem, levītiem un visam Israēlam rīkoties pēc šī vārda. Un viņi zvērēja." (Ezras 10: 2-5)

Tas bija brīnišķas reformas sākums. Ar bezgalīgu pacietību un smalkjūtību, rūpīgi ievērojot ikviena tiesības un labklājību, Ezra ar saviem līdzstrādniekiem pūlējās nožēlojošo Israēlu ievadīt pareizā ceļā. Turklāt, Ezra taču bija bauslības mācītājs. Katrā gadījumā, kad viņš personīgi piedalījās pārbaudēs, tas centās ļaudis iespaidot, liecinot par Dieva likumu svētumu un svētībām, kas iegūstamas ar paklausību.

Kur vien Ezra darbojās, tur atdzīvojās interese par Svēto Rakstu pētīšanu. [623] Ļaužu pamācīšanai iecēla skolotājus, un Kunga bauslība tika paaugstināta un godāta. Daudz tika meklēts praviešu grāmatās, un teksti, kas liecināja par Mesijas nākšanu, deva cerību un prieku daudzām bēdīgām un nospiestām sirdīm.

Ir pagājuši vairāk nekā divi tūkstoši gadu, kopš Ezra savā sirdī apņēma "meklēt tā Kunga bauslību". (Ezras 7:10) Bet šis ilgaiss laiks nav vājinājis viņa dievbijības piemēra spēku. Cauri gadu simteņiem ziņojums par viņa svētīšanos savā dzīvē ir apgarojis daudzus apņemtus "meklēt tā Kunga bauslību, lai (to) izpildītu".

Ezram bija augsti un svēti motīvi, un visā savā rīcībā viņš vadījās no dziļas mīlestības pret dvēselēm. Viņa līdzjūtīgā un maigā izturēšanās pret tīšiem un netīšiem grēciniekiem ir sevišķa mācība visiem, kas grib citus reformēt. Dieva kalpiem jābūt klintscietiem visos jautājumos, kas saistīti ar taisnības pamatlikumiem, un tomēr tajā pašā laikā tiem jāparāda līdzjūtība un lēnprātība. Līdzīgi Ezram, tiem jāmaca pārkāpējiem dzīvības ceļš, pamudinot tos pildīt pamatlikumus, kas vienīgie nosaka pareizu rīcību.

Mūsu laikmetā, kad sātans ar dažādiem līdzekļiem cenšas cilvēkus padarīt akus pret Dieva likumu prasībām, ir vajadzīgi vīri, kas spēj daudzus iespaidot "sajust bailes" mūsu Kunga bauslības priekšā. (Ezras 10:3) Ir nepieciešami patiesi reformatori, kas pārkāpējus vada pie Lielā Likumdevēja

un tiem māca, ka "Kunga bauslība ir pilnīga un atspirdzina dvēseli". (Ps. 19:8, pēc Glikas tulk.) [624] Ir vajadzīgi vīri, kas spēcīgi Svētos Rakstos, vīri, kuru katrs vārds un darbs paaugstina Jehovas pamatlikumus; vīri, kas cenšas ticību nostiprināt. Ak, cik ļoti nepieciešami skolotāji, kas iedvesmotu citu sirdis izjust cieņu un mīlestību pret Rakstiem!

Mūsu dienās valdošais ļaunums lielā mērā izskaidrojams ar Svēto Rakstu nepētīšanu un nepaklausību to priekšrakstiem. Ja atmet Dieva Vārdu, tad tiek noraidīts arī to spēks savaldīt dabīgās sirds ļaunās dziņas. Cilvēki sēj uz miesu un no miesas plauj samaitāšanu.

Bībeles atmešanai seko novēršanās no Dieva bauslības. Mācība, ka cilvēki ir atbrīvoti no paklausības dievišķajām prasībām, pasaulē vājinājusi morālās atbildības stiprumu un atvērusi slūžas noziegumu plūdiem. Likumu neievērošana, izvirtība un nekrietni darījumi plūst līdzīgi visu aizskalojošiem ūdeņiem. It visur redzama skaudība, jaunas aizdomas, liekulība, atsvešināšanās, sacensības gars, ķildas, svētu patiesību aizliegšana un padošanās miesīgām kaislībām. Visa reliģisko mācību un pamatlikumu sistēma, kam jāveido sabiedriskās dzīves pamats un saturs, līdzinās grīļojošai masai, kas kuru katru brīdi var izirt.

Arī šīs zemes vēstures pēdējās dienās vēl dzirdama tā pati balss, kas runāja no Sinaja: "Tev nebūs citus dievus turēt Manā priekšā." (2. Moz. 20:3) Cilvēks ar savu prātu nostāties pretī Dieva gribai, bet tas nespēj neitralizēt dievišķo likumu spēku. Cilvēka prāts nevar izvairīties no pienākuma pret augstāku varu. Var rasties dažādas teorijas un minējumi; ļaudis var mēģināt nostādīt zinātņi pret atklāsmi, lai tādā veidā nobīdītu pie malas Dieva likumus, bet jo [625] stiprāk un spēcīgāk skan pavēle: "Tev būs pielūgt Dievu, savu Kungu, un Viņam vien kalpot." (Mat. 4:10)

Jehovas bauslību nav iespējams padarīt vājāku vai stiprāku. Kāda tā bijusi, tāda paliek. Tā vienmēr bijusi un vienmēr būs svēta, taisna, laba un pilnīga. To nevar atcelt vai pārgrozīt. To godāt vai negodāt – tās visas ir tikai tukšas ļaužu runas.

Pēdējā laikā cīņa starp patiesību un maldiem būs cīņa starp cilvēku pavēlēm un Jehovas priekšrakstiem. Sajā cīņā mēs jau ieejam, – tā nav baznīcu savstarpējā sacensšanās pēc virsvardības, bet gan cīņa starp Bībeles reliģiju un teiku un tradīciju reliģiju. Spēki, kas savienojusies pret patiesību, jau rosīgi darbojas. Dieva svēto Vārdu, kas mums pasniegts, tik dārgi maksājot ar ciešanām un asinīm, vērtē ļoti maz. Tikai nedaudzi to tiešām pieņem par savas dzīves vadoni. Neticība uztraucošā mērā ņem virsroku ne tikai pasaulē, bet arī draudzē. Daudzi sāk noliegt mācības, kas veido kristīgās ticības pamatu. Lielākā daļa vārda kristiešu praktiski atmet inspirēto sarakstītāju sniegtās svarīgās atziņas par radīšanu, grēk krišanu, salīdzināšanu un bauslības mūžīgo nemainību. Lepodamies ar savām zināšanām, ļaužu tūkstoši pilnīgu paļāvību uz Bībeli uzskata par vājību un domā, ka Svēto Rakstu apšaubīšana pierāda gudrību. Viņi visu cenšas izskaidrot pārnestā nozīmē un tā attaisno vissvarīgāko patiesību nepildīšanu. [626]

Kristiešiem jābūt sagatavotiem uz notikumiem, kas drīz visiespaidīgākā veidā pārsteigs pasauli, un šī sagatavošanās jāveic, čakli pētot Dieva Vārdu un cenšoties saskaņot savu dzīvi ar tā priekšrakstiem. Mūžības satriecošais iznākums no mums prasa kaut ko vairāk par iedomu reliģiju, par vārdu un formu reliģiju, patiesību atstājot ārējā pagalmā. Dievs aicina uz atmodu un reformu. Bībeles un vienīgi Bībeles vārdiem ir jāatskan no katedra. Bet Rakstiem nolaupa to spēku, un sekas kļūst redzamas garīgās dzīves lejupslīdē. Daudzās mūsdienu svētrunās trūkst dievišķās atklāsmes, kas modinātu apziņu un dotu dvēselei dzīvību. Klausītāji nevar sacīt: "Vai mūsu sirds mūsos nedega, kad Viņš ar mums runāja ceļā, mums rakstus izskaidrodams?" (Lūk. 24:32) Vēl ir daudzi, kas sauc pēc dzīvā Dieva, ilgodamies pēc dievišķās klātbūtnes. Atļaujiet Dieva Vārdam runāt uz sirdi! Lai tie, kas dzirdējuši vienīgi par tradīcijām, kas klausījušies cilvēku teorijās un izteicienos, dzird Tā balsi, kurš spēj atjaunot dvēseli mūžīgai dzīvei!

No sentēviem un praviešiem spīdēja liela gaisma. Par Dieva pilsētu, Ciānu, tika stāstītas brīnišķas lietas, un Kungs vēlas, lai gaisma no Viņa sekotājiem spīdētu arī šodien. Ja Vecās Derības laika svētie atstāja tik gaišu liecību par uzticību, vai tad tiem, uz kuriem spīd gadsimtu laikā akumulējusies gaisma, nav jāsniedz daudz spilgtāka liecība par patiesības spēku? Pravietojumu krāšņā piepildīšanās dara gaišu mūsu dzīves ceļu. Dieva Dēla nāvē ēna ir sastapusies ar īstenību. Kristus ir nāvi uzvarējis un pār atvērto kapu pasludinājis: "Es esmu augšāmcelšanās un dzīvība." (Jāņa 11:25) Viņš ir sūtījis pasaulē savu Garu, lai mums atgādinātu visas lietas. Ar apbrīnojamu spēku Viņš gadsimtiem ilgi ir pasargājis savu rakstīto Vārdu.

Reformatori, kuru protests ir devis mums nosaukumu "protestanti", jūta, ka Dievs tos aicinājis sniegt pasaulei Evaņģēlija gaismu. Cenzdamies izpildīt savu uzdevumu, tie bija labprātīgi upurēt gan īpašumus, gan brīvību un pat dzīvību. Ejot pretī vajāšanām un skatoties nāvei acīs, Evaņģēlijs tika pasludināts tuvumā un tālumā. Dieva Vārds tika aiznests pie ļaudīm, un visas šķiras, augsti un zemi, bagāti un nabagi, izglītoti un neizglītoti to pētīja ar lielu dedzību. Vai mēs, kas dzīvojam lielās cīņas pēdējā posmā, savos uzdevumos esam tikpat uzticīgi kā agrākie reformatori?

"Pūtiet taures Ciānas kalnā, gavējiet godbijībā, izsludiniet grēku nožēlas dienu! Savāciet vienuviet visu tautu, svētījiet draudzī, sapulciniet tautas vecājus, savediet un sanesiet kopā visus bērnus un zīdaiņus! (..) Lai priesteri, tā Kunga kalpi, stāv raudādami starp Tempļa priekštelpu un altāri un lai saka: saudzē un žēlo, ak Kungs, savu tautu, neatstāj kaunā savu mantojumu, lai citas tautas pār to nevaldītu zobodamās!" "Griezieties atpakaļ pie manis no visas savas sirds ar gavēšanu, asarām,

nožēlu un sērām!" Saplosiet savas sirdis un ne savas drēbes un atgriezieties pie tā Kunga, sava Dieva! Jo Viņš ir žēlīgs, līdzcietīgs un lēnprātīgs, Viņam bezgalīgi laba sirds, un Viņam paliks jūsu žēls jums uzliktā soda dēļ. Kas zina, Viņam varbūt atkal tiešām kļūst jūsu žēls un Viņš parādīs jums vispirms savas žēlastības svētību (...)." (Joēla 2:15-17,12-14)

Persijas galmā. Kā ķēniņa dzēriena devējam viņam bija brīva pieeja pie valdnieka

52. Īstais vīrs

(Nehem. 1., 2. nod.)

[628] Nehemija, viens no ebreju trimdiniekiem, ieņēma godājamu un ietekmīgu vietu Persijas galmā. Kā ķēniņa dzēriena devējam viņam bija brīva pieeja pie valdnieka. Pateicoties cienījamam stāvoklim, spējām un uzticībai, viņš bija kļuvis par valdnieka draugu un padomdevēju. Baudīdams ķēniņa labvēlību, greznības un spožuma apņemts, viņš tomēr neaizmirsā savu Dievu un savus ļaudis. Nehemija bija dziļi ieinteresēts par Jeruzālemi, un viņa cerības un prieks saistījās ar tās labklājību. Izlietojot šo vīru, kas bija sagatavots Persijas galmam un tika aicināts noteiktam darbam, Dievs bija nodomājis sagādāt svētības saviem ļaudīm viņu tēvu zemē.

No Jūdejas atnākušajiem vēstnešiem šis ebreju patriots uzzināja, ka izredzēto pilsētu Jeruzālemi piemeklējuši smagi pārbaudījumi. Mājās atgriezušies trimdinieki bija pakļauti postam un dažāda veida uzbrukumiem. Dievnams un atsevišķas pilsētas daļas gan bija atkal atjaunotas, bet celtniecības darbus kavēja, [629] kalpošanu templī traucēja, un ļaudis atradās pastāvīgā trauksmes stāvoklī, jo pilsētas mūru lielākā daļa vēl gulēja drupās.

Skumju pārņemts, Nehemija nevarēja ne ēst, ne dzert; viņš raudāja, bēdājās un kādas dienas gavēja. Savā izmisumā tas griezās pie dievišķā Palīga, par ko pats raksta: "Es nemitējos (...) griezties ar savām lūgšanām pie Debesu Dieva." Viņš uzticīgi atzina savus un tautas grēkus, lūdzot, lai Dievs Israēlu atbalsta, no jauna dod tiem drosmi un spēku un palīdz uzcelt jūdu zemes izpostītās vietas.

Lūdzot nostiprinājās Nehemijas drosmē un ticība. Viņš sāka izlietot svētus argumentus, norādot uz apkaunojumu, ko vērsīs pret Dievu, ja ļaudis, kas tagad atgriezušies pie Viņa, tiks pamesti nespējā un apspiestībā. Tāpēc viņš pamudināja Kungu piepildīt savu apsoliājumu: "Ja jūs atgriezīsities pie Manis un turēsiet Manas pavēles un izpildīsiet tās, tad, kaut arī no jūsu vidus izdzītie būtu debess galā, tomēr Es viņus sapulcināšu no turienes un atvedīšu viņus uz to vietu, ko esmu izvēlējis, lai tur liktu dzīvot savam Vārdam!" (Skat. 5. Moz. 4:29-31) To Kungs Israēlam bija solījis vēl Mozus laikā, pirms tie iegāja Kānaānā, un gadsimtiem ilgi tas netika mainīts. Dieva ļaudis tagad ticībā un ar nožēlu bija atgriezušies, tāpēc vajadzēja piepildīties arī solījumam par svētībām.

Nehemija bieži bija lūdzis par saviem ļaudīm, bet šoreiz, tā aizrunājot, viņā nobrieda svēts nodoms. Viņš nolēma, ka, ja vien ķēniņš piekritīs un ja būs iespējams sagādāt [630] Jeruzālemes mūru uzcelšanai vajadzīgos līdzekļus, tad viņš pats uzņemsies veikt šo uzdevumu un atjaunot Israēla tautas stiprumu. Griežoties pie ķēniņa, tas lūdza no Kunga sekmes, lai varētu šo plānu izpildīt. "(...) dod jel panākumus Tavam kalpam šodien un piešķir viņam labvēlību tā vīra (ķēniņa) priekšā!"

Cetrus mēnešus Nehemija gaidīja labvēlīgu brīdi, lai ķēniņam izteiktu savu lūgumu. Visā šajā laikā, lai gan viņa sirds bija smagi nospiesta, valdnieka priekšā tas centās rādīt priecīgu vaigu, jo greznajās, spožajās zālēs visiem bija jāparādās gaišiem un laimīgiem. Skumjas nedrīkst apēnot nevienu, kas tuvojas ķēniņam. Bet atpūtas brīžos, kad Nehemija bija prom no cilvēku acīm, Dievs un eņģeļi varēja dzirdēt un būt par lieciniekiem daudzām lūgšanām, asarām un grēku nožēlai.

Tomēr bēdas, kas nomāca patriota sirdi, vairs ilgāk nebija aplēpjamas. Bezmiega naktis un rūpju pilnās dienas viņa sejā atstāja savas pēdas. Būdamis modrs pats par savu drošību, ķēniņš bija radis lasīt padoto sejas izteiksmi un iedziļināties apslēptajā. Tas saprata, ka viņa dzērienu devējam ir kādas nopietnas bēdas. "Kādēļ tavš vaigs ir noskumis," viņš jautāja, "un tomēr tu taču neesi slims? Tas nav nekas cits kā sirds skumjas!"

Tāds jautājums Nehemiju izbiedēja. Vai ķēniņš nedusmosies, uzzinot, ka tā galminieks ārēji kalpodams valdniekam, savās domās ir bijis tālu prom pie savas bēdu piemeklētās tautas? Vai Nehemija par tādu izturēšanos nezaudēs dzīvību? Vai netiks pārvilktā svītra viņa iecerētajam plānam atjaunot Jeruzālemes stiprumu? [631] "Tad es ļoti nobijos," viņš raksta. Ar trīsošām lūpām un asarām acis viņš atklāja savu skumju cēloni. "Lai ķēniņš dzīvo mūžīgi!" tas atbildēja. "Kā gan lai mans vaigs nebūtu noskumis, kad pilsēta, manu tēvu kapu vieta, ir izpostīta un tās vārti sadedzināti ugunī?"

Jeruzālemes stāvokļa raksturojums pamodināja valdnieka līdzjūtību, neizsaucot nekādus aizspriedumus vai aizdomas, un cits ķēniņa jautājums sniedza izdevību, kuru Nehemija jau ilgi bija gaidījis: "Ko tad tu lūdz?" Bet Dieva vīrs nesteidzās ar atbildi, kamēr nebija meklējis Tā vadību, kas augstāks par Artakserksu. Nehemijam bija jāizpilda svēts uzdevums, kura veikšanai bija nepieciešama ķēniņa palīdzība, un viņš saprata, cik ļoti svarīgi tagad atrašat pareizos vārdus, lai saņemtu valdnieka piekrišanu. Nehemija saka: "Es lūdzu Debesu Dievu." Sajā īsajā lūgšanā viņš tiecās pēc ķēniņu ķēniņa klātbūtnes un ieguva savā pusē spēku, kas cilvēku sirdis loka kā ūdens upes.

Tā, kā savas vajadzības brīdī lūdza Nehemija, pie Dieva var griezties ikviens kristietis tad, kad vairs nekādā citādā veidā lūgt nav iespējams. Pienākumu nastu nospiestie, apjukumā nonākušie var piesaukt Kungu, lūdzot Viņa vadību. Ceļotāji uz jūras vai sauszemes, draudot lielām briesmām, tādā veidā var sevi uzticēt Debesu aizsardzībai. Pēkšņā krīzes vai grūtību brīdī sirds var saukt uz To, kurš Pats sevi apsolījis par palīgu visiem Viņam uzticīgajiem, kad vien tie Viņu piesauks. [632] Jebkuros apstākļos, ikvienā stāvoklī bēdu un rūpju nomāktā vai spēcīgās kārdināšanās nonākusī dvēsele var atrast drošu palīdzību un patvērumu derību turošā Dieva neizsmeļamajā mīlestībā un spēkā.

Sajā īsajā lūgšanas brīdī, nākot pie ķēniņu Ķēniņa, Nehemija guva drosmi izteikt Artakserksam savu vēlēšanos uz kādu laiku atbrīvoties no pienākumiem galmā. Viņš lūdza piešķirt tam tiesības un varu atkal uzcelt Jeruzālemes izpostītās vietas un to no jauna izveidot par stipru un nocietinātu pilsētu. [633] Sis lūgums izšķīra nozīmīgu jūdu tautas nākotnes jautājumu. "Un ķēniņš mani uzklausa, tādēļ ka mana Dieva žēlīgā roka bija pār mani."

Nodrošinājis meklēto palīdzību, Nehemija gudri un apdomīgi nokārtoja visu vajadzīgo, lai pasākums sekmētos. Viņš nebija nevērīgs pret piesardzības soļiem, kas veicinātu uzdevuma izpildīšanu. Tas savu nodomu neatklāja pat tautas brāļiem. Zinot, ka daudzi par viņa sekmēm priecāsies, viņš tomēr baidījās, ka daži, neapdomīgi plāpājot, var pamodināt ienaidnieka skaudību un varbūt pat novest pie šī nodoma neizdošanās.

Tā kā ķēniņš viņa lūgumu bija uzņēmis tik labvēlīgi, tad Nehemija uzdrošinājās prasīt vēl tālāku atbalstu. Lai viņa darbam būtu vajadzīgā cieņa un vara, kā arī drošība ceļojuma laikā, tas lūdza un saņēma bruņotu apsardzi. Valdnieks līdzīdēva arī vēstules Aiz-Eifratas pārvaldniekiem, pa kuru apgabaliem tam bija jāceļo uz Jūdeju. Tāpat viņš saņēma vēstuli ķēniņa mežu pārzinim Libanona kalnos ar pavēli piegādāt nepieciešamos kokmateriālus. Lai neviens nevarētu sūdzēties, ka viņš pārkāpis savu pilnvaru robežas, Nehemija īpaši rūpējās, lai ziņojumi par viņa autoritāti un priekšrocībām būtu skaidri izteikti.

Sis gudrās un apdomīgās rīcības piemērs ir dots par mācību visiem kristiešiem. Dieva bērniem nav vienīgi ticībā jālūdz, bet arī uzmanīgi un čakli jāstrādā. Tie saduras ar daudz grūtībām un bieži kavē [634] dievišķas Aizgādības darbību viņu labā tikai tāpēc, ka piesardzību un rūpīgas pūles neuzskata par reliģijas sastāvdaļu. Nehemija nedomāja, ka raudot un lūdzot Kunga priekšā viņš savu pienākumu jau būtu izpildījis. Viņš savus lūgumus savienoja ar svētu centību, pieliekot visnopietnākās pūles, lai viņa nodomi sekmētos. Labi pārdomāta, plānveidīga rīcība svētu pienākumu veikšanā šodien ir tikpat nepieciešama kā Jeruzālemes mūru atjaunošanā.

Nehemija neapmierinājās ar nenoteiktām cerībām. Trūkstošos līdzekļus viņš centās dabūt no tiem, kam tie bija. Vēl joprojām Kungs ir labprātīgs aizkustināt to sirdis, kam pieder Viņa īpašumi, lai tie ziedotu patiesības labā. Lai Viņa darbinieki izlieto to cilvēku līdzekļus, kurus Kungs pamudinājis dot Viņa darbam. Sis dāvanas var atvērt ceļus patiesības gaismai uz daudzām tumšām zemēm. Devēji var neticēt Kristum, tie var nebūt pazīstami ar Viņa vārdu, bet no viņu dāvanām tāpēc vien nav jāatsakās.

53. Mūru cēlāji

(Nehem. 2,3. un 4. nod.)

[635] Ceļojums uz Jeruzālemi Nehemijam izdevās labi. Ķēniņa vēstules to provinču pārvaldniekiem, pa kurām Nehemijam bija jāceļo, nodrošināja goda pilnu uzņemšanu un tūlītēju atbalstu. Neviens ienaidnieks neuzdrošinājās uzbrukt ierēdnim, kuru aizsargāja Persijas ķēniņa vara un pret ko ar cieņu izturējās provinču pārvaldnieki. Tikai viņa ierašanās Jeruzālemē karavīru pavadībā, lai arī rādīja, ka tas nācis sevišķā uzdevumā, tomēr izsauca greizsirdīgu pilsētai tuvu dzīvojošajās pagāņu ciltis, kas jau bieži bija izpauzušas savu naidu pret jūdiem, tos apmelojot un apsūdzot. Galvenie šajā jaunajā rīcībā bija cilšu vadoņi: horonietis Sanballats, amonietis Tobija un arābs Gešems. No sākuma tie ar kritizējošu skatu modri vēroja katru Nehemijas kustību un, cik vien spējami, pūlējās izjaukt viņa plānus un aizkavēt darbu.

Nehemija turpināja rīkoties ar tādu pašu gudrību un apdomību, kas raksturoja viņa iepriekšējo darbību. Zinot, ka [636] ienaidnieki apņēmīgi gatavojas tam pretoties, viņš savus nolūkus no tiem slēpa, līdz, iepazīsies ar apstākļiem, bija izveidojis noteiktu rīcības plānu. Tā viņš cerēja nodrošināt tautas piedalīšanos un to iesaistīt darbā, pirms ienaidnieki būs spējuši sacelt pretestību.

Izraudzījies dažus krietnus vīrus, uz kuriem varēja paļauties, Nehemija tiem izstāstīja par apstākļiem, kas to bija ierosinājuši nākt uz Jeruzālemi, paskaidroja mērķi, ko viņš vēlējās sasniegt, un iepazīstināja ar nodomāto plānu. Tie tūlīt viņam piekrita un apsolīja palīdzēt.

Trešajā naktī pēc ierašanās Nehemija ar dažiem uzticamiem pavadoniem piecēlās pusnaktī un devās apskatīt Jeruzālemes izpostītās vietas. Jājot uz mūļa no vienas vietas uz otru, viņš rūpīgi apskatīja senču pilsētas nopostītos mūrus un vārtus. Skaudras sāpes pārņēma jūdu patriota sirdi, kad tas, bēdu sagrauzts, vēroja tik ļoti mīlētās Jeruzālemes sagrautos nocietinājumus. Atmiņas par Israēla kādreizējo varenību asi kontrastēja ar pašreizējo pazemojumu.

[637] Tāpat slepus un klusībā Nehemija beidza mūru apskati. Viņš saka: "Ļaužu priekšnieki nezināja,

kurp es biju gājis un ko es biju darījis. Līdz tam es vēl neko nebiju ziņojis jūdiem, viņu priesteriem, dižciltīgajiem, priekšniekiem un pārējiem, kam būtu jārūpējas par celšanas darbiem." Atlikušo nakts daļu viņš pavadīja lūgšanā, jo saprata, ka nākamais rīts prasīs nopietnas pūles, lai iedrošinātu un apvienotu nomāktos tautiešus.

Kaut gan Nehemijam bija ķēniņa izdotas pilnvaras pieprasīt, lai iedzīvotāji ar to sadarbotos pilsētas mūru atjaunošanā, tomēr viņš nepaļāvās uz varas pielietošanu. Vairāk par visu viņš centās iemantot tautas uzticību un simpātijas, zinādams, ka šim lielajam darbam ļoti svarīga ir sirds un roku vienotība. Kad nākamajā rītā tika sapulcināti ļaudis, viņš tiem minēja īpašus argumentus ar nodomu uzmodināt ļaužu snaudošos spēkus un izveidot no tiem kolektīvu.

Nehemijas klausītāji nezināja, un viņš tiem arī nestāstīja, par iepriekšējās nakts ceļojumu, apskatot mūrus, bet tas viņam ļoti palīdzēja gūt sekmes, jo viņš par pilsētas stāvokli varēja runāt ar tādu drošību un noteiktību, kas klausītājos radīja izbrīnu. Piedzīvotie iespaidi, iepazīstoties ar Jeruzālemes nespēku un pazemojumu, viņa vārdiem piešķīra nopietnību un spēku.

Nehemija ļaudīm skaidri atklāja to bēdīgo stāvokli pagānu vidū, – ka viņu reliģija ir apkaunota un viņu Dievs tiek zaimots. Viņš atstāstīja, kā tālajā zemē, uzzinot par savas tautas bēdām, tas bija lūdzis Debesis viņu labā un lūgšanas laikā apņēmis prasīt ķēniņa piekrišanu atlaist viņu tiem palīgā. Viņš lūdzis Dievu, lai Tas valdnieku iespaidotu ne tikai dot savu piekrišanu, bet piešķirt tam arī varu un vajadzīgo materiālo atbalstu. [638] Un viņa lūgšana ir paklausīta tādā veidā, kas uzskatāmi apliecina, ka šis plāns ir no Kunga.

Visu to atstāstījis un uzsvēris, ka viņu atbalsta gan Israēla Dievs, gan Persijas ķēniņš, Nehemija tautai jautāja, vai tā negribētu izmantot šo izdevību, lai celtos un atjaunotu pilsētas mūrus. Šis uzaicinājums klausītājiem tiešām patika. Doma par to, cik Debesis tiem labvēlīgas, lika izzust bailēm, un ar jaunu drosmi tie kā vienā balsī sacīja: "Celsimies un celsim!" "Tā viņi stiprināja savas rokas labajam darbam."

Nehemija šim pasākumam nodevās ar visu sirdi. Viņa ierosinātā cerība, sajūsma, enerģija un apņēmība aizrāva citus sev līdzī un iedvesmoja būt tikpat drosmīgiem, cenšoties sasniegt cēlo mērķi. Ikviens savā vietā kļuva kā Nehemija un palīdzēja stiprināt savu kaimiņu sirdi un rokas.

Uzzinājuši, ko jūdi tagad iecerējuši, Israēla ienaidnieki tos izsmēja, sacīdami: "Kas tā ir par lietu, ko jūs darāt? Jūs laikam gan esat nodomājuši celt dumpi pret ķēniņu un atkrist no viņa varas?" Bet Nehemija atbildēja: "Debesu Dievs, Viņš ir tas, kas dos mums sekmes, un mēs, Viņa kalpi, celsimies un celsim, bet jums te nav nekādas daļas, nedz tiesības, nedz piemiņa Jeruzālemē!"

Kā pirmie Nehemijas dedzīgo un nopietno garu pārņēma priesteri. Sava ietekmīgā stāvokļa dēļ šie cilvēki varēja daudz darīt, lai darbu sekmētu vai kavētu, un viņu gatavība līdzdarboties jau pašā sākumā sniedza krietnu ieguldījumu, nodrošinot sekmes. Israēla lielkungu un vadītāju vairākums cienīgi uzņēmās savus pienākumus, un šiem uzticīgajiem cilvēkiem ir atstāta godājama piemiņa Dieva grāmatā. [639] Bet bija arī daži augstmaņi no Tekoņas, kas "nelieca savus kaklus" Kunga darbā. So kūtro kalpu piemiņa ir ar kaunu iezīmēta un uzrakstīta visām nākamajām paaudzēm par brīdinājumu.

Ikvienā reliģiskā kustībā ir tādi, kas, lai gan nespēj noliegt, ka tā ir Dieva ierosināta, tomēr turas no tālienes, atsacīdamies palīdzēt. Tādiem derētu atcerēties par pierakstiem Debesīs, par grāmatu, kurā nekas netiek izlaists un nav kļūdu, – pēc kuras tie tiks tiesāti. Tur atzīmēta katra garām palaistā izdevība kalpot Dievam, kā arī mūžīgai piemiņai reģistrēts ikviens ticības un mīlestības darbs.

Ņemot vērā Nehemijas klātbūtnes iedvesmojošo iespaidu, tekojiešu augstmaņu piemēram bija maz sekotāju. Ļaudis visā visumā apgaroja patriotisms un dedzība. Spējīgi un ietekmīgi vīri organizēja dažādas iedzīvotāju šķiras grupās, un ikviens vadītājs uzņēmās atbildību par kādas noteiktas mūru daļas atjaunošanu. Par dažiem ir rakstīts, ka tie cēla "pie savas paša mājas".

Nehemijas enerģija neizsīka līdz ar darba iesākumu. Ar nenogurstošu uzmanību viņš pārraudzīja celtniecību, vadīja strādājošos, centās novērst grūtības un nodrošināties pret neparedzētiem gadījumiem. Viņa iespaids pastāvīgi bija jūtams gar visu trīs jūdzes garo mūri. Ar piemērotiem vārdiem viņš iedrošināja bailīgos, pamudināja kūtros un izteica atzinību čaklajiem. Viņš vienmēr bija nomodā, vērodams pretinieku kustības, kas laiku pa laikam sapulcējās zināmā attālumā [640] un sarunājās, it kā ko jaunu plānodami, un tad, pienākuši tuvāk strādājošajiem, centās novērst viņu uzmanību no darba.

Visos daudzajos pienākumos Nehemija neaizmirsā savu spēka Avotu. Viņš vienmēr sirsnīgi tiecās pie Dieva, visu lietu lielā Pārzinātāja. "Debesu Dievs", viņš izsaucās, "ir Tas, kas dos mums sekmes." Un šie vārdi atbalsojās un skāra ikviena pie mūru celšanas strādājošā sirdi. [641]

Tomēr Jeruzālemes nocietinājumu atjaunošana nenoritēja bez kavēkļiem. Sātans darbojās, lai pamodinātu pretošanos un izsauktu mazdūšību. Sanballats, Tobija un Gešems, tā galvenie aģenti šajā kustībā, pielika visus spēkus, lai darbus kavētu. Tie centās radīt starp strādniekiem šķelšanos. Viņi izsmēja cēlāju pūles, teikdami, ka šis pasākums nav īstenojams un noteikti neizdosies.

"Ko grib šie nožēlojamie jūdi? Vai viņiem to tā atļaus?" izmejoši vaicāja Sanballats. "(..)Vai viņi grib lasīt ārā no pelnu kaudzēm un no jauna likt lietā akmeņus, kas jau sen sadedzināti?" [642] Un Tobija vēl nicinošākā tonī piebilda: "Lai viņi ceļ ko celdami, ja lapsa uzkāps uz tā, tā sagraus viņu akmeņu mūri!"

Drīz cēlāji piedzīvoja vēl aktīvāku pretestību. Viņi bija spiesti pastāvīgi sargāties no pretinieka nodomiem, kuri, izlikdamies draudzīgi, tomēr dažādi centās radīt sajukumu, nesaprašanos un neuzticību. Tie pūlējās iznīcināt jūdu drosmi; sazvērējās ievilināt Nehemiju savos slazdos; un atradās daži viltīgi cilts brāļi, kas bija labprātīgi atbalstīt nodevīgos plānus. Izplatīja baumas, ka Nehemija ir sacēlies pret Persijas valdnieku, gribēdams sevi iecelt par Israēla ķēniņu, un ka visi, kas viņam palīdz, ir nodevēji.

Bet Nehemija turpināja meklēt Dievu pēc vadības un atbalsta, un ļaudis cītīgi strādāja. Iesāktais turpinājās, līdz plaisas bija aizpildītas un viss mūris uzcelts līdz pusei no paredzētā augstuma.

Redzēdami, ka viņu pūles kavēt darbu neizdodas, Israēla pretinieki kļuva ārkārtīgi nīkni. Līdz šim tie nebija iedrošinājušies lietot varu, jo zināja, ka Nehemija ar saviem biedriem strādā ar ķēniņa atļauju, tāpēc baidījās, ka, atklāti pretojoties, var izraisīt valdnieka nelabvēlību. Bet tad savā naidā tie paši atļāvās izdarīt noziegumu, kurā iepriekš vainoja Nehemiju. Apspriedušies tie "visi kopā sazvērējās, ka viņi došoties, lai uzbruktu Jeruzālemei un celtu tajā sajukumu".

Tajā pašā laikā, kad pret Nehemiju un viņa iesākto darbu sazvērējās samarieši, arī daži jūdu vadošie vīri, kļuvuši neapmierināti, gribēja to padarīt mazdūšīgu, pārspilējot [643] darbā radušās grūtības. "Nastu nesēju spēks zūd", tie sūdzējās, "un drupu ir daudz, un mēs nespējam vairs strādāt gar mūri!"

Bija arī vēl kāds cits mazdūšības avots. "Jūdi, kas dzīvoja viņiem kaimiņos" un darbā nepiedalījās, savāca dažādas ziņas un baumas no ienaidniekiem un tās izlietoja, lai mazinātu drosmi un izraisītu strādājošajos neapmierinātību.

Bet dzēlīgās piezīmes un izsmiekls, pretestība un draudi, šķiet, tikai iedvesmoja Nehemiju uz vēl nopietnāku apņemšanos un pamudināja uz lielāku modrību. Viņš labi saprata briesmas, kas draud cīņā ar ienaidniekiem, bet tas drosmi nemazināja. "Tad mēs lūdzām savu Dievu un izlikām sargus pret viņiem dienu un nakti." "Tad es novietoju aiz mūra zemākajās vietās ļaudis pēc ciltīm ar zobeniem, šķēpiem un stopiem. Kādas apskates laikā es uzstājos ar runu un sacīju dižciltīgajiem un priekšniekiem, un pārējai tautai: "Nebīstieties no viņiem! Atcerieties to Kungu, kas ir liels un bijāms, un cīnieties par saviem brāļiem, saviem dēliem, savām meitām, savām sievām un savām mājām!" [644]

"Kad mūsu ienaidnieki dzirdēja, ka lieta mums kļuvusi zināma un ka Dievs viņu nodomu ir izjaucis, tad mēs visi atgriezāmies pie mūra, katrs pie sava darba. No tās dienas puse manu kalpu strādāja pie celšanas darbiem un otra puse turēja šķēpus, vairogus, stopus un bruņas, un virsnieki bija aiz visa Jūdas nama, kas strādāja gar mūri. Un nastu nesēji strādāja ar vienu roku kraudami, kamēr otra turēja metamo šķēpu. Un cēlāji, kamēr cēla, bija apjotī ar savu zobenu."

Nehemijam blakus stāvēja kāds vīrs ar bazūni, un visapkārt uz mūra zināmos attālumos bija izvietoti priesteri ar svētām bazūnēm. Ļaudis darbā bija izkaisīti, bet, tuvojoties briesmām, tiem bez kavēšanās vajadzēja steigties turp, no kurienes atskanēja signāls. "Tā mēs veicām mūra darbu: puse no mums turēja gatavībā šķēpus no rīta ausmas sākuma, līdz kamēr vakarā parādījās zvaigznes."

Tos, kas bija dzīvojuši pilsētās un ciemos ārpus Jeruzālemes, tagad uzaicināja pa naktīm palikt mūru iekšpusē, lai sargātu darbu un no rīta būtu gatavi pienākumiem. Tā novērsa nevajadzīgu aizkavēšanos un atņēma ienaidniekam iespēju uzbrukt strādniekiem, ejot no darba vai arī dodoties uz darbu. Nehemija un viņa domubiedri neizvairījās no grūtībām un smagiem pienākumiem. Ne dienu, ne nakti, pat ne īsajā miegam veltītajā brīdī tie nenogērbās un nenolika pie malas ieročus.

Pretestība un grūtības, ko no atklātiem ienaidniekiem un liekulīgiem draugiem piedzīvoja mūru cēlāji Nehemijas dienās, sniedz priekšstatu par to piedzīvojumiem, kas šodien strādā Dieva darbā. Kristiešus pārbauda ne tikai ienaidnieku dusmas, nicinājumi un nežēlība, bet arī to kūtrums, nepastāvīgums, remdenība un nodevība, kas izliekas par draugiem un palīgiem. [645] Pret tiem tiek raidīts izsmiekls un pārmetumi. Tas pats ienaidnieks, kas liek nicināt, pie labvēlīgākas izdevības ir gatavs izlietot nežēlīgākus līdzekļus.

Lai panāktu savu nodomu piepildīšanos, sātans izmanto ikvienu nesvētījušo personu. Starp tiem, kas sevi apliecina par Dieva darba atbalstītājiem, ir tādi, kas savienojušies ar Viņa pretiniekiem un tādā veidā Dieva lietu pakļauj Viņa rūgtāko ienaidnieku uzbrukumiem. Pat daži no tiem, kas ilgojas, lai Dieva darbs sekmētos, tomēr vājina Kunga kalpu rokas, uzklausiņdami, atkārtodami un pa pusei ticēdami ienaidnieku izteiktajām baumām, lielībai un draudiem. Izlietojot savus aģentus, sātans gūst pārsteidzošus panākumus, un visi, kas pakļaujas to ietekmei, tiek padoti apburošam spēkam, kas iznīcina gudrību gudrajiem un saprašanu prātīgajiem. Bet, tāpat kā Nehemijam, Dieva ļaudīm no ienaidniekiem nav jābaidās, nedz tie jānīcina. Paļāvībā uz Kungu tiem pastāvīgi jādodas uz priekšu, nesavtīgi izpildot savu pienākumu un visu uzticot Viņa aizgādībai.

Lielajās grūtībās Nehemija paļāvās uz Dievu un Viņa aizsardzībā jutās drošs, un Kungs, kurš toreiz atbalstīja savu kalpu, visos laikos ir bijis savas tautas patvērumš. Ikkatrā krīzē Viņa ļaudis var paļāvīgi paziņot: "Ja Dievs par mums, kas būs pret mums?" (Rom. 8:31) Lai cik viltīgi ir sātana un viņa aģentu nolūki un plāni, Dievs spēj tos atklāt un iznīcināt visus viņu padomus. Ticības atbilde arī šodien ir tā pati, ko izlietoja Nehemija: "Mūsu Dievs cīnīsies par mums!" Tas ir Dieva darbs, un neviens cilvēks nespēs aizkavēt tā galīgos panākumus.

54. Rājiens par izspiešanu

[646] Jeruzālemes mūri vēl nebija uzcelti, kad Nehemijas uzmanība pievērsās trūcīgākās ļaužu šķiras nelaimīgajam stāvoklim. Nedrošo apstākļu dēļ zemkopība lielā mērā bija pamesta novārtā. Turklāt vēl tāpēc, ka daži Jūdeji pārnākušie rikojās savtīgi, Kungs nedeva zemei svētību, un ražas bija niecīgas. Lai iegūtu uzturu savām ģimenēm, nabadzīgākajiem bija jāpērk uz parāda par pārmērīgām cenām. Tāpat viņi bija spiesti aizņemties naudu uz procentiem, lai spētu nomaksāt tiem uzliktās Persijas ķēniņa smagās nodevas. Vairodami trūcīgo nelaimi, turīgākie jūdi izmantoja viņu stāvokli, lai iedzīvotos uz citu rēķina.

Mozus laikā Kungs Israēlam bija pavēlējis, ka katrā trešajā gadā viens desmitais jāsavāc par labu nabagiem, [647] un jau tad bija norādīts, ka tiem pienākas viss, kas bez zemes apstrādāšanas pats no sevis izauga katrā septītajā gadā. Uzticīgi pildot šos pienākumus pret trūcīgajiem un tiem, kam nepieciešama palīdzība, ļaudis vienmēr atcerētos, ka viss pieder Dievam un ka tiem dota izdevība būt par svētību kanāliem. Jehovam bija nodoms, lai, saņemot tādu audzināšanu, israēlieši atbrīvotos no savtības un attīstītu plašu un cēlu raksturu.

Dievs ļaudis bija pamācījis: "Ja tu aizdod naudu kādam, kas ir no Manas tautas un kas pie tevis ir nabags, tad nekļūsti kā kāds rāvējs un neņem no tā sev augļus." "Tev nebūs prasīt augļus no sava brāļa: nedz augļus no naudas, nedz augļus no pārtikas, nedz augļus no visādām lietām, ko vien var uz augļiem aizdot." (2. Moz. 22:24; 5. Moz. 23:20) Tāpat Viņš bija sacījis: "Kad tavā starpā būs kāds nabags vīrs, viens no taviem tautas brāļiem, kādos tavos vārtos tavā zemē, ko tas Kungs, tavs Dievs, tev dos, tad neapcietini savu sirdi un neaizslēdz savu roku sava nabaga brāļa priekšā, bet atvērdams atver viņam savu roku un aizdodams aizdod viņam tik, cik viņam vajag trūcībā." "Jo tur, tanī zemē, netrūks arī nabagu, tāpēc Es tev pavēlu un saku: atvērdams atver savu roku savam brālim, kas top spaidīts un ir nabags tavā zemē." (5. Moz. 15:7,8,11)

Pēc atgriešanās no trimdas Babilonijā turīgākie jūdi rikojās tieši pretēji šīm pavēlēm. Kad nabagi bija spiesti aizņemties, lai samaksātu ķēniņam nodokli, bagātie naudu aizdeva, bet pieprasīja augstus procentus. Ņemot no trūcīgajiem ķīlā zemi, [648] tie nelaimīgos parādniekus pamazām noveda līdz visdziļākajai nabadzībai. Daudzi bija spiesti pārdot verdzībā savus dēlus un meitas, un šķita, ka nebija nekādu cerību, ka viņu stāvoklis varētu uzlaboties, nebija nekādas iespējas izpirkt ne savus bērnus, ne zemi, – nekādu izredžu, bet vienmēr pieaugošs posts ar mūžīgu trūkumu un verdzību. Un tomēr tie bija no tās pašas tautas, tās pašas derības bērni kā viņu laimīgākie brāļi.

Beidzot ļaudis savu stāvokli atklāja Nehemijam. "Redzi, mēs piespiežam savus dēlus un savas meitas kļūt par vergiem, un dažas no mūsu meitām ir jau paverdzinātas, un mūsu rokām nav spēka, jo mūsu tīrumi un mūsu vīna dārzi pieder citiem!"

Uzzinājis par šo nežēlīgo izturēšanos, Nehemija sašuta. Viņš raksta: "Es kļuvu ļoti dusmīgs, kad dzirdēju viņu brēkšanu un šos vārdus." Bija skaidrs: lai lauztu izspiešanas ieradumu, tad noteikti un izšķiroši jānostājas par taisnību, un, ar viņam raksturīgo enerģiju un apņēmību, tas ķērās pie darba, lai glābtu savus brāļus.

Nehemiju ne uz mirkli neiespaidoja fakts, ka šie apspiedēji bija bagāti vīri, kuru atbalsts ļoti nepieciešams pilsetas atjaunošanai. Viņš asi norāja augstmaņus un vadītājus, un, sapulcinājis kopā daudz ļaužu, viņš tiem šajā jautājumā izskaidroja dievišķos norādījumus.

Nehemija atgādināja par notikumiem, kas norisinājās [649] ķēniņa Ahasa laikā. Viņš atkārtoja vēsti, kuru Dievs toreiz sūtīja, lai Israēlu norātu par nežēlību un apspiešanu. Elku pielūgšanas dēļ jūdi tad tika nodoti vēl vairāk elkiem kalpojošo tautiešu israēliešu rokās. Pēdējie savā naidā atļāvās cīņas laikā nogalināt daudz tūkstošus jūdu vīru un saņēma gūstā visas sievas un bērnus, gribēdami tos paturēt verdzībā vai arī pārdot pagāņiem.

Jūdas grēku dēļ Kungs nenovērsa šo kauju, bet ar pravieti Odedu norāja uzvarējušās armijas cietsirdīgos nodomus. "Un tagad jūs domājat Jūdas un Jeruzālemes iedzīvotājus pārvērst sev par vergiem un par verdzenēm! Bet vai tas nebūs jums smags pārkāpums pret to Kungu, jūsu Dievu?" (2. Laiku 28:10) Odeds brīdināja Israēla ļaudis, ka pret tiem ir jedegušās Dieva dusmas un ka viņu netaisnā rīcība un apspiešana izsauks pār tiem Viņa sodu. Sos vārdus dzirdot, karavīri atstāja cietumniekus un laupījumu virsnienu un draudzes priekšā. Tad daži no Efraīma vadošajiem vīriem cēlās un ņēma šos cietumniekus, un apgērba no laupījuma visus kailos viņu starpā, un tiem deva drēbes un kurpes, "un ēst un dzert, un tos svaidīja ar eļļu, un cēla uz ēzeļiem visus, kas bija noguruši, un pavadīja līdz Jērikai, šai palmu pilsētai, tuvu klāt pie viņu brāļiem (...)" (2. Laiku 28:15)

Nehemija un vēl daži citi jau bija izpirkuši kādus jūdus, kas bija pārdoti pagāņiem, un viņš tagad šo rīcību nostādīja pretstatā tiem, kas laicīgas peļņas dēļ verdzināja savus brāļus. [650] "Tad es sacīju: "Jūsu rīcība ir necienīga un nav laba. Vai jums nevajadzēja staigāt mūsu Dieva bijībā, lai izvairītos no citu tautu, mūsu pretinieku, izsmiekla?"

Nehemija atklāja, ka viņš kā Persijas ķēniņa pilnvarotais drīkstēja no tiem ņemt savā labā nodevas, tomēr nav izmantojis šīs savas likumīgās tiesības, bet vēl devīgi palīdzējis nabagiem, lai atvieglotu to stāvokli. Tiem Jūdas vadošajiem vīriem, kas bija vainīgi izspiešanā, viņš lika izbeigt noziedzīgo rīcību, atdot trūcīgajiem viņu zemi, arī augļus un procentus, ko tie bija pieprasījuši, un aizdot bez ķīlām un

augļiem.

Sos norādījumus izteica visas draudzes priekšā. Ja vadoņi būtu vēlējušies sevi attaisnot, tiem bija izdevība to darīt. Bet tie nemēģināja aizbildināties. "Tad viņi sacīja: "Mēs to visu atdosim un neprasīsim no viņiem vairs neko. Mēs darīsim tā, kā tu saki!" Tad Nehemija pieaicināja priesterus un to klātbūtnē visiem lika zvērēt, ka solījums tiks izpildīts. "Un visa sapulce sacīja: "Āmen!" Un viņi slavēja to Kungu, un ļaudis darīja pēc šī vārda."

Te ir svarīga mācība, jo "naudas kārība ir visa ļaunuma sakne". (1. Tim. 6:10, pēc Glikas tulk.) Mūsu paaudzē alkas pēc peļņas un ieguvuma sevi piesaka kā visu pārvaroša kaislība. Bagātību bieži iegūst krāpšanas ceļā, un tajā pašā laikā daudziem ir jācīnās ar trūkumu, smagi jāstrādā par mazu algu, jo tie nespēj nodrošināt dzīvei pat visnepieciešamāko. Pūles un zaudējumi, pilnīgs cerību trūkums uz kaut ko labāku, padara viņu dzīves nastu visai smagu. [651] Rūpju sagrauzti un nomākti, tie ir neziņā, kur griezties pēc palīdzības, pēc atvieglojuma. Un tas viss tāpēc, lai bagātie varētu dzīvot izšķērdīgi un apmierināt savu mantas krāšanas tieksmi.

Mīlestība uz naudu un mīlestība uz sevis izrādīšanu ir pārvērtusi šo pasauli par zagļu un laupītāju bedri. Svētie Raksti ziņo, ka mantkārība un apspiešana būs pārvaldošās tieksmes tieši pirms Kristus otrās nākšanas. "Nu tad, bagātnieki, raudiet un vaimanājiet par tām nelaimēm, kas jums nāk virsū. Jūsu zelts un sudrabs ir sarūsējis, un viņu rūsa būs jums par liecību un saēdīs jūsu miesas kā uguns. Jūs esat sev mantas krājuši pēdējās dienās. Raugi, alga, atrauta strādniekiem, kas ir nopļāvuši jūsu laukus, brēc, un pļāvēju saucieni ir sasnieguši tā Kunga Cebaota ausis. Jūs esat virs zemes dzīvojuši kārumā un baudās, jūs esat savas sirdis barojuši kaujamai dienai; jūs esat pazudinājuši un nokāvuši taisno: viņš jums nepretojās." (Jēk. 5:1, 3-6)

Pat starp tiem, kas apliecina savu dievbijību Kunga priekšā, ir daži, kas šajā ziņā ar savu rīcību pārspēj toreizējos Israēla augstmaņus. Tāpēc, ka viņiem ir vara, tie pieprasa vairāk nekā pienākas, un tā kļūst par apspiedējiem. Un tāpēc, ka mantkārība un neuzticība redzama to dzīvē, kas saucas Kristus vārdā, tāpēc, ka draudze savās grāmatās patur to vārdus, kuri savus īpašumus ieguvuši netaisnā ceļā, Kristus reliģija tiek zaimota. Izšķērdība, tieksme pēc pārākuma un izspiešana daudziem cilvēkiem padara kroplu viņu ticību un iznīcina garīgumu. Draudze lielā mērā ir atbildīga par tās locekļu grēkiem. Ja tā pret šo ieradumu nepaceļ savu balsi, tad atbalsta ļaunumu.

Pasaules prakse nevar būt par mērauklu kristiešiem. Tiem nav jāatdarina tās nežēlība, tieksme pēc pārākuma un izspiešanas. [652] Ikviens netaisna rīcība pret citu cilvēku ir zelta likuma pārkāpšana. Ikviens ļaunums pret Dieva bērniem ir pāridarījums Kristum Viņa svētajā personā. Ikvienu mēģinājumu izmantot citu nezināšanu, vājību vai nelaimi Debesu grāmatās ieraksta kā krāpšanu. Patiesi dievbijīgs cilvēks labāk strādās un pūlēsies dienu un nakti, un iztiks ar trūcīgu maizes riecību nekā tieksies pēc ieguvuma, apspiežot bāreni un atrautni vai novēršot svešinieku no taisnības ceļa.

Vismazākā novirzīšanās no godīguma noārda barjeras un sagatavo sirdi rīkoties vēl netaisnāk. Tieši tik lielā mērā, cik cilvēks atļaujas sev kādu ieguvumu uz citu zaudējumu rēķina, viņa dvēsele kļūst nejutīgāka pret Dieva Gara iespaidu. Par šādu maksu saņemtais ienākums ir briesmīgs zaudējums.

Mēs visi bijām parādnieki dievišķajai taisnībai, un mums nebija nekā, ar ko parādu atlīdzināt. Tad Dieva Dēls, par mums apžēlojoties, samaksāja par mūsu atpestīšanu. Viņš kļuva nabags, "lai mēs caur Viņa nabadzību kļūtu bagāti". Deviņi dodot Viņa trūkcietējiem, mēs šodien varam pierādīt, cik patiesa ir mūsu pateicība par saņemto žēlastību. "Tad nu, kamēr mums ir laiks," iesaka apustulis Pāvils, "darīsim labu visiem, bet sevišķi ticības biedriem." (Gal. 6:10) Sis padoms saskan ar Pestītāja vārdiem: "Jo nabagi ir arvien pie jums, un, kad gribat, jūs tiem varat labu darīt; bet Es neesmu arvien pie jums." "Tad nu visu, ko jūs gribat, lai cilvēki jums dara, tāpat dariet arī jūs viņiem. Jo tā ir bauslība un pravieši." (Marka 14:7; Mat. 7:12)

55. Pagānu ļaunie plāni

(Nehem. 6. nod.)

[653] Sanballats ar saviem sabiedrotajiem neuzdrošinājās atklāti karot pret jūdiem, bet ar pieaugošu naidu turpināja slepeni pūlēties, lai atņemtu drosmi, radītu sajukumu un kaitētu. Jeruzālemes mūru celtniecība noritēja strauji un tuvojās beigām. Kad tas būs pabeigts un vārti iecelti, tad ienaidniekiem vairs nebūs izdevību tik viegli iekļūt pilsētā. Tāpēc tie tagad jo dedzīgāk centās darbus apturēt. Beidzot tie izdomāja plānu, ar kura palīdzību cerēja Nehemiju atraut no pienākuma, dabūt savā varā un tad vai nu nogalināt, vai ieslodzīt.

Izlikdamies, ka ilgojas pēc miera izlīguma ar pretiniekiem, tie meklēja iespēju sarunām ar Nehemiju, uzaicinādami to uz sastapšanos Ono līdzenumā. Bet Svētā Gara apgaismots par to īstajiem nolūkiem, tas atteicās. "Tad es sūtīju sūtņus pie viņiem un liku teikt: "Es daru lielu darbu un nevaru iet. Darbs tūlīņ apstātos pavisam, ja es to pārtrauktu un dotos pie jums lejup." [654] Bet kārdinātāji bija neatlaidīgi. Cetras reizes tie sūtīja līdzīga satura vēsti un katru reizi saņēma tādu pašu atbildi.

Sim plānam neizdoties, tie izvēlējās spēcīgāku stratēģiju. Sanballats sūtīja pie Nehemijas vēstnesi ar atklātu vēstuli. Tur bija rakstīts: "Ļaudis ir dzirdams un arī Gešems saka, ka tu un jūdi domājat sacelties; tādēļ tu ceļot mūri un, pēc viņu vārdiem, tīkojot kļūt viņiem par ķēniņu. Tu esot arī jau līcis

pulcēties praviešiem, lai tie izsauktu tevi Jeruzālemē par ķēniņu. Tādēļ nāc un apspriedīsimies!” Ja šādas baumas tiešām būtu izplatījušās, tad būtu iemesls baidīties, jo tās drīz vien nonāktu līdz ķēniņam, kuru pat mazākās aizdomas varēja sadusmot un ierosināt bargai rīcībai. Bet Nehemija bija pārliecināts, ka šīs vēstules saturs ir pilnīgi izdomāts, ka tā uzrakstīta, lai viņu iebaidītu un kavētu. Šādas domas apstiprināja arī fakts, ka vēstuli atsūtīja atklāti, lai ļaudis to varētu lasīt un sāktu baidīties un uztraukties.

Nehemija tūlīt nosūtīja atbildi: “Nekas nav noticis no tā, ko tu apgalvo: tu pats savā prātā to esi izgudrojis!” Nehemija pazina sātana nodomus. Viņš saprata, ka šo uzbrukumu mērķis bija nogurdināt cēlāju rokas un tā iznīcināt viņu pūles.

Atkal un atkal sātans tika sakauts; tāpēc ar vēl [655] dziļāku naidu un viltību izlika Dieva kalpam smalkākus un briesmīgākus slazdus. Sanballats ar sabiedrotajiem uzpirka vīrus, kas skaitījās Nehemijas draugi, lai tie viņam dotu sliktu padomu, it kā tas būtu no Kunga. Galvenais šajā noziedzīgajā pasākumā bija Semaja, vīrs, ko Nehemija iepriekš bija cienījis. It kā baidīdamies, ka viņa dzīvība atrodas briesmās, tas ieslēdzās vienā no svētnīcas tuvumā esošajām istabām. Tajā laikā templī jau aizsargāja mūris un vārti, bet pilsētas vārti vēl nebija iecelti. Izlikdamies, it kā ļoti rūpētos par Nehemijas drošību, Semaja ieteica viņam patverties dievnamā. “Satiksimies Dieva namā, Tempļa iekšējās, un aizslēgsim Tempļa durvis, jo viņi taisās nākt tevi nogalināt, proti, naktī viņi taisās nākt, lai tevi nokautu.”

Ja Nehemija sekotu šim nodevīgajam padomam, tad upurētu ticību Dievam un ļaužu acīs parādītos bailīgs un nicināms. Ņemot vērā svarīgo darbu, kuru tas bija iesācis, un arī agrāk apliecināto paļāvību uz Dieva spēku, slēpšanās vai bailēs ar to bija pilnīgi nesavienojami jēdzieni. Tad visus ļaudis pārņēmtu nemiers, ikviens meklētu savu drošību, pilsēta tiktu pamesta neaizsargāta un varētu krist par laupījumu ienaidniekam. Tā viens neprātīgs solis no Nehemijas puses varēja sagraut visu līdz šim paveikto.

Nehemija ilgi nedomāja par sava padomdevēja īsto raksturu un nolūku. “Es biju sapratis,” viņš saka, “ka, lūk, Dievs nebija viņu sūtījis, bet viņš izteica šo pravietojumu pret mani, tādēļ ka Tobija un Sanballats bija viņu uzpirkuši. Proti, tādēļ, lai es baidītos, darītu tā, grēkotu un lai man celtos neslava un apsmiekls.”

Semajas nekrietno padomu atbalstīja arī vairāki citi vīri, kam bija laba slava un kas, apliecinādami draudzību Nehemijam, slepeni bija sabiedrojušies ar viņa ienaidniekiem. Bet velti tie izlika šos slazdus. Nehemija bezbailīgi atbildēja: “Vai tāds vīrs kā es lai bēgtu? Un vai tāds kā es lai ietu Tempļī un glābtu savu dzīvību? Nē! Es neiešu tajā!” [657]

Neskatoties uz ienaidnieka atklāto un slepeno sazvērestību, celšanas darbi pastāvīgi turpinājās. Kopš Nehemijas ierašanās Jeruzālemē bija pagājuši nepilni divi mēneši, kad pilsētu jau apņēma aizsargmūris, pa kuru staigājot, cēlāji varēja noskatīties uz pārsteigtajiem un uzvarētajiem pretiniekiem. “Un, kad visi mūsu ienaidnieki to dzirdēja, tad visas tautas, kas bija mums apkārt, izbijās, viņiem zuda drosme, un viņi stipri kritās paši savās acīs,” raksta Nehemija, “viņi arī atzina, ka tas darbs ir padarīts ar mūsu Dieva palīdzību.”

Tomēr arī šie pierādījumi par Kunga vadošo roku nebija pietiekami, lai israēliešos apspiestu nevienprātību, pretošanās un neuzticības garu. “Tajās dienās arī Jūdās dziļciltīgie sūtīja daudz vēstuļu Tobijam, un no Tobijas vēstules nāca pie viņiem, jo daudzi Jūdā bija saistīti ar zvērestu pie viņa, jo viņš bija Sehanjas, Araha dēla, znots.” Šis teksts liecina par ļaunajiem rezultātiem, kas seko precībām ar elku pielūdzējiem. Kāda jūdu ģimene bija izveidojusi radniecīgas attiecības ar Dieva ienaidniekiem, un šīs saites izrādījās kā slazdi. Daudzi citi bija rīkojušies līdzīgi. Šie, tāpat kā līdzskrējēju pulks, kas kādreiz ar Israēlu izgāja no Ēģiptes, bija pastāvīgu grūtību avots. Tie nekalpoja Kungam no visas sirds; un, kad Dieva darbs prasīja upurus, lauza doto svēto solījumu sadarboties un to atbalstīt.

Daži, kas iepriekš tika meklējuši jūdu nelaimi, tagad apliecināja, ka vēlas kļūt viņu draugi. Jūdu augstmaņi, kas bija sapinušies laulības attiecībās ar elku pielūdzējiem un nodevīgi sarakstījušies ar Tobiju un zvērējuši tam kalpot, tagad viņu attēloja kā spējīgu un tālredzīgu vīru, [658] cenšoties pārliecināt, ka savienība ar to sniegtu jūdiem lielas priekšrocības. Tajā pašā laikā tie Tobijam ziņoja par Nehemijas plāniem un katru kustību. Tādā veidā Dieva ļaužu darbs tika pakļauts atklātiem ienaidnieku uzbrukumiem un tika dota izdevība nepareizi izskaidrot Nehemijas vārdus un rīcību, kavējot viņu darbā.

Kad trūcīgie un apspiestie nāca pie Nehemijas, lai tas novērstu netaisnību, viņš tūlīt tos droši aizstāvēja un lika, lai pārkāpēji atgriežas no sava ļaunā ceļa un izlīdzina nodarīto pārestību. Bet autoritāti, ko tas izlietoja, lai glābtu savus apspiestos tautiešus, viņš nekad neizmantoja savā labā. Nehemijas pūles daži atmaksāja ar nepatecību un nodevību, bet viņš neizlietoja savas tiesības vainīgos sodīt. Pazemīgi un nesavtīgi viņš darbojās ļaužu labā, nekad nepagurdams un nepieļaudams, ka samazinātos tā ieinteresētība darbā.

Sātans vienmēr uzbrūk tiem, kas cenšas veicināt Dieva darbu. Lai gan bieži atsists, tas jo enerģiskāk atjauno savus triecienus, izlietodams vēl nepieredzētus līdzekļus. Visvairāk mums jābaidās no viņa slepenajām pūlēm, kad tas izmanto ļaudis, kas sevi apliecina par Dieva darba draugiem. Atklātā pretestība var būt nežēlīga un nekrietna, bet tā Dieva lietu apdraud daudz mazāk nekā to cilvēku

apslēptais ienaidis, kas sevi apliecina par Kunga kalpiem, bet īstenībā savā sirdī kalpo sātanam. Šiem ļaudīm ir iespējams daudzas priekšrocības atklāt ienaidniekam, kas iegūtās zināšanas izlietos, lai kavētu Dieva darbu un kaitētu Viņa kalpiem.

Tumsas valdnieks izmantos jebkuru viltību, ko vien viņš spēj izdomāt, lai iespaidotu Dieva kalpus noslēgt vienošanos ar sātana kalpiem. [659] Atskanēs atkārtoti lūgumi, lai tos atrautu no pienākuma, bet, līdzīgi Nehemijam, tiem noteikti jāatbild: "Es daru lielu darbu un nevaru iet." Dieva kalpi var droši turpināt savu darbu, panākot, ka to pūles iznīcina melus, ko ienaidnieks izdomājis, lai tiem kaitētu. Līdzīgi Jeruzālemes mūru cēlājiem, tie nedrīkst pieļaut, ka draudi, zaimi vai viltus tos novērstu no darba. Tie ne mirkli nedrīkst atslābt modrībā un uzmanībā, jo ienaidnieks ir pastāvīgi uz pēdām. Tiem jālūdz bez mitēšanās un dienu un nakti jānostāda sardze pret ienaidnieku. (Neh. 4:9)

Tuvojoties laika beigām, sātans pret Dieva strādniekiem vērsīsies ar vēl lielāku kārdināšanu spēku. Viņš par aģentiem izlietos cilvēkus, lai zaimotu un nicinātu "mūra cēlājus". Bet nokāpšana lejā, lai pretotos ienaidnieka uzbrukumiem, cēlāju darbu vienīgi aizkavētu. Tiem jācenšas pretinieka nodomus iznīcināt, un tie nedrīkst pieļaut neko, kas tos atrautu no darba. Patiesība ir stiprāka par maldiem un taisnība pārspēs netaisnību.

Tie nekad nedrīkst ienaidniekam piedāvāt savu draudzību vai simpātijas, lai tā tiktu aizvilināti no pienākuma vietas. Tas, kurš ar vienu neuzmanīgu rīcību Dieva lietu pakļauj apkaunojumam vai arī vājina citu cilvēku rokas, iegūst pats savā raksturā grūti iztīrāmu traipu un līdz ar to arī rada nopietnu šķērslī savam derīgumam nākotnē. [660]

"Kas atkāpjas no bauslības, tie slavē bezdievīgos." (Sal. pam. 28:4) Ja tie, kas savienojušies ar pasauli, izliekas ļoti šķīsti un sāk aicināt uz apvienošanos ar cilvēkiem, kas vienmēr bijuši patiesības pretinieki, tad mums no tiem jābīstas un jāizvairās tikpat noteikti, kā to darīja Nehemija. Tāds padoms var nākt tikai no visa labā pretinieka. Tā ir līdzskrējēju valoda, kam šodien jāpretojas tikpat apņēmīgi kā toreiz. Ikviena ietekme, kas tiecas satricināt Dieva ļaužu ticību Viņa vadošajam spēkam, krasi jānoraida.

Nehemijas stingrā nodošanās Dieva darbam un tikpat noteiktā pašaušanās uz Kungu, bija par iemeslu ienaidnieku neveiksmei pakļaut viņu savai ietekmei. Kūtra dvēsele viegli krīt par laupījumu kārdināšanām, bet, ja dzīvē ir cēls mērķis un visu cilvēcisko būtnei aizraujoši nolūki, tad ļaunums neatrod atbalstu. Kas pastāvīgi iet uz priekšu, tā ticību nav iespējams novājināt, jo tāds atzīst, ka to no visām pusēm apņem Bezgalīgā Mīlestība, darbodamās, lai visas lietas sekmētu labo nolūku. Patiesie Dieva kalpi strādā ar neizsīkstošu apņēmību, tāpēc ka tie pastāvīgi pašaujas uz Kunga žēlastību.

Dievs ir gādājis par palīdzību visos neparedzētajos gadījumos, kad mūsu cilvēciskie resursi ir nepietiekoši. Katrās grūtībās Viņš sūta palīgā Svēto Garu, lai stiprinātu mūsu cerību un pašāvēību, lai apgaismotu prātu un šķīstītu sirdi. Viņš sagādā izdevības un paver ceļu darbam. Ja Dieva ļaudis modri vēro Viņa tālredzīgos norādījumus un ir gatavi sadarboties, tad tie piedzīvos brīnišķīgus rezultātus.

56. Mācīti Dieva bauslībā

(Nehem. 8.,9.,10. nod.)

[661] Pienāca bazūnēšanas svētku laiks. Daudzi bija sapulcējušies Jeruzālemē, bet skats visapkārt atstāja visai nožēlojamu iespaidu. Pilsētas mūri gan bija uzcelti un vārti ielikti, tomēr lielākā daļa Jeruzālemes vēl atradās drupās.

Uz koka paaugstinājuma, kas tika izveidots vienā no platākajām Jeruzālemes ielām, kur visapkārt viss atgādināja jūdu pagātnes godību, stāvēja Ezra – tagad jau ļaabi gadus. Pa labi un pa kreisi bija sapulcējušies viņa ciltsbrāļi levīti. Skatoties no paaugstinājuma, viņš varēja redzēt cilvēku galvu jūru. Derības bērni bija sanākuši kopā no plašas apkārtnes. "Ezra slavēja to Kungu, lielo Dievu, un visa tauta atbildēja: "Amen! Amen!" – paceldama uz augšu savas rokas; tad viņi noliecās uz sava vaiga līdz zemei un pielūdza to Kungu."

Arī šeit atklājās Israēla grēku sekas. Apprecoties ar ļaudīm no citām tautām, ebreju valoda bija tā sajaukta [662], ka runātājiem vajadzēja krietni papūlēties, lai bauslību izskaidrotu visiem saprotamā valodā. Daži no priesteriem un levītiem pievienojās Ezram, lai ļaudis iepazīstinātu ar bauslības pamatlikumiem. "Viņi lasīja no Dieva bauslības grāmatas, izskaidrojot un pārliecinot, un lasītais tika saprasts."

"Un visu ļaužu ausis griezās uz bauslības grāmatu." Tauta vērīgi un godbijīgi klausījās Visaugstākā Vārdus. Kad bauslību izskaidroja, tie pārliecinājās par saviem grēkiem un ar asarām tos nožēloja. Bet tā bija svētku diena, prieka un svētas sapulces diena, diena, kurā Kungs saviem ļaudīm bija pavēlējis priecāties un līksmoties, un, to ievērojot, tika pavēlēts, lai neviens neraud un neskumst, bet lai priecājas par žēlastību, kuru Dievs tiem parādījis. "Esiet klusi, jo šī diena ir svēta, un nebēdājieties!" "Ejiet, ēdiet treknu un dzeriet saldu, sūtiēt ēdienus tam, kam nav nekas sagatavots, jo šī diena ir svēta mūsu Kungam! Un nebēdājieties, jo tā Kunga prieks ir jūsu stiprais patvērumis!"

Dienas pirmo daļu veltīja reliģiskai kalpošanai, bet pārējo laiku ļaudis pavadīja, pateicībā pieminot

Dieva svētības un priecājoties par Viņa labdarību. Tika izsūtītas daļas nabagiem, kuriem pašiem nebija nekā, ko sev sagatavot. Valdīja vispārējs prieks par lasītajiem un izprastajiem bauslības vārdiem.

Nākamajā dienā bauslības lasīšanu un izskaidrošanu turpināja. [665] Un noteiktā laikā – septītā mēneša desmitajā dienā – tika izvesta salīdzināšanas svētā kalpošana tā, kā Dievs to bija pavēlējis.

Tajā pašā mēnesī no piecpadsmitās līdz divdesmit otrai dienai ļaudis un viņu vadītāji atkal svinēja Lieveņu svētkus. Tos izziņoja visās "viņu pilsētās un Jeruzālemē: "Izejiet kalnā un atnesiet olīvkoku un meža eļļas koku zarus, arī mirtes zarus, palmu zarus un citu lapu koku zarus, lai taisītu būdiņas, kā ir rakstīts!" Tad ļaudis izgāja un atnesa tos, un taisīja sev būdiņas, katrs uz sava jumta un savos pagalmos, un Dieva nama pagalmos (...). Un prieks bija varen liels. Un katru dienu, no pirmās līdz pēdējai dienai, Ezra lasīja ļaudīm priekšā no Dieva bauslības grāmatas."

Dienu no dienas klausoties bauslības vārdus, ļaudis pārliecinājās par saviem pārkāpumiem un par tautas grēkiem iepriekšējās paaudzēs. Tie saprata, ka tikai tāpēc, ka viņi bija atkāpušies no Dieva, tiem ir atrauta Kunga sargājošā gādība un Abrahāma bērni tagad izkaisīti pa svešām zemēm. Tie apņēmās meklēt Dieva žēlastību un solījās staigāt Viņa ceļos. Pirms šīs svinīgās kalpošanas, kas notika nākamajā dienā pēc Lieveņu svētkiem, tie atšķīrās no to vidū dzīvojošajiem pagāniem.

Kad ļaudis, izsūdzot grēkus un lūdzot piedošanu, pakrita Kunga priekšā, viņu vadītāji tos iedrošināja ticēt, ka [666] Dievs, saskaņā ar savu apsolījumu, viņu lūgšanas uzklausīs. Tiem nav tikai jāskumst, jāraud un jānožēlo, bet arī jātic, ka Dievs piedos. Tiem jāapliecina sava paļāvība, pieminot Viņa laipnību un pateicoties par Viņa labsirdību. "Celieties!" teica skolotāji, "un lai ļaudis slavē Tavas godības Vārdus!"

Tad no sapulcēto pulka, kas stāvēja uz augšu pret debesīm izstieptām rokām, pacēlās slavas dziesma:

"Tu esi Tas Kungs, tiešām, Tu vienīgais!
Tu esi radījis debesis – debesu debesis
Un visus debesu pulkus; zemi un visu,
Kas ir uz tās, jūras un visu, kas ir tajās,
Un Tu uzturi visus tos pie dzīvības,
Un debesu pulks Tevi pielūdz!"

Kad slavas dziesma beidzās, sapulces vadītāji atstāstīja Israēla vēsturi, rādīdami, cik liela pret tiem ir bijusi Dieva žēlastība un cik nožēlojama viņu nepateicība. Pēc tam klātesošie deva solījumu turēt visus Dieva likumus. Tie bija cietuši par saviem grēkiem un tagad atzina, ka Kungs ar tiem ir rīkojies taisni, un apsolījās paklausīt Viņa bauslībai. Lai derība būtu droša un pastāvētu negrozīta un lai tie paši atcerētos, kādas saistības ir uzņēmušies, tā tika uzrakstīta, un priesteri, levīti un lielkungi to apzīmogoja. Šai derībai bija jākalpo kā pienākumu atgādinātājai un kā aizsprostam pret kārdināšanām. [667] Ļaudis svēti apsolījās un zvērēja "ar neatsaucamu zvērestu dzīvot Dieva bauslībā, kas ir dota caur Dieva kalpu Mozu, turēt un pildīt visas tā Kunga, mūsu Dieva, pavēles, Viņa tiesas un likumus". Toreiz dotais zvērests saturēja arī solījumu neprecēties ar neticīgajiem.

Pirms beidzās gavēņa diena, ļaudis turpināja apliecināt savu lēmumu atgriezties pie Kunga, soloties, ka mitēsies pārkāpt Sabata svētumu. Nehemija šajā reizē vēl neizlietoja savu varu un neaizliedza pagānu tirgotājiem ienākt Jeruzālemē, kā tas notika vēlāk, bet, cenzdamies ļaudis pasargāt no kārdināšanas, viņš tiem lika svinīgi solīties nepārkāpt Sabatu, pērkot no tiem kādas preces, cerēdams, ka tas darīs tirgotājus mazdūšīgus un tie vairs nenāks.

Tāpat tika veikti daži pasākumi, lai nodrošinātu publisku Dieva pielūgšanu. Papildus desmitajam sapulcējušies vēl apņēmās ik gadus dot noteiktu summu kalpošanai svētnīcā. "Un mēs, priesteri, levīti un tauta, metām meslus," raksta Nehemija, "(..) arī mūsu zemes pirmo devumu un visu augļu pirmos no ikviena koka gadu no gada, tāpat arī nest uz mūsu Dieva namu priesteriem, kas kalpo mūsu Dieva namā, mūsu pirmdzimtos dēlus, kā tas ir rakstīts bauslībā, un tāpat arī mūsu liellopu un sīklopu pirmdzimtos."

Israēls atgriezās pie Dieva dziļās skumjās par savu atkāpšanos, raudādams un nožēlodams pieļautos pārkāpumus. Tauta atzina, ka Dievs pret tiem ir izturējies taisni, un derībā solījās paklausīt Viņa bauslībai. Tagad tiem vajadzēja parādīt [668] ticību Kunga apsolījumiem. Dievs bija pieņēmis viņu atgriešanos; tie pilnā paļāvībā varēja priecāties par grēku piedošanu un dievišķās labvēlības nodrošinājumu.

Nehemijas pūles atjaunot kalpošanu īstajam Dievam bija vainagojušās ar panākumiem. Tik ilgi, kamēr ļaudis pildīja doto zvērestu, kamēr tie paklausīja Dieva Vārdam, arī Kungs pildīja savus solījumus, izliedams pār tiem bagātas svētības.

Sajā paziņojumā ir mācība, kas iedrošina ticību visiem, kuri, pārliecinājušies par saviem grēkiem, jūtas nospiesti un kurus nomāc mazvērtības apziņa. Bībele uzticīgi parāda Israēla atkrišanas rezultātus, bet tā attēlo arī dziļo pazemošanos un nožēlu, nopietno nodošanos un augstsirdīgo uzpurēšanos, kas iezīmē laiku, kad tie atjaunoja attiecības ar Kungu.

Ikviena patiesa atgriešanās pie Dieva ienes dzīvē paliekošu prieku. Kad grēcinieks pakļaujas Svētā

Gara iespaidam, tas ierauga pats savu vainu un garīgo netīrību pretstatā lielā siržu Izmeklētāja svētumam. Viņš atzīst, ka ir pelnījis nosodījumu kā likumu pārkāpējs. Tomēr tādēļ viņam nav jānonāk izmisumā, jo piedošana tam jau ir nodrošināta. Viņš var priecāties apziņā par piedotiem grēkiem, var būt drošs Debesu Tēva mīlestībā. Dievs jūtas pagodināts, ja grēcīgās, nozēlojošās, cilvēciskās būtnes var apskaut savām mīlestības rokām, pārsiet viņu brūces un apgērbt ar pestīšanas drēbēm.

57. Reformu īstenošana

(Nehem. 13. nod.)

[669] Svinīgi, visiem dzirdot, Jūdas ļaudis solījās paklausīt Dieva likumiem. Bet, kad Ezras un Nehemijas iespaids atsevišķos brīžos nebija tik izteikts, daudzi Kunga atkal atstāja. Nehemija uz neilgu laiku atgriezās Persijā, un viņa prombūtnē iezagās dažādi ļaunumi, kas draudēja tautu samaitāt. Elku pielūdzēji bija apmetušies ne tikai Jeruzālemē, bet ar savu klātbūtni sagānīja pat tempļa teritoriju. Precību rezultātā bija izveidojušās draudzīgas attiecības starp augsto priesteri Ēljašību un amonieti Tobiju, rūgtu Israēla ienaidnieku. Šīs nesvētās savienības sekas izpaudās Ēljašība atļaujā Tobijam ieņemt atsevišķu telpu tempļa pagalmā, ko līdz tam lietoja par mantu namu ļaužu atnestajiem desmitiem un upuriem.

Amoniešu un moābiešu nežēlības un nodevības dēļ pret [670] israēliešiem Kungs jau Mozus laikā bija paziņojis, ka tiem uz visiem laikiem jābūt izslēgtiem no Dieva draudzes. (Skat. 5. Moz. 23:3-6) Ignorēdams šo norādījumu, augstais priesteris no šīs tempļa noliktavas lika iznest tur sakrātās upuru dāvanas, lai atbrīvotu vietu atmetās tautas pārstāvim. Nebija iespējams Dievu vēl vairāk nicināt, kā izrādīt tādu labvēlību Dieva un Viņa patiesības pretiniekam.

Atgriezies no Persijas, Nehemija uzzināja par nekaunīgo sagānīšanu un tūlīt lika Tobijam telpas atstāt. Viņš saka: "Tas manī radīja tādu nepatiku un riebumu, ka es liku izsviest visas Tobija mantas ārā no tās telpas un pavēlēju, lai telpas iztīra, un es noliku tur atpakaļ Dieva nama piederumus, mantas ēdamam upurim un vīraku."

Sagānīts bija ne tikai templis, bet arī upurus izlietoja nepareizi. Tas iedragāja tautas augstsirdību dāvanu pieešanā. Zuda dedzība un nodošanās, un ļaudis vairs negribēja dot desmitos. Kunga mantu nams bija trūcīgi apgādāts, tā ka daudzi dziedātāji un citi dievnama kalpotāji, nedabūdami pietiekošu atbalstu, atstāja Dieva darbu, lai strādātu kur citur.

Nehemija steidzās šīs nekārtības novērst. Viņš sapulcināja visus, kas bija atstājuši kalpošanu templī, un iecēla tos "atkal katru savā vietā". Tas iedvesa ļaudīs uzticību, un viss Jūda no jauna "atveda noliktavās desmito tiesu no labības, no vīnogu sulas un eļļas". Tos, kurus uzskatīja par uzticamiem, iecēla par mantu sargiem, un "viņu pienākums tagad bija kārtot sadali saviem brāļiem". [671]

Vēl citas sekas no sajaukšanās ar elku pielūdzējiem bija Sabata neievērošana. Sabats bija zīme, kas israēliešus no visām pārējām tautām atšķīra kā patiesā Dieva pielūdzējus. Nehemija redzēja, ka pagānu tirgotāji, kas no apkārtējām zemēm nāca uz Jeruzālemi, daudzus israēliešus bija ietekmējuši tirgoties Sabatā. Bija daži, kurus nevarēja iespaidot atstāt svētos pamatlikumus, bet citi tos neievēroja un piebiedrojās pagāniem, lai uz to pamudinātu arī apzinīgākos. Daudzi uzdrošinājās Sabatu pārkāpt pilnīgi atklāti. "Tajās dienās es redzēju Jūdā dažus, kas mina vīna spiedes Sabatā un ieveda labību un krāva uz ēzeļiem; arī vīnu, vīnogas, vīges un visādas nastas viņi veda uz Jeruzālemi Sabata dienā (...). Arī tīrieši, kas tur dzīvoja, ieveda zivis un visāda veida precēs un pārdeva Sabatā Jūdas ļaudīm Jeruzālemē."

Sāds stāvoklis nebūtu iespējams, ja vadītāji būtu izlietojuši savu autoritāti. Bet viņu vēlēšanās veicināt personīgo labklājību ierosināja tos pret bezdievīgajiem izturēties draudzīgi. Nehemija tiem bezbailīgi pārmeta pienākuma nepildīšanu. "Kas tā par ļaunu lietu, ko jūs darāt un tā apgānāt Sabata dienu?" viņš stingri prasīja. "Vai jūsu tēvi tāpat nav darījuši, tā ka mūsu Dievs lika nākt pār mums un visu šo pilsētu visai šai nelaimei? Tomēr jūs vēl pavairojat dusmas uz Israēlu, nonievādami Sabatu!" Tad viņš pavēlēja, lai, tumsai metoties Jeruzālemes vārtos, durvis tiek aizslēgtas un tās neatdara, kamēr svētā diena nav pagājusi. Paļaudamies vairāk uz saviem kalpiem, nekā uz tiem, ko nozīmēja Jeruzālemes pārvaldnieki, viņš vārtos nolika savējos, lai pārliecinātos, vai viņa rīkojumu izpilda. [672]

Negribēdami atsacīties no sava nodoma, zāju un dažādu citu preču pārdevēji vienu otru reizi palika pa nakti ārā Jeruzālemes vārtu priekšā, cerēdami atrast izdevīgu brīdi tirdzniecībai ar pilsētas vai lauku iedzīvotājiem. Nehemija brīdināja, ka tie tiks sodīti, ja turpinās tā rīkoties. [673] "Kādēļ jūs pārnakšņojat mūra priekšā?" viņš sacīja. "Ja jūs vēl tā darīsiet, es likšu jūs apcietināt!" Sākot no šī brīža, viņi vairs nenāca Sabatā." Turklāt, par vārtu sargiem Nehemija izvietoja levītus, jo zināja, ka tos ciena vairāk nekā vienkāršo tautu, un sakarā ar kalpošanu templī no viņiem varēja sagaidīt, ka tie būs dedzīgāki, pamudinot citus paklausīt Kunga bauslībai.

Pēc tam Nehemija pievērsa uzmanību briesmām, kas Israēlam draudēja no precībām un savienības ar elku kalpiem. "Tajās dienās es arī redzēju jūdus, kas bija apprecējuši ašdodiešu, amoniešu un moābiešu sievas. Viņu bērni runāja pa pusei ašdodiski, un viņi neprata runāt jūdiski, bet prata tikai

čitu tautu valodas.”

Sīs nelikumīgās laulības Israēlā radīja lielu sajukumu, jo starp tiem, kas tā rīkojās, bija daži vīri ar augstu stāvokli, no kuriem tautai bija tiesības prasīt padomu un tos uzlūkot kā drošu priekšzīmi. Paredzēdams tautas sabrukumu, ja šim ļaunumam atļaus turpināties, Nehemija nopietni runāja ar pārkāpējiem. Norādīdams uz Salamana gadījumu, viņš atgādināja, ka nevienai no tautām nav bijis šim vīram līdzīga ķēniņa, kam Kungs būtu devis tādu gudrību; tomēr elkiem kalpojošās sievas novērsa viņa sirdi no Dieva, un viņa piemērs samaitāja Israēlu. Nehemija stingri piekodināja: “Jūs nedrīkstat dot savas meitas viņu dēliem par sievām, nedz ņemt viņu meitas saviem dēliem vai sev pašiem par sievām!”

[674] Norādot uz Dieva pavēlēm un draudiem, kā arī uz briesmīgo sodu, ko Israēls par šo pašu grēku bija piedzīvojis pagātnē, viņš atmodināja ļaužu sirdsapziņu, un iesākās reformas pasākumi, kas novērsa draudošo sodu un atgriezta Dieva labvēlību un svētības.

Daži, kas ieņēma svētus amatus, aizrunāja un lūdza par savām pagānu sievām, teikdami, ka nespēj no tām šķirties. Tomēr izņēmumus nepieļāva un neņēma vērā ne dienesta, ne sabiedrisko stāvokli. Ikvienu priesteri vai valdītāju, kas atteicās saraut elku kalpiem, nekavējoties atšķīra no kalpošanas Kungam. Augstā priestera mazdēlu, kas bija apprecējis bēdīgi slavenā Sanballata meitu, ne tikai atlaida no amata, bet arī tūlīt izraidīja no Israēla. Nehemija lūdz Kungu: “Piemini viņiem, mans Dievs, to, ka viņi visvairāk ir aptraipījuši priesteru kārtas godu un lauzuši derību, ko Tu esi noslēdzis ar priesteriem un levītiem.”

To, cik daudz dvēseles pārdzīvojumu uzticīgajam Dieva strādniekam maksāja šī nepieciešamā stingrība, atklās vienīgi pēdējā tiesa. Notika pastāvīga cīņa ar pretējiem spēkiem, un uz priekšu varēja virzīties vienīgi gavējot, pazemojoties un lūdzot.

Daudzi, kas bija apprecējušies ar elku pielūdzējiem, izvēlējās ar tiem doties prom no draudzes un kopā ar izraidītajiem pievienojās samariešiem. Daži, kas līdz šim Dieva darbā bija ieņēmuši augstu stāvokli, sākumā gāja paši savu ceļu un tikai pēc kāda laika saplūda kopā ar pārējiem. Cenšoties stiprināt radušos savienību, samarieši solīja vēl pilnīgāk pieņemt jūdu ticību un ieražas, bet atkritēji apņēmas savus agrākos brāļus pārspēt, uzceļot Garicima kalnā templi, kas konkurētu ar dievnamu Jeruzālemē. Viņu reliģijā turpinājās jūdaisma un pagānisma sajaukums, un prasība, lai tos [675] atzīst par Dieva ļaudīm, starp šīm divām tautām palika kā ķildu, sacensības un naida avots no paauzdes uz paauzdi.

Lai reformas varētu īstenot šodien, ir nepieciešami vīri, kas, līdzīgi Ezram un Nehemijam, neapklāj un neatvaino grēku, kā arī neizvairās aizstāvēt Dieva godu. Tie, kam uzlikta šī darba nasta, nepaliks mierā, redzot nepareizu rīcību, un neapsegs ļaunumu ar neīstas mīlestības mēteli. Tie ņems vērā, ka Dievs neuzlūko cilvēka vaigu un ka stingrība pret dažiem var būt žēlastība pret daudziem. Tāpat tie atcerēsies, ka tam, kas grēku norāj, vienmēr jāparāda Kristus Gars.

Ezra un Nehemija savā darbā pastāvīgi pazemojās Dieva priekšā, atzīdami savus un savas tautas grēkus, un meklēja piedošanu, it kā paši būtu vainīgi. Tie pacietīgi pūlējās, lūdza un cieta. Vislielākās grūtības viņu darbā nesagādāja atklātais pagānu ienaidis, bet gan liekulīgo draugu slepenā pretestība, kas ar savu iespaidu, kalpodami ļaunajam, desmitkārt palielināja Dieva kalpu nastu. Sie nodevēji apgādāja Kunga ienaidniekus ar materiālu cīņai pret Viņa ļaudīm. To ļaunās dziņas un pretošanās tieksmes atradās nepārtrauktā kara stāvoklī pret skaidrajām Dieva Vārda prasībām.

Nehemijas pūļu rezultātā iegūtās sekmes rāda, ko var sasniegt, lūdzot, ticot un gudri, enerģiski rīkojoties. Nehemija nebija ne priesteris, ne pravietis un nekad netiecās pēc augsta vārda vai titula. Viņš bija svarīgam laika periodam aicināts reformators. Tam bija uzdevums nokārtot savas tautas attiecības ar Dievu. [676] Lielā mērķa apgarots, viņš visas savas spējas pakļāva šim vienīgajam nodomam un tā īstenošanai dzīvē. Viņa pūles iezīmēja cēls, nelokāms godīgums. Sastopoties ar ļaunumu un pretošanos patiesībai, viņš izturējās tik noteikti, ka ļaudis tika pamudināti strādāt ar jaunu dedzību un drosmi. Tie nevarēja neatzīt viņa uzticību, patriotismu un dziļo mīlestību pret Dievu un, to redzot, labprāt sekoja viņa vadībai.

Caklums Kunga nozīmētā pienākuma izpildē ir īstas reliģijas svarīga sastāvdaļa. Cilvēkam apstākļi jāizlieto kā Dieva sagādāti darbarīki, lai izpildītu Viņa gribu. Ar ātru un izšķirošu rīcību īstā laikā var gūt spožas sekmes, kamēr vilcināšanās un nolaidība nes zaudējumus un apkauno Kungu. Ja Dieva darba vadītāji nav dedzīgi, ja tie ir vienaldzīgi un strādā bezmērķīgi, tad draudze būs bezrūpīga, kūtra un izpriecas mīloša, bet, ja vadītāji nenovēršoties seko svētam mērķim kalpot Dievam un vienīgi Viņam, tad ļaudis būs vienprātīgi, cerības pilni un enerģiski.

Dieva Vārds pārpilnībā atklāj asus, uzkrītošus pretstatus. Grēks un svētums nostādīts viens otram blakus, lai, tos uzlūkodami, mēs no viena atteiktos un otru pieņemtu. Lappusēs, kur ziņots par Sanballata un Tobijas ienaidu, viltību un neuzticību, ir aprakstīts arī Ezras un Nehemijas krietnums, nodošanās un pašuzpurēšanās. Mums atļauts brīvi izvēlēties atdarināt vienu vai otru. Briesmīgais iznākums, kas seko Dieva pavēļu pārkāpšanai, nostādīts pretī svētībām, kas izriet no paklausības. Mēs paši izvēlamies zaudējumu vai ieguvumu.

Izglītošanas un reformas darbs, ko pie pārnākušajiem trimdiniekiem veica Zerubabels, Ezra un Nehemija, [677] attēlo garīgās atjaunošanas pasākumus, kas jāīsteno šīs zemes vēstures noslēdzošajās dienās. Israēla atlikums bija vāji ļaudis, padoti ienaidnieka postošajai ietekmei, bet ar

viņiem Dievs bija nodomājis saglabāt atziņu par sevi un savu bauslību. Tie bija patiesās dievkalpošanas sargi, svēto Dieva Vārdu namturi. Atjaunojot templi un Jeruzālemes mūrus, tiem bija dažādi piedzīvojumi, kur nācās sastapties ar spēcīgu pretestību. Uz darba vadītājiem gūlās smagas nastas. Tomēr šie vīri gāja uz priekšu nešaubīgā pārliecībā, pazemīgā garā un stipri paļaujoties uz Dievu, ticēdami, ka Viņš savai patiesībai piešķirs uzvaru. Līdzīgi ķēniņam Hiskijam, Nehemija pieķērās Kungam, "viņš no Dieva nenovērsās un sargāja baušļus, (..) un tas Kungs bija ar viņu". (2. Ķēn. 18:6,7)

Garīgā atjaunošana, kurai kā simbols kalpo Nehemijas laikā paveiktais darbs, ir attēlota Jesajas vārdos: "Viņš liks atzelt vecajām posta vietām, uzcels, kas agrākos laikos sagrauts, atjaunos izpostītās pilsētas, kas jau no cilšu ciltīm bijušas pamestas postā." "Tu uzcelsi vecās posta vietas, tu atjaunosi agrāko cilšu pamatus, un tevi sauks par plaisu pielīdzinātāju un par apdzīvojamu vietu atjaunotāju." (Jes. 61:4; 58:12)

Pravietis šeit apraksta ļaudis, kas laikā, kad valda vispārēja atkāpšanās no patiesības un taisnības, cenšas atjaunot pamatlikumus, kas ir Dieva valstības pamats. [678] Tie ir plaisu aizmūrētāji, plaisu, kas radītas Dieva baušļos – mūrī, kuru Viņš licis ap saviem izredzētiem, lai tos pasargātu, jo vienīgi paklausot šiem taisnības, patiesības un šķīstuma priekšrakstiem, tiem būs mūžīga drošība un patvērumš.

Uz atlikušo ļaužu, mūra cēlāju, īpašo darbu pravietis norāda nepārprotamos vārdos: "Kad tu atturi savu kāju no Sabata pārkāpšanas un nedari Manā svētā dienā pēc savas patikas, bet nosauc dusas dienu par svētu prieku un par tā Kunga svēto dienu un to turi godā, neizlietodams to saviem ceļiem, sava veikala nokārtošanai un tukšām valodām, tad tas Kungs būs tavš prieks, es tevi vadīšu zemes augstumos un tev došu tava tēva Jēkaba mantojumu, jo tā Kunga mute tā ir runājusi." (Jes. 58:13,14)

Gala laikā jāatjauno katra dievišķā priekšraksta nozīme. Plaša, ko bauslībā radījis cilvēks, pārgrozīdams Sabata laiku, ir jāaizmūrē. Uzturoties pasaulē kā reformatori, Dieva atlikušajiem ļaudīm jāparāda, ka Kunga bauslība ir visu pastāvīgo reformu pamats un ka ceturtā baušļa Sabatam jāstāv kā radīšanas piemineklim, kas nemitīgi un uzticīgi atgādina par Dieva varu. Tiem skaidri un noteikti jāatklāj nepieciešamība paklausīt visiem desmit Dieva baušļiem. Kristus mīlestības spiestiem, tiem ar Viņu jāsadarbojas, lai uzceltu vecu vecās posta vietas. Tiem jābūt plaisu aizmūrētājiem un apdzīvojamu vietu atjaunotājiem. (Skat. Jes. 58:12)

GAISMA PIEVAKARĒ

**"Tad nodos ķēniņa valstību, varu un virskundzību pār visām valstīm apakš debesīm
Visuaugstā svēto tautai. Tās valstība ir mūžīga, un visas varas tai kalpos un būs padotas."**
(Dan. 7:27)

58. Glābēja nākšana

[681] Ilgajos "bēdu un tumsas" gadsimtos (Jes. 8:22), kas iezīmē cilvēces vēsturi, sākot no dienas, kad mūsu pirmie vecāki zaudēja savu mājvietu Ēdenē, līdz tam laikam, kad Dieva Dēls parādījās kā grēcinieku Pestītājs, kritušās cilvēces cerība bija sakopota Glābēja nākšanā, kas ļaudis atbrīvos no grēka un kapa saitēm.

Pirmo norādījumu, kas sniedza šādu cerību, Ādams un Ieva saņēma čūskai Ēdenē pasludinātajā spriedumā, kad Kungs, viņiem dzirdot, sātānam paziņoja: "Un Es celšu ienaidu starp tevi un sievu, starp tavu dzimumu un sievas dzimumu. Tas tev sadragās galvu, bet tu viņam iekodīsi papēdī." (1. Moz. 3:15)

Klausoties šos vārdus, vainīgajam laulātajam pārim radās cerība, jo pravietojumā, ka sātana vara tiks lauzta, [682] tie saskatīja apsolījumu par izglābšanos no pārkāpuma radītā posta. Lai arī tiem jācieš no pretinieka varas, jo tie nonākuši zem viņa pavadinošā iespaida un ir izvēlējušies nepaklausīt Jehovas skaidrajai pavēlei, tomēr tiem nav jāpadodas pilnīgam izmisumam. Dieva Dēls ir upurējies, lai pats ar savām asinīm izpirktu viņu pārkāpumu. Tiem tiek piešķirts pārbaudes laiks, kurā viņi ticībā Kristus glābjošajam spēkam, var atkal kļūt par Dieva bērniem.

Guvīs sekmes savā nodomā novērst cilvēku no paklausības ceļa, sātans kļuva par "šīs pasaules" dievu. (2. Kor. 4:4) Valdību, kas reiz piederēja Ādamam, bija nolaupījis varmāka. Bet Dieva Dēls apņēmas nākt šajā pasaulē, lai samaksātu grēka sodu un tā nevien atpirktu cilvēku, bet atgūtu arī zaudēto pārvaldību. Par šo atjaunošanu pravieto Miha, sacīdams: "Un tu, ganāmo pulku sargu torni, tu, Ciānas meitas nocietinātais uzkalns, pie tevis nonāks un tevī ieies agrākā pirmatnējā valsts vara (..) (Mihas 4:8) Apustulis Pāvils par to runā kā par "atpirktā īpašuma atpestīšanu". (Ef. 1:14, pēc angļu tulk.) Arī dziesminieks Dāvids, domājot par šo pašu cilvēka pirmatnējā mantojuma galīgo atjaunošanu, raksta: "Taisnie iemantos zemi un dzīvos tur mūžīgi." (Ps. 37:29)

Šī cerība par atpestīšanu, Dieva Dēlam nākot kā Glābējam un Ķēniņam, nekad nav izzudusi no cilvēku sirdīm. [683] Jau no paša sākuma ir bijuši vīri, kuru ticība sniedzās pārī tagadnes ēnām nākotnes īstenībā. Dārgās atklāsmes par saviem nodomiem Kungs lika saglabāt Ādamam, Setam, Enoham, Metuzālam, Noa, Semam, Ābrahāmam, Izākam, Jēkabam un citiem cienjamiem sentēviem.

Un no izredzētās tautas, no Israēla bērniem, pasaulei tika dots apsolītais Mesija; ar viņu starpniecību Dievs izplatīja atziņas par bauslības prasībām un par atpestīšanas plāna īstenošanu sava mīļotā Dēla salīdzinošajā upurī.

Israēla cerība tika ietverta Ābrahāmam dotajā apsolījumā, ko pēc tam atkal un atkal atkārtoja viņa pēcnācējiem: "Tevī visas ciltis virs zemes taps svētītas." Kad sentēvam atklājās Dieva nodoms atpirkt cilvēci, viņa sirdī iespīdēja Taisnības Saule, klievēdējot zemes tumšās ēnās. Un, kad beidzot pats Pestītājs staigāja un sarunājās ar cilvēkiem, Viņš jūdiem apstiprināja sentēvam sniegtās gaišās cerības piepildīšanos sakarā ar Viņa atnākšanu: "Jūsu tēvs Ābrahāms kļuva liksms, noprazdams, ka redzēs Manu dienu, un viņš to redzēja un priecājās par to." (Jāņa 8:56)

Par šo pašu svētlaimīgo cerību runāja sentēvs Jēkabs, kad tas miršot visai spilgtos vārdos izteica svētību savam dēlam Jūdām:

"Bet Jūda – tevi tavi brāļi teiks; tava roka grābs tavu ienaidnieku skaustu, un tavā priekšā liekšies tava tēva dēli. (..) Scepteris nezudīs no Jūdas, nedz valdības zizlis no viņa kājām, iekams tas Sīlo nāks. Viņam tautas klausīs." (1. Moz. 49:8-10)

[684] Un vēlreiz, jau pie Apsolītās zemes robežām, par pasaules Glābēja nākšanu vēstīja Bileāma sniegtais pravietojums: "Es Viņu redzu, bet ne tagad, es Viņu novēroju, bet ne tuvumā: zvaigzne nems sev ceļu no Jēkaba, un no Israēla celsies Scepteris, tas sadragās Moāba deniņus un nopostīs visus Seta dēla pamatus." (4. Moz. 24:17)

Ar Mozus starpniecību Dievs Israēlam pastāvīgi atgādināja nodomu sūtīt savu Dēlu par kritušās cilvēces Pestītāju. Kādā gadījumā, īsi pirms nāves, Mozus paziņoja: "Pravieti, kāds esmu, tas Kungs, tavš Dievs, tev cels no tava vidus, no taviem brāļiem, klausiet viņu." (5. Moz. 18:15) Kungs Mozum tiešām skaidri bija atklājis gaidāmā Mesijas darbu, sakot: "Es viņiem celšu pravieti, kāds tu esi, no viņu brāļu vidus, un Es likšu savus vārdus viņa mutē, un viņš runās uz tiem visu, ko Es tam pavēlēšu." (5. Moz. 18:18)

Par Pestītāja nākšanu nemitīgi atgādināja sentēvu laikos ar Dieva pielūgšanu saistītā upuru pienešana, un tāpat tas notika ar ikvienu svētnīcā paredzēto rituālu visā Israēla vēsturē. Kalpošanā teltī un vēlāk templī, kas ieņēma tās vietu, ļaudīm ik dienas ar līdzībām un ēnām tika mācītas lielās patiesības par Kristus kā Pestītāja, Priestera un Ķēniņa adventi. [685] Un vienreiz gadā viņu uzmanība tika pievērsta noslēdzošajiem notikumiem lielajā cīņā starp Kristu un sātānu, Universa galīgajai šķīstīšanai no grēka un grēciniekiem. Mozus laikā ieviestie ceremoniālie upuri un dāvanas pastāvīgi norādīja uz labāku kalpošanu, proti, uz to, kas tagad notiek Debesīs. Zemes svētnīca bija "tagadējo laiku līdzība", kurā pienesa dāvanas un upurus, un tās divi svētie nodalījumi bija "Debesu lietu līdzība", jo Kristus, mūsu lielais Augstais Priesteris, šodien ir "svētnīcas un īstās telts kalpotājs, ko uzcēlis tas Kungs, ne cilvēks". (Ebr. 9:9,23; 8:2)

Sākot no tās dienas, kad Kungs čūskai Ēdenē paziņoja: "Es celšu ienaidu starp tevi un sievu un starp tavu sēklu un viņas sēklu (..)" (1. Moz. 3:15), sātans zināja, ka viņam nekad nebūs neierobežota vara pār šīs pasaules iedzīvotājiem. Kad Ādams ar saviem dēliem sāka pienest Dieva norādītos ceremoniālos upurus, kas liecināja par gaidāmo Pestītāju, sātans tajos saskatīja Debesu un Zemes atkalapvienošanās simbolu. Visos sekojošajos garajos gadsimtos viņš pastāvīgi pūlējās šo saikni pārtraukt. Tas nenogurstoši centās nomelnot Dievu un nepareizi izskaidrot ikvienu ceremoniju, kas norādīja uz Glābēju; un pie cilvēces ģimenes locekļu lielākās daļas viņš tiešām guva sekmes.

Kamēr Kungs ilgojas cilvēkus pārliecināt, ka Dāvāna, kas tos salīdzina ar Dievu, ir tīra Viņa mīlestības izpausme, senais ienaidnieks nopūlas Kungu attēlot kā tādu, kurš priecājas par cilvēku iznīcināšanu. Tāpēc upuru un ceremoniju nozīme, ko Debesis bija paredzējušas, lai atklātu dievišķo mīlestību, ir tā sagrozīta, [686] ka grēcinieks tagad vēlti cer ar dāvanām un labiem darbiem labvēlīgi noskaņot aizvainoto un sadusmoto Dievu. Tajā pašā laikā sātans pūlas pamodināt un nostiprināt cilvēku jaunās tieksmes, lai atkārtotos pārkāpumos ļaužu pulki tiktu aizvesti arvien tālāk no Dieva un paliktu bezcerīgi saistīti ar grēka saitēm.

Kad ar ebreju praviešu starpniecību tika dots Dieva rakstītais Vārds, sātans čakli studēja vēstis, kas attiecās uz Mesiju. Viņš rūpīgi pētīja tekstus, kas ar nemaldīgu skaidrību liecināja par Kristus kā cietēja Upura un uzvaroša Ķēniņa darbu cilvēku vidū. Vecās Derības Svēto Rakstu pergamenta rulljos viņš lasīja, ka par To, kuram jānāk, varēs sacīt, ka Viņš neatdarīja savu muti "kā jērs, ko ved nokaušanai", ka Viņa "vaigs bija tik pārvērsts, ka tas nelīdzinājās cilvēkam, un viņa izskats un stāvs nepavisam nebija līdzīgs cilvēku bērniem". (Jes. 53:7; 52:14) Apsolītais cilvēku Pestītājs bija: "(..) nicināts, labāki ļaudis no viņa vairījās, virs, kam nebija svešas sāpes un kas bija norūdīts ciešanās, tāds, kura priekšā aizklāja vaigu, tā nicināts, ka mēs Viņu ne par ko neturējām. (..) mēs Viņu uzskatījām par sodītu, Dieva satriektu un nomocītu." Tomēr Viņš "gādā taisnību nabadzīgajiem" un "satriec apspiedējus!" (Jes. 53:3,4; Ps. 72:4) Sie pravietojumi sātānam lika izbīties un drebēt; lai gan viņš neatteicās no sava plāna – ja vien iespējams, izjaukt Jehovas žēlastības pilno nodomu atpirkt pazudušo cilvēci. Viņš nolēma, cik tālu tas izdosies, [687] apstulbot ļaužu acis, lai tie neizprot mesiānisko pravietojumu īsto nozīmi, tādā veidā sagatavojot ceļu Kristus atmešanai.

Gadsimtos tieši pirms Plūdiem sātans guva sekmes, izraisot pasaulplašu vispārēju pretošanos Dievam. Un pat Plūdu pārmācība ļaudīm atmiņā saglabājās ne visai ilgi. Ar savu viltīgo gudrību velns prata piekļūt cilvēku bērniem, lai tos atkal soli pa solim vadītu uz nekaunīgu, pārdrošu sacelšanos.

Viņam jau šķita, ka tas atkal varēs uzvarēt, gavilēt, tomēr Dieva plānu – glābt cilvēci – tas nespēja iznīcināt. Uzticīgā Abrahāma pēcnācēji no Sema līnijas zināšanas par Jehovas nodomu saglabāja par svētību nākamajām paaudzēm. Laiku pa laikam Dievs izredzēja patiesības vēstnešus, lai tie parādītu ceremoniālo upuru nozīmi un it īpaši uzsvērtu Jehovas dotos apsolījumus par Tā nākšanu, uz Kuru norādīja visu ceremoniju un upuru kārtība. Tādā veidā pasaule bija jāšargā no vispārējas atkrišanas. Dievišķā nodoma izpildē nācās sastapties ar neatlaidīgu pretestību. Patiesības un taisnības ienaidnieks visos iespējamajos veidos centās ietekmēt Abrahāma pēcnācējus, lai tie aizmirstu savu augsto un svēto aicinājumu un pievērstos elku kalpošanai. Bieži vien tā pūles vainagojās sekmēm. Gadsimtos pirms Kristus pirmās atnākšanas krēsla aplāja zemi un liela tumsa ļaudis. Sātans savu elles ēnu izplatīja pāri cilvēces gājumam, lai to novērstu no Dieva un kavētu iegūt atziņas par nākamās pasaules godību. [688] Ļaužu pulki atradās nāves ēnā. Viņu vienīgā cerība bija, lai šī tumsa tiktu izkļiedēta un varētu atklāties Dievs.

Kunga svaidītais Dāvids praviētiskā atklāsmē redzēja, ka Kristus nākšana būs "kā rīta gaisma, kā rīta saule, kas atspīd skaidrā rītā, kad pēc lietus zaļā zelmeņa asni dīgst no zemes." (2. Sam. 23:4) Hozeja liecināja: "Viņš atmirdzēs kā skaista rīta ausma (..)." (Hoz. 6:3) Mierīgi un liegi virs zemes uzast dienas gaisma, izkļiedēdama tumsas ēnas un modinādama pasauli dzīvībai. Tieši tā pacelsies Taisnības Saule ar dziedināšanu "no šīs saules spārnu gaismas" . (Mal. 3:20) "Tauta, kas staigā tumsībā, ieraudzīs spožu gaismu." (Jes. 9:1)

Raudzīdamies uz šo krāšņo atpestīšanas ainu, praviētis Jesaja sajūsmā izsaucās:

"Jo mums ir piedzimis Bērns, mums ir dots Dēls,
Valdība guļ uz Viņa kamiešiem.
Viņa vārds ir: Brīnums, Padoma devējs, Varenais Dievs,
Mūžīgais Tēvs un Miera Valdnieks.

Viņa valstība ies plašumā, un miers būs bez gala uz Dāvida troņa,
Un Viņa ķēniņa valstībā, Viņam to nostiprinot un atbalstot
Ar tiesu un taisnību no šā laika mūžīgi.
To darīs tā Kunga Cebaota dedzīgums."
(Jes. 9:5,6)

Israēla vēstures pēdējos gadsimtos pirms Kristus pirmās adventes pārsvarā domāja, ka par Mesijas nākšanu runā [689] arī praviētojumus: "Tas ir par maz, ka tu esi Mans kalps, lai atjaunotu Jēkaba ciltis un atvestu atpakaļ izglābtos Israēla bērnus. Nē! Es padaru tevi arī par gaismu citām tautām, ka tu būtu Manas pestīšanas nesējs līdz pasaules galam." "Lai parādītos tā Kunga godība un lai visa cilvēce kopā to redzētu (..)." (Jes. 49:6; 40:5) Par šo gaismu cilvēkiem vēlāk droši liecināja Jānis Kristītājs, kad viņš sludināja: "Es esmu vēstneša balss, kas tuksnesī sauc: sataisiet tā Kunga ceļu, kā praviētis Jesaja ir sacījis." (Jāņa 1:23)

Par Kristu bija dots praviētisks apsolījums: "Tā saka tas Kungs, Israēla Pestītājs, viņa Svētais, nicinātai dvēselei, novārtā liktai tautai un apspiedēju kalpam: "Ķēniņi to redzēs un piecelsies, un lielkungi zemosies tā Kunga dēļ, jo Viņš ir uzticīgs, Israēla Svētā dēļ, kas tevi izredzējis." Un vēl saka tas Kungs: "Es tevi paklausīju žēlastības laikā un tev palīdzēju pestīšanas dienā; Es tevi pasargāšu un celšu tevi tautai par derību, lai atjaunotu kārtību zemē, lai ikviens saņemtu savu izpostīto mantas tiesu un lai sacītu cietumniekiem: nāciet laukā! – bet tiem, kas sēd tumsā: nāciet gaismā! – Tie atradīs ganības jau ceļmalā un visās augstās tukšās vietās. Tie neizsalks un neizslāps, tos nespiedīs ne karstums, ne saules svelme, jo viņu apžēlotājs tos vadīs, tos vedīs pie ūdens avotiem un atspirdzinās." (Jes. 49:7-10)

Uzticīgie Jūdas tautas svētās līnijas turpinātāji, kas saglabāja atziņu par Dievu, savu ticību stiprināja, kavēdamies pie šiem un citiem līdzīgiem tekstiem Rakstos. Ar lielu prieku tie lasīja, ka Kungs grib kādu Personu svaidīt "nelaimīgajiem sludināt prieka vēsti, (..) dziedināt sagrauztas sirdis, pasludināt apcietinātiem atsvabināšanu un saistītiem pilnīgu brīvību, pasludināt tā Kunga žēlastības gadu (..)". (Jes. 61:1,2) [690] Tomēr to sirds pildījās skumjām, domājot, kādas ciešanas Viņam sagādās dievišķā nodoma izvešana dzīvē. Dzijā dvēseles pazemībā tie praviētojumus ruļļos pētīja vārdus:

"Kas tad nu tic mūsu sludināšanai,
Un kam ir atklājies tā Kunga elkonis?
Viņš, tā Kunga kalps, uzauga neticīgā pūļa priekšā kā atvase
Un kā saknes atzarojums izkaltušā zemē.
Viņam nebija nekāda izskata, nedz arī kāda skaistuma,
Lai mēs to ar labpatiku uzlūkotu;
Tur nebija arī nekā ārēji redzama,
Lai mēs viņā būtu atraduši ko patīkamu.
Taisni otrādi, Viņš bija nicināts,
Labāki ļaudis no Viņa vairījās,

Vīrs, kam nebija svešas sāpes
Un kas bija norūdīts ciešanās,
Tāds, kura priekšā aizklāja vaigu,
Tā nicināts, ka mēs Viņu ne par ko neturējām.
Taču Viņš nesa mūsu sērgas un ciešanas,
Un mūsu sāpes Viņš bija uzkrāvis sev,
Kurpretī mēs viņu uzskatījām par sodītu,
Dieva satriektu un nomocītu.
Viņš bija ievainots mūsu pārkāpumu dēļ
Un mūsu grēku dēļ satriekts.
Mūsu sods bija uzlikts Viņam mums par atpestīšanu,
Ar Viņa brūcēm mēs esam dziedināti.
Mēs visi maldījāmies kā avis,
Ikviens raudzījās tikai uz savu ceļu,
Bet tas Kungs uzkrāva visus mūsu grēkus Viņam.
Kad Viņš tika sodīts un spīdzināts,
Viņš padevās un neatdarīja savu muti kā jērs,
Ko ved nokaušanai, un kā avs, kas paliek klusu
Savu cirpēju priekšā; tā viņš aplusa un neatdarīja savu muti.
No smagiem pārdzīvojumiem un tiesas spaidiem Viņš gan
Dzīvē bija atsvabināts. Bet kas gan no Viņa laikabiedriem
Izprata Viņa dzīves gaitu un padomāja par to,
Ka Viņš jau bija aizrauts no dzīvo pasaules,
Ka manas tautas pārkāpumu dēļ Viņam bija uzlikts sods?
Kapu Viņam ierādīja ar bezdievjiem,
Bet savā nāvē Viņš bija ar bagāto,
Kaut gan nekādu netaisnību Viņš nebija darījis
Un viltības nebija Viņa mutē.”
(Jes. 53:1-9)

Par cietēju Pestītāju pats Jehova pravieša Caharijas vārdiem saka: “Zoben, pacelies un vērsies pret manu ganu un pret to vīru, kas Man tuvs!” (Cah. 13:7) Kā grēcīga cilvēka vietniekam un galvotājam, Kristus bija jācieš zem dievišķās taisnības. Viņam bija jāsaprot, ko taisnība nozīmē. Viņam bija jāzina, ko grēciniekam nozīmē bez starpnieka stāvēt Dieva priekšā. Pestītājs pats par sevi pravietoja dziesminieka vārdiem:

“Kauns Man lauž sirdi,
Es izsamistu un nīkstu;
Es cerēju uz līdzjūtību,
Bet velti, un uz mierinātāju,
Bet to neatrodu.
Taisni otrādi – viņi Man deva ēst žulti,
Un, kad Es biju izslāpis,
Viņi mani dzirdināja ar etiķi.”
(Ps. 69:21,22)

Par to, kā pret Viņu izturēsies, Tas sacīja: “Ap Mani sastājušies suņi, ļaundaru bars Mani ielenc, Manas rokas un kājas ir caururbtas. Es varu saskaitīt visus savus kaulus, bet viņi lūkojas Manī ar prieku. Viņi dala Manas drēbes savā starpā, un par Manu apģērbu viņi met kauliņus.” (Ps. 22:17-19) Šie tēlojumi par Apsolītā rūgtajām ciešanām un nežēlīgo [692] nāvi, lai cik skumji, tomēr satur bagātus apsolījumus, jo par Viņu, kuru Kungs ir gribējis “sagrauzt ar sāpēm” un pakļaut ciešanām, lai Viņš kļūtu “par nozieguma upuri”, Jehova paziņoja:

“Viņš redzēs izaugam jaunu dzimumu un dzīvos ilgi,
Un tā Kunga gribas piepildīšana svētīgi
Sekmēsies ar Viņa rokas darba palīdzību.
No dvēseles ciešanām Viņam radīsies panākumu papildnam;
Ar savu atziņu Mans taisnīgais kalps palīdzēs daudziem
Iegūt taisnību, uzņemdamies uz sevi viņu noziegumus.
Tādēļ Es Viņam piešķiršu Viņa daļu starp daudzajiem
Lielajiem Viņam pašam par ieguvumu,
Un stiprie lai dalās ar Viņu laupījumā atlīdzībai Viņam par to,
Ka Viņš nodeva savu dzīvību nāvē un tika pieskaitīts ļaundariem,
Kaut gan Viņš nesa daudzu grēkus un aizlūdza par ļaundariem.”

(Jes. 53:10-12)

Tā bija mīlestība pret grēciniekiem, kas Kristum lika samaksāt tādu atpirkšanas maksu. Viņš redzēja, ka nav neviena, un brīnījās, ka trūkst aizstāvja; ka neviens cits nespēja cilvēci izpirkt no ienaidnieka varas. "Tad Viņam palīdzēja Viņa paša elkoni, un Viņa paša taisnība bija Viņam par balstu." (Jes. 59:16)

"Redzi, tas ir Mans kalps,
Ko Es neatlaižu;
Mans izredzētais,
Pie Viņa Manai dvēselei ir labpatika.
Es liku savu Garu uz Viņu,
Lai Viņš nes tautām taisnību."

(Jes. 42:1)

Viņa dzīve bija pilnīgi brīva no savu tiesību aizstāvēšanas. Dieva Dēlam bija sveša cieņas izrādīšana, kas pasaulē tiek veltīta stāvoklim, bagātībai un spējām. Mesija neizlietoja nevienu līdzekli, ko praktizē cilvēki, lai iegūtu uzticību vai godu. Viņa ārkārtējā atteikšanās no sevis [693] jau iepriekš ir attēlota vārdos:

"Viņš nebrēks un netrokšņos,
Un Viņa balsi nedzirdēs uz ielas.
Ielūzušu niedri Viņš nenolauzīs,
Un kvēlojošu degli viņš neizdzēsīs;
Uzticīgi Viņš darīs zināmu tiesu pēc taisnības."
(Jes. 42:2,3)

Pestītāja izturēšanās cilvēku sabiedrībā bija zīmīgā pretstatā tā laika mācītāju uzvedībai. Viņa dzīvē nebija trokšņainu strīdu, nevarēja saskatīt ārišķīgu kalpošanu, neko tādu, ar ko izpelnās aplausus. Mesijam vajadzēja palikt apslēptam Dievā, un Dievam bija jāatklājas Viņa Dēla raksturā. Bez atziņas par Dievu cilvēce būtu mūžīgi pazudusi. Bez dievišķās palīdzības tā grimtu arvien dziļāk un dziļāk. Dzīvība un spēks bija jāsaņem no Tā, kurš radīja pasauli, jo vienkārši nebija neviena cita ceļa kā apmierināt cilvēces vajadzības.

Par Mesiju vēl bija pravietots: "Viņš nepagurs un nekritis, kamēr Viņš nenodibinās taisnību virs zemes. Jūras salas jau cer uz Viņa norādījumiem." Dieva Dēlam vajadzēja izcelt bauslību un padarīt to godājamu. (Jes. 42:4,21) Viņš nenāca mazināt bauslības nozīmi un tās saistošās prasības; Viņš nāca to paaugstināt. Un tajā pašā laikā Viņam bija uzdevums dievišķos priekšrakstus atbrīvot no nastām un prasībām, ko cilvēki bija pielikuši un kuru dēļ daudzi bija kļuvuši mazdūšīgi, pūloties kalpot Dievam pieņemamā veidā.

Par pasaules Pestītāja misiju Jehova bija izteicies [694] tā: "Es, tas Kungs, Tevi aicināju taisnībā, ņemu Tevi pie rokas un pasargāju un Tevi iecēlu par derību tautai un par gaismu citām tautām, lai atvērtu acis akliem un atsvabinātu apcietinātos no cietuma, tos, kas sēd tumsībā. Es esmu tas Kungs, tas ir Mans Vārds, savu godu Es citam nedošu, nedz savu slavu elkiem. Redzi, agrākie pavēstījumi ir piepildīti, Es jums dodu jaunus, un, pirms tie piepildās, Es jums tos pasludinu." (Jes. 42:6-9)

[695] Brīvību Ciānai Israēla Dievs sagādāja ar Apsolīto Sēklu: "Zars riesīsies no Isaja celma, un atvase no viņa saknēm nesīs augļus." "Redzi, jaunava būs grūta un dzemdēs dēlu, un viņa tam dos vārdu Imanuēls. No bezpiena un medus viņš pārtiks, kamēr Viņš prātis jaunu atmest un labu pieņemt." (Jes. 11:1; 7:14,15)

"Un pār to klāsies un to sargās tā Kunga Gars, gudrības un saprāta gars, padoma un spēka gars, atziņas un tā Kunga bijības gars. Bijība tā Kunga priekšā būs Viņam salda smarža, un Viņš netiesās pēc tā, ko Viņa acis redz, un nespriedīs pēc tā, ko viņa ausis dzird. Bet Viņš tiesās nabagus pēc taisnības un cietējiem virs zemes spriedīs goda pilnu tiesu un pēc patiesības. Bet varmācīgos Viņš sitīs ar savas mutes zizli un bezdievjus nokaus ar savu lūpu dvašu. Taisnība būs Viņa gurnu josta un uzticība Viņa lielu aptinamā aukla. (..) Un notiks tanī dienā: tautas meklēs Isaja saknes atvasi, kas viņām ir par karogu, un tās mājvieta būs pilna godības." (Jes. 11:2-5,10)

"Raugi, ir vīrs, kas saucas Cemahs, un viņa laikā viss zels un plauks, un viņš uzcelš tā Kunga namu. (..) viņš nēsās valdnieka rotājumu pilnā godībā, un viņš sēdēs un valdīs uz sava troņa, arī priesteris būs savā goda krēslā (..)." (Cah. 6:12,13)

Vajadzēja atvērties Avotam "pret grēkiem un pret nešķīstību". (Cah. 13:1) Cilvēku bērniem bija jādzird svētīgais aicinājums:

"Visi izslāpušie, nāciet pie ūdens, un,
Kam nav naudas, nāciet, pērciet un ēdiet!
Nāciet, pērciet maizi bez maksas,

Par velti, arī vīnu un pienu! [696]
Kādēļ jūs maksājat naudu par to,
Kas nav maize; kādēļ jūs atdodat savu darbu par to,
Kas neder uzturam?
Klausieties, klausieties uz Mani,
Tad jums būs daudz laba ko ēst,
Un jūsu dvēsele atspirdzināsies ar tauku barību!
Piegrīziet man savu ausi un nāciet pie Manis!
Uzklausiet, tad atspirdzēs jūsu dvēsele!
Es jums celšu mūžīgu derību,
Tas ir Dāvidam dotais Manas žēlastības apsolījums."
(Jes. 55:1-3)

Israēlam bija apsolīts: "Redzi, Es viņu iecēlu tautām par liecinieku, par priekšnieku un pavēlnieku. Redzi, tu aicināsi tautas, ko tu nepazīsti, un tautas, kas tevi nepazīst, nāks pie tevis tā Kunga, tava Dieva, Israēla Svētā dēļ, tāpēc ka Viņš tevi paaugstinājis." (Jes. 55:4,5)
"Es savu taisnību tuvu esmu atnesis, tā nav vairs tālu, un Mana palīdzība nekavēsies; Ciānai Es gribu piešķirt glābšanu." (Jes. 46:13)
Mesijam kalpojot virs zemes, gan ar vārdiem, gan ar darbiem vajadzēja cilvēcei atklāt Dieva Tēva godību. Katrai rīcībai Viņa dzīvē, katram izteiktajam vārdam, katram padarītajam brīnumam bija kritušajai cilvēcei jāliedzina par Dieva bezgalīgo mīlestību.

"Kāp jo augstā kalnā, Ciāna,
Tu labās vēsts nesēja!
Pacel savu balsi ar spēku, Jeruzāleme,
Tu labās vēsts nesēja, un nebīsties!
Pasludini Jūdas pilsētām:
"Redziet, te ir jūsu Dievs!"
Redziet, Dievs tas Kungs nāk ar lielu spēku,
Un Viņa elkoni dod Tam uzvaru,
Viņa alga ir pie Viņa, un Viņa atmaksa ir Viņa priekšā!
Kā gans Viņš ganīs savu ganāmo pulku, [697]
Viņš ņems jērus savās rokās un tos nesīs savā klēpī,
Un sargās avju mātes."
(Jes. 40:9-11)

"Tanī dienā kurli dzirdēs grāmatas vārdus un aklo acis varēs raudzīties ārā no krēslas un tumsas. Nelaimīgie un pazemīgie priecāsies tā Kunga priekšā, un nabagie un niecīgie cilvēku starpā gavilēs par Israēla Svēto. (..) Un tie, kuru gars tagad maldās, nāks pie atzišanas, un neapmierinātie pieņems pamācību." (Jes. 29:18,19,24)
Tā, liekot runāt sentēviem un praviešiem, kā arī līdzībām un simboliem, Dievs pasaulei paziņoja, ka nāks Glābējs, kurš cilvēci atbrīvos no grēkiem. Uz šo adventi, kad nāks "visu tautu Prieks" (Hag. 2:8, pēc Glikas tulk.), norādīja gara inspirēto pravietojumu virkne. Jā, pat Viņa dzimšanas vieta un ierašanās laiks jau iepriekš bija precīzi noteikti.
Dāvida Dēlam bija jāpiedzimst Dāvida pilsētā. "Bet tu, Betlēme, (..) no tevis nāks Tas, kam jābūt par valdnieku Israēlā un kura izcelšanās meklējama sensenos laikos, mūžības pirmlaikos." (Mihas 5:2)

"Bet tu, Betlēme, Jūdas zemē,
Tu nebūt neesi mazākā starp Jūdas cilts kungiem;
Jo no tevis nāks Valdnieks,
Kas ganīs Manu Israēla tautu."
(Mat. 2:6)

Pirmās adventes laiku un dažus svarīgākos notikumus, kas [698] saistīti ar Pestītāja dzīves darbu, Daniēlam jau sen bija atklājis eņģelis Gabriēls.
"Ir nolēmts par Tavu tautu un Tavu svēto pilsētu – dot tām septiņdesmit nedēļas laika, lai apgrēcība izbeigtos, grēku mērš taptu pilns, lai izpirktu un salīdzinātu pārkāpumus un panāktu mūžīgo taisnību, lai piepildītos praviešu skatījumi un pasludinājumi par nākotni un lai iesvaidītu visusvētāko." (Dan. 9:24)
Pravietojumā diena nozīmē gadu. Skat. 4. Mozus 14:34 un Ec. 4:6. Septiņdesmit nedēļas jeb 490 dienas nozīmē 490 gadus. Sākuma punkts šim laika periodam meklējams paziņojumā: "Tādēļ zini un saproti: no tā laika, kad atskanēja vārds par Jeruzālemes atjaunošanu un uzcelšanu, līdz svaidītam valdniekam jāpaiet septiņām nedēļām, un pēc tam sešdesmit divu nedēļu laikā to atkal atjaunos." (Dan. 9:25) Sešdesmit deviņas nedēļas līdzinās 483 gadiem. Galīgo pavēli Jeruzālemi atkal

atjaunot deva Artakserkss Longimanus . (Skat. Ezras 6:14; 7:1,9) To sāka pildīt 457. gada rudenī pirms Kristus. [699] Skaitot no tā laika, 483 gadi sniedzas līdz 27. gada rudenim pēc Kristus dzimšanas. Saskaņā ar pravietojumu šis laika posms sniedzās līdz "Vienam Svaidītam" – Mesijam. Mūsu ēras 27. gadā Jēzus, kad Jānis To kristīja, tika svaidīts ar Svēto Garu un drīz pēc tam iesāka savu kalpošanu. Tad tika pasludināta vēsts: "Laiks ir piepildīts." (Marka 1:15)

Pēc tam eņģelis Gabriēls sacīja: "Un viņš ar daudziem slēgs ciešu derību uz vienu nedēļu (septiņiem gadiem)." No Pestītāja darba iesākuma Evaņģēlijs septiņus gadus bija jāsludina it īpaši jūdiem; trīs ar pus gadus to darīja pats Kristus un pēc tam apustuļi. "Un nedēļas vidū tiks atcelts kaujamais un ēdamais upuris." (Dan. 9:27) 31. gada pavasarī Golgātā tika pienests īstais Upuris – Kristus. Tad dievnama priekšgars pārplīsa divās daļās, liecinādams, ka upuru dievkalpojumi zaudējuši savu svētumu un kļuvuši nenozīmīgi. Bija pienācis laiks pārtraukt šo upuru pienešanu uz šīs zemes.

Viena nedēļa – 7 gadi – beidzās mūsu ēras 34. gadā. Tad, nomētājot ar akmeņiem Stefanu, jūdi galīgi apzīmogoja savu atteikšanos no Labās vēsts. Vajāšanu izklīdinātie mācekļi "staigāja apkārt, sludinādami Evaņģēliju". (Ap. d. 8:4) Drīz pēc tam atgriezās ticīgo vajātājs Sauls, kļūstot par pagānu apustuļi Pāvilu.

Minētie pravietojumi par Pestītāja nākšanu lika ebrejiem dzīvot pastāvīgā gaidu atmosfērā. Daudzi nomira ticībā, apsolījumu nesaņēmuši, bet, to no tālienes skatīdami, [700] saprata un apliecināja, ka viņi ir svešinieki un ceļotāji virs zemes. No Ēnoha dienām, sentēvu un praviešu atkārtoti, šie apsolījumi uzturēja dzīvu cerību Kristus nākšanai.

No paša sākuma Dievs vēl nebija atklājis pirmās adventes noteiktu laiku. Un pat tad, kad par to ziņoja Daniēla pravietojumi, ne visi vēsti pareizi izskaidroja.

Pagāja gadsimts pēc gadsimta; praviešu balsis beidzot apklusā. Pār Israēlu smagi gūlās apspiedēju roka. Jūdiem no Dieva atkāpjoties, ticība kļuva neskaidra un cerība gandrīz mitējās apgaismot nākotni. Daudzi nespēja saprast praviešu vārdus, un tie, kuriem vajadzēja dzīvot stiprā pašvērtībā, bija gatavi izsaukties: "Laiks ilgi velkas, un visa parādīšana būs nieki." (Ec. 12:22, pēc Glika tulk.) Bet Debesu padomē Kristus atnākšanas stunda bija droši noteikta, un, "kad laiks bija piepildījies, tad Dievs sūtīja savu Dēlu, (..) lai izpirktu tos, pār kuriem valdīja bauslība, ka mēs iegūtu bērnu tiesības". (Gal. 4:4,5)

Cilvēkiem vajadzēja tikt pamācītiem cilvēku valodā. Bija jārunā derības Vēstnesim. Viņa balsij vajadzēja atskanēt Viņa paša dievnāmā. Viņam, Patiesības Radītājam, šo patiesību pienācās atšķirt no cilvēku saražotajām pelavām, kas to bija padarījušas neiespaidīgu. Dieva valdības pamatlikumiem un atpestīšanas plānam bija jāklūst skaidri izteiktiem, cilvēkiem visā pilnībā atklājot Vecās Derības mācības.

Kad beidzot Pestītājs atnāca kā cilvēks (Filip. 2:7) un iesāka savu žēlastības darbu, sātans gan spēja Viņam vienreiz iedurt papēdī, [701] bet katrā pazemojumā, visā, ko Kristus izcietā, Viņš samina pretiniekam galvu. Grēka radītās ciešanas tika uzliktas Bezgrēcīgajam. Panesdams grēcinieku pretošanos, Kristus samaksāja grēcīgā cilvēka parādu un sarāva važas, kas saistīja cilvēci. Ikvienas piedzīvotās sāpes, ikviens pret Viņu izteiktais apvainojums bija daļiņa no cilvēces glābšanas plāna.

Ja sātans būtu spējis piespiest Kristu padoties vienam vienīgam kārdinājumam, ja viņš būtu varējis Jēzu pavedināt tikai ar vienu darbu vai pat ar vienu domu aptraipīt savu pilnīgo skaidrību, tad tumsības valdnieks gaviļētu uzvarā pār cilvēces Galvotāju un iegūtu sev visu cilvēku ģimeni. Bet, kaut gan sātans spēja nodarīt sāpes, viņš tomēr nespēja aptraipīt. Viņš varēja mocīt, bet nevarēja piespiest grēkot. Viņš visu Kristus dzīvi padarīja par nemitīgu cīņu un pārbaudījumu lauku; bet ar katru uzbrukumu zaudēja savu varu pār cilvēci.

Kārdināšanā tuksnesī, Ģetzemanes dārzā un pie krusta mūsu Pestītājs cīnījās ar tumsas lielkungu. Viņa ievainojumi pārvērtās par uzvaras trofejām cilvēces labā. Kad Kristus nāves mokās karājās pie krusta, kad ļaunie gari priecājās un bezdievīgie cilvēki zaimoja, tad tiešām sātans Viņam iedūra papēdī. Bet tieši šis pats notikums samīnā čūskai galvu. Viņš ar savu nāvi iznīcināja to, "kam nāves vara, tas ir velnu". (Ebr. 2:14)[702] Šis darbs izšķīra sacelšanās vadoņa likteni un uz mūžīgiem laikiem nodrošināja atpestīšanas plānu. Mirstot Viņš ieguva uzvaru pār nāves varu un augšāmceļoties atvēra kapa vārtus visiem saviem sekotājiem. Šajā pēdējā lielās cīņas epizodē mēs redzam piepildāmos pravietojumu: "Tas tev sadragās galvu, bet tu Viņam iekodīsi papēdī."

"Mīļie, tagad mēs esam Dieva bērni, un vēl nav atklājies, kas mēs būsīm. Mēs zinām, ka, kad tas atklāsies, mēs būsīm Viņam līdzīgi, jo mēs redzēsīm Viņu, kāds Viņš ir." (1. Jāņa 3:2) Mūsu Atpircējs ir atbrīvojis ceļu, tā ka visgrēcīgākais, vistrūcīgākais, apspiestākais un nicinātākais var atrast pieeju pie Tēva. "Ak Kungs, Tu esi mans Dievs, es tevi cildināšu, es teikšu Tavu Vārdu, jo Tu dari brīnumus! Tavi lēmumi kopš seniem laikiem ir patiesi un uzticības cienīgi." (Jes. 25:1)

59. Israēla nams

[703] Pasludinot mūžīgā Evaņģēlija patiesību visām tautām, ciltīm, valodām un ļaudīm, Dieva draudze šodien uz Zemes piepilda seno pravietojumu: "Israēls zaļos un ziedēs, un tie pildīs zemes virsu ar augļiem un labklājību." (Jes. 27:6) Jēzus sekotāji sadarbībā ar Debesu garīgajām būtnēm ātri ieņēma zemes tumsās vietas, un viņu darbs augļojas ar dārgām dvēselēm mūžībai. Kunga svētajai

draudzei izplatot Bībeles patiesības tagad kā vēl nekad agrāk, piepildās Ābrahāmam, visam Israēlam un Dieva draudzei virs zemes visos laikmetos dotais apsolījums: "Es tevi svētīšu un (..) tu būsi par svētību." (1. Moz. 12:2)

Sim svētību apsolījumam lielā mērā vajadzēja īstenoties gadsimtos pēc Israēla bērnu atgriešanās no gūstniecības. [704] Dievs vēlējās, lai visa Zeme tiktu sagatavota uz Kristus pirmo nākšanu, tāpat kā šodien, kad jā sagatavo ceļš Viņa otrai atnākšanai. Pēc pazemojošiem gūsta gadiem Kungs Israēla tautai ar pravieti Cahariju deva žēlastības pilnu apsolījumu: "Es atgriezīšos atkal Ciānā un dzīvošu Jeruzālemē. Jeruzālemei būs saukties par uzticīgo pilsētu un tā Kunga Cebaota kalnam par svēto kalnu." Un par saviem ļaudīm Viņš teica: "Es būšu viņu Dievs patiesībā un taisnībā." (Cah. 8:3,7,8)

So apsolījumu piepildīšanās nosacījums bija paklausība. Grēkus, kas raksturoja Israēla dzīvi pirms gūstniecības, nedrīkstēja atkārtot. "Spriediet taisnu tiesu," Kungs paskubināja tos, kas piedalījās atjaunošanas darbā, "un lai ikviens parāda pret savu brāli mīlestību un žēlsirdību! Un nedariet pāri atraitnēm, bāriņiem, svešiniekiem un nabagiem, un neturiet Jauna savā sirdī cits pret citu!" "Runājiet patiesību cits ar citu, spriediet taisnu un miera pilnu tiesu savos vārtos!" (Cah. 7:9,10; 8:16)

Un tiem, kas dzīvos saskaņā ar šiem taisnības pamatlukumiem, solīja bagātīgu gan laicīgu, gan garīgu atalgojumu. "Vīnakoks dos savus augļus, un zeme izdos savu ražu, un debess savu rasu; Es ļaušu, lai pāri palikušajiem no šīs tautas viss tas piederētu! Un kaut gan jūs, Jūdās un Israēla namā, līdz šim esat uzskatīti par lāstu svešu tautu starpā, tagad notiks tā, ka Es jūs no tā atsvabināšu, lai jums būtu sava svētība; nebīstieties un dariet stipras savas rokas!" (Cah. 8:12,13)

Ar Babilonijas gūstu Israēls bija efektīvi izārstēts no elku tēlu [705] pielūgšanas. Atgriezušies mājās, tie lielu uzmanību pievērsa reliģiskām pamācībām un pētīja, kas bauslībā un praviešos rakstīts par dzīvā Dieva pielūgšanu. Tempļa atjaunošana deva iespēju izpildīt visus svētnīcas kalpošanas noteikumus. Zerubabela, Ezras un Nehemijas vadībā tie atkārtoti apsolījās turēt visus Jehovas baušļus un norādījumus. Turpmākie labklājības gadi deva pietiekošus pierādījumus, ka Dievs ir labprātīgs pieņemt un piedot, un tomēr tie liktenīgi atkal un atkal novērsās no sava krāšņā uzdevuma un savtīgi, tikai savā labā izlietoja to, kas būtu devis dziedināšanu un garīgu dzīvību neskaitāmiem ļaužu pulkiem.

Dievišķā nodoma ignorēšana sevišķi spilgti izpaudās Maleahijas dienās. Kunga vēstnesis stingri pretojās ļaunumam, kas Israēlam ļaupīja laicīgo labklājību un garīgo spēku. Norājot pārkāpējus, pravietis nesaudzēja ne priesterus, ne ļaudis. "Sis ir spriedums par Israēlu, ko tas Kungs runājis caur pravieti Maleahiju," ka nedrīkst aizmirst pagātnes mācības un uzticīgi jāizpilda derība, ko Jehova derējis ar Israēla namu. Dieva svētības iespējams saņemt vienīgi tad, ja ļaudis atgriezīsies no visas sirds. Tāpēc pravietis aicināja: "Tad nu lūdziet Dievu, lai Viņš mums būtu žēlīgs." (Mal. 1:1,9) [706]

Tomēr nekādas Israēla pieļautās īslaicīgās kļūdas nespēja iznīcināt mūžseno cilvēces atpestīšanas plānu. Lai arī tie, uz kuriem pravietis runāja, doto vēsti neņēma vērā, Jehovas nodomi tomēr pastāvīgi virzījās pretī saviem piepildījumiem. "No saules lēkta līdz saules rietam Mans Vārds būs augsts un varens tautu starpā," vēstnesis ziņoja Kunga vārdā, "un visās malās mans Vārds tiks godināts ar kvēpināmo un šķīstu ēdamo upuri, jo Mans Vārds kļūs augsts un varens tautu starpā, saka tas Kungs Cebaots." (Mal. 1:11)

"Dzīvības un miera derību", ko Dievs agrāk bija derējis ar Levija dēliem, –derību, kuru sargājot, tie saņemtu neizsakāmas svētības, Kungs tagad piedāvājās atjaunot ar kādreizējiem garīgajiem līderiem, kas pārkāpumu dēļ bija kļuvuši nievājami un necienīgi "visu ļaužu priekšā". (Mal. 2:5,9)

Ļaudarus nopietni brīdināja, ka pienāks soda diena un Jehova ātri iznīcinās ikkatru pārkāpēju. Tomēr nevienu neatstāja bez cerības. Maleahijas pravietoējumi par sodu tika savienoti ar aicinājumu tiem, kas nav atgriezušies, derēt mieru ar Dievu. "Tad nu atgriezieties tagad pie Manis," Kungs šķubināja, "un Es arī gribu atgriezties pie jums." (Mal. 3:7)

Šķiet, ka uz tādu aicinājumu vajadzēja atsaukties ikkatri sirdij. Debesu Dievs uzrunā savus nomaldījušos bērnus un lūdz tos atgriezties pie Viņa, lai tie atkal varētu piedalīties Viņa darbā virs zemes. Kungs ir izstiepis savu roku, lai satvertu Israēla roku un lai tam palīdzētu uz šaurā pašaieliedzības un uzpurēšanās ceļa, ka tie varētu kļūt par dalībniekiem Dieva bērnu mantojumā. Vai viņi lūgumu sadzirdēs? Vai tie prātis novērtēt [707] savu vienīgo cerību?

Kāds bēdīgs paziņojums, ka Maleahijas dienās israēlieši vilcinājās pakļaut savas lepnās sirdis tūlītējai mīlestības pilnai paklausībai un sirsnīgai sadarbībai! Viņu atbilde liecina par paštaisnību. "Kā lai atgriežamies?"

Tad Kungs norāda saviem ļaudīm uz vienu no viņu īpašajiem grēkiem: "Vai ir pareizi, ka cilvēks krāpj Dievu, kā jūs Mani krāpjat?" Joprojām neatzīdami savu grēku, nepaklausīgie jautā: "Kā tad mēs Tevi krāpjam?"

Kunga atbilde ir ļoti konkrēta: "Ar desmito tiesu un labprātīgiem upuriem. Tādēļ jau jūs esat nolādēti, (..) jo jūs visi vienā kopā cits pār citu Mani krāpjat! Bet atnesiet katrs savu desmito tiesu pilnā vērtībā manā klētī tā, lai arī Manā mājā būtu barība, un pārbaudiet tad Mani šai ziņā, saka tas Kungs Cebaots, vai Es arī neatvērsu debess logus un nelikšu svētībai pa tiem pārpilnībā nolīt pār jums! Un Es padzišu, jums palīdzēdams, rijīgo postītāja kukaini no jūsu labības laukiem, lai viņš tos neizposta un lai koks jūsu vīna dārzā jums nebūtu neauglīgs, saka tas Kungs Cebaots." (Mal. 3:7-12)

Dievs svētī cilvēku roku darbu, lai tie varētu atdot Viņam pienākošos daļu. Dievs tiem dod saules

gaismu un lietu; Viņš liek zemei zaļot un nest augļus; Viņš piešķir veselību un spējas iegūt līdzekļus. Īkkatra svētība nāk no Kunga devīgās rokas, un Viņš vēlas, lai cilvēki parādītu savu pateicību, atdodot Viņam daļu līdzekļu ar desmito un dāvanām – pateicības upuros, [708] labprātības upuros un nozieguma upuros. Tiem jāiegulda savi līdzekļi Viņa darbā, lai Kunga viņa kalns nepārvērstos par neauglīgu tīrumu. Tiem jādomā, ko Kungs darītu, ja Tas būtu viņu vietā. Visas savas grūtās nastas tiem jāpienes Viņam lūgšanā. Tiem jāparāda nesavtīga ieinteresētība Kunga darba uzturēšanā visās pasaules daļās.

No Vecās Derības pēdējā pravieša Maleahijas sniegtajām vēstīm, kā arī ciešot zem pagānu ienaidnieku jūga, israēlieši beidzot iemācījās saprast, ka īstu labklājību nodrošina vienīgi paklausība Dieva likumiem. Tomēr daudziem paklausības pamatā nebija ticība un mīlestība. Tie vadījās no savtīgām interesēm. Ar ārēju kalpošanu Israēls centās sasniegt nacionālu lielumu. Izredzētā tauta nekļuva pasaulei par gaismu, bet no pasaules norobežojās, lai it kā sevi pasargātu no iesaistīšanās elku kalpošanā. Kunga dotos norādījumus, kas aizliedza precēties ar pagāniem un pievienoties apkārtējām tautām elku pielūgšanā, tā sagrozīja, ka uzcēla šķirēju sienu starp Israēlu un visām pārējām nācijām, tādā veidā atraujot citiem tieši tās svētības, kuras Dievs Israēlam bija uzticējis, lai tās izdalītu pasaulei.

Tajā pašā laikā jūdi grēkojot bija šķirušies arī no Dieva. Tie nespēja izprast simboliskās kalpošanas dziļo garīgo nozīmi. Savā paštaisnībā viņi paļāvās uz saviem darbiem, uz [709] ceremonijām un upuriem, kaut gan tiem vajadzēja uzticēties Tā nopelnam, uz ko visas šīs lietas norādīja. "Aplam saprazdami Dieva taisnību, viņi centās celt savējo," (Rom. 10:3) veidojot ap sevi iedomības un formālisma žogu. Dieva žēlastības un Gara trūkumu tie mēģināja aizstāt ar stingru reliģisko rituālu un ceremoniju ievērošanu. Neapmierināti ar paša Dieva sniegtajiem norādījumiem, viņi dievišķās pavēles apkrāva ar neskaitāmām pašu izdomātām prasībām, un, jo tālāk aizgāja no Dieva, jo stingrāk ievēroja šīs formas.

Visu šo sīkumaino, apgrūtināto prasību dēļ ļaudīm praktiski nebija iespējams bauslību izpildīt. Dekalogā izteiktie lieli taisnības pamatlikumi un simboliskajā dievkalpošanā attēlotās krāšņās patiesības bija padarītas neskaidras un apkrautas ar neskaitāmām cilvēku izdomātām tradīcijām un pavēlēm. Tie, kas patiesi gribēja Dievam kalpot un pūlējās izpildīt visus priesteru un vadītāju pievienotos likumus, bija spiesti nopūsties kā zem smagās nastas.

Ilgodamies pēc Mesijas adventes, Israēls kā nācija sirdī un dzīvē bija tik tālu šķīries no Dieva, ka vairs nespēja aptvert apsolītā Glābēja raksturu vai uzdevumu. Tā vietā, kur tiem vajadzēja tiekties pēc atpestīšanas no grēkiem un pēc cieņas un miera, ko sniedz svētums, viņu sirdis pildīja ilgas pēc atbrīvošanas no nācijas ienaidniekiem un pēc laicīgās varas atjaunošanas. Tie gaidīja Mesiju, kas nāks kā uzvarētājs, salaužot ikvienu jūgu un piešķirot Israēlam varu pār visām citām nācijām. Tā sātānam bija [710] izdevies sagatavot ļaudis, lai tie nepieņemtu savu Glābēju. Viņu sirdīs valdošais lepnums un Pestītāja rakstura un uzdevuma neizpratne tos kavēja godīgi apsvērt pierādījumus par Kristus misiju.

Vairāk nekā tūkstoš gadu jūdu tauta gaidīja apsolītā Pestītāja nākšanu. Ar šo notikumu saistījās viņu gaišākās cerības. Tūkstoš gadu Viņa vārdu daudzinaja dziesmās un pravietojumos, dievnama kalpošanas ceremonijās un mājas lūgšanās; un tomēr, Kristum atnākot, tie Viņu neatzina par Mesiju, kuru tik ilgi bija gaidījuši. "Viņš nāca pie savējiem, bet tie Viņu neuzņēma." (Jāņa 1:11) Pasaulī mīlošajām ļaužu sirdīm Debesu mīļotais bija kā "saknes atzarojums izkaltušā zemē". To acīs "Viņam nebija nekāda izskata, nedz arī kāda skaistuma, lai To ar labpatiku uzlūkotu; tur nebija arī nekā ārēji redzama, lai mēs viņā būtu atraduši ko patīkamu". (Jes. 53:2)

Visa Nācarieša Jēzus dzīve jūdu tautas vidū bija kā pārmetums viņu savtībai, kas atklāja nevēlēšanos atzīt viņa kalna īpašnieka taisnīgās prasības, kaut gan tieši Viņš tos bija derējis par strādniekiem. Tie ienīda Viņa patiesuma un dievbijības piemēru; un, kad pienāca pēdējā pārbaude, pārbaude, kur vajadzēja izšķirties par paklausību uz mūžīgu dzīvošanu vai nepaklausību uz mūžīgu nāvi, tie atmeta Israēla Svēto un kļuva atbildīgi par Viņa piesišanu pie krusta Golgātā.

Tuvu zemes dzīves kalpošanas noslēgumam, stāstot līdzību par vīnadārzu, Kristus Jūdu tautas mācīto vīru uzmanību pievērsa Israēlam tik bagātīgi piešķirtajām svētībām, tādā veidā uzsverot dievišķo prasību pēc paklausības. Viņš tiem skaidri [711] atklāja Dieva nodoma godību, kuru tie ar paklausību būtu sasnieguši, un, pacēlis nākotnes priekškaru, rādīja, kā, nepaklausot un neizpildot Viņa nodomu, visa tauta zaudēs svētības un pati sevi iznīcinās.

"Bija nama tēvs, kas dēstīja vīnadārzu, uzcēla tam visapkārt sētu, izraka tanī viņa spaidu un uzcēla torni, un iznomāja to strādniekiem, un pats aizceļoja." (Mat. 21:33)

Tādā veidā Pestītājs atsaucās uz "Kunga Cebaota vīnadārzu", ko pravietis Jesaja pirms vairākiem gadsimtiem bija identificējis kā "Israēla namu". (Jes. 5:7)

"Kad nu augļu laiks atnāca, tad Viņš sūtīja savus kalpus pie strādniekiem, lai saņemtu savus augļus. Bet strādnieki ņēma Viņa kalpus: vienu tie šauta, otru nokāva un trešo nomētāja akmeņiem. Viņš sūtīja atkal citus kalpus, vairāk kā pirmoreiz, un tie darīja viņiem tāpat. Beidzot Viņš sūtīja pie tiem savu dēlu un sacīja: no Mana Dēla tie taču kaunēsies. Bet, kad strādnieki ieraudzīja Viņa Dēlu, tie sacīja savā starpā: šis ir tas mantinieks; iesim nokausim To un paturēsim Viņa mantojumu. Un viņi ņēma To, izmeta no vīnadārza ārā un nokāva." (Mat. 21:34-39)

Attēlojis priesteriem viņu noziedzīgo rīcību ar tās vainagojošo darbu, Kristus jautāja: "Kad nu vīnadārza kungs nāks, ko Viņš darīs šiem strādniekiem?" Priesteri šo stāstu bija klausījušies ar dziļu interesi un, neievērodami, ka tas zīmējas tieši uz viņiem, tie kopā ar ļaudīm atbildēja: "Viņš šos ļaudarus bez žēlastības nogalinās un izdos vīnadārzu citiem strādniekiem, kas Viņam atdos augļus īstā laikā." [712]

Neapzināti tie paši par sevi bija izteikuši spriedumu. Jēzus tos uzlūkoja, un no Viņa pētošā skata visi saprata, ka Viņš lasa to sirds noslēpumus. Acumirkli nepārprotamā spēkā tiem atklājās Kristus dievība. Tie vīnakaļna strādniekos ieraudzīja sevi un negribot izsaucās: "To tik ne!" (Lūk. 20:16)

Svinīgi un ar nožēlu Jēzus tālāk vaicāja: "Vai jūs nekad neesat rakstus lasījuši: akmens, ko nama cēlāji atmetuši, ir kļuvis par stūra akmeni; tas ir no tā Kunga un ir brīnums mūsu acīs. Tāpēc Es jums saku: Dieva valstība no jums tiks atņemta un dota tautai, kas nes viņas augļus. Un, kas kritīs uz šo akmeni, tas sašķīdīs, bet, uz ko tas kritīs, to viņš satrieks." (Mat. 21:42-44)

Kristus noteikti novērstu pār jūdu tautu izteikto spriedumu, ja vien tie būtu Viņu pieņēmuši. Bet tautas vadoņus pildīja skaudība un greizsirdība. Viņi nolēma nācarieti Jēzu neatzīt par Mesiju. Tie atmeta pasaules gaismu, un turpmāk viņu dzīve bija aņņemta it kā ar pusnakts tumsu. Pār jūdu tautu nāca viņu pašu izsacītais spriedums. Tos izpostīja pašu nežēlīgās, nesavaldītās kaislības. Aklā ienaidā tie iznīcināja cits citu. Viņu spītīgais, stūrgalvīgais lepnums izaicināja uzvarētāju romiešu [713] dusmas. Jeruzālemi nopostīja, dievnams gulēja drupās, un tā vietu uzara. Jūdu bērni gāja bojā visbriesmīgākajā nāvē. Miljonus pārdeva par vergiem pagānu zemēs.

To, ko Dievs bija nodomājis izdarīt pasaules labā, izredzot Israēla tautu, Viņš beidzot piepildīs ar savu draudzi virs zemes šodien. Kungs vīnadārzu tagad ir izdevis citiem strādniekiem, proti tiem, kas tur Viņa derību, kas uzticīgi Viņam "nes augļus savā laikā". Nekad vēl Kungs nav palicis bez patiesiem pārstāvjiem virs zemes, kas Viņa intereses uzskata par savām interesēm. Sie Dieva liecinieki tiek pieskaitīti garīgajam Israēlam, un pie tiem piepildīsies visi Derības apsolījumi, kurus Jehova kādreiz ģeva izredzētajai tautai.

Sodien Dieva draudze var brīvi turpināt un pabeigt dievišķā atpestīšanas plāna īstenošanu pazudušās cilvēces labā. Daudzus gadsimtus ticīgie ļaudis cieta brīvības ierobežojumus. Bija aizliegts pasludināt Evaņģēliju visā pilnībā, un tos, kas uzdrošinājās neklausīt cilvēku pavēlēm, sagaidīja visbargākais sods. Tāpēc Dieva lielais morālais vīnadārzs stāvēja gandrīz pilnīgi neapstrādāts. Ļaudīm tika liegta Dieva Vārda gaisma. Maldu un aizspriedumu tumsa draudēja izdzēst patiesās reliģijas atziņas. Tāpat kā Israēls ilgu laiku atradās Babilonijas gūstā, tā arī Dieva draudzei garajā, nežēlīgajā vajāšanu laikmetā bija jāaiziet trimdā.

Bet, slava Dievam, Viņa draudze vairs nav trimdā. Garīgajam Israēlam tagad ir atjaunotas priekšrocības, tāpat kā tajā laikā, kad Dieva ļaudis tika atbrīvoti no Babilonijas gūsta. Ikvienā Zemes daļā cilvēki atsaucas uz Debesu sūtīto vēsti, par ko Jānis atklāsmē pravietoja, ka tai jāizskan tieši pirms Kristus otrās atnākšanas. "Bīstieties Dievu un dodiet Viņam godu, jo ir atnākusi Viņa tiesas stunda." (Atkl. 14:7)

[715] Ļaunā spēki nevar vairs ilgāk draudzi aizturēt gūstā, jo "kritusi, kritusi lielā Bābele, kas apdzirdījusi visas tautas ar savas netiklības dusmu vīnu". Garīgajam Israēlam tiek sūtīta vēsts: "Izeita no viņas, Mana tauta, lai jums nebūtu dalības viņas grēkos un jūs neķertu viņas mocības." (Atkl. 14:8; 18:4) Kā gūstā esošie atsaucās vēstij: "Bēdziet projām no Bābeles" (Jer. 51:6), un atgriezās Apsolītajā zemē, tā tie, kas šodien bīstas Dievu, iziet no garīgās Bābeles, lai drīz vien stāvētu kā Dieva žēlastībā gūtās uzvaras trofejas atjaunotajā zemē, Debesu Kānaānā.

Maleahijas dienās uz zaimojošo jautājumu: "Kur tad ir Dievs, kas sodītu?" tika dota svinīga atbilde: "Drīz ieradīsies savā namā tas Kungs, kuru jūs kārojat (...). Bet kas varēs izturēt Viņa atnākšanas dienu, un kas varēs pastāvēt, kad Viņš ieradīsies? – Jo Viņš ir kā zeltkaļa kausētāja uguns un kā veļas mazgātājas sārms. Viņš sēdēs un kausēs un dzidrinās sudrabu, un Viņš šķīstīs Levija bērnus un pārkausēs viņus pamazām kā zeltu un sudrabu arvien tirākus. Tad viņi nesīs tam Kungam ēdamo upuri īstā taisnīgumā, (...) kā senajos laikos un priekš ilgiem gadiem." (Mal. 2:17; 3:1-4)

Tieši pirms apsolītā Mesijas ierašanās Kristus priekštecis vēstīja: atgriezieties, muitnieki un grēcinieki, atgriezieties, farizeji un saduķeji, "jo Debesu valstība ir tuvu klāt pienākusi". (Mat. 3:2)

[716] Sodien Elijas un Jāņa Kristītāja garā un spēkā Dieva izredzētie vēstneši pievērsīs tiesājamās pasaules uzmanību svinīgi nopietnajiem notikumiem, kas risināsies pārbaudes laika pēdējās stundās un Jēzum Kristum nākot kā kungu Kungam un ķēniņu Ķēniņam. Drīz ikviens cilvēks tiks tiesāts pēc tā, ko, miesā būdams, darījis. Dieva tiesas stunda ir iesākusies, un Viņa zemes draudzes locekļiem uzlikta svinīga atbildība brīdināt ļaudis, kas atrodas pie pašas mūžīgās bojāejas bezdibeņa malas. Ikvienam cilvēkam šajā plašajā pasaulē, kas vien vēlas uzklaut, skaidri jāatklāj pamatlikumi, kas būs izšķirošie lielajā cīņā, pamatlikumi, kas nosaka ikviena cilvēka likteni.

Sajās cilvēku pārbaudes pēdējās stundās, kad ikvienas dvēseles liktenis tūlīt, tūlīt tiks izšķirts uz mūžīgiem laikiem, Debesu un zemes Kungs gaida, lai Viņa draudze uzmostas un strādā tā, kā vēl nekad nav strādājusi. Tos, kas, atzīstot dārgo patiesību, ir darīti brīvi Kristū, Kungs Jēzus uzskata par izredzētajiem un godā pāri visiem zemes iedzīvotājiem, pieprasot, lai tie paaugstinātu Viņu, kas tos ir izaicinājis no tumsības savā brīnišķajā gaismā. Bagātīgi piešķirtās svētības jāsniedz tālāk citiem. Pestīšanas labajai vēstij jāaizsniedz visas tautas, valodas un ļaudis.

Seno laiku pravieši atklāsmēs redzēja, ka tumsas un neticības laikmetā, tieši pirms Kristus otras atnākšanas, Godības [717] Kungs izlej sevišķu gaismu pār draudzi. Viņš parādīsies kā "Taisnības Saule" ar "dziedināšanu zem Viņas spārnēm". (Mal. 4:2) Un katram patiesam māceklim jāizplata iespaids uz dzīvību, iespaids, kas cilvēkus darītu drosmīgus, darbīgus un nestu tiem patiesu dziedināšanu.

Kristus nāks šīs zemes vēstures vistumšākajā laikā. Pasaules stāvoklis tieši pirms Cilvēka Dēla atgriešanas tiek pielīdzināts Noas un Lata dienām. Norādot uz šo laika periodu, Svētie Raksti vēsta, ka tad sātans pievilot darbosies "ar visādiem netaisnības līdzekļiem". (2. Tes. 2:9,10) Viņa darbs skaidri iezīmējas ar straujo tumsas vairošanos, neskaitāmajiem maldiem, atkrišanu un pēdējo dienu viltībām. Sātans sagūsta nevien pasauli, bet ar savu viltību saraudzē arī baznīcas, kas saucas Kunga, Jēzus Kristus vārdā. Tā lielā atkrišana attīstīsies līdz dziļai pusnakts tumsai. Dieva ļaudīm tā būs bēdu un asaru nakts, kad tos vajās patiesības dēļ. Bet šinī tumsajā naktī atspīdēs Dieva gaisma.

Viņš liks, "lai gaisma aust no tumsības". (2. Kor. 4:6) "Bet zeme bija neiztaisīta un tukša, un tumsa bija pār dziļumiem, un Dieva Gars lidinājās pār ūdeņiem. Un Dievs sacīja: "Lai top gaisma." Un gaisma tapa." (1. Moz. 1:2,3) Līdzīgi arī garīgās tumsas naktī atskanēs Dieva balss, sakot: "Lai top gaisma!" "Celies, topi apgaismota, jo tava gaisma nāk, un Kunga godība uzlec pār tevi." [718]

"Tik tiešām," kā ziņo Svētie Raksti, "tumsība aplāj zemi un dziļā krēsla tautas, bet pār tevi uzlec kā saule tas Kungs, un Viņa godība parādās pār tevi." (Jes. 60:2) Kristus, Tēva godības atspīdums, nāca pasaulē kā gaisma, lai cilvēkiem parādītu Dievu, un par Viņu rakstīts, ka Viņš bija svaidīts "ar Svēto Garu un spēku" un "gāja apkārt, labu darīdams". (Ap. d. 10:38) Nācaretes sinagogā Jēzus paziņoja: "Tā Kunga Gars ir uz Manis, jo Viņš Mani svaidījis sludināt prieka vēsti nabagiem, pasludināt atsvabināšanu cietumniekiem un akliem gaismu, satriektos palaist vajā un pasludināt mūsu Kunga žēlastības gadu." (Lūk. 4:18,19) Šo pašu darbu Viņš uzticēja arī saviem mācekļiem, sakot: "Jūs esat pasaules gaismums; pilsēta, kas stāv kalnā, nevar būt apslēpta. (...) Tāpat lai jūsu gaisma spīd ļaužu priekšā, ka tie ierauga jūsu labos darbus un godā jūsu Tēvu, kas ir Debesīs." (Mat. 5:14,16)

Tas ir darbs, par kuru rakstot pravietis Jesaja saka: "Kad tu savu maizi lauz izsalkušam un nabagus, kas bez pajumtes, uzņem savā namā; kad tu redzi kailus un tos apģērb un neatraujies no sava tuvāka, tad tava gaisma atmirdzēs kā rīta blāzma, tava atdzimšana notiks ātrāk, tava taisnība ies tavā priekšā, un tā Kunga godība tevi pavadīs." (Jes. 58:7,8)

Tā garīgās tumsas naktī Dieva godībai jāatspīd no Viņa draudzes, paceļot nospīestos un iepriecinot bēdīgos. (719]

Mums visapkārt šajā pasaulē dzirdamas vaimanas un nopūtas. Visur sastopami cietēji un bēdīgie. Mūsu pienākums ir atvieglot un mīkstināt dzīves grūtības un postu. Remdēt dvēseles ilgas spēj vienīgi Kristus mīlestība. Ja mūsos iemājo Kristus, tad mūsu sirdi piepilda dievišķa līdzjūtība un atveras nopietnās, Kristum līdzīgās mīlestības avoti.

Daudzi ir zaudējuši cerību. Atgrieziet tiem saules gaismu! Daudziem vairs nav drosmes. Runājiet ar tiem iedrošinošus vārdus! Lūdziet par tiem! Ir tādi, kuriem vajadzīga Dzīvības Maize. Lasiet viņiem Dieva Vārdu! Daudzas dvēseles ir tik slimas, ka tās nevar dziedināt nevienas zemes zāles, neviens ārsts. Lūdziet par šīm dvēselēm! Vediet tās pie Jēzus! Sakiet tām, ka vēl ir balzāms Gileādā un arī kāds Ārsts.

Gaisma ir svētība, universāla svētība, kas bagāti izlejas pār nepateicīgo, nesvēto un pagrimušo pasauli. Tāds pats raksturs ir Taisnības Saules stariem. Visa grēka tumsā, bēdās un ciešanās ietītā zeme jāapgaismo ar atziņu par Dieva mīlestību. No Debesu troņa spīdošo gaismu nedrīkst liegt nevienai cilvēku šķirai, kārtai vai ļaužu grupai.

Cerības un žēlastības vēsti jāpasludina līdz Zemes galiem, lai tie, kas grib, var satvert Dieva spēku un noslēgt ar Viņu mieru. Pagāniem vairs nav jāatrodas pusnakts tumsā. Tumsai jāizgaist spožo Taisnības saules staru gaismā.

Kristus ir izdarījis visu iespējamo, lai Viņa draudze būtu pārveidota, apgaismota ar pasaules Gaismu un lai tai būtu Īmanuēla godība. [720] Viņš ir paredzējis, lai katru kristieti apņemtu garīgās gaismas un miera atmosfēra. Viņš ilgojas, lai mēs savā dzīvē varētu priecāties līdzīgi Viņam.

"Celies, topi apgaismota! Jo tava gaisma nāk, un Kunga godība uzlec pār tevi." (Jes. 60:1) Kristus nāks ar spēku un lielu godu. Viņš nāks pats savā un sava Tēva godībā. Sajā ceļā Viņu pavadīs svētie eņģeļi. Kad visa pasaule būs nogrimusi tumsā, svēto mājokļos būs redzama gaisma. Tie satvers Viņa otrās atnākšanas pirmos gaismas starus. No Viņa godības izliesies neaptraipīta gaisma, un Pestītāju Kristu apbrīnos visi, kas Viņam kalpojuši. Ļaunie bēgs, bet Kristus sekotāji līksmosies Viņa klātbūtnē.

Tas būs brīdis, kad atpirktie ļaudis saņems savu mantojumu. Tā burtiski piepildīsies Dieva nodoms ar Israēlu, jo Dieva plānus cilvēki nespēj atcelt. Par spīti visām ļaunuma pūlēm, Dieva nodoms pastāvīgi tuvojas savam piepildījumam. Tā tas notika abu sašķeltā Israēla valstu vēsturē; un tieši tādi paši būs garīgā Israēla piedzīvojumi šodien.

Skatīdamies pāri gadsimtiem uz Israēla atjaunošanas laiku Jaunajā Zemē, Patmas salas pravietis liecina: "Pēc tam es redzēju, un raugi: liels pulks, ko saskaitīt neviens nevarēja, no visām tautām, no ciltīm, tautībām un valodām stāvēja goda krēsla priekšā un Jēra priekšā, apģērbti baltās drēbēs un ar palmu zariem rokās, un sauca skaņā balsi: "Pestīšana pieder mūsu Dievam, kas sēd goda krēslā, un Jēram." Visi eņģeļi stāvēja ap goda krēslu, ap vecajiem un dzīvajām būtnēm un metās uz sava vaiga

goda krēsla priekšā un lūdza Dievu, sacīdami: "Āmen, teikšana un slava, gudrība un pateicība, gods, vara un spēks mūsu Dievam mūžu mūžos! Āmen!"

"Tad es dzirdēju balsi, tā bija kā liela ļaužu pulka kliegšana, kā lielu ūdeņu krākšana un kā stipra pērkona rūkšana, kas teica: "Aleluja! Jo ir sācis valdīt Kungs, mūsu Dievs, Visuvaldītājs. Priecāsimies, gaviļēsim un dosim Viņam godu, jo atnākušas Jēra kāzas un Viņa līgava sataisījusies."

"Viņš ir kungu Kungs un ķēniņu Ķēniņš, un Viņa aicinātie, izredzētie un uzticīgie, kas ir līdz ar Viņu." (Atkl. 7:9-12; 19:6,7; 17:14)

60. Nākamās godības skati

[722] Pat vistumšākajās dienās ilgās cīņas laikā ar ļaunumu Dieva draudze ir saņēmusi atklāsmes par Jehovas mūžīgo nodomu. Viņa ļaudis ir drīkstējuši skatīties pāri grūtībām uz nākotnes uzvaras gaviļēm, kad cīņa būs beigusies un atpirktie ieies Apsolītajā zemē. Un šodien, kad laikmetu cīņa strauji tuvojas noslēgumam un apsolītās svētības drīz visā pilnībā kļūs par Dieva draudzes daļu, nākamās godības skati, ko gleznojuši Dieva roka, ir tikpat dārgi.

Senatnē pravieši draudzei snieguši daudzas mierinošas vēstis. Jesaja no Dieva saņēma uzdevumu: "Ieprieciniet, ieprieciniet Manus ļaudis", un līdz ar to tika atklātas brīnišķīgas ainas, kas visos nākamajos gadsimtos bija uzticīgo cerība un prieks. Cilvēku nicināti, vajāti un atstāti, Dieva bērni tomēr visos laikmetos [723] varēja sev smelt spēku Viņa drošajos apsolījumos. Ticībā tie skatījās uz laiku, kad Kungs piepildīs savai draudzei teiktos vārdus: "Es tevi izveidošu par mūžīgu greznumu, par prieku nākošām paaudzēm." (Jes. 60:15)

Cīnoties draudzei bieži jāpārdzīvo bēdas un grūtības, jo bez asiem konfliktiem tai nav iespējams kļūt par draudzi uzvarētāju. "Bēdu maize" un "ūdens sēru nomāktai sirdij" (Jes. 30:20) ir visu ticīgo parastā daļa. Bet ienaidnieks nevar pārspēt nevienu, kas paļaujas uz Visuvareno Glābēju. Tāpēc "tagad sakā tas Kungs, kas tevi radījis, Jēkab, un tevi veidojis, Israēl: "Nebīsties, jo Es tevi atpestīju; Es tevi saucu tavā vārdā, tu esi Mans! Kad tu iesi caur ūdeņiem, Es būšu pie tevis, un caur straumēm, tās tevi nepārplūdinās; kad tu iesi caur uguni, tu nesādegsi, uguns liesmas tev nekaitēs! Jo Es, tas Kungs, tavs Dievs, Israēla Svētais, esmu tavs glābējs. Es atdošu Ēģipti par tavu atpiršanas maksu, tāpat arī Etiopiju un Sabu Es došu par tevi. Tādēļ ka tu esi dārgs un vērtīgs Manās acīs, Es došu zemes par tavu izpiršanu un tautas atlīdzībai par tavu dvēseli." (Jes. 43:1-4)

Pie Dieva ir piedošana, pilnīga un brīva pieņemšana, pateicoties Jēzum, mūsu dēļ krusta nāvē nodotajam un no kapa iznākušajam Kungam. Jesaja dzirdēja, kā Viņš par saviem izredzētajiem saka: "Es, Es tas esmu, kas izdzēšu tavus noziegumus Manis paša dēļ un nepieminu tavus grēkus. Atgādini Man notikušo, tiesāsimies; saki, kā tu domā taisnoties?" (Jes. 43:25,26)

[724] "Un tu atzīsi, ka Es, tas Kungs, esmu tavs Glābējs un Pestītājs, Jēkaba Varenais." (Jes. 60:16) "Viņš (..) liks izzust savas tautas negodam," vēstīja pravietis, "un tos sauks svēta tauta, Kunga atpestītie," jo Kungs ir apsolījis "dāvāt galvas rotu pelnu vietā, prieka eļļu sēru drēbju vietā, svētku drānas noskumuša gara vietā, lai viņus varētu saukt par taisnības kokiem, kas tā Kunga dēstīti Viņam par godu."

"Celies, celies un apjoz savu spēku, Ciāna! Tērpies savās svētku drēbēs, Jeruzāleme, svētā pilsēta! Jo turpmāk tevī vairs nespers kāju neviens, kas neapgraizīts un nešķīsts!

Nokrati pišļus! Celies augšā, tu Jeruzālemes gūstekņu bars! Ātrāies no savām kakla važām, tu, sagūstītā Ciānas meita!"

"Tu saliektā, dzīves vētru daudz mētātā, tu nekad neiepriecinātā! Redzi, Es likšu tavus akmeņus zināmas rotas rakstā un safirus tev pamatos. Es celšu tavus torņus no kristāla un tavus vārtus no rubīniem un iezīmēšu visas tavas robežas ar dārgakmeņiem. Visi tavi dēli būs tā Kunga mācīti, un liels būs tavu dēlu miers. Tu spēcīgi balstīsies savā taisnīgumā. Atrāies no bailēm, jo tev vairs ne no kā nav jābīstas; esi tālu projām no šausmām un briesmām, jo tās tev neuzbruks! Zini, ja pret tevi kāds vērš uzbrukumu, tas nenāk no Manis; kas saceļas pret tevi, tas kritīs tevis dēļ. (..) Nevienam ierocim, kas vērsts pret tevi, neizdosies tevi pieveikt, un ikvienu mēli, kas uzstāsies tiesā pret tevi, tu noraidīsi kā netaisnu liecību. [725] Tas ir tā Kunga kalpu mantojums un Mana svētība, kas tos pavadīs," saka tas Kungs." (Jes. 25:8; 62:12; 61:3; 52:1,2; 54:11-17)

Tērpta Kristus taisnības bruņās, draudze ir izgājusi pēdējā cīņā. "Skaista kā mēness, starojoša kā saule, briesmīga kā naidīga karaspēka bari" (Augstā dz. 6:10) tā iet pa visu pasauli uzvarējama un lai uzvarētu.

Draudzes vistumšākā stunda cīņā ar ļaunā spēkiem būs tieši pirms tās galīgās atpestīšanas dienas. Bet nevienam, kas paļaujas uz Kungu, nav jābaidās, jo "varmāku dusmu šņākoņa ir kā negaisa straume pret mūri". Dievs būs savai draudzei "pajumte negaisā". (Jes. 25:4)

Tajā dienā glābšana ir apsolīta vienīgi taisnajiem. "Tad bailes pārņem grēciniekus Ciānā un izbailēs dreb atkritēji: kas no mums var dzīvot postīgā ugunī, kas no mums var pastāvēt mūžīgās liesmās?

Kas taisnībā staigā un patiesību runā, kas noraida izspiestu mantu, kura rokas nepieņem dāvanas, kas aizbāž savas ausis, lai nedzirdētu runas par asinsdarbiem, kas aizdara savas ausis, lai tās neraudzītos uz ļaunu, tas dzīvos augstumos, kalnu pilis būs tam par patvērumu, tam būs sava maize, ūdens tam netrūks." (Jes. 33:14-16) [726]

Kungs uzrunā uzticīgos: "Ej, Mana tauta, savās mītnēs un aizslēdz savas durvis aiz sevis – paslēpies mazu brīdi, kamēr pāries dusmas! Jo tas Kungs drīz izies no sava mājokļa, lai sodītu zemes iedzīvotājus viņu grēku dēļ. Tad būs redzamas zemē izlietās asinis, un tā vairs neapsegs savus nokautos." (Jes. 26:20,21)

Atklāsmēs par lielo tiesas dienu Jehovas iedvesmotie vēstneši redzēja to ļaužu apjukumu, kas nebija sagatavojušies, lai ar mieru ietu pretī savam Kungam:

"Redzi, tas Kungs izposta zemi un padara to tukšu; Viņš pārvērš tās seju un izklīdina tās iedzīvotājus. (..) Zeme ir iedzīvotāju negodā likta, jo tie pārkāpuši bauslību, pārgrozījuši likumus un laužuši kopš mūžīgiem laikiem noslēgto derību. Tādēļ lāsts grauž un māc zemi, un tās iedzīvotājiem jācieš par saviem grēkiem; tādēļ iznīkst zemes iedzīvotāji, tik maz to ir atlicis. (..) Apklusis jautrais bungu prieks, izbeigušās ļaužu gaviļes, neskan vairs priecīgi cītara." (Jes. 24:1-8)

"Ak vai, cik drausmīga diena! Jau tuva ir pati tā Kunga diena (..). Satrūdējuši guļ zemē sēklas graudi, tukšas ir klētis, un šķūņi brūk kopā, jo visa labība ir pagalam. Cik drūmi un baigi mauro lopi! Novājējuši ir vērsi un govīs, jo nav viņiem kur ganīties, avis izģinst un panīkst." "Vīnakoks ir nokaltis, vīģes koks neglābjami novītis; tāpat arī granātābeles, palmas un ābeles, visi koki laukā nokaltuši; viss prieks cilvēku bērniem ir zudis." (Joēla 1:15-18,12)

"Ak, manas krūtis, mana iekšējā pasaule! Man ir tik baigi, tik baigi! Ak, jūs, manas sirds audi! Mana iekšiene ir šausmīgi satraukta, es nevaru ciest klusu, jo tu, mana dvēsele, dzirdi bazūnes skaņas, un tas jau ir kara troksnis. Sitiens nāk pēc sitiena, jo izpostīta ir visa zeme." (Jer. 4:19,20) [727]

"Tad cilvēku lepnība tiks pazemota un vīru augstprātība lauza, vienīgi tas Kungs augsti stāvēs tanī dienā. Bet elka dieviem būs beigas. Cilvēki paslēpsies klints alās un zemes plaisumos aiz bailēm no tā Kunga un Viņa varenās godības, kad Viņš celsies, lai iztrūcinātu zemi. Tanī dienā cilvēki atmetīs savus sudraba un zelta elka dievus, ko viņi bija darinājuši pielūgsmei, aizmetīs tos projām žurkām un sīkspārņiem un paslēpsies klinšu aizās un klinšu alās bailēs no tā Kunga un Viņa varenās godības, kad Viņš celsies, lai zemei iedvestu bijību." (Jes. 2:17-21)

Par šo pārmaiņu laiku, kad tiks gāzta cilvēku lepnība, liecina arī Jeremija: "Es uzlūkoju zemi, un redzi, tā ir izpostīta un tukša! Es uzlūkoju debesis, un tur vairs nebija gaismas! Es uzlūkoju kalnus, un redzi, tie trīc, visi pakalni šķobās! Es raugos visapkārt, un redzi, tur nav neviena cilvēka, un visi putni apakš debess ir aizlidojuši! Es raugos visapkārt, un redzi, auglīgais tīrums ir kļuvis par tukšnesi! Un visas tā pilsētas ir sagrautas pēc tā Kunga prāta Viņa dusmu karstumā!" "Ak vai! Sī ir liela diena, nav citas tai līdzīgas! Tas ir Jēkaba bēdu laiks, bet viņš izies sveikā no tā!" (Jer. 4:23-26; 30:7)

Dusmu izliešanas diena pār Dieva ienaidniekiem ir galīgas atpestīšanas diena Viņa draudzei. Praviētis ziņo: "Stipriniet nogurušās rokas, dariet stingrus ļodzīgos ceļus! Sakiet izmisušām sirdīm: "Esiet stipras, nebīstieties! Redzi, te ir jūsu Dievs! Atriebība nāk un Dieva atmaksa! Viņš pats nāk un jūs izglābs!"

"Nāvi Viņš izdeldēs uz mūžīgiem laikiem, un Dievs tas Kungs nožāvēs visas asaras no ļaužu vaigiem un liks izzust savas tautas negodam visā zemes virsū, jo tas Kungs to ir runājis." (Jes. 35:3,4; 25:8) Un skatoties, kā no debesīm nāk Godības Kungs ar visiem svētiem eņģeļiem, lai no visām tautām sapulcinātu savu atlikušo draudzi, praviētis dzird, ka gaidītāju balsis apvienojas gaviļu saucienā:

"Redzi, tas ir mūsu Dievs,
Mēs paļāvāmies uz Viņu,
Ka Viņš mūs izglābs!
Tas ir mūsu Kungs,
Uz Viņu mēs cerējām!
Priecāsimies un līksmosimies
Par Viņa žēlastību!"
(Jes. 25:9)

Dieva Dēla balss aicina gulošos svētos, un praviētis, redzēdams tos iznākam no nāves cietuma, izsaucas: "Vai Tavi mirušie dzīvos, arī manējo mirušās miesas? Jā, tie celsies augšā! Mostieties un gaviļējiet, jūs, kas dusat pišļos! Jo Tava rasa ir kā zaļojoša lauka rasa; zeme mirušos atkal atdos dienas gaismai."

"Tad aklo acis atvērsies un kurlo ausis atdarīsies.

Tad klibais lēkās kā briedis
Un mēmo mēle gaviļēs (..)."
(Jes. 26:19; 35:5,6)

[729] Pravietim rādītājā skatā tie, kas uzvarējuši grēku un kapu, ir redzami līksmojamiem sava Radītāja klātbūtnē, brīvi ar Viņu sarunājoties, tā, kā cilvēks ar Dievu satikās iesākumā. "Bet priecājieties un līksmojiet vienmēr par to, ko Es radu, jo redzi, Es pārradišu Jeruzālemi priekam un tās tautu līksmībai. Un Es pats priecāšos par Jeruzālemi un līksmošu par savu tautu. Tur vairs

nedzirdēs raudāšanu, nedz sāpju kliegzienus.”

“Un neviens iedzīvotājs nesacīs: es ciešu. – Tautai, kas tur dzīvo, grēki ir piedoti.”

“Jo ūdens izverd tuksnesī
Un strauti izkaltušā klajumā.
Un svelošā smilts taps par ezeru
Un izkaltusī zeme par ūdens avotu.”

“Ērkšķu vietā uzaugs cipreses,
Dadžu vietā mirtes.”

“Un tur būs līdzens ceļš –
Ceļš, ko sauks par svēto ceļu.
Nešķīstie tur nespers savu kāju,
Tas ir Viņa tautas ceļš,
Drošs ceļš,
Pat neprašas nevar tanī apmaldīties.”

“Runājiet sirsnīgi ar Jeruzālemi un sakiet tai, ka tās ciešanu laiks ir piepildīts, ka tās noziegums salīdzināts, jo tā ir no tā Kunga rokas saņēmusi divkārtīgu sodu par visiem saviem grēkiem.”

(Jes. 65:18,19; 33:24; 35:6,7; 55:13; 35:8; 40:2)

Kad pravietis redz izglābtos dzīvojam Dieva pilsētā, brīvus no grēka un visām grēka lāsta zīmēm, viņš sajūsmā uzgavilē: “Priecājieties par Jeruzālemi un līksmojiet visi par to, kas to mīlat! Priecājieties līdz sirds dziļumiem par to visi, kas bijāt par to noskumuši.”

“Turpmāk nedzirdēs vairs tavā zemē par varmācību,
Par sagraušanu un postīšanu tavās robežās,
Bet tu sauksi savus mūrus par savu pestīšanu
Un savus vārtus par savu slavu.

Saule tev vairs nebūs par gaismu dienā
Un mēness par spīdekli naktī.
Tas Kungs būs tava mūžīgā gaisma
Un tavs Dievs tavs brīnišķīgais greznums.

Tava saule vairs nenoies, [730]
Un tavs mēness nezaudēs savu spožumu,
Jo tas Kungs būs tava mūžīgā gaisma,
Un tavām skumju dienām būs gals.

Tad tava tauta sastāvēs tikai no taisnajiem;
Viņiem zeme mūžīgi piederēs kā Manam dēstījumam,
Kā Manu roku darbam Man par pagodinājumu.”
(Jes. 66:10; 60:17-21)

Pravietis uztver mūzikas un dziesmu skaņas, tādu mūziku un dziesmas, kādas mirstīga auss dzirdējusi vienīgi Dieva sniegtajās atklāsmēs. “Tā Kunga atsvabinātie atgriezīsies mājās un ar gavilēm pārņāks Ciānā; mūžīgs prieks staros pār viņu galvām; prieks un līksmība pildīs viņu sirdis, skumjas un bēdas aizies tiem secen.” – “Tur radīsies tad prieks un līksmība, tur atskanēs pateicības un slavas dziesmas.” “Vieni paceļ savu balsi ar gavilēm par godu tam Kungam no Rietumu jūras puses.”

(Jes. 35:10; 51:3; Ps. 87:7; Jes. 24:14)

Atjaunotajā zemē atpestītie priecīgi nodarbosies ar to, kas iesākumā sniedza laimi Ādamam un Ievai. Tie dzīvos Ēdenes dzīvi, dzīvi dārzā un laukā. “Kad viņi uzcelš namus, tad viņi tur arī dzīvos; kad viņi stādīs vīnadārzus, tad viņi arī ēdīs to augļus. Viņi necels namu, lai citi tur dzīvotu, viņi nedēstīs vīnadārzus, lai citi ēstu to augļus.” (Jes. 65:21,220 [731])

Tur tiks attīstīti visi būtnes spēki un pieaugs visas spējas. Tur tiks īstenoti visgrandiozākie pasākumi un sasniegti viscēlākie mērķi, tur dzīvē piepildīsies viskarstākās vēlēšanās. Un tomēr, vēl arvien pavērsies jauni augstumi, kas jāaizsniedz, jauni brīnumi un jaunas patiesības, kas jāizprot, un jauni pētīšanas objekti, kas prasīs nodarbināt miesas, prāta un dvēseles spēkus.

Pravieši, kuriem rādīja šos brīnišķīgos skatus, ilgojas pilnībā saprast to nozīmi. “Par šo pestīšanu ir taujājuši un pētījuši pravieši, kas pravietoja jums nolemto žēlastību, gribēdami izzināt, uz kuru vai kādu laiku norāda Kristus Gars viņos, kas iepriekš liecināja par Kristus ciešanām un tām sekojošo godību. Viņiem tika atklāts, ka ne viņiem pašiem, bet jums nāk par labu tās lietas, ko jums tagad pauduši tie, kas jums Evaņģēliju sludināja Svētajā Garā, kas no Debesīm sūtīts. (..)” (1. Pēt. 1:10-

12)

Cik gaņ vēl dziļāku iespaidu un vēl dzīvāku interesi šīm gleznām vajadzētu izraisīt mūsos, kas stāvam pie paša šo notikumu piepildīšanās sliekšņa, – notikumu, kurus Dieva bērni pastāvīgi gaidījuši, pēc kuriem ilgojušies un lūguši, kopš mūsu vecāki izgāja no Ēdenes!

Draugi līdzceļotāji, mums vēl jāuzkavējas pasaules notikumu ēnā un nemierā, bet drīz parādīsies mūsu Pestītājs, lai gādātu par glābšanu un dusu. Raudzīsimies ticībā uz svētīgo nākotni, kādu to attēlojusi Dieva roka. [732] Viņš, kurš nomira par pasaules grēkiem, ir jo plaši atvēris Paradīzes vārtus visiem, kas Viņam tic. Drīz cīņa būs beigusies, būs iegūta uzvara. Drīz mēs redzēsim Viņu, kurā sakopotas mūsu ilgas un cerības uz mūžīgo dzīvi. Tad Viņa klātbūtnē visas šīs zemes bēdas un ciešanas liksies kā nekas. Iepriekšējās "lietas vairs nepieminēs, un tās nevienam vairs nenāks prātā". "Neatmetiet tāpēc savu cerības drosmi, tai ir liela alga! Jo jums vajag pacietības, lai, Dieva prātu darījuši, iemantotu apsolījumu. Jo vēl mazs brīdis, un Tas, kam jānāk, nāks un nekavēsies." "Bet Israēls atradīs glābšanu ar tā Kunga palīdzību, mūžīgu glābšanu; jūs nepaliksit kaunā, nedz arī par apsmieklu mūžīgi mūžam." (Jes. 65:17; Ebr. 10:35-37; Jes. 45:17)

Skatieties uz augšu, tikai uz augšu, un lai jūsu ticība pastāvīgi pieaug. Lai šī ticība jūs vada pa šauru ceļu, kas pa pilsētas vārtiem ieved atpestītajiem sagatavotajā neaptveramās godības nākotnē. "Esiet pacietīgi, brāļi, līdz tā Kunga atnākšanai. Raugi, zemkopis gaida dārgo zemes augli, pacietīgi uz to cerēdams, līdz tas dabū agro un vēlo lietu. Pacietieties arī jūs, stipriniet savas sirdis, jo tā Kunga atnākšana ir tuvu."

(1. Pēt. 5:7,8)

Atpestītās tautas nepazīs nevienus citus likumus kā vienīgi Debesu likumus. Visi būs viena laimīga, vienota saime, tērpusies slavas un pateicības apģērbā. Rīta zvaigznes atkal kopā priecīgi dziedās un visi Dieva bērni gaviļēs, kad Dievs un Kristus vienprātīgi paziņos: "Tur nebūs vairs grēka, nedz nāves." [733]

"Un tā jānotiek, ka visi ļaudis nāks ikkatrā jaunajā mēnesī un ik nedēļas Sabatā Mana vaiga priekšā Dievu pielūgt, saka tas Kungs."

"Un Kunga godība taps parādīta, un visa miesa kopā to redzēs." "Tas Kungs liks zelt taisnībai un slavai visu tautu priekšā." "Tanī laikā tas Kungs Cebaots būs savas tautas atlikušiem par skaistu vainagu un par krāšņu pieres rotu."

"Tas Kungs sajūt žēlastību pret Ciānu, žēlastību pret visām tās drupu kaudzēm, Viņš padarīs visu tās tuksnešu kopu par Ēdeni un tās tuksnesīgo klajumu par tā Kunga dārzu."

"Tiem ir dota Libāna godība, Karmela kalna košums un Saronas līdzenuma glītums."

"Tevi vairs nesauks: Atstātā, nedz tavu zemi: Tuksnesis, bet tevi sauks: Salaulātā. Jo tam Kungam būs labs prāts pie tevis, un tava zeme būs it kā salaulāta ar Viņu. (...) kā līgavainis priecājas par savu līgavu, tā tavš Dievs priecāsies par tevi."

(Jes. 66:23; 40:5; 61:11; 28:5; 51:3; 35:2; 62:4,5)